Лийла Мийчам

ПЕПЕЛ ОТ РОЗИ

КОЛЕКЦИЯ БАРД

Роман с размаха на „Отнесени от вихъра". Епична сага за. власт борби и забранени страсти...

ЛИЙЛА МИЙЧАМ
ПЕПЕЛ ОТ РОЗИ

Превод: Цветана Генчева

chitanka.info

„Пепел от рози“ обхваща целия двайсети век и проследява историята на влиятелните семейства, създали своя малка империя в Тексас. Мери Толивър, забогатяла от производството на памук, и Пърси Уоруик, голям производител на дървен материал, се влюбват. Но силните характери на двамата правят брака невъзможен. Години наред те трябва да се борят с измамите, тайните и трагедиите, които са извършили и преживели, с болезнената загуба на всичко, което са могли да имат.

„Пепел от рози“ притежава размаха на „Отнесени от вихъра“. Това е епос за четири поколения — трогателна любовна история на борба и саможертва. Зареден с носталгия по време, когато честта и добрите маниери са били закон, съдбата на „Пепел от рози“ е да бъде четен отново и отново!

ПЪРВА ЧАСТ

1.

Хаубъткър, Тексас, август 1985

Еймос Хайнс седеше на бюрото, надвесен над втората страница на юридическия документ, който трябваше да прочете. Устата му беше пресъхнала, сякаш беше ял плява, и за миг той примигна недоумяващо срещу своята клиентка и дългогодишна приятелка, на която се беше възхищавал и прекланял цели четирийсет години и която си въобразяваше, че познава. Огледа внимателно изражението ѝ за издайнически знаци, че възрастта най-сетне я е лишила от способностите ѝ, ала тя го наблюдаваше с познатата на всички прозорливост. Премлясна, за да навлажни устните си, и попита:

— Да вярвам ли на очите си, Мери? Продала си плантациите и си променила завещанието си?

Мери Толливър Дюмонт кимна и светлината от френските прозорци заблестя по буклите на грижливо сресаната ѝ бяла коса.

— Отговорът и на двата въпроса е „да“, Еймос. Виждам, че си шокиран, и знам, че това не е начинът да ти се отплатя за годините вярна служба, но щеше да се обидиш, ако бях поверила тази работа в ръцете на друг адвокат.

— Така е — съгласи се той. — Друг адвокат не би се опитал да те разубеди или поне да те накара да промениш част от кодицила. — Нямаше начин да спаси „Толливър фармс“, огромния холдинг за производство на памук на Мери, който тя продаде миналия месец след тайни преговори и скри факта от нищо неподозиращата си праплеменница, управителка на „Толливър фармс — запад“ в Лъбок, Тексас.

— Нищо няма да променя, Еймос — заяви мрачно Мери. — Стореното сторено, решението ми е окончателно. Ще изгубиш и своето, и моето време, ако се опиташ да ме накараш да размисля.

— Да не би Рейчъл да те е обидила с нещо? — попита с равен глас той и завъртя стола си към ниския шкаф. Протегна се към каната и докато наливаше вода в две чаши, забеляза, че ръката му трепери.

Предпочиташе да пийне нещо по-силно, но Мери не близваше алкохол. — Затова ли продаде имотите и промени завещанието си?

— Не, за бога — въздъхна ужасено тя. — Няма такова нещо. Праплеменницата ми не е виновна за нищо, освен че е тази, която е — рожба на Толивър до мозъка на костите.

Той взе салфетки за чашите, обърна се и подаде едната на Мери. Беше отслабнала. Марковият костюм й беше широк, нежното й лице, все още забележително красиво на осемдесет и пет, му се стори изпито. Цялата тази работа беше взела своята дан, помисли си той и усети, че го задушава гняв. Нима беше възможно да причини подобно нещо на Рейчъл, да я лиши от всичко, което тя очакваше да наследи — и земите, и фамилния дом, и правото й да живее в града, за чието създаване бяха помогнали прадедите й. Отпи дълга глътка вода и се опита да прогони яростта и горчилката от гласа си.

— Казваш го така, сякаш е недостатък.

— Недостатък е и имам намерение да го поправя. — Тя вдигна чашата и отпи жадно, сетне попи устни със салфетката. — Тъкмо това е целта на кодицила. Предполагам, че нямаш никаква представа какво целя, Еймос, но Пърси ще разбере, когато му дойде времето. Също и Рейчъл, след като й обясня.

— И кога смяташ да го направиш?

— Утре летя за Лъбок със служебния самолет, за да се срещна с нея. Тя не знае, че ще ходя. Смятам да й кажа и за продажбата, и за кодицила и се надявам аргументите ми да я убедят, че съм сторила най-доброто за нея.

Най-доброто за нея ли? Еймос я погледна над очилата си, неспособен да повярва на чутото. Мери щеше да има по-голям успех, ако се опиташе да убеди някой моряк в ползата от въздържанието. Той бе убеден, че Рейчъл никога нямаше да й прости за подобно предателство. Наведе се решително напред, без да откъсва очи от нея.

— Мери, защо първо не изпробваш аргументите си върху мен? Защо ти трябва да продаваш „Толивър фармс“, след като посвети на плантацията почти целия си живот? Защо ти е да оставиш „Съмърсет“ не на друг, а тъкмо на Пърси Уоруик? Защо му е на него памукова плантация? Та Пърси е търговец на дървен материал, за бога. На деветдесет е! Ами как ще завещаеш дома на семейство Толивър на Дружеството за опазване на исторически забележителности? Това вече

е истински шамар. Много добре знаеш, че Рейчъл открай време приема къщата като своя. Имаше намерение да прекара целия си живот там.

— Знам. Тъкмо затова я лишавам от нея. — Не личеше да се е трогнала от думите му, продължаваше да седи с изпънат гръб, притиснала под ръка бастуна, като кралица, разположила се на трона си със скиптъра. — Искам да си изгради свой дом някъде другаде, да започне на чисто — въздъхна тя. — Не искам да остане тук и да води живота си според каноните на семейство Толивър.

— Наистина не те разбирам — разпери безпомощно ръце Еймос. — Все си мислех, че през всичките тези години я подготвяш тъкмо за това.

— Допуснах грешка — грешка, продиктувана от егоизма ми. Добре, че осъзнах, докато е още време, каква трагедия ще причиня и… събрах достатъчно смелост, за да я поправя. — Тя махна пренебрежително с ръка. — Спести усилията и на двама ни, Еймос, и не ме карай да ти обяснявам. Знам, че ти се струва истинска загадка, но те моля да ми имаш доверие. Подбудите ми са чисти.

Напълно объркан, той направи още един опит.

— Да не би да е заради Уилям? Нали не го правиш от криворазбраното чувство, че си длъжница на баща й?

— Не, разбира се! — Гневна искрица заблестя в очите й. Това бяха прочутите „очи на семейство Толивър“ — зелени като редки смарагди, наследени по бащина линия, както и някога черната коса и трапчинката в средата на брадичката. — Племенникът ми със сигурност ще го приеме по този начин, по-точно не той, а така наречената му съпруга — заяви тя. — Според нея ще постъпя правилно, като дам на Уилям онова, което му се полага по право. — Тя изсумтя тихо. — Нека Алис Толивър си живее с илюзията, че съм продала плантацията, водена от чувството на вина, че дължа нещо на съпруга й. Онова, което правя не е заради него, а за дъщеря му. Знам, че той ще го разбере. — Тя замълча и се замисли, съмнения засенчиха прорязаното й от ситни бръчици лице, след това промълви: — Иска ми се да съм толкова сигурна и в Рейчъл…

— Мери — Еймос заговори с най-убедителни си глас, — Рейчъл е от същото тесто като теб. Ти щеше ли да проявиш разбиране, ако баща ти те беше лишил от наследството ти — от плантацията, от

къщата, от града, който дължи създаването си на семейството ти, без значение какво обяснение би ти дал за мотивите си?

Скулите й изпъкнаха под повехналите бузи.

— Не, но ми се иска да го беше направил. Как само ми се иска да не ми беше оставял „Съмърсет“.

Той я зяпна напълно шокиран.

— Но защо? Животът ти беше прекрасен и аз си мислех, че искаш и Рейчъл да води същия живот и да поеме наследството на семейството. Този кодицил е толкова… — той прокара опакото на ръката си над документа, — той е точно обратното на онова, което смятах, че искаш да й осигуриш, на всичко, което я подведе да мисли, че искаш за нея.

Раменете й се отпуснаха, също като горд кораб, чиито платна увисват, когато поривите на вятъра затихнат. Тя остави бастуна в скута си.

— О, Еймос, дълго е за разказване, прекалено сложно, за да задълбаваме. Пърси трябва да ти обясни всичко някой ден.

— Какво да ми обясни, Мери? Какво може да обясни? — „И защо някой ден? И защо тъкмо Пърси?“ Нямаше да престане да задава въпроси само защото бе завладян от загриженост за нея. Бръчките около очите и устата й бяха станали по-дълбоки, а безупречната й кожа бе изгубила маслиновия си оттенък и бе пребледняла. Той се приведе настойчиво над бюрото. — Какво не знам, Мери? Изчел съм всичко, писано за семейство Толивър и за семейство Уоруик, да не говорим, че живях сред вас цели четирийсет години. Знам всичко, което е оказало въздействие върху живота ви, откакто дойдох в Хаубъткър. Каквито и тайни да сте крили, все някога щяха да излязат. Знам що за хора сте.

Тя сведе очи за миг, умората набразди отпуснатата матова кожа. Когато вдигна отново очи, в погледа й блестеше обич.

— Скъпи Еймос, ти стана част от живота ни, след като историята беше написана. Опозна ни по времето, когато бяхме стъпили на крака, а всички трагедии, които ни сполетяха, бяха вече останали зад нас и се бяхме научили да живеем с последствията. Искам да предпазя Рейчъл, не мога да й позволя да повтори моите грешки и да страда като мен, да изпита същата мъка. Нямам никакво намерение да я оставя на проклятието на семейство Толивър.

— Проклятието на семейство Толивър ли? — примигна уплашено Еймос. Подобен ексцентричен език беше напълно нетипичен за нея. Запита се дали възрастта не се е отразила на ума й. — Нито съм чувал, нито съм чел за проклятието на семейство Толивър.

— Именно — потвърди тя и му се усмихна, както обикновено устните й едва разкриха забележителните й зъби, които за разлика от зъбите на връстниците й, не бяха придобили неприятния жълтеникав оттенък на клавиши на пиано.

Този път нямаше да й позволи да се измъкне.

— Какви са тези последствия? — попита той. — Ти притежаваш, по-точно казано, притежаваше империя за производство и преработка на памук, която обхващаше цялата страна. Съпругът ти Оли Дюмонт беше собственик на универсални магазини в Тексас, а пък компанията на Пърси Уоруик е включена във „Форчън 500“[1] от десетилетия. Много ми се иска да разбера какви точно са „всички трагедии с тежки последствия“, които са ви сполетели.

— Моля те, повярвай ми — настоя тя и изпъна рамене. — Наистина съществува проклятие и то порази всички ни. Пърси го изпита на гърба си. Рейчъл също ще разбере за какво става въпрос, след като й представя неопровержими доказателства.

— Оставила си й купища пари — заинати се той. — Ами ако реши да купи земя някъде другаде, да създаде нов „Съмърсет“, където ще пусне корени нова династия от представители на семейство Толивър? Няма ли тогава проклятието, за което говориш, да продължи да съществува?

В очите й проблеснаха странни искри. Устните й се изкривиха с горчивина.

— Династия означава, че имаш синове и дъщери, на които да предадеш факела, запален от прадедите ти. В това отношение Толивър никога не са били династия. Пропуснал си тази дреболия в книжките, посветени на историята ни — изрече тя провлачено, с неприкрита ирония. — Не, проклятието няма да се задържи. Щом пъпната връв с плантацията бъде прекъсната, проклятието ще загине. Никоя друга земя не притежава властта да ни отнеме онова, което ни отне „Съмърсет“. Рейчъл никога не би си продала душата, както сторих аз, заради семейните земи.

— Казваш, че си си продала душата за „Съмърсет“?

— Неведнъж. И Рейчъл го е правила. Ще прекъсна тази връзка.

Той се отпусна, осъзнал поражението. Започваше да си мисли, че наистина е пропуснал няколко глави от книгите, посветени на Толивърови. Опита да я вразуми за последно.

— Мери, кодицилът представлява последният ти израз на уважение към хората, които обичаш. Помисли само как ще повлияе на спомените на Рейчъл за теб, на отношенията й с Пърси, когато той придобие онова, което й се полага по право. С това ли искаш да те запомни?

— Готова съм да рискувам и да остана неразбрана — отсече тя, но погледът й омекна. — Знам колко много обичаш Рейчъл и сигурно мислиш, че я предавам. Съвсем не е така, Еймос. Аз я спасявам. Как само ми се иска да имах време днес, за да ти обясня какво точно имам предвид, но за съжаление нямам. Довери ми се. Знам какво правя.

Той преплете пръсти над кодицила.

— Разполагам с цял ден. Сюзан премести всичките ми следобедни ангажименти. Разполагам с предостатъчно време, така че можеш спокойно да ми обясниш за какво става въпрос.

Тя протегна фината си ръка с изпъкнали сини вени и стисна сбръчканата му длан.

— Ти може и да разполагаш с цял ден, скъпи, но аз нямам толкова време. Мисля, че сега е най-подходящият момент да прочетеш писмото във втория плик.

Той погледна белия плик, който извади от другия, с кодицила. „Прочети го накрая“, беше се разпоредила тя и ето че внезапно — подсказа му го интуицията — той разбра защо е настояла да постъпи така. Стори му се, че сърцето му спря, когато прочете адреса на подателя.

— Клиника в Далас — прошепна той и забеляза, че Мери е извърнала глава настрани и прокарва пръсти по перлената огърлица, подарък от съпруга й Оли, към която той добавяше по една перла на всяка годишнина от сватбата им чак до смъртта си. Перлите бяха петдесет и две, едри като яйца на колибри, очертали деколтето на зеления й ленен костюм. Той впи очи в една от перлите, след като дочете писмото, неспособен да я погледне в очите.

— Рак на бъбреците с метастази — изрече той дрезгаво и изпъкналата му адамова ябълка подскочи нагоре. — Нищо ли не може

да се направи?

— Само обичайното — въздъхна тя и протегна ръка към чашата вода. — Операция, химиотерапия, лъчетерапия. Това само ще ми осигури още малко време, няма да ми върне живота. Реших да не се подлагам на лечение.

Заля го разкъсваща мъка, пареща като киселина. Той свали очилата си и затвори очи, за да спре напиращите сълзи. Мери не понасяше лигави прояви на чувства. Сега вече знаеше какво е правила в Далас през последния месец, освен че е уреждала продажбата на „Толивър фармс“. Те нямаха никаква представа — нито праплеменницата й, нито дългогодишният й приятел Пърси, нито дори Саси, икономката й от четирийсет години, нито преданият й стар адвокат… нито един от хората, които я обичаха. Типично за Мери да изиграе последните си карти тайно и неочаквано.

Сложи си отново очилата и се насили да я погледне в очите — очи, които макар да издаваха възрастта й, все още му напомняха цвета на пролетни листенца, обсипани с капчици роса.

— Колко време имаш? — попита той.

— Дават ми още три седмици… може би.

Еймос изгуби битката с мъката и отвори чекмеджето, в което държеше кърпичките си.

— Съжалявам, Мери — той притисна бялата тъкан към очите си, — но всичко това ми дойде твърде много.

— Знам, Еймос — отвърна тя, остави бастуна неочаквано бързо на стола и заобиколи бюрото, за да застане до него. Нежно привлече главата му към зеления костюм. — Този ден така или иначе щеше да дойде… все някога трябваше да се сбогуваме. Все пак съм петнайсет години по-стара от теб.

Той стисна трескаво изящната й ръка. Кога се беше превърнала в ръка на старица? Спомни си времето, когато беше с гладка кожа, без петна.

— Още помня първия път, когато те видях — прошепна той, все още стиснал силно очи. — Беше в универсалния магазин на Дюмонт. Слизаше по стълбите облечена в тъмносиня рокля, косата ти блестеше като черен сатен на светлината на полилеите.

Усети усмивката й до голото си теме.

— Помня. Ти беше във военна униформа. Вече знаеше кой е Уилям и беше дошъл да провериш що за хора са причината момче като него да избяга от къщи. Признавам, че беше смаян.

— Бях напълно слисан.

Тя целуна оплешивялата му глава и го пусна.

— Винаги съм ти била благодарна за приятелството, Еймос. Държа да го знаеш — заяви тя и се върна на стола си. — Както знаеш, не съм емоционална, но денят, в който влезе в малката ни общност в Източен Тексас, беше най-щастливият в живота ми.

Еймос издуха нос в кърпичката.

— Благодаря ти, Мери. Трябва да те попитам дали Пърси знае… за състоянието ти.

— Още не. Ще кажа и на двамата със Саси, когато се върна от Лъбок. Тогава ще уредя и необходимото за погребението. Ако се бях заела по-рано, новината щеше да плъзне из целия град още преди да си тръгна от паркинга. Седмица, след като се върна, ще дойде медицинска сестра. Дотогава искам болестта ми да остане в тайна. — Тя намести презрамката на чантата на рамо. — Трябва да тръгвам.

— Не, недей! — опита се да я спре той и скочи от стола. — Още е рано.

— Напротив, Еймос, късно е. — Тя вдигна ръка и разкопча наниза перли. — За Рейчъл — обясни тя и остави огърлицата на бюрото. — Дай й перлите от мое име. Ти най-добре ще прецениш кой е подходящият момент.

— Защо не й ги дадеш ти, докато сте заедно? — попита той и усети, че гърлото му пари. Тя сякаш се смали без перлите, а плътта й му се стори сбръчкана и гола. От смъртта на Оли преди дванайсет години тя ги носеше непрекъснато, навсякъде, съчетаваше ги с почти всичките си дрехи.

— Може и да откаже да ги приеме след разговора ни, Еймос, а тогава какво ще правя с тях? Не искам да ги оставям в чужди ръце. Пази ги ти, докато тя е готова. Това е всичко, което ще получи от мен, вместо живота, на който се надяваше.

Той заобиколи бързо бюрото. Сърцето му биеше до пръсване.

— Нека те придружа до Лъбок — замоли я той. — Нека бъда с теб, когато й кажеш.

— Не, скъпи приятелю. Присъствието ти ще ни накара и двете да се почувстваме още по-неловко, ако нещо се объркa. А каквото и да се случи, независимо как протече срещата ни, тя ще има нужда от теб.

— Разбирам — отвърна той с неуверен глас. Мери протегна ръка и Еймос разбра, че иска да се сбогуват. През идващите дни може би нямаше да им остане възможност да останат насаме. Той притисна хладната й длан между кокалестите си пръсти и очите му се напълниха със сълзи, независимо от решимостта му моментът да бъде изпълнен със същото достойнство, на което тя бе държала цял живот. — Сбогом, Мери — рече той.

Тя стисна бастуна си.

— Сбогом, Еймос. Грижи се за Рейчъл и Пърси вместо мен.

— Знаеш, че ще се грижа.

Тя кимна и той остана да гледа как старата му приятелка пристъпва бавно към вратата, изпънала гордо гръб както обикновено. Отвори, ала така и не се обърна назад, само помаха през рамо, а сетне излезе и хлопна вратата след себе си.

---

[1] Престижна класация на списание „Форчън“, в която публичните компании са подредени по обема на приходите им за изминалата година. — Б.пр. ↑

2.

Еймос остана смълчан, вперил безжизнено поглед напред, докато сълзите се стичаха необезпокоявани по лицето му. След малко си пое накъсано въздух, заключи вратата на кабинета и се върна на бюрото, където зави внимателно перлите в чиста кърпичка. Бяха приятно хладни. Сигурно Мери ги беше почистила наскоро. По тях не се виждаше и петънце, от нея не беше останала и частица, до която той да се докосне. След работа щеше да ги занесе у дома и да ги запази за Рейчъл в гравирана кутия за писма, единствения спомен, който беше запазил от майка си. Свали вратовръзката, разкопча си яката и влезе в прилежащата баня, за да си наплиска лицето. След като го избърса, си сложи капките, предписани срещу умора на очите.

Когато се върна отново на бюрото, натисна копчето за интеркома.

— Сюзан, днес следобед си свободна. Закачи табела „Затворено“ и включи телефонния секретар.

— Добре ли си, Еймос?

— Добре съм.

— Ами госпожица Мери… тя добре ли е?

— И тя е добре. — Тя, разбира се, не му повярва, но той бе сигурен, че секретарката му от двайсет години насам няма да сподели с никого подозренията си, че не всичко в отношенията между работодателя й и госпожица Мери е наред. — Върви да си починеш днес следобед.

— Ами… добре, до утре тогава.

— Да, до утре.

Утре ли? Призля му, като си помисли какво щеше да поднесе утрешния ден на Рейчъл; тя в момента със сигурност правеше оглед на памукови поля, които вярваше, че един ден ще станат нейни. Утре всичко щеше да свърши, всичко, на което бе посветила съзнателния си живот. Беше едва на двайсет и девет и много скоро щеше да забогатее. Щеше да започне отново — ако не беше прекалено сломена, за да започне отново, — ала новото начало щеше да е далече от Хаубъткър, различно от бъдещето, където той виждаше място за себе си, след като

Пърси си отидеше, последният от тримата приятели, които бяха неговото единствено семейство. Приемаше Мат, внука на Пърси, като свой племенник, ала когато той се оженеше, съпругата му може би щеше да настоява семейството й да запълни празнотата, оставена от Оли, Мери и Пърси. При Рейчъл щеше да е различно. Тя го обожаваше, също както той нея, и домът й щеше да е винаги отворен за него. Старото му ергенско сърце така бе свикнало с мисълта, че тя ще дойде да живее в Хаубъткър и ще заживее в къщата на семейство Толивър, че ще поддържа жив духа на Мери, че ще се омъжи и ще отгледа децата си, а той ще ги обича и глези през годините, които му оставаха. Утре всичко това щеше да приключи и за него.

Той въздъхна и отвори една от вратичките на шкафа. Никога не пиеше преди шест следобед, а лимитът му беше две чаши скоч, които разреждаше с двойно количество сода. Днес извади бутилката от шкафа, изля водата от чашата си и без колебание я напълни до половината с „Джони Уокър“ червен етикет.

Стиснал чашата в ръка, той прекрачи към френските прозорци и се загледа към ширналия се вътрешен двор, обсипан с типичните за Източен Тексас летни цветя — розови иглики, синя зъбна трева и жълт мокреш, покрили каменната стена. Градината беше проектирана от Чарлс Уейт, син на основателя на фирмата, за да послужи като убежище от задълженията му в кантората. Днес терапията не действаше, но събуди спомените, които посещението на Мери вече бе успяло да извади на повърхността. Спомни си деня, в който Чарлс, по онова време мъж на петдесет, се беше обърнал от същия този прозорец и го беше попитал дали проявява интерес да стане младши партньор. Той остана слисан, преизпълнен с възторг. Предложението му беше отправено четирийсет и осем часа, след като даде на Уилям Толивър билета си за влака, изпрати Мери по стълбите и се запозна със съпруга й, видна местна личност, и с не по-малко влиятелния Пърси Уоруик. Всичко се беше случило толкова бързо, че усети как му се завива свят при мисълта за благоразположението на съдбата и оправда решението му да се лиши от билета си, за да осъществи мечтите си — да върши работата, в която беше компетентен, да си намери място, което да нарече свой дом, и приятели, които да го приемат.

Всичко това се случи в едно октомврийско утро на 1945 година. Тъкмо се беше уволнил от армията, не таеше големи надежди да си

намери работа, нямаше дори къде да си закачи шапката и беше на път към Хюстън, за да види сестра си, която почти не познаваше, когато влакът спря за кратко край малко градче. На гарата висеше надпис: „Добре дошли в Хаубъткър, сърцето на тексаските борови гори“. Слезе да се поразтъпче и тогава видя как тийнейджър със зелени очи и гарвановочерна коса се затича към кондуктора с викове.

— Задръж влака! Задръж го!

— Имаш ли билет, синко?

— Не, господине, аз…

— Значи трябва да изчакаш следващия влак. Този е пълен до пръсване чак до Хюстън.

Еймос погледна поруменялото лице на задъханото момче, размазано от бели валма дъх, и разпозна отчаянието на младеж, който бяга от дома. Колко ли много му тежи на душата, помисли си той, припомнил си преживяното, когато на петнайсет побягна от родителите си. Не беше успял да се измъкне. Тогава реши да даде на момчето билета си.

— Дръж. Вземи моя — бе протегнал ръка той. — Аз ще почакам следващия.

Момчето, по-късно разбра, че е бил седемнайсетгодишният племенник на Мери Толивър Дюмонт, затича по перона и му помаха, когато влакът потегли. Така и не се върна да живее в Хаубъткър. А пък Еймос остана. Нарами торбата си и тръгна към града с намерението да преспи там, но на сутринта влакът потегли без него. Често бе мислил над иронията… как бягството на Уилям от Хаубъткър му отвори вратата към града и че не съжали нито веднъж за решението си. Поне досега.

Отпи огнена глътка скоч и усети как течността го прогаря като счупени ножчета за бръснене. „По дяволите, Мери, какво, за бога, те прихвана, та реши да направиш нещо толкова ужасно?“ Прокара ръка по голата си глава. Какво беше пропуснал, какво можеше да обясни, по-точно да извини, стореното от нея? Мислеше си, че знае всичко за миналото ѝ, както и за миналото на Оли Дюмонт и Пърси Уоруик. Онова, което не беше прочел, познаваше от разказите им. Вярно е, че пристигна твърде късно, за да стане свидетел на началото, но се беше постарал да запълни всички празнини. Така и не попадна на нещо различно; нямаше клюки, нито пък изрезки от вестници или стар

дневник; хората, които ги бяха познавали цял живот, не обелваха и дума, нищо, което да обясни защо Мери беше лишила Рейчъл от рожденото й право и бе съсипала мечтата на живота й.

Неочаквана мисъл го накара да пристъпи към библиотеката. Потърси един том и го отнесе на бюрото. Възможно ли беше отговорът да се крие в него? Не беше чел историята на семействата, основали Хаубъткър, от онова октомврийско утро, когато помогна на Уилям да избяга. По-късно, като отиде в града, разбра, че семейството издирва беглеца, син на покойния Майлс Толивър, брат на Мери Толивър Дюмонт, осиновила по-късно момчето. С горчивина си припомни колко зле се бяха отнесли към самия него, когато го завлякоха обратно при родителите му, затова отиде в библиотеката, за да открие информация за богаташите Дюмонт, която да му помогне да реши дали да съобщи на властите накъде се е упътило момчето, или да запази тайната му. Там библиотекарката му подаде книгата, написана от Джесика Толивър, прабаба на Мери. Може би сега щеше да намери някакво обяснение за мотивите на Мери, нещо, което бе пропуснал навремето, преди четирийсет години. Заглавието на книгата беше „Рози“.

Разказът започваше с преселването на Сайлъс Уилям Толивър и Джереми Матю Уоруик в Тексас през есента на 1836 година. Като най-младите синове на две от най-видните семейства в Южна Каролина, собственици на плантации, те нямаха почти никакъв шанс да наследят имотите на бащите си, затова бяха заминали заедно, за да създадат свои плантации в район с плодороден чернозем в източната част на новата република Тексас. И двамата бяха потомци на английското кралско семейство, във вените им течеше синя кръв, макар да произлизаха от враждуващи родове — Ланкастър и Йорк. В средата на седемнайсети век потомци и на двата рода, заклети врагове по време на Войната на розите[1], започнали работа рамо до рамо в плантации в Новия свят, близо до мястото, където щял да се издига Чарлстън, за чието създаване те дали своя принос през 1670. Двете семейства загърбили семейните различия и запазили единствено символите, с които двата рода били известни в Англия — розите. Уоруик, потомци на династията Йорк, отглеждали единствено бели рози в градините си, а семейство Толивър само червени рози, символа на династията Ланкастър.

През 1830 година памукът бил кралят на Юга и двамата най-млади синове копнеели да си имат свои плантации на място, където да създадат град, отразил най-благородните идеали на английската и южняшката култура. Към малкия им керван се присъединили семейства от по-обикновено потекло, недотам образовани, които имали същите идеали, уважавали упоритя труд, прекланяли се пред Господ и южняшките традиции. Водели и роби — мъже, жени и деца, — на чиито гърбове щели да изнесат мечтите си. Поели на запад, тръгнали по южния път, покрай пътеките, отъпкани от мъже като Дейви Крокет[2] и Джим Боуи[3]. Близо до Ню Орлийнс един французин, висок и слаб мъж, препуснал към тях, за да ги посрещне. Представил се като Анри Дюмонт и попитал дали може да се присъедини към кервана. Бил облечен в костюм с хубава кройка, от качествен плат, обаятелен и изискан. Той също бил аристократ, потомък на крал Луи VI, семейството му емигрирало в Луизиана, за да избяга от ужасите на Френската революция. Тъй като се скарал с баща си заради управлението на магазина им в Ню Орлийнс, сега имал намерение да създаде свой магазин в Тексас, където баща му нямало да се меси. Сайлъс и Джереми го посрещнали с отворени обятия.

Ако били продължили още на запад, към града, който сега се нарича Корсикана, щели да попаднат в земите, които търсели, земи с плодородна почва, известни като „черно злато“, където щели да отглеждат едра царевица и да разчитат на богата реколта памук. Само че и конете, и пътешествениците били изморени, така че когато керванът им прекосил река Сабин и навлезли от Луизиана в Тексас, изтощеният Сайлъс Уилям Толивър огледал гъстите борови гори по хълмовете и попитал:

— Какво ще кажете за това място?

Преселниците предавали въпроса на следващите, повтаряли го бързо един през друг, докато накрая се получило нещо като „Хаубаучър?“. Ето как градът получил името си от въпроса, на който колонизаторите отговорили с „да“. Прадедите създатели се съгласили с постигнатия консенсус градът да бъде кръстен така, при условие „ч“ да бъде променено с „к“ и името се произнася като Хаубъткър.[4]

Въпреки странното име първите заселници били твърдо решени колонията им да се превърне в културна общност, а те да водят изискания начин на живот, който имали досега, или поне искали да

водят. Били единодушни, че тук, сред боровете, ще живеят като истински южняци. Малцина станали собственици на плантации. Наложило се да изсекат твърде много дървета и да почистят земята, а по хълмовете се работело трудно. Оказало се, че има и други призвания, с които човек може да се заеме, стига да има желание. Някои създали малки ферми, други предпочели да отглеждат добитък, трети се насочили към производството на млечни продукти. Неколцина започнали бизнес, като се съобразили напълно с нормите, определени от комисията за градско планиране, одобрени от гласовете на онези членове на младата общност, които имали право да упражняват правото на глас. Джереми Уоруик преценил, че бъдещето му ще бъде осигурено с дървосекачество и продажба на дървен материал. Насочил поглед към пазарите в Далас и Галвестън, а също и други градове, които се разраствали в новата република.

Анри Дюмонт отворил галантериен магазин в центъра на града, който по онова време бил много по-елегантен от магазина на баща му в Ню Орлийнс. Освен това се заел с покупката и разработването на терени за търговски цели, давал под наем сградите си на магазинери, привлечени към Хаубъткър от репутацията за гражданска съвест, ред и спазване на законите, от спокойствието и трезвия разум на гражданите. Само че Сайлъс Уилям Толивър нямал желание да се заеме с нещо ново. Убеден, че единственото призвание на човека е земята, той се заел заедно с робите си да обработва своите акри[5], за да засади памук, и използвал приходите да разшири имотите си. След няколко години притежавал най-големия парцел покрай река Сабин и можел да си позволи да извозва евтино реколтата памук със салове чак до Мексиканския залив.

Позволил си едно-единствено отклонение от живота, който си представял, когато заминал от Южна Каролина. Вместо да построи къщата си на отвоюваната от природата земя, той съградил дома си в града заради съпругата си. Тя предпочитала да бъде сред приятелките си, с които се събирали във внушителните, както в южните части на страната сгради, разположени от двете страни на улицата с гръмкото име „Хюстън Авеню“. На същата улица, която местните наричали „Фаундърс Роу“[6], живеели и семейство Дюмонт и семейство Уоруик.

Сайлъс нарекъл плантацията си „Съмърсет“ на името на английския херцог, от когото произхождал родът му.

Не било никаква изненада, че на първите събрания, на които било обсъждано създаването на града, разположението и оформянето му, юздите на управлението били предадени на Сайлъс, Джереми и Анри. Като студент по история Анри бил запознат с Войната на розите в Англия и ролята, която семействата на съмишлениците му изиграли по време на трийсетгодишния конфликт. Вече бил забелязал розовите храсти с грижливо съхранени корени, които всяко семейство пренасяло с особено внимание от Южна Каролина, и разбирал значението им. След събранието той направил предложение на главите на двете семейства. Защо не отглеждат и двата цвята рози в градините си, защо не засадят и бели, и червени като символ на единението и разбирателството?

Настъпило неловко мълчание. Анри отпуснал ръце на раменете им и продължил тихо:

— Между вас винаги ще съществуват разлики. Донесли сте ги скрити в розите.

— Те са символ на произхода ни, на същността ни — възразил Сайлъс Толивър.

— Така е — съгласил се Анри. — Те са символ на онова, което сте поотделно, но също така показват какво представлявате заедно. Вие сте хора на дълга и отговорността. Отговорните мъже съумяват да изгладят различията си. Те не започват война, за да ги разрешат. Докато в градините си отглеждате единствено символа на вашия род и напълно изключвате другия, ще съществува намек за война — в най-добрия случай на отчуждение — и тази война ще бъде пътят, избран от прадедите ви в Англия.

— Ами ти? — попитал единият. — Ти пое с нас в това начинание. Кой цвят ще избереш за градината си?

— Как… — Французинът разперил ръце по типичния за всички негови сънародници начин. — И бялата, и червената роза, как иначе? Те ще ми напомнят, че имам задължения към приятелството ни, към усилията, които полагахме съвместно. Ако някога ви обидя, ще изпратя червена роза, за да поискам прошка. Ако някога получа роза, отглеждана за тази цел, ще върна на изпращача бяла, за да потвърдя, че всичко е простено.

Двамата мъже се замислили над предложението.

— Ние сме горди мъже — заявил най-сетне Джереми Уоруик. — Трудно ни е да признаем грешките си пред онези, които сме наранили.

— И ни е не по-малко трудно да признаем, че прощаваме — добавил Сайлъс Толивър. — Само ако отглеждаме и двата цвята рози в градините си, ще можем да молим за прошка и да прощаваме без думи. — Замислил се за момент. — Ами ако… другият не прости? Какво ще стане тогава? Трябва ли да отглеждаме и розови рози за подобни случаи?

— Розови рози ли? — изсумтял Анри. — Какъв безличен цвят за това благородно цвете. Не, господа, предлагам единствено бяло и червено. Присъствието на всеки друг цвят предполага възможността за немислимото. Между мъжете с честни и почтени намерения няма място за грешки, не бива да се допускат грешни преценки, никакви постъпки, които другият да не може да прости. Хайде, какво ще кажете?

В отговор Джереми вдигнал чашата си с шампанско, а Сайлъс го последвал.

— Тост! Тост! Тост за червената и бялата роза. Нека растат завинаги в градините ни.

Еймос въздъхна и затвори книгата. Великолепно четиво, ала нямаше никакъв смисъл да продължава. Томчето завършваше с оптимистичен списък на потомството, което се очакваше да продължи патриархалната традиция, а именно Пърси Уоруик, Оли Дюмонт и Майлс и Мери Толивър. Когато книгата е била публикувана през 1901, Мери е била на годинка, а момчетата на пет. Отговорите, които той търсеше, бяха скрити в по-късния им живот. В „Рози“ нямаше да открие нищо за трагедията в семействата, за която Мери намекна, че била причина за решенията й. Въпросът бе къде да открие отговорите.

Беше всеизвестен факт, че макар социално да бяха неразделни, те работеха и забогатяваха независимо едни от други. Това бе правило, прието още в самото начало, че всеки ще се издига или проваля сам, без да разчита на финансовата помощ на другите. „Не искай и не давай заем“ му се струваше крайно недобросъседска максима между приятели, но доколкото му беше известно, правилото не бе нарушено нито веднъж. Толивърови отглеждаха памук, семейство Уоруик търгуваше с дървен материал, Дюмонтови продаваха луксозни платове

и дрехи и никога, дори когато Мери Толивър се омъжи за Оли Дюмонт, те не сляха бизнеса си и не разчитаха на капитала на другите.

Защо тогава Мери оставяше „Съмърсет“ на Пърси?

„Ти стана част от живота ни, след като историята беше започнала“, беше му казала Мери и сега бе готов да повярва, че е било точно така. Само един човек можеше да попълни липсващите глави. Искаше му се да се втурне в „Уоруик Хол“, да задумка по вратата и да настоява Пърси да му разкрие онова, което бе принудило Мери да продаде „Толивър фармс“, да му остави сто и шейсет годишната плантация на семейството си и да лиши от наследство праплеменницата си, която обичаше. Какво, в името на всичко свято, я бе подтикнало да подготви този абсурден кодицил, при това в последните седмици от живота си?

Само че като адвокат на Мери той нямаше друг избор, освен да мълчи с надеждата това неочаквано стечение на събитията да не се окаже толкова разрушително, колкото се страхуваше. Пожела на Мери успех през утрешния ден, когато взривеше бомбата пред праплеменницата си. Сърцето му се сви, когато се замисли, ала нямаше никак да се изненада, ако Рейчъл поръчаше розови рози за гроба й. Каква трагедия за паметта на Мери, какъв трагичен завършек на изключителната връзка между тях двете.

Еймос поклати глава, вече малко пиян, надигна се от стола и пъхна кодицила и писмото в пликовете им. За секунда си помисли дали да не ги хвърли в коша за боклук, след това сви рамене и сложи документите в шкафа.

---

[1] Войната на розите (1455–1485) — поредица от граждански войни за престола на Англия между представители на родовете Йорк и Ланкастър. — Б.пр. ↑

[2] Дейви Крокет — легендарна личност в американската история, авантюрист и политик, загинал в битката между американската армия и тексаските въстаници при Аламо. — Б.пр. ↑

[3] Джим Боуи — авантюрист, политик и бизнесмен, създател на известния нож „Боуи“. — Б.пр. ↑

[4] От англ. „How about here“ — „How ’bout cher“. — Б.пр. ↑

[5] 1 акър = 4046.85642 м. — Б.пр. ↑

[6] Улицата на основателите. — Б.пр. ↑

3.

Мери спря на тротоара пред кантората на Еймос и се подпря на бастуна, за да си поеме дъх. И гърлото, и очите й горяха. Сякаш някой беше стиснал дробовете й. Беше истинско мъчение. Милият, верен, предан Еймос. Те не го заслужаваха. Цели четирийсет години… Наистина ли бе изминало толкова време, от деня, в който слизаше по стълбите в универсалния магазин, почти обезумяла от страх заради изчезването на Уилям и забеляза как младият капитан от 101-ва военновъздушна дивизия я е зяпнал?

Онзи момент беше толкова жив в спомените й, като че се бе случил съвсем наскоро! Сигурно господ е истински Макиавели, след като е измислил подобни жестокости да съпътстват остаряването. Не може ли старците поне да имат точна преценка за времето… да възприемат годините като дълга лента, както е в действителност, вместо да им се струва, че всичко е отлетяло за миг и началото е било положено съвсем скоро. На старите и умиращите трябва да им бъде спестено чувството, че животът едва сега започва.

Всъщност, и запокитените в ада биха искали чаша вода, въздъхна тя, сви рамене и мислите й отново се върнаха към Еймос. Прояви се като истинска неблагодарница, като му повери тази задача, но пък той беше смел и добросъвестен. Нямаше да обърне гръб на професионалните си задължения. Някои семейни адвокати, убедени, че знаят най-добре кое е най-правилно, биха изхвърлили кодицила в кошчето за боклук, без да им мигне окото, но не и Еймос. Той щеше да изпълни инструкциите й до последната буква, слава богу.

Пое си въздух по-спокойно, сложи си очилата и огледа тротоара за Хенри, който щеше да я откара у дома. Беше изпратила шофьора си до кафенето на съда, докато траеше срещата с Еймос. Не го видя, той сигурно все още флиртуваше с Руби, сервитьорка на неговата възраст. Няма значение. И без това трябваше да свърши още нещо преди обед, след това всичките й дела щяха да бъдат наред. Това обаче можеше да почака, реши тя и изпъна гръб. Чувстваше се достатъчно добре, за да

се поразходи първо, това щеше да е последната й разходка в града, създаден с помощта на семейството й.

Много отдавна не се беше разхождала на площада пред съда, за да разгледа витрините и да се отбие при собствениците, повечето нейни дългогодишни приятели. Вече излизаше рядко. Години наред си поставяше за цел да поддържа връзка с хората, благодарение на които общността им в Източен Тексас бе толкова сплотена — трудолюбиви магазинери и чиновници, банкови служители и секретарки, а също и онези, които ръководеха всичко… момчетата от кметството, както ги наричаше тя с много обич. Мери беше представителка на рода Толивър и бе неин дълг от време на време да се появява в града, една от причините, поради които се обличаше с много внимание, другата бе в памет на Оли.

Днес той щеше да се гордее с нея, помисли си тя и огледа костюма си от „Албърт Нипон“, обувките и чантата от крокодилска кожа. Почувства се почти гола и някак уязвима без перлите, но знаеше, че си внушава, а и не й оставаше дълго време, за да й липсват.

Както предполагаше, откри Хенри, неин шофьор от двайсет години насам и племенник на икономката й, на бара в кафенето да бъбри с Руби. Настана суматоха, когато тя влезе. Винаги я забелязваха, където и да отидеше. Фермер в гащеризон скочи от сепарето и задържа вратата, тя помаха на неколцина търговци в дъното, поръчали си специалитета на заведението.

— Здравейте, госпожице Мери — поздрави я Руби. — Да не би да сте дошли да ме отървете от този негодник?

— Няма да е веднага, Руби. — Мери даде знак на Хенри да остане на мястото си. — Дано нямаш нищо против да го изтърпиш още малко. Искам да поговоря с този-онзи, да видя някои хора. Поръчай си още една чаша кафе, Хенри. Няма да се бавя много.

По лицето на Хенри се изписа неподправен ужас. Време беше за обеда на Саси.

— Как можете да се разхождате в тази жега, госпожице Мери? Мислите ли, че е разумно?

— Не е, но на моята възраст ми е позволено да постъпвам глупаво.

Когато излезе отново на тротоара, Мери спря, за да обмисли накъде да поеме. Огледа се и забеляза нови магазини, отворени през

последните години. Чувствата й бяха смесени. Хаубъткър се беше превърнал в туристическа забележителност. Списания като „Съдърн Ливинг“ и „Тексас Мънтли“ превъзнасяха архитектурата му в стил гръцки неокласицизъм, местната кухня, чистите тоалетни в заведенията и той се беше превърнал в любимо място на юпитата, които търсеха къде да прекарат уикенда, далече от градския хаос и шумотевица. Разни пришълци непрекъснато проявяваха интерес за разрешителни да обновят стари къщи и да ги превърнат в хотели, както и да построят грозотии със стотици легла, които щяха да съсипят предвоенния чар на града. Градският съвет, в който участваше Еймос заедно с Пърси и Мери като почетни членове, беше успял да отблъсне атаките на всички хотели, вериги за бързо хранене и магазини за намалени стоки.

Нямаше да издържат още дълго, въздъхна със съжаление Мери и погледна към наскоро построения бутик, собственост на стилна нюйоркчанка. Дръзкото поведение на жената и акцентът й се забелязваха като брадавица на носа, но Мери осъзна, че градът ще привлече още като нея. Щом старата гвардия се оттеглеше, опазването на Хаубъткър щеше да остане в ръцете на такива като Гилда Кастони и Макс Уорнър или на що-годе търпимата дама от Чикаго, собственичка на станалия изключително популярен караоке бар нагоре по улицата.

Изви мрачно устни. Трябваше да е благодарна на тези нашественици, които бягаха от градското замърсяване, от престъпността и трафика, те щяха да пазят начина на живот в Хаубъткър много по-ревностно, отколкото потомците на първите заселници. Мат Уоруик беше един от малцината останали. Както и Рейчъл…

„Стига, няма смисъл да бъркам в раната повече.“

Насочи мислите си другаде. Беше се сбогувала с Рене Тейлър, началничката на пощата, когато по-рано остави пакет за нея, макар приятелката й да нямаше представа какво става; щеше да й бъде много приятно да се види за последно и с Ани Кастър, цветарката, и с Джеймс Уилсън, президент на Първа щатска банка. За съжаление, цветарският магазин и банката бяха на двата противоположни края на кръглия площад, а тя нямаше достатъчно сили, за да отиде и на двете места. След като се приближеше, трябваше да се качи на тавана и да вземе кутията от дъното на войнишкия сандък на Оли. Значи банката,

реши тя и заситни напред. Трябваше да прегледа сейфа си. Не че имаше кой знае какво в него, но се притесняваше да не е забравила нещо, на което мястото му не беше там.

Мина покрай бръснарницата и кимна през витрината на собственика Бъба Спиър. Той ококори очи, когато я видя, и заряза клиента на стола, забърза към вратата и се провикна след нея:

— Здравейте, госпожице Мери! Радвам се да ви видя. Какво ви води в града?

Мери спря, за да го поздрави. Бъба беше облечен в престилка с къси ръкави и тя забеляза синя татуировка на ръката му. Предположи, че е спомен, останал от войната. Дали беше от Корея, или от Виетнам? Всъщност, на колко години беше Бъба? Тя примигна. Познаваше Бъба Спиър открай време и досега не беше забелязала татуировката му. Напоследък беше станала изключително наблюдателна. Забелязваше неща, които досега й се бяха изплъзвали, но пък имаше проблеми с хронологията на събития и участието в тях на различни хора.

— Трябваше да обсъдя някои правни проблеми с Еймос — отвърна тя. — Ти как си, Бъба? Семейството как е?

— Момчето ми го приеха в Тексаския университет. Благодаря ви, че не забравихте дипломирането му. Добре ще му дойде чекът, който изпратихте. През септември ще си купи учебници с парите.

— И той така пишеше в благодарственото писмо. Синът ти има красив почерк. Трябва да се гордееш с него. — „Виетнам, реши Мери. Трябва да е било Виетнам.“

— Ами… ще му се наложи да оправдае очакванията на много хора, госпожице Мери — отвърна бръснарят.

Тя се усмихна.

— Пази се, Бъба. Предай на семейството… сбогом от мое име. — Тя продължи по улицата и усети озадачения поглед на Бъба. Постъпката й беше малко мелодраматична, но по-късно Бъба щеше да се почувства поласкан, когато преповтаряше какво точно му е казала. „Знаела е, щеше да добави той. Госпожица Мери е знаела, че умира. Иначе защо да говори така?“ Това също щеше да влезе в легендите за нея, които щяха постепенно да бъдат забравени, както стана с Оли, а когато и поколението на децата на Бъба си отидеше, никой нямаше да си спомня семейство Толивър, нито пък да знае кои са.

Така да бъде, стисна устни Мери. Единствено Пърси щеше да остави наследник, който да продължи семейната традиция. А той беше копие на дядо си! Мат Уоруик й напомняше за нейния Матю в много отношения, въпреки че синът й беше наследил чертите на Толивърови, а Мат на дядо си. Независимо от това, когато наблюдаваше вече порасналия Мат, тя виждаше как би изглеждал синът й като мъж.

Слезе от тротоара на улицата. Шофьорите, които искаха да завият надясно, спряха веднага, но Мери не забърза и никой не наду клаксона. Все пак намираха се в Хаубъткър. Тук хората бяха възпитани.

След като пресече, тя спря и се загледа в огромния бряст, чиито клони засенчваха почти цялата тревна площ пред съда. Помнеше времето, когато дървото бе още фиданка. Беше през юли 1914, тогава довършиха строежа на съда, преди седемдесет и една години. Под клоните му се издигаше висока статуя на свети Франсис, на каменния постамент бе гравирана известната молитва на светеца.

Мери направи колеблива крачка напред, загледана в пейката под шарената сянка, където беше седяла, докато слушаше как баща й изнася реч при освещаването. Ето че се случваше отново, обзе я чувството, че е отново млада, във вените й течеше нова кръв. Не че имаше нещо против „живота, след който ще умрем“. Противеше се на смъртта, която щеше да й отнеме новия непредсказуем живот, бъдещето, което я очакваше. Сякаш отново е на четиринайсет години и слиза по стълбите в онова утро, облечена в бяла рокля от пике, обточена със зелен сатенен кант, с коса, прибрана със сатенена панделка в същия цвят, дългите й краища подскачаха с черните къдрици по раменете й. Баща й вдигна поглед от първото стъпало, изпълнен с гордост, и заяви, че била „изключителна красавица“, а пък майка й, докато си слагаше ръкавиците, й напомни остро:

— Красотата е повърхностна!

По време на освещаването привлече погледите на всички… на всички, освен на Пърси. Другите приятели на брат й я закачаха шеговито, Оли отбеляза колко била пораснала, че зеленият сатен подчертавал очите й.

Мери затвори очи. Тя си спомни жегата и влагата в онзи ден, как си мислеше, че ще умре от жажда, след това най-неочаквано Пърси се

появи изневиделица и й подаде сладоледен шейк, купен от магазина от другата страна на улицата.

Пърси…

Сърцето й препусна, също както тогава, когато се беше изправил пред нея, висок, рус и толкова красив, че човек не можеше да откъсне очи от него. Навремето го намираше за невероятно галантен, за герой на тайните й мечти, но когато стана „млада дама“, усети промяна в чувствата му. Сякаш я възприемаше като обект за насмешки. Много пъти бе заставала пред огледалото, замислена над новото му отношение, наранена от присмеха, който забелязваше в очите му. Беше наистина красива, макар у нея да нямаше и следа от изяществото на дрезденските кукли в розово и бяло около нея. Беше твърде висока за момиче, с прекалено дълги ръце и крака. Маслиновата й кожа се бе превърнала в ябълката на раздора между нея и майка й, която не й позволяваше да излиза от къщата без ръкавици и шапка. Още по-лошо беше, че останалите я наричаха „агънцето Мери“, а Пърси й лепна прякора „циганчето“, който тя прие като обида към типичния за Толивърови цвят на косата и кожата.

Независимо от всичко тя съзнаваше, че има нещо впечатляващо в съчетанието от черна коса, зелени очи и овално лице с характерните за семейство Толивър черти. Маниерите й бяха изискани, те също прилягаха на достоен представител на семейството, а в училище изкарваше добри оценки. Нямаше причина за подигравки и присмех.

Тъй като не откри основателна причина за презрението на Пърси, между тях се породи известна антипатия, поне от нейна страна. Пърси, изглежда, дори не забелязваше неприязънта й, както и предишното й възхищение.

В онзи ден тя бе погледнала шейка и си беше придала изражение на пълно пренебрежение, макар да я изгаряше копнеж да протегне ръка. Шейкът беше шоколадов, любимият й. През онова дълго юлско утро тя успя да вирне надменно глава, напук на жегата и лепкавата влага, да задържи ръце малко настрани от тялото си, за да може всеки мечтан и едва доловим порив на вятъра да издуе ръкавите й. А ето че без всякакво предупреждение усмивката на Пърси и шейкът намекваха, че той е надникнал под роклята й и е усетил, че тя всеки момент ще се разтече.

— Заповядай — предложи той. — Вземи. Изглеждаш така, сякаш всеки момент ще се разтопиш.

Тя прие думите му като умишлена обида. Дамите от семейство Толивър никога не изглеждаха така, сякаш всеки момент ще се разтопят. Тя вирна брадичка, стана от пейката и заяви надменно:

— Жалко, че не си джентълмен, който би се престорил, че не забелязва.

Пърси се беше изсмял.

— Майната им на джентълмените. Аз съм ти приятел. Пий. Не е нужно да ми благодариш.

— За това вече си напълно прав, Пърси Уоруик — изстреля тя, без да протегне ръка към напитката. — Ще ти бъда благодарна, ако я дадеш на някой по-жаден.

Тя тръгна да поздрави баща си, приключил вече речта си, но на средата на стълбите пред съда спря и се обърна назад. Пърси я наблюдаваше мрачно от мястото, на което го беше оставила, стиснал чашата в ръка. Обзе я чувство, каквото не беше изпитвала през четиринайсетгодишния си живот, и то я разтърси, когато погледите им се преплетоха в трепкащата мараня. Потисна напиращия вик на изненада и негодувание, но Пърси, незнайно как, го чу. Ухили се широко в отговор и вдигна чашата, след това отпи и й се стори, че вкуси студения шоколад.

Мери усети студената сладост и сега. Под мишниците и между гърдите й избиха капки пот, спомни си стягането в стомаха и бедрата.

— Пърси… — прошепна тя.

— Мери?

Обърна се, когато чу познатия глас, завъртя се бързо, също като момиче на четиринайсет, но се почувства объркана. Как беше успял Пърси да застане зад нея? Нали току-що го видя да седи под бряста пред съда?

— Пърси, любов моя… — прошепна изненадано тя и усети, че бастунът и чантата не й позволяват да протегне ръце към него. — Трябваше ли да изпиеш всичкия шейк? Онзи ден така ми се пиеше, исках го също както исках и теб, но просто не го знаех. Бях твърде млада и глупава, прекалено повлияна от възпитанието на семейство Толивър. Ако не бях такава глупачка…

Стресна се.

— Госпожице Мери… аз съм Мат.

4.

— Мат? — повтори Мери и примигна към сериозното лице на внука на Пърси.

— Да, аз съм — потвърди Мат.

Господи, помисли си Мери, когато объркването премина и тя забеляза изражението на Мат. Беше издала една много стара тайна. Как да се измъкне от този гаф? Никак не й се искаше да се откаже от спомените за онзи ден, докато чувствата бяха толкова живи. Колко прекрасно беше да се върне към онези възхитителни моменти, когато соковете все още напираха, а кръвта й кипеше. Да види Пърси отново, на деветнайсет…

Старостта си имаше своите предимства.

Усмихна се на Мат и погали с ръка колосаната му риза. Също като дядо си, дори през лятото той носеше сако и вратовръзка.

— Здравей, миличък. Да не би да ме хвана, докато си говорех сама?

— Човек може да проведе най-хубавите разговори единствено със себе си, госпожице Мери — отвърна Мат, а очите му бяха наситено сини също като на баба му, искрящи от любопитство и изненада. — Радвам се да те видя. Много ни липсваше през изминалия месец, най-вече на дядо. Накъде си тръгнала? Ще те изпратя.

— Всъщност, миличък, тъкмо се върнах — Мери се усмихна загадъчно. — От миналото — добави тя и забеляза как той извива вежди. Предположи, че я е наблюдавал от прозореца на съда и знаеше, че не е ходила никъде. А и вече нямаше значение. Мат беше достатъчно млад, за да преживее какво ли не, и достатъчно възрастен, за да разбере старите прегрешения, в които подозираше нея и дядо си. Погледна го с обич. — Не си живял толкова, че да имаш минало, но един ден ще си спомняш.

— Скоро ще стана на трийсет и пет. Вече чукат на вратата — ухили се Мат. — Накъде беше тръгнала?

— Нямах определена цел. — Неочаквано се почувства уморена. Забеляза, че гладът на Хенри го е принудил да излезе от заведението и

да се огледа за нея. Тя кимна към лимузината и той се отправи с готовност към кантората на Еймос.

— Хенри отиде за автомобила — обясни тя. — Би ли ме изпратил до ъгъла? Отдавна не се бях разхождала. — Хвана Мат под ръка, а с другата стисна бастуна. — Кога ще се ожениш, Мат? Имаш богат избор.

— Ще се изненадаш. Изборът наистина е голям, но нито една не е подходяща. Кажи как е праплеменницата ти? Има ли шанс скоро да ни посети? Не съм я виждал, откакто господин Оли почина. По онова време беше на шестнайсет или седемнайсет и вече беше забележителна красавица.

— На седемнайсет — прошепна Мери и усети как гърлото й се стяга. — Родена е през 1956 година.

Ето още нещо, за което трябваше да се погрижи — да държи Мат и Рейчъл далече един от друг. Откакто се запознаха, когато Рейчъл беше на четиринайсет, тя не спираше да мисли над невероятната ирония, че двамата се привличат и между тях има нещо. На втората им среща, на погребението на Оли, три години по-късно, те вече се бяха заели с професиите, на които смятаха да се отдадат. Рейчъл беше плантаторка, а Мат търговец на дървен материал — комбинация, която нямаше да се получи… не и за „Съмърсет“.

Тогава забеляза искрите между тях, долови интереса на Мат, възхищението на Рейчъл и реши, че двамата никога не бива да попадат в Хаубъткър по едно и също време. Оказа се трудно. Мат вече бе завършил колеж и през по-голямата част от младия му живот, дядо му го изпращаше да овладява бизнеса на „Уоруик индъстрис“ далече от дома. Когато се прибираше за кратки посещения и ваканции, Мери се стараеше да намери работа на Рейчъл някъде другаде. Дори праплеменницата й да проявяваше интерес към красивия внук на Пърси, тя не допусна нещо да се случи, тъй като никога не си позволяваше да спомене името му или просто променяше темата. Разликата между тях беше пет години и тя разчиташе, че по времето, когато Рейчъл завърши Тексаския университет и е готова да се установи, Мат ще е вече женен.

Всички тези маневри бяха замислени години, преди да лъсне ясната картина на трагедията… преди Рейчъл да се скара с майка си и да се раздели с пилота от военновъздушните сили. Как би могла да

предположи, че Рейчъл почти на трийсет, а Мат почти на трийсет и пет, със същата разлика както между тях двамата с Пърси, ще са все още необвързани? Мат се установи в града за постоянно. Пое ръководството на „Уоруик индъстрис“ и ако не беше кодицилът, Рейчъл също щеше да се върне у дома… Тя спря. Ами ако бе съсипала още една възможност? Мисълта прониза като нож дробовете й.

— Какво има, госпожице Мери? — той покри пръстите й, обвили ръката му, и се намръщи притеснено. — Кажи ми.

Мери обърна тревожния си поглед към Мат. Беше наследил ръста на дядо си, изглеждаше красив като него, макар и по по-грубоват начин. Предпочиташе неговото лице пред това на Пърси. Беше й приятно, че той има свое излъчване. Не различи никакви следи от съпругата на Пърси, бабата на Мат, освен светлокестенявата коса и яркосините очи.

— Как е Луси? — попита тя.

Изненаданият Мат й отправи усмивка — същата като на дядото.

— Нищо ново. Бълва огън и жупел. Току-що се върнах от Атланта. Ходих й на гости. Да й кажа ли, че съм говорил с теб следващия път, когато се чуем?

Мери вдигна ръка.

— За бога, недей! Може да получи сърдечен удар.

Мат се разсмя.

— Ама и вие сте едни. Няма ли най-сетне да ми кажете какво е станало между вас? — „Според мен ти вече имаш доста добра представа“, помисли си Мери развеселено и се запита дали Мат ще зададе на Пърси същия въпрос. Едва ли. Защо му е да мъти водата? Можеше да измъкне нещо, което да постави дядо му в твърде неудобно положение. А и всичко се беше случило твърде отдавна.

— Разбирам, че няма да задоволиш любопитството ми — подхвърли Мат, — така че дай да се върнем на Рейчъл. Кога ще дойде пак?

— След две или три седмици — отвърна Мери и насочи вниманието си към лимузината, която тъкмо спираше край тротоара. Беше бяла, стара, но безупречно поддържана, както доскоро тя самата мислеше за себе си. — Ето го и Хенри, така че ти казвам довиждане, Мат.

Тя вдигна поглед към него, без да сваля слънчевите си очила, и усети как гърлото й се стяга. Той бе толкова добро момче. Спомни си, когато двамата с майка му Клодия, снахата на Пърси, дойдоха да живеят в „Уоруик Хол“. Мат беше на няколко месеца. Напомняше й на съименника си Матю. Мат беше тяхната дъга след разразила се буря. Болка прониза гърдите й.

— Мат… — започна тя, но с ужас усети, че от гърлото й се изтръгна ридание.

— Недей… какво става? — привлече я той в прегръдката си. — Прекрасна си, а плачеш.

Тя бръкна в чантата, за да извади кърпичка.

— А ти си с чудесно сако, така че не мога да си позволя да плача върху него — отвърна тя, напипа кърпичката и я притисна към мокрото петно на ревера му, ужасена от себе си. — Извинявай, Мат. Не знам какво ми стана.

— Понякога спомените така въздействат на хората — обясни той с разбиране и търпение. — Какво ще кажеш, двамата с дядо да наминем за по чашка към шест часа? Много му липсваше през последния месец, повече отколкото предполагаш.

— Само ако обещаеш да не споменаваш и дума за… поведението ми.

— За какво поведение става въпрос?

Хенри бе слязъл от автомобила, за да й помогне.

— Леля Саси е приготвила шунка с грах, зеле и пържен царевичен хляб за обяд — уведоми я той. — Това ще оправи нещата.

— Май всичко ще бъде наред — засмя се Мат, но Мери забеляза съзаклятническия поглед, който си размениха двамата с Хенри. Преди да затвори вратата, той се наведе и постави пръсти на рамото й. — Ще се видим довечера, госпожице Мери, нали?

Тя го погали по ръката.

— Добре — кимна тя.

Съвсем не беше добре. Щеше да измисли някое извинение и по-късно да помоли Саси да позвъни в „Уоруик Хол“, за да се извини. След месец раздяла Пърси сигурно щеше да пощръклее, но тя не беше в състояние да се види с него. Имаше нужда да съхрани цялата си емоционална и физическа сила за утрешната среща с Рейчъл, освен това й предстоеше последната задача на тавана.

— Хенри — обади се тя и вдигна очилата, за да избърше и последните сълзи. — Мога ли да те помоля да свършиш нещо, когато се приберем?

Хенри я погледна слисано в огледалото за обратно виждане.

— Преди да сме обядвали ли, госпожице Мери?

— Преди да обядваме. Качи се на тавана и отвори сандъка на господин Оли от Първата световна война. Накарай Саси да ти даде ключовете от най-горното чекмедже на бюрото, за да го отключиш. Остави ги горе. Няма да ти отнеме много време, след това ще похапнеш шунка с грах.

Хенри присви очи в огледалото.

— Госпожице Мери, добре ли сте?

— С ума си съм, Хенри, ако за това питаш?

— Добре — закима той с известно съмнение.

Очите й бяха вече сухи, когато завиха по широката „Хюстън Авеню“, обточена с дървета, хвърлящи плътна сянка покрай величествени къщи, издигнати сред ширнали се, безупречно поддържани морави.

— Когато стигнем пред къщата, Хенри, би ли ме оставил отпред? — помоли Мери.

Хенри отново я стрелна учудено в огледалото.

— Пред къщата ли? Не искате ли да ви закарам до задния вход?

— Не, Хенри, отпред. И не слизай да ми помагаш. Мога и сама.

— Както кажете, госпожице Мери. И да питам за войнишкия сандък на господин Оли. Как да го позная?

— Убитозелен, до задната дясна стена. Отгоре е написано името му: „Капитан Оли Дюмонт, Армия на САЩ“. Няма как да го сбъркаш, след като почистиш прахта. Капакът не е отварян отдавна, така че може да ти трябва лост.

— Добре, госпожо — отвърна Хенри и спря лимузината пред широките стъпала на верандата. Наблюдаваше притеснено как работодателката му се надига от задната седалка и се изкачва към верандата с белите колони. Беше по средата, когато се обърна и му помаха, но той изчака, докато тя стигна последното стъпало. След малко Саси номер две, наречена така, тъй като беше втората икономка на име Саси в дома на семейство Толивър, отвори със замах вратата и веднага надигна глас:

— Госпожице Мери, какви ги вършиш тук, отпред? Много добре знаеш, че тази жега хич не ти се отразява добре.

— Нищо ми няма, Саси, честна дума — отвърна Мери от едно от двете дълбоки кресла, които красяха просторната веранда. — Казах на Хенри да ме остави отпред, защото ми се прииска отново да се изкача по стълбите и да вляза в дома си през парадния вход. Не съм го правила цяла вечност, а и толкова отдавна не бях сядала тук, за да огледам квартала.

— Няма какво да му гледаш на квартала, освен как расте тревата. Всички са се скрили вътре, на хладно. А правичката да ти кажа, нито едно стръкче трева не се е променило, откакто седя тук за последен път, госпожице Мери. Защо избра точно сега? Яденето е почти готово.

— Обядът, Саси — поправи я строго Мери. — Обядът е почти готов. Откога започнахме ние, южняците, да казваме на обяда ядене?

— По същото време, както и останалата част от света.

— Останалата част от света може да върви по дяволите. Отсега нататък тук се обядва. Обяд и вечеря. Ще употребяваме тези две думи.

Саси сви ръце на закръгления си ханш и погледна търпеливо работодателката си.

— Щом казваш. Та за обяда ти. Ще си готова ли след десетина минути, когато Хенри слезе от тавана?

— Добре — съгласи се Мери. — Даде ли му ключа за сандъка на господин Оли?

— Дадох му го. За какво ти е притрябвало да го отваряш?

— Искам да извадя нещо. Ще се кача, след като обядвам.

— И Хенри може да го свали.

— Не! — изстреля Мери и стисна страничните облегалки на креслото, обзета от паника. Тъмното лице на Саси се разкриви от страх и тя заговори по-меко: — Само аз знам какво търся. Трябва да свърша сама тази работа.

— Добре де, добре — погледна я смръщена икономката. — Искаш ли студен чай?

— Не, благодаря. Не се суети около мен, Саси. Знам, че днес се държа малко странно, но пък е толкова хубаво да се стегнеш и да си свършиш сам работата.

— Да бе — измърмори Саси. — Ще те повикам веднага щом Хенри слезе.

Мери забеляза угрижения поглед на Саси и съжали, че й причинява тревога. Двамата с Хенри сигурно си мислеха, че вече е превъртяла. Щеше да й е приятно да пийне нещо студено. Съжали, че отказа чая, но не й се искаше да разкарва Саси.

Отпусна се удобно и огледа улицата. Къщата на семейство Толивър беше построена на достатъчно високо място и от верандата се разкриваше чудесна гледка. Прапрабаба й се беше погрижила за мястото. Колко много обичаше и къщата, и улицата. Почти нищо не се беше променило от времето, когато беше момиче. Навесите за карета сега бяха превърнати в гаражи, пръскачки бяха заменили водните помпи, за които се грижеха слугите, и няколко от старите дървета бяха най-сетне отсечени, но довоенният чар на улицата беше съхранен, частица от Юга, която все още не беше отнесена от вихъра.

Дали Рейчъл щеше да разбере какво й беше струвало да й отнеме дома? Дали щеше да си даде сметка как се е чувствала през последните седмици от живота си, след като е знаела, че е последната от рода Толивър, живяла в семейния дом, в къщата, построена от прадедите й? Малко вероятно. Искаше прекалено много от момичето…

— Госпожице Мери, отново ли си говориш сама?

— Какво? — Стреснатата Мери присви очи към икономката.

Саси номер две се беше изправила пред нея.

— Пак си говориш сама. Я, къде са ти перлите? Когато тръгна, беше с тях.

Мери опипа врата си.

— А, оставих ги за Рейчъл.

— За Рейчъл ли? Леле божке, стига толкова. Госпожице Мери, веднага влез вътре, стига си стояла на тази жега.

— Саси! — Умът на Мери се проясни. Миналото се разпиля на късчета, пропъдено от настоящето. Тя бе отново на себе си и владееше положението. Никой не си позволяваше да й казва какво да прави, дори Саси, която беше част от семейството и имаше пълното право. Мери насочи бастуна си към икономката. — Ще вляза, когато реша, че искам. Вие, двамата с Хенри сядайте да обядвате. Бъди така любезна да ми сложиш и остави чинията във фурната.

Саси не се обиди от опита на Мери да я постави на мястото й.

— А искаш ли чаша студен чай?

— Никакъв чай, Саси. Донеси ми чаша шампанско от бутилката „Тетинже“ в хладилника. Накарай Хенри да я отвори. Той знае как. Всъщност, донеси цялата бутилка. Сложи я в шампаниера.

Саси се опули.

— Шампанско ли? Ще пиеш шампанско в тази жега? Госпожице Мери, че ти изобщо не пиеш алкохол.

— Днес ще пия. Прави каквото ти казах, преди на Хенри да му прилошее от глад. Чак тук се чува, че стомахът му къркори като тигър, затворен в автомобил.

Саси поклати посивялата си глава, влезе и след малко се върна с шампанското. Стовари подноса шумно на масичката до Мери.

— Доволна ли си?

— Чудесно — отвърна Мери. — Много ти благодаря, Саси. — Вдигна поглед към икономката си, изпълнена с гордост и обич. — Казвала ли съм ти досега колко много те ценя?

— Недостатъчно — отвърна жената. — Виж, госпожице Мери, пет пари не давам какви ги приказваш и да знаеш, че ще идвам често-често да те проверявам как си, така че внимавай какво си приказваш, ако не искаш тайните ти да излязат наяве.

— Много ще внимавам какви разговори провеждам със себе си, Саси. И още нещо. Хенри успя ли да отвори сандъка на господин Оли?

— Да.

— Добре — кимна доволно Мери.

След като Саси влезе, Мери си наля шампанско във високата тясна чаша и я поднесе към устните си. От момиче не беше пила нищо по-силно от няколко глътки шампанско на Нова година. Знаеше, че не бива. Алкохолът притежаваше силата да я запокити назад във времето, към места, които бе положила огромни усилия да забрави. Сега обаче искаше да се върне. Искаше да си припомни всичко. Това щеше да бъде последният й шанс да преживее отново миналото, а шампанското щеше да й помогне. Отпи спокойно и зачака пристигането на вълшебното килимче. След малко усети как се връща към вчерашния ден и разбра, че пътешествието й е започнало.

5.

Историята на Мери
Хаубъткър, Тексас, юни 1916

Шестнайсетгодишната Мери Толивър беше седнала пред бюрото заедно с майка си и брат си, потисната от погребалната обстановка в кантората на Емит Уейт. Мирисът на кожа, тютюн и стари книги й напомняше на кабинета на баща й у дома, сега затворен, с траурна лента на вратата. В очите й отново бликнаха сълзи, тя стисна ръце по-здраво, наведе глава и зачака нахлулата мъка да премине. От другата страна на брат й, облечена в черно, с лице скрито зад воалетка, Дарла Толивър възкликна с раздразнение.

— Честна дума, ако Емит не дойде скоро, ще изпратя Мери вкъщи. Не е нужно да търпи всичко това толкова скоро след погребението на баща й. Емит знае колко близки бяха. Не разбирам защо се бави. Не можем ли да кажем на Мери какво пише в завещанието, когато порасне?

— Може би е задължително наследникът да присъства — отвърна Майлс компетентно, както беше започнал да говори, откакто постъпи в колеж. — Затова Емит настоява да е тук.

— Глупости — сопна се Дарла на сина си с необичайна острота. — Тук сме в Хаубъткър, скъпи, не в „Принстън“. Мери е незначителен получател в завещанието на баща ти. Нямаше никаква нужда да идва днес.

Мери слушаше разсеяно разговора им. След смъртта на баща си се беше отдръпнала емоционално от тях — беше се отдръпнала от всички, — затова Майлс и майка й често говореха за нея така, сякаш не присъстваше.

Все още не можеше да повярва, че утре ще се събуди, а също и всеки следващ ден и баща й няма да го има. Ракът й го отне твърде бързо и тя така и не свикна с мисълта за смъртта му. Остана съкрушена, когато преди пет години изгуби дядо си, но поне дядо Томас доживя до седемдесет и една. Баща й беше на петдесет и една, твърде млад, за да изгуби всичко, за което беше работил… всичко,

което обичаше. Почти цяла вечер снощи тя лежа будна в стаята си и се питаше какво ще стане с тях, след като баща й вече го няма. Ами плантацията? Майлс нямаше никакво желание да се занимава с нея. Всички го знаеха. Единственото му желание беше да стане университетски преподавател по история.

Майка й не се интересуваше особено от „Съмърсет“ и не знаеше почти нищо за плантацията. Единственото, което вълнуваше Дарла, беше да е съпруга на Върнън Толливър и господарка на забележителната къща на „Хюстън Авеню“. Доколкото Мери знаеше, тя рядко излизаше от града, където започваше плантацията, ширнала се на много акри покрай пътя, почти до следващия окръг. Зад нея се намираше Далас, а в другата посока беше Хюстън, градовете, до които майка й пътуваше с влак, за да отиде на пазар и да преспи една вечер.

Много летни месеци бяха изминали, а майка й така и не видя памучните поля, обсипани с цветове от кремаво до бледочервено. Сега само тя щеше да се радва на цветовете, които постепенно отстъпваха място на твърдите малки топчици до август, когато най-неочаквано, отначало пръснати сред зеленото море, се превръщаха в бели облачета. Какво удоволствие беше да наблюдава как белотата се разпростира навсякъде, да язди с баща си и дядо Томас сред необятните поля, прострели се чак до хоризонта, и да знае, че всичко това принадлежи на семейство Толливър.

Не познаваше по-голяма радост или възторг, а сега беше надвиснала опасността много скоро да изгуби всичко това. Стряскаща мисъл я порази, преди да настъпи утрото. Ами ако майка й продаде плантацията? Като новата господарка на „Съмърсет“ тя имаше право да се разпорежда с имотите както пожелае и никой не можеше да я спре.

Вратата към съседната кантора се отвори. Емит Уейт, юридическият съветник на семейство Толливър, влезе и започна да реди извинения, задето ги беше оставил да чакат, но Мери веднага усети нещо необичайно в поведението му, което нямаше нищо общо със закъснението. Дали от съчувствие към мъката им, или нещо друго, но той не срещна погледите им. Засуети се, нещо нетипично за неразговорлив мъж като него, с крайно пестеливи движения и за нейна огромна изненада заразпитва дали са се настанили удобно. Искаха ли

чай, може би кафе? Щеше веднага да изпрати секретарката си до магазина, за да донесе безалкохолно на Мери…

— Моля те, Емит — Дарла прекъсна опитите му да им угоди, — нямаме нужда от нищо, просто бъди кратък. Емоционално сме на ръба и те молим да… извини ме за израза, но просто казвай каквото имаш да казваш.

Емит прочисти гърлото си и впери странен поглед в Дарла за няколко секунди, след това се зае със задачата си. Първо извади писмо от един плик, поставен върху официалния документ, който носеше.

— Това е, ъ-ъ-ъ, писмо от Върнън, написано малко преди да почине. Искаше да ви го прочета, преди да ви запозная със съдържанието на завещанието.

Скритите зад воалетката очи на Дарла се наляха със сълзи.

— Разбира се — отвърна тя и стисна ръката на сина си. Емит започна.

„Скъпа съпруго, деца,

Никога не съм се приемал за страхливец, но така и не намерих сили да ви запозная със съдържанието на завещанието си, докато съм все още жив. Държа да ви уверя, преди да го прочетете, че ви обичам всички с цялото си сърце и ми се иска обстоятелствата да ми бяха позволили да разпределя по-справедливо собствеността си. Дарла, любима съпруго, моля те да проявиш разбиране защо съм постъпил по начина, по който постъпих. Майлс, сине, не очаквам да ме разбереш, но някой ден, може би наследникът ти ще бъде благодарен за онова, което ти оставям, и разчитам, че ще се погрижиш за поколението.

Мери, познавам те, но се питам дали не продължаваш проклятието, което поразява семейство Толивър, откакто бе отсечено първото дърво в «Съмърсет». Натоварвам те с огромна отговорност, която се надявам да не те отдалечи от щастието.

Ваш любящ съпруг и баща Върнън Толивър“

— Странна работа — промълви бавно Дарла и прекъсна възцарилото се мълчание, докато Емит сгъваше писмото и го прибираше обратно в плика. — Какво е искал да каже Върнън с това „да разпределя по-справедливо собствеността си“?

— Ще разберем — обади се Майлс и изпитото му лице стана по-сериозно.

Мери беше притихнала. Какво бе искал да каже баща й с това „натоварвам те с огромна отговорност“? Имаше ли нещо общо с последните му думи към нея, които тя прие като несвързани приказки на умиращ човек, попаднал в истински кошмар? „Каквото и да правиш, каквото и да ти струва, Мери, върни земята.“

— Бях инструктиран да ви запозная с още един въпрос, преди да прочета завещанието — продължи Емит и посегна към друг документ. Подаде го на Майлс и поясни: — Това е договор за ипотека. Преди Върнън да научи, че за болестта му няма лек, той беше взел пари от „Банк ъф Бостън“ и беше заложил „Съмърсет“. С парите, които банката му отпусна, той погаси част от дълговете на плантацията и купи нови земи, на които да засади памук.

След като прегледа документа, Майлс вдигна глава.

— Правилно ли прочетох? Десет процента лихва за десет години? Това е чисто обирджийство!

— А ти къде си живял, Майлс? — вдигна ръце Емит. — Фермерите от района плащат два пъти и повече, за привилегията да затънат в дългове към големите източни банки, които отпускат ипотеки и кредити. Ако беше взел заема, като заложи реколтата, щеше да плати значително по-висока лихва, но когато залага земята, получава парите по-евтино, ако мога така да се изразя.

Мери седеше, без да помръдва, напълно ужасена. Земята ипотекирана… вече не беше в ръцете на семейство Толивър? Сега разбираше значението на предсмъртната молба на баща си… отчаянието му. Защо обаче беше отправил тази молба към нея?

— Ами ако реколтата не е добра? — попита остро Майлс. — Да, истина е, че в момента цената на памука е висока, но какво ще стане, ако реколтата е лоша? Означава ли това, че ще изгубим плантацията?

Емит сви рамене. Мери премести поглед от мрачното лице на адвоката към силно зачервения си брат и заговори за пръв път.

— Реколтата ще бъде добра! — отсече тя, близо до истерията. — Няма да изгубим плантацията. Дори не си го помисляй, Майлс.

Майлс стовари длан върху страничната облегалка на стола.

— Боже всемогъщи! Къде му е бил умът на татко да купува още земя, след като така рискува да загуби земята, която вече притежаваме? Защо ни е стоварил този дълг на главата, като е купил машини точно сега? Мислех, че е прозорлив бизнесмен.

— Ако беше проявил малко повече интерес към делата му, Майлс, щеше да знаеш повече за онова, което върши. — Мери отчаяно се опитваше да защити баща си. — Не е честно да виниш татко за решенията, за които нито веднъж не си му предложил помощ.

Майлс остана изненадан от избухването ѝ. Двамата рядко се караха, макар да имаха много различия. Майлс беше идеалист, вече насочил се към марксизма, който проповядваше отнемането на собствеността от класата на богатите и разпределянето ѝ по равно сред масите. Ненавиждаше системата на отдаване под наем, която се практикуваше в памукопроизводителните райони, убеден, че е измислена специално, за да държи в подчинение на плантатора обеднелия фермер изполичар. Баща му разпалено оборваше това негово убеждение и обясняваше, че сегашната система, стига да се управлява справедливо, освобождава фермера наемател от господаря му. Мери бе категорично на страната на баща си.

— Как би могъл Майлс да е запознат с решенията на баща ти, агънце, след като през последните четири години беше в колежа? — потрепна неодобрително воалетката на Дарла. — Стореното сторено. Ако ни потрябват пари, чисто и просто ще се наложи да продадем част от „Съмърсет“. Ако баща ти е знаел, че умира, едва ли е щял да купи новите земи. Сега, след като е вече в рая, сигурно ще разбере защо ми се налага да поправя стореното от него. Нали така, Емит? Сега би ли прочел най-сетне завещанието. Крайно време е да приключим. Мери не ми изглежда добре. Трябва да се прибираме.

Емит отново погледна Дарла по особения начин, посегна бавно към документа и зачете на висок глас. Когато приключи, слушателите му останаха смълчани, слисани, неспособни да изрекат и дума.

— Не мога да повярвам — прошепна най-сетне Дарла. Дори през воалетката личеше, че очите ѝ са придобили стъклен блясък от шока. — Искаш да кажеш, че Върнън е оставил цялата плантация на… на

Мери, всичко, с изключение на тясната ивица покрай Сабин? Само това ли ще получи синът ни от баща си? А Мери получава и къщата, нали? Докато аз ще разполагам единствено с парите в банката, така ли? Но… едва ли са останали много, след като Върнън е използвал всеки цент, за да изплаща ипотеката.

— Изглежда, е точно така — потвърди адвокатът и сведе поглед към банковите документи, които държеше в ръка. — Нали разбираш, Дарла, че имаш законно право да живееш в къщата и да получаваш двайсет процента от онова, което дава земята, докато се омъжиш повторно или до смъртта си. Върнън ясно го е подчертал в завещанието си.

— Колко… щедро от негова страна — процеди тя през стиснати устни.

Мери седеше неподвижно, стиснала ръце, и се молеше изражението й да не издаде обзелото я облекчение, нахлуло, за да прогони мъртвилото в сърцето й. Плантацията беше нейна! Баща й, очевидно предвидил, че майка й ще я продаде, я беше оставил в ръцете на единствения човек от семейство Толивър, който никога нямаше да позволи да му се изплъзне между пръстите. Нямаше значение, че завещанието дава на Майлс пълномощно за „Съмърсет“, докато тя поеме контрол, след като навърши двайсет и една. Заради двайсетте процента на майка им той щеше да следи всички дейности да носят средства и щеше да се погрижи да плаща ипотеката.

Брат й се изправи и закрачи с тежки стъпки както винаги, когато беше развълнуван.

— Да не би да искаш да ми кажеш — обърна се той ожесточено към адвоката, — че до края на живота си мама зависи от успеха на плантацията, че дори собственият й дом й е отнет?

Емит разрови документите, без да вдигне поглед към него.

— След като къщата е оставена на Мери, майка ти винаги ще има дом, Майлс. Много често в подобни ситуации се постъпва необмислено, къщите се продават, а парите от продажбата бързо се стопяват. Държа да ви напомня, че двайсет процента от печалбата съвсем не са малко. Изкупната цена на памука е много висока в момента, а ще стане и по-висока, ако войната дойде в Съединените щати, така че „Съмърсет“ ще има огромни приходи. Майка ви ще може да живее в охолство.

— С много по-малко разходи, стига реколтата да е добра — прошепна Дарла.

Емит се изчерви и погледна към Майлс над ръба на очилата си.

— За твое добро е да накараш сина си да се погрижи реколтата да бъде добра. — Адвокатът се замисли за момент, сякаш се колебаеше дали да изрече следващите думи. Очевидно събра смелост, защото остави химикалката на бюрото и се облегна назад на стола. — Всъщност, Върнън беше убеден, че няма друг избор, освен да напише завещанието си по този начин.

Все още прав, без да крие презрението си, Майлс възкликна:

— Виж ти! И защо?

Емит погледна право към Дарла.

— Страхуваше се, че ще продадете плантацията, скъпа, както сама заяви преди няколко минути. А по този начин ще можеш да се радваш на онова, което произвежда „Съмърсет“, както и ако Върнън беше жив, а плантацията и къщата ще останат в ръцете на семейство Толивър.

— С тази разлика, че досега ме издържаше съпругът ми, а сега ще зависи от дъщеря си за залък хляб и подслон над главата — рече Дарла толкова немощно, че воалетката дори не трепна.

— Да не говорим, че той благополучно провали плановете ми за следващите седем години — намеси се Майлс и горната му устна потръпна от гняв.

Дарла пусна страничните облегалки на стола, които стискаше, и положи ръце в скута си.

— Значи обстоятелствата, споменати от съпруга ми в писмото, са свързани със страха му, че ще продам плантацията, а ако все пак не я продам, няма да успея да се грижа подобаващо за нея. Това ли е причината, поради която не е успял — как го беше казал? — „да разпределя по-справедливо собствеността“?

— Струва ми се, че си разбрала чудесно мотивите на съпруга си, Дарла. — Изражението на Емит омекна, готов да я успокои. — Върнън беше убеден, че Мери е най-подходящата от семейството да поеме ръководството на плантацията. Изглежда, е наследила способността да управлява имотите, но също така обича „Съмърсет“ и начина на живот, който той предлага. Той мислеше, че тя ще накара плантацията да

произвежда, като по този начин ще се възползвате всички, и ще я запази за следващото поколение, което включва и твоите деца, Майлс.

Майлс се намръщи, без да крие неприязънта си, застана до стола на майка си и отпусна нежно ръка на рамото й.

— Ясно… — произнесе с безизразен глас Дарла. Бавно и преднамерено вдигна воалетката и спокойно я подпъхна сред черните пера на огромната си траурна шапка. Беше забележително красива жена с хладна кожа с цвят на алабастър и огромни, блестящи очи. Синът й беше наследил същата кожа, кестенявата й коса и формата на малкия, съвършено прав нос. Затова пък Мери беше дарена с удивителното съчетание от черти, характерни за Толивърови още от дните на първите представители на английския род Ланкастър. Нямаше и следа от съмнение, че е дъщеря на Върнън Толивър.

Мери наблюдаваше с трепет как майка й се надига от стола, спокойна, надменна, почти като някоя непозната в мрачните черни одежди. Повдигането на воалетката я притесни, както и непознатият блясък в очите й. Вече нямаше и следа от скръб. Тя беше напълно спокойна. Мери и Емит също се изправиха.

— Искам да ти задам още един въпрос, Емит, тъй като не съм запозната с тези въпроси…

— Разбира се, мила. Каквото искаш — поклони се леко Емит.

— Съдържанието на завещанието… ще бъде ли оповестено?

Емит стисна устни.

— Завещанието е обществен документ — обясни той с неприкрито нежелание. — След като бъде легализирано, се превръща в съдебен документ, който всеки, включително и кредиторите, може да прочете. Освен това… — Адвокатът прочисти гърлото си и не успя да прикрие неудобството си. — Завещанията, заведени за легализиране, се записват. Това се прави в полза на онези, които възнамеряват да заведат иск срещу държавата.

— Като изключим членовете на семейството — обади се Майлс през стиснати зъби.

— Значи всеки, който проявява любопитство към подробностите около завещанието, може да ги прочете — уточни Дарла.

Емит просто кимна. Силата сякаш се оттече от напрегнатото тяло на Дарла.

— Дяволите да те вземат, татко! — изруга Майлс и дръпна стола на майка си, за да си тръгват.

— Дарла, има още нещо, което обещах на Върнън да направя — продължи Емит. Отвори шкафа зад себе си и извади тънка висока ваза с една-единствена червена роза. — Съпругът ти ми поръча да ти я дам, след като прочетеш завещанието. Задръж вазата.

Дарла бавно пое изящната ваза в облечената си в ръка ръкавица под погледите на децата си. След като я оглежда дълго, тя я остави на бюрото на Емит и извади розата.

— Задръж вазата — прошепна тя с толкова странна усмивка, че всички се учудиха. — Елате, деца.

Дарла Толивър излезе от стаята и хвърли розата в коша за боклук до вратата.

6.

На път към къщи в каретата на семейство Толивър, теглена от арабски коне, тримата седяха смълчани, а Мери се беше свила в най-далечния ъгъл. Всички се взираха през слюденото стъкло по същия мрачен начин, по който бяха пътували за погребението на Върнън Толивър преди четири дни. Онзи ден Мери имаше чувството, че пред нея е зейнала бездна, докато днес бе изпълнена със страховита, невидима сила, която беше в състояние да я раздели от майка й и брат й, а тях от спомена за съпруга и бащата, когото бяха обичали.

Премести поглед към майка си. Знаеше легендата за розите и разбираше значението на червената роза, която баща й беше поръчал да бъде връчена на майка й, същата роза, озовала се в боклука пред вратата на господин Уейт. Мери наблюдаваше с притеснение бледия мрачен профил на майка си и бе напълно убедена, че баща й никога няма да получи прошка за стореното.

Всъщност, какво беше направил? Баща й просто се беше погрижил плантацията и семейният дом да останат в ръцете на семейство Толивър. Ако възникнеха финансови затруднения или ако тя се омъжеше повторно — което можеше да я принуди да живее другаде, — майка й щеше да ги продаде. Ако пък завещаеше земята на Майлс, той щеше да пропилее рожденото им право. Като оставяше всичко на нея, той я запазваше за техните деца.

Очевидно това са били намеренията му, тогава защо майка й се разстрои толкова много? Ами Майлс? Той можеше да започне да работи като преподавател след време. Пет години не бяха чак толкова много. През това време тя нямаше да изгуби нито минута и щеше да научи всичко възможно за управлението на плантацията. Щеше да разчита на помощта на Лен Дийтър. Той беше великолепен управител, честен, трудолюбив, верен на семейство Толивър, уважаван от наемателите. Онова, което не беше научила от дядо си и баща си, щеше да научи от него. На Майлс едва ли щеше да му се наложи да живее тук чак докато тя навърши двайсет и една. Две години щяха да й бъдат достатъчни, след това щеше да го отпрати, да му изпраща документите

по пощата, за да подписва каквото се налагаше. Тогава вече щеше да поеме управлението на „Съмърсет“.

Късно следобед Мери изложи тези аргументи пред майка си, за да защити решението на баща си. Завари Дарла полегнала на шезлонг в стаята, която делеше със съпруга си, гъстата й кестенява коса се стелеше по раменете й, освободена от сложния кок. Лъчите на късното следобедно слънце хвърляха бледи отблясъци през жълтите завеси. Мери се запита нещастно дали не е облякла нарочно ярка роба с цвят на лавандула — нещо като отрицание на всичко, което се беше случило. Черната рокля и шапката не се виждаха никъде, нямаше ги и цветята, поръчани от нея, след като отнесоха тялото на съпруга й за погребението. Одеве, когато Саси слизаше по стълбите с все още свежите букети, Мери попита плахо:

— Какво става?

— На теб как ти се струва? — В гласа на икономката прозвуча негодувание. — От мен да знаеш, че в таз къща нищо вече няма да е както преди.

Мери имаше същото чувство, докато наблюдаваше как майка й лежи отпуснато на шезлонга. Пребледнялото й изопнато лице и неподвижно тяло й се сториха напълно чужди. Сякаш бе лишена от топлотата и силния си дух. Студена, апатична непозната се беше излегнала в лилава сатенена роба.

— Питаш ме какво друго можеше да направи — повтори Дарла въпроса на Мери. — Ще ти кажа, скъпа дъще. Можеше да ме обича повече, отколкото обичаше земята си. Това можеше да направи.

— Но, мамо, ти щеше да я продадеш.

— Ако не това — продължи Дарла със затворени очи, сякаш Мери не бе казала и дума, — можеше поне да разпредели по равно имотите между сина си и дъщеря си. Онзи парцел, който Майлс наследи, е напълно безполезен. Наводнява се всяка пролет. Каквото и да се насади там, не може да узрее преди дъждовете.

— И този парцел е част от „Съмърсет“, мамо, а ти знаеш, че Майлс не проявява абсолютно никакъв интерес към плантацията.

— Най-малкото — продължи тя със същия безизразен глас — можеше да се замисли за чувствата ми и да се досети как ще изглеждам пред приятелите ни, след като оставя благополучието ми в ръцете на дъщеря ми.

— Мамо…

Дарла продължаваше да лежи със затворени очи.

— Любовта на баща ти беше най-голямото ми съкровище, Мери. За мен беше истинска чест да му бъда съпруга, не можех да си намеря място от радост, че ме избра сред всички онези, за които можеше да се ожени, някои дори по-красиви от мен…

— Няма по-красиви от теб, мамо — прошепна Мери и преглътна с мъка.

— Любовта му ми даваше живот, даваше ми обществено положение, помагаше ми да се чувствам значима. Сега вече ми се струва, че всичко е било една преструвка, нещо, което ми се е полагало единствено, докато той е бил жив. Със смъртта си ми отне всичко, което мислех, че съм за него, и всичко, което той беше за мен.

— Но, мамо… — Думите не идваха. Нямаше ги, защото дълбоко в шестнайсетгодишното си сърце Мери знаеше, че майка й казва истината. Накрая се оказваше, че плантацията бе означавала много повече за баща й, отколкото гордостта на съпругата му, чувствата и благополучието й. Беше я оставил буквално безпарична, напълно зависима от децата си, унизена пред обществото на Хаубъткър.

Мери, която вече не проявяваше почти никаква търпимост към слабостите, не можеше да вини майка си, задето се чувства смазана, празна, лишена дори от спомените, които можеха да й донесат утеха. Сълзите рукнаха по бузите й, когато коленичи до шезлонга.

— Татко не е искал да те нарани, сигурна съм.

Отпусна глава на гърдите на майка си, но дори когато сълзите попиха в лавандуловата тъкан, част от нея, скрита под мъката, ликуваше, че „Съмърсет“ е неин, и тя се закле, че независимо какво ще й струва никога няма да изостави плантацията. Никога. Все някак щеше да се реваншира на майка си… щеше да работи упорито, за да накара земята да й плати коприната и сатена, които тя толкова много обичаше. „Съмърсет“ щеше да се разрасне, да набере сили, името Толивър щеше да се превърне в синоним на могъщество и нямаше да позволи на никого да подхвърли дори една обидна забележка на майка й. След време всички щяха да забравят предателството на Върнън Толивър и да осъзнаят, че е бил прав, като е разпределил имотите си по този начин. Всички щяха да видят с какво уважение се отнасят към Дарла Толивър децата и внуците й и болката щеше да си отиде.

— Мамо?

— Тук съм, Мери.

Инстинктът й подсказа, че не беше. Никога повече нямаше да бъде майката, която двамата с Майлс бяха познавали досега. Мери беше готова да даде всичко на този свят, за да я види как се изправя на крака, нормална, весела, красива, щастлива, даже в мъката. Всичко, освен „Съмърсет“, поправи се наум Мери и остана шокирана от тази мисъл, от скрития смисъл, който се бореше с обичта.

Същото беше изпитвал и баща й.

Прониза я чувство на загуба, изпепеляващо също както в момента, когато ръката на баща й се изплъзна завинаги от нейната.

— Мамо! Мамо! Не ни оставяй, не ни оставяй! — разрида се тя и усети как истерията се надига, докато разтърсваше неподвижното тяло, обгърнато в лавандулов сатен.

Същата вечер, седнала в потъналата в сумрак гостна, Мери усети, че някой или нещо я наблюдава от обвитата в черно врата. Беше Пърси Уоруик. На лицето му се мъдреше онова сериозно изражение, което тя знаеше, че изразява неодобрение. Майлс сигурно беше разказал на двамата с Оли всичко за завещанието и несъмнено те споделяха мнението на брат й.

Бяха тричленно братство — Майлс Толивър, Пърси Уоруик и Оли Дюмонт. Бяха неразделни от деца, продължавайки дружба, чието начало е било положено от дядовците им. На погребалната служба вниманието й беше привлечено към тримата, застанали заедно. Колко различни бяха. Оли, нисък и закръглен веселяк, вечният оптимист. Майлс, висок, слаб, сериозен, истински рицар, бленуващ да открие своята кауза. Пърси пък беше най-високият и най-красив от тримата, разсъдлив и благоразумен… Аполон, който бдеше над всички. В този момент я бодна завист. Колко приятно беше да се наслади на приятелството, което те споделяха. Нейните единствени приятели бяха баща й и дядо й.

— Може ли да вляза? — попита Пърси с дълбокия си, звучен глас в летния сумрак.

— Зависи какво си дошъл да кажеш.

При тези думи по устните му затрепка познатата полуусмивка. Двамата с Пърси никога не разговаряха. Те се дуелираха с думи. Беше все така през последните две години и през ваканциите, когато

момчетата се връщаха от „Принстън“. Също като Майлс и Оли, той се дипломира през юни, след което постъпи на работа във фирмата на баща си за дървен материал.

Той се разсмя и влезе в стаята.

— Пламваш веднага щом ме видиш. Предполагам, нямаш желание да запалиш лампата.

— Правилно предполагаш.

Колко е красив, помисли си тя с нежелание. Сумракът сякаш подчертаваше отблясъците по русата му коса и загоряла кожа. Стегнатото му слабо тяло издаваше, че цяло лято беше работил на открито заедно с останалите дървосекачи и работници. Докато беше на изток, около него бяха пърхали много момичета, поне така беше чула… Момичета с кожи като порцелан и синя кръв. Чу шегите на Майлс и Оли за похожденията му.

Мери отпусна глава назад на стола и затвори очи.

— Майлс върна ли се? — Гласът й беше станал дрезгав от мъка и умора.

— Да. Двамата с Оли се качиха да видят майка ти.

— Той сигурно ти е казал за завещанието. Ти, естествено, не го одобряваш.

— Не, разбира се. Баща ти е трябвало да остави и къщата, и плантацията на майка ти.

Мери вдигна глава, обзета от гняв и изненада. Пърси никога не изказваше открито неодобрението си. Той винаги използваше „би трябвало“, когато ставаше въпрос задругите.

— Ти пък какво право имаш да казваш какво е трябвало да направи баща ми? — Беше застанал близо до стола й, пъхнал ръце в джобовете си, и я наблюдаваше със сериозно изражение, почти скрито от сгъстяващия се мрак.

— С правото на човек, който много държи на теб, брат ти и майка ти. Сега разбра ли?

Тези думи предизвикаха гнева й, все едно видя пепелянка, готова да се стрелне напред. Тя извърна глава настрани, примигна и преглътна надигналата се в гърлото й буца, готова да заплаче отново.

— След като толкова държиш, запази си мнението за себе си, Пърси. Баща ми е знаел много добре какво прави и ако твърдиш обратното, не помагаш с абсолютно нищо.

— Казваш го, за да защитиш баща си, или защото се чувстваш виновна, че е оставил всичко на теб?

Мери се поколеба, искаше й се да му довери цялата истина за чувствата си, но се страхуваше, че съвсем ще изгуби малкото уважение, което изпитваше към нея.

— А брат ми какво мисли? — попита тя в опит да избегне въпроса му.

— Мисли, че си на седмото небе, задето си наследила „Съмърсет“.

Ето. Мнението на брат й вече беше известно и тя усети как истината я проряза като нож. Толкова бе внимавала да не издаде възторга си, но така и не беше успяла да заблуди Майлс и майка си и сега те щяха да я намразят. Сълзи опариха очите й, тя се надигна от стола с едно рязко движение и застана до прозореца. В небето се бе очертала бледата луна. Наблюдаваше я как се забулва в сребърна мъгла.

— Циганче… — чу тя шепота му и преди да се усети, той пристъпи към нея и притисна обляното й в сълзи лице под брадичката си. Няколко секунди по-късно тя хлипаше върху вратовръзката му.

— Майлс ме об-обвинява за… задето татко е написал завещанието по този начин, нали? И мама също. Изгубих ги, Пърси, също както изгубих татко.

— Те преживяха огромен шок, Мери — заговори тихо той, докато я милваше по косата. — Майка ти се чувства предадена, а Майлс е ядосан заради нея, не заради себе си.

— Но… но аз не съм виновна, че татко е оставил всичко на мен. Какво да направя, че обичам плантацията повече отколкото мама и Майлс, не съм виновна, че те не я обичат.

— Знам — отвърна той нежно, изпълнен с разбиране. — Само че ти можеш да промениш стореното.

— Как? — попита тя и вдигна глава, готова да чуе разумните му думи.

— Продай „Съмърсет“, когато станеш на двайсет и една, и раздели всичко поравно.

Мери нямаше да остане по-изненадана, ако беше видяла, че от главата му излизат змии. Отблъсна го.

— Да продам „Съмърсет“? — Погледна го неспособна да повярва. — Предлагаш ми да продам „Съмърсет“, за да успокоя мама и Майлс?

— Предлагам ти да го направиш, за да спасиш връзката си с тях.

— Значи трябва да си купя връзка с тях?

— Изопачаваш положението, Мери, или за да успокоиш съвестта си, или защото си толкова заслепена от манията си по „Съмърсет“, че не виждаш къде се корени причината за тъгата на майка ти и брат ти.

— Виждам я! — извика Мери. — Знам как се чувстват мама и Майлс! Само че никой от вас не вижда, че за мен е въпрос на чест да изпълня желанието на татко.

— Той не споменава да не продадеш плантацията, когато навършиш двайсет и една.

— Щеше ли да ми я остави, ако мислеше, че ще я продам?

— Ами какво ще стане, когато станеш на възраст да се омъжиш и съпругът ти не пожелае да дели жена си с плантацията?

— Никога няма да се омъжа за човек, който не разбира чувствата ми към „Съмърсет“ и не ме подкрепя.

Пърси замълча, когато чу тези категорични думи. Панделката от косата й беше паднала на пода. Той се наведе, вдигна я и я сгъна на две. Остави я на рамото й.

— Откъде знаеш, че няма да обикнеш мъж, който не изпитва към „Съмърсет“ същото, което и ти? Цял живот си прекарала в Хаубъткър. Никога не си имала други интереси, освен към плантацията. Не си изпитала нищо друго, освен това да си член на семейство Толивър. Опитът ти е ограничен, Мери.

— Не ми трябва никакъв друг опит.

— Не можеш да вадиш заключения, без да имаш база за сравнение.

— Мога. Както и да е, едва ли ще имам възможност да направя подобно сравнение, нали?

Чуха, че Майлс и Оли слизат по стълбите. Мери с огромна изненада откри, че не й е никак приятно, задето прекъсват разговора им; не можеше да отрече, че утехата, която откри в прегръдката на Пърси й липсваше. Това бе най-голямата й близост с него. Досега не беше имала представа, че под лявото му око се крие луничка или че ирисите му са обточени със сребърен обръч.

— Открай време не ме одобряваш, нали? — попита неочаквано тя.

Пърси изви светлокестенявите си вежди.

— „Не одобрявам“ не е съвсем точно казано — заяви той.

— Добре де, не ме харесваш. — Притаи дъх и зачака той да потвърди.

— И това не е.

— Тогава какво? — Страните й горяха, но тя беше решена да разбере какво мисли Пърси за нея. След това можеше да го прати по дяволите и да престане да мисли за мнението му. Повече нямаше да проявява любопитство.

Преди той да успее да отговори, Майлс и запъхтяният Оли зад него влязоха в стаята.

— Ето те и теб! — възкликна брат й и за секунда Мери се изпълни с надежда, че е дошъл да я потърси. Само че Майлс търсеше Пърси, разбра тя, когато той я пренебрегна и се обърна към приятеля си. — Не знаех дали си си тръгнал, или си още тук. Ще останеш ли на вечеря? Има предостатъчно храна, но Саси ме попита.

— Аз няма да остана — намеси се Оли и погледна Мери така, сякаш му се искаше да вечерят заедно. Усмихна й се с обич и тя изви нежно устни.

— За съжаление и аз не мога — отвърна Пърси. — Ще имаме гости и мама настоява да се правя на домакин.

— Кой ще идва? — полюбопитства Майлс.

— Дъщерята на мамината съквартирантка от времето, когато са били в „Белингтън Хол“ в Атланта, и баща й. Момичето иска да се запише да учи там през есента. Майка й е починала и идват, за да обсъдят училището.

— Поне това е претекстът, който баща й използва, за да я доведе на гости — подхвърли Оли и намигна многозначително на Майлс.

— Бащата ми се струва от онези хора, които винаги имат нещо наум, а и мама е на мнение, че просто залагат клопка — призна Пърси, — но истината е, че повечето майки са убедени, че всички момичета се опитват да спипат синовете им.

Има едно, от което Биатрис няма нужда да се притеснява, помисли си Мери и я прониза завист към момичето, което щеше да

обсеби вниманието му тази вечер. Нарочно се обърна към Оли и положи длан на рамото му.

— Оли, сигурен ли си, че не искаш да останеш? Веселата ти компания ще ни се отрази добре тази вечер.

— Много ми се иска, агънце, но трябва да помогна на татко със сезонния инвентар в магазина. Може утре вечер, стига да ме поканиш.

— Винаги си поканен, Оли.

Дори Пърси да забеляза, че е изключен от поканата, той не го показа. Вместо това й отправи познатата усмивка.

— Ще довършим разговора си някой друг път, циганче. Да не забравиш докъде бяхме стигнали.

— Дано не забравя — отвърна Мери и вирна брадичка, когато го чу да употребява прякора, който тя ненавиждаше.

— Няма.

— Гостенката… каквото й е там името, какво представлява? — попита Майлс и последва приятелите си, запътили се към вратата.

— Луси Джентри, много е приятна. Затова пък баща й никак не ми допада.

Тя не чу останалата част от разговора, докато Майлс ги изпращаше. От прозореца на хола наблюдаваше как „момчетата“, както ги наричаха семействата, вървят по пътеката отпред към новите „Пиърс-Ароус“, подарени от бащите им по случай дипломирането. През юни Майлс остана неприятно изненадан и много разочарован, когато откри, че в конюшнята, която тепърва щеше да бъде превърната в гараж, не го чака същият подарък. Сега вече разбираше защо подаръкът му е бил комплект енциклопедии, които да използва, когато някой ден заемеше поста на преподавател по история.

Странна тъга усили депресията й. Прииска й се двамата с Пърси да бяха довършили разговора. Тя никога нямаше да подхване темата отново, а той сигурно щеше да забрави за него още преди да излезе от алеята пред къщата им. Така и не научи каква дума щеше да използва той, за да я опише, но можеше да предположи. Съжаление — съжаление, задето е от рода Толивър, задето приемаше дълга си толкова сериозно. Не разбираше как е възможно Пърси да приема своето наследство толкова небрежно. Той беше единствен син, той трябваше да защитава и опази наследството на семейство Уоруик. Оли, макар да се правеше на незаинтересован веселяк, приемаше

задълженията си на Дюмонт много по-сериозно. Най-силно я дразнеше презрението, с което Пърси се отнасяше към манията й към „Съмърсет“, защото той не изпитваше същата преданост към семейната фирма за добив на дървен материал.

Е, това се случваше с онези, които не обръщаха внимание на корените си или открито им обръщаха гръб. Уоруик и Толивър бяха пристигнали в Тексас с намерението да създадат памукови плантации, но семейството на Пърси се бе насочило незабавно към добиването на дървен материал, докато семейство Толивър бяха изпълнили намеренията си. Сега вече разбираше напълно. Пърси приемаше фирма „Уоруик“ като начин да си осигури добър живот, докато тя възприемаше „Съмърсет“ като начин на живот.

Доволна, че е открила разликата, Мери влезе в трапезарията, където беше сервирано за двама. Брат й беше седнал на дългата махагонова маса. На светлината на запалените керосинови лампи те се нахраниха в мълчание, без всякаква близост помежду си, а отсъствието на родителите им на обичайните места придаваше на помещението призрачна атмосфера. Коя е тази Луси Джентри, питаше се Мери, докато се насилваше да яде. Имаше ли някакви намерения към Пърси, както подозираше майка му?

7.

— Мери, би ли дошла за малко в кабинета?

Стресната, Мери вдигна поглед от граха, който почистваше в скута си. Майлс беше застанал на вратата на кухнята.

— Разбира се — отвърна тя, доловила нотката в гласа му. Напоследък беше толкова рязък, коренно различен от нежния брат, винаги готов да се пошегува. Понеже искаше да му достави удоволствие, тя сви престилката в скута си на топка и я подаде на Саси. Двете извиха вежди една към друга. През изминалия месец икономката често повтаряше, че било „срамота“ как господин Майлс се отнасял към малката си сестра.

Мери послушно тръгна след слабата фигура на брат си към стаята до библиотеката, откъдето баща им беше управлявал плантацията. Майлс започна да я нарича „кабинета“, вместо „кабинета на татко“. Това беше една от многото подробности по отношение на плантацията, които живо я интересуваха. Майлс ходеше незнайно къде и се връщаше, стиснал под ръка червените счетоводни книги на „Съмърсет“. Мери искаше да го помоли да й ги даде, за да ги проучи, но не смееше. Сега не беше подходящото време да заяви правата си, нито да настоява да й обясни как управлява „Съмърсет“. Страхуваше се, че Майлс превръща в дело теорията си, която беше предизвикала много спорове между баща и син по време на вечеря.

Върнън Толивър вярваше, че собственикът на земя трябва да контролира абсолютно всичко — от начина, по който наемателят се отнася към съпругата си, до начина, по който се грижи за коня си. Синът му отричаше подобен подход към хората и описваше наемодателната система като деспотична и унизителна. Върнън Толивър настояваше, че нямало нищо унизително в това, че собственикът на земя е дал под наем няколко акра на човек, който не може да си купи собствена, а в замяна получава част от реколтата. За унизително отношение можело да се говори единствено когато тези хора не получавали справедливо заплащане за положения труд или когато собственикът не им осигурявал онова, за което са се били

разбрали в договора. Той не се чувстваше отговорен за злините, сторени от другите плантатори. Не той бе човекът, който можеше да се справи с нередностите в системата. Единствено с личния си пример можеше да покаже как е редно да се постъпва. Нима Майлс не разбираше, че наемателите в „Съмърсет“ бяха най-добре облечените, нахранени и удобно настанени, към тях се отнасяха по-добре от всички останали в Източен Тексас.

Майлс настояваше, че техните наематели все още били крепостници, които се страхували от господарите си като от Господ. Трябвало да има закон, даващ на наемателите правото да използват свободно земята, която обработват. След като е свободна от задължения, тогава можели да плащат скъпо и прескъпо на собственика.

Мери беше виждала как баща й пребледнява, докато слушаше предложенията му.

Сега усети подобно чувство при мисълта, че Майлс може да е решил да докаже, че същото неангажиращо отношение към наемателите ще донесе по-големи облаги на всички. До събирането на реколтата оставаше по-малко от месец и всеки цент беше необходим, за да изплащат ипотеката. Много й се искаше да поговори с Лен, управителя, но Майлс всеки ден впрягаше арабските коне и се качваше в каретата, а в конюшнята оставаше само старата кобила, която едва ли щеше да издържи пътя до плантацията. Нямаше търпение да се запознае със счетоводните методи на баща си, но когато брат й не ползваше книгите, те бяха в заключено чекмедже в кабинета му. Майлс държеше единствения ключ.

Обичаше брат си, но започваше да го възприема като противник на всичките й надежди и мечти, а също и на желанията на баща й и паметта му. В дома на семейство Толивър се бяха оформили два лагера. В нейния участваше само Саси. Всички останали — другите прислужници, майка й и приятелите им, с изключение на неутралния Оли, — бяха на страната на Майлс. Да й прости господ, но тя дори желаеше нещо да се случи на Майлс, някакъв незначителен инцидент, който да го принуди да й предаде плантацията. Ако не друго, тя се надяваше новите задължения да му омръзнат и да разбере, че не е създаден за плантатор.

— За мама ли става въпрос? — попита тя и се отпусна на стола срещу огромното бюро на баща си, подарено от Робърт Уоруик на Джеймс Толивър през 1865 година.

— За теб — сопна се Майлс, както обикновено напоследък, откакто се превърна в господар на дома. Настани се високомерно на бюрото, отпусна лакти, преплете дългите си изящни пръсти над ръкавелите, колосани също като маниерите му. — Мери, сигурен съм, разбираш, че разговорът поставя всички ни в неизгодно положение.

Мери кимна и й се прииска да заплаче заради изгубената помежду им топлота.

— В семейството ни се случи нещо, което не е свързано със скръбта ни за татко. Би трябвало скръбта да ни обединява. Вместо това завещанието заличи почти всички чувства, които двамата с мама изпитвахме към татко. Чувстваме се огорчени и излъгани. Мама се чувства унизена. Нито един от двамата не се държа с теб, както е редно. Разбирам го. Накарахме те да се почувстваш виновна за случилото се и ти се извинявам, наистина, Мери, искрено ти се извинявам. Истината е, че не мога да те погледна, без да си помисля, че по някакъв начин си отговорна за написаното в завещанието.

— Майлс…

Той вдигна ръка.

— Остави ме да довърша, след това ще кажеш каквото имаш да казваш. Господ ми е свидетел, че не съм искал плантацията, но тя трябваше да премине в ръцете на мама. Тя трябваше да реши дали да я продаде, или да я запази. Тя трябваше да е на първо място в чувствата на татко, не „Съмърсет“, нито пък ти. Затова и двамата се чувстваме отритнати. Освен това усещаме, че си във възторг от решението на татко.

— Единствено защото ще се погрижа за рожденото ни право — прекъсна го Мери. — Аз ще се погрижа за мама. Тя никога няма да се нуждае от нищо…

— За бога, Мери, мама не иска подаянията ти. Нима не разбираш? Постави се на нейно място. Ти как би се почувствала, ако съпругът ти предпочете дъщеря ти пред теб, ако те остави на нейната милост?

— Не бих отритнала дъщеря си заради нещо, което е сторил съпругът ми! — извика тя, прорязана от болка както всеки път, когато

влизаше в стаята и майка й извръщаше глава на другата страна, щом я видеше.

Майлс вдигна ръце, за да покаже, че е права.

— Разбирам как се чувстваш и много съжалявам.

— Имах нужда от малко майчина и братска обич през последния месец, Майлс. Татко ужасно ми липсва…

— Знам — прекъсна я той с по-мек глас, — но това не е причината, поради която те повиках. Сега искам да ме изслушаш, преди да скочиш и да ме пратиш по дяволите. На твое място не бих го направил. Разбрахме ли се?

Мери разбираше. Строгият поглед на Майлс й напомняше, че той е попечител на „Съмърсет“. И тя, и плантацията зависеха от него през следващите пет години.

Мери кимна и Майлс се отпусна назад в износения стол, готов да започне речта си.

— Струва ми се, че двете с мама трябва да се разделите за известно време. Реших да те изпратя да учиш. В Атланта има чудесно училище, което е тъкмо като за теб. Все още разполагам с парите, които дядо Томас ми остави, и с тях ще платим за една година.

Мери го гледаше невярващо. Той имаше намерение да я изпрати на същото място, на което беше учила Биатрис… далече от плантацията…

— Нарича се „Белингтън Хол“ — продължи Майлс, без дори да трепне, че тя е наранена. — Биатрис Уоруик е завършила там. Може би помниш, че Пърси го спомена, когато ставаше въпрос за гостенката им Луси Джентри. Нямаше да е зле да се запознаете, докато тя беше тук, тъй като ще ти бъде съквартирантка.

Тя бе толкова ужасена, че не можеше да промълви и дума.

— Тръгваш след три седмици за есенния семестър. Ще наредя на Саси да ти събере дрехите.

Най-сетне тя успя да проговори. Отвътре цялата гореше, сякаш някой беше запалил пожар в стомаха й.

— Майлс, моля те, не ме отпращай. Трябва да остана тук и да помагам на Лен с плантацията. Колкото по-бързо и повече науча, толкова по-добре. Не мога да живея далече от Хаубъткър. Двете с мама ще постигнем някакво разбирателство.

— Единственият начин, по който двете с мама можете да оправите положението, е да се съгласиш да продам плантацията. — Майлс размаха пръст, когато забеляза как Мери стисна страничните облегалки на стола и очевидно възнамеряваше да пренебрегне предишното му предупреждение. — След като си непълнолетна и нямаш право нито да притежаваш, нито да продаваш земя, като попечител на собствеността ти аз мога. Никога не бих го направил против волята ти и татко добре го е знаел.

Мери скочи и усети как кръвта тупти в ушите й.

— Категорично отказвам да ти дам разрешение!

— Това ми е известно, малка сестричке. Значи… заминаваш за „Белингтън Хол“.

— Не можеш да ми причиниш подобно нещо.

— Мога и ще го направя.

Мери го зяпна, сякаш неочаквано му бяха поникнали рога. Не можеше да повярва, че се случва. Не беше възможно брат й да е толкова жесток.

— Пърси ти е набил в главата идеята да продадеш плантацията, нали? Да не би и „Белингтън Хол“ да е негово предложение?

Майлс изви устни.

— Мога и сам да мисля и решавам за семейството си. Пърси не е споменавал и дума за продажбата на плантацията, а за „Белингтън Хол“ научих от майка му. Ако не беше това училище, щеше да е някое друго. Сега седни!

Мери се свлече отново на мястото си.

— Допускаш огромна грешка…

— Вече съм взел решение, Мери. Сега не ме интересуваш ти, а мама. Може и да се радваш, че когато станеш на двайсет и една, земята ще премине в твое владение. Мама обаче не разчита на подобна утеха. Затова ще заминеш за „Белингтън Хол“ и ще й дадеш време и възможност да приеме извършената несправедливост… а аз бих казал и чувствата й към теб. Докато те няма, ще й станеш по-скъпа, което няма да се случи, ако непрекъснато си й пред погледа.

Думите му бяха толкова болезнени, пронизаха я като остър лед. Мери се отпусна на стола и усети как краката й омекват. Да не би той да казваше, че ако тя останеше тук, майка й никога повече нямаше да изпита обич към нея? Това бе нелепо! Нали й беше дъщеря? Майките

може и да изпитват противоречиви чувства към дъщерите си от време на време, но не спираха да ги обичат завинаги, нали така? Почувства се безпомощна, сякаш беше изоставена сред глутница вълци, затова скръсти ръце пред гърдите си.

— Ами ако откажа да замина?

Майлс изви устни в крива усмивка.

— Сигурен съм, че дори не искаш да чуеш какви ще бъдат последствията.

— Нищо, ти ми кажи.

Брат й се приведе напред и впи очи в развълнуваното й гневно лице.

— Ще използвам парите от дядо Томас, за да заведа мама в Бостън, където веднага ще си намеря преподавателско място. Познавам достатъчно самотни възрастни господа, богати бизнесмени, които няма да се поколебаят да посетят красивата ни майка. По всяка вероятност тя ще се омъжи за нула време и по този начин всичко това — той замахна с ръка, за да посочи къщата, — ще остане просто един неприятен спомен. Имам право да ръководя живота си както желая, а мама има пълното право да изгради своя отново. А това означава, че няма да изпълнявам задълженията си на попечител? Освен това ще продам парцела покрай Сабин, за да понапълня изтънялата си касия. Уверявам те, Мери, че ако не постигнем компромис в тази трагична ситуация, ще направя точно както ти казах.

Мери отпусна ръце съвсем бавно, когато осъзна каква власт притежава брат й. Заплахата му беше съвсем истинска. Майлс беше обмислил друга възможност за майка им. Съвсем тънка нишка — баща им — поддържаше предаността му към „Съмърсет“ и я караше да се въздържи и да не му позволи да отведе майка им в Бостън. Дори да не трябваше да се притеснява за ипотеката, той знаеше, че ако я остави да управлява плантацията заедно с Лен, без присъствието на мъж от семейство Толивър и неговия подпис на документите, това ще бъде фатално за „Съмърсет“. Ако отведеше майка си, щеше да опетни фамилното име. Така щеше да потвърди онова, което клюкарите разправяха, че Върнън Толивър е пренебрегнал съпругата си, като бе прехвърлил цялото си имущество на дъщерята.

Майлс отново се облегна на стола и пъхна пръсти в джобовете на жилетката.

— Е? — попита той и самодоволно изви вежда.

Мери все още не беше готова да капитулира.

— Ти и така можеш да продадеш парцела край Сабин. Какво ще ти попречи?

Майлс замълча за момент.

— Татко искаше да го запазя за сина си.

Сълзите й бликнаха без предупреждение и замъглиха погледа й.

— Майлс, какво стана с нас? Бяхме толкова щастливи?

— Плантацията е причината — отвърна брат й и се изправи незаинтересовано. — Плантацията е проклятие за всеки, обладан от нея, Мери. Винаги е било така и вече съм склонен да мисля, че така и ще бъде. Обсебеността от земята е накарала добри хора като татко да обезнаследят любящите си съпруги и да разделят семейството на две. Той много добре е знаел какво прави. Затова е помолил мама да му прости.

Мери заобиколи бюрото и вдигна към брат си пълните си със сълзи очи.

— Майлс, обичам и двама ви с мама толкова много.

— Знам, агънце. И на мен ми липсва старата ни близост, предишните ни отношения. Най-много ми липсва малката ми сестричка. Също и на мама, сигурен съм. Както и на момчетата. Всички много те обичахме.

Сълзите й рукнаха.

— Значи говориш за преди. Вече… не е ли същото?

— Просто ти… ти стана… прекалено много Толивър.

— И това лошо ли е?

Майлс въздъхна.

— Знаеш отговора ми. Ще бъде много тъжно, ако те сполети проклятието, за което татко споменава в писмото.

— За какво проклятие говориш? Не съм чувала за никакво проклятие.

— Свързано е с децата. Никой от хората, владели „Съмърсет“, не е имал многодетно поколение — нито жените са раждали, нито са успявали да опазят децата си — заяви сухо той. Обърна се и взе томче, подвързано в кожа от полицата зад себе си. — Прочети го, всичко е написано вътре. Открих го сред документите на татко. Дори не знаех, че съществува. Ти знаеше ли?

— Не. Татко никога не го е споменавал. — Мери прочете написаното на старата корица: „Семейство Толивър: семейна история от 1836“.

— Татко се страхуваше, че като остави земята на теб, ще те обрече да останеш бездетна или пък децата ти няма да оцелеят дълго. Докато не сме се появили ние, никога не е имало повече от един наследник на семейство Толивър, който да поеме плантацията, но пък кой знае? Все още сме млади. — В очите му проблеснаха подигравателни искрици. — Дядо Томас е бил единственият оцелял наследник, татко също. След като прочетеш написаното, ще разбереш какво е искал да каже баща ни и откъде идва загрижеността му.

Тя усети как я завладява чувство на тревожност.

Нито веднъж не се беше замисляла за тази странност, че дядо й и баща й са единствените, които да поемат наследството на „Съмърсет“. И двамата имаха по няколко деца, починали преди години. Къде е била тази книга през всичкото това време? Да не би баща й нарочно да я е крил от нея, след като тя беше избраната наследница на семейното богатство?

Майлс вдигна брадичката й с ледените си пръсти.

— Кажи сега — попита тихо той, — ще заминеш ли за „Белингтън“?

Тя едва намери сили, за да отговори.

— Да — отвърна тихо.

— Добре. Значи се разбрахме. — Той подръпна ръкавелите си и отново седна на бюрото, за да й покаже, че разговорът е приключил.

— Луси каза, че „Белингтън Хол“ ще ти хареса — подвикна Майлс, когато тя беше на вратата.

Тя спря и се обърна.

— Какво представлява Луси?

— Не е красива като теб, ако това питаш.

Тя се изчерви.

— Не питах за това!

— Я стига глупости! Разбира се, че това те интересуваше. Тя е дребничка и закръглена, където трябва. Бих казал, че е сладурана. Харесва ми, макар да се съмнявам, че ти ще я одобриш. Защо не се запознахте, докато беше тук?

— Защото съм в траур, Майлс, ако случайно не си забелязал.

— Това, миличка, ти е под нивото. Просто си й завиждала, задето е обсебила времето на Пърси.

— Стига глупости — сопна се възмутено Мери. — След като знаеш, че няма да ми хареса, защо тогава ще деля една стая с нея?

Брат й топна писеца в мастилото.

— Защото преценихме, че така е най-добре и за двете ви — отвърна той, докато пишеше.

Тя разбра, че Майлс избягва погледа й.

— Кой е преценил? Ти ли? Може би Пърси? Или пък майка му?

— Биатрис и Пърси нямат нищо общо. Луси предложи така, когато споменах, че обмислям да те изпратя в „Белингтън“, и аз реших да сте съквартирантки. Така ще можете да се грижите една задруга. Двете имате много общо. Нито една от вас не разполага с много пари. Така няма да ти се налага да страдаш, ако те сложат в стая с богато момиче. На една възраст сте. Нещата се нареждат чудесно. Този въпрос вече е разрешен с директорката.

Побеснялата Мери погледна брат си, навел глава над писмото. Нима всички мъже бяха глупаци или само Майлс спадаше към тази категория? Имали били много общо, глупости на търкалета! От Саси беше научила, която пък чула от готвачката на Уоруикови, че момичето било пощръкляло по Пърси. Той беше единственото, което ги свързваше с Луси Джентри. За непознатото момиче тя представляваше връзката с „Уоруик Хол“.

— Има ли друго? — попита Майлс, без да крие, че му е омръзнало от нея.

От нежността отпреди малко вече нямаше и следа, беше се превърнала в пепел в студена камина. Мери изпита студена неприязън към брат си. Притисна книгата към гърдите си и отвори рязко вратата, без да му отговори.

— Приятно четене, малка сестричке — провикна се Майлс, след като тя я хлопна. — Дано книгата не те разстрои прекалено много.

Мери пъхна глава обратно.

— Сигурна съм, че няма, защото не вярвам в проклятия. Имам намерение да родя много деца.

— Ще видим — промърмори Майлс.

Мери отнесе книгата в стаята си и седна на перваза на прозореца, за да я разгледа. Старата кожена подвързия беше стегната

от кожена корда, прокарана през две халки, здраво вързана на възел. Тя се опита да се пребори с чувството на страх и отвори на първата страница.

Беше запозната с някои от фактите около родословието. За други не беше и чувала. Сайлъс Толивър, прадядото на Мери, патриарх на тексаския клан, беше роден през 1806 година. Бил трийсетгодишен, когато дошъл в Тексас със съпругата си и сина си Джошуа. Година по-късно, през 1837, му се родил втори син, Томас Толивър, любимият дядо на Мери. Джошуа починал на дванайсет, след падане от кон. Оцелелият му брат поел „Съмърсет“ през 1865, след смъртта на Сайлъс. Същата година Томас станал горд баща на момченце, Върнън, бащата на Мери. През следващите години, той се сдобил с още един син и една дъщеря. Нито едно от двете деца не било живо по времето, когато Върнън наследил „Съмърсет“. Брат му починал на петнайсет от ухапване на водна змия, а сестра му на двайсет заради усложнения при раждането на първото си дете, мъртвородено, и по този начин Върнън останал единственият наследник на рода Толивър.

Избелели фотографии на всички деца в семейството бяха приложени в хрониката. Мери ги заразглежда. Всяко от децата изглеждаше весело, здраво. Смъртта ги беше сполетяла неочаквано. Днес били с близките си, утре вече ги нямало. Обзета от съчувствие към родителите и оцелелите им деца, тя затвори шумно книгата и я пъхна в чекмеджето под перваза. След това, за да се поразведри, съблече престилката и роклята и застана пред високото огледало. Остана доволна от онова, което видя. Може и да не беше дребничка сладурана, „закръглена, където трябва“, въпреки това знаеше, че е привлекателна, а изтощеното й тяло беше създадено за раждане на деца. Цикълът й беше точен като часовник, щеше да има много деца, Майлс нямаше защо да се съмнява. Баща й, лека му пръст, нямаше защо да се притеснява, че по някакъв начин е застрашил плодовитостта й или пък здравето и живота на децата й, като й е завещал „Съмърсет“. В каквото и да беше вярвал той, каквото и да се намекваше в книгата, проклятие „Толивър“ не съществуваше. Смъртните случаи, сполетели наследниците, бяха нещо напълно нормално за времето, в което бяха живели. Пърси и Оли бяха единствените наследници на богатствата на семействата си. Защо никой не твърдеше, че и те са поразени от проклятие? Спусна ръце от

стегнатата плът между налетите си гърди и изваяни бедра. Пърси Уоруик също можеше да бъде сигурен, че тя ще се влюби в човек, който да сподели страстта й към плантацията. Дори не би погледнала мъж с подобен недостатък. Не би се омъжила за човек, който да я откъсне от съдбата й. Мъжът, за когото се омъжеше, щеше да й помогне да продължи рода Толивър и да отведе „Съмърсет“ в следващия век. Мисълта за проклятие беше наистина нелепа.

8.

Атланта, юни 1917

След като събра всичките си дрехи, Мери заключи куфарите и се наслади на последното щракване, символ на окончателната й раздяла с това място. То бележеше края на затворничеството й в „Белингтън Хол“, слава на бога. Годината най-сетне беше приключила и тя можеше да се прибере вкъщи. След три дни щеше да си бъде у дома и никога повече нямаше да го напусне, тъкмо както искаше. А това беше най-голямото й желание, помисли си тя с ожесточение, докато смъкваше куфара от леглото. Дори да не беше получила нищо друго от пропиляната година в „Белингтън“, тя затвърди убеждението й, че единственото място, на което искаше да бъде, е Хаубъткър, където да отглежда памук.

Къде, за бога, се беше дянала Луси? В никакъв случай нямаше да позволи да закъснее заради нея. Вероятно директорката я беше изпратила да свърши нещо, за да не дойде навреме. Е, ако госпожица Пийбоди си въобразяваше, че Мери ще изпусне влака, за да се сбогува със съквартирантката си, грешеше също толкова, колкото и в деня, когато се запознаха.

Тя измъкна куфара пред вратата и го остави при другите, за да може портиерът да ги изнесе. Беше последната, която си тръгваше от общежитието. Госпожица Пийбоди се погрижи и за това — последен удар по бронята, която Мери беше облякла, за да се предпази от „Белингтън Хол“ и най-вече от директорката.

Вратите по коридора зееха отворени, обитателките си бяха тръгнали, а глухият екот на гласовете им все още се долавяше в тишината. Мери застана в коридора и се заслуша, вече почти не помнеше лицата на момичетата, с които беше делила това крило.

Макар да бяха на нейната възраст, те й се струваха безбожно млади, с мозъци, задръстени от пълнежа, който учителите се опитваха да набият и в нейната глава. Мери долавяше злорадството им, че щеше да напусне последна спалните помещения.

Всички си бяха тръгнали, с изключение на Луси.

Бодна я разкаяние. Трябваше да се засрами, задето Луси нямаше да успее да се върне в стаята им, преди да тръгне за гарата. Само че Луси щеше да превърне сбогуването им в ужасна сълзлива сцена, а ревовете и сълзите на съквартирантката й й бяха дошли до гуша.

Освен това тя се връщаше в обстановка, където цареше емоционален безпорядък. В „Съмърсет“ всичко се беше разпаднало. Точно както се страхуваше, Майлс се беше проявил като много по-толерантен собственик от баща си и резултатите бяха плачевни. През март, жадна за новини от плантацията, тъй като Майлс не пишеше почти нищо за „Съмърсет“ в редките си писма, тя писа на Лен. Управителят й отговори незабавно — веднага разбра, че му е било трудно да изпише думите и очевидно често беше докосвал химическия молив до езика си — и сподели с нея всичките си тревоги и мъката за окаяното състояние, в което се намирал „Съмърсет“.

Обзетата от ужас Мери си представи всичко. За да докаже, че снизходителното отношение към наемателите ще донесе единствено и само облаги, Майлс наредил на Лен да престане да води книгата с дяловете, да престане да се мръщи, да захвърли въображаемия камшик и да иде на риболов. Наемателите нямали нужда някой да следи работата им, настоявал той. Всеки щял да работи в зависимост от собствените си нужди и желания. Тези хора трябвало да хранят семейства, да се грижат за земята, да отглеждат памук. Не само че щели да се справят, ами резултатите щели да са значително по-добри. Лен щял да се убеди в това, когато дойдело времето да отчетат реколтата. Когато никой не посягал на достойнството на човек, когато околните пипали с кадифени ръкавици, той се справял по-успешно, тъй като енергията му нямала граници.

И така, разказваше Лен, наемателите нямали нищо против да изкарват по-малко за себе си и семействата си и се разхайтили.

Тази година обработили по-малко площи и не се трогнали особено, че памуковата листна въшка поразила част от реколтата. Очевидно методите на господин Майлс не давали желаните резултати и може би госпожица Мери трябвало да се прибере и да поговори с брат си.

В края на писмото Мери се беше разплакала неудържимо. „Дяволите да те вземат, Майлс!“, беше извикала тя, докато крачеше бясна из стаята. От самото начало подозираше, че ще стане така. Тъй

като Лен не размахваше „въображаемия си камшик“, което означаваше, че не следи изкъсо работата на наемателите, продукцията беше спаднала на минимум. А те имаха нужда от пари за семе, торове, поддръжка и ремонтни работи, така че не оставаха почти никакви средства за изплащане на ипотеката. „Дяволите да го вземат! Дяволите да го вземат! Дяволите да го вземат!“, ридаеше тя на границата да си грабне багажа и да си тръгне, за да се разбере с брат си. Той нямаше никакво право да прокарва социалистическите си идеи за сметка на плантацията!

Беше решила да си събере багажа, когато получи писмо от Биатрис Уоруик.

По типичния си прям начин Биатрис пишеше, че била научила от Майлс, че Мери не харесвала „Белингтън Хол“. И тъй като познавала тяхното агънце с висок дух, подозирала, че Мери вече гради планове за завръщане преди края на учебната година. Биатрис й пишеше, за да я посъветва да не го прави. Състоянието на майка й не се било подобрило. Виждала се само с Майлс, Саси и Тоби Търнър, слугата за всичко. Не желаела да има нищо общо с останалите, включително и с нея. Къщата била тъмна, кепенците спуснати, вече никой не им ходел на гости. Според нея точно сега „Хюстън Авеню“ не било подходящо място за Мери. Присъствието й щяло да притисне Майлс още повече и да спре напълно възстановяването на майка й. За момента Мери можела да даде на Дарла единствено време, за да свикне с мисълта за условията в завещанието, с които били запознати всички.

Мери прочете писмото, обзета от отчаяние и гняв. Беше нечувано човек от което и да било от трите семейства да се намесва в личните дела на някое от другите две, освен ако не го помолят изрично. Изглежда, Майлс се беше обърнал към нея. Той сигурно бе описал трагичната картина на бунта й в „Белингтън“ и като проява на загриженост към най-добрата си приятелка Биатрис се бе съгласила да й пише.

Мери бе сгънала писмото с натежало сърце и бе решила, че няма друг избор, освен да дочака края на годината в „Белингтън“ и да се моли за най-доброто както за майка си, така и за „Съмърсет“. В момента цените на памука бяха станали нечувано високи заради войната в Европа. Печалбата им щеше да надвие глупостта на Майлс, а и тя щеше да се прибере преди следващия сезон.

Последваха още няколко удара. През април Съединените щати обявиха война на Германия. Конгресът гласува Закона за военната повинност, според който всички годни мъже от осемнайсет до четирийсет и пет трябваше да се регистрират за задължителна военна служба. Тъй като Мери се страхуваше от най-лошото, тя чакаше новини с притаен дъх. За съжаление Лен Дийтър беше от първите в града, които получили повиквателна. Кой можеше да го замести?

Последва нов ужас, когато на първи юни получи писмо от Майлс, в което я уведомяваше, че с Пърси и Оли са се записали в армията и през юли ще се явят в тренировъчния лагер за офицери в Джорджия. Първата й мисъл беше как Майлс ще действа като попечител на „Съмърсет“, след като от Хаубъткър ще го дели цял океан. След това осъзна, че ако Майлс може да бъде убит или осакатен, същото се отнася и за Пърси и Оли. Шокирана, отчаяна и вбесена, тя се беше разплакала. Как беше възможно Ейбъл Дюмонт и семейство Уоруик да позволят подобна проява на глупост. Като единствени синове момчетата можеха да поискат отлагане на военната служба заради неотложни задължения у дома, най-вече Майлс, тъй като семейството му зависеше от него. Как бе възможно да замине и да остави майка им? Как можеше да причини подобно нещо на малката си сестра? Тя трябваше да се прибере у дома и да поговори с него незабавно.

— Виждам, че си си събрала багажа.

Острите думи бяха изречени от Елизабет Пийбоди, директорката на училището. Беше застанала на отворената врата, пенснето й се мъдреше на носа, а в ръката си стискаше бележник.

— Да, готова съм — отвърна изненадата Мери. Не очакваше лично госпожица Пийбоди да я изпрати. Едно беше да дойде отговорничката или някоя от съученичките й, но тъй като другите момичета от етажа си бяха заминали, не беше останал никой от персонала, който да я изпрати. Типично за злобната госпожица Пийбоди да задържи Луси. Дошла е да ме уязви за последно, реши Мери и нарочно й обърна гръб, за да облече жакета от костюма за пътуване.

— Колко куфара имаш?

— Четири.

Елизабет Пийбоди отбеляза нещо в бележника с бързи, резки движения. След като влезе в стаята, тя огледа критично голите легла и стени, отворените чекмеджета и шкафове.

— Провери ли внимателно да не си забравила нещо? Училището не отговаря за забравени вещи, след като ученичката си замине.

— Нищо не съм забравила, госпожице Пийбоди.

Погледът на директорката се стрелна към Мери и ахатовите й очи, скрити зад пенснето, заблестяха. В погледа й личеше неприязън, която Мери посрещна със студеното равнодушие, отличаващо я от останалите ученички още от самото начало.

— Сигурно — отвърна тя. — Не помня да сме имали друга ученичка, принесла толкова малко и да е получила толкова малко от училището.

Мери обмисли добре думите си и се усмихна спокойно.

— Съвсем не е истина, госпожице Пийбоди. Научих, че изречението, което току-що изрекохте, не е структурирано правилно.

— Невъзможна си. — Ръката на директорката стисна молива. — Непоносимо, упорито и егоистично момиче.

— Според вас.

— Научила съм се да се доверявам на преценката си, госпожичке, и пред себе си виждам млада жена, която ще съжалява за решенията, които е взела.

— Съмнявам се, госпожице Пийбоди.

Директорката говореше за отказа й да се превърне в половинка от някоя от известните двойки, които се събираха в „Белингтън Хол“. Мери отрано беше открила, че много от родителите изпращаха дъщерите си на училище, за да си намерят подходящ съпруг сред богатите братя, братовчеди, млади чичовци и дори овдовели бащи на съученичките си. Мери беше отказала на Ричард Бентуд, богат производител на платове от Чарлстън, брат на едно от малкото момичета, с които Мери се беше сприятелила.

— Тъй като Аманда ще остане тук още една година — продължи тя, — сигурно ще постигнете по-голям успех, като представите брат й на друга, по-изгодна партия от мен.

— Господин Бентуд няма нужда от услугите ми, за да го представя на подходящи жени, госпожице Толивър. Бъдете сигурна, че

в неговия социален кръг е заобиколен с истински дами, докато вие нямате шанс да срещнете друг Ричард Бентуд сред вашето обкръжение.

Мери й обърна гръб, за да си сложи шапката с увиснала периферия преди госпожица Пийбоди да забележи, че думите й са попаднали в целта. Директорката имаше право в известен смисъл, въпреки че Пърси, Оли и Чарлс, синът на Емит Уейт, бяха достойни противници на всеки мъж, включително и на Ричард Бентуд. Проблемът беше, че нито един от тях не бе за нея, и тя се запита, когато отказа предложението за брак на Ричард, кога и дали ще срещне друг като него. Той беше подходящ за нея във всяко отношение, освен в единственото, което беше важно. Ричард щеше да настоява да предаде „Съмърсет“ в ръцете на управител, след като се оженеха, за да живее с него в Чарлстън. Това, разбира се, беше недопустимо, ала в нощта, когато двамата се разделиха завинаги, тя усети как я обхваща неизпитвана досега паника. Ами ако не се появеше друг, който да накара кръвта й да кипне, както ставаше, докато беше с Ричард? Ами ако бъдещето не й беше отредило друг, за когото да се омъжи и да стане баща на децата й?

Мери с огромно облекчение чу, че носачът взема изнесения в коридора багаж, но директорката все още не беше приключила с нея.

— Доколкото разбрах, юначагите наследници на богатите ви семейства заминават на война. Да се надяваме, че съдбата ще бъде благосклонна и няма да прекъсне жизнения им път. От онова, което прочетох за окопите в Европа, имам основание да се съмнявам, че ще се получи. В случай че животът на младите мъже бъде покосен — директорката докосна бузи в престорен ужас, — не ти остава много голям избор, нали?

Мери усети как пребледнява. Кошмарът, който я преследваше, откакто научи, че момчетата са се записали в армията, отново я притисна. Представи си как телата им лежат в локви от кръв на някое забравено от бога бойно поле; Майлс разперил ръце като плашило, русата глава на Пърси нямаше да помръдне никога вече, а светлината бе завинаги угаснала в искрящите очи на Оли.

Тя отвори малката си, обсипана с мъниста ръчна чантичка, една от последните й покупки от магазина на Дюмонт.

— Ето ключа от стаята ми — заяви Мери без следа от съжаление. — Стига приказки, госпожице Пийбоди. Трябва да се кача на влака.

Мери очакваше тя да я повика, докато излизаше. Щеше да е типично в стила на вещицата да измисли някоя причина, за да я задържи — я заради неплатена такса, я заради нещо повредено или заради изгубена книга. Обаче директорката явно бе предоволна да се отърве от нея и да я види как напуска „Белингтън Хол“, така че тя премина коридора до стълбището необезпокоявана, поела към свободата.

9.

Пред стълбите я чакаше Самюъл, носачът. Той я поздрави с усмивка, която разкри златни зъби.

— Знаех, че нямате търпение да си ходите, госпожице Мери. Повиках карета. Откога не сте си били у дома?

— От твърде отдавна, Самюъл. — Тя му подаде дребна монета за бакшиш и му се усмихна с благодарност. — Виждал ли си госпожица Луси?

— На „Хил“ трябва да е. Отиде натам преди двайсетина минути.

— „Хил“ ли? — извика Мери. — Точно сега ли?

„Хил“ беше пощенската станция в кампуса, наречена така, тъй като се издигаше на един хълм, сравнително отдалечен. Луси никога не получаваше поща, но настояваше да придружава Мери, когато тя проверяваше пощенската си кутия с надеждата да получи новини от Пърси.

Каретата изтрополи през широката порта от ковано желязо.

— Пристигна, госпожице Мери — оповести Самюъл и мислите за Луси изчезнаха също като прахта под колелата на каретата.

— Слава богу! — възкликна Мери.

Самюъл беше натоварил багажа й и се канеше да й помогне да се качи в двуместната карета, когато чуха познат глас.

— Мери! Мери! Самюъл, спри каретата!

— Това е госпожица Луси — предположи неуверено Самюъл.

Мери въздъхна.

— Май да.

Остана да наблюдава как дребната фигурка тича към нея, вдигнала дългата пола на демодираната си рокля, и усети раздразнение, последвано от чувство на вина, както често ставаше в отношенията й с Луси Джентри — раздразнение, понеже момичето й се беше лепнало като пиявица още от деня, в който пристигна в „Белингтън Хол“, и чувство на вина, тъй като тя беше единствената й съученичка, освен Аманда, която се държеше приятелски с нея. Обърна се ядосано към момичето.

— Точно сега ли трябваше да отидеш в пощата, след като знаеш, че трябва да хвана влака?

— Трябваше да взема това. — Тя размаха плик пред лицето на Мери. — Вземи го. Идвам с теб. Самюъл, кажи на господин Джейкъбсън да мине с каруцата за мляко през гарата, за да ме вземе, моля те.

— Госпожица Пийбоди ще ви смъкне кожицата — предупреди я Самюъл.

— Хич не ми дреме — отвърна Луси, побутна Мери на седалката и прибра полата си, за да се качи до нея.

Макар и непохватно Мери се опита да направи място за огромната бухнала пола на съквартирантката си.

— Какво е това? — попита тя и посочи плика.

Луси дръпна драматично сгънатото писмо.

— С това ми съобщават, че съм назначена. Пред теб е новата учителка по френски в „Мери Хардин-Бейлър“, в Белтън, Тексас.

Мери прехапа долната си устна, за да прикрие болката си. Тайно се беше надявала Луси да не получи работата. Белтън беше на по-малко от ден път с влак от Хаубъткър и тя щеше да й досажда непрекъснато. През уикендите, когато Мери щеше да е потънала в работа покрай опитите си да спаси „Съмърсет“ и да се грижи за майка си, Луси щеше да очаква тя да я приема в къщата на „Хюстън Авеню“. Мери щеше да се чувства по друг начин, ако съквартирантката й я посещаваше, защото е привързана към нея, но и двете знаеха, че това не е така. Луси беше лудо влюбена в Пърси, чувствата й бяха разпалени през онзи единствен път, когато се бяха запознали. Мери беше нейната връзка с Пърси, а „Мери Хардин-Бейлър“ беше пътят й към „Уоруик Хол“.

— Не разбирам — рече Мери. — Защо ти е тази работа, след като Пърси заминава на война? Госпожица Пийбоди не ти ли предложи по-добре платена длъжност тук?

— Нима има по-удобно място, на което да чакам завръщането на Пърси? — Ясните сини очи на Луси грейнаха. — Така ще бъда по-близо до „Хюстън Авеню“. Ще го видя, когато от армията му дадат отпуска за няколко дни между сраженията. Ти нали ще ме приютиш… когато той си дойде за малко? — Тя запърха с твърдите си прави миши, очертали кръглите й като на кукла очи.

„Колко беше нагло това момиче, помисли си Мери и се постара да прикрие раздразнението си. Защо беше решила, че Пърси иска да я види?“

— Луси, момчетата заминават за Франция. Много се съмнявам дали ще изпратят някого от тях вкъщи през океана за няколко дни отпуска. Може и да не се върнат чак до края на войната.

Луси издаде напред долната си устна и пъхна писмото обратно в плика.

— Няма никакво значение. Пак ще ти идвам на гости, ще се разхождаме по улицата до къщата му, аз ще изпращам въздушни целувки, които ще се озоват в стаята му, в леглото му…

— О, Луси…

— Хич не ми говори с този задгробен глас, Мери Толивър. Подобни неща със сигурност ще го върнат. Знам, че ще стане точно така! — Обсипаните с трапчинки ръчички на Луси се свиха и по порцелановата й кожа избиха петна, които издаваха решителността й. — Всеки ден ще ходя на изповед и ще паля свещ за благополучното му завръщане. Ще казвам по петдесет пъти „Аве Мария“ всяка вечер и ще дарявам една десета от заплатата си на църквата, за да чете свещеникът специална молитва за Пърси… и за брат ти и Оли Дюмонт, разбира се.

Мери се прокашля деликатно в кърпичката си. Луси беше католичка, поредният удар по мечтата й да спечели Пърси. Семейство Уоруик бяха ревностни протестанти, а Джереми масон, трийсет и трета степен[1]. Мери се съмняваше дали всеизвестната толерантност на семейството към вярата, различна от тяхната, расите и религиите ще стигне чак дотам, че да позволят на единствения си син да се ожени за католичка.

— Щом приключа тук — продължи Луси, — ще отпътувам за Белтън, за да си намеря квартира. Оттам… — Тя изви вежда към Мери. — Може пък скъпата ми приятелка да ме покани да прекарам седмица, може и повече, за да се видя с… тя знае кого.

Мери се размърда на седалката, обзета от неудобство.

— Не ми се иска да преча на плановете ти, Луси, но нямам никаква представа какво е състоянието на мама, а сега Майлс заминава, трябва да се прибира реколтата.

Луси се нацупи като капризно дете.

— Реколтата се прибира през август.

— Което означава, че ще имам ограничено време, за да свърша хиляда и едно неща, които като го знам какъв е Майлс, със сигурност не го е направил. — Мери въздъхна вътрешно. Луси много добре знаеше колко се притеснява за недостатъчно доброто управление и стопанисване на „Съмърсет“. — Просто няма да ми остане никакво време, за да те развличам.

— Тогава как ще се видя с Пърси, преди той да замине? — изскимтя тя. — Не очаквам госпожа Уоруик да ме покани. Хората от семейството му ще бъдат заети да го подготвят за войната и ще искат да прекарат с него колкото е възможно повече време.

„А не ти ли минава през ума, че същото важи и за моето семейство?“ Искаше й се да изкрещи. Това беше пример за несъобразителността на Луси, която не се интересуваше от нищо, встрани от целта й, една от многото причини, поради които Пърси никога нямаше да прояви интерес към нея.

— Изобщо няма да те притеснявам, Мери, честна дума. — Сините очи на Луси я гледаха жално. — Няма да ти се налага да се отклоняваш от задълженията си нито за минутка.

— Защото ще бъдеш прекалено заета да изпращаш въздушни целувки към „Уоруик Хол“ ли? — ухили се Мери и както обикновено омекна. Като се замисли, може би по-честите контакти с Пърси щяха да й се отразят добре. Пърси винаги беше откровен с нея. Когато видя колко увлечена е Луси (кой не би забелязал), той беше прекъснал всичко още в зародиш. Никога нямаше да тръгне на война като я подведе, че отвръща на чувствата й.

Мери се почувства по-добре и погали съквартирантката си по ръката.

— Сигурно ще се радвам на компанията ти. Съобщи ми кога пристигаш и аз ще пратя някого да те посрещне на гарата. — Щом забеляза обнадежденото изражение на приятелката си, тя добави: — Не, Луси, не обещавам, че ще бъде Пърси.

---

[1] Най-високата степен в масонството. — Б.пр. ↑

10.

Когато най-сетне седна във влака, Мери помаха за сбогом на Луси, която остана самотна на перона да чака каруцата за мляко, впила очи в прозореца на Мери, докато влакът не зави и тя не се скри от поглед. Мери свали шапката си и уморено въздъхна. Луси Джентри я изтощаваше.

Все още не се беше съвзела от шокиращата сцена отпреди две вечери, когато Луси научи, че Пърси се е записал в армията. Тя попита дали има писмо „от къщи“ — предположение, с което винаги пилеше нервите й. Мери й подаде писмото на Майлс и зачака покривът да се срути. Все едно, че наистина се срути. Както очакваше, Луси изпадна в истерия, разрида се, разпищя си и зареди ругатни с пълно гърло, започна да хвърля книги, да мята дрехи из цялата стая, запрати малкото си плюшено мече през прозореца. Мери никога не беше ставала свидетелка на такава мъка и гняв, нито пък беше чувала подобен език. Всички момичета на етажа дотичаха, включително и отговорничката, която не спираше да повтаря „Престани!“, докато наблюдаваха как Луси се освобождава от завладелите я демони и отблъсква онези, които се опитваха да я успокоят.

Мери стоя настрани и най-сетне Луси се свлече на пода, в ъгъла на стаята им, и зарови обляното си в сълзи лице в ръце. Насъбралите се момичета, започнаха да се разотиват и Мери тихо увери отговорничката, че ще я накара да си легне. Луси щяла да се оправи. Получила тежки новини и това бил нейният начин да се справи.

След това Мери пристъпи до Луси и я прегърна като дете. През памучната тъкан на роклята набитото й дребно тяло й се стори неестествено влажно и топло. От нея се разнасяше неприятен мирис, сякаш обзелата я горчивина се излъчваше през порите й. Въпреки това Мери държа ръката й, докато и последните тръпки и ридания не спряха.

— З-з-защо не е поискал д-д-да го освободят? — заекваше и хълцаше Луси, докато си поемаше дъх. — Т-т-той има право да бъде освободен.

— Защо не го е направил нито един от тях? — запита в отговор Мери и приглади влажните кичури по челото й. — Това не е за тях.

Луси стисна ръката на Мери.

— Няма да го убият! — извика тя и я погледна с трескави очи. — Знам, че ще се прибере. Сигурна съм! Ще сключа сделка с Господ. Ще му обещая да съм добра. Сигурна съм, че мога да бъда добра. Ще се откажа от…

— Ругатните ли? — подхвърли с усмивка Мери и с облекчение забеляза как по лицето на съквартирантката й се разлива глуповата усмивка.

— И това, господи, ако се налага.

На следващата сутрин, когато Мери се събуди, Луси беше излязла, а леглото й не беше оправено. Беше оставила бележка. „Отивам на служба. Луси“

Все още разтърсена от силата на чувствата, на които беше станала свидетелка, изплашена от искреността й, Мери оправи леглото й и смени пропитите с пот и сълзи калъфки на възглавниците с нови. Беше силно притеснена за съквартирантката си. Как бе възможно да изпитваш подобни чувства към мъж, когото почти не познаваш, и да се надяваш, че той изпитва същото към теб.

Луси Джентри нямаше никакъв шанс с Пърси Уоруик. Той щеше да избере красива, интелигентна и начетена жена, истинска дама. Никога нямаше да се примири с нещо по-малко, а Луси, макар да беше очарователна по един доста странен начин, не отговаряше на нито едно условие. Тя говореше грубо, липсваше й финес и Пърси едва ли щеше да понесе подобно нещо. Оценките й бяха добри, смятаха я за умна ученичка, но онова, което останалите възприемаха като интелект, за Мери беше хитрост. Беше забелязала, че Луси умее да се представя за начетена. Четеше повърхностно, задържаше вниманието си на заглавията и притежаваше удивителното качество да убеди околните само с няколко умело подбрани факти, че е прочела и научила всичко. Освен това Мери подозираше, че отличните постижения на Луси в ученето са постигнати с измама. Като помощничка на учителите тя имаше достъп до предложенията за изпити и затова знаеше предварително на какво да обърне повече внимание.

Дори бедността й беше измама. Луси наистина учеше благодарение на стипендия, беше постъпила с блестящи препоръки, но

не беше на ниво за „Белингтън Хол“. Въпреки това тя разполагаше с малък попечителски фонд, оставен от майка й, с който можеше да подмени безнадеждно остарелите си дрехи, които висяха в гардероба. Въпросните дрехи бяха нещо като знаме. След като не можеше да бъде най-елегантната, тогава щеше да е с най-окаян вид. Мери не разбираше този неин подход и не вярваше в искреността й. Това бе някакъв нелеп бунт, по-скоро поза, въпреки че благодарение на викторианския си гардероб Луси ставаше симпатична както на момичетата, така и на преподавателите.

Мери свиваше рамене пред тези дребни недостатъци, сякаш бяха незначителни черни петънца върху едра ябълка. Можеше да се изгризе здравото, но Пърси не би допуснал подобно нещо. Пърси щеше да си избере най-примамливата ябълка от купчината.

Един ден, обзета от възмущение, Мери каза на Луси, че много добре знае за безсмисленото й увлечение по Пърси и че е напълно умопомрачена, ако допусне това да повлияе на бъдещето й. Тогава Луси изтърси пълна глупост.

— Искаш го за теб!

Мери така се стъписа, че остана с отворена уста.

— Какво? — викна тя.

— Чу ме — нацупи се Луси. — Недей да отричаш. Цял живот си го искала.

Мери имаше чувството, че гласът на съквартирантката й идва от дълбок кладенец. Тя да ламти за Пърси Уоруик? Че Луси би имала по-голям шанс с него.

— Това е нелепо — беше се опитала да негодува тя. — Първо, аз не се интересувам от Пърси, но дори да се интересувах — тя вдигна ръка, за да спре напиращите думи на Луси, — той изобщо не се интересува от мен. Той дори не ме харесва.

— Не те ли харесва? — учуди се Луси. — Че защо?

— Свързано е с начина, по който възприемаме семействата си, кои сме и с какво се занимаваме.

— Говориш за семействата Толивър и Уоруик ли?

— Да. Двамата с Пърси възприемаме различно задълженията и отговорността си към наследството. Аз мисля по един начин, а Пърси по друг. Прекалено сложно е, за да ти обяснявам, но ми повярвай, че не

се понасяме. Да знаеш, че не съм ти пречка по пътя към Пърси. Просто… просто…

— Просто какво? — Луси присви очи.

Мери прехапа устни и се сдържа. Много й се искаше да каже: „Просто ти не си от жените, които той харесва. Нито си красива, нито умна, нито изискана, а Пърси харесва жени с такива качества.“

Луси я наблюдаваше внимателно, след това отметна глава назад и се изсмя.

— Просто не съм достатъчно добра за него, това ли било?

Мери се замисли над думите й. Тъй като тя открехна вратата, сега се откриваше възможност да й каже истината, но сърце не й даде.

— Не става въпрос дали си достатъчно добра, Луси. Ти си достатъчно добра за всеки мъж, за бога. Просто знам какво представлява Пърси.

— И не съм жената, която той ще хареса.

— Ами… не, не си.

— А какъв тип трябва да бъда?

— Като дрезденски порцелан. Сладурана. Миличка. Да не притежаваш и капчица оцет в кръвта.

— Каква досада! — възкликна Луси. — Ами къде остава страстта? Ами сексът?

Мери зяпна. Откъде беше научило това момиче за подобни неща? Ако госпожица Пийбоди я чуеше, щеше да получи удар. Затова продължи тихо:

— Доколкото знам, женската нежност и изтънченост стимулират сексуалността на Пърси.

— Мери Толивър — тропна с малкото си краче Луси, — да не би да се опитваш да ми кажеш, че си живяла с Пърси Уоруик и не си разбрала що за жени харесва? Пърси иска огън и жупел в жената. По дяволите да върви дрезденският порцелан. Той иска жена, за която няма да се страхува, че може да се счупи, която да сграбчи, която да откликва на всеки негов тласък…

— Луси! — Мери скочи, а по бузите й изби руменина, сърцето й затуптя както преди три лета, когато Пърси задържа погледа й от другия край на моравата пред съда. — Не разбирам откъде знаеш толкова много за сексуалните предпочитания на Пърси, след като

двамата едва се познавате. Не, не ми казвай. Може и да си права, но нямаш късмет.

— Защо? — попита Луси.

— Защото си… прекалено ниска.

Луси се разсмя отново.

— Ще видим. Има начини този дребен проблем да бъде разрешен и се обзалагам, че Пърси е добре запознат с тях.

Разговорът разведри отношенията им и двете започнаха да прекарват заедно значителна част от времето си, сякаш бяха първи приятелки. Всъщност, не бяха и го знаеха. Мери никога не би доверила тайните си мисли на момиче като Луси, тъй като се съмняваше, че тя би запазила тайна, а пък Луси бе наясно, че Мери никак не одобрява факта, че тя преследва открито Пърси, макар да го приемаше добродушно, както и много други неща.

— Според теб, Мери Толивър, може и да не съм достатъчно добра за него, но за Пърси може и да не е така. Любовта ми ще го заслепи.

— Той познава любовта на мнозина, Луси. Нито една досега не е успяла да го заслепи.

— Само че никога досега не се е сблъсквал с любов като моята. Така ще го изпепели, че когато погледът му се избистри, аз ще бъда единствената жена, която заслужава. Любовта ще ме превърне в единствения избор за него.

Докато седеше във влака, благодарна, че колелата я доближават до дома, Мери отпусна глава назад и затвори очи. Горкичката Луси. Вероятността Пърси да се влюби в нея бе, колкото някой кораб да заплава по сушата.

11.

На следващата сутрин Мери беше готова в шест, при първото повикване за закуска. Прекара ужасна нощ. Мяташе се, сънуваше, че е обречена завинаги да се вози по железопътната линия „Южен Пасифик“, мяркаха й се картини от Хаубъткър през прозореца на вагона, докато влакът надаваше пронизителни писъци на някоя гара, без дори да спира. Стряскаше се, а сърцето й блъскаше в задушното купе. Едва задрямала и кошмарът се връщаше, този път с образа на Луси Джентри, която се усмихваше и й махаше от перона към профучаващия влак.

След като погълна питателна закуска и изпи три чаши кафе, напълно необичайно за нея, тя се отърси от потискащите спомени за неспокойната нощ и се върна в купето в очакване влакът да измине последната отсечка от пътя до Хаубъткър. Щеше да си сложи шапката едва когато стигнеха в покрайнините на Холоус, града, построен специално за нуждите на фирма „Уоруик“, където работниците във фабриката живееха в спретнати къщи от чам с веранди, които ги опасваха целите, с бели дървени огради и павирани улици. Едва тогава можеше да каже със сигурност, че дългото пътуване скоро щеше да приключи.

Не се беше връщала, откакто миналия август Майлс я качи на влака. Той се беше почувствал неловко, когато тя спомена да се върне за Коледа.

— Изчакай да ти изпратя известие, Мери. Ако не стане да си дойдеш вкъщи, опитай се да си уредиш покана, за да прекараш празниците с някоя приятелка.

— Но, Майлс, Коледа…

Той я прегърна засрамено.

— Мери, мама е зле. Сама го разбра, когато отказа да те види, преди да тръгнеш. Можеш да помогнеш единствено като заминеш някъде и… останеш там, докато тя се пооправи. Извинявай, но се налага.

Беше я обладал странен ужас. Беше прегърнала брат си през кръста и беше зашепнала с тихо, тънко гласче:

— Майлс, мама не ме мрази, нали?

Разбра отговора по мълчанието му.

— Майлс, не може да бъде…

— Недей, не се вълнувай точно сега. Ще си съсипеш хубавкото личице. Постарай се да се възползваш от тази година. Накарай ни да се гордеем с теб.

— Значи наистина съм я изгубила? — Разкривеното й от болка лице го молеше да я опровергае.

— Ще свикнеш, Мери. Ще свикнеш с всички загуби в живота, защото ти държиш на единственото, което няма да те напусне. — Едното ъгълче на устата му се изви. — Дали ще те предаде? Почти сигурно е. Ще те разочарова, ще ти изсмуче силите… и това е сигурно, но никога няма да те напусне. В известен смисъл си по-щастлива от останалите от нас. Със сигурност имаш повече късмет от мама.

— Мога да изгубя „Съмърсет“ — напомни му тя. — Ако ипотеката не се изплаща, мога да изгубя плантацията.

Майлс я перна нежно по върха на носа и я отдръпна от себе си.

— Виждаш ли колко бързо се забравя болката от загубата, когато стане въпрос за нещо, което е по-важно за теб? — опита се да се пошегува той и тя усети да я прорязва нова болка, когато забеляза усмивката му на непознат. Щом седна в купето до прозореца, той й помаха, но се обърна и си тръгна още преди влакът да потегли от гарата.

На Коледа отиде с Аманда в Чарлстън и през празниците красивият и мургав, по-голям брат Ричард я целуна за пръв път по устата. Случи се под имела. Той вдигна брадичката й, за да направи онова, което възнамеряваше, а тя бе толкова изненадана, че дори не намери сили, за да се отдръпне. След малко усети, че откликва на натиска на устните му и на мъжкото му тяло, притиснато до нейното.

— О! — бе възкликнала тя удивено, останала без дъх, когато се отдръпнаха, засрамена от себе си, като забеляза искрите в очите на Ричард и тънката му многозначителна усмивка. Сякаш бе открил неизвестна досега жила, която смяташе сам да разкопае. Тя веднага настръхна. Беше отстъпила от опасното място под зелените клонки. — Не биваше да го правиш.

— Не можех да се въздържа — беше признал той. — Много си красива. Това е достатъчно основателна причина, за да ми простиш.

— Само ако обещаеш, че няма да се повтори.

— За съжаление, никога не давам обещания, които съм безсилен да изпълня.

Тя прие ръката му, когато той я протегна, за да я отведе в трапезарията, но преживяното я беше разтърсило. Инстинктивно знаеше, че трябва да опази това… ново откритие за самата себе си от мъже, които биха го използвали срещу нея. Няма да му позволя да ме целува отново, беше се заклела тя, но се оказа, че е неспособна да изпълни решението си.

Мери се отърси от спомена за взаимно разпалената страст. През боровете мярна първите бели къщи на Холоус. Почти не обърна внимание на многобройните нови къщи, докато влакът ги заобикаляше бавно и надуваше свирката. Зърна красива, модерна сграда с надпис „Фирма за добив на дървен материал Уоруик“, написана с дръзки едри букви. Спомни си, че Майлс й беше писал за разширението на фирмата и за построяването на нов административен комплекс на красиво място. Почти не обърна внимание на сградата. Вече мислеше за други неща.

Майлс сигурно щеше да чака влака, макар да не й беше отговорил на краткото писмо, което му написа преди седмици, за да му съобщи часа и датата на пристигането си. През следващите дни се беше притеснила откъде ще намери пари за билет, ако Майлс не й изпратеше сумата. Най-сетне, не издържайки на неизвестността, тя изпрати спешна телеграма на брат си, разход, който изтънелият бюджет на семейство Толивър трудно можеше да си позволи, за да помоли за пари. Седмица по-късно той й изпрати запис, но без нито дума. Почувства се наранена, че брат й е толкова невъзпитан, че дори не беше написал няколко реда, за да я приветства с добре дошла, и оттогава тръпнеше в нервно очакване, тъй като нямаше представа как ще приеме завръщането й.

Влакът изсвири отново и Мери с биещо до пръсване сърце нагласи шапката си пред малкото огледало над мивката. Беше демодирана, също както и останалите й дрехи, макар не чак толкова като на Луси. Модните силуети на дамските тоалети, изглежда, се

променяха всеки сезон, а тя беше добавила съвсем малко нови дрехи в гардероба си, откакто баща й почина.

Финансовото състояние на семейство Толивър явно бе добре известно в Хаубъткър. Скоро след като пристигна в „Белингтън“, Ейбъл Дюмонт й писа, за да я попита дали би искала да носи неговите дрехи като реклама на универсален магазин „Дюмонт“. „Фигурата и стойката ти са прекрасни за новите дамски облекла, беше обяснил той, и ще ми направиш огромна услуга, ако се съгласиш да обличаш модната ни линия. Ти, разбира се, ще можеш да задържиш всички дрехи и аксесоари като знак на признателност от моя страна.“

Мери беше прокарала ръка по изтънчените дрехи, изпратени с писмото, след това с огромно нежелание ги беше прибрала в кутиите им и беше върнала колекцията. „Много ти благодаря за милото предложение, беше написала тя, но и двамата знаем, че дрехите ти нямат нужда от реклама в «Белингтън Хол», където момичетата са добре запознати с модата. Всички познават магазина ти, красотата и високото качество на стоките, които предлагаш. Уверявам те обаче, че щом нещата се променят, ще купувам дрехите си единствено от универсален магазин «Дюмонт».“

Заболя я, че отказа милия жест на Ейбъл, но беше напълно убедена, че той разбира, че тя не прие предложението не от пренебрежение, а защото знае, че това би нарушило уговорката между трите семейства, сключена още при основаването на Хаубъткър.

Заразглежда лицето си в огледалото и се запита дали то се е променило през годината, в която беше отсъствала. Ричард беше насочил вниманието й към съвършената симетрия в чертите й.

През последната им вечер заедно той беше прокарал пръст от пътя на косата й до трапчинката в средата на брадичката.

— Погледни. Всичко от тази страна — той беше целунал лявата й буза, е съвсем същото както от другата… — След това я целуна и по дясната. Накрая хвана лицето й в дланите си и я привлече към себе си, за да я целуне по устата, но тя се беше напрегнала и отдръпнала.

— Недей, Ричард.

По красивото мургаво лице се беше изписала болка.

— Защо не?

— Защото няма смисъл… затова.

Той се беше намръщил.

— Защо да няма смисъл?

— Знаеш защо. Казах ти много пъти.

— „Съмърсет“, нали? — Името прозвуча като мръсна дума. — Мислех, че те ухажвам, за да отстраня този съперник.

— Невъзможно. Много съжалявам, Ричард.

— Не колкото ще съжаляваш някой ден ти, мила моя.

Най-сетне влакът спря. Мери слезе и вдъхна горещия, наситен въздух на родния си град и огледа перона за Майлс. Беше събота и гарата жужеше от народ. Обърна се към началника и неколцина фермери и граждани, които познаваше, сред тях и майката на своя бивша съученичка. Нима беше поздравила същата жена само преди година, когато заминаваше на ежегодното посещение при дъщеря си в Калифорния? Тогава тя чакаше да посрещне Майлс при идването му от „Принстън“, тъй като баща им беше болен вкъщи, а майка им се грижеше за него. Независимо от това в къщата всичко беше готово за завръщането му — масата беше сложена, шампанското се охлаждаше, къщата беше пълна с пролетни цветя. Месец по-късно баща й почина и животът им напълно се промени.

— Добро утро, госпожо Дрейпър — поздрави тя. — Сигурно тръгвате на юнското си гостуване при Силви? — „Къде, по дяволите, се беше дянал Майлс?“

С облечената си в ръкавица ръка госпожа Дрейпър докосна камеята на високата яка на блузата, за да покаже изненадата си. Мери открай време мислеше, че претенциозните й жестове имат за цел да покажат доброто й възпитание.

— Боже всемогъщи, та това е самата Мери Толивър. Да не би да се връщаш от училището, в което те изпратиха. Дори нямаше да те позная. Колко си се променила. Узряла си, май това е най-подходящата дума.

Мери се усмихна на една страна.

— Както и всички останали — отвърна тя. — Затова пък вие не сте се променили ни най-малко, а съм сигурна, че и Силви си е същата.

— Много си мила. — Мери знаеше какви мисли се въртят в главата на жената, скрити зад трепкащата усмивка, тъй като веднъж беше подслушала какво казва на една продавачка. Нейната Силви и наперената Мери Толивър никога не са се разбирали чак толкова добре, колкото предполагали хората, нищо че били отраснали заедно, а

нейният Андрю изкарвал добри пари в магазина за седла и ботуши. Нямало нищо лошо в това човек да си изкарва прехраната от магазин. Нали Ейбъл Дюмонт се занимавал със същото, само че много по на едро? Не, Мери била станала надута, защото била издънка на земевладелците Толивър. Всички знаели, че Толивърови се смятат за нещо повече от останалите в града, с изключение на семейство Уоруик и семейство Дюмонт. Нищо, че онези, на които гледали отвисоко, можели да си плащат сметките, докато семейство Толивър не можели.

Мери мислеше за всичко това, докато се озърташе нетърпеливо за Майлс, и изминаха няколко мига, преди да осъзнае казаното от госпожа Дрейпър.

— Всички бяхме толкова шокирани, когато разбрахме. Горкичката. Ако някой от нас може да направи нещо… Представи си само! Дарла Толивър в толкова… затруднено състояние.

Мери отново насочи вниманието си към госпожа Дрейпър.

— Моля? Какво е това затруднено положение? За какво става въпрос?

Госпожа Дрейпър отново притисна пръсти към камеята.

— Мили боже — възкликна тя и малките й очички заблестяха от задоволство и ужас. — Да не би да искаш да кажеш, че не знаеш? Горкичкото момиче. Май се разприказвах повече, отколкото трябва. — Изражението й се поразведри, когато някой застана зад Мери.

„Майлс“, помисли си Мери, обзета от облекчение.

— Здравей, Пърси — изгука госпожа Дрейпър. — Тъкмо приветствах Мери с добре дошла вкъщи.

— Чух — заяви Пърси с глас остър като бръснач. — Здрасти, циганче — обърна се той към нея значително по-топло и я привлече в прегръдката си. — Добре дошла у дома.

Незнайно как познатият омразен прякор й се стори мелодичен като любима песен. Вдигна доволно лице, за да приеме целувката по бузата.

— Много се радвам да те видя — отвърна напълно искрено тя. — Вместо Майлс ли дойде? — Той беше в кремав костюм и вратовръзка със стегнат възел и никога не й се беше струвал по-красив, отколкото сега, ухаещ на младост, здраве и на мъжка сила.

— У вас е, за да се погрижи за пристигането ти. Нямаше доверие на никого, освен на себе си, затова използвах възможността да стана

първият, който да те приветства с добре дошла.

Всичко това беше лъжа, защото госпожа Дрейпър беше наострила уши. Мери знаеше, че е така, въпреки това му беше благодарна, все едно беше казал истината. Изглежда, нещо се беше случило в къщата. Сигурно майка й бе започнала да се държи зле, след като е разбрала, че дъщеря й се връща у дома, а Майлс е бил принуден да остане, за да се оправи с положението. Сигурно е потърсил Пърси в канцеларията на дърворезницата — едва ли щеше да облече толкова спретнат костюм специално за нея — и той е зарязал всичко, за да я посрещне на гарата.

— Много си мил — рече Мери и стрелна Пърси с многозначителен поглед, за да му покаже, че знае истината, и му благодари, че се опитва да заблуди любопитните.

Пърси я прегърна през кръста и се обърна към госпожа Дрейпър.

— Ще ви помоля да ни извините, трябва да заведа момичето ни вкъщи. Майка й няма търпение да я види.

— Наистина ли? — измърка госпожа Дрейпър. — Каква приятна промяна. Сигурна съм, че Мери ще бъде точно онова, което лекарят е предписал.

— Без съмнение. Пожелавам ви приятно пътуване, госпожо Дрейпър.

— Много ти благодаря, Пърси. — Ръката й отново се стрелна към камеята и тя затрепка с мигли по обичайния безвкусен начин, тъй като, както Мери отдавна беше забелязала, той предизвикваше трепет сред млади и стари от женския пол.

— Благодаря ти, че ме спаси — започна тя, когато се отдалечиха от госпожа Дрейпър. — Каква противна жена.

— Отвратителна е — съгласи се Пърси. Стисна ръката й и я пъхна в свивката на лакътя си. — Извинявай, че не бях там и я оставих да ти устрои засада.

— Всъщност, аз я заговорих. Тя, изглежда, не ме позна.

— Виждам защо.

— Това пък какво ще рече?

Пърси се поколеба и заяви с престорена изненада:

— Мери Толивър, да не би да си просиш комплименти, при това от мен?

Тя настръхна. Усети, че отново се подготвя да премине в отбрана, но след това срещна погледа му. Забеляза, че той се забавлява, но без обичайната искрица подигравателност. Изражението му беше на възхищение, дори на гордост. Тя се разсмя игриво.

— Макар да съм безкрайно любопитна, Пърси Уоруик, можеш да си сигурен, че няма начин да ме накараш да ти се вържа. — Продължиха напред. — Кажи ми за какво намекваше онази противна жена, когато каза, че мама била изпаднала в затруднено положение? Мама ли е причината да дойдеш ти вместо Майлс?

Той покри ръката й със своята и я стисна, сякаш за да не й позволи да се препъне, когато чуе отговора.

— Майка ти има проблем с пиенето, Мери. Тя… пристрастила се е към алкохола.

— Какво? — Мери спря рязко и остана на място. — Искаш да кажеш, че мама е зависима от алкохола?

— За съжаление е точно така.

— Но как? Откъде си е набавяла пиене?

— Баща ти е поддържал добри запаси в избата, очевидно се е страхувал да не наложат сух режим. Тя ги е открила и когато Майлс и Саси разбрали какво става, вече било прекалено късно.

Ужасът я остави безмълвна. Майка й… алкохоличка? Беше чувала да употребяват думата за разни пияници и обикновено й се струваше отвратителна, защото се отнасяше за безволеви хора.

— Значи всички знаят, освен мен — ужасена рече тя. — Целият град.

Изражението на Пърси се промени. Очите му заблестяха.

— Това ли е основната ти грижа, че името на семейство Толивър ще бъде очернено?

Не, разбира се, искаше й се да извика, наранена от думите му. Беше загрижена за майка си. Този последен срам щеше да я накара да се затвори в стаята си завинаги. Тя пусна ръката му. Нищо не се беше променило, докато я нямаше, нищо между тях двамата. Всичко си беше съвсем същото.

— Някой трябваше да ми каже.

— Майлс не искаше да знаеш. Каква полза имаше?

— Можех да се прибера. А каква беше ползата от заминаването ми?

— Струваше си да се пробва Мери; малка жертва от твоя страна, не мислиш ли?

Какъв беше смисълът да опровергава думите му? Той вече си беше създал мнение за нея. Усети как й прилошава, затова отвори обсипаната с мъниста чанта и заяви с маниера, придобит в „Белингтън“:

— Това са билетите за багажа. Четири куфара. Бъди така любезен да ги вземеш. В багажното на гарата са.

Пърси ласкаво стисна протегнатата й ръка.

— Съжалявам, че това не е завръщането, на което си се надявала, циганче.

— Започнах да се научавам да не се надявам на онова, което не зависи от мен — отвърна тя, вирна брадичка и се стегна, за да не се разплаче. Той съдеше единствено и само нея.

Пърси взе билетите, повдигна облечената й в ръкавица ръка към устните си, без да откъсва очи от нейните.

— Надявам се да съм изключение.

Тя притаи дъх и отдръпна ръка.

— Единственото изключение на тази политика е надеждата, да не създавам погрешно впечатление у хората, на които държа. Няма ли да се прибираме?

Пърси поклати глава, сякаш нямаше начин да се разбере с нея.

— Автомобилът ми е в червено и жълто, паркиран е под дърветата край конюшните. Изчакай ме там, на сянка.

Лъскавият, нисък открит „Пиърс-Ароу“ изпъкваше като расов жребец сред мулета. Мери застана тъжно от пасажерската страна и дори не забеляза елегантността на колата. Възторгът, че се връща у дома, се беше изпарил и тя се страхуваше от срещата с майка си и Майлс. Като истинска глупачка се беше надявала да го види от прозореца на купето, когато влакът навлезе в гарата. Беше си представяла как двамата се прибират към къщи във файтона, той й разказва местните клюки и новини от плантацията. Дори се надяваше майка й да се зарадва, когато я види, и отново да се превърнат в семейство, преди Майлс да замине на война.

— Мама под лекарско наблюдение ли е? — попита тя, докато Пърси трупаше багажа на задната седалка на автомобила. — Добри ли са резултатите от лечението?

— Доктор Гарланд ходи при нея, но опитът му в тази област е ограничен. Препоръчва пълно въздържание, а Майлс и Саси се опитват да следват съветите му.

— Мили боже — въздъхна Мери и си представи колко трудно им е било. — Тя възстановява ли се?

— Нуждата от алкохол си е същата, но поне сега не е пияна. Майлс не смееше да я изпусне от очи, за да е сигурен, че няма да се докопа до някоя бутилка. Двамата със Саси се редуват, мама също им помага, когато я помолят. Понякога, за да си починат или за да може Майлс да се погрижи за плантацията, се налага да я връзват за леглото, Мери. Казвам ти всичко това, за да те подготвя. Трябва да знаеш какво ще завариш.

Тя усети, че й се гади.

— Нали са изхвърлили алкохола?

— Всичкия, който тя не е изпила или скрила. Все още има бутилки, пъхнати на различни места из къщата. — Той й отвори вратата на пасажерската седалка. — Имам дрехи и шапка за път, ако искаш. И очила имам. Аз лично си слагам само очилата. Прахта по пътя е ужасна по това време на годината.

— Твърде горещо е. Освен това искам да видя природата.

— Ще се постарая да не вдигам над петдесет километра.

Качиха се и Пърси запали мотора. Мери се вслушваше като омагьосана, докато двигателят кашляше, преди да заработи под дългия, лъскав червен капак. Беше се возила само в една друга такава карета без коне — в ролс-ройса на Ричард Бентуд, който той си беше докарал от Англия.

— Много се надявам Майлс да не е похарчил една торба пари за автомобил като този — изсумтя тя с неприязън, когато забелязаха зяпналите от възторг любопитни лица на перона.

Пърси се разсмя.

— Нали го знаеш Майлс. За него автомобилите са поредният пример за упадъка, причинен от капитализма. — Зави по пътя към Хаубъткър. — Между другото, говорех напълно сериозно, когато те приветствах с добре дошла.

— Точно ти ли ми го казваш? Нали след по-малко от месец заминаваш за един господ знае колко време. — Тя не добави: „Може би

завинаги“, когато сърцето й се сви от вече познатия страх. — Брат ми и неговите каузи! Той ви е повлякъл двамата с Оли, нали?

— Оли разправяше, че някой трябвало да тръгне с него, за да го наглежда, циганче. Иначе със сигурност щели да го убият.

— А щом Майлс и Оли отиват, ти също трябва да си там — за да се грижиш и за двамата.

— Така си е.

Тъгата и чувството за загуба я задушиха. Гневът към Майлс се надигна също като лош вкус, останал след развалена риба. Как можеше да причинява това на най-добрите си приятели и семействата им? Как можеше да остави майка им в подобно състояние, да зареже задълженията си в плантацията? Тя обаче никога не би разкрила възмущението си пред Пърси. Той нямаше да чуе от нея и дума против Майлс.

— И какво ще стане с това чудо, когато заминете за Европа? — смени темата тя.

— Или ще го продам, или ще го дам на татко, за да се вози, докато се върна. Мама отказва да се качва в него, но татко ще врътва по някое и друго кръгче, за да поддържа колата в движение.

Неочаквано тя усети, че очите й парят и се загледа втренчено настрани. След малко заговори отново:

— Значи ще го дадеш на баща си, за да врътва по някое и друго кръгче.

Тя усети как Пърси я стрелва с поглед.

— Добре — примири се той. — Ще го дам на татко, за да се грижи за него.

Продължиха да пътуват в мълчание, Мери насочи вниманието си към своята страна от пътя. Дрянът вече беше прецъфтял, но катерливите ластуни на глицинии бяха обсипани с цвят, лавандуловите цветове пълзяха по оградите и край дърветата. Памукът в полята на „Съмърсет“ беше нацъфтял и залезите на Източен Тексас го превръщаха в истинска дъга.

Мери насочи вниманието си към този образ. Всичко, което обичаше, си беше отишло — дядо й, баща й, брат й, майка й. Оставаше единствено „Съмърсет“, който я очакваше. Земята беше нейна и можеше да се грижи за нея година след година, реколта след реколта, докато е жива. Както Майлс беше казал, земята никога нямаше да я

изостави. Вредителите можеха да нападнат насажденията, можеше да има суша или наводнения, да падне градушка, но земята щеше да остане дори след като страшното свършеше. В земята винаги имаше надежда, докато при хората съвсем не беше така.

— Предполагам, че първата ти задача ще бъде да отидеш до „Съмърсет“ — подхвърли Пърси.

Странно как той умееше да чете мислите й.

— Да — отвърна кратко Мери. Той го каза така, сякаш ставаше въпрос за посещение набързо, за нещо нередно и неприлично.

— Преди да нападнеш Майлс за начина, по който е управлявал, има някои неща, които трябва да научиш.

— Така ли? — Тя изви вежда към него. Каквото и да кажеше Пърси, нямаше да успее да замаже некадърността на брат й.

— Не забравяй, че брат ти има последната дума по отношение на плантацията, докато не навършиш двайсет и една.

— Не е нужно да ми го напомняш.

— Затова пък има нужда да ти напомня, че ако брат ти реши, ще промени същността на „Съмърсет“ и тя вече няма да е плантацията, която познаваш и искаш да съхраниш. Не го забравяй.

Мери застина на седалката и го погледна смаяна.

— Какво се опитваш да ми кажеш?

— Има и други начини, по които земята може да донесе печалба, не само с производство на памук, циганче.

— Пърси, за какво говориш? Какво е направил Майлс? Какво е предложил да направи? — Думите й се лееха гневно, а вятърът ги отнасяше, докато откритият автомобил летеше напред. Едва сега усети, че двамата крещят. За да проведеш разговор в този автомобил се налагаше да крещиш.

— Слушай, малка глупачке, преди да си направиш неправилните изводи по отношение на Майлс. Казвам ти какво не е направил, и то единствено заради малката си сестра.

— Казвай — настоя тя и си пое дълбоко дъх.

— Можеше да засади захарна тръстика. Търговец от Ню Орлийнс дойде да се срещне с него малко след като ти замина, и му направи чудесно предложение. Той отказа, както отказа и на татко. Татко искаше да вземе плантацията под наем и да засади на нея дървета, които за десет години щяха да израснат.

Мери не намираше сили да проговори. Имаше чувството, че очите й ще изскочат. Преглътна с усилие.

— Земята никога повече нямаше да се възстанови, ако беше направил подобно нещо.

— Нима това ще бъде чак такава трагедия, Мери? — Пърси протегна ръка, за да стисне нейната. — С памука е свършено. Вече излизат синтетични тъкани. И други страни започват да се конкурират за световните пазари, които Тексас владееше от толкова отдавна. И сякаш това не е достатъчно, ами вредителите изпоядоха памуковите поля на Юга.

— Пърси… Пърси… — Мери дръпна ръка. — Млъкни, изслушай ме! Просто млъкни! Какви ги говориш? Господи, къде се върнах?

Пърси мълчеше, впил поглед в пътя. След малко рече тихо, без да я поглежда:

— Извинявай, Мери. Повярвай ми, искрено се извинявам.

— Така и трябва — сопна се тя. — Самата мисъл баща ти да се възползва от положението ни и да предлага на Майлс… доверчивия, уязвим Майлс — възможност да отглежда дървен материал. Мога да ти обещая само едно, Пърси Уоруик, температурата в Хаубъткър, Тексас, на четвърти юли ще падне под нулата, преди някой Уоруик да посади бор на земята на семейство Толивър! — Тя беше толкова ядосана, че цялата трепереше.

Намираха се на място на пътя, където можеше да се направи обратен завой. Тъкмо тук Пърси изви волана, обгърна ги облак прах и автомобилът спря със скърцане. Мери инстинктивно посегна към вратата, за да се измъкне бързо, но Пърси стисна свободната й китка в мига, в който свали очилата. Мери не го беше виждала ядосан никога досега, затова притихна. Спомни си как Биатрис разказваше пред майка й за яростните изблици, на които бил способен. „Не се случва често да избухва, но когато все пак избухне, държа да ти кажа, че това е най-страшното нещо на света. Стисва устни, сякаш са метален капан, а очите му губят цвета си. А колко е силен! Господи, в състояние е да те пречупи като клечка за зъби. Добре, че момчето ми не се ядосва без причина.“

— Да не си посмяла да изопачаваш желанието на баща ми да помогне на семейството ти, като твърдиш, че се бил възползвал —

изсъска той през стиснати зъби, очите му се бяха превърнали в ледени късчета на поруменялото лице. — Ако отказваш да разбереш, значи си дори още по-твърдоглава, отколкото си мислех.

— Изобщо не би трябвало да прави подобно предложение зад гърба ми — озъби се Мери, докато се бореше да се освободи от хватката на Пърси. — Той много добре знае какво означаваше памукът за татко. Нали тъкмо затова остави „Съмърсет“ на мен, не на Майлс!

— Може пък татко да не е искал да приеме, че и ти страдаш от същата мания като баща си. Може да си мисли, че след като си жена, ще искаш нещо повече от една изядена от листни въшки плантация и крепостници, които да са ти предани до края на живота си. Може да си мисли, че тъй като ще се омъжиш за мен, „Съмърсет“ ще се покрие с гори така или иначе.

Тя остана с отворена уста.

— Какво?

— Чу ме.

— Ка… Да се омъжа за теб? — Тя го беше зяпнала напълно поразена. — Да засади гори в „Съмърсет“ ли? Ти шегуваш ли се?

— Имам ли вид на човек, който се шегува?

Той посегна към нея. Тя беше толкова шокирана от абсурдното му твърдение, че устата й бе все още отворена, когато той свирепо я целуна. Тя го удряше и блъскаше, опитваше се да се освободи, но усилията й бяха напразни. Жената в нея, предателката на почтеното момиче, което бе устояло на интереса на Ричард, разцъфтя по време на атаката на Пърси. Тялото й пламна, сетивата й се взривиха. Предпазливостта и чувството за приличие отлетяха, задръжките изчезнаха пред желанието й и тя се остави на страстта му, доколкото позволяваха дрехите. Най-сетне времето и настоящето се върнаха и тя се отпусна изтощена и задъхана в ръцете му, усети, че дрехите й са смачкани, косата рошава, устните подпухнали и че шапката й лежеше в прахта на пътя.

— Пощади ме, господи — прошепна тя, твърде развълнувана, за да отдръпне глава от рамото му.

— След всичко това кажи отново, че не си принадлежим.

Не можеше да спори. Беше се почувствала притисната като бала памук, докато беше в прегръдката му, а ето че сега стягащите върви

бяха прерязани и тя се разпадаше. Тази работа обаче нямаше да се получи никога. Двамата никога нямаше да се съберат.

— Няма значение — отвърна тя. — Не мога… няма да се омъжа за теб, Пърси.

— Ще видим как се чувстваш, когато се върна от Европа, след като ти се стовари на гърба отговорността за плантация от пет хиляди акра, след като се опиташ да се преборишс вредителите, да се грижиш за двеста семейства наематели и да следиш управителят ти да не се натряска. Освен това ще трябва да се грижиш и за майка си и едва ще връзваш двата края. Просто прецених, че би било най-почтено да се оженя за теб, преди да замина, така че… — той я целуна по челото и я остави сама да размисли — поне мама и татко ще се грижат за теб, докато се върна.

— И защо реши, че ще приема? — намръщи се Мери и с огромно усилие на волята се отдръпна. — Ами ако не изпитвам към теб същото, когато се върнеш?

— Няма такава опасност — усмихна се той, не самодоволно като Ричард Бентуд, а с тиха, непоколебима увереност, която издаваше, че я познава добре.

Незнайно как тя успя да се отдръпне на своята седалка и да пооправи роклята си.

— Изобщо няма да стане, Пърси Уоруик. Да знаеш отсега, че няма да стане. — Тя се огледа за шапката и забеляза, че вятърът я е отнесъл в полето, където една крава доволно я сдъвкваше за вечеря.

— Напротив, ще стане — отсече той и запали мотора.

Мери нямаше сили да го погледне, докато потегляха отново. Сега вече до нея се беше появил нов враг, много по-хитър от листните въшки, много по-смъртоносен от градушка, наводнение или суша, много по-страшен от бостънските банкери, които дебнеха, за да сложат ръка на „Съмърсет“. Тя много добре знаеше какво се крие в странния антагонизъм към него през последните години. Той притежаваше силата да я накара да го обикне. Можеше да сломи волята й. За него бракът можеше да означава да обединят интересите си, да разширят дърводобивните земи на семейство Уоруик за сметка на „Съмърсет“. Тя щеше да се претопи в семейство Уоруик, да изгуби онова, което беше характерно за Толивърови. Децата им щяха да бъдат отгледани и възпитани като достойни издънки на семейство Уоруик, а родът

Толивър щеше да изчезне. Майлс не беше никакъв Толивър. Той беше син на майка си, представител на семейство Хенли, безволев мечтател. Тя беше единственият достоен представител на рода Толивър. Тя можеше да роди синове, които да продължат рода, но това можеше да стане само ако се омъжеше за човек, който споделяше интересите и амбициите й. А Пърси Уоруик не беше този човек.

— Не е редно — заяви тя, впила поглед напред — повече да попадаме в подобно положение.

— Нищо не обещавам, циганче — отвърна той.

Когато спря пред вратата на дома й, тя протегна официално ръка.

— Благодаря ти, че ме посрещна на гарата, Пърси. Не е нужно да влизаш.

Пърси не обърна никакво внимание на протегнатата й ръка и я прегърна през кръста.

— Не се тревожи за онова, което обсъждахме — подхвърли той. — Въпросът може да почака, докато се върна.

Тя вдигна лице и го погледна право в очите.

— С цялото си сърце искам да се върнеш, Пърси, но не при мен.

— Трябва да е при теб — заяви той. — Не може да има друга. Бъди по-мила с Майлс. През тази година беше като хрътка, погната от вълци. Ако научи нещо, то беше, че не става за фермер. Оплел е конците и съм сигурен, че и сама ще го разбереш, но той поне направи най-доброто, на което е способен.

Мери кимна, за да покаже, че разбира.

— Браво на моето момиче — усмихна се той, привлече я до себе си и я целуна леко по устните. Тя се стегна, щом усети надигането на страстта, веселието в погледа му. — До скоро — рече той, когато я остави на стълбите. Зад нея се отвори врата, Саси възкликна, готова да я посрещне с добре дошла, но й трябваха още няколко дълги секунди, преди да намери сили да откъсне поглед от автомобила и да влезе с уверена крачка в къщата.

12.

Хаубъткър, октомври 1919

Влакът закъсняваше. Поне за десети път през последните десет минути Мери сведе поглед към ревера на старомодния си тъмнозелен шивиотен костюм, преди да се вгледа за последен път в празните релси.

— Сигурно е тръгнал със закъснение от Атланта — подхвърли Джереми Уоруик, за да разсее сгъстяващото се напрежение сред малката група на перона. Джереми и Биатрис Уоруик, Ейбъл Дюмонт и Мери чакаха сред по-голяма тълпа, дошла на гарата, за да приветства „момчетата“ със завръщането им от войната. Гимназиалният оркестър беше тук, подреден и готов да засвири „Звезди и райета завинаги“ в мига, в който първият в униформа слезеше от влака. Надпис „Добре дошли у дома, синове на Хаубъткър“ беше закачен на входа на гарата, а друг се виждаше пред съда, където по-късно днес щеше да има парад.

Войната беше свършила преди почти цяла година, но не и за Майлс, Оли и Пърси и хилядите други членове на Американските експедиционни части, които бяха забавени във Франция, защото нямаше достатъчно кораби, които да ги приберат, или заради окупационните им задължения в Германия.

Единствено Пърси се прибираше без драскотина. Майлс беше сериозно обгазен в края на войната и вместо да го оставят, капитан Уоруик и капитан Дюмонт доброволно останаха и след подписването на примирието, за да помогнат за демилитаризирането на враждебната Рейнланд. Малко след Коледа, докато бил в окупационния гарнизон, Оли бил ранен от граната, която откъснала крака му от бедрото.

Семействата на завръщащите се войници ги очакваха дълги двайсет и шест месеца. Военните години бяха източник на предостатъчно тревоги, във вестниците непрекъснато разказваха за войници, преживели неописуеми болки и трудности в битките, а след това били поразявани от инфлуенцата, която върлувала в армията и покосявала по десет хиляди на седмица. Последваха новините за края

на войната и те причиниха още повече мъка с разказите за ранени мъже в критично състояние, преместваны от болниците в лагери, където трябвало да се възстановяват без медицинска помощ и лекарства.

Когато четяха всичко това, близките им съвсем изгубиха вяра. И без това беше ужасно, като си представяха как момчетата се бият в окопите, как треперят в палатките и нямат достатъчно гориво и одеяла през най-студените зими, поразявали някога Европа, но когато мислеха за Майлс и Оли, ранени, забравени, далече от дома, се притесняваха и за Пърси, застрашен от същата съдба. Всеки ден беше истински кошмар.

Поща не пристигаше нито от едната, нито от другата страна на Атлантика. В малкото писма, които се промъкваха успешно от Стария континент, войниците се оплакваха от безобразната пощенска служба, а пък семействата, получили известие, споделяха новините с всички останали и имаха чувството, че чуват жалните самотни викове, скрити между редовете.

Биатрис Уоруик, тъй като не намерила сили да откаже, позволила и на Луси да прочете писмата на сина й и тя ги препрочиташе отново и отново. Бившата съквартирантка на Мери вече се беше установила в „Мери Хардин-Бейлър“ и гостуваше често на „Хюстън Авеню“, където се възползваше от доброто възпитание на семейство Уоруик и не се колебаеше да им се натрапи в стаята за гости. Луси предпочиташе да нахалства у тях, вместо да отсяда в безрадостната къща на семейство Толивър, където очевидно не беше добре дошла.

Естествено, че и днес ще бъде тук, помисли си Мери с познатото раздразнение, когато погледна към Луси. Значително по-слаба, модерно облечена в патладжаненолилава рокля, която много й отиваше и подчертаваше извивките на фигурата й, Луси се разхождаше и не спираше да се оглежда в прозорците на гарата. Господи, това момиче умееше да се намърда там, където искаше. От готвачката на семейство Уоруик Мери беше научила, че Биатрис, страховита жена, която никой не можеше да накара да направи нищо против волята си, нямала представа как да се отърве от натрапницата, досадната Луси.

По-рано същия ден, когато родителите на Пърси я взеха в лъскавия им нов пакард — Луси се мъдреше на задната седалка —

някогашната й съквартирантка беше във възторг, че е облякла старата си зелена рокля от шевиот.

— Изглеждаш чудесно — беше извикала тя, когато Мери вдигна старомодната си дълга пола, за да се качи. — От колко години само обожавам тази рокля.

— Също и Пърси — обади се провлачено Биатрис от предната седалка. — Колко предвидливо да облечеш нещо, което той помни, агънце. Толкова много неща се промениха, откакто момчетата заминаха.

Луси потъна в мълчание и когато Мери видя как се е нацупила, разбра, че най-сетне някой я е поставил на мястото й. В този момент Мери усети вълна от топла обич към Биатрис Уоруик. Знаеше, че тя я обича и уважава много повече от собствената й майка. Освен това тя никога не би допуснала някой да се отнася снизходително към момиче от техния кръг, особено натрапница, която не криеше намеренията си към сина й.

Мери я погледна — беше застанала изправена до съпруга си, облечена в костюм, с ръкавици, със скъпа черна шапка. Още откакто момчетата заминаха, тя се обличаше, както всички се изразяваха, във „вдовишки одежди“. Не че не вярвала, че момчетата ще се измъкнат от челюстите на смъртта, твърдеше тя. Това бил нейният начин да се бунтува срещу войната като цяло, срещу глупостта на нациите да разрешават несъгласията си по такъв варварски начин. Обличаше жалейни дрехи заради всички синове, които нямаше да се завърнат.

Мери премести поглед от Луси към Ейбъл Дюмонт. По изражението му й стана ясно, че бащата на Оли, вдовец още от времето, когато Оли беше на десет, си представяше как синът му ще слезе от влака с патерици — истинска трагедия. Беше уредил хирурзи в Далас да възстановят крака, доколкото беше възможно. Изпълнена със съчувствие към него, тя го хвана под ръка; беше си сложила ръкавици, за да скрие издайническите следи от работа. Ярко изразените му бръчки около очите се врязаха още по-силно, когато той се усмихна и я погали по ръката с разбиране. Мери се надяваше да й е простил, задето не е облякла красивата рокля в комплект с болеро, която висеше в гардероба й. Беше я обличала, за да я покаже на модно представление за универсален магазин „Дюмонт“. Като награда за участието им всички млади момичета, представили комисията,

получиха роклите, които бяха показали. Мери беше напълно убедена, че модното представление е било организирано заради нея, за да може Ейбъл да й даде възможност да се сдобие с нова рокля, с която да посрещне момчетата при завръщането им. Тя оцени жеста, но Толивърови все още не бяха готови да приемат подаяния.

Отдалече се понесе дългоочакваното просвирване на влака.

— Чух го! — провикна се някой и тълпата се размърда отново, като заобиколи малката група от елита, пристъпила по-близо до ръба на перона.

Мери имаше чувството, че сърцето й ще се пръсне, когато чу повторно свирката на влака и забеляза в далечината тънката нишка виещ се дим. Колко ли променен ще бъде… Пърси Уоруик, златното момче на града? Сигурно войната го е променила. Дали ще се върне все така небрежен, винаги готов да се разсмее, зареден със същата самоувереност, с която досега посрещаше живота? Все още ли желаеше да се ожени за нея?

Дори сега кръвта й кипна, когато си припомни последните им мигове заедно, на същото това място, преди повече от две години. Пред погледите на всички той я беше привлякъл до себе си… малък остров на интимност сред скупчилата се тълпа. Двамата почти не се виждаха, откакто той я закара вкъщи от гарата и деня, в който замина за офицерския тренировъчен лагер, нито пък през дните, когато се върна вкъщи преди заминаването отвъд океана. Дори тя да не прекарваше всеки ден в плантацията, а вечер да не свеждаше глава над счетоводните книги, тя се съмняваше, че той щеше да се опита да се срещне с нея. В момента беше решил да играе на изчакване, сигурна беше — чакаше да й омръзне да се занимава със „Съмърсет“ и да е рухнала от умора и отчаяние, когато най-сетне се приближе вкъщи.

— Намеренията ми не са се променили, Мери — беше заявил той същия ден. — Когато се върна, имам намерение да се оженя за теб.

— Никога — беше се заклела тя, а сърцето й биеше толкова силно, че беше сигурна, че и той го чува. — Не и ако това означава да се откажа от „Съмърсет“.

— Дотогава вече ще ти е омръзнало да се занимаваш с плантацията.

— Никога няма да ми омръзне, Пърси. Приеми го.

— Приемам единствено, че искам да се оженим.

— Защо? — попита тя и запомни завинаги как слънчевите лъчи си играеха в косата му, колко загоряла беше кожата му, искрите в бистрите му очи. Беше пъхнал островърхата си шапка под мишница. — Много мислих и реших, че това между нас… то си е най-обикновена похот. Това е, нали? Според мен ти дори не ме харесваш.

Той се беше изсмял.

— Че какво общо има харесването? Разбира се, че има похот, но аз искам да се оженя за теб, защото те обичам. Обичал съм те през целия ти живот, още откакто ми се усмихна от детското си креватче. Никога не съм и помислял да се оженя за друга.

Тя не можеше да повярва на думите му. Пърси, който можеше да има всяко момиче, което пожелае… влюбен в нея още откакто е родена? Как не беше разбрала?

През двайсетте и шест месеца на отсъствието му тя си припомни хиляди пъти онзи момент… спомни си как той си сложи шапката, как обгърна кръста й с ръка и я привлече до себе си, а след това я целуна… как двамата се откъснаха един от друг изтръпнали от желание, как не им стигаха силите да се разделят. Тя усети вълната на шок, която ги заля, забеляза стреснатия поглед на брат си, извитите вежди на Биатрис, колко бързо Ейбъл извърна поглед и най-сетне… примирената усмивка на Оли, когато приближи до нея, след като Пърси я остави, за да отиде при родителите си.

— Не се тревожи, Мери — беше казал той, а веселите искрици в очите му бяха изчезнали. — Ще се погрижа да се върне жив и здрав.

— Оли, скъпи… — Гласът й заглъхна, след като изрече името му. Едва тогава осъзна, че е била твърде сляпа, че се е интересувала предимно от себе си, за да забележи, че и Оли е бил влюбен в нея. Ето че сега се оттегляше от състезанието и освобождаваше място на Пърси.

— Погрижи се и за себе си, Оли — прошепна тя и го притисна до себе си с всички сили; шитата по поръчка униформа му беше отесняла, тъй като през отпуската у дома беше качил килограми.

Замислена за Оли, тя усети студени тръпки, породени от подозрение, което не я оставяше на мира, откакто пристигна телеграмата със съобщението за нараняването му. В малкото последвали писма той не казваше почти нищо. Семействата научиха единствено, че Пърси и Оли патрулирали заедно, когато граната се

взривила наблизо. През дългите безсънни нощи Мери често се беше питала дали е възможно Оли да се е жертвал заради Пърси.

Побутна я тъмнолилав ръкав и Мери се обърна с раздразнение към приятелката си.

— Луси, дай на семейство Уоруик възможност първи да прегърнат сина си.

Сините очи на Луси потъмняха от обида.

— Да не би да мислеше, че няма да го сторя, Мери Толивър? Тъкмо ти би трябвало да си разбрала какви са чувствата ми към Пърси.

— Едва ли има човек, който да не знае какви са чувствата ти към Пърси.

— Много добре знаеш какво искам да кажа. — Луси говореше шепнешком, с раздразнение, така че семейство Уоруик да не я чуят. — Сигурно всички си мислят, че си въобразявам, че имам шанс с Пърси, но ти знаеш, че никога не мога да го спечеля. Само че нищо не е в състояние да ме спре да го обичам, да се моля за него и да се радвам, че се е завърнал жив и здрав и ще бъда тук, докато не се влюби в някоя друга.

— Май говориш за собствената си гордост — предположи Мери. Как бе възможно една жена да се изложи така безсрамно на болка, също като кутре, което оголва коремчето си, готово да бъде ритнато?

— Гордост ли? — изсумтя Луси. — Глупости на търкалета! Гордостта не е нищо повече от ограничение, което те притиска на тясно, откъдето никога повече няма да видиш какво лежи отвъд планината. Помисли си добре за гордостта, миличка. Тя лесно може да те погуби.

— Идват!

Влакът намаляваше скорост и приближаваше гарата. Всички извиха глави към локомотива. Ейбъл стисна здраво бастуна си и бавно се изправи. Мери напълно забрави Луси и усети как очите й парят. Сълзите вече се стичаха по лицето на Джереми Уоруик, а Биатрис извади огромна кърпичка, обточена с дантела, от черния ръкав на роклята и я притисна към устата си. Диригентът на оркестъра вдигна палката. Началникът на гарата се изпъчи до мястото, където щеше да спре влакът.

— Виждам ги! — избоботи мъж, слязъл на релсите. Мери позна фермера, изгубил най-големия си син при гората Бело. Той смъкна

шапка, започна да маха и да крещи към лицата, които надничаха от прозорците. Мери бе обзета от желание майка й да е до нея, но тя лежеше изтощена, у дома, в леглото. Дългата й битка с алкохолизма най-сетне беше приключила, но цената накрая беше твърде висока. Единствено времето щеше да покаже дали е успешна, а също и волята на майка й за живот. Може би завръщането на Майлс щеше да помогне. Може би той се прибираше навреме, за да я спаси, и те отново щяха да станат семейство.

Луси изписка до ухото й. Влакът бавно проскърцваше, докато спираше, и всички на перона се вглеждаха към отворените прозорци, търсеха да зърнат познати усмихнати лица сред множеството униформи. Началникът на гарата се качи на влака.

— Защо се бавят? — нетърпеливо попита Луси.

— Сигурно са се събрали в коридора и чакат да слязат — предположи Биатрис.

— Може би Бен предупреждава момчетата, че навън чака цяла тълпа. — Джереми говореше за началника на гарата.

— Или пък синът ми има нужда от помощ — подхвърли Ейбъл. — Изпращат подобна информация по телеграфа.

— Бен щеше да каже, ако е чул нещо такова — отвърна разумно Биатрис.

— Ама къде, по дяволите, се бавят? — изхленчи Луси, докато множеството нервничеше в очакване.

Началникът на гарата се показа отново, застана на стъпалото и вдигна ръце към насъбралите се.

— Слушайте всички. Капитан Толивър, капитан Уоруик и капитан Дюмонт ще слязат след малко. Моля всички, освен семействата им, да се отдръпнат. Не забравяйте, че има и други пътници. Моля ви, пропуснете ги да минат до сградата.

— За бога, Бен — сряза го Биатрис. — Стига си приказвал и пусни момчетата да слязат!

Началникът се поклони и скочи на перона.

— Господа! — провикна се той към вагона.

Тълпата притаи дъх, след това проехтя мощен вик, когато Пърси се показа. Оркестърът засвири и посрещаните и Луси се втурнаха напред, но очевидно той търсеше с поглед някой друг. Мери бавно вдигна ръка и той я зърна, задържа погледа й в продължение на един

дълъг, трогателен момент, преди да слезе и да потъне сред множеството. Тя успя да мерне униформеното му кепе, преди да го скрият високата шапка на Биатрис и едрите рамене на баща му. Горката Луси подскачаше зад тях като ярко новооперено пиле, изтласкано от гнездото, неспособна да пробие през стегнатите им прегръдки.

Мери усети как цялото й тяло тръпне от радост. Заля я облекчение. Той беше жив… беше добре… беше цял. Беше се завърнал у дома.

След миг се показа Оли и усмивката му грееше както винаги. Пръстите на Мери, скрити в ръкавицата, се притиснаха към устата й. Застаналият до нея Ейбъл се напрегна и извика задавено.

— Господи! Отрязали са му крака.

13.

Майлс излезе малко след това и пристъпи напред, примигваше, подобно на човек, който излизана светло, след като е прекарал дълго време затворен под земята. Мери и Ейбъл гледаха към тях безмълвно. Оли помаха на неочаквано смълчалата се тълпа с едната патерица, след това чевръсто слезе по стълбите на влака, жизнерадостен както обикновено. Десният крачол на униформените му бричове беше подгънат до коляното, а останалата част висеше отпусната като празен мях.

Болезнено слаб, с изпито и пребледняло лице Майлс заслиза след него, натоварен с багажа, като внимаваше да не се подхлъзне. Ейбъл подаде ръка на Мери със спокойна решителност и двамата пристъпиха напред, за да ги посрещнат.

— Майлс? — изрече неуверено Мери, докато се питаше дали ще й позволи да го прегърне.

Брат й я погледна с празен поглед.

— Мери? Ти ли си? Господи, колко си красива. И аз, нали? — Той се усмихна със старата позната ирония и в устата му се показаха покафенели, загниващи зъби. — Къде е мама?

— Вкъщи. Няма търпение да те види, Майлс. И аз… нямах търпение. — Тя усети, че брадичката й трепери и сълзите опариха очите й.

Майлс приседна върху багажа и протегна ръце.

— Ела тогава и прегърни големия си брат.

Тя го сграбчи в прегръдка, ужасена от слабостта му.

— Станал си само кожа и кости — изплака тя. — Саси ще трябва да те поохрани.

— Как е Саси?

Ако трябваше да му отговори честно, щеше да каже: „Уморена, Майлс. Напълно изтощена от грижите за мама, опитва се да поддържа къщата без допълнителна помощ и да сготви нещо от почти празния килер.“ Само че неговата битка бе много по-страшна от тяхната.

— Все така — отвърна тя. — Поостаряла. Уморява се по-лесно.

— Ами мама?

— И при нея всичко си е същото, за съжаление. Ще ти разкажа за нея, като си тръгнем.

Долови шум зад себе си.

— Здрасти, агънце.

Беше Оли, почти същият и същевременно много променен. И неговата униформа висеше, но искриците в очите му не бяха изчезнали. Баща му, който се държеше досега, се обърна към Майлс и го прегърна с ридание.

— Скъпи Оли — прошепна тя и очите й отново се наляха със сълзи, когато се обърна да го целуне нежно по устните. — Добре дошъл у дома.

По лицето му се разля усмивка.

— Да знаеш, че само затова си струваше да се прибера. Станала си още по-красива, отколкото преди. Нали, Майлс?

— И аз й казах същото — отвърна брат й, а гласът му потрепери след емоционалното посрещане на Ейбъл. — Ако не я познавах, щях да се притесня, че тази красота ще й завърти главата.

— Това е част от чара й — засмя се Оли. Докато Майлс посочваше на Ейбъл багажа на сина му, той стисна с обич ръката й. — Благодаря ти за писмата.

— Значи си ги получил.

— Четири. Пърси адски ревнуваше, че ми пишеш, но аз го оставих да фучи. Отрази му се добре.

— Бяха за всички ви, сигурна съм, че е знаел. Нямаше да съм добра патриотка, ако не пишех на всички ви.

— Нищо подобно! Той получаваше предостатъчно писма от други момичета.

— Наистина ли? — Над главата му мярна Пърси, който се опитваше да се изтръгне от жилавите ръце на Луси, и да изправи високото си, вече значително по-слабо тяло.

— Само че той очакваше с нетърпение твоите писма — довери шепнешком Оли.

Когато го чу как снишава глас, тя огледа внимателно лицето му за потвърждение на нощните си колебания и страхове.

— Оли? Нали не си направил нещо глупаво, като да се жертваш заради Пърси и мен? — В същия миг я порази светкавична мисъл:

„Боже мой, ами ако не е?“

— Че как бих могъл да направя нещо глупаво, като се жертвам заради вас с Пърси? — попита той и на бузата му се появи трапчинка.

— Сега е мой ред, Оли — обади се Пърси зад нея и Мери усети как краката й омекват като сварени макарони.

— Цялата е твоя — примири се Оли и закуцука на патериците усмихнат, но изпълнен със съжаление, подобно на човек, който трябва да върне съкровището, което току-що е открил.

Тя беше репетирала сцената на завръщането толкова често, колкото се връщаше към спомена за раздялата… какво ще каже, как ще се държи. Всички щяха да ги наблюдават, щяха да очакват романтична драма, но тя нямаше да даде на клюкарите причина за приказки, нито пък на Пърси надежда — стига той все още да имаше желание да се ожени за нея.

Ето че най-сетне застанаха един срещу друг и внимателно обмислената й реч и поведение полетяха незнайно накъде като семенца от глухарче. Без дори да се замисля, тя протегна ръка, не за да стисне неговата, както беше репетирала, а за да докосне загрубялата му от войната буза.

— Здравей, Пърси — промълви тя и усети как я залива горещата вълна на благодарност и облекчение, че е намерила сили да заговори.

— Здравей, циганче. — Той се беше изправил пред нея с обичайната си самоувереност, а ръцете му бяха напъхани в джобовете на бричовете; стоеше на крачка от нея, сякаш тя беше отлежало вино, от което човек отпива на малки глътки, вместо да се налива.

— Защо не ми писа?

— Ами… аз… — Тя усети, че останалите се отдръпват от тях; Оли куцукаше до баща си, за да попречи на Луси да се натрапи, а Майлс отиде да поздрави Джереми и Биатрис. — Страхувах се — призна тя. Това беше първият въпрос, който той й зададе, и тя реши да му каже истината.

— Страхувала ли си се?

— Просто… не можех да ти напиша онова, което искаше да прочетеш. Беше на война. Страхувах се писмата ми да не те разочароват, ако не напиша в тях онова, което искаш.

— Не си преценила добре риска.

— Сигурно — съгласи се засрамено тя. Всяко писмо от дома, когато се намираш сред ужасите на войната, беше по-хубаво от липсата на писмо. Тя срамежливо вдигна ръка и докосна опънатата кожа на челюстта му. — Всички сте отслабнали толкова много.

— И това не е всичко — добави той.

— Знам — кимна Мери. Бяха изгубили част от същността си — невинността си, предположи тя. Забеляза го в състарените им младежки лица, колкото познати, толкова и чужди. Докато се оглеждаше сутрин, преди да започне поредния тежък ден в плантацията, тя забелязваше какво е изгубила. Отдръпна ръка, когато видя, че думите й никак не са го трогнали. — Молех се за теб, макар да не ти пишех, Пърси. Нямаш представа колко се радвам, че Бог откликна на молитвите ми. — Не можеше да се откъсне от погледа му. Той все още не я беше докоснал, стоеше изправен, плашещо сдържан и тя се почувства неловко.

— Откликнал е, но цената беше кракът на Оли.

Тя покри уста, обзета от ужас.

— Да не би да искаш да кажеш…

— Немската граната беше предназначена за мен. Той ми спаси живота.

Преди да успее да изрече и дума, Майлс застана до нея намръщен.

— Мери, кога ще тръгваме? Искам да се прибера да видя мама.

— И момчетата трябва да поспят — обади се Пърси. — Не можахме да спим във влака.

— Щом си забелязал, значи и ти не си спал — рече Майлс и го перна по рамото.

Поразена от разкритието на Пърси, тя огледа объркано тълпата, скупчила се, за да ги изпрати по домовете им, и видя, че Биатрис се приближава към тях като огромна черна птица. Луси я следваше в лилавата си премяна, а Джереми беше натоварен с цветя, подарени в чест на завръщането на момчетата.

— Дойдох със семейство Уоруик, Майлс — успя да обясни Мери. Усещаше, че Пърси продължава да я наблюдава. — Биатрис ще реши кога ще се приберем.

— Стана точно както очаквах — заяви ядно Биатрис. — Казах аз на кмета Харпър, че парадът трябва да се състои по-късно, например

след седмица, след като си починем, но той искаше да спести на хората второ идване в града. Ейбъл иска да отведе Оли вкъщи. Горкото момче е изтощено.

— Също и Майлс — обади се Мери — и няма търпение да види мама.

— Не можем всички да се съберем в колата — изтъкна Луси, присламчи се до Пърси и стрелна Мери с кос поглед.

— Това ни е добре известно, Луси — погледна я накриво Биатрис. — Майлс, скъпи, вие с Мери вървете с Ейбъл. Предлагам да се видим към четири, за да отидем в града. Дано на момчетата им остане време да си починат.

Последва доволно мърморене, когато вдигнаха багажа. Биатрис пое цветята от съпруга си и тикна един от букетите в ръцете на Луси.

— Бъди така любезна да ми помогнеш да ги пренеса до колата, Луси — остро каза тя.

— Но аз… — опита се да протестира Луси иззад гладиолите.

— Веднага, ако обичаш — разпореди се Биатрис и намигна на сина си и Мери през рамо, докато отвеждаше Луси.

Щом останаха сами, Пърси извади ръце от джобовете си и стисна раменете й.

— Ще ви закарам двамата с Майлс у дома веднага след като данданията приключи — обеща той. — Остани с мен, за да поговорим. Не ми отказвай, Мери.

— Няма — прошепна тя, почти замаяна от кръвта, която туптеше в главата й.

Той й се усмихна за пръв път.

— Браво на моето момиче — отвърна той, погали я по трапчинката на бузата и последва родителите си и Луси към пакарда.

14.

Мери стоеше сама в гостната; Майлс беше на горния етаж, в стаята на майка им. Тя сплете ръце около раменете си — често го правеше, когато беше разстроена, — застанала пред един от френските прозорци с изглед към великолепната розова градина. Няколко от старите храсти бяха оцелели след ожесточеното нападение на майка й няколко дни след прочитането на завещанието. Повечето ги беше изпочупила и отсякла до земята през нощта, когато останалите спяха. Тоби беше открил прекършените червени и бели цветове рано на следващата сутрин и беше тръгнал да намери ножа, понеже се страхуваше, че господарката му може да реши да стори същото и с дъщеря си, докато момичето спи.

Розите бяха засадени отново в друга част на градината и сега на мястото на унищожените розови храсти бяха избуяли бурени и трева, за щастие скрити от улицата, благодарение на дървена решетка, която отчаяно се нуждаеше от нова бяла боя. Само няколко бяха разцъфнали дръзко на тънки стебла в края на сезона.

В къщата нямаше никакъв алкохол и на Мери й се прииска да бе накарала Тоби да купи бутилка шампанско по случай завръщането на брат й. Нямаше да могат да го споделят с майка им, разбира се, но двамата можеха да отпразнуват събитието тайно в салона.

Не че имаше за какво да празнуват. Брат й беше болен, сприхав човек, превърнал се в напълно непознат. По пътя към къщи беше седял в мълчание, само от време навреме кашляше в кърпичката си. Щом се прибраха, той остави войнишките си торби до вратата, сякаш нямаше намерение да остава, ами се беше отбил колкото да види майка си, преди да замине на друга война. Беше прегърнал топло Саси, но остави приготвеното специално за завръщането му ястие да изстива на масата, подредена с най-красивите им прибори.

— Сега не ми се яде — беше казал той. — По-късно ще изям един сандвич в стаята си.

Ами горкичкият Оли. Веселото настроение, което беше показал пред тълпата, се изпари в мига, в който седна в новия кадилак на баща

си, един от първите произведени от Хенри Форд. Ейбъл беше купил автомобила като подарък по случай завръщането му, но Оли не беше в състояние да го кара. Ейбъл беше все още в шок от ампутирания крак на сина си. За минути се беше превърнал в старец, когато поведе групата към кадилака, паркиран до пакарда, сред не толкова модерните возила на гражданите на Хаубъткър.

Ами Пърси. Той дължеше живота си на Оли. Дали Пърси знаеше за обещанието, което Оли й беше дал? Заради тях ли беше поел удара? Те бяха по-близки дори от братя. Може би Оли беше действал инстинктивно от обич към най-добрия си приятел, без дори да се замисля за обещанието си. Ако обаче Оли беше спасил Пърси заради тях, какви задължения имаше тя към тях двамата?

Щеше да добие по-добра картина за положението, след като с Пърси си поговореха довечера, но тя вече знаеше отговора на най-належащия въпрос. Чувствата на Пърси към нея не се бяха променили.

Непроменени бяха и нейните чувства към Пърси. Дори бяха станали по-силни за времето, докато бяха разделени. Всяка сутрин тя се будеше с мисълта за него и всяка вечер си лягаше разтревожена за безопасността му. Имаше моменти, когато се изтръгваше от някой кошмар, в който се сбъдваше най-ужасният й страх — дори по-потискащ от загубата на плантацията. Сънуваше, че Пърси е убит.

Ето че беше изправена пред дилема. Пърси очакваше тя да е разколебана по отношение на „Съмърсет“, но тя бе по-изпълнена с решителност да опази имота повече от когато и да било. В името на всичко свято тя заслужаваше тази награда за направените жертви. Когато Майлс замина и посочи Емит Уейт за попечител в негово отсъствие, тя уволни Джетро Смарт, управителя, който беше наела на мястото на Лен Дийтър, и пое неговата работа, като понякога се случваше да работи по осемнайсет часа на ден. С помощта на Емит и благодарение на непреклонността и решителността й „Съмърсет“ излезе на печалба. Тогава тя увеличи вноските за ипотеката и почти изплати дълга към банката няколко години преди срока, упоменат в договора.

Истина бе, че нямаше пари за глезотии. Майлс със сигурност щеше да недоволства, когато видеше колко е занемарена къщата, че сами се справят с домакинството, но тя бе сигурна, че наближава

денят, когато ще могат да модернизират дома си и да заменят конете и файтона с автомобил.

Освен това, ако здравето на майка й не налагаше допълнителни разходи за лечение и ако реколтата беше толкова добра, колкото се очакваше, щяха да потекат пари, които тя възнамеряваше да инвестира в земята, за да стане по-продуктивна. Сега, след като войната беше приключила, индустрията и науката се насочваха към нуждите на фермерите. Пробваха се нови методи за отглеждане на посеви. На пазара излизаха по-ефективни машини, подобрени сортове семена и нови препарати за борба с вредителите. Щяха да ги използват за „Съмърсет“ веднага щом покриеха ипотеката.

Къде беше мястото на Пърси в плановете й? Беше ли готов да приеме и нея, и „Съмърсет“? Дали преживяното по време на войната го беше смекчило, или го беше направило по-непреклонен; беше ли готов дадели съпругата си с рисковете, които съпътстваха грижите за памуковата плантация? Скоро щеше да навърши двайсет и пет. Щеше да реши, че е време да се задоми, да има деца, да насочи вниманието си към семейния бизнес. И тя искаше същото, повече от всичко друго на този свят.

Но не и като жертваше „Съмърсет“. Никога, абсолютно никога нямаше да се откаже от плантацията. Това означаваше да предаде баща си и неговия баща, и всички от семейство Толивър преди тях, които се бяха борили да отнемат земята от горите, бяха се трудили неуморно, бяха давали жертви, бяха загивали в името на хилядите акри, които бяха разцъфтели с плодовете на техния труд. Никога не би пожертвала „Съмърсет“ заради нечия мъжка гордост! Само че… тя обичаше Пърси. Той беше трън, забил се в плътта й, който тя не успяваше да изтръгне, колкото и да опитваше. Искаше го, имаше нужда от него. В това нямаше съмнение. Той нямаше да чака повече, а тя не беше сигурна дали ще успее да му устои.

— Изглежда зле.

Застаналата до прозореца Мери се стресна.

— Извинявай, не исках да те уплаша. — Майлс дотътри крака в стаята, мушнал ръце дълбоко в джобовете на провисналите панталони. Беше се облякъл в цивилни дрехи и оглеждаше хола като човек, попаднал в чужд дом, несигурен къде да седне. — Мама изглежда ужасно, нали? Мястото, на което си я изпратила, направо я е съсипало.

Мери се ядоса.

— Всъщност, изглеждаше чудесно, когато си тръгна от санаториума — отвърна тя, като се стараеше да говори спокойно. — Емит каза, че била както преди, но във влака от Денвър настинала и после настинката се превърна в пневмония. Болестта си каза думата.

— Тя казва, че си я изпратила в санаториума в Денвър, за да се отървеш от нея, докато се справиш с миналогодишната реколта.

— О, Майлс, това не е вярно! — надигна тя обидено глас. — Тя имаше нужда от професионална помощ. Нямаш представа какво измисляше и на какво беше готова за една бутилка. Държеше се толкова зле с гледачките, които наех, че нито една не пожела да остане, а Саси беше напълно изтощена.

— Ами ти? Ти къде беше?

— Много добре знаеш къде съм била. Трябваше да се погрижа за реколтата. Нали знаеш колко работа има в една плантация. Работата се върши цяла година, ден след ден, от изгрев до залез.

Майлс я прониза с поглед.

— Не е нужно да е така. Ако бяхме продали земята, след като татко почина, това нямаше да се случи.

Мери се въздържа да отговори, но преди това цялата потръпна. Тя дори не желаеше да мисли по този въпрос — колко различно щеше да бъде всичко. Вдигна сребърния чайник от подноса.

— Искаш ли чаша кафе? Има и сладкиш с джинджифил. Саси го направи специално за теб.

— Не, благодаря. Разкажи ми за мама. Мислиш ли, че някога ще се оправи?

— Все още не е възстановила се алкохоличка. — Мери отпи от горещото кафе, за да навлажни гърло. — Все още копнее за алкохол и бяхме предупредени…

— Ние ли?

— Ние с Емит Уейт. Той ми помагаше да се оправя с нея. Не знам как щях да се справя без него. Той намери санаториума за мама. Дойде с мен с влака до Денвър и ми помогна да я върна у дома.

— Сигурно воден от чувство за вина.

— От състрадание. — Мери се насили да говори търпеливо, докато защитаваше адвоката. — Казаха ни, че мама трябва да бъде наблюдавана години наред, преди да я оставим да прави каквото

пожелае. Седни, Майлс, и ще поговорим. Ако предпочиташ, се качи в стаята си и си почини.

— Да поговорим. — Той се тръшна на канапето и отпусна ръце между кокалестите си колене, свел глава. След малко произнесе тихо. — Поиска да й занеса нещо за пиене.

— О, Майлс, недей… — Мери дори не се беше замисляла над възможността майка им да се опита да накара Майлс да й даде глътка — та тя зависеше от алкохола, мислеше само за него. Откакто разбра датата, на която се връщаше Майлс, тенът й стана по-бистър, сякаш криеше някаква тайна. Мери реши, че завръщането на сина й я е зарадвало, но едва сега разбра, че очаква от него да й помага да си намира алкохол.

— Ти какво й каза? — погледна тя предпазливо брат си. Майлс открай време беше като памук в ръцете на майка си.

— Отказах й, разбира се.

— Тя какво направи?

Майлс прокара ръка през увисналата си оредяла коса и от нея се посипа пърхот като прашинки.

— Не изпадна в истерия, ако за това питаш. Поне това не прави вече. Заприлича ми на кукла, на която пълнежът е изваден.

Мери седна до него.

— Мислех, че ти си причината да се пооправи, а тя се е надявала да й донесеш бутилка.

— Само че не й донесох — сопна се Майлс. Преплете пръсти и отново сведе поглед към пода.

Мери отпусна ръка на рамото му.

— Какво има, Майлс? Струваш ми се разочарован от всичко. Не се ли радваш, че си вкъщи?

Той се изправи рязко и натъпка ръце в джобовете си, след това започна да крачи из стаята с отпуснати рамене — познат знак за Мери, че събираше смелост да й съобщи нещо.

— Няма да остана тук — заяви най-сетне той. — Искам да се върна във Франция. Там се запознах с една медицинска сестра, жена, която ме върна към живота, малкото живот, който ми е останал… — Прекъсна го кашлица. След като си пое дъх и се стегна, се обърна към сестра си. — Дробовете ми са съсипани, агънце, и не знам още колко време ми остава.

— Майлс, скъпи…

Той вдигна ръка, за да я накара да замълчи.

— Не съм сантиментален. Познаваш ме добре. Просто съм откровен. Искам да прекарам времето, което ми остава с Мариета. Имай още нещо. Станах… комунист.

— Майлс? — скочи Мери. — Не е възможно! — Тя се изненада от обзелия я ужас. Та това не беше нещо необичайно. Брат й пробваше всяко ново политическо движение, което се появеше, и го отхвърляше веднага щом развееха знамена следващите идеолози. Но един Толивър да стане… комунист!

— Знаех си, че ще реагираш по този начин — поклати глава Майлс, — знам, че мислиш, че това е поредната кауза, към която се хвърлям, но те уверявам, че грешиш. Болшевишкото въстание е най-великата революция в историята на човечеството. То ще направи повече за света, отколкото…

— Престани, моля те! Престани! — Мери запуши уши. — Не искам да чуя и дума повече в тази къща в защита на политическа система, по-кървава дори от онази, която сменя. Комунист, значи? — Тя дори не се постара да прикрие отвращението си. — Ами Мариета? И тя ли е под въздействието на същите политически заблуди?

— Тя е предан член на Комунистическата партия.

— За бога! — Мери се обърна уморено. — Значи, какво излиза, ще се върнеш във Франция, за да станеш комунист ли?

— Искам да се върна във Франция, за да се оженя за Мариета. Вече съм комунист.

— Доведи я тук.

— Няма. Политическият климат за един комунист е по-благоприятен там.

— А, ясно… — Мери изви подигравателно устни. — Ами мама? Разчитах да ми помагаш с нея, да облекчиш поне малко Саси. Те с Тоби и Биатрис са единствените, които допуска в стаята си. Мен не може да ме търпи.

— В състоянието, в което се намира, тя мечтае единствено и само да се докопа до бутилката, Мери, така че не се нуждае от мен. Ти също не се нуждаеш от мен. Обзалагам се, че „Съмърсет“ не е бил в по-добро състояние от смъртта на татко. Сигурно си впрегнала всички

нещастници на работа. Струва ми се, че искаш да се отървеш от мен, за да не оплескам нещата.

Тя не се интересуваше дали той ще се меси в добре обмисленото й управление. Двамата с Емит щяха да се погрижат да не пречи.

— Не плантацията има нужда от теб. Ние с мама имаме. Трябва отново да станем семейство.

— Заминавам, Мери. — Брат й се обърна към нея със стиснати зъби. — Трябва да мисля за Мариета и за себе си. Върнах се у дома единствено за да съм сигурен, че момчетата са пристигнали и да видя теб и мама за последен път.

Сълзи на разочарование напълниха очите й. Откъде се беше появило желанието на Майлс да се втурва към политически каузи, толкова далечни на възпитанието и наследството му? Семейството и приятелите му щяха да приемат убежденията му сериозно, ако той не ги променяше непрекъснато, но този път беше очевидно, че го губят завинаги. Той нямаше да има сили да прекоси океана отново. Нямаше представа как, но трябваше да го накара да остане, докато новата му страст не утихнеше, а Пърси и Оли щяха да променят намеренията му.

Тя прокара пръсти по необръснатото му лице.

— Поне остани, докато позаякнеш. Нека прекараме малко време заедно.

Майлс стисна ръката й, след това пое и другата и ги обърна, за да ги огледа.

— Колко работа са видели тези ръце още от ранна възраст. Мери… Мери… — Гласът му омекна от загриженост, която тя не беше чувала от години. — Ако си умна, ще се омъжиш за Пърси. Той е най-добрата партия в цял Тексас и е луд по теб. Не мисля обаче, че си умна, не и като жена. Умната жена знае кое е най-важното. Каква е ползата от огромната реколта, ако нямаш дом и любим човек, при когото да се прибереш? Не, ти ще послушаш сърцето си на плантатор, което казва, че не можеш да имаш и Пърси, и „Съмърсет“. Наистина не можеш, Мери. Гордостта му няма да го допусне.

Тя отдръпна загрубелите си, зачервени ръце и ги натъпка в джобовете на полата си. Лицето й гореше.

— Защо да съм аз тази, която прави жертва? Не може ли Пърси да се лиши от онова, което му е скъпо?

Майлс изви устни.

— Защото и той е глупак. Само че аз не съм. Затова си отивам у дома, при Мариета. — След тези думи той й обърна гръб и излезе, както правеше след всеки спор, откакто бе прочетено завещанието. На вратата подхвърли през рамо: — Кажи на всички, когато се видите у семейство Уоруик, че няма да дойда. Не искам да участвам в патриотичните глупости на кмета.

15.

Мери остана в хола дълго след като Майлс излезе. Господ да й е на помощ. Беше уморена до смърт, а тъгата я притискаше. Запита се какво ли би казал баща й, ако можеше да види семейството си в този момент, разделено, всеки обърнал гръб на другите, без надежда да се съберат… и то, защото съпругата и синът му не разбираха колко е важно „Съмърсет“ да бъде запазен.

Майлс не каза нищичко за нараняването на Оли. Мери трябваше да признае, че не попита за подробности, защото се страхуваше от това, което ще чуе. Не искаше да знае… причината и реши да не се вижда с Пърси насаме тази вечер. В момента единственото й желание беше да се отпусне в ръцете му и да го накара да й докаже, че най-сетне се е завърнал. Но Майлс беше прав. Гордостта на Пърси никога нямаше да му позволи да се ожени за момиче, което служеше на двама господари. Нямаше да разбере какво е мнението му, докато не поговореха. Само че разговорът нямаше да се състои тази вечер. Чувстваше се твърде уморена, твърде самотна, знаеше, че ще се поддаде на нуждата си да е с него, затова не смееше да рискува да се изправи пред Пърси. Можеше да се съгласи на всичко. Щеше да изчака, докато дойде време за тържеството у семейство Уоруик, и тогава щеше да изпрати известие, че Майлс не се чувства достатъчно добре, за да празнува, и всички ще си легнат рано. Луси щеше да е на седмото небе, че тя няма да присъства. Дори не искаше да мисли за реакцията на Пърси.

По-късно вечерта, докато лежеше будна в стаята си, тя чуваше приглушените звуци от веселбата на градския площад — музиката от оркестъра, ехтенето на тръби, празничната заря. Малко след това тя слезе в хола, за да чуе ръмженето на колите, когато се връщаха. Щяха да са три, ако Пърси шофираше „Пиърс-Ароу“-то, което баща му беше изкарал. В единайсет чу първо един автомобил, след него още един да приближава по „Хюстън Авеню“. Надникна през тънките пердета и зърна кадилака на Ейбъл, а минута по-късно и пакарда. Когато улицата

утихна отново, трети автомобил зави по алеята към къщата им и спря пред верандата. Сърцето й заблъска.

Застана до предния прозорец в тъмната стая, заслуша се и се заоглежда. Звукът от затварянето на автомобилна врата беше зареден със сексуален подтекст, тих, но категоричен, който нашепваше, че това е мъж, решителен, но не и забързан. Чу едва доловимото подрънкване на ключове, тихото хрущене на стъпки по окапалите листа и си помисли, че ще умре от нетърпение да види как Пърси излиза от сенките и се показва на светлината на октомврийската луна. Моментът се оказа точно толкова прекрасен и ужасен, колкото се страхуваше. Светлината му придаваше божествен вид. Струеше по русата му коса, обливаше раменете му, подчертаваше изисканата кройка на новия му тъмен костюм, отразяваше се по златните копчета за ръкавели и най-новото изобретение в мъжката мода — ръчен часовник; правените по поръчка обувки също лъщяха… истински принц, отбил се при просякиня.

Беше почти до верандата, когато застина на място.

— Мери? — чу тя вика му и надникна. Видя го как прескача стъпалата. Чу го как скъса бележката й, оставена на вратата, и се отдръпва под лампата на верандата, оставена да свети, за да може да я прочете. Отстъпи крачка назад и погледна възмутено към прозореца, където беше застанала тя, притиснала юмрук към устата си. — Дяволите да те вземат, Мери! Как можа да го направиш? — извика той към спуснатото перде на прозореца, а гласът му беше дрезгав от възмущение и разочарование. — Знаеш колко много искам да те видя, знаеш, че най-голямото ми желание беше да те видя. Каза, че ще говориш с мен! — Той смачка бележката и пристъпи към прозореца, пред който беше застанал. — Мери, излез. Знам, че си вътре, по дяволите! — Подпря се с ръка на черчевето и се приведе напред в очакване на отговор.

Мери не смееше да помръдне и се питаше дали той чува как блъска сърцето й на няколко сантиметра от русата му коса. Тя затвори очи за желаната гледка и притисна юмрука по-силно в опит да устои на напиращото желание да отвори вратата с един замах и да се хвърли в прегръдката му.

— Добре — изръмжа той, когато се изправи, и тя видя решителния блясък в очите му. — Може би тази вечер времето не е

подходящо за нас, но утре ще бъде. Ще се видим утре. Очаквай ме.

Мери остана напълно неподвижна, докато фаровете на автомобила му не изчезнаха зад завоя на улицата и едва след това изпусна дълго сдържания дъх. Добре. Утре я очакваше по-добър ден. Тогава нямаше да са чак толкова емоционални, нито пък чак толкова на тръни. Щеше да накара Саси да го покани на кафе следобеда, щеше да се прибере рано от плантацията и да се приведе в приличен вид, да се погрижи за грубите си ръце. Тогава вече щеше да е готова да го види.

Стана рано и беше на полето с останалите наематели в седем сутринта. Обхождаха за последно редовете и събираха неприбраните топки памук, преди да завалят есенните дъждове. Мери изпразваше кошовете в каруцата, която щеше да откара дневния добив, когато един от негрите наематели я докосна по рамото.

— Госпожице Мери, дошъл е един да ви види.

Тя заслони очи с ръка и погледна, накъдето сочеше пръстът му. Сърцето й затрепка.

— Мили боже, не… — Пърси с разкопчано сако крачеше към нея между редовете обран памук. Тя изду бузи. Сега вече надежда нямаше. Беше я заварил в момент, когато изглеждаше най-зле, и то заради „Съмърсет“. Отчаяно смъкна широкополата си шапка и избърса избилата по челото й пот с ръкава, след това направи крачка напред, за да го посрещне.

Той спря и зачака. Типично по мъжки, помисли си тя в раздразнението си. Очакваше Пърси да сложи ръце на кръста и да се намръщи недоволно заради вида й. Той не направи нито едното, нито другото. Мушна небрежно ръце в джобовете и лицето му си остана безизразно, също като черна дъска преди началото на учебните часове.

Как бе възможно през главата му да не минават мислите, характерни за всеки мъж? Тя беше облечена в стара бархетна риза на баща си с навити широки ръкави, омазани панталони, натъпкани в износени работни ботуши. Шапката беше скорошна придобивка, на която се реши, след като забеляза, че кожата й е станала кафява като орех, а момчетата щяха да се върнат скоро. Ръкавиците само й пречеха, докато береше памук, а нейните — протрили се отдавна — бяха захвърлени. Косата й беше вързана с кожена лента, лицето и ръцете до лактите бяха напластени с мръсотия. Сигурно му приличаше на някоя скитница, като онези, които често просеха по задните врати на къщите.

Спря на няколко метра от мястото, на което беше застанал той, облечен в безупречното облекло на бизнесмен, и усети, че работниците бяха спрели, за да ги наблюдават, а любопитните им лица издаваха, че се питат какво търси тук господин Пърси от дърводобивна фирма „Уоруик“. Пърси заговори пръв.

— Поздрав за изтънчената, нежна Мери.

Тя вирна брадичка.

— Не знаех, че иронията е част от словесния ти арсенал.

— Има много неща за мен, които не знаеш. — Присвитите му очи заблестяха гневно. — Защо не ми отвори вратата снощи?

— Струва ми се, че бележката беше достатъчно ясна.

— В нея пишеше, че си си легнала рано, но се криеше зад прозореца на гостната и ме наблюдаваше, нали?

Мери се замисли за момент, след това призна:

— Да.

— Това ли е начинът да се отнасяш към войник, който се връща от война?

— Не е, но двамата с теб, Пърси, знаем какво щеше да се случи, ако бях отворила вратата.

Той направи крачка към нея. По лицето му се беше изписала мъка.

— Дяволите да го вземат, Мери! Толкова ли лошо щеше да бъде? За бога, и двамата сме възрастни хора.

Мери се огледа и усети как сърцето й тръпне, а коленете й омекват. Работниците отново се бяха заели със задълженията си, но ги стрелкаха с любопитни погледи през рамо. Тя се запита дали гласовете им се носят в октомврийския въздух.

— Да продължим разговора някъде другаде — предложи тя и посочи автомобила му, паркиран под едно дърво.

— Добре — съгласи се Пърси и стисна ръката й, сякаш се страхуваше тя да не побегне в обратната посока.

Беше донесъл чаши и специална бутилка, в която течностите се запазваха горещи, нов продукт на американския пазар, наречен термос. Семейство Уоруик винаги се снабдяваха първи с най-модерните изобретения. Той наля кафе, но Мери отказа да пие от горещата чаша в автомобила, тъй като си спомни какво стана последния път, когато се качи. Помогна му да разстеле покривалото на колата на сянка под

дървото и двамата седнаха, скрити от огромния багажник. Мери видя, че погледът му падна на загрубелите й ръце.

— Е — започна тя, — виждаш какво е положението при мен. Всеки чифт ръце е необходим, включително и моите, и ще бъде все така, докато не изплатя ипотеката.

— Не е нужно да бъде така.

— Напротив.

— Мери, погледни ме. — Той остави чашата и хвана брадичката й. — Обичаш ли ме?

Сърцето й препусна диво. Тя кимна.

— Да. Да, обичам те.

— Ще се омъжиш ли за мен?

Тя не отговори веднага.

— Искам да се омъжа за теб — отвърна най-сетне тя, а погледът й беше напрегнат не по-малко от неговия. — Трябва обаче да ти задам един въпрос. Ще приемеш ли и мен, и „Съмърсет“?

Очите му не трепнаха.

— Така, както се чувствам в момента, да. Мери, през всичкото време, докато ме нямаше, мислех единствено за теб. Сега те желая повече от всякога. Не мога да си представя живота без теб. Така че отговорът в момента е „да“. Готов съм да приема всичко, стига да се съгласиш да се омъжиш за мен.

Той й беше дал отговора, за който се беше молила, но я обзе тъга, от която й се доплака. Той беше пет години по-голям от нея, с по-добро образование, по-опитен, познаваше по-добре човешкия характер, докато тя, макар и неопитна, виждаше какво бъдеще ги чака, ако се оженят. През двете години, в които той отсъстваше, тя също не беше спряла да мисли за него и съвместния им живот, а тази нощ, преди зазоряване, беше стигнала до определено заключение.

— Пърси — започна тя, премести ръката му от брадичката си и я притисна до сърцето си, — говориш така, както се чувстваш в момента. Какво ще стане, след като чувствата ни охладнеят? Какво ще стане тогава? — Тя притисна пръсти към устните му, за да му попречи да отговори веднага. — Ще ти кажа какво ще стане. Ще ти бъде неприятно, че разделям любовта си към теб с една плантация. Ще започнеш да ревнуваш от „Съмърсет“, ще ме намразиш, задето позволявам работата да ме откъсва от теб и децата, от дома ни, от

обществените ни задължения, от живота, който си си представял, че ще водиш със съпругата си. Ще ненавиждаш „Съмърсет“, а след това ще намразиш и мен. Кажи ми, че няма да стане така.

Гласът й беше категоричен, но тих, в него звучеше същата тъга, която тя изпитваше. Младата жена зачака реакцията му и се запита за хиляден път как ще го остави да си отиде. Беше в интерес и на двамата да не го задържа. Пърси я наблюдаваше внимателно както винаги и тя се надяваше да види в мръсното й лице и мазолести ръце бъдещето на „Съмърсет“, трепетното очакване на реколтата, за да не потънат в дългове, причината за постоянната й умора, бездънен източник на тревоги. Тя вярваше, че „Съмърсет“ един ден ще се превърне в просперираща имение, тя щеше да е добре поддържана жена, облечена изискано, както подобава на плантаторка, но двете години, в които се беше разправяла с мързеливите наематели, с вредителите и капризите на природата, с непредсказуемите пазари на памук я бяха научили да гледа по-реалистично и да не разчита на розово бъдеще. Независимо от всичко тя щеше да си остане плантаторка, плантаторка в имението на семейство Толивър, и независимо какво й готвеше бъдещето, изминалите две години я бяха научили, че ще съумее да се справи.

Най-сетне Пърси заговори:

— А сега искаш ли аз да ти обрисувам картината на съвместния ни живот, както аз я виждам?

Тя пусна ръката му.

— Щом искаш — отвърна примирено тя като човек, принуден да слуша приказка за неосъществима фантазия.

Той прибра кичур коса зад ухото й.

— Наречи го, ако искаш мъжко самодоволство или арогантност или пък го отдай на силата на любовта, но съм убеден, че сама ще пожелаеш да се откажеш от „Съмърсет“. Сигурен съм, че ще мога да накарам жената до мен да се откаже от фермерството и ти няма да имаш желание да отдаваш времето и енергията си на борби с наематели, с вредители и времето. Когато вкусиш онова, което предлагам аз, сама ще пожелаеш да бъдеш с мен, ще създадеш дом за мен и децата ни. Ще пожелаеш да бъдеш там, да изглеждаш свежа и красива, когато се прибирам вечер. Ще предпочетеш да прекарваш неделните утрини в леглото, за да се любим, вместо да ставаш, за да се надвесиш над счетоводните книги. Кръвта на семейство Толивър няма

да бъде толкова важна за теб, когато се смеси с моята в децата ни. А с течение на времето…

Бавно и нежно, преди Мери да усети какво става, той я привлече до себе си и я целуна по начин, който тя никога нямаше да забрави.

— А с течение на времето — повтори той и се отдръпна с усмивка и блеснали очи — ще се питаш как си могла да мислиш, че непосилната работа в плантацията е можела да замести съпруга и децата, които те обожават.

Мери го гледаше с нетрепващ поглед, чувстваше устните си подпухнали и сочни като зрял плод. Той мечтаеше! Той й разказваше вълшебна приказка! Да прогони фермера от жената? Та те бяха едно и също!

Напълно отчаяна, тя отметна кичура, който отново се беше измъкнал, и потисна плътското желание.

— Пърси, как е възможно през всичките тези години да не разбереш какво представлявам?

— Разбрал съм — отвърна той, готов да я целуне отново. — Просто ти не забелязваш, че виждам съвършено ясно. Имам намерение да ти покажа, Мери. — Очите му станаха сериозни. — Дължиш го на себе си. И двамата го дължим на себе си.

Дължим го на себе си. При тези думи Мери се замисли за Оли и важния въпрос, който я беше измъчвал цяла нощ… за който се страхуваше, че няма да й стигнат сили да зададе. Сега обаче трябваше да попита.

— И на Оли. Кажи ми колко дължим на Оли?

Той смръщи чело.

— Оли ли? Аз знам какво му дължа, но ние?

Мери огледа лицето му, за да се увери, че знае за какво го пита тя, но той бе искрено учуден. Тя отпусна пръсти на ръкава му.

— Разкажи ми за онзи ден.

Той се отдръпна от нея и след като преглътна с усилие глътка кафе, насочи поглед към полята и едва тогава отговори.

— Гарнизонът ни изпровождаше колони капитулирали войници от Франция в Германия. Повечето бяха шваби, доволни, че войната е приключила и искаха да продължат живота си, но имаше неколцина, които продължаваха да се сражават за родината си. Тъкмо те бяха под наблюдение. Бяха се спотаили отстрани на пътя и се опитаха да ни

избият, когато забелязаха, че сме се отделили от колоната. Един от тях метна гранатата. — Пърси плисна остатъка от кафето на тревата и се намръщи, сякаш в устата му беше останал горчив вкус. — Падна зад мен, но аз не я видях. Някой изкрещя, но докато реагирам, щеше да стане прекалено късно. Оли ме избълъска от пътя и се хвърли върху нея. — Обърна се към Мери, с потъмняло при спомена лице. „Никой няма по-голяма любов от това, щото да даде живота си за приятелите си.“[1]

„Той не знае“, помисли си тя и облекчението й се смеси с ужас. Беше слушала особено внимателно, за да долови намек, че той знае за обещанието, което й беше дал Оли, но така и не забеляза. Обещанието на Оли щеше да си остане тяхна тайна. Според Пърси, Оли беше действал, воден от обич към приятеля си, чийто живот беше поставил над своя. Може и да беше истина, може би тя не беше длъжна да се омъжи за мъжа, върнал се у дома благодарение на жертвата на друг. Независимо от това я заля вълна от благодарност.

— Много съм му задължена — заяви тя.

— Наистина ли?

— Знаеш, че е така, Пърси.

Преплетоха погледи за дълго, докато най-сетне очите му се озариха от нова светлина.

— Знаеш ли какво ми се иска да направя още сега?

— Трябва ли да позная?

— Искам да те заведа в хижата, да те пъхна под душа и да те насапунисам цялата. След това…

— Замълчи, Пърси… — замаяна от прилива на желание, Мери притисна устните му с ръка, за да не позволи думите му да се понесат над памуковите поля.

Той продължи да говори изпод пръстите й.

— Ще те изсуша и ще те пренеса до леглото, за да те любя под чаршафите цял ден. Какво ще кажеш?

— Невъзможно — отвърна задъхано тя и бързо се изправи. — Трябва да се връщам на работа.

— Я чакай — спря я Пърси и стисна ботуша й. — Не сме си довършили разговора, който започнахме, преди да почнеш да ме разпитваш за Оли. Още не си чула предложението ми.

— Мисля, че го каза — отвърна тя.

— Имам по-сериозно предложение.

— Мисля, че и него чух.

— Не и това — надигна се той. — Първо обаче имам въпрос.

Тя погледна към работниците, които продължаваха да се извръщат любопитно към тях.

— Казвай бързо, преди да дадем повод за клюки.

Той избърса капка засъхнала кал от бузата й.

— Плантацията може и да се провали, любов моя, така че мислила ли си какво ще правиш тогава?

Сякаш облак закри слънцето. Той не питаше за финансовия й крах, а за това как ще се почувства, ако изгуби и него, и плантацията. Не си беше позволила да се замисля над този въпрос. Реши да се измъкне.

— Струва ми се, че ще бъдеш най-доволен, ако изгубя „Съмърсет“.

Усмивката му стана студена.

— С други думи, дали ще се радвам да те спечеля поради отпадане на единия конкурент? Това никак не ме устройва, циганче. Готов съм на компромис за първото място, но няма да се задоволя с второ. Не искам да бъдеш с мен по необходимост, а защото ти го искаш, защото имаш нужда от мен толкова, колкото и от „Съмърсет“. Така че да се върна на въпроса какво дължим на себе си…

— Какво предлагаш? — попита тя и преглътна бързо.

— Предлагам да си дадем възможност да разберем кой е прав — ти или аз. Предлагам да си дадем шанс и да проверим можем ли да живеем един без друг.

— И как ще го направим?

— Не както си мислиш, освен ако нещо не се случи. Ще го направим, като прекарваме време заедно. Ще разговаряме, ще се храним заедно, ще излизаме на разходки…

„Откъде да намеря време“, мислеше си тя, обзета от ужас.

Той се приближи до нея, а погледът му блестеше насмешливо.

— И в единия, и в другия случай ти печелиш, циганче — обясни той. — Аз съм този, който може да изгуби.

Тя усети как кръвта пулсира в слабините й, гореща, жива. Щеше ли да посмее да приеме предложението му, да рискува да се остави на магнетизма му, на собствените си предателски желания? Дали пък това

не беше възможността да му докаже, че грешат един за друг и да разрешат този въпрос веднъж и завинаги?

— Ще се съглася, ако проявиш разбиране, че няма да съм на разположение винаги, когато пожелаеш, и ако ми обещаеш да не ме притискаш и да не се възползваш от… неопитността ми. Ако го направиш, ще побягна като подплашен заек.

— Ще бъда изпълнен с разбиране и търпение. Дори няма да усетиш как мятам мрежата.

„Тъкмо от това се страхувам“, помисли си тя колкото очарована, толкова и уплашена.

— И още нещо… искам да ми обещаеш още нещо.

— Казвай.

— Може ли повече да не ми казваш „циганче“?

Той се разсмя с дълбок, завладяващ смях, който тя се беше молила нощи наред да чуе отново.

— Обещавам. Сега вече разбрахме ли се?

— Разбрахме се — отвърна тя, цялата тръпнеща. — Трябва да се връщам на работа.

Знаеше, че очите му следят всяко нейно движение, докато се отдалечаваше през полето. Нямаше намерение да го вини, ако се разколебаеше. Как бе възможно да я желае, докато е облечена в широките панталони и бархетна риза, с провиснала между плешките коса също като на някоя индианка? Не се беше отдалечила много, когато се присети за нещо. Завъртя се към него.

— Между другото, какво ще стане с Луси?

— Луси ли? — намръщи се той, сякаш му беше трудно да си спомни. — А, да, Луси — отвърна той. — Снощи й казах, че има друга.

Мери се закова на място.

— Каза ли и за кого става въпрос?

— Не. Спестих й го. А и тя не искаше да знае. Казах й, че става въпрос за жена, която съм обичал през целия си живот, за която смятам да се оженя. Тя си тръгна рано днес сутринта. Повече няма да идва.

---

[1] Библия, Йоан 13:15. — Б.пр. ↑

16.

Майлс замина след седмица. Мери откри бележка на възглавницата му, когато влезе в стаята му, за да попита защо не е слязъл на закуска. На нея пишеше:

„Извинявай. Трябва да замина. Обясни на мама. С обич, Майлс.“

До нея бе оставена червена роза.

Мери посегна бавно към розата, изненадана, че той използва омразния за майка им символ, напълно в традицията на семейство Толивър. Тихи сълзи напълниха очите й, когато тя притисна розата до устните си. Върнаха се сцени от миналото, когато четиримата бяха щастливи и се обичаха. Тя чу отново смеха на майка си и дълбокия глас на баща си, собствения си доволен смях, когато Майлс я хвърляше във въздуха и я хващаше, преди да падне. Когато си спомни това щастливо за семейството време, тя остана в стаята на брат си още няколко минути, преди да повика Тоби и да го изпрати да доведе господин Пърси.

Той дойде след няколко минути. Тъкмо се обличал за работа. Саси го въведе в гостната, където тя седеше и се взираше с празен поглед пред себе си, все още стиснала розата в ръка. Когато забеляза, че той е застанал безмълвно до стола й, имаше чувството, че изпитва нещо, вече изживяно. Не беше ли това същата сцена, в която светлината падаше по русата коса на Пърси и засенчваше лицето му?

— Заминал е — прошепна тя. — Майлс е заминал за Франция, при Мариета и Комунистическата партия.

— Знам. Обади се, преди да тръгне. И Оли знае.

Тя се намръщи и очите й пламнаха обвинително.

— И не си ме предупредил?

Той въздъхна, подръпна крачолите на панталоните и приклекна до стола й. На Мери отново й се стори, че е преживявала сцената и

преди. След това си припомни, че Пърси беше коленичил пред същия този стол в нощта след прочитането на завещанието на баща й. Бе също толкова сериозен, колкото и тогава. Докосна едно от листенцата.

— Той ли я е оставил?

Тя кимна едва доловимо с глава.

— Значи трябва да му простиш.

Тя отново кимна и заговори апатично:

— Ще умре във Франция. Никога повече няма да се върне у дома. А сега трябва да кажа на мама. — Очите й се напълниха със сълзи. — Нали ми обеща да го разубедиш?

— Обещах да пробвам, ци… Мери, но той вече беше твърдо решил. Връща се при жената, която го прави щастлив. Забрави за комунистическите глупости. Знаеш, че Майлс ще изгуби интерес за нула време. И с Мариета е същото, готов съм да се обзаложа, защото сега ще трябва да посвети цялата си енергия на Майлс.

— Трябваше да остане тук. — Гневът я накара да се изправи и да избърше очи. — Имаме нужда от него. Сега, повече от когато и да било. Открай време пренебрегва задълженията си към семейството.

Пърси удари страничната облегалка на стола й и стана.

— Не е честно и ти го знаеш. Само защото представата на брат ти за семейни задължения е различна от твоята, не означава, че той постъпва безотговорно.

Разочарованието на Мери от Пърси ставаше все по-силно. Не биваше да го вика. В дните след срещата им в плантацията и двамата знаеха как трябва да постъпват, ако искат да спазят уговорката си. На два пъти имаха планове за вечеря и двата пъти непредвидени трудности в „Съмърсет“ я задържаха на полето. Пърси беше пристигнал в уречения час, но Мери я нямаше. Първия път, когато тя не изпълни уговорката им, се втурна в къщата мокра и кална от октомврийския дъжд и веднага му изпрати бележка, с която се извиняваше, но й я върнаха почти веднага, защото Пърси бил отишъл в кантората си, за да навакса с работата. Майлс беше наблюдавал всичко от мястото си край огъня и поклати глава, сякаш тя беше най-голямата глупачка на света. Втория път, когато тя не дойде, Пърси и Майлс взеха Оли и тримата отидоха в кънтри клуба, за да се напият.

Други вечери Пърси го нямаше. В момента дърводобивна фирма „Уоруик“ уточняваше нови трудови договори и срещите често пъти

продължаваха до късно през нощта. Тази сутрин двамата бяха за пръв път заедно и ето че почти се скараха. Тя нямаше желание да се разправя с него. Чувстваше се уморена. Непрекъснато беше уморена. Стана от стола и остави розата.

— Казвам само — обясни тя, като се стараеше да говори кротко, — че нямаше да е зле Майлс да остане още няколко месеца, за да помогне на Саси с грижите за мама. Мама щеше да се радва.

— Майлс смята, че няма няколко месеца — отвърна Пърси.

— Тъкмо затова трябваше да ги прекара с мама.

— Ясно… — изрече бавно Пърси и я вбеси още повече.

Тя стисна зъби.

— Какво ти е ясно, Пърси? Кое ти е ясно, а на мен не?

Той дори не трепна пред раздразнението ѝ.

— Ако майка ти ти позволи да отмениш Саси, ти би ли го направила?

— Що за тъп въпрос? Много добре знаеш, че не ме пуска в стаята си.

— Ами… ако те пусне? На кого ще посветиш времето си — на майка си или на „Съмърсет“?

— Пак старата песен, а?

— Просто се опитвам да ти покажа, че Майлс има същото право на избор, както и ти.

Беше вбесена, когато се обърна към камината — имаше нужда да усети топлина. Циганското лято беше свършило. Студената есен вече чукаше на вратата, но както се чувстваше в момента, щеше да се зарадва на огън в камината дори през лятото. Пърси ѝ казваше, че Майлс има право да бъде същият егоист като нея. Двамата с него никога нямаше да изгладят различията си. Убеждаваше се с всеки изминал ден. Заговори, както беше застанала с гръб към него, стиснала лактите си:

— Съжалявам повече, отколкото можеш да си представиш за случилото се с мама, но нито един от нас не можеше да предположи, че тя ще приеме по такъв начин завещанието на татко. Ако татко е знаел, че тя ще се почувства опозорена, щеше да направи нещо различно, но той не е имал никаква представа.

— Не бил имал представа ли? Защо тогава е накарал Емит да ѝ даде роза?

Тя се обърна бързо към него. Беше вдигнал цветето като ален плащ пред бик. Тя я дръпна от пръстите му.

— Това е работа на семейство Толивър! Моля те, Пърси, тръгвай си. Съжалявам, че те накарах да дойдеш.

— Мери, аз…

— Вън!

— Мери, уморена си и си ядосана. Моля те… нека поговорим…

— Няма за какво да говорим. Различията помежду ни са твърде много. Искам да бъда обичана независимо каква съм, обичана такава, каквато съм — което очевидно е невъзможно за теб.

— Пет пари не давам как изглежда. — Той поруменя. — Обичам те и точка по въпроса. Тези различия нямат нищо общо с любовта.

— За мен имат. Онова, за което се бяхме разбрали, вече не важи. — Тя профуча покрай него и излезе в антрето. — И ти тече кръв — обърна се тя. Беше забелязала капката на дланта му, където се беше убол на розата, като я изтръгна от ръката му. — Бъди така добър да се погрижиш за раните си, а аз ще се погрижа за своите.

Той протегна безпомощно ръка.

— Мери…

Тя затича нагоре по стълбите с натежало сърце и бе почти пред вратата на майка си, когато чу хлопването на входната врата, и звукът отекна жално, сякаш възвестяваше края помежду им.

На следващия ден пристигна кутия от цветарски магазин с дългостеблена червена роза, изпратена от Пърси. Имаше и бележка:

> „Прости ми. Голям съм глупак, че повдигнах такъв щекотлив въпрос в подобен момент. Имаш нужда от утеха, не от критика. Извинявай, че не ти показах любовта, която изпитвам към теб с цялото си сърце. Пърси.“

В отговор Мери му изпрати последната бяла роза от градината. Беше наранена от последните дъждове, но щеше да предаде ясно посланието й. Изпрати я по Тоби до „Уоруик Хол“ с бележка:

„Няма нужда да молиш за прошка, след като каза истината такава, каквато я виждаш. Тя просто доказва непреодолимите различия между нас. Мери.“

Очакваше той да пристигне разярен или в къщата, или в плантацията, за да обори твърдението ѝ, но „Пиърс-Ароу“-то му така и не се появи. На следващата вечер разбра от Оли, че Пърси бил заминал за града по работа.

— Наистина ли? — възкликна тя. Новината прободе сърцето ѝ. Двамата бъбреха на люлката на верандата, след като той я беше зърнал да си почива отпред, късно вечерта, най-самотното за нея време. — Не ми е казал.

— Сигурно има причина. Заминава за Орегон. Фирмата е купила парцели, подходящи за залесяване, и дървосекачите създават проблеми. Много капризни клиенти са, но Пърси ще се справи с тях. Не искаше да те тревожи, но аз прецених, че трябва да знаеш.

Миличкият Оли… открай време се опитваше да въдворява мир между нея и Пърси. Беше научил, че са се скарали, и сигурно си мислеше, че саможертвата му е била напразна.

— Благодаря ти — усмихна се тя. — Значи известно време да не го очаквам.

Тя остана натъжена на люлката, след като той си тръгна. Две загуби за една седмица, а от семейството ѝ не беше останал никой, към когото да се обърне за утеха. Спомни си времето, когато дядо Томас почина. Сякаш стена от къщата бе съборена и студеният вятър нахлуваше вътре. След погребението, късно следобед, баща ѝ я откара в плантацията. Беше почти време за бране на памука и полята изглеждаха ослепително бели. Тогава тя беше на единайсет и имаше чувството, че ще умре от мъка. Баща ѝ я хвана за ръка и двамата тръгнаха между редовете и вървяха чак до залез-слънце. Разговаряха, както обикновено, за памук. Той не спомена нито веднъж смърт или тъга, но през стиснатите им ръце чувствата им се срещнаха, преляха от единия в другия и усетиха как им олеква.

Как само ѝ се искаше в този момент да пъхне ръка в ръката на баща си.

През следващата седмица получи кратко писмо от Луси.

„Възнамерявам в края на годината да кандидатствам отново за мястото в «Белингтън Хол», стига дъртата Пийбоди да ме вземе. Както вероятно си чула (и както предрече), Пърси ме изпрати да си ходя в деня след завръщането си. Бил влюбен в друга, която обичал цял живот. Знаеш ли коя е? По-добре не ми казвай. Не искам да знам. Ще се пръсна от ревност и завист. Предполагам, че тя притежава всички онези качества, които ти ми каза, че той търси в една жена. Учудвам се, че ти не си я споменала нито веднъж, за да не се залъгвам, че имам шанс. Поне се опита да ме отклониш.

Ще ти съобщя за решението си. Както и да е, едва ли ще се видим отново, освен ако съдбата не ни пресече пътищата. Пожелавам ти успех и късмет, Луси.“

Мери сгъна писмото, обзета от чувство на вина, примесено с облекчение. Освен ако не се оженеха, бившата й съквартирантка никога нямаше да научи, че тя е момичето, което Пърси беше обичал цял живот. Ако научеше, господ да й е на помощ. Луси щеше да е сигурна, че тя нарочно я е излъгала и като знаеше какво представлява съквартирантката й, щеше до края на живота си да бъде убедена, че е предадена.

Когато Пърси се върна три седмици по-късно, той изпрати писмо от кантората си. Мери го прочете, изпълнена с нетърпение, убедена, че той казва кога ще се отбие, но бързо надрасканите думи й съобщаваха само, че си е пристигнал и през идващите седмици ще има много работа. Разочарованата Мери се изсмя на тази ирония. Сега вече Пърси знаеше какво е да те помете вълната на семейните задължения.

Няколко дни по-късно задълженията му се увеличиха, тъй като Джереми получи тежка травма на главата. Пърси беше принуден да поеме ръководството на фирмата и да се погрижи и за интересите им в Орегон, Калифорния и Канада. Дори да не се бяха скарали и да имаха планове да се виждат, мислеше си недоволно Мери, на него щеше да му бъде трудно да намери свободно време и да го съчетае с нейното непредвидимо ежедневие. Ето че по доста изкривен начин двамата

получиха възможността да разберат дали могат да живеят един без друг. Очевидно беше, че могат.

Към средата на ноември нещата в „Съмърсет“ се поуталожиха. Полята бяха покрити със снежна пелена, а Мери и работниците се наслаждаваха на заслужена почивка. Тя отказа поканите на семейство Дюмонт и семейство Уоруик за Деня на благодарността с надеждата майка й да слезе и да похапне от приготвената с много внимание пълнена пуйка на Саси. Тя отказа, затова Мери, Саси и Тоби вечеряха в кухнята и качиха поднос на майка й.

Коледа се оказа потискаща и мрачна. Пърси, който от време на време й изпращаше кратки писма (Толивърови нямаха телефон), я покани на коледен бал в кънтри клуба, но тя отказа, като се извини, че нямало какво да облече. „Няма значение дори да нахлузиш чувал, написа в отговор той. Пак ще бъдеш най-красивото момиче.“

Истината бе, че тя напълно се беше откъснала от обществото. Усещаше, че околните не одобряват начина, по който баща й се беше отнесъл към майка й, а също и това, че тя не беше постъпила както е редно. Дочу приказки, че работела в полето като „проста слугиня“. Хората я дразнеха, бяха я изолирали, но по този начин само затвърдиха решителността й да върне на семейството си старото уважение.

Междувременно Пърси много й липсваше и често се питаше дали тъкмо това не е била целта му. И преди беше играл на изчакване. Да не би да се опитваше да й докаже колко е самотна и колко много се нуждае от него? Ако беше така, получаваше се, още повече че през ума й минаваше ужасяващата мисъл, че може да се вижда с други момичета.

Оли й дойде на гости и я убеди да организира малка церемония на Бъдни вечер.

— Не приемам „не“ за отговор — заяви той. — Двамата с Пърси ще дойдем на Бъдни вечер да донесем подаръци и шампанско. Така че облечи най-хубавата си официална рокля, агънце, и помоли Саси да направи от божествените сиренки. Осем часът добре ли е?

Мери поръча сиренките и украси малка елха в гостната. Специално за вечерта си направи маникюр и се наслади на дълга, ароматна вана. Облече тъмнозелената кадифена рокля, която носеше вечерта, когато Ричард Бентуд я целуна под клонките имел и с помощта на Саси прибра лъскавите си букли на кок. Взе перлите на

майка си — и обеците, и колието — и когато се огледа, едва позна момичето в огледалото отсреща.

Пърси и Оли също останаха впечатлени.

— Какво става? — разсмя се тя, като видя слисаните им лица, щом отвори вратата. — Не сте ли виждали момиче в официална рокля?

Мери се престори, че не забелязва колко внимателно я наблюдават, докато си разменят подаръците и пият шампанско; Пърси беше изключително въздържан, а Оли не криеше колко е впечатлен. Почувства се недодялана и донякъде като сърна, притисната от елени, които ровеха земята с копита, затова избягваше погледите им, тъй като нямаше представа как да се справи с вниманието, насочено към нея.

— Оли, колко си предвидлив! — възкликна тя, когато отвори подаръка му — изящна сребърна химикалка, скрита във формата на красива брошка. — Запомнил си, че непрекъснато си губя химикалките. — Тя извади химикалката от кутийката. — Така вече няма да я губя. — Усмихна му се и стана от стола, за да целуне закръглената му буза.

Пърси й беше купил чифт работни ръкавици от мека кожа, майсторски изработени и здрави. Тя се изчерви, когато разбра намека.

— Колко си съобразителен, Пърси, но те са твърде фини за работата, която върша. — Вътре беше пухната бележка и тя нарочно се престори, че не я забелязва. Щеше да я прочете по-късно, когато Пърси не наблюдаваше всяко нейно движение.

— Не и за твоите ръце — отвърна той и срещна погледа й по начин, който накара сърцето й да подскочи, когато се наведе, за да му благодари с целувка като на Оли.

На Оли тя подари томче с поезия на Оскар Уайлд, любимия му писател, а за Пърси беше избрала илюстрована история на северноамериканските дървета. В края на вечерта ги изпрати, но Пърси очевидно искаше да остане, за да си кажат няколко думи насаме.

— Искаше ми се да дойдеш с нас — възкликна Оли.

— Може би следващата година — усмихна се тя, решена да не показва колко самотна се чувства. Двамата тръгнаха към дома на Оли, където Ейбъл беше организирал обичайното празненство за Бъдни вечер специално за приятелите си и техните семейства. Стори й се, че са минали много години, откакто собственото й семейство — майка й

загърната в пухкава кожа, а тя с кожен маншон и шапка — отиваха хванати за ръце на същото това празненство и се връщаха към къщи, пеейки „Тиха нощ“ под обсипаното със звезди небе.

— Няма да забравим какво си казала, Мери — отвърна Пърси и тя усети, че й липсва прякора, който той използваше доскоро.

След като си тръгнаха, тя се подпря за кратко на затворената врата, заслушана в мъжките им гласове. А после, притисната от отчаяние, се върна в хола, подкладе огъня в камината и отнесе останалото шампанско в кухнята, за да го излее в мивката. Взе подаръците и по-късно, седнала на перваза, прочете бележката от Пърси на лунната светлина:

„За ръцете, които искам да държа до края на живота си. С любов, Пърси.“

17.

— Майка ти иска да те види, госпожице Мери.

Мери вдигна поглед от бюрото на баща си, където пресмяташе разходите и приходите за предстоящата година и свъси вежди. Беше първи януари 1920 година.

— Мама иска да ме види ли? Защо?

Саси вдигна рамене.

— Хич не ме питай, но майка ти е седнала на леглото, красива като картинка. Днес сутринта се изкъпа съвсем сама, среса се и си върза косата със синя панделка. Пожела да я облека, за да слезе долу, след като поспи.

Мери стана, изпълнена с предпазлива надежда, и погледна към часовника на полицата над камината. Ако това беше поредната игра на майка й, тя нямаше никакво време, за да участва. Трябваше да оправи сметките преди срещата по обед с Джарвис Ледбетър, съседа плантатор. Ако майка й беше обърнала нова страница…

Мери отбеляза мястото, докъдето беше стигнала в счетоводната книга.

— Според теб какво става?

— Не знам, госпожице Мери. Крие нещо зад жълтите си очи.

— Какво може да крие, дето не го знаем? Никъде не е ходила, с никого не се е виждала вече цяла година. Да не е получила писмо от Майлс?

— Аз не съм й носила писма.

Мери погали Саси по рамото.

— Ще се кача да проверя какво иска. Донеси ни кафе, ако обичаш. Не подуших ли канелени кифлички одеве? Сложи няколко, може и тя да похапне.

— Добре си ги подушила. Днес следобед очаквам господин Оли, а знаеш, че той обожава канелените ми кифлички. — Тя се разкиска и последва Мери в коридора. — За него е удоволствие да готвя. И за господин Пърси, въпреки че той не се наслаждава на храната като господин Оли.

Мери избегна отговора и започна да връзва зелената си панделка по-стегнато, преди да се качи на горния етаж. Намеците на Саси, че е време да се омъжи, бяха точно толкова деликатни, колкото и удари с тухла. Тъй като той вече рядко се отбиваше при нея, вярната икономка смяташе Пърси за изгубена кауза.

Когато се заизкачва по стълбите, Мери се замисли за него и почувства обичайното стягане в стомаха. Дали не беше изгубил интерес към нея? Да не би да разчиташе самотата да я тласне отново в обятията му? Да не би отсъствието му да означаваше, че връзката им е безнадеждна? Всеки ден си припомняше думите, написани на бележката, пъхната в ръкавицата, която й подари за Коледа? „За ръцете, които искам да държа до края на живота си.“

Мери се поколеба, преди да почука на вратата на майка си, изпълнена с неприятния спомен за мрачното, потискащо „влез“, което бележеше началото на всяко неприятно посещение. Всеки път, когато го чуеше, Мери усещаше как я обзема раздразнение. Беше достатъчно да си помисли как Оли се справя с положението си, за да се изпълни с презрение към начина, по който Дарла Толивър приемаше своето. Оли не се беше предал на самосъжалението й отчаянието! След като прекара кратко време в болница в Далас, той се върна на работа в магазина, а патериците от оникс и сребро бяха като моден аксесоар към изискания му гардероб.

— Влез! — Гласът на Дарла отекна силно и ясно след почукването. Мери отвори изненадано вратата и надникна предпазливо.

— Майко, ти… изглеждаш чудесно — възкликна удивено Мери. Не помнеше кога започна да й казва „майко“. Причината за обръщението беше зейналата между тях пропаст, годините на отчуждение. „Мамо“ беше в знак на обич, докато „майко“ беше просто обръщение.

Мери веднага разбра, че „чудесно“ не е подходящата дума. Съмняваше се, че майка й ще изглежда отново чудесно, след като толкова дълго беше злоупотребявала със здравето си. Днес обаче тя се беше изправила в леглото на чисти възглавници, измита, сресана и облечена във фин пеньоар като онзи, който обличаше по времето, когато съпругът й беше все още жив, и изглеждаше свежа и отпочинала. Мери пристъпи към леглото.

— Какво има? — попита тя шокирана, като съзря сивите нишки, прошарили косата на майка й.

Дарла се разсмя с лекия, приятен смях, който Мери не беше чувала от години, и посочи към прозореца. Саси беше дръпнала завесите, за да влезе бледото януарско слънце, първата светлина, огрявала стаята след смъртта на баща й.

— Новата година, това е поводът. Искам да отпразнувам идването й, да стана от леглото, да изляза от стаята. Искам да подишам свеж въздух и да почувствам как слънцето гали лицето ми. Искам отново да се почувствам жива. Мислиш ли, че е твърде късно затова, Мери, агънцето ми?

Агънцето ми! Майка й не я беше наричала така от години. Гърлото на Мери се стегна при този глас от миналото.

— Мамо — прошепна задавено тя. И преди имаше подобни заблуди, чиято цел беше да излезе на свобода, за да се добере до някоя бутилка.

— Мери, знам, че ми нямаш доверие — каза Дарла и вирна брадичка към дъщеря си с много обич. — Мислиш, че искам да изляза, за да отида някъде да пия, но честно да ти кажа, вече не мога да измисля нови начини, за да го направя. Просто искам отново да се почувствам като човек, миличка.

Както бе застанала в долния край на леглото, Мери стисна очи, за да спре напиращите сълзи. „Миличка“. Остана поразена как е жадувало сърцето й за една дума на обич.

— О, миличка, знам… — Дарла отметна завивката и спусна слабите си, бледи крака на пода. — Знам… знам — загука тя и се заклатушка в ефирния си халат към Мери. — Ела при мама, любимо детенце. — Тя протегна ръце и Мери се спусна към нея, остави се да бъде галена и глезена, сякаш се беше прибрала от игра с ожулено коляно. Наслади се на прегръдката с отчаян глад, макар да изпитваше известни съмнения, че това може да се окаже поредната игра, с която майка й се опитваше да я подведе, за да постигне желаното.

Ала въпреки това тя продължи да стиска ръцете й, когато седнаха на шезлонга, и попита:

— Какво искаш, майко? Какво искаш да направиш, за да си щастлива?

— Първо искам да се поразтъпча из къщата, за да възвърна част от силата в краката си. След това мислех да помогна на Тоби, докато оправя градината. Саси ми каза, че е приготвил разсад за картофи.

Мери наблюдаваше майка си изпитателно, но не забеляза и следа от предишните лъжи; очите й не се стрелкаха настрани, за да скрият тайните й намерения. Нима бе забравила, че още преди години Тоби изрови с мотиката последната бутилка бърбън от зеленчуковата градина?

Дарла забеляза загрижеността й и стисна ръката й.

— Не се тревожи, миличка. Знам, че не са останали скрити бутилки с алкохол. Просто ми се иска отново да почувствам земята между пръстите си, да насадя нещо. Освен това съм сигурна, че на Тоби малко помощ ще му дойде добре.

— Знаеш, че някой трябва да е непрекъснато край теб — напомни й тихо Мери.

— Да, знам. Е, Тоби може да ме наглежда сутринта, докато сме в градината. След като обядваме, ще поспя и ще остана заключена, както обикновено. Следобеда Саси ще ме пази в салона. Иска ми се да поседя долу и да почета. Все още ли получаваме „Уоманс хоум къмпейниън“?

Мери се намръщи, когато чу жестокото звучене на думите, но Дарла говореше без злоба, съвсем спокойно, със същия глас, с който едно време разговаряше със семейството си на закуска.

— За съжаление не — отвърна Мери, — но имаме броеве отпреди няколко години. Просто нямаше смисъл да плащаме абонамент…

Мери си пое дълбоко дъх в очакване да види как златистите очи на Дарла пламват от обида при тези думи, но тя кимна:

— Разумно е, тъй като само аз четях списанието. Знам, че сме бедни. Няма смисъл да пилеем пари за ненужни неща. — Тя отдръпна ръце. — Няма да те питам как върви в „Съмърсет“. Едва ли някой би могъл да се справи по-добре от теб. Там ли прекарваш по-голямата част от дните си?

Мери потърси следи от стария гняв и болка, но Дарла бе задала въпроса напълно спокойно, от най-обикновено любопитство. Може би най-сетне се беше изтръгнала от тъмата на горчивината и омразата.

— Да, мамо. Подготвяме полето за пролетта.

— Не се чувствай виновна, задето прекарваш времето си в плантацията. Когато двете със Саси сте заети, може Биатрис да поседи с мен. Знам, че го е предлагала безброй пъти. Между другото, кажи как изглежда?

— Много по-добре, откакто Пърси се върна у дома и вече не се облича в черно.

— Все си мислех, че се преструва, че по този начин се опитва да спечели съчувствието на хората и да ги накара да я забележат. Всички изпратихме синове във войната. Всъщност, много ми се иска да я видя. Ще уредиш ли нещо за утре? Искам да я помоля да ми направи една услуга. — Тя наклони грациозно глава както преди и върна стари спомени и отчаяние.

— Има ли нещо, което аз да направя за теб? — попита Мери с опасение за най-лошото. Всички в града, включително семейство Уоруик, се бяха запасили с алкохол, преди да бъде прокаран закона за сухия режим, който забраняваше купуването и продажбата на алкохол след полунощ на шестнайсети януари.

Дарла разбра причината за въпроса й. Махна с изтънялата си ръка.

— Глупаво момиче, няма да я моля да ми донесе бутилка, ако това те тревожи. Не, искам да я помоля да ми помогне да организирам парти.

— Партиди?

— Да, агънце. Нали знаеш какво предстои в началото на следващия месец? — изкиска се Дарла, когато видя изумлението по лицето на Мери. — Да, миличка, рожденият ти ден! Да не би да си помисли, че съм забравила? Ще организираме нещо елегантно, но семпло, ще поканим семейство Уоруик и Ейбъл и Оли, дори семейство Уейт, ако искаш. Откога само не съм виждала момчетата.

— Наистина не си, мамо — отвърна тихо Мери. — От няколко години. — Разбира се, че не беше забравила рождения си ден. Ставаше на двайсет и оставаше още една година, докато поеме пълния контрол над „Съмърсет“. Остана обаче изненадана, че майка й помнеше. Чу тежките стъпки на Саси по стълбите и звънтенето на костния порцелан. — Саси ни носи кафе и канелени кифлички — обясни тя. — Какво ще кажеш да си направим чаено парти както едно време и да обсъдим каквото си намислила?

— Хайде! — потри ръце Дарла. — Само че не мога да обсъждам всичко, което съм намислила, агънце. Искам да има и изненада, за да не се съмняваш колко много те обичам.

По-късно, докато отнасяше подноса в кухнята, Мери попита:

— Кажи какво мислиш, Саси?

— Преструва се, госпожице Мери. Познавам я аз майка ти и съм сигурна, също както ревматизмът ми подсказва кога ще вали, че замисля нещо.

Мери не беше толкова сигурна. Къщата, градината, беседката, навесът за карета и бараката за инструменти бяха внимателно претърсени за алкохол. Може би майка й се надяваше да са пропуснали някоя и друга бутилка, но ако беше така, тя със сигурност щеше да се опита да стане от леглото по-рано. Бягството отпадаше като възможност. Тя не разполагаше с пари, нямаше откъде да вземе, нямаше и къде да отиде, дори да намереше сили да излезе. Този път изглеждаше напълно искрена и решена да се стегне и изправи на крака.

— Ти забелязала ли си, че всички семейни снимки от полицата над камината, освен тази на господин Майлс в униформа са изчезнали? — попита Саси.

— Забелязала съм. Тя ги отнесе долу, след като татко почина.

— Тя, майка ти, може да ме кара да паля огън в камината горе, както тази сутрин, може да ме кара да дърпам завесите и да се конти, но докато не видя твоите снимки и снимките на баща ти и цялото семейство там, където им е мястото, няма да повярвам на нито една нейна дума.

Мери кимна замислено.

— Това ще покаже, че е искрена — съгласи се тя, макар да се съмняваше, че Саси някога ще види отново семейството й да се усмихва от сребърните рамки над камината в стаята на майка й.

18.

Докато пътуваше към плантацията на Ледбетър по-късно същия ден в теглената от кон карета, каквато елитът на Хаубъткър все още използваше, Мери мислеше ту за последния каприз на майка си, ту за причините Джарвис Ледбетър да я покани на обед. Всички знаеха, че голяма източна банка, както и други инвеститори от по-далеч търсят да купят плодородни земи в памукопроизводителните райони и са се обърнали към него с примамливо предложение за плантацията му. Единствените му деца, близначки, имаха неуспешни бракове и той често намекваше, че щял да продаде „Феър Ейкърс“ и да живее нашироко с парите от продажбата, вместо всичко да бъде профукано от дъщерите му и съпрузите им. Мери предполагаше, че я кани, за да предложи първо на нея шанс да закупи „Феър Ейкърс“.

Плантацията му представляваше дълга, тясна ивица земя, засадена с памук, разположена между „Съмърсет“ и парцела покрай Сабин, който беше наследил Майлс. Там бе построена красива плантаторска къща, която щеше да бъде продадена заедно със земята. Мери беше станала в ранни зори, за да пресметне каква финансова възможност има да закупи имота, така щеше да свърже терена край реката със „Съмърсет“ и да си осигури удобен, самостоятелен дом извън земите на семейство Толивър.

Баща й открай време мечтаеше да съедини двете части на разделения „Съмърсет“. Представяше си как морето от засадения памук се е ширнало от единия край чак до другия. Колкото и да пресмяташе Мери, счетоводната книга показваше, че мечтата няма да бъде осъществена. Единствените пари, с които разполагаше, не бяха истинска печалба, бяха отделени като резерв в случай на бедствие. Дори новата реколта да бъде унищожена, щеше да има достатъчно пари, за да плати на кръвопийците в Бостън, които я дебнеха и чакаха година след година да потъне. Никога нямаше да им достави това удоволствие. Беше заделяла всеки цент, пестеше, правеше жертви и стискаше зъби заради тези пари. Само след две години семейство Толивър щеше отново да притежава „Съмърсет“.

Мери живееше с надеждата за деня, когато щеше да получи нотариалния акт. Тогава щеше да организира пищно тържество, с което да покаже на цял Хаубъткър, че баща й е постъпил разумно, като й е завещал „Съмърсет“. Всички щяха да видят, че под нейно управление плантацията отново процъфтяваше. Домакинството им постепенно щеше да се отърси от немотията. Щеше да наеме помощница на Саси, да ремонтира всичките бани в къщата, да смени нужника в ъгъла на двора, за да изхвърлят нощните гърнета под леглата. Може би щеше дори да си купи автомобил и да пенсионира стария Шоний, верния арабски жребец, надживял другаря си по впряг. Майка й нямаше да се нуждае от абсолютно нищо. Отново щеше да вдигне глава и да носи най-красивата шапка на света. Познаваше Дарла и знаеше, че в мига, в който се облече по последна мода и къщата възвърне стария си блясък, тя нямаше да се замисли нито за миг чии ръце й осигуряват най-доброто. Щеше да се гордее с дъщеря си също както със съпруга си.

Само че ако Джарвис Ледбетър искаше парите си, преди да приберат и последната топка памук, тя трябваше да му откаже. Не можеше да рискува сумата, заделена като резерв, за нищо на света. Независимо от всичко, си струваше да изостави работата за известно време, за да чуе какво иска да й каже старият й съсед.

Два часа по-късно Мери наблюдаваше собственика на плантацията зашеметена и безмълвна. Бяха седнали в кабинета му и пиеха кафе, след като се наобядваха.

— „Фърст Банк ъф Бостън“, казвате — повтори Мери. Значи „Фърст Банк ъф Бостън“ искаше да купи „Феър Ейкърс“.

— Точно така казах, Мери. Иска всеки сантиметър. Само че… — Собственикът на „Феър Ейкърс“, дори на седемдесет все още всеизвестен женкар, докосна игриво връхчетата на пръстите си. — Все още не съм се съгласил. Първо на теб давам шанс да купиш имота, за да обединиш плантациите.

Мери едва успя да потисне желанието си да започне да вие. Тъкмо на „Фърст Банк ъф Бостън“ изплащаше ипотеката на „Съмърсет“. Също като погребален агент, който очаква последния дъх на умиращ, банкерите дебнеха момента тя да обяви, че не е в състояние да изплаща задълженията си. Като купеха „Феър Ейкърс“, ако „Съмърсет“ фалираше, банката щеше да притежава огромния терен на важна водна артерия и по този начин да го превърне в най-ценната

плантация в Източен Тексас, на стойност три пъти по-висока от първоначалната им инвестиция. Нямаше друга причина, поради която да проявяват интерес към собствеността на Ледбетър, след като имаше други не по-малко апетитни хапки. Мери имаше чувството, че ще се задуши от обида.

Вече възприемаше финансовата институция като личен враг, решен да съсипе семейства като нейното, и системата, в която съществуваха. Плантатори като Джарвис Ледбетър продаваха земите си на купувачи от източните щати, предаваха наемателите, чието съществуване зависеше от тях, позволяваха имотите им да преминат в чужди ръце и да започне засяването на по-производителни култури от памука. Тя не ги винеше. Производството на памук ставаше все по-трудно. Времето беше непостоянно, искаха се големи суми за поддръжка на плантациите, пазарът се свиваше, налагаше се да се води непрекъсната война с вредителите и не на последно място беше нежеланието на наследниците да продължават семейната традиция — низ от причини, които даваха основание на хората да бягат от непрекъснатата борба за оцеляване.

Независимо от всичко Мери усети как я пробожда презрение към подобния на крастава жаба мъж, чиито светлосини очи я наблюдаваха похотливо над върховете на пръстите. Тя взе решение на мига.

— Ако изчакате до прибирането на реколтата, ще купя имота ви — заяви тя.

Плантаторът поклати посребрялата си глава.

— Съжалявам, миличка. Не мога да чакам до реколтата, която може да е добра, а може и хич да я няма, както и двамата знаем много добре. Продавам всичките си партакеши и се местя в Европа. Ще поживея известно време в Париж. Открай време ми се иска да отида там, да видя свят, преди да умра, и най-подходящото място за начало е „Мулен Руж“. Майлс още ли е в Париж?

— Така знам от последното му писмо. Господин Ледбетър… — устата на Мери пресъхна, когато чу следващия си въпрос. — Колко точно искате за „Феър Ейкърс“?

Когато той каза сумата, тя си пое рязко въздух. Беше много по-малко, отколкото очакваше.

— Напълно разумна… приемлива сума — заекна тя, докато мислите й препускаха над цифрите в счетоводната книга у дома.

— Много по-разумна, отколкото ще поискам на онази банда в Бостън — отвърна Джарвис и светлите му очи заблестяха.

— Защо ми правите толкова щедро предложение? — Мери застана нащрек. По време на обяда беше очаквала старецът да й направи някое неприлично предложение.

Домакинът въздъхна и бръкна в черното си вълнено сако, за да извади пура. След като отхапа върха, погледна края.

— Предполагам, за да успокоя съвестта си. Ако продам земята на тях, значи отварям задната врата, през която чакалите да се вмъкнат в Тексас. Знам го, съжалявам, че е така, но ако не го направя, мило момиче, безполезните съпрузи на щерките ми ще лапнат всичко. Като ти дам възможност да купиш „Феър Ейкърс“, ще знам, че съм направил нещо, за да спася стария начин на живот. Знам, че ако някой може да издържи, това си ти. Вече няма наследници като теб, Мери. Ти си последната от този вид. Аз пък ще съм доволен и на по-малко пари. Освен това… — старият плантатор грейна — предполагам, че повече от това няма как да си позволиш.

— Прав сте — потвърди Мери. Сега вече се чувстваше по-спокойна. Той й предлагаше възможност и тя щеше да е пълна глупачка, ако я подминеше. Втори шанс да купи земята толкова евтино нямаше да има, не и ако я купеше „Фърст Банк ъф Бостън“. Заговори бързо: — Господин Ледбетър, мисля, че има начин да купя земята ви. Кога искате отговор?

— Надявам се да приключа със сделката до края на седмицата. Знам, че времето е малко, Мери, но искам да се махна оттук до края на месеца. Ако купиш плантацията, ще се погрижа полята да бъдат изорани, но не поемам никакви други задължения. И трябва да ми платиш в брой. Ще ме извиниш, но нямам доверие на хартийките. Парите ми трябват веднага и искам да уредя всичко, преди да отплавам. Такива работи трудно се оправят, когато си отвъд океана.

Мери се изправи и протегна ръка на домакина.

— Ще ви уведомя до края на седмицата. Както знаете, трябва да се консултирам с Емит Уейт, който е попечител на „Съмърсет“.

Джарвис Ледбетър остави пурата, изправи се и поклати глава.

— Мила моя, ако успееш да убедиш Емит за тази работа, значи си дори по-забележително момиче, отколкото мисля. Успех.

Трябваше й много повече от успех, мислеше си Мери, докато подкарваше Шоний по прашния път към града. Трябваха й поне двайсет разумни причини, с които да убеди Емит да й даде резерва, за да купи „Феър Ейкърс“, а вероятността беше нищожна. Откакто Майлс го остави за попечител, той нито веднъж не беше казал и дума за разходите, но този път щеше да се заинати като магаре на мост. Колкото и високо мнение да имаше за нея, макар да се възхищаваше на качествата й на лидер, преди всичко той беше предан на баща й. Двамата бяха близки приятели. Нямаше друг в окръга, който да обича и уважава баща й повече от Емит. Мери трябваше да заобиколи по някакъв начин предаността му към паметта на покойния си приятел, а това не бе никак лесна задача. Той нямаше да допусне загубата на любимия на Върнън Толивър „Съмърсет“ заради някаква прищявка на дъщеря му.

Същевременно, колкото повече мислеше, толкова повече се убеждаваше, че покупката на „Феър Ейкърс“ е благоразумна стъпка. Първо, щеше да влезе във владение на имота незабавно. Трябваше да убеди Емит, че просто ще размени една форма на собственост за друга. Щеше да размени пари за земя, която имаше значително по-висока стойност от предишната цена. Дори реколтата да се окажеше лоша, тя можеше да ипотекира „Феър Ейкърс“ и да изплаща и двете ипотеки през краткото време, което й оставаше да изплати дълговете на „Съмърсет“. Нямаше да си позволи да мисли какво ще означава това за домакинството, тъй като те и без друго изнемогваха.

Докато се носеше по пътя към града, тя обмисляше и други аргументи. Умоляваше Всевишния да й даде сила да накара Емит да ги приеме също като нея.

Опасяваше се, че на вратата ще има табела „Обедна почивка“, но, слава богу, го откри в кантората.

— Мери, миличка — възкликна в тиха почуда адвокатът, когато тя му обясни причината за посещението си. — Не мога да повярвам, че разсъдливата ти главица е родила подобна идея. Резервът е единственото средство, което да ти дава сигурност. Не мога да ти позволя покупка на земя, която ще изложи на опасност плантацията.

— Но, господин Уейт — молеше го Мери, застанала пред бюрото, твърде напрегната, за да седне, — вие не познавате онези

хора. Защо им е да купуват „Феър Ейкърс“, ако не се надяват да сложат ръка на „Съмърсет“?

Емит разпери ръце.

— Не отричам, че няма да го направят, но помисли. Това е тяхно право, да не говорим, че подобно бизнес решение е изключително изгодно.

— Все едно. Те ще бъдат твърде неприятни съседи. Има какви ли не начини да причинят щети в „Съмърсет“ от позицията си във „Феър Ейкърс“, и то единствено, за да ми помогнат да фалирам.

Емит изви скептично вежди.

— Какво например?

— Могат да саботират напояването от Сабин например. Семейство Толивър и Ледбетър винаги са си съдействали и каналите в двата имота винаги са били отворени. Водата може да бъде отклонена, дори спряна и ние няма да можем да направим абсолютно нищо. Без напояване „Съмърсет“ е обречена. „Банк ъф Бостън“ може да откаже да ни съдейства при изтребването на вредителите. С господин Ледбетър винаги пръскахме имотите едновременно. Ако не го направим по едно и също време, усилията ще са напразни. Сигурна съм, че има и други начини да ми подлеят вода, но сега не се сещам. Ами пожар!

Емит изгъргори нещо, очевидно готов да спори с нея.

— Мери, това е все едно сами да се съсипят. „Банк ъф Бостън“ иска тази земя като инвестиция, не се опитва да я купи, за да те прогони. Имотът има добро местоположение заради излаза на Сабин. Купуват го, за да го продадат с печалба.

— Те могат да си позволят да чакат, господин Уейт. Могат да оставят плантацията да буренясва цяла година, след това да я продадат като част от „Съмърсет“ и пак да са на печалба.

— Това може да стане само в случай, че мотивът, на „Банк ъф Бостън“ закупуване е непочтен, както подозираш, нещо, в което искрено се съмнявам — отвърна Емит.

Мери обаче усети, че му е дала повод за размисъл. Той се намръщи и се облегна назад на стола. Тя, на свой ред, се приведе напред, готова да продължи.

— Като прибавим „Феър Ейкърс“ към попечителския фонд, имотът в завършен вид става по-ценен — убеждаваше го тя. — И не

забравяйте, че ще загазя единствено ако няма реколта. Само че това е доста невероятно „ако“. Тази година очакваме много богата реколта. Успеем ли, ще разполагам с повече от достатъчно пари, за да оставя резерв за следващата година. Ако и следващата година е добра… О, господин Уейт… — Мери закрачи възбудено, плесна с ръце и очите й заблестяха. — Само си помислете! „Съмърсет“ обединен с „Феър Ейкърс“, истинско море от бяла пяна чак до брега на Сабин! Това вече ще бъде сбъдната мечта.

Емит поклати тъжно глава.

— Не, Мери. Не става въпрос за мечта, а за гордост. Това не е поглед в бъдещето, сляпо желание, което се отличава от алчността единствено защото обичаш тази земя. Извинявай, че говоря толкова открито, но го дължа на баща ти. Гордостта те тласка да купиш „Феър Ейкърс“, защото тогава ще притежаваш най-голямата плантация в Тексас и ще докажеш, че баща ти е бил прав, като е оставил всичко на теб. Водена си от гордост, не от желанието да осъществиш една мечта и гордостта те заслепява, пречи ти да видиш какво е действителното ти положение.

Наранена от думите, неспособна да повярва, че той не е разбрал правилно мотивите й, Мери се развика:

— Не, господин Уейт, вие сте сляп за положението, в което се намирам. Ако „Банк ъф Бостън“ купи имота, те ще съсипят „Съмърсет“. Готов ли сте да се обзаложите, че няма да го направят?

— А ти готова ли си да заложиш всичко, което притежаваш, че ще го направят? — отвърна й той с въпрос. — Взимаш решения заради онова, което предполагаш, че „Банк ъф Бостън“ ще направи. Залагаш реколтата от идващите две години. Ако реколтата е слаба, мислиш, че ще можеш да вземеш заем, като ипотекираш „Феър Ейкърс“. Ами ако не успееш? Нали не си забравила, че си само на двайсет. Трябва да навършиш двайсет и една, за да получиш заем срещу твоя подпис. В нашия случай ще ти бъде необходим гарант, а кой според теб ще се съгласи да подпише? — Изражението на Емит й подсказа да го изключи като възможен кандидат. Той не разполагаше с пари, за да покрие загубите й при неблагоприятно стечение на обстоятелствата.

— В такъв случай се надявам името Толивър да послужи като гаранция — вирна самоуверено брадичка тя. — Всички знаят, че ние от семейство Толивър спазваме обещанията си.

Емит въздъхна и прокара ръка през лицето си.

— Мило дете… Има още нещо, над което изглежда, не си помислила. Как ще се занимаваш и с „Феър Ейкърс“, и със „Съмърсет“ без управител? И в момента си затънала в работа. Можеш ли да си позволиш да запазиш човека на Ледбетър? Помисли си за допълнителните задължения, които ще поемеш, за времето и парите, които трябва да вложиш, и ако ми позволиш да добавя — Емит я погледна с бащинска загриженост — за младостта си.

— Господин Ледбетър каза, че ще се погрижи да разоре, преди да замине — обясни с приглушен глас Мери. Най-сетне привлече стол и се отпусна тежко на него. Дори не бе помислила за допълнителната работа или как ще се справи без помощта на управител. Никога не се впускаше напред, преди да й се наложи, а пък що се отнасяше до младостта й… твърде много време бе изминало, откакто за последен път се беше чувствала млада. Погледна към Емит Уейт, решен да изпълни съвестно дълга си. — Знам, че се стараете да опазите интересите ми, господин Уейт, но как ще се почувствате, ако се окажа права, а вие грешите.

— Ужасно — въздъхна Емит. — Но не чак толкова ужасно, колкото ако аз съм прав, а ти грешиш. Ако си права, ще имам оправданието, че предпазливостта ме е накарала да ти откажа да вложиш последните си средства. Няма обаче да мога да се успокоя по същия начин, ако се окаже, че аз съм правият.

— Татко щеше да се съгласи с мен — заяви Мери, без да откъсва поглед от него. — Той винаги предвиждаше опасностите. Той щеше да рискува. Държа да ви кажа, скъпи приятелю, че ако „Банк ъф Бостън“ купи този имот и страховете ми се окажат истина, ще ми бъде много трудно, дори невъзможно да ви простя.

Емит стисна устни. Беше се замислил и тя разбра, че е изрекла вълшебните думи: „Татко щеше да рискува.“

След няколко секунди адвокатът се усмихна тъжно.

— Толкова много приличаш на баща си, Мери Толивър. Знаеш ли? Понякога, имам чувството, че той, а не ти, седи на стола насреща ми и разговаря с мен. Да, баща ти наистина щеше да рискува. И както и сега, аз щях да се опитам да го разубедя.

— Щяхте ли да успеете?

— Не. — Адвокатът придърпа напред стола си, сякаш бе взел окончателно решение. — Каза, че до края на седмицата трябва да съобщиш какво си решила на Джарвис, нали така? Нека и двамата помислим. До петък ще ти съобщя решението си и тогава ще се свържеш с господин Ледбетър. — Емит я погледна напрегнато над очилата. — Държа да ви предупредя, госпожице Мери Толивър, че ако отговорът ми е „да“ и страховете ми се оправдаят, ще ми бъде безкрайно трудно да си простя.

19.

Щом се върна, Мери се отправи към кабинета, за да довърши сметките, но спря в коридора, когато чу майка й да я вика от хола.

— Мери? Ти ли си? Ела тук.

Обзета от подозрение, тя пристъпи към вратата на стаята и видя, че майка й седи в любимия си люлеещ стол пред френските прозорци грижливо облечена, а Саси я наблюдаваше от канапето. Икономката я погледна недоволно, за да й напомни, че е станало четири часа, много по-късно, отколкото беше обещала да се прибере, за да я освободи да отиде на пазар. Това беше задължение, което тя очакваше с нетърпение, тъй като това бе единственият й шанс да поизлезе и да се разнообрази.

— Саси те чака, за да приготви вечеря — скара й се Дарла и намръщеното й чело и недоволен тон напомниха на Мери за всички онези случаи като дете, когато й се беше карала. Тогава се притесняваше. Сега прие упрека на майка си като знак, че тя се връща към нормалното си състояние. Дарла огледа неодобрително блузата и полата за езда, която дъщеря й беше избрала за посещението във „Феър Ейкърс“. — Едва ли това са обичайните ти работни дрехи. Къде, за бога, си била?

— Имах малко… работа в града. Извинявай, че закъснях. Саси, ще ти се реванширам. Иди в града утре сутринта и не бързай да се връщаш; аз ще се оправя с обяда. Мамо, радвам се, че си слязла.

— Свободна си, Саси — махна Дарла с ръка, за да освободи икономката. — Гледай да не изгориш царевичните питки.

— Слушам, госпожо — отвърна икономката и погледна измъчено Мери, като излизаше.

Мери придърпа един стол и седна до майка си. Тя беше с очила, а в скута й лежеше „Хаубъткър газет“. Бяха изминали четири години, откакто беше взимала в ръка вестник. В избледняващата светлина на следобеда Мери за пореден път остана поразена, че забележителната красота на майка й е повехнала. Тя беше сред първите от своето време, които започнаха да използват руж, но сега той само подчертаваше

хлътналите й бузи. Косата й, преди гъста и лъскава, беше изгубила блясъка и обема си. Спускаше се на изтънели кичури, прозрачни като пух, толкова безплътни, че Мери различи острите очертания на костите под шала.

— Сигурно забелязваш, че в града много неща са се променили, откакто си чела „Газет“ за последно — заговори тихо Мери.

— Все едно попадам в друг свят! — Дарла обърна нова страница и я показа на Мери. — Погледни моделите, които Ейбъл представя в рекламите си. Поли до прасеца! Нали ми каза, че в Хаубъткър имало кино?

— При това много хора го посещавали, поне така казват — усмихна се Мери. — Аз още не съм ходила. Искаш ли някоя вечер да отидем?

— Няма да е веднага. Трябва да си пазя силите. — Майка й остави вестника и свали очилата. — Говори ли с Биатрис?

Мери се намръщи.

— Извинявай, мамо, съвсем забравих. Ще поговоря с нея довечера.

— Няма нужда. — Дарла загърна кокалестите си рамене по-плътно с шала. — Вече не искам да се виждам с нея. Не ми трябва, за да организирам тържеството. Искам и за нея да е също толкова изненадващо, колкото и за теб. Преди това обаче имам друга цел.

Мери усети смътно безпокойство.

— Все още ли имаш намерение да помагаш на Тоби в градината?

— Да, точно така. Тоби има нужда от помощ. И градината, и дворът не приличат на нищо. Днес ги обиколих набързо. Ще трябва да извадя старата си шапка и престилка. Не искам да почернея като теб. Сигурно все още не се пазиш от слънцето. Не заслужаваш такъв тен, след като толкова малко усилия полагаш за него… — Тя замълча, когато видя как се ухили Мери. — Кое му е смешното?

— Ти. — Усмивката на Мери стана още по-широка. — Много ми е приятно, че отново започна да се суетиш около мен.

— Ти обаче никога не слушаш. Не знам защо изобщо си правя труд.

— Сигурно, защото ме обичаш — отвърна Мери.

Майка й, изглежда, беше доловила надеждата в гласа й. Изражението й омекна и тя погали ръката на Мери.

— Да, защото те обичам — потвърди тя. — Никога не го забравяй. Сега съм си поставила цел. Искам да ти оплета нещо за рождения ти ден и трябва да се хващам на работа веднага. Ще ми бъде необходима всяка секунда, така че ме закарай до града, за да купя прежда. Нали имаме достатъчно пари, за да си позволя няколко чилета?

— Да, майко. Имаш отделна сметка в банката, в която всеки месец съм прехвърляла твоите двайсет процента.

Съжали, че е споменала сумата по завещанието, отделно от печалбата и се уплаши, че по този начин ще подкладе отново омразата на майка си към баща си, но изражението на Дарла си остана все така угрижено.

— Не ми се занимава с ходене до банката. Защо не ми дадеш парите назаем, а следващия месец просто ще приспаднеш сумата.

Мери въздъхна облекчено.

— Разбира се, но не е нужно да ми плетеш каквото и да било, мамо. Нямаш представа колко се радвам, че си отново на крака и си се заела с ежедневните неща. Това е достатъчно хубав подарък.

— Нищо подобно — възмути се с усмивка Дарла и погали дъщеря си по бузата. — Много отдавна не съм правила на агънцето си нещо със собствените си ръце. Намислила съм нещо, с което ще ме запомниш завинаги.

— Но нали си до мен — възрази Мери.

— Няма да е завинаги, миличка. Времето не е чак толкова милостиво. — Тя отдръпна ръка. — Искам да започна час по-скоро. Ще можеш ли да ме откараш до града утре следобед, за да понапазарувам? Няма да ходим при Ейбъл. Сигурна съм, че при него няма нищо, което да мога да си позволя. — Бледото й чело се намръщи, когато забеляза как трепна Мери. — Какво има? Не ти ли е удобно?

— Удобно ми е, разбира се — насили се да се усмихне Мери. Вече беше обещала да освободи Саси за сутринта, а ако откараше майка си в града следобед, щеше да изгуби целия ден. Утре бяха запланували да чистят отводнителните канали в плантацията, но щеше да се наложи работниците да започнат сами. По-важното беше майка й да излезе от къщата. — Ще се насладим на цял един прекрасен ден заедно — обяви тя, — а когато се върнем от разходката, ще се сгреем с

по чаша горещ шоколад, както едно време, когато се прибирахме от пазар.

— Наистина ще бъде чудесно — отвърна Дарла и сгъна вестника с отривисти движения, което показа на Мери, че майка й не иска да се връща към старите дни, че предпочита те да останат заровени и забравени. Спомените бяха прекалено болезнени. Отсега нататък щеше да говори единствено за бъдещето.

По-късно, когато влезе в кухнята, Мери разпита Саси кога майка й е обиколила градината и двора.

— Ходи ли до розовата градина?

— Аха — потвърди Саси.

— Мислиш ли, че помни последния път, когато беше там?

— Аха. Хич не ми разправяй, че не помни как занесе лоста. Тоби каза, че спряла за няколко минути пред розите „Ланкастър“, след това продължила, без да каже и думичка. Казвам ти аз, че е намислила нещо.

— За бога, Саси — възрази остро Мери. — Ти какво очакваш да каже? Може би, че съжалява, че се чувства унизена? Прояви малко съчувствие към всичко, което тя преживя.

— Ще се опитам заради теб, госпожице Мери — примири се Саси.

На следващия ден, в уреченото време, Дарла беше облечена и готова за първото си посещение в града, откакто излезе от кантората на Емит Уейт. Модата се беше обърнала на сто и осемдесет градуса от времето, когато тя се гордееше с огромната си шапка с внимателно аранжирано птиче гнездо. Мери се почувства засрамена, докато я наблюдаваше как слиза по стълбите и слага дългите си ръкавици, изпъчена като кралица, която няма никаква представа колко демодирани са дрехите й.

Когато поеха по „Мейн Стрийт“, в каретата Дарла възкликна:

— Мили боже! Погледни всички тези карети без коне. Та те са превзели площада пред съда.

— И ние ще имаме автомобил някой ден.

— Няма да е, докато съм жива, агънце — отвърна Дарла.

Влязоха да напазарува в „Улуърт“. За облекчение на Мери в магазина почти нямаше клиенти и продавачът обърна специално внимание на Дарла. Избраха прежда в кремаво и я натрупаха на щанда.

Мери не смееше да изпусне майка си от поглед, затова се дръпна настрани, за да не подслушва какво си шушукат. По едно време Дарла се разпореди.

— Мери, обърни се. Не мога да ти позволя да видиш каква ще бъде следващата ми покупка.

Мери се подчини безропотно и между Дарла и продавача последва тих разговор. Тя чу как нещо се развива от ролка, чу щракването на ножици, след това прошумоляването на опаковъчна хартия, докато увиваха покупката.

— Готово — заяви доволно майка й. — Сега вече можеш да се обърнеш.

Майка й беше поруменяла и се усмихваше доволно, докато се подрусваха в каретата по „Хюстън Авеню“. Радостна от огромното удоволствие, изписало се по лицето й, Мери попита:

— Щастлива ли си, мамо?

Дарла обърна грейналото си лице към дъщеря си.

— Не съм се чувствала толкова щастлива от много отдавна, агънце — рече тя.

Мери шибна гърба на Шоний с юздите. Трябваше да пише на Майлс, за да му съобщи новината за чудотворното пробуждане на майка им. Дарла Толивър най-сетне се беше върнала от мъртвите.

20.

В края на първата седмица от януари Мери купи „Феър Ейкърс“. Начумереният Емит Уейт отвори с нежелание кантората си късно в събота следобед, за да оформи сделката, и до пет документите бяха подписани. В друг случай Емит щеше да донесе уиски, за да вдигнат тост за важния момент, но бутилката „Уайлд Търки“ остана на бюрото му.

В понеделник новината се разнесе. Оли и Чарлс Уейт се отбиха да я поздравят, но Пърси така и не се появи. Потърси я репортер от „Газет“ и помоли за интервю. Мери се съгласи единствено защото й беше съученик и полагаше огромни усилия, за да запази колонката си. Искаше да напише материал за ролята на модерната съвременна жена в обществото, политиката и бизнеса от гледна точка на младата господарка на най-голямата плантация в Тексас, обясни той. Мери не се почувства никак модерна, когато видя снимката във вестника — беше сериозна, нямаше и помен от усмивка, облечена в блуза беше с тесен до лактите буфан и висока яка, а дългата й коса вързана отзад с огромна панделка, — която доказваше колко е изостанала от модата.

С покупката на „Феър Ейкърс“, дните на Мери бяха пълни със задължения от ранни зори до късна вечер. Освен че следеше работата, която се вършеше зиме в „Съмърсет“, тя трябваше да опознае и новия имот. Често се качваше във файтона, за да посети изполичарите, да се запознае с децата им и пиеше безброй чаши кафе в запуснатите им бараки, които се надяваше някой ден да подмени с тристайни къщи с отделни кухни, каквито Върнън Толивър беше вдигнал за своите наематели. Тя обикаляше новите си поля, огради, оборудване, складове и къщата, от която Джарвис бързаше да се изнесе, преди да отплава за Европа през февруари.

Безпокойството и умората бяха непрекъснатите й спътници. Лягаше си обзета от тревога, будеше се с нея и сутрин.

Подозренията й към Пърси хвърляха тъмна сянка върху дните й. Все още не бе чула и думичка от него. Не бяха се виждали от Коледа, когато той дойде на гости, за да й пожелае „Весела Коледа“ и да я

покани да обядва със семейството му. Тя отказа, като обясни, че трябвало да остане при майка си. Саси се възмути, че за пореден път ще приготвя коледни ястия за хора с жалък апетит като техния и Мери я изпрати да прекара празника с внучката си, а Тоби отпрати при брат му. След това Пърси и Оли заминаха за Далас, за да кумуват на сватбата на свой другар от войната. Патериците на Оли не бяха никаква пречка. Върнаха се за Нова година и Мери научи, че Пърси е завел Изабел Уидърс, дъщерята на банкера, на танци в кънтри клуба.

Макар мислите й да бяха заети с проблемите в плантацията, тя не можа да си намери място от ревност дни наред. Изабел с кожа като порцелан, руса, със сини очи, истинска дрезденска статуетка, беше точно типът, който беше описала пред Луси, за да й обясни какви момичета предпочита Пърси. Спомни си как се беше нацупила Луси. „По дяволите да върви дрезденският порцелан. Той иска жена, за която няма да се страхува, че може да се счупи, която да сграбчи, която да откликва на всеки негов тласък…“

С един замах прогони картината и се насили да се съсредоточи над всекидневните трудности. Пърси имаше пълното право да се среща с други жени. Той беше мъж, имаше нужди, а тя какво очакваше, след като не беше готова да ги задоволи? Но защо му трябваше да избере точно Изабел, тази празноглава глупачка? Сигурна беше, че е останал много обиден, когато е разбрал, че е купила „Феър Ейкърс“. Много добре знаеше как ще се отрази на времето и ангажиментите й и сигурно беше приел действията й като поредното предателство към уговорката, която имаха.

Щеше да разбере как стоят нещата между тях, когато дойдеше на партито й.

Празненството беше повод както за радост, така и за панически страх. Нямаше време за подобни глупости, но това щеше да е тържеството, което да отбележи „завръщането“ на майка й, и тя беше доволна, че събитието е дало стимул на Дарла да се погрижи за вида си.

— Трябва да ям повече, за да позагладя косъм — казваше тя, когато искаше да й сложат втори път. — Трябва да се движа, за да поруменеят бузите ми — обясни тя, когато Мери я завари да замахва с лопатата в градината. Резултатите идваха бавно — Саси често й

съобщаваше, че майка й е повърнала закуската си, — но старата й надменност не беше изчезнала.

— Май ми беше по-добре, когато майка ти не ми се пречкаше и не ми лазеше по нервите — изсумтя Саси след един особено изморителен ден.

Мери й се усмихна съчувствено, доволна, ала и малко стресната от начина, по който майка й беше започнала да се разпорежда отново в къщи.

— Стискай зъби, Саси, но да знаеш, че много добре те разбирам. — Независимо от всичко тя се радваше на нежността, с която Дарла се отнасяше към нея, за разлика от едно време и че всяка сутрин намира причина да стане от леглото. Откакто ходиха в града, тя ставаше в тъмни зори, обличаше се и слизаше на долния етаж, за да започне да плете кремавата прежда и да я превръща в нещо, чиято цел си оставаше загадка за всички, които виждаха набъбналата купчина в кошницата до люлеещия се стол.

— Какво ще излезе от тази прежда, госпожице Дарла? — попита Саси.

— Не ти влиза в работата, момиче. Това е изненада за Мери за двайсетия й рожден ден. Тогава ще видиш.

— Знам, че не щеш да ме слушаш, госпожице Мери, но тази работа хич, ама хич не ми харесва — довери й Саси. — Тръпки ме побиват, като я гледам как седи, полюшва се, усмихва се на себе си и бързо-бързо замахва с иглите. Крие тя някаква тайна. Намислила е нещо, помни ми думата.

— Просто е потънала в миналото, Саси, радва се на хубавите моменти, когато е била млада и красива. Остави я на мира. Забеляза ли, че семейните снимки са отново на камината?

И така, заедно със Саси и Тоби се подготвяха за партито. Поканите бяха написани и разпратени, менюто определено, храната закупена, къщата почистена и подредена. Семейство Уоруик, Оли и Ейбъл, някои други съседи, Емит Уейт със семейството му бяха поканени. Мери извади старомодна рокля от червена тафта с риск Ейбъл да извие отчаяно очи към тавана, като видеше премяната й, но за майка си поръча кехлибареножълт кадифен тоалет от магазина му.

— Божичко! Божичко! От какво ли ще трябва да се лишим, за да платим за това чудо! — затюхка се Саси, когато донесоха роклята.

— От месо за следващия месец — отвърна Мери и отнесе позлатената кутия на горния етаж, за да изненада майка си. — Да не забравиш да отмениш доставките, Саси.

Вечерта на партито тя се облече без капка радост в остарялата рокля от червена тафта. Трябваше да сложи корсет, но корсетите вече бяха излезли от мода, заменени от сутиени, а Мери нямаше. Изглеждаше уморена, изпита и унила и бе ясно, че не е в настроение за празненство. Добре поне, че ръцете й бяха в приличен вид. Беше започнала да носи ръкавици по време на работа, но не и онези, които й подари Пърси за Коледа. Тях ги беше прибрала заедно с бележката, тъй като бяха твърде хубави, за да ги слага на полето. Накрая… когато се огледа, тя си даде сметка, че по никакъв начин не би могла да си съперничи с дрезденската статуетка.

— Веднага да махнеш тази гримаса от лицето си и не гледай така нещастно, дечко — разпореди се Саси, когато влезе в стаята и забеляза колко е унила. — Таз вечер искам да те чуя как се веселиш.

Мери беше сплела косата си на плитки, вдигнати високо на главата, докато Саси подреждаше напитките на долния етаж. Нищо обаче не бе в състояние да я ободри.

— Нямам никакво настроение за веселба. Провери ли как е мама?

— Опитах се, госпожице Мери, но тя ми нареди да се махам. Отказа да ме пусне. Каза, че и сама щяла да се облече, че не искала никой да я вижда, преди да се нагласи.

— Интересно, какво ли ще направи с всички парчета, които изплете?

— Де да знам. Част са от подаръка ти, но май трябва да почакаме, за да разберем какво точно ще излезе.

— Ще дойда да ви го покажа на двамата с Тоби веднага щом го отворя. Сега отивам да проверя дали тя е добре.

Докато минаваше по коридора, Мери мислеше за дългите часове, в които майка й упорито плетеше в хола своя подарък, с който да я помоли за прошка. Една най-обикновена червена роза щеше да свърши същата работа, а тя на свой ред щеше да измисли нещо интересно от каталога със сортови семена, за да я увери, че всичко е простено. Само два пъти досега майка й беше изработила нещо за нея — един шал, който изплете много отдавна за Коледа, и чифт ръкавици. Като беше

малка, забеляза, че другите майки бродират роклички и бонета, плетат рокли и шалове, пуловери и шапки за дъщерите си, докато Дарла предпочиташе да бродира възглавници и кърпи. Мери си казваше, че колкото и да не й се ходи на партито, независимо какъв е подаръкът, ще покаже на майка си колко му се радва и ще се почувства доволна, че ужасните дни са минало.

Почука на вратата й.

— Мамо, добре ли си? Имаш ли нужда от помощ, за да се облечеш?

— Не, разбира се! — отвърна през смях Дарла. — Роклята е изключителна, миличка. Много ще ти хареса как ми стои. Тичай сега долу и ме остави да се подготвя за гостите.

Мери се обърна разочаровано, защото й се щеше да е първата, която ще види майка си в новия й блясък, както ставаше преди години, като все още ходеха на гости. „Винаги си оставаш малко момиченце по душа, когато искаш да видиш майка си в официална рокля“, въздъхна тя.

Слизаше по стълбите, когато забеляза русата коса на Пърси през прозорчето над входната врата. Той крачеше сам по пътеката. Паниката, която се опитваше да надигне глава през последните седмици, я заля като приливна вълна и тя хукна задъхано и отвори вратата още преди той да натисне звънеца.

Веднага разбра какво е дошъл да й каже. Очите му бяха като стъклени, беше стиснал здраво челюсти.

— Знам, че съм подранил, Мери, но искам да ти кажа някои неща, преди да пристигнат гостите. Мама и татко ще дойдат по-късно с автомобила. Аз повървях, за да глътна малко въздух.

Усмивката й трепна.

— Сигурно имаш много неща за казване.

— За съжаление е точно така.

— Точно на рождения ми ден ли?

— Няма кога друг път.

— Добре, заповядай. Майка ми още не е слязла.

— *Майка ми?* — намръщи се той на непривичното обръщение.

— Ами… май свикнах да й казвам „майко“ и понякога… — Тя се изчерви под изпитателния му поглед. — Дай да ти взема палтото.

— Няма нужда. Няма да се застоявам.

Думите му й подействаха като шамар.

— Пърси, не говориш сериозно. Днес имам рожден ден.

— Пет пари не даваш, че имаш рожден ден, освен че те доближава с една година до момента, когато ще влезеш във владение на „Съмърсет“.

— Всичко това е, защото купих „Феър Ейкърс“, нали? — Напрежението в гърдите й растеше и заплашваше да й отнеме дъха. — Приемаш го, сякаш съм подпечатила с кръв всеотдайността и предаността си към „Съмърсет“.

— А не е ли така?

— Пърси… — Мери се опитваше всячески да намери някакво убедително обяснение. — Покупката на „Феър Ейкърс“ не означава, че трябва да избирам между теб и „Съмърсет“. Просто не можех да изпусна такава възможност. Решението ми няма нищо общо с теб. Аз… просто не разполагах с достатъчно време, за да премисля. Тогава дори и през ум не ми мина как покупката ще се отрази на нас… как ти мислиш, че ще ни се отрази.

— Ако беше помислила, щеше ли да постъпиш различно? Щеше ли да купиш имота?

Тя имаше чувството, че е хваната в капан. Как да го накара да разбере, че не е имала друг избор? Гледаше го, без да пророни и дума, а в гърдите й се разгаряше мъка.

— Отговори ми! — прогърмя гласът му.

— Да — измънка тя.

— Така си и мислех. — Ноздрите му се разшириха. — Питах се какво ти е струвало — освен мен. За бога, Мери… — Той плъзна поглед по нея и сърцето й се сви, когато си представи колко зле изглежда в демодираната тафтена рокля, с висока талия и деколте, обточено с дантела, под която напираха гърдите й. Сега на мода бяха широките талии и плоските гърди, на каквито той беше свикнал да се възхищава, като на Изабел Уидърс например.

— Половината от младостта ти мина, а ти не си живяла и ден — Пърси изви презрително устни. — Би трябвало да ходиш на партита и танци, да се обличаш в красиви рокли и да флиртуваш с момчета, а я се погледни. Изтощена си, работиш по осемнайсет часа като общ работник, и то защо? За да живееш в бедност и непрекъснато да се питаш дали ще имаш хапка хляб следващия път, когато седнеш на

масата? За да се обличаш в дрехи, на които им е минала модата. За да се облекчаваш в гърне и да четеш на светлината на керосинова лампа ли? Изгуби брат си и майка си, а сега ще изгубиш и мъжа, който те обича, който може да ти даде всичко. И защо е всичко това? Заради една плантация, над която превиваш гръб по цял ден и никога няма да ти се отплати за направените жертви.

— Няма винаги да е така. — Мери протегна ръце към него. — След няколко години…

— Винаги ще бъде така! Кого се опитваш да заблудиш? Всичко стана ясно, когато купи „Феър Ейкърс“. Аз обаче нямам няколко години.

— Какво се опитваш да ми кажеш?

Той се обърна, чертите на красивото му лице се разкривиха. Никога досега не го беше виждала да плаче. Пристъпи към него, ала той вдигна ръка, за да я спре, докато с другата вадеше кърпичка от вътрешния джоб на палтото.

— Казвам ти онова, което ти се опитваше да ми кажеш през всичкото време. Мислех си, че ще успея да те откъсна от „Съмърсет“, но сега разбирам, че е невъзможно. Ти го доказа, като купи „Феър Ейкърс“. Държах се настрани, за да ти дам време да разбереш колко много имаш нужда от мен, колко силно ме желаеш, но ти просто запълни времето си с нова земя, с още работа… както правеше и в дните, когато бяхме разделени. Дори да ме изкормят, ти ще насадиш поредната бразда памук, за да се успокоиш.

Той избърса очи и се обърна към нея.

— Тази работа не е за мен. Оказа се права, Мери. Имам нужда от жена, която да ме обича повече от всичко друго. Не мога да споделям с нея всяко начинание, което я обсебва и я изтощава до смърт и не оставя място за мен и децата ни. Сега вече го знам със сигурност и няма да се примиря с подобно нещо. Ако не можеш да ми дадеш, каквото искам…

Той я погледна с отчаяна надежда, по лицето му се беше изписала безмълвна молба и Мери разбра, че това е моментът, в който трябва да избере окончателно. Ако му позволеше да си отиде, той щеше да си отиде завинаги.

— Мислех, че ме обичаш…

— Обичам те. Тъкмо в това е трагедията. Какво избираш? Мен или „Съмърсет“?

Тя закърши ръце.

— Пърси, не ме карай да избирам…

— Налага се. — Тя го наблюдаваше, без да промълви и дума.

— Ясно… — поклати глава той.

Отвън се хлопнаха врати на автомобили и по алеята към къщата се понесоха гласове. Саси изскочи от кухнята, препасала колосаната бяла престилка, която носеше на погребения.

— Идват — обяви тя. — Господин Пърси… защо сте още с палто?

— Тъкмо си тръгвах — отвърна той. — Поздрави майка си, Мери. И честит рожден ден.

Учудена и намръщена, Саси го наблюдаваше как се врътва и отправя към вратата, а сетне затваря, без да погледне назад.

— Ама той тръгва ли си? Няма ли да се върне?

— Не — прошепна Мери с глас, празен като варел по време на суша. — Господин Пърси няма да се върне.

21.

Мери все още стоеше неподвижно в коридора, когато гостите пристигнаха. Дойдоха едновременно, елегантни, радостни, че ще видят Дарла, че къщата е пак гостоприемна, а Толивърови са отново сред тях. Ейбъл трепна, когато видя Мери в червената рокля от тафта, но Чарлс Уейт, който наскоро беше постъпил на работа във фирмата на баща си, грейна от възторг. Наведе се над ръката ѝ и заговори галантно:

— Забележителна рокля, Мери. Цветът много ти отива. Честит рожден ден.

Мери ги посрещаше с усмивка, ала не можеше да се отърси от мисълта за разтърсващата загуба. Забеляза единствено Оли. Той изостана, докато Саси въвеждаше гостите в хола, където бяха сервирани напитки и хапки.

— Какво стана с Пърси? Няма ли да остане?

— С него се… скарахме.

— Пак ли? Какво стана?

— Заради „Феър Ейкърс“.

— Ясно — заяви той, сякаш нямаше нужда от друго обяснение. — Опасявах се, че ще стане така. Пърси страшно се ядоса, когато научи, че си купила нова плантация, агънце. Място не можа да си намери. Реши, че си направила избор между него и „Съмърсет“.

— Просто взех решение, не съм правила избор.

— Тогава трябва да го накараме да прояви разбиране.

Мери погледна добродушното му лице, трогната както винаги от обичта му към тях двамата. Отпусна ръка на рамото му.

— Оли, вече жертва предостатъчно за нас с Пърси. Не бива да посвещаваш нито минута повече на хора, които не умеят да се възползват от шанса.

Той пое ръката ѝ и я притисна до кадифения ревер на официалното си сако.

— Нямам представа за какво намекваш, но нито една жертва не е предостатъчна за тези, които са най-важни за мен на този свят.

В този момент Мери и Оли забелязаха движение на горния етаж, вдигнаха погледи към стълбището и видяха майка й, стиснала с една ръка балюстрадата, изправена гордо, също както едно време. Застаналата в хола Биатрис зърна застиналите им лица и се обърна към останалите:

— Дарла идва — обяви тя развълнувано и няколко секунди по-късно гостите се събраха, за да проследят как Дарла слиза по широките стълби.

Роклята се оказа великолепен избор. Кехлибареният цвят и правата кройка, под която не личаха никакви извивки, скриваха колко е отслабнала. Финото кадифе й придаваше по-закръглен вид, а дългите ръкави от шифон обгръщаха отпуснатата след годините, прекарани на легло, кожа на ръцете. Червилото, ружът и прическата помпадур подчертаваха изпитото й лице, ала усмивката, стойката с високо вирнатата глава си бяха съвсем същите както в годините, когато Мери стоеше на същото това място и гледаше как майка й слиза по стълбите, за да поздрави гостите.

— Здравейте всички — заговори тя с напевен глас. — Много се радвам, че дойдохте.

Очите им се насълзиха и всички изразиха бурно радостта си, че я виждат отново.

— Избрала си съвършената рокля — прошепна Ейбъл на ухото на Мери.

— Браво — поздрави я Оли.

Засмяната Дарла се спря при всичките си стари приятели и милваше бузата на Мери, за да напомни на гостите каква е причината за празненството, преди да се отдадат на веселието и напълно да забравят, че тя е сред тях. Мери почувства облекчение. Вниманието беше насочено към майка й и така никой нямаше да забележи колко е разсеяна. Когато седнаха в хола, Оли поведе разговора и тя успя да се уедини в мислите си. Имаше предостатъчно теми за оживен разговор — Сухия режим, президентската кампания и Деветнайсетата поправка[1].

— Надявам се да не доживея деня — заяви Джереми Уоруик — когато жените ще получат правото да гласуват.

Съпругата му го перна по ръката.

— Не само че ще доживееш деня, скъпи, ами ще видиш как жена ти анулира гласа ти. На изборите през ноември ще гласувам за Уорън Джи[2], ако поправката влезе в сила.

— Което доказва позицията ми, че жените нямат място пред избирателните урни — разсмя се съпругът й заедно с останалите.

Възцари се мълчание, когато Мери отвори подаръка на Дарла. Беше оставен на масата, сред цветята, подарени от гостите в чест на събитието, тъй като бяха помолени да не носят подаръци. Всички наблюдаваха напрегнато как Мери вдига капака на същата златна кутия, в която Дарла беше получила роклята, и ахнаха, като видяха кремавото произведение на изкуството, привързано с панделка.

— Боже… не съм виждала нищо по-красиво! — заяви Биатрис.

— Дарла, скъпа! — Ейбъл се опули при вида на огромната плетена кувертюра в ръцете на Мери. — С удоволствие ще купя колкото можеш да направиш. Уверявам те, че ще се продават като сладолед през юли.

Измъчена усмивка, сякаш самата мисъл за подобно занимание я уморяваше, затрепка по устните на Дарла.

— Благодаря ти, Ейбъл, но я изплетох специално за дъщеря си, за да има спомен от двайсетия си рожден ден. Втора няма да оплета.

Мълча, докато гостите докосваха изпипаните детайли и редяха комплименти за майсторството й и сложността на шарките по огромната кувертюра. Кремавите ленти бяха съединени с розови сатенени панделки, завързани на закачливи джувки, които придаваха изящество на плетивото.

— Мамо, нямам думи — въздъхна възхитената Мери и нежно погали меката тъкан. — Изплела си я за мен? — Все още не можеше да повярва, че майка й й бе направила такъв щедър дар, че бе вложила толкова много труд, никога досега не беше проявявала толкова много обич.

— Специално за теб, миличка — отвърна майка й и очите й нежно заблестяха. — Това е единственият подарък, който може да изрази какво означаваш за мен сега.

Мери си припомни даденото обещание, остави гостите да похапват торта и да пият кафе и забърза към кухнята, за да покаже подаръка си на Саси и Тоби. Икономката не беше впечатлена.

— И защо е избрала розови панделки, след като стаята ти е в синьо и зелено? Няма да отива на абсолютно нищо. Казвам ти аз, че не можеш да я разбереш тази жена.

— Знаеш, че открай време се опитва да ме насочи към пастелните цветове, Саси. Изборът й е завоалираният й начин да ми покаже, че отново се е заела с въпроса, а това е поредният знак, че здравето й се връща. След като приберем реколтата, ще пребоядисам стаята в розово и кремаво.

— Розово и кремаво ли? Това изобщо не са твоите цветове. Прекалено слаби и неизразителни са. Това са цветовете на майка ти.

Когато се върна в хола с кувертюрата, майка й предложи:

— Дай я на мен. Ще я сгъна отново и ще я занеса горе по-късно.

Гостите се спогледаха развеселено, а Биатрис подхвърли шеговито:

— Майка ти е вложила толкова труд и старание в подаръка ти, Мери, че никой не може да я вини, че не иска да се раздели с него.

Останалата част от вечерта премина напрегнато. Животът бе изсмукан от Дарла, Тя остана да седи в люлеещия се стол уморена, отдалечена и много бледа. И Мери едва успяваше да се усмихва. Обземаше я отчаяние. Беше убедена, че е изгубила Пърси завинаги и това бе дори по-зле, отколкото ужасните картини, които си представяше по време на войната.

Дарла се изправи без предупреждение и притисна позлатената кутия с подаръка към гърдите си.

— За съжаление ще се сбогувам, скъпи приятели, дъще — рече тя. — Моля ви, не си тръгвайте заради мен. Останете и се насладете на партито, докато ви е приятно. Настоявам. — Гостите се скупчиха около нея, прегръщаха я и я целуваха по бузите. Мери изчака настрани да премине суматохата, след това нежно прегърна слабото тяло на майка си.

— Благодаря, мамо. — Гласът й затрептя от благодарност.

Майка й притисна буза до нейната.

— Много се радвам, че организирах за милото си момиченце празник, който ще помни винаги.

— Никога няма да го забравя, мамо. Подаръкът ти ще ми го напомня вечно.

— Това беше целта ми. — Дарла се отдръпна. — Остани долу, за да помогнеш на Саси да вдигне, когато гостите си тръгнат. Тя остарява и не ми се иска половината нощ да се върти из кухнята и да подрежда. — Притисна кутията към гърдите си, обърна се, за да се усмихне на гостите и помаха с пръсти. — Довиждане на всички.

Оли сложи край на тържеството.

— Много се извинявам — започна той, — но се чувствам като бутилка разгазирано шампанско. Двамата с татко трябва да тръгваме. — В антрето, докато всички се обличаха и си слагаха шапките и ръкавиците, той се обърна със загриженост към Мери и попита тихо: — Искаш ли да остана?

Мери се изкушаваше да се съгласи. Той знаеше, че тя не се беше насладила на партито и добре разбираше защо е така. Компанията му щеше да й бъде утеха, докато раздига и чисти, но тогава Ейбъл трябваше отново да се върне с колата да го вземе, а вече и без това бе станало късно.

— Благодаря ти, Оли, добре съм. Моля те, не се притеснявай заради нас с Пърси. Ние бяхме… не ни е било писано да сме заедно.

Той вдигна ръката й, за да я целуне.

— Създадени сте един за друг, агънце. Двамата сте като оцет и олио — съвършената смес, след като се разбърка. Може би тъкмо от това имате нужда — някой да ви поразбърка.

Открай време се забавляваше с начина, по който той си играеше с думите, и сега се усмихна, въпреки притисналата я тъга.

— Непрекъснато разбъркваме нещата, но така и не стигаме до смесване.

Когато всички си тръгнаха, Мери изпрати Саси и Тоби да си легнат и сама пренесе чиниите в кухнята. Нямаше нищо против да се заеме с почистването, защото така нямаше да лежи будна и да си представя как ще изглежда бъдещето й без Пърси. Макар да си беше повтаряла стотици пъти, че двамата нямат шанс заедно, дълбоко в сърцето си тя не искаше да го повярва и предполагаше, че и Пърси не вярва. Нещата все някак щяха да се наредят. Пърси я обичаше. Никога нямаше да я остави. Времето щеше да се погрижи за всичко, стига той да нямаше нищо против да почака.

Ала очевидно имаше против.

Докато подреждаше чиниите, се поколеба дали да не надникне при майка си, но стълбите се сториха непреодолимо препятствие на натежалите й от умора крака, а и нямаше никакво желание да обяснява защо очите й са зачервени. Освен това вратата на майка й скърцаше силно и ако беше заспала, щеше да се събуди. Щеше да изчака до сутринта и тогава да види как е.

Легна си доста след полунощ. Позлатената кутия беше оставена на нощното й шкафче. Щеше да почака до утре, за да извади съкровището и да го просне на леглото си. Макар да беше изтощена, беше сигурна, че няма да може да заспи. Сънят обаче дойде незабавно. Сънуваше как снегът засипва памука, когато на следващата сутрин Саси грубо разтърси рамото й.

— К-к-какво?

— Олеле божке, госпожице Мери! — писна Саси и изви диво очи на светлината на ранното утро. — Майка ти…

— Какво? — Мери отметна завивките и с периферното си зрение забеляза, че Саси се е надвесила над купата с вода, за да повърне. Запрепъва се по коридора към спалнята на майка си и спря пред отворената врата. От гърлото й се изтръгна писък.

Все още облечена в кехлибарената кадифена рокля, майка й висеше от тавана на примка от оплетена кремава вълна. На пода под увисналите й крака имаше купчинка розови сатенени панделки. Мери най-сетне разбра, коленичи бавно и събра панделките в ръка.

— О, мамо… — изхлипа тя и панделките се изнизаха през пръстите й като венчелистчета на розови рози.

---

[1] Поправка към Конституцията на САЩ от 1920, според която в никой щат не може да бъде отказано или ограничавано правото на гласуване на основание пол. — Б.пр. ↑

[2] Уорън Джи Хардинг (1865–1923) — президент на САЩ (1921–1923). — Б.пр. ↑

22.

Тя все още ридаеше неутешимо, притиснала панделките към гърдите си, когато Пърси застана до нея и я прегърна.

— Саси, затвори след мен вратата и върви да повикаш доктор Танър — разпореди се той. — Тоби да не влиза тук и не му казвай нито дума за случилото се.

— Няма, господин Пърси.

— И донеси топло мляко. Госпожица Мери трябва да пийне нещо горещо, за да не изпадне в шок.

— Мамо… мамо…

— Тихо — зашепна нежно Пърси, положи я върху леглото и я зави чак до брадичката.

— Тя ме мразеше, Пърси. Тя… ме мразеше…

Той я погали по челото.

— Тя беше болна, Мери.

— Розовите панделки… Знаеш какво означават…

— Да — отвърна той. — Много жестоко е постъпила.

— Господи, Пърси… О, Господи…

Той подкладе огъня в камината, намери още одеяла и я зави. Когато Саси донесе млякото, той помогна на Мери да вдигне глава от възглавницата и приближи чашата до устните й.

— Опитай се да преглътнеш. Хайде, Мери.

— Доктор Танър ще дойде след няколко минути, господин Пърси. Какво да направя, кат дойде?

— Прати го горе, Саси. Аз ще го посрещна в коридора.

Мери стисна ръката му и го погледна с очи, пълни с ужас.

— Какво ще правиш? Какво ще стане сега?

Той избърса млякото, покапало по брадичката й.

— Не се тревожи. Ще се погрижа за всичко. Тази работа ще остане между нас, Саси и доктор Танър. Никой друг, дори Тоби, няма да знае. Ще изпратя телеграма на Майлс.

— Какво… какво ще му кажеш?

— Майка ти почина от естествена смърт. Точно това ще запише доктор Танър на смъртния акт. Заспала е и така и не се е събудила.

Мери се отпусна на възглавниците и извърна глава настрани. Той ненавиждаше лъжите. Нямаше да каже истината на Майлс, щеше да поиска услуга от доктор Танър, за каквато семейство Уоруик никога не биха и помислили, независимо от приноса им през годините.

— Много ти благодаря, Пърси — прошепна тя, както бе обърната към стената, докато зъбите й тракаха.

Сгушена под одеялата, тя се вслушваше в приглушените гласове и стъпки на Пърси, доктор Танър и Саси, които влизаха и излизаха от стаята на майка й. Когато икономката се върна, й съобщи, че тялото на майка й е било свалено, зашито в чаршаф.

— Погребалният агент ще дойде да я вземе в този вид — обясни тя и нагласи одеялата на Мери. — Господин Пърси ще я придружи до погребалния дом, за да се увери, че ще заковат ковчега. На всички ще каже, че здравето на госпожица Дарла е било разклатено от години и затова видът й е неприемлив — той, господин Пърси, така каза, — а дъщеря й иска хората да я запомнят каквато е била.

Пърси беше неотлъчно до нея, докато уреждаха погребението и приемаха гости. Не я осъди, не я обвини, но значението на розовите панделки трептеше между тях като отровна змия, на която се бяха разбрали негласно да не обръщат внимание, ала чуваха непрестанно съсъка й. Мрачното му мълчание потвърждаваше пред Мери онова, което тя вече знаеше — тя беше виновна за самоубийството на майка си. Това беше резултатът от поредната й проява на инат по отношение на „Съмърсет“.

— Какво да правя с парчетата и панделките, госпожице Мери? — попита Саси, когато момичето стана от леглото, напълно объркана, също като жертва на бомбардировка. — Господин Пърси рече да ги изгоря.

— Не! — Викът сякаш раздра гърлото й. — Те са от ръката на майка ми… Донеси ми ги. — Щом ги взе, тя ги направи на топка и ги уви в кремавите плетени ивици, след това загърна всичко в хартия и го скри в дъното на гардероба си.

На погребението усети същия безмълвен укор от гражданите, който беше усетила и от Пърси. Макар никой да не знаеше причината за смъртта на майка й, завещанието беше достатъчно. Дарла беше

починала, тъй като съпругът й беше разбил сърцето й, а дъщерята не бе направила нищо, за да поправи стореното. Мери дори забеляза как Емит Уейт клати глава, сякаш и той вярваше, че завещанието на Върнън Толивър е причина за трагедията.

Няколко дни след погребението, тя каза на Саси:

— За известно време ще се преместя в къщата на Ледбетър. Оттам ще ми бъде по-лесно да ръководя работата. Защо не използваш възможността да отидеш на гости на дъщеря си? Тоби ще наглежда всичко тук, а в къщата има телефон. Ето ти номера.

— Ама, госпожице Мери, как ще се грижиш сама за себе си, докато си там?

— Ще се справя.

— На господин Пърси и господин Оли никак няма да им хареса.

— Знам, Саси, но ще ми бъде приятно да си почина малко от добронамерената им загриженост. — „И неизказаните упреци на Пърси“, добави наум тя.

През април засяха памука. Мери заслони очи от пролетното слънце и погледна към безкрайната шир от грижливо засети бразди, които очакваха семената да покълнат. Зад нея се беше изправил Хоуги, белият управител, когото наследи с покупката на „Феър Ейкърс“, и Сам Джонсън, един от наемателите на „Съмърсет“, чийто баща бе орал същата тази земя като роб. Когато дойдеше време да се чисти памукът от семената, Сам и останалите щяха да получат една трета от засятото. И двамата мъже чакаха, стиснали шапки в ръце, готови да чуят присъдата на Мери.

— Изглежда добре, Сам. По-добре не е било — похвали го тя. — Ако всичко е както трябва, реколтата ще бъде страхотна.

— О, госпожице Мери… — въздъхна Сам и затвори очи с удоволствие. — Дори не смея да мисля. Ако добрият Господ ни прати хубаво време до брането, тогава ще имаме малко пари в банката.

— Досега бяхме благословени — отбеляза Мери. — Валеше на равномерни интервали, нямаше късни слани. Само че и аз съм като теб. Няма да си отдъхна, докато не оберем и последната бразда.

— След това можем да му мислим за следващата година — разсмя се Хоуги, но обърна напрегнат поглед към Мери. — Стига да не задуха от неочаквана посока и да те отвее.

Мери не отговори, а мъжете нахлупиха шапки и тръгнаха с нея към къщата на Сам.

— Господин Хоуги е прав, госпожице Мери — замислено рече Сам. — Трябва да почнеш да ядеш, иначе съвсем ще се стопиш. Що не останеш да хапнеш с нас? Бела е сложила огромно гърне млад грах и кокали.

Бяха стигнали до верандата, където ги чакаше съпругата на Сам. Беше чула поканата на мъжа си и се присъедини към нея:

— Тъкмо извадих и къпиновия пай от фурната, госпожице Мери.

Хоуги я наблюдаваше с нескрита надежда. Мери знаеше колко му се иска тя да се съгласи. Щяха да минат още два часа, преди да седне на масата в дома си, но там яденето щеше да е изстинало. Представи си как паят се охлажда на перваза на отворения прозорец и ухае на горещи къпини и маслено тесто.

— Благодаря — отвърна Мери, — но трябва да обиколим още няколко къщи. Хоуги, готов ли си? — До ноздрите й достигна ароматът на сладкиша и тя усети как стомахът я присвива. От самоубийството на майка си почти не можеше да търпи мисълта за храна.

Сам и Бела последваха Мери и разочарования Хоуги до покритата със сгурия пътека, отделяща къщата, и там ги посрещна Дейзи, четиринайсетгодишната дъщеря на Сам.

— Мамо, един от онез автомобили идва. Видях го, кат сви насам.

Мери го видя през мрежестата врата да спира под едно от ореховите дървета в предния двор.

— Това не е ли онзи, Пърси Уоруик? — присви очи Хоуги. — Какво прави тук?

— Сигурно идва при мен — отвърна Мери. — Останете тук, а аз ще отида да разбера защо е дошъл.

„Най-сетне я беше открил“, помисли си Мери и се почувства уморена от предстоящия разговор. Очевидно я беше проследил, като е обикалял от къща в къща. Беше скръстил ръце и крака, облегнат на новия „Пиърс-Ароу“, заменил купения от баща му през войната.

— Здравей, Пърси — поздрави го апатично тя. — Знам защо си дошъл.

— Оли се оказа прав. — Той я огледа критично. — Заприличала си на скелет.

— Измисляш си. Оли никога не би казал подобно нещо за мен.

— Може и да перифразирам. Точните му думи бяха „кокалите й стърчат“, но и двете твърдения са верни.

Знаеше, че говори за случая, когато Оли я причака, като се връщаше у дома, за да смени оглавника на Шоний. Беше я чакал, без да се отчайва, вечер след вечер, седнал на верандата с надеждата да я хване, като се прибира.

— На Оли не му е работа да си губи вечерите заради мен, след като цял ден е работил в магазина. Има нужда от почивка.

Пърси се изправи.

— Можеш поне да оцениш загрижеността му. Той не разбира защо си загърбила хората, които те обичат.

„Ти обаче разбираш, нали“, помисли си Мери. Той знаеше защо тя се беше откъснала от всички и живееше като отшелник далече от дома. Беше станал свидетел на сцена, която я беше променила завинаги, и когато го видя, спомените се върнаха и направиха още по-осезаемо непрестанно измъчващото я чувство за вина. Изненада се, че е облечен небрежно. Беше работен ден и той обикновено носеше костюм. Както винаги, приличаше на гръцки бог под обедното слънце и друг път сърцето й щеше да препусне от вълнение, но не и този път — вече не.

— Оли каза, че си се преместила в къщата на Ледбетър — продължи той. — Нищо чудно, че не успяваме да те открием у вас. Тоби не казва и дума. — Пърси се намръщи, сякаш си представяше празната мръсна къща, където тя се връщаше всяка вечер, износените дюшеци и консервите от супа, които тя затопляше, когато огладнееше. Там поне имаше вътрешна тоалетна.

— Така ми е по-удобно — обясни тя. — Изпратих Саси при дъщеря й, а Тоби се грижи за къщата.

Пърси въздъхна нервно.

— Мери, тази работа трябва да престане. Не мога повече да търпя онова, което си причиняваш.

— Налага се да търпиш. — Погледна притеснено Хоуги, нетърпелив да продължат с обиколката, за да може най-сетне да похапне. — Знам, че и ти, и Оли, и семействата ви се тревожите за мен, но не можете да направите нищо. Аз сама избрах да съм тук и да върша онова, което върша. Не ме приемай за неблагодарница след всичко, което направи, но те моля да ме оставиш на мира.

— Не мога да те оставя.

Мери забеляза, че Хоуги е наострил уши и просъска:

— Чуй ме, Пърси. Не можеш да направиш абсолютно нищо.

— Напротив, мога. Затова съм тук. Искам да ти направя едно предложение.

— Вече съм го чувала.

— Не е същото. — Пърси пристъпи по-близо и упоритото огънче в очите му я предупреди да не отстъпва. — Не мислиш ли, че поне ми дължиш да ме изслушаш?

Ето, започваше се. Щеше да й натяква цял живот. Наистина му беше длъжница. Винаги щеше да му бъде длъжница.

— Ако говориш по-тихо — отвърна тя през стиснати зъби. — Не искам после цялата област да обсъжда разговора ни.

— Тогава кажи на Хоуги, че имаш работа в града, и се качвай в колата. Приготвил съм обяд. Той ще откара коня и каретата до тях и по-късно ще минем да си ги вземеш.

Тя го погледна така, сякаш си беше изгубил ума.

— Невъзможно! Чакат ме още две обиколки, а след това с Хоуги трябва да обсъдим графика за плевене.

Той пристъпи по-близо.

— Идваш с мен или ще те метна през рамо и ще те хвърля в автомобила. Добър повод за клюки, не мислиш ли?

Мери разбра, че той говори сериозно. Блясъкът в очите му показваше, че има няколко секунди, за да вземе решение.

— Добре! — сопна се тя, врътна се и се върна до къщата, където трите чифта ококорени очи бързо се отдръпнаха зад вратата. Седналият на верандата Хоуги я погледна любопитно. Забеляза, че той беше чул достатъчно, за да разбере, че между нея и влиятелния надут Пърси Уоруик става нещо.

— Хоуги, ще се върна до града с автомобила на господин Уоруик — заяви тя, като се стараеше да говори спокойно. — Ти довърши обиколките и след това се нахрани. Ще взема каретата от вас.

Хоуги присви очи към нея.

— Сигурно е нещо важно, след като тръгваш по средата на деня.

— Моя си работа — отвърна ядно тя, — но ще се върна следобед. — Той се намръщи и тя разбра, че сигурно беше решил да си почива до края на деня, като пристигнат. „Ще го уволня в мига, в който ми се

предостави възможност“, реши младата жена и закрачи към автомобила и Пърси.

— Всички наематели ще предъвкват посещението ти до довечера — сопна се тя, тръшна се на седалката и тресна вратата.

Пърси се ухили.

— По дяволите, Мери, не мислиш ли, че сме по-интересни от вредителите?

23.

Зад тях се вдигаха облаци прах, когато Мери се нахвърли върху Пърси.

— И къде точно отиваме?

— В хижата. Ще си направим пикник, ще пийнем нещо, ще поговорим.

— Хижата ли? — Стомахът й нервно се сви. Спомни си, че Пърси беше споменал хижата, когато каза, че искал да я пъхне под душа и да я насапуниса цялата. В онзи ден той я беше заварил в полето на „Съмърсет“ в неугледен вид — оттогава беше минала цяла вечност.

— Все още ходя там на лов и риболов.

— Сигурно там водиш и жените си.

Той я погледна.

— Както кажеш.

— Нищо не казвам, Пърси Уоруик. Нямам намерение да се превръщам в една от жените ти.

— Не искам да се превръщаш в една от жените ми. Искам да ми станеш съпруга.

Всеки нерв в тялото й потръпваше.

— Невъзможно.

— До скоро и аз мислех така, но вече съм готов на компромиси.

Тя възкликна изненадано:

— Компромиси ли? За това ли било предложението?

— Аха. Ще ти разкажа повече, след като те нахраня.

Мери се опита да наложи на сърцето си да се успокои. Бяха попадали вече в този капан. Тя си спомни думите на Пърси в онзи далечен ден в „Съмърсет“. „Наречи го, ако искаш мъжко самодоволство или арогантност или пък го отдай на силата на любовта, но съм убеден, че сама ще пожелаеш да се откажеш от «Съмърсет».“ Сигурно вече беше разбрал, че това е невъзможно. Не може да не знаеше, че след като самоубийството на майка й не я беше отказало от всеотдайността й към „Съмърсет“, нямаше да успее и той, независимо какво кажеше или направеше. Беше изгубила твърде

много, беше пожертвала твърде много. По своя криворазбран от другите начин — Пърси никога нямаше да го проумее — тя смяташе, че е нейно задължение да превърне плантацията в печеливша. Никога нямаше да се съгласи на компромис, който би попречил на целта й.

Негова съпруга, каза той, не любовница. Защо иска да се оженят точно сега? Никога нямаше да успее да заличи образа на тялото на майка си, увиснала на кремавите ленти, които беше оплела, за да използва като въже. Въпреки че лицето й беше гротескно подпухнало, а езикът й беше щръкнал навън, по устните й се бе изписало задоволство. Не бе възможно Пърси да го бе пропуснал, докато я е свалял.

От гърлото й се отрони вопъл. Пърси го чу и попита тихо:

— Тръпки ли те побиха?

— Нещо такова — отвърна тя.

Мери никога не беше ходила в дървената хижа, която Майлс, Оли и Пърси започнаха да строят на брега на езерото Кадо, когато бяха на десет. Задачата им отне следващите няколко лета и ваканции, за да я завършат и оформят. Все още помнеше разговорите на масата, докато обсъждаха строежа и довършителните работи, и предупреждението на майка й: „Майлс, не забравяй, че това трябва да бъде място, на което не бива да се държиш по-различно, отколкото в собствената си стая у дома.“

Макар да беше на пет или шест, на Мери предупреждението й се стори глупаво, защото знаеше, че момчетата строят хижата, за да имат място, на което да се държат точно както не биха се държали у дома. Докато растеше, си представяше тайно, недостъпно мъжко скривалище, където момчетата водеха момичета и пиеха алкохол.

— Значи това е хижата — обади се тя, когато Пърси спря пред груба чамова врата. — Досега не бях идвала тук. Нито веднъж за всички тези години.

— Беше ли ти любопитно?

— Не.

— Да бе — отвърна той.

Влязоха в стая четири на дванайсет, с отделена кухня, кът за сядане, спалня зад спусната завеса с двойно легло и два нара. Пърси я остави да огледа обстановката, а той отиде да донесе нещо „изстудено“ от кладенеца. Тя позна старото канапе от кабинета на баща си, два

стола, които навремето се намираха в задния хол на семейство Уоруик, умивалник и огледало с френски дизайн, несъмнено от семейство Дюмонт. Хижата беше чиста и прохладна. Тя очакваше вътре да е горещо и тъмно, нещо като задушно леговище, пълно с мухи и комари и един бог знае какви пълзящи твари, напъплили от брега. Вместо това, въпреки че дърветата хвърляха сенки, светлината струеше от прозорците, а вентилаторите на тавана раздвижваха свежия езерен въздух.

На малката маса в кухнята грижливо бяха подредени прибори за двама на салфетки. А вазата с пролетни цветя, сложена от мускулестите като на дървосекач ръце на Пърси, я накара да потръпне от нежност.

— Защо ме доведе тук, Пърси? — попита тя, когато той се върна с бутилка вино, пусната да се изстудява в кладенеца. — Алкохолът няма да помогне за намеренията ти, каквито и да са те. Дано шериф Пит не дойде да души и не открие бутилката в кладенеца.

Пърси се зае да отвори виното.

— Шерифът знае къде да не си вре носа.

— Да не би да се опитваш да ми кажеш, че семейство Уоруик е над закона?

Съжали за забележката в мига, в който я изрече. Пърси се въздържа и не каза нищо, ала мълчанието му й напомни, че Толивърови също не спазваха стриктно законите, както бяха доказали скорошните събития.

— Само когато на никого не му влиза в работата дали го нарушаваме, или не — отвърна той и започна да налива в чашите совиньон блан. — Седни, Мери. Чаша вино ще ти се отрази добре. По-напрегната си от пружина на часовник. Пийни, докато сервирам храната. След това ще поговорим.

— Предпочитам да поговорим още сега — настоя Мери и взе чашата, макар да нямаше намерение да пие. — Защо искаш да се ожениш за мен, Пърси? И то след всичко, което видя?

Той я отведе до един стол, взе чашата, остави я настрани и нежно я накара да седне. След това дръпна друг стол и също седна, така че коленете им почти се докосваха.

— Чуй ме внимателно, Мери — започна той и стисна ръцете й.

— Знам какво си мислиш, че ми минава през ума. Грешиш. Ти не си причината за самоубийството на майка си. Може би щеше да е жива, ако завещанието на баща ти беше друго, но то не е. Вината не е твоя.

Мери се почувства объркана.

— Нима отричаш, че още от самото начало ме обвиняваш, че татко остави „Съмърсет“ на мен? Та нали това бе причината за всичките ни разправии! Не ми казвай, че не ме виниш, че мама се затвори в стаята си, пропи се и… умря. Знаеш, че е точно така.

— Ядосвах се, защото беше като полудяла по „Съмърсет“ и не допускаше никого до себе си, но майка ти не умря заради това. Никой не я е карал да се изолира от света. Можеше да избере живота, да те обича и да те подкрепя, независимо от завещанието на баща ти.

Мери го зяпна.

— Но смяташ, че трябваше да завещае плантацията на нея!

— Разбира се. Но също така смятам, че тя нямаше право да избере смъртта заради действията на баща ти и беше жестоко да те остави да мислиш, че ти си причината.

Горещи сълзи опариха очите й.

— Ти… Сериозно ли говориш, Пърси?

— Да, мила, с цялото си сърце — погледна я ласкаво той, изправи се и я привлече до себе си, а после я гушна като дете, изтръгнало се от кошмар. — Пълен глупак съм, че не разбрах какво ти минава през ума. Тъкмо затова те доведох тук, за да изясним нещата. Двамата с теб не се разбираме по много въпроси, но смъртта на майка ти не е един от тях.

— О, Пърси… — изхлипа тя и се отпусна. Прегръдката му бе опасно място, но я даряваше с неописуемото удоволствие да се отпусне до него, да открие убежище, да почерпи сили и… прошка.

Той я целуна между очите и я отдръпна от себе си.

— Само кожа и кости си — прошепна той и стисна раменете й. — Хайде да те нахраня, след това ще довършим разговора. Пийни вино. От него ще ти дойде апетит.

Мери седна отново, почувства се лека, товара го нямаше, дори усети глад. Наблюдаваше как Пърси шета в кухнята и си тананика тихо. Беше толкова самоуверен, помисли си тя, докато отпиваше от виното. Изглежда, животът му протичаше без всякакви усилия, а той се носеше по вълните лек като кораб. Възможно ли беше да са щастливи,

ако се оженят? Той беше мъж, направен от стомана, също като баща й. Върнън Толивър нямаше нужда от никаква сплав, която да го допълва, тъкмо затова си беше позволил да се ожени за жена като майка й. Тя обаче беше направена от по-твърд материал. Двамата с Пърси неизбежно щяха да стигнат до сблъсък… стомана срещу стомана.

Алкохолът започваше да действа. Трябваше да внимава. Тъкмо затова майка й беше започнала да пие. За да се почувства по-добре, за да притъпи болката.

— Имаш ли нужда от помощ? — провикна се тя. Той беше край плота и разбиваше буца лед в мивката.

— Не. Почивай си.

Да, това беше лесно, въздъхна Мери. Щеше да се наслади на този невероятен момент на спокойствие. Настани се по-удобно и плъзна поглед по предметите на изкуството, които за момчетата бяха ценни и затова бяха донесени от домовете им. На едната стена беше закачена маската с пера на индиански вожд, навремето тя висеше в стаята на Майлс. Мери се замисли за брат си с тъга, която наподобяваше тъпа, постоянна болка. Така и не дойде отговор на дългите писма, в които беше описвала последните дни на майка им. Беше се постарала да представи седмиците като изпълнени с щастие, разказваше как Дарла сядаше в хола всеки ден и изглеждаше доволна, докато плетеше изненадата за рождения й ден.

— Готово — обяви Пърси и Мери се разсмя, когато той се поклони сериозно и тържествено я поведе към масата. Не направи усилие да не се намръщи, когато видя колко храна е натрупал в чиниите. Имаше чувството, че стомахът й е колкото напръстник.

— Изглежда… страхотно — заяви тя и бодна хапка от чинията. Беше салата от кълцано пиле, зелено грозде и печени бадеми, съчетани с бистра заливка с тръпчиво-кисел вкус, който й се стори много свеж. След като сдъвка и преглътна, затвори замаяно очи.

— Хммм. Пърси, това е великолепно.

Той й подаде кошничката с хляба.

— Пробвай и това.

Тя си взе една от пухкавите маслени кифлички във формата на полумесец и отхапа.

— Боже — ахна тя.

— Казват се croissants, едно от малкото ни удоволствия във Франция. Готвачката на семейство Дюмонт научи нашата как да ги приготвя.

Тя изяде салатата до последната хапка и два кроасана. Накрая отмести чинията и отпусна ръце върху корема си.

— Нямам представа къде ще сложа прасковите и крема, Пърси. Просто не остана място.

— Нищо — отвърна той. — Кремът е в лед. Ще го изядем по-късно.

Щом той изрече „по-късно“, Мери си спомни причината, поради която я беше довел тук. Докато се хранеха, Пърси разказваше за местни събития, за семейството си и приятелите им, а ножовете и вилиците им потракваха върху чиниите „Уилоу Уд“. Основната тема на разговор беше останала някъде далече като натежал буреносен облак.

Тя сгъна салфетката и я остави на масата.

— Пърси, мисля, че дойде време да ми кажеш какво е предложението.

Пърси вдигна чиниите.

— Първо ще ги измия. Нужникът е навън, ако искаш да отидеш. Избери си което искаш дърво и се пази от буболечки. Извадил съм вода от кладенеца и съм оставил кърпи. Ще допием виното на верандата.

Заради обзелата я апатия дори не помисли да спори. Чувстваше се като доволна, добре нахранена котка. Излезе навън, сред зелената тишина на угасващия следобед, и откри закътано място, изми се, изсуши ръце край кладенеца, след това се върна на верандата, където Пърси наливаше последното вино. Засенчена от кипариси, верандата беше построена така, че улавяше бриза откъм езерото и беше оградена с мрежа, за да не влизат комари.

— Стига ми толкова — заяви недоволно тя и извади джобния си часовник. — Минава три. Трябва да се връщам.

— Защо? — попита Пърси. — Хоуги няма ли да се справи?

— Някой трябва да наглежда Хоуги. Той обича да се отбива тук и там на кафе.

— Това му е хубавото, когато си управител на плантация.

— Да не съсипваме съвършения пикник с тази тема, Пърси.

— Налага се. Плантацията е предметът на предложението ми.

Мери се напрегна. Започва се, помисли си тя. Поредният прекрасен ден щеше да бъде съсипан.

— Слушам те — отвърна тя.

— Обмислях важните неща — без какво мога и без какво не мога да живея. И прецених — той внимателно завихри виното в чашата, — че мога да мина и без нападната от вредители плантация, но не мога да живея без теб.

Мери се напрегна, за да осмисли казаното, убедена, че не го е чула правилно.

— Какво се опитваш да ми кажеш, Пърси?

— Искам да се оженим — такива, каквито сме… Аз съм дървосекач, а ти плантаторка.

Тя усети как се ококорва и очите й стават като чиниите „Уилоу Уд“.

— Искаш да кажеш, че ще приемеш и мен, и „Съмърсет“? — Не беше възможно, сигурно слухът я лъжеше.

Пърси се обърна към нея.

— Тъкмо това предлагам. Ще се ожениш ли за мен, ако обещая да не роптая срещу плантацията и приема нещата такива, каквито са?

Тя продължаваше да се съмнява, че е чула правилно.

— Не мога да повярвам — прошепна тя.

Той остави чашата и протегна ръка към нея.

— Повярвай, Мери. Обичам те.

Тя предпазливо отпусна длан в неговата.

— Откъде дойде тази промяна?

— След като видях какво става с теб. И с мен. — Пръстите му стиснаха нейните. — Колко допълнителен товар мислиш, че можеш да носиш сама? Още колко години ще издържа сам, без теб? Дните ни, мила, са пълни със задължения от зори до здрач, но животът и на двама ни е празен.

— Ами… ами всички онези неща, които искаш от съпругата си? Нали говореше за жена, която да поставя теб и децата на първо място?

— Може и да се случи, но обещавам, че няма да започна брака ни, като разчитам на това. Ако не мога да се прибера у дома, при теб, тогава ти ще се прибереш у дома при мен. Да живеем заедно, да сме женени, да бъдем под един покрив ще ми бъде достатъчно, честна дума.

Недоверието продължаваше да притиска радостта й.

— Но това е огромен компромис. Аз от какво се отказвам? Какво да ти обещая?

Той стисна ръката й по-силно.

— Обещай ми, че ако плантацията фалира, ще се откажеш от нея. Това ще бъде краят й. Не искам да идваш при мен и да искаш пари, за да я спасиш. Ще ми бъде трудно да ти откажа, но ще го сторя и трябва да ми обещаеш, че отказът ми няма да окаже влияние върху брака ни. Знаеш отношението ми към отглеждането на памук. За мен плантация като твоята е загубена кауза, чието време е отминало.

Тя протегна свободната си ръка и притисна пръсти към устните му.

— Не е нужно да казваш нищо повече, Пърси. Знам какво изпитваш и не очаквам да ми се притечеш на помощ. Все едно да пристъпиш правилата, които сме следвали цял живот.

— Значи обещаваш? — погледна я напрегнато той. Изглеждаше така, сякаш сдържаше собствената си радост, докато тя му дадеше дума.

— Разбира се, че обещавам — извика тя и скочи от стола като дете, готово за лудории. — Пърси… ти сериозно ли говориш?

— Напълно — разсмя се той. — Между другото, все още не си казала да.

Мери коленичи пред него и го прегърна през врата.

— Да, да, да! — извика тя между целувките, с които обсипваше устните му. Най-сетне господ й се усмихваше. — О, Пърси — въздъхна тя, — ако знаеш откога се питам какво би било да съм омъжена за теб.

— Ами — отвърна той, — пусни ме да стана от стола и ще ти покажа.

24.

Той я отнесе в спалнята зад завесата. Мери забеляза колосаните чаршафи, когато той я положи върху леглото. Беше обмислял как да я прелъсти, не че имаше нещо против, облекчена, че скоро ще бъде с единствения мъж, който можеше да заглуши рева на звяра, надигнал се в нея.

— Пърси… — заговори тя с изтънял гласец. — Аз…

— Страх ли те е? — той започна да разкопчава блузата й. — Недей.

— Но аз не знам какво да правя…

— Няма значение. Ще открием заедно.

Наистина откриха. Часове по-късно, когато в стаята беше станало тъмно и луната беше изгряла, тя лежеше в прегръдката му, притисната до тялото му.

— Знаеш ли как се чувствам?

— Не, любов моя — отвърна той и приглади косата й. — Кажи ми.

— У дома. Имам чувството, че съм се прибрала у дома.

— Ти си у дома — промълви той.

На зазоряване той пое ръката й и я отведе навън под душа, вдигнат сред боровете, и двамата застанаха голи под струята. Мери пискаше и пръскаше Пърси с вода, докато той се смееше. Това е истински рай, помисли си тя, а ние сме Адам и Ева. Имало ли е друг мъж и друга жена, които са били сякаш специално създадени един за друг. След малко тя плъзна ръце по бронзовите му гърди.

— Пърси — прошепна тя настойчиво и той я поведе към хижата.

Когато утрото настъпи, той направи закуска — бекон, яйца и донесе крема с праскови, който вчера така и не изядоха. Мери се хранеше с огромен апетит. По-късно, докато се обличаха, Пърси се засмя:

— Добре, че имам дрехи, за да се преоблека и да изглеждам добре, когато те закарам при Хоуги, но въпросът е какво ще правим с теб.

Мери докосна яката на блузата си и погледна кафявата си пола за езда.

— Това са дрехите, които обикновено нося, когато не замествам някого на полето. Хоуги няма да забележи, ако не се преоблека.

Никак не й се тръгваше; погледна към езерото от опасаната с мрежа веранда, а Пърси застана до нея и зарови лице в косата й.

— Добре ли си? — попита той.

— Ще се оправя — отвърна тя. — Беше много внимателен.

— Ще почувстваш известен дискомфорт. Следобед ще ти донеса мехлем.

— Няма да успееш да ме намериш. Още не знам кои участъци ще оглеждам.

Ръцете му се напрегнаха.

— Тогава довечера. Ще си бъдеш ли вкъщи?

— Да, ще се постарая. Ще приготвя вечеря и… можеш да останеш. Тоби няма да е у дома. Четвъртъците ходи у брат си. Ловят риба.

Той я притисна и тя усети как кръвта й кипва.

— Ще оставя автомобила и ще повърви — каза той с дрезгав глас. Обърна я към себе си и вдигна брадичката й, а палецът му погали трапчинката. — Щастлива ли си, Мери?

— Дори повече, отколкото предполагах, че е възможно — призна тя. Докосна лицето му с почуда. Русата му брада беше набола и бодеше. Притаи дъх. Това беше любов, не похот. Защо се беше страхувала да го обича? Двамата щяха да изгладят различията си. Те имаха нужда един от друг. Щеше да е добра с него. Той никога нямаше да съжалява, че се е оженил за нея. Усети как желанието й се надига и забрави за паренето в слабините си. Ако не си тръгнеше веднага, никога нямаше да събере сили, за да се върне при Хоуги. Отдръпна се. — Трябва да тръгваме, Пърси. Ако закъснея още, Хоуги ще заподозре нещо, освен това съм сигурна, че не е нахранил Шоний.

Пърси я наблюдаваше как си връзва косата.

— Мери, може ли довечера да обсъдим дата за сватбата? Искам да се оженим колкото е възможно по-скоро.

Тя отпусна ръце. Обърна се нещастно към него. Не й беше хрумвало, че той може да настоява да се оженят, преди да приберат реколтата. Сватбата беше невъзможна покрай всички приготовления,

които трябваше да бъдат направени. Отсега нататък тя трябваше да прекарва всеки ден, всяка минута в „Съмърсет“.

— Мислех… мислех да почакаме до прибирането на памука — отвърна тя, а лицето й го молеше да не се обиди, задето отлага. — Толкова много зависи от тази реколта, знаеш го. Трябва да изляза на печалба. Не мога да си позволя нито закъснения, нито странична помощ. Налага се да бъда непрекъснато в плантацията. Мислех… че се съгласи, че разбираш.

Той преглътна и тя забеляза как разочарованието се плъзва по силния му врат.

— А кога предвиждаш да се появи подходящ момент?

— В края на октомври.

— В края на октомври! Та дотогава има много време, Мери.

— Знам. — Тя го прегърна през врата, — но времето ще мине. Междувременно, ако сме дискретни, можем да сме заедно. Ще ти се реванширам за забавянето. Обещавам ти. Обичам те.

Пърси се предаде и я притисна до себе си.

— Добре — въздъхна той, — но ми се искаше да стане още утре. Имам чувството, че е грешка да чакаме.

— Ще бъде грешка, ако не чакаме — отвърна Мери. — Така ще ни остане достатъчно време, за да планираме красива сватба, да организираме предбрачните събития и хубав меден месец. Ще можем да си починем. Ще видиш.

Дойде краят на април, след него мина и май, и двата месеца бяха сухи и горещи. Мери се тревожеше. В началото на юни обаче, скоро след като топлиците памук разкриха белите си съкровища, заваля ситен дъждец и даде на плантацията достатъчното количество влага, за да утоли жаждата й. Съдбата продължаваше да се усмихва, въпреки това всяка сутрин Мери усещаше тежест в гърдите. Ако можеше дъждът да изчака, както и другите бедствия, тогава последното от дългата поредица нещастия, сполетели семейство Толивър, щеше да приключи.

Отнасяше се предпазливо към щастието си, ала не можеше да устои на изкушението да си представя как прибира реколтата, как е почти приключила с изплащането на ипотеката, как трупа пари в банката. Щеше да започне брака си с Пърси на чисто и стига той да спазваше обещанието си, тя щеше да се погрижи той никога да не

страда заради „Съмърсет“. Щеше успешно да съчетава времето и енергията си, като започнеше с наемането на управител, който да я облекчи от някои задължения. Ако трябваше, щеше да обиколи щата, за да намери заместник на мързеливия Хоуги Картър, на когото бе очевидно, че не може да разчита.

Двамата вече планираха съвместния си живот. Щяха да живеят в нейната къща. Това щеше да зарадва много господин и госпожа Уоруик, тъй като синът и снаха им щяха да живеят наблизо и можеха да разчитат на тях, ако се случеше нещо. Пърси имаше намерение веднага след сватбата да инсталира електричество и телефон! Трябваше да се добавят бани, да се модернизира кухнята, а навесът за карети да се превърне в гараж. Основният ремонт включваше и розовата градина, и двора, и ново боядисване на къщата. Щяха да задържат Саси и Тоби, разбира се, но щяха да наемат още прислуга, а Пърси настояваше да намерят счетоводител, за да не се занимава Мери и със счетоводните книги, след като се прибере.

Основният повод за тревога се превърнаха срещите им и опитите да опазят връзката си в тайна. Мери не се стесняваше да напомня на Пърси колко е важно да пазят репутацията си, за да не избухне скандал. Хората може и да я гледаха накриво, защото все още не беше оправдала доверието на баща си, но никога не я гледаха отвисоко. Та тя беше от семейство Толивър! Само че името нямаше да я спаси, ако се разкриеше, че спи с мъж без двамата да са женени, а и Пърси не искаше никой да заподозре, че е спал със съпругата си, преди да се ожени за нея.

Затова двамата обмисляха внимателно всяка среща и местата, на които се виждаха. Най-често се срещаха в усамотената хижа край езерото. Никой не заподозря какво става зад грубата врата. Подготовката за прибирането на реколтата продължаваше и когато Саси се върна, реши, че вечерите, в които Мери не се прибира, сигурно остава в къщата на Ледбетър. Хоуги пък си мислеше, че господарката му се връща с Шоний в града в края на дългия горещ ден, а напоследък, колкото и да беше странно, му се струваше по-ведра и най-сетне понапълняла.

Всеки четвъртък прекарваха нощта в къщата на „Хюстън Авеню“, когато Саси и Тоби излизаха. Тогава имаха предостатъчно време да похапнат простичката вечеря, която Мери беше приготвила,

преди да хукне на горния етаж в спалнята си, и да захвърли работните дрехи. Преди Мери може и да живееше единствено заради дните си в „Съмърсет“, но сега живееше заради нощите с Пърси.

Открито споделяха само неделните следобеди. Прекарваха ги заедно с Оли и Чарли Уейт в игра на бридж. Мери едва ги издържаше, но неделите бяха абсолютно необходими за заблуда. Беше убедена, че само един поглед към нея и Пърси бе достатъчен, за да разберат другите какво става. Бе истинска агония да седи на масата с него, понякога той й беше партньор, понякога противник, усещаше всяко негово чувствено движение, но не смееше да рискува и да го погледне. Следобедите се проточваха безкрайно дълги, но облекчението идваше в мига, в който чуеше ударите на стария стенен часовник, възвестяващ, че е време гостите й да си тръгват.

Макар да имаше възражения, Пърси разбираше, че е разумно поне за известно време да скрият намерението си да се оженят.

Така никой нямаше да забележи колко интимни са станали отношенията им, още повече че Мери живееше в непрекъснат страх да не бъдат разобличени. Бяха единодушни, че гневът на Биатрис ще ги помете, ако разбереше, но също така трябваше да мислят и за Оли.

Говориха за Оли надълго и нашироко.

— Мери, трябва да му кажем в най-скоро време.

— Защо?

— Защото той е влюбен в теб, красива глупачке. Обича те от години, също като мен.

— Веднъж ми мина нещо подобно през ума, но реших, че чувствата му са прераснали в приятелство.

— Можеш да ми вярваш, че не са. Ако ми се беше сторило, че има дори най-малкия шанс да отвърнеш на любовта му, никога нямаше да те преследвам така. Ако не беше Оли, досега да съм погребан във Франция.

— Знам — промълви Мери, както обикновено смразена при тази мисъл. — Мислиш ли, че той все още таи надежда?

— Може би подсъзнателно, но докато не сложа пръстена на пръста ти, частица от него ще вярва, че има шанс.

— Дай ми време до средата на август, тогава ми купи пръстен — предложи Мери.

25.

Беше краят на втората седмица от август, време за първата обиколка на полята.

— Започваме брането в понеделник сутринта на зазоряване — уведоми Мери наемателите в събота, преди началото на брането. — Утре си починете добре. Ще започнем от южната страна. Във вторник продължаваме от запад на изток. Бъдете готови да тръгнете с каруците си не по-късно от четири и половина.

Същата неделя, следобед, Мери се чувстваше твърде неспокойна, за да играе бридж и на два пъти обяви повече.

— Дано това не е поличба — подхвърли Оли.

Мери прие забележката като намек.

— Какво искаш да кажеш? — Острият й глас изплющя като камшик в тихата стая, изпълнена с напрежение, и тримата мъже я погледнаха изненадани.

— Говорех за изхода на играта — отвърна Оли и се усмихна виновно. — Да не би да помисли, че говоря за реколтата? Как можах да кажа нещо толкова глупаво тъкмо тази вечер? Сигурен съм, че си уредила всичко в „Съмърсет“. Държа да ти кажа, че до следващата неделя ще си най-щастливата жена в окръга.

— Да пием за тези думи — предложи Чарлс и бързо доля в чашите им шампанско, донесено тайно от избата на семейство Дюмонт. Сухият режим беше за гласувалите за него, поне това беше мнението на всички. Мери както обикновено отказа, но вдигна чашата си с вода. — За кралицата на памука — рече Чарлс. — Нека винаги да бъде!

— Дай боже! — отвърнаха останалите в един глас и се чукнаха. Само че забележката на Оли развали доброто й настроение. Тя бе извадила наяве парливия въпрос, който не спираше да я измъчва напоследък. Дали наистина не беше отхапала повече, отколкото можеше да сдъвче?

Извини се, че на следващата сутрин щяла да става рано, и отпрати гостите преди обичайното време, включително и Пърси, който

обикновено се връщаше, след като другите си тръгнеха.

— Нервна съм като котка в стая, пълна с люлеещи столове — обясни тя, когато Оли и Чарлс се отдалечиха и той стисна ръката й с разбиране.

Няколко часа след полунощ я събуди гробна тишина. Изправи се в леглото, ослуша се и подуши въздуха. Отметна завивките и отвори френските врати към верандата пред стаята й.

— О, не! — извика тя и устата й пресъхна от ужас. Далече на изток, където се намираше „Съмърсет“, назъбени светкавици прорязваха нощното небе. Носеше се мирис на дъжд, чуваше се далечен гръм. И още нещо. В неподвижния въздух се стелеше прах. „О, господи! Моля те, смили се над мен. Недей, господи. Не ми го причинявай. Татко, дядо Томас… помогнете ми!“

Сърцето й заплашваше да изскочи от гърдите, когато тя се втурна вътре, колкото да завърже връзките на ботушите си и да метне един халат, преди да изтича на долния етаж.

Сложи юзда на Шоний и скочи на гърба му, както беше по нощница, смушка го с токовете на ботушите си и двамата изскочиха на спящия булевард, после свиха по черния път, водещ към плантацията.

— Давай, момче! — пришпорваше Мери стария кон, наведена ниско над развятата му грива, за да ускори скоростта. Умът й се прочисти, докато препускаха в нощта. Наемателите знаеха какво да правят. Нали тази седмица даде на всяко семейство инструкции какво да правят в случай, че завали. „Да, госпожице Мери, излизаме в полето с чувалите и почваме да берем бързо. Щом закапе, тичаме с чувалите под дърветата и ги завиваме с брезента в каруците.“

Хоуги и семейството му вече бяха навън. Добре, че и двамата му вече пораснали синове си бяха вкъщи, единият в отпуск от армията, а другият си търсеше работа. И двамата бяха нарамили чувалите.

— Добрутро, госпожице Мери — поздравиха те и се престориха, че не забелязват, че е по нощница и халат.

— Колко зле е положението, Хоуги?

Управителят сви рамене.

— Знам колкото и ти, госпожице Мери.

— Дай ми чувал.

Все още бе тъмно като в рог, когато семейство Картър, общо седем души, заедно с Мери поеха по браздите и започнаха да събират

памука. Не бе паднала и капка дъжд, но светкавиците раздираха небето и във въздуха се носеше прах. Тя се молеше за вятър. Най-силен ужас изпитваше от тежкия, неподвижен въздух. В далечината забеляза трепкането на керосинови лампи в полето и забрадени глави да се движат сред белите топки, опитните ръце работеха, докато нощното небе тътнеше: „Бързо, бързо, бързо!“

Градушката започна трийсет минути по-късно, последвана от проливен дъжд. Мери и седмината от семейство Картър бяха на браздите, твърде далече, за да стигнат до каруците.

— Скрийте се под чувалите! — провикна се някой. — Градушката е като речни скали.

Мери продължи да бере, докато най-сетне разбра, че е напълно безсмислено. Изтегли наполовина пълния си чувал под себе си и го покри с тялото си, а с ръце скри главата си. След известно време престана да усеща ударите, чуваше единствено сърцето си, притиснато до чувала.

Поройният дъжд се лееше, когато най-сетне някой я дръпна да стане.

— Госпожице Мери — рече Хоуги, — не можем да направим нищо повече. Да приберем чувалите в къщата.

Нощницата и халатът бяха залепнали за нея, подгъвите им се влачеха в калта, ботушите й бяха подгизнали. Мери грабна чувала и се опита да го довлече до къщата на управителя.

— Пневмония ще пипнеш с тези дрехи, да не би да искаш да умреш, госпожице Мери? — подхвърли съпругата на Хоуги.

Де да можех, изстена наум Мери.

Занесоха чувалите на верандата и Мери се взря изпод мокрите си кичури коса към лицата, скупчили се около нея. Изглежда, чакаха да каже нещо… да направи нещо. Животът им беше в техните ръце и тя трябваше да намери начин да поправи съсипията, да оправи нещата. Хоуги я наблюдаваше с очакване. Тъй като не можеше да му плати веднага за работата като управител, тя му беше обещала по-голям процент от печалбата от реколтата. Присви очи и се загледа напред в гъстия мрак, сякаш щеше да чуе гласовете на баща си и дядо си, които да я посъветват как да постъпи, но в момента чуваше единствено краха на мечтите си.

— Мамка му! — изруга Хоуги и избърса лице с кърпа. — Поредната провалена година.

— Какво ще правим, татко? — попита едно от момиченцата, очите му бяха пълни със сълзи, а лицето му цяло оплескано с кал.

— Сега ще сложим този памук да се суши и ще видим с колко разполагаме — отвърна Мери. — Мата — обърна се тя към съпругата на Хоуги, — запали огън в предната стая, за да изсушим, доколкото е възможно чувалите. Утре сутринта отново ще натъпчем памука в тях.

Работиха през тъмния час преди утрото и разпределяха според качеството му спасения памук на купчинки.

— Лошо. Не изглежда никак добре, госпожице Мери — измърмори Хоуги.

Дъждът беше спрял и нощта се проясняваше, когато Мери най-сетне прие чаша кафе и излезе на задната веранда, за да огледа плантацията си. Зората огряваше полето и разкриваше очуканите редове, по които до вчера стърчаха яки стръкове натежал памук. Сега стеблата бяха оголени, откъснатите топчици памук лежаха сред ледените късове, докъдето погледът стигаше. Нито един храст не беше пощаден.

— Прилича на сварена ряпа със спанак — промълви със страхопочитание едно от момчетата на Картър.

— Мълчи, сине — сръчка го майка му и стрелна Мери с поглед.

Мери чу, че предната врата се отваря, а след това се затваря.

Картърови притихнаха и настана тишина, както в класна стая, когато директорът влезе неочаквано. Преди да разбере какво става, някой метна сако на раменете й и до ухото й заговори познат глас.

— Дойдох да те отведа у дома, Мери — рече Пърси. — Не можеш да направиш нищо повече.

Мери погледна семейство Картър. Онемели пред влиятелния Пърси Уоруик, те наблюдаваха как той прегръща госпожица Мери. Дори до този момент да се бяха колебали относно естеството на връзката им, вече знаеха какво става. Без да обърне никакво внимание на Пърси, тя заговори:

— Хоуги, когато приключиш тук, обиколи „Феър Ейкърс“ и накарай всички да отнесат събрания памук до теглилката на Ледбетър. Двамата със Сам ще преценим какво е положението в „Съмърсет“ и ще претеглим памука там. Ще се видим в къщата в десет сутринта.

— Добре, госпожице Мери.

— Много благодаря за положените усилия на всички — продължи Мери и сви едва забележимо рамене, за да даде сигнал на Пърси да си дръпне ръката. — Мати, благодаря за кафето и се извинявам за бъркотията.

Пърси свали ръката си, кимна на семейството и последва Мери през стаите, пълни с подгизнал памук, към автомобила. Едва не му се скара, когато видя очуканите от градушката брони и оплесканите с кал колела, задето се беше появил без нужда и я беше засрамил. След като си пое дълбоко дъх, тя попита:

— Защо дойде, Пърси?

Той я загърна в сакото.

— За да се уверя, че си добре, и да те отведа у дома.

— Защо реши, че ще се прибера? Тук имат нужда от мен. Освен това дойдох с Шоний.

Животното чакаше търпеливо там, където Мери го беше оставила вързан за един кол, а по хълбоците му продължаваше да се стича дъжд. Обърна глава, когато чу името си, и я погледна тъжно.

— Ще кажа на някого от Картърови да го откара вкъщи — предложи Пърси.

— Не, ти просто не разбираш. Те имат нужда от момчетата тук, а аз имам нужда от Шоний, за да отида до „Съмърсет“. Когато приключа там, трябва да отида до града, за да се видя с Емит Уейт.

— За бога, Мери, аз ще те закарам при Емит.

— Не! — отсече категорично тя. — Трябва да отида сама.

Управителят и семейството му се бяха скупчили пред мрежестата врата и наблюдаваха открито двойката.

— В този вид ли? — попита Пърси и хвърли тъжен поглед на мокрите й дрехи, изпръскани с кал. — Нека поне те закарам до вас, за да се преоблечеш, преди да настинеш.

Мери мислеше бързо. Пърси беше прав. Ако се появеше по нощница пред наемателите точно сега, едва ли щеше да им вдъхне увереност, освен това й беше студено. Последното, което й трябваше в момента, беше да се разболее.

— Добре — съгласи се с нежелание тя.

Завързаха жребеца за бронята и двамата с Пърси седнаха смълчани в автомобила. Той пое по наскоро павирания път към

Хаубъткър, където нямаше да заседне в калта, вместо по черния, който щеше да им позволи да влязат незабелязани на „Хюстън Авеню“. Градът тъкмо се будеше и шофьорът и неугледната му пътничка бяха доволни, че само неколцина собственици на магазини ги видяха, докато минаваха пред сградата на съда.

— Колко е зле положението? — попита Пърси, когато спря пред верандата. — Това краят ли е?

Мери седеше вдървено, без да се обръща към него.

— Все още ми остават няколко карти.

Той отпусна ръка на рамото й и заговори тихо:

— Съжалявам, мила, но договорката ни си е договорка.

— Да не би да съм казала обратното. — Тя сви рамене, смъкна сакото и отвори широко вратата. — Няма нужда да… си толкова доволен.

— Не съм доволен. За бога, Мери… — Пърси слезе от автомобила, докато тя отвързваше Шоний. — Как можа да си го помислиш? Скъпа, знам как се чувстваш…

— Знаеш друг път! Как е възможно да знаеш как се чувствам? Като видях как „Съмърсет“ се разпада, имах чувството, че виждам детето си мъртво. Не мога да ти опиша… какво отчаяние ме е обзело.

— Но ти знаеше рисковете…

Мери усети как лицето й пламва.

— Не ме поучавай, Пърси! Последното, което ми трябва сега, е доза от безпогрешната логика на Уоруикови. Върви да работиш или да се занимаваш с нещо и ме остави да си върша работата.

След тези думи, с жвакащи ботуши и подгизнали дрехи, оплескани в кал, Мери дръпна юздата на Шоний и пое към конюшнята да го подсуши и нахрани, като остави Пърси да гледа след любимата жена, която го бе изоставила в миг, когато имаше най-голяма нужда от помощ.

26.

Късно сутринта, когато Мери и Шоний пристигнаха пред кантората на Емит Уейт, слънцето грееше ведро, денят беше огласян от птичи песни, сякаш не бе имало нощна буря.

Адвокатът изпъшка, щом тя влезе, посочи й стол и се отпусна тежко на своя. Стори й се по-прегърбен от обикновено, като че неговото участие в нещастието бе бреме, което трябваше цял живот да носи на раменете си.

— „Съмърсет“ все още не е потънал, господин Уейт — започна Мери, готова да му представи добре обмислените си аргументи. — Обсъждали сме този вариант и на мен все още ми остава едно асо. „Феър Ейкърс“. Искам да взема кредит, като заложа „Феър Ейкърс“. — Даде си сметка, че говори прекалено бързо, но искаше да заличи изражението на съжаление, което сякаш казваше „защо ми трябваше да те слушам“ от лицето на верния приятел на баща си. — Сигурна съм, че за да защитите попечителския фонд, ще се погрижите като човек, на когото имам пълно доверие, да получа заем. Това е единственият начин…

Емит стовари ръка върху бюрото и я прекъсна.

— Не ми казвай какви са отговорностите ми, млада госпожице! Не и след като преди не се сещаше за това! Ако спазвах стриктно ролята си на човек, на когото можеш да имаш пълно доверие, тази сутрин нямаше да седиш пред мен, а аз нямаше да будувам цяла нощ и да се проклинам. Сигурно Върнън Толивър се обръща в гроба си.

— Нищо подобно — каза тихо Мери, решена да говори разумно. — Татко щеше да разбере какви са рисковете. Щеше да разбере защо ми позволихте да ги поема. Добре, рискувах и загубих. Сега трябва да спася онова, което мога. Единственият начин да го постигна, е като ипотекирам „Феър Ейкърс“. Ще успея да взема достатъчно голям заем, за да покрия паричните си задължения. Следващата година, при добра реколта… — Когато забеляза с такъв поглед я стрелна Емит над очилата си, тя замълча и сви рамене. — Какъв друг избор имам?

— Да си позволя ли да спомена очевидното?

— Не, господине. Няма да продам „Съмърсет“.

Емит свали очилата си и потри очи.

— Какво искаш да направя?

— Да уредите среща в банката още днес и да ми помогнете да се разбера с тях.

— Защо толкова скоро? Прибери се, почини си. Сигурен съм, че не си мигнала през нощта. След като си починеш, ще ти хрумне по-добро решение. Защо си се разбързала да ходиш още днес в банката?

— След снощната буря няма да съм единствената, която ще се втурне към банката. Банка „Хаубъткър“ има лимит за отпускане на заеми на фермери. Искам да съм сред първите на опашката. Надявам се, нямате други ангажименти.

— Щеше ли да има някакво значение, ако имах? — С тежка въздишка Емит си сложи отново очилата и дръпна телефона към себе си. След малко вече беше обяснил на президента на щатската банка защо се обажда и той се съгласи да се срещнат с него и Мери същия следобед.

Мери беше дошла от плантацията, облечена във вехта пола и блуза, по които се виждаха пръски кал. Когато влезе в банката, се сблъска с модерно облечената Изабел Уидърс, съперницата ѝ за сърцето на Пърси. Бащата на Изабел беше президент на банка „Хаубъткър“.

— Боже, та това е Мери Толивър — измърка младата жена и развеселеният ѝ поглед се плъзна по неугледните дрехи на Мери.

— Точно така — отвърна също толкова високомерно Мери.

— Много съжалявам за градушката, изсипала се точно по време на събирането на реколтата. Сигурно „Съмърсет“ е лошо пострадал.

— Малко, но ще се справим.

— Наистина ли? — Изабел нави на пръста си дълъг низ перли, стигащ чак до талията на ефирната ѝ рокля. — Значи идваш да се видиш с татко просто така. Той много ще ти се зарадва. Ще ми бъде интересно да ми разкаже всичко, когато се прибере довечера. Радвам се, че се видяхме отново, господин Уейт. Сигурно и вие идвате просто на гости. — Тя се усмихна сияйно с начервените си устни като на холивудската актриса Теда Бара, заобиколи посетителите и остави след себе си аромата на тежък парфюм.

Емит примигна в недоумение от острата размяна на реплики.

— Мили боже.

В кабинета на Реймънд Уидърс адвокатът остави Мери да говори и запази мълчание, докато тя представяше искането си, подкрепено с цифри от листа, който беше съставила набързо на масата в кухнята на Ледбетър.

— Нося нотариалния акт на „Феър Ейкърс“ и съм готова да го заложа, ако се споразумеем — бяха последните й думи.

Реймънд Уидърс беше слушал внимателно, докато барабанеше със закръглените си, меки пръсти на бизнесмен. Дъщеря му, неговата гордост и радост, в различни пози, на различна възраст се усмихваше вяло на Мери от богато украсените рамки, подредени на библиотеката. В продължение на няколко секунди, които изящният позлатен часовник на полицата над камината отмери шумно, банкерът мълча и Мери така и не успя да долови какви мисли се крият зад гладкото лице. Сигурно нарочно го правеше, за да държи клиентите в напрежение. Когато най-сетне заговори, той се намръщи.

— Донякъде можем да помогнем — започна той, — но, за съжаление, няма да успеем да покрием пълната сума на искането ви.

— Как така? — попита Мери и сърцето й се сви. Емит изсумтя и се поизправи.

— Банката може да ви заеме само четирийсет процента от стойността на имота, който ипотекирате, тъй като след войната цените на памука са спаднали драстично. Да видим… — Банкерът заоглежда нотариалния акт. — Стойността му към днешна дата, включително къщата, постройките и оборудването възлиза на… — Не пожела да каже сумата на глас, затова я записа на лист и й го подаде през бюрото.

Мери дръпна листа.

— Но „Феър Ейкърс“ струва два пъти повече! — извика тя и пресметна тутакси, че подобен заем на база оценката на банката изобщо нямаше да покрие разходите й. Подаде листа на Емит.

— За вас може и да е така, но бордът на директорите ще бъде на друго мнение — отвърна банкерът.

Емит прочисти гърлото си.

— Стига, Реймънд. Сигурен съм, че можеш да направиш нещо. Та ти контролираш борда. Ако Мери не може да плати дори да й дадеш петдесет процента от същинската цена на „Феър Ейкърс“, ще продадеш имота и пак ще имаш печалба.

Реймънд Уидърс се замисли за момент.

— Има едно условие, което ще промени мнението на борда, стига госпожица Толивър да се съгласи.

Мери се обнадежди.

— Какво условие?

— Да не засаждате отново памук. Прекалено рисковано е. Фъстъци, сорго, захарна тръстика, царевица, ориз — има най-различни култури, дори можете да отглеждате добитък. Така може и да ви дадем исканата сума, стига да не садите памук. В този случай банката ще бъде сигурна, че ще си върне парите.

— Изобщо не съм съгласна — отвърна веднага Мери, вбесена, че Уидърс се осмеляваше да предложи подобен вариант на човек от семейство Толивър. — „Съмърсет“ е памукова плантация…

— Беше памукова плантация — поправи я банкерът, без да крие, че губи търпение. — Би било разумно да приемете съвета ми, госпожице Толивър, Дните на памука в Източен Тексас отминаха. Слънцето на тази култура залязва. Други страни произвеждат същото количество с по-добро качество от целия памукопроизводителен район на Щатите и продават на по-ниски цени. Вие имате ли представа, че нова синтетична материя ще смени копринатa. Произвежда се във Франция — обясни той. — Въпрос на време е да замени памука в дрехите и производството й да започне и тук. Синтетичните материали са по-леки, по-евтини и по-трайни от памука. Заслужават ли си усилията за растение, което нападат какви ли не вредители, да не говорим как му действат природните стихии.

Уидърс се облегна назад, преплете пръсти и ги отпусна върху жилетката.

— Ако обаче се съгласите да засеете по-доходоносна култура, ще успея да убедя борда да увеличи заема с десет процента. В противен случай получавате четирийсет процента от оценката.

Мери бе толкова шокирана, че не можеше да проговори. Емит отново прочисти гърлото си.

— Какво е необходимо, за да получи онова, което иска, Реймънд?

— Ами… — Банкерът разплете пръсти и заговори на Емит така, сякаш Мери я нямаше. — Ако успее да намери гарант, когото банката одобри, за да подпише ипотеката, може и да й отпуснем парите. Въпросният човек трябва да разбира, че носи отговорност пред

банката, ако госпожица Толивър фалира. Тъй като тя няма двайсет и една, не може да бъде принудена по законен път да му върне парите, защото непълнолетните не носят отговорност за заеми. — Отново насочи вниманието си към Мери.

— Познавате ли човек, който да сподели с вас отговорността при тези условия, госпожице Толивър?

Скритият намек във въпроса я разтърси. Той знае за нас с Пърси, изтръпна тя. Мисли, че съм попречила на надеждите на Изабел да стане госпожа Пърси Уоруик. Нима целият град беше разбрал за връзката им? Ако наистина бяха научили, колко ли знаеха?

— За конкретен човек ли ме питате? — погледна го тя напълно спокойно.

Банкерът се подсмихна.

— Банката, разбира се, ще одобри подписа на Пърси Уоруик, а на вас, госпожице Толивър, няма да ви бъде трудно да го получите, тъй като… семействата ви са близки.

Мери събра документите, разпилени по бюрото.

— Благодаря ви, че ни отделихте от времето си, господин Уидърс. Двамата с господин Уейт ще помислим и ще ви съобщим решението си възможно най-бързо.

— Не се бавете, госпожице Толивър — надигна се от мястото си банкерът. — Разполагаме с ограничена сума, определена за заеми на фермери, а вече бяха внесени и други молби.

Докато вървеше след Мери на излизане от банката, Емит не криеше, че е потресен.

— Мери, миличка, какво ще правиш? Какво си намислила?

Мери си пое дълбоко дъх.

— Нещо, за което ще съжалявам до края на живота си.

27.

На връщане към „Хюстън Авеню“ Мери се бореше със страха от стъпката, която се канеше да предприеме, ала не й оставаше друг избор. Нямаше да засее „Съмърсет“ с култура, различна от памук, заради печалба. За това и дума не можеше да става. Много добре знаеше какво рискуваше, като отиваше да поиска подписа на Пърси. „Договорката ни си е договорка“, беше й напомнил той и щеше да настоява тя да я спази. Но пък тя нямаше да е достойна дъщеря на рода Толивър, ако не опиташе. Беше обещала да не иска заеми, но в случая не отиваше за заем, а за най-обикновен подпис. Нямаше да моли за пари. Да, истина е, че той щеше да носи отговорност за нейния заем, ако реколтата се провалеше, но нямаше да изгуби нито едно пени. „Феър Ейкърс“ беше изцяло нейна собственост. Ако се случеше ново нещастие, тя щеше да продаде имението и да плати на Пърси. Усети как всеки мускул в тялото й се напряга при мисълта, че може да бъде принудена да продаде някаква част от плантацията, за да изплати задълженията си към банката в Бостън. Рискът обаче си струваше.

Оставаше й само да убеди Пърси, че с молбата си не пристъпва обещанието си, че не нарушава правилото, което семействата бяха спазвали почти цял век. Под чаткането на копитата на Шоний Мери се замисли над правилото за пръв път, откакто го беше приела, без да задава въпроси за семейната история. Запита се защо изобщо са повдигнали подобен въпрос. След като разсъждава известно време, реши, че това е безсърдечен, дори жесток подход към приятелството. Че към кого да се обърнеш за помощ, ако не към приятел? Те бяха толкова близки. Защо се бяха съгласили?

И тогава, противно на всичко, в което предпочиташе да вярва, отговорът дойде сам в този ясен следобед. Главата на всяко семейство е знаел, че ако вземе пари от другите, ще изгуби власт, ще бъде зависим и по този начин ще унищожи приятелството помежду им. Когато дължиш пари на приятел, равенството се губи. Дори дългът да бъде изплатен, онзи, който е бил в нужда, винаги ще си остане задължен на благодетеля си. Такава бе човешката природа.

Това е, каза си Мери, но един подпис съвсем не е заем. Тя не нарушаваше договорката им.

Когато пристигна на „Хюстън Авеню“, Мери реши да позвъни на Пърси в кабинета му. Тъй като бе много вероятно телефонистката да подслушва, още повече, че можеше и друг да вдигне, в редките случаи, в които му се обаждаше, те разговаряха като най-обикновени съседи, никога не споменаваха нищо конкретно.

— Я, Мери Толивър, каква изненада — започна той, без да крие колко е облекчен, че чува гласа й. — Какво причини градушката? Големи ли са пораженията? Ще се оправи ли всичко?

— Не, Пърси. Реколтата е унищожена, но къщата е наред. Затова звъня. Ала ще има нужда от ремонт. Би ли изпратил човек да огледа какво трябва да се поправи?

— Разбира се. По кое време да го пратя?

— Пет става ли?

— Ще бъде там.

Мери затвори и си помисли, че колкото и да внимаваха, никак не бе изненадана, че връзката им е била разкрита. Достатъчно беше готвачката на Уоруикови да каже на готвачката на някое друго семейство за пикниците за двама, които приготвяше толкова често за господин Пърси, за да ги носи един бог знае къде и на кого. Тъй като не го виждаха с нито една от красавиците на града, най-вероятно беше да се е сближил с Мери Толивър, момичето, което целуна пред Господ и целия град, когато заминаваше на война.

Какво значение имаше, успокояваше се Мери, ако скоро се оженеха. Тя си пое рязко въздух, за да се стегне. Какво означаваше това „ако“?

Когато пристигна, той вече я чакаше в хижата. Не бе губил време да смени костюма си, но беше свалил сакото и разхлабил вратовръзката, ръкавите му бяха навити. Щом тя спря, той отвори вратата и се втурна към каретата, за да й помогне да слезе.

— Колко се радвам да те прегърна отново — въздъхна той след дълга, страстна целувка.

Тя се сгуши до врата му.

— Прекрасно е, че ме прегръщаш отново — прошепна тя.

Влязоха вътре и Пърси наля две чаши студен чай. Откъм езерото подухваше ветрец и завърташе вентилаторите на тавана, разнасяйки

влагата след дъжда. Подаде й чашата.

— Радостен съм като кутре, което бозае, че поиска да се видим, но сигурно си смъртно уморена и копнееш да поспиш. Не трябва ли да си у вас, за да си починеш?

Мери се отпусна на един от столовете.

— Трябваше да те видя, Пърси.

— Този глас означава, че не си искала да ме видиш по обичайната причина.

— Така е. Имам проблем.

Пърси отпи спокойно глътка чай и изви вежди над ръба на чашата като предупредителни флагове. Приседна на канапето, далече от нея. Мери реши, че това е лош знак. Беше се досетил защо е дошла.

— Казвай — подкани я той.

Тя преглътна, когато усети как страхът се събира на топка в гърлото й. Отпи от чая и се опита да овладее бесните удари на сърцето си.

— Днес с Емит ходихме да поискаме заем от банка „Хаубъткър“. Говорихме с Реймънд Уидърс… — Той не реагира, когато чу името на бащата на бившата си любима и тя бързо заразказва за нищожната сума, която можеше да получи срещу земята, като нарочно не спомена условието на банкера да се заеме с друга култура, за да си осигури повече пари. — Сумата, която ми предлага, няма да покрие онова, което ми е необходимо за семе — преувеличи тя, — камо ли да ми стигне за идващата година.

— И какво смяташ да правиш? — попита той, без да трепне.

Нямаше друг изход, освен да му каже. Макар в главата й да ехтяха предупредителни гласове, тя продължи:

— Готов е да ми даде заема, ако си намеря поръчител.

В последвалата тишина потракването на ледените кубчета в чашата на Пърси звучеше като топовни гърмежи.

— Ти какво му каза?

— Казах му, че ще му съобщя решението си допълнително.

— Не съм и предполагал, че си му дала отговор веднага. Защо? Нали се бяхме разбрали?

Мери се приведе напред.

— Знам — отвърна тя, — но аз не се отричам от уговорката ни. Моля те единствено за подписа ти, за бога. Не ти искам пари.

Всъщност, дори да фалирам, ти няма да изгубиш нищо.

— Как така?

— Ако и следващата година е лоша, ще продам „Феър Ейкърс“ и даже част от „Съмърсет“, ако се налага. Ще си получиш парите. Давам ти думата си, Пърси.

Той протегна силните си крака и стана. Мери имаше чувството, че пред нея се е изправил бик, който рови с копито земята с разширени ноздри.

— Даваш ми дума ли? — повтори той. — В същата тази стая ми даде дума, че никога няма да искаш от мен да спасявам „Съмърсет“, ако си в беда. Обеща ми да се откажеш от плантацията и да ми бъдеш съпруга.

— Пърси, не е същото. Ти не влагаш пари в „Съмърсет“. Моля те само за подписа ти. Не е същото.

— Разбира се, че е същото. Опитваш се да търсиш под вола теле и много добре го знаеш. Съжалявам, че стана така, и това е самата истина, Мери, но държа да спазиш обещанието си.

Тя се изправи бавно. Лицето й беше пребледняло от шок.

— Значи… няма да ми помогнеш, така ли?

— Не, няма да ти стана гарант.

Започна да отпуска навитите ръкави. Мери го наблюдаваше ужасена. Той си тръгваше! Пристъпи към него и сложи ръце на гърдите му, молеше безмълвно за разбиране със силата на изключителната си красота.

— Пърси, знам как ти изглежда. Имаш чувството, че потъпквам дадената дума, но опитай се да видиш нещата по друг начин. Бях ти обещала да не ти искам пари, за да спася „Съмърсет“. По какъв начин нарушавам обещанието си, като те моля за един подпис? Няма да дадеш и цент.

Тя усети как гърдите му потръпнаха и разбра, че го е възбудила, въпреки това той продължи да закопчава ръкавите си.

— Ами ако вземеш заем и последва нова лоша година. Какво ще стане тогава? След като продадеш „Феър Ейкърс“, няма да има какво да ипотекираш.

— Вече ти казах. Ще продам част от плантацията. Обещавам ти, Пърси. Трябва да ми повярваш.

— Иска ми се да можех. — Той отмести ръцете й и затегна вратовръзката. — Това ще се случи отново. Знаеш, че е така. Ще очакваш да имаш паричен резерв, на който да разчиташ, както преди да купиш „Феър Ейкърс“. Според теб колко дълго ще останат тези пари в банката, когато изникне изкушението да купиш нов сорт семена, машини, напоителна система, когато разбереш, че се продава друг имот? Познавам достатъчно добре Мери Толивър и знам, че тя ще бъде първата кандидатка да купува. Тогава ще се озовем в същата каша както сега, когато се получи нов провал.

— Не говорим за тогава. Говорим за сега.

— Казвам само, че тогава няма да е по-различно от сега. — Той пристъпи към нея, очите му бяха угаснали, без следа от надежда. — Не става дума за пари, Мери. Много добре знаеш. Става въпрос за уговорката ни. Обещах да те подкрепям… в манията ти по „Съмърсет“ — защото това е чиста проба мания, — но ти обеща, че ако нещата се провалят, ще се откажеш, без това да оказва влияние на брака ни. Докажи ми, че не си ме излъгала.

Тя му обърна гръб и стисна силно ръце.

— Не е честно. Изопачаваш нещата, а аз те моля за един подпис на лист хартия.

Той застана зад нея и тя усети отчаяната му нужда да чуе онова, което искаше.

— Какво ще стане с нас, ако се наложи да ме подкрепиш, след като се оженим, и аз ти откажа, и те накарам да продадеш „Съмърсет“, за да покриеш дълговете си?

Ето че отново бе на ръба на „сега или никога“… но това беше последната криза, нашепваше вътрешният й глас. Само една крачка беше достатъчна, за да реши бъдещето й.

Той я завъртя към себе си.

— Отговори ми, по дяволите!

Тя кръстоса ръце, около себе си, за да се предпази от нахлуващия студ.

— Ще… ще те намразя — прошепна тя и наведе глава.

Мина цяла вечност, преди Пърси да заговори.

— Така си и мислех. Значи никога не си имала намерение да спазиш обещанието си.

Тя вдигна глава. По лицето му се беше изписала същата болка, която я проряза, когато настъпи утрото и разкри съсипаните поля.

— Аз съм „Съмърсет“, Пърси — отвърна тя. — Не мога да се променя. Такава съм, каквато съм — жената, която обичаш. Да ме разделиш от плантацията е да имаш една половинка от мен. Никога няма да бъда същата. Сега съм убедена в това. Сподели ме и ще ме имаш цялата.

По загорялото му лице се изписа пълно недоверие.

— Да не би да се опитваш да ми кажеш, че не мога да имам едното без другото? Значи, ако откажа да гарантирам заема ти, ще те изгубя?

Мери бързо облиза пресъхналите си устни.

— Без „Съмърсет“ съм изгубена за теб, Пърси.

— Мери… — той стисна раменете й. — „Съмърсет“ е само пръст и семена. Аз съм от плът и кръв.

— Пърси — заговори умолително тя. — Обичам те. Не можеш ли да намериш място за „Съмърсет“ в живота ни?

Той отпусна ръце.

— Може и да мога, ако знаех, че ме обичаш колкото плантацията. Говориш за споделяне, но „Съмърсет“ ще получи по-голямата част от теб. Вече си го доказала. — Той отстъпи назад с разкривено от болка лице. — Не разбираш ли какво правиш? Ще изгубиш и мен, и плантацията. Тогава какво ще спечелиш? — В този момент му хрумна мисъл, толкова невероятна, че направо не можеше да повярва. Не помръдваше, а зениците му се свиха като глави на карфички. — Само че ти нямаш никакво намерение да изгубиш „Съмърсет“, нали?

Когато тя наведе смутено глава, той заговори бавно:

— Само не ми казвай, че ще се обърнеш към Оли…

Тя мълчеше със сведена глава, скръстила ръце и това бе достатъчно красноречив отговор.

Той изрева от ярост и безсилие.

— Господи, готова си да се унизиш, за да спасиш това парче земя, нали? — Дръпна сакото си и натъпка рязко в джоба си една малка кутийка. Изгледа я студено и каза: — Преди да си тръгнеш, си събери нещата. Повече няма да идваш тук.

Мери знаеше, че няма смисъл да му се моли. Без да помръдва от мястото си, тя остана да гледа след него, докато я напускаше, този път

завинаги. Чу го да тряска вратата на автомобила, след това хрущенето на гумите по боровите иглички, когато зави. Беше средата на август. Сети се, че е прибрал в джоба си кутийката с годежния й пръстен.

28.

Рано на следващата сутрин Мери се обади на Оли и помоли за среща точно в десет, в магазина. Прекара безсънна нощ в гостната, за да бъде близо до вратата, в случай че Пърси позвъни. Безброй пъти излиза на верандата, за да надникне към „Уоруик Хол“, а веднъж дори излезе на тротоара по халат с надеждата да види, че в стаята му все още свети и да получи доказателство, че той също не може да спи, защото мисли за нея.

Само че стаята бе тъмна.

Обзета от решителност, тя облече демодиран костюм за път, прибра косата си на стегнат кок и подготви Шоний, за да отидат до универсален магазин „Дюмонт“. Оли я очакваше на стълбите.

— Съжалявам за сполетялото те нещастие, Мери — рече той й пое ръцете й в своите, стиснал умело патериците. — Толкова ли е зле, колкото изглежда?

За частица от секундата Мери си помисли, че той говори за Пърси, но след това разбра, че е загрижен за пораженията от градушката. Очевидно Оли не знаеше за раздялата им. Иначе щеше да разбере по изражението му.

— Дори по-зле — призна тя. — Тъкмо затова съм тук, Оли.

Мери седна срещу него и обясни причината за посещението си, но този път, без да пропусне нищо от условията, които беше поставил Реймънд Уидърс.

— Разбирам, че като те моля да ми станеш гарант, се обръщам против решението на семействата ни, спазвано, откакто сме създали Хаубъткър — обясни тя.

— Я стига! — Оли замахна с безупречно поддържаната си ръка. — Някаква си престаряла уговорка. Разбира се, че не можеш да засадиш в „Съмърсет“ друго, освен памук. Напълно разумно е. Реймънд Уидърс би трябвало да знае, че винаги ще има пазар за естествените влакна, въпреки навлизането на синтетичните материи. За мен ще бъде удоволствие и чест да ти стана гарант, миличка.

Мери заговори, трогната от безрезервната му щедрост:

— Има нещо, което трябва да ти кажа, Оли. Първо помолих Пърси.

— Ясно — отвърна той. — Отказа ли ти?

— Да.

Той вдигна ръце по типичния галски начин.

— Може би така е най-добре. Не би искала бракът ви да започне с… усложнения.

Мери се ококори.

— Значи… Знаел си за нас?

Оли се разсмя.

— Да не забележиш какво изпитвате един към друг е все едно да не забележиш слон на чаено парти. Разбира се, че знам. И Чарлс знае. Кога е сватбата?

Мери сведе очи, за да приглади една гънка на полата.

— О, не! — Ужасеният Оли притисна ръце към бузите си. — Значи затова Пърси побърза да замине днес сутринта дявол знае къде. Обади ми се към шест, за да каже, че се качвал на влака. Щял да ходи на един от дървосекаческите им лагери в Канада и не знаел кога ще се върне. Май здравата сте се скарали!

Мери се напрегна. Пърси беше заминал. При това в Канада. Типично в негов стил! Смрази я лепкав страх. Едно беше да живеят разделени в същия квартал, отделени от няколко къщи, съвсем друго бе да ги дели цяла страна…

— Той знаеше, че ще те помоля да ми станеш гарант — отвърна тя.

— И не го е одобрявал?

— Мисли, че се възползвам от обичта ти към мен.

Оли въздъхна и поклати глава, при което щръкна кичур светлокестенява коса, умело подстригана, за да прикрие колко е оредяла.

— Какви беди се стоварват на главите на гордите мъже — промърмори той подигравателно надуто и наведе напред глава, за да погледне Мери. — Да не говорим за гордите жени. Мъчно ми е, че аз съм причината за тази неразбория.

— Не си — побърза да го успокои Мери. — Двамата с Пърси сме си виновни. Между нас съществуват съществени… различия, които,

изглежда, не успяваме да изгладим. Ако предпочиташ да не обсъждаме този въпрос…

— Я стига глупости. — Оли й даде знак да остане на мястото си. — Докато пресече границата, ще му е минало и ще се качи на следващия влак, за да се върне. Вие, двамата, никога не сте изтрайвали дълго скарани. Напълно естествено е да се обърнеш към мен, след като той ти е отказал. Защо не? Ще поговоря с него, когато се върне, ще го накарам да осъзнае, че се е държал като глупак. — Той й се усмихна. — Изчакай да позвъня на Реймънд.

Когато той посегна към телефонната слушалка, Мери протегна ръка и я отпусна върху китката му.

— Оли, искам да ми обещаеш нещо, преди да го направиш.

— Каквото поискаш — отвърна тихо той. — Уверявам те, че съм готов да ти обещая всичко, което поискаш.

— Слушай тогава. Ако някога имаш финансови затруднения и аз мога да ти помогна, трябва да ми позволиш да ти се притека на помощ. Обещай ми, Оли.

Оли я погали по ръката със снизходителна усмивка.

— Добре, mon amie[1], щом настояваш, обещавам — отвърна той, явно изпълнен със съмнение, че някога ще се стигне до изпълнение на това обещание.

Тя извади кърпичка от чантата си и избърса очи. Напоследък беше станала твърде емоционална.

— Оли, ти си най-прекрасният приятел, истинско съкровище за всички ни. Не забравяй, че те моля единствено за подпис. Ще бъдеш освободен от това задължение догодина, след като приберем реколтата.

Той вдигна слушалката.

— Тогава да се надяваме, че времето ще бъде хубаво и небесата няма да проявят нов каприз.

След като приключиха с банката, Оли я изпрати до стълбите.

— Сигурен ли си, че Пърси не каза кога се прибира? — попита тя, когато събра кураж.

Той вдигна рамене по типичния за френските си прадеди начин.

— Не, агънце, но когато усети колко много му липсваш, ще хукне към къщи.

Пърси обаче не хукна към къщи. През следващата седмица, докато наглеждаше разчистването на полята, тя непрекъснато се

озърташе с надеждата да зърне автомобила му по все още калния път на „Съмърсет“ и всяка вечер поглеждаше към масата в хола, да не би да й е оставил съобщение. Всеки път, когато подкарашe Шоний по алеята към къщата, поглеждаше към улицата, за да зърне неговия „Пиърс-Ароу“, и една вечер дори подкара вярното животно към хижата край езерото. Прозорците се оказаха тъмни, вратата беше заключена, личеше, че мястото е необитаемо, сякаш те двамата, никога не бяха стъпвали тук. Налегна я отчаяние, също като грипен вирус и напълно я лиши от енергия и сили.

Август премина в септември, а все по-осезаемото чувство за загуба отказваше да я остави. Дори Оли го нямаше, за да я утеши. Беше заминал за модно представяне в Ню Йорк и нямаше да се прибере до октомври. След това планираше да отиде в Европа, на покупки, щеше да остане в Париж, където да се види с Майлс и с френските си другари от войната. Щеше да отсъства почти цяла година.

Чувстваше се толкова нещастна, че започна да повръща почти всяка сутрин, след като се събудеше. Саси нарече тези прилошавания „водна треска“, необичайно лятно заболяване, което поразявало всички, пили вода от потоците и езерата. Мери не оспори диагнозата й и реши, че е хванала бацила, докато е плувала в езерото с Пърси. Една сутрин обаче, когато се приведе над легена при поредния пристъп на гадене, се запита дали не трябва да си запише час при доктор Танър, за да обсъди състоянието си с него. Беше много заета, но пък беше пропуснала цикъла си…

Вдигна рязко глава. Насочи поглед към огледалото над мивката, обзета от ужас. Страхът я накара да опипа гърдите си. Боляха я, бяха напрегнати. Господи!

Затича по стълбите към библиотеката и грабна една дебела книга от рафта. В нея бяха описани семейни болести, симптоми и начини на лечение. Беше издадена през 1850 година, но някои болести и диагнозите им си бяха същите, откакто свят светуваше. Мери усети, че й се вие свят, докато четеше симптомите за неразположението си. Всичко пасваше — пропуснат менструален цикъл, подути гърди, потъмнели зърна, гадене, чести позиви за уриниране, умора, липса на апетит…

Мили боже, смили се… Беше бременна!

Разбра, че няма как да отиде при доктор Танър, за да потвърди подозренията ѝ. Налагаше се да се консултира с лекар, който не работеше в областта, а това означаваше, че трябва да си запише час по телефона. Обаждането щеше да стане повод за приказки, дори телефонистката да не кажеше и дума, че Мери Толивър не е потърсила професионалния съвет на доктор Танър, ами отива другаде.

Хукна при Биатрис и я завари да реже зелен фасул заедно с готвачката.

— Я, че това е Мери! — възкликна тя, след като младата жена влетя в кухнята. — Каква приятна изненада. Какво те води у нас?

— Биатрис, търся Пърси — отвърна задъхано Мери. Усети, че кърши ръце, затова ги натъпка в джобовете на полата. — Много е важно да говоря с него.

— И на мен ми се иска да говоря с него, мила — въздъхна Биатрис и подаде купата на готвачката. Пое ръката на Мери и я поведе извън кухнята, към салона. — Намира се някъде в канадските Скалисти планини и работи с една от бригадите на фирмата. Замина преди две седмици и двамата с баща му няма как да се свържем с него. Кажи ми какво става?

— Просто… трябва да говоря с него — отвърна Мери и се опита да диша по-спокойно. Умението на Биатрис да долавя и усеща настроенията на хората беше остро като наточен трион и тя бързо щеше да разбере каква е причината за безпокойството на младата жена. — Скарахме се — обясни тя. — Дойдох да му се извиня и да му кажа, че… не мога да живея без него.

Биатрис се усмихна.

— Радвам се да го чуя, той също ще се зарадва. Предполагам, че сте се скарали точно преди да замине за Канада. Щом се обади, ще му предам съобщението ти и той ще се върне бързо. — Тя я погледна с обич. — Деца, не смятате ли, че е крайно време да се обвържете? Още малко и ще стана прекалено стара за баба.

Усмивката на Мери стана ослепителна, въпреки завладялата я тревога.

— Ще се погрижим това да не се случи. Моля те, кажи на Пърси да побърза с връщането. Имам нужда… от него.

— Разбира се, дете. — Биатрис протегна ръце. — Да знаеш колко съм щастлива.

Минаха седмици. Дойде октомври. От Пърси все още нямаше вест. Мери оглеждаше корема си за външни белези, че в нея расте живот, и с облекчение установи, че не й личи. Само че в нея растеше и още нещо. Също като червей, чакал да изгуби всичко, преди да изпълзи от дупката си. Забеляза го скоро след градушката. Една сутрин, уморена от тревоги и безсъние, тя погледна опустошените поля на „Съмърсет“ и почувства, че земята й се присмива, наслаждава се на провала й и направените жертви. Чувството се задържа и през мъчителните седмици, докато почистваха и сортираха онова, което успяха да спасят, и се опитваше да повдигне духа на наемателите. Реши, че е от бременността. Беше чела, че тя оказва влияние върху умственото и емоционално състояние на жената. Не бе възможно земята и природата да са се съюзили срещу нея, да са се превърнали в злорад предател на всичките й надежди и мечти. Независимо от това усещането си оставаше и често, докато яздеше Шоний по изровените пътища притиснала една ръка към корема си, имаше чувството, че чува гласа на Пърси: „Съмърсет“ е само пръст и семена. Аз съм от плът и кръв.

В средата на октомври тя прие, че ще й се наложи да живее без „Съмърсет“, но никога без Пърси.

Нощем, като не можеше да спи, сядаше на перваза на северния прозорец, посоката, в която се намираше Канада. Притискаше колене към гърдите си и се молеше.

— Моля те, господи, накарай Пърси да се върне у дома. Ще се откажа от „Съмърсет“. Ще бъда доволна да съм му съпруга и майка на детето ни, докато съм жива. Сега вече знам кое е важно. Знам, че без него никога няма да съм щастлива. Моля те, господи, изпрати Пърси у дома.

И тогава, една сутрин, запъхтяната Саси се качи по стълбите, за да каже на Мери, която едва намери сили да се вдигне от леглото, че госпожица Биатрис била долу и искала да говори с нея. Тя хукна боса по стълбите, но облекчението й бързо се стопи, когато Биатрис й обясни, че Пърси не се бил върнал в Сиатъл с дървосекачите. Изпратил известие по един от хората, за да уведоми родителите си, че заминавал на проучване навътре в канадските Скалисти планини и нямало да се върне още месец. Мери чу някъде отдалече недоволството на Биатрис.

— Къде му е умът на Пърси да замине и да остави баща си да се справя сам с всичко? Джереми още не се е оправил напълно, имаме нужда от сина си във фабриката. Двамата с него, агънце, добре сте се изпокарали.

Мери бавно протегна ръка, за да напипа стола зад себе си; имаше чувството, че земята се отваря под босите й крака. Притисна ръце към закръгления си корем. „Какво да правя?“, запита се тя.

Сети се веднага.

---

[1] Mon amie (фр.) — приятелко — Б.пр. ↑

29.

Същата вечер по настояване на Мери Оли й дойде на гости. Беше се върнал от пътуването до Ню Йорк преди няколко дни и й беше донесъл очарователно плюшено мече от универсален магазин „Мейси“.

— Бих предпочел да е от „Тифани“ — усмихна се той, — но ти щеше да откажеш. — Лятната влага си беше отишла. Сега бе най-приятно да се седи в беседката и човек можеше да се наслади на първия хлад. Седнал на люлката, Оли отпиваше горещ шоколад и чакаше Мери да му каже каква е причината за поканата. Падна нощ, звездите се показаха. От оградата избуха бухал.

— Знам, че те тревожи нещо, не е само желанието да ти разкажа за пътуването, Мери. Какво има?

Тя заговори с глух глас, задавен от болка.

— Бременна съм, Оли. Бебето е на Пърси.

Последва пълно мълчание, нарушавано единствено от звуците на нощните твари в храстите и дърветата. След малко Оли се прокашля.

— Мери, та това е чудесно.

Отговори му, все още полуобърнала гръб към него.

— Да, ако Пърси беше тук.

— Той знае ли?

— Замина, преди да разбера.

— Какъв е проблемът, mon amie? — По детски гладкото му чело се сбърчи. Празният крачол на панталона беше навит както обикновено до коляното и дискретно прихванат. — Двамата с Пърси сте влюбени още от пубертета. Щом му кажеш, той ще се прибере на часа и ще се ожени за теб. Като знам колко ти е мъчно, откакто е заминал, виждам, че и двамата сте нещастни, когато сте разделени. Кой, освен теб би го накарал да хукне към канадската пустош?

— Проблемът е, че няма как да се свържа с него. В последното известие до техните казва, че заминавал за още месец, дори повече. Вчера научих.

— Искаш да кажеш… О, Мери, агънце… — Оли посегна към ръката ѝ. — Колко… в кой месец си?

— Не съм сигурна. Предполагам, че съм в трети. Започва да ми личи по малко.

— Мило момиче, трябва да измислим нещо. Нали не би… нали не си намислила да махнеш бебето?

— Не, разбира се. Дори не ми е минало през ума.

— Значи трябва да намерим начин да го открием, това е. — Оли се залюля, сякаш се канеше да стане, да се подпре на патериците и да поведе издирването. — Мога да наема следотърсачи.

— Недей, Оли. — Мери стисна ръката му, за да го спре. — Няма време за това. Докато открием Пърси, ще минат седмици. А докато той се прибере и се оженим, няма да ни остане достатъчно време, за да кажем след това, че съм родила преждевременно.

Оли я погледна безпомощно с притаено в очите му безпокойство.

— Какво тогава ще правиш?

Тя си пое дълбоко дъх и бързо — преди куражът да я напусне — се обърна към него и го попита направо:

— Оли, би ли… съгласен ли си да се ожениш за мен и да отгледаш детето като свое? Не е нужно Пърси да разбира. Не трябва да разбира. Ще ти бъда добра съпруга, Оли, обещавам. Никога няма да съжаляваш, че си се оженил за мен.

Оли отвори удивено уста. Когато най-сетне се опомни, заговори:

— Да се оженя за теб ли? За теб, Мери? Никога…

Отказът прозвуча като гръмотевица. Не можеше да повярва. Надеждата рухна, заменена веднага от срам.

— Оли, скъпи, прости ми. Много се извинявам, че те поставих в това положение. Колко съм безчувствена и неблагодарна, след всичко, което направи за мен…

— Не, не, Мери! Ти не ме разбра! — Той размаха диво ръка. Както беше обзет от вълнение, той всеки момент можеше да падне от люлката. — Дори в най-необузданите си мечти не съм си представял, че ще имам шанс да се оженя за теб. Господ ми е свидетел, че те обичам от деня, в който се роди, но… — Лицето му се разкриви, сякаш щеше всеки миг да се разплаче. — Виж, аз… не мога да се оженя за теб. Не мога да се оженя за никоя.

Тя отпусна нежно ръка на рамото му.

— Заради крака ли? Оли, тази загуба не те прави по-малко мъж. Всъщност, начинът, по който се справи… куражът, който прояви, те превърна в още по-добър човек, отколкото преди, ако това изобщо е възможно.

— Не става дума единствено за крака, агънце… — Дори в мрака, Мери забеляза как той се изчервява. — Имаше и други поражения. Гранатата нарани… мъжествеността ми. Не мога да те даря с деца. Не мога да ти бъда съпруг. Мога само да те обградя с обич.

Слисана, неспособна да повярва, тя го изслуша, докато той описваше нараняването и си припомни прощалните думи в писмото на баща си: „Питам се дали не продължавам проклятието, което поразява семейство Толивър, откакто бе отсечено първото дърво в «Съмърсет».“ Забеляза, че устните на Оли помръдват, но чуваше единствено пророческите подигравателни гласове на Майлс и госпожица Пийбоди. Притисна бузите си с ръце. „Моля те, господи, недей. Не ми причинявай това.“

— Сега разбираш защо не мога да се оженя за теб, Мери, макар да ми се иска повече от всичко на света — обясни Оли. Изглеждаше така, сякаш всеки момент щеше да рухне.

Тя отпусна ръце и си наложи да не издава чувствата, които бушуваха в нея.

— Пърси знае ли за нараняването ти? — попита тя.

— Не. Не искам да разбира. Ще го притисне още по-силно чувство за вина, отколкото сега.

Мери се насили да се усмихне.

— Не мога да си представя да има жена, която да иска от един мъж повече от това той да я желае с всяка клетка — заяви тя.

Пясъчнорусите му вежди се извиха почти до косата.

— Това означава ли, че независимо от всичко ще се омъжиш за мен?

— Да — отвърна тя, — стига да ме искаш.

— Да те искам ли? — По миловидното му лице се разля невъздържана радост. — Разбира се, че те искам! Мери, любима… дори не съм се надявал… — Той замълча по средата на изречението, сякаш поразен от мълния. — Ами Пърси? Това как ще му се отрази? Mon dieu[1], Мери, той ще бъде съсипан. Ще реши, че съм го предал!

Тя отпусна ръка на здравото му коляно.

— Не, няма. Ще помисли, че аз съм го предала, че съм те подмамила да се ожениш за мен, за да съм сигурна, че плантацията винаги ще има финансова подкрепа. Той ще повярва, защото знае, че бих направила всичко, за да спася „Съмърсет“. Нали затова се скарахме.

— Но, Мери, как можеш да му позволиш да помисли подобно нещо за теб, след като не е истина?

— Мога, за да му спестя истината защо се женим. Като повярва, че съм се омъжила за най-добрия му приятел, за да спася „Съмърсет“, няма да бъде чак толкова наранен. Разбираш ли, Оли?

Оли тръсна глава, сякаш около него жужаха пчели.

— О, агънце, много искам да се оженя за теб. Искам и бебето. Искам го повече от всичко на света, но да нараня Пърси…

Без да се колебае, Мери коленичи пред люлката. Стисна ръцете му.

— Чуй ме, Оли. Пърси никога няма да те обвини, задето си се оженил за мен. Той знае какво изпитваш към мен. Нека повярва, че съм се омъжила за теб заради „Съмърсет“. Това е единственият начин, по който ще опазим бебето от скандал. Представяш ли си как ще се отрази на детето клеймото, че е извънбрачно, как ще се отрази на името Уоруик, на моето име, на самото дете. Скоро заминаваш за Европа. Ще тръгна с теб. Когато се върнем, бебето ще бъде още малко и ще можем да убедим хората, че се е родило два месеца по-рано. Ако обаче чакам, няма да мога да направя абсолютно нищо.

— Но Пърси ни обича толкова много… Как ще му го причиним?

Мери притисна лицето му между дланите си и се вгледа в очите му.

— Ще му се реванширaме, Оли. Ще го обичаме и ние, ще му дадем най-искреното си приятелство.

— Ами… след като… сте се опознали, Мери, как ще издържите далече един от друг? Не искам да те деля, дори с Пърси. Как ще живеем заедно тримата само като приятели?

— Ще се наложи, скъпи — отвърна Мери и отпусна чело на рамото му. — В името на всички, които обичаме — баща ти, Биатрис, Джереми, Пърси, бебето и… нас самите — просто се налага. Пърси ще се ожени, ще си има свои деца, времето, което с него сме прекарали заедно, ще се превърне в далечен спомен и за двамата. — Лъжите се

лееха, но тя говореше искрено, когато заяви: — Винаги ще съм ти вярна, Оли, обещавам ти.

Оли извади кърпичка от вътрешния джоб на костюма и попи очи.

— Не мога да повярвам — рече той. — Ти… ще се ожениш за мен… най-невъзможната ми мечта се сбъдва. Единственото препятствие за щастието ми е Пърси… Той ще бъде съкрушен, но… Не знам какво друго да направя.

— Именно — отвърна Мери и се надигна, за да седне до него на люлката. В сърцето й имаше място за Оли, мислеше си тя, докато се опитваше да потисне сълзите си. Той щеше винаги да я дарява с обич, да й бъде предан, да я уважава, но в същия момент усети в себе си движение, сякаш част от нея принадлежеше на единствения мъж, когото щеше да обича, спотаен в далечно, тайно кътче на съзнанието й, също като животно, което предусещаше края си.

---

[1] Mon dieu (фр.) — Мили боже — Б.пр. ↑

30.

Двамата се ожениха седмица по-късно в елегантния салон на семейство Дюмонт и същата вечер поеха към Ню Йорк, където щяха да се качат на презокеански параход към Европа. Мери беше облякла къса, свободна дреха от бял сатен, първата сватбена рокля в Хаубъткър, различна от традиционната дълга рокля и булчински воал. Присъстваха само Ейбъл, Джереми и Биатрис Уоруик, семейството на Емит Уейт и синът му Чарлс. Емит я предаде на младоженеца. Церемонията беше извършена от мирови съдия, последвана от малък прием, за който беше приготвен сладкиш за чай и пунш, подправен с чудесен, незаконно произведен ром.

Съобщиха за бракосъчетанието им, след като Мери и Оли поеха на път. На жителите на Хаубъткър бе обяснено, че сватбата е трябвало да бъде вдигната набързо, за да може медеият месец да съвпадне с пътуването на младия Дюмонт за Европа. Хората останаха слисани от неочаквания брак на Мери с Оли Дюмонт, тъй като всички очакваха да размени клетви с красивия Пърси Уоруик. Освен това не можеха да повярват, че тя изоставя „Съмърсет“ и го предава в ръцете на управител, на когото не можеше да има пълно доверие. Най-сетне, докато пиеха чай, седяха по верандите или вечеряха, те решиха, че единствената причина, поради която Мери се е омъжила за Оли толкова скоро след пораженията на градушката, е била да спаси плантацията. Мери се надяваше и семейство Уоруик да се съгласят с тях и това да намали съжалението им, че не се е омъжила за сина им.

Не можеше да бъде сигурна. Не бе очаквала Биатрис да я съди, но тя се отнесе хладно и резервирано към нея.

— Твърдо ли си решила да не изчакаш завръщането на Пърси, за да се ожените? — попита тя. — Той ще остане много разочарован.

— Не, Биатрис — отвърна Мери. — Тогава ще бъде твърде късно.

Биатрис й бе отправила дълъг, изпитателен поглед и Мери се запита дали тя се е досетила за истинската причина, поради която сватбата не можеше да се отлага. Единствено Джереми остана

неестествено скован, когато Мери се надигна на пръсти, за да го целуне след приема.

Едва пристигнали в Париж, веднага след като се регистрираха в хотел „Риц“, Оли поведе Мери на лекар за първия й медицински преглед, където специалистът й каза, че било още рано, за да определят термина й. Мери предполагаше, че е краят на април. Когато спомена това при следващото си посещение, той поклати глава.

— Доколкото мога да преценя, бебето ще се роди по-късно. Според мен поне две или три седмици по-късно.

— Какво? — Мери усети как стаята се завихря пред очите й. — Искате да кажете, че съм… че не съм в толкова напреднала бременност, колкото очаквах?

Докторът се усмихна.

— Типично по американски, но отговорът е да. Заченали сте по-късно, отколкото предполагате, може би малко преди да пропуснете първия си цикъл.

Тя усети как в гърлото й се събира горчилка. Помнеше много добре това „по-късно“. Споменът я връхлетя така болезнено и натрапчиво, че й се наложи да се облегне на стената. Случи се през седмицата преди първото бране, когато кръвта й кипеше от възможността да внесе пари в банката, да изплати ипотеката, да се освободи от бащините задължения. Тогава бе изпитала първото наистина „хубаво чувство“ след самоубийството на майка си. Пърси я чакаше в хижата и когато отвори вратата, го завари препасал престилка с лъжица в ръка. Глуповатата му усмивка омекна и се превърна в усмивка на разбиране, когато забеляза копнежа, изписал се по лицето й. Той остави бавно лъжицата, премести тенджерата от печката, развърза престилката и пристъпи към нея.

Коленете на Мери омекнаха, когато си припомни страстта им онзи следобед, как телата им се бяха разтопили, как се бяха слели, как се бяха превърнали в едно неотделимо цяло, свято, вечно… Това беше денят, в който бе заченато детето им. Тя се плъзна надолу по стената и притисна колене към гърдите. „Любими мой, какво причиних и на двама ни? Какво направих?“

Беше пребледняла и разтреперана, когато Оли я взе. Той я отведе в хотела, където тя лежа два дни, едва успяваше да погълне малко хрупкав френски хляб и супа, единствената храна, която стомахът й

понасяше; отказваше да яде кроасани. Два месеца по-късно Ейбъл Дюмонт почерпи с пури на малкото вечерно парти, на което покани семейство Уоруик. Похвали се, че скоро щял да стане дядо. Очаквали бебето да се роди през юли 1921. Оли настоявал детето да се роди в прародината им, затова двамата щели да останат в Париж за раждането, а после да отпътуват от Франция. Матю Толивър Дюмонт се роди през май 1921 година. Платиха на акушер-гинеколога крупна сума и на акта за раждане бе записано, че единственото дете, на което семейство Дюмонт щяха да се радват, се бе появило на този свят два месеца след истинската си рождена дата.

Оли огледа детето с облекчение и гордост, докато то сучеше на гърдата на майка си. Вместо да е с руса коса, както и двамата очакваха, макар да не говореха по този въпрос, къдриците на детето бяха черни като на Мери, а светлосините му очи щяха да станат зелени. В средата на малката брадичка се виждаше едва загатната трапчинка и всички, които го видеха, отбелязваха, че косата в средата на челото му расте лизната нагоре, „също като на майка му“.

— Е, мила, имаме си един малък Толивър — заяви Оли, лицето му бе озарено от щастие.

Той се превърна в роб на детето от мига, в който го зърна за пръв път, и не го изпускаше от поглед. Една вечер, докато Мери го гледаше как полюшва малкия вързоп, как гука и му се радва и непрекъснато докосва с устни малката главица, тя се запита дали е забелязал иронията на положението. Той беше изгубил крака си и способността си да създава деца, за да спаси живота на приятеля си заради жената, която сега бе омъжена за него, и нейното дете.

Рядко й се случваше да забрави за „Съмърсет“. Всяка седмица изпращаше писма с инструкции на Хоуги Картър. Преди да замине, беше сключила сделка. Ако при завръщането й Мери откриеше, че той е ръководил и стопанисвал плантацията грижливо под зоркия поглед на Емит Уейт, щеше да му позволи да запазва целият добив от неговия памук в продължение на три години. Ако се върнеше и намереше недостатъци в начина му на управление, щеше да изгони и него, и семейството му от земята си, без да им остави нищо.

Една вечер, надвесени над спящия Матю, Оли каза:

— Мери, все още се питам дали не допускаме грешка, като крием за детето.

Обзета от паника, Мери го дръпна настрани от детската люлка.

— Не е никаква грешка да защитим това бебе от грешката, която двамата с Пърси допуснахме. Сега ти си му баща и няма да ти позволя да се чувстваш виновен, защото си решил, че си му отнел Матю. Пърси ще има много синове. Двамата с теб обаче имаме единствено Матю. Помисли си какво ще направи Пърси, ако разбере, че детето е негово.

Беше успяла да го трогне. Той покри ръката й със своята.

— Повече няма да повдигаме този въпрос. Просто ми хрумна.

След това, по време на втория им престой в Париж, осем седмици след предполагаемата рождена дата на Матю, те откриха Майлс и се разбраха да се видят на обяд. Оли остави Мери да довърши тоалета си за срещата, а той слезе, тъй като портиерът го беше повикал. Върна се с две писма, едното вече бе разпечатано. Беше сериозен.

— От татко са — започна той. — Следвали са ни из цяла Европа. Това е отпреди четири месеца.

— Какво има? — попита Мери.

— Става въпрос за Пърси. Оженил се е.

Тя все още стоеше пред тоалетката. Колието, което си слагаше, се изплъзна от ръката й и изтрака върху плота.

— За кого? — прошепна тя, впила недоумяващ поглед в огледалото.

— За Луси.

Кръвта се оттече от лицето й толкова бързо, че й се стори, че ще припадне.

— Луси ли? Луси ли каза?

— Да. Луси Джентри.

— Боже мой! Луси? — Мери стисна ръба на масата и се изсмя почти истерично, неспособна да повярва. — Пърси се е оженил за Луси? Как е могъл? Как е възможно?

— Сигурен съм, че Пърси си задава същия въпрос за теб — отбеляза Оли и се намръщи неодобрително, нещо, което се случваше много рядко. Отвори второто писмо, с клеймо два месеца по-късно. След като го прегледа набързо, той срещна погледа й в огледалото. — Най-добре да се приготвиш за следващия шок. Луси е бременна. Двамата с Пърси чакат бебе през април догодина.

Когато по-късно се срещнаха с Майлс, Мери откри, че й е много трудно да се съсредоточи над разговора и едва докосваше храната си. През повечето време говореше Оли. Мариета не беше с Майлс. Била „възпрепятствана“, обясни той и непрекъснато избягваше погледа на Мери. Изглеждаше по-зле, отколкото по времето, когато напусна Хаубъткър. Имаше нездрав цвят, а зъбите му бяха пожълтели от цигарите. По раменете на износения му костюм се беше посипал пърхот от оредялата му изтъняла коса.

Когато Оли се извини, за да отиде до тоалетната, Майлс погледна сестра си за пръв път.

— Все си мислех, че ще се събереш с Пърси, Мери.

— Само че не съм.

Брат й поклати глава.

— Ти и Оли. Пърси и Луси. Просто не се връзва. Какво се случи? — Когато не получи отговор, той оголи развалените си зъби. — Сам ще се сетя. След като градушката е помела реколтата, си решила, че Оли е спасението за „Съмърсет“. Като знам какво е отношението на Пърси към плантацията, той не би ти дал и цент, но пък щеше да се ожени за теб. А ти, нали си глупачка, си избрала „Съмърсет“.

— Какво ще кажеш да сменим темата? — попита Мери през стиснати зъби.

— И за какво да говорим? За мама ли? Убеден съм, че не е издъхнала в съня си от сърдечна недостатъчност.

— Ако беше там, щеше сам да се убедиш.

Майлс прокара кокалестата си ръка през косата по познатия начин, който Мери добре помнеше.

— Не те обвинявам за нищо, Мери. Просто не е в неин стил да се надигне от леглото, в което се е търкаляла години, за да ти организира тържество за рождения ден.

— И на мен така ми се струваше, но тя го направи. Очевидно усилието й е дошло в повече. Надявам се, не ме обвиняваш за нищо, Майлс. Брат, който може да избяга от майка си и сестра си, които имат нужда от него, едва ли е в положение да сочи обвинително с пръст друг, за когото предполага, че е пренебрегнал семейните си задължения?

Постараха се, но връзката помежду им беше прекъсната. Майлс вече й беше непознат, а на Мери й се искаше да не го бяха открили.

Той имаше вид на истински несретник. Нямаше никакво желание да отнесе този образ у дома, защото по всяка вероятност щеше да е последният от брат й. Възпитанието и остатъците от сестринска обич я накараха да покани Майлс в хотела, за да види племенника си, макар да се надяваше той да откаже.

Оли се връщаше. Когато видя как зет му се клатушка към тях с помощта на патериците, Майлс заговори:

— Бъди добра с Оли, малка сестричке. Той ти е пратен от Господ. По-добър няма да намериш. Дано го оценяваш.

— Оценявам го — увери го Мери.

Майлс не прие поканата да види племенника си и Оли и Мери заминаха от Европа, без да го видят отново. Отплаваха за дома седмица по-късно, тъкмо навреме за последната обиколка преди прибирането на реколтата в края на септември. Синът им беше почти на пет месеца и никой от хората, които гукаха над бебето, не се усъмни в твърдението на родителите, че се е появил на света осем седмици по-рано.

Мери Толивър Дюмонт отвори очи на верандата. Слънцето се беше спуснало зад покрива и вече не блестеше толкова силно. Полата на зеления й ленен костюм беше влажна и смачкана на скута. Почувства се объркана и за момент не можа да си спомни нито коя година е, нито къде се намира. На масата до нея бе оставена шампаниера, а върху полуразголения лед се потеше почти празна бутилка „Тетинже“. По тънката висока чаша се виждаше червило на мястото, откъдето беше отпивала.

Хиляда деветстотин осемдесет и пета, спомни си тя. Беше август хиляда деветстотин осемдесет и пета. Седеше на предната веранда на къщата съвсем сама и си припомняше миналото.

Връщането беше дълго. Единствено споменът за раждането на сина й я върна към настоящето — това и странното усещане, пропълзяло по гръбнака й. Пътуването с вълшебното килимче със сигурност беше приключило. Искаше да престане. Усети болезнена тръпка под гръдната кост, но тя винаги се появяваше, когато се замисляше за Матю. Каква глупачка е била, та да не разбере кога е бил

заченат. В онези дни момичетата не знаеха почти нищо за телата си, особено момичетата без майки, а тя беше без майка от много време.

Само ако бе знаела, пътуването към миналото щеше да е много различно. Животът им щеше да е различен. Пърси беше пристигнал в деня, в който двамата с Оли бяха заминали. Ако беше звъннал, за да съобщи на родителите си, че се връща, тя щеше да отмени сватбата и двамата с Пърси щяха да разполагат с достатъчно време, за да оправят нещата. Ако не беше минала покрай хижата в онзи ден, жадна да усети плътта му до своята, устните му, ръцете му. Ако той се беше съгласил да й стане гарант. Оказа се, че той е нямало да загуби и цент. Реколтата следващата година даде възможност да изплати ипотеката на „Феър Ейкърс“ с един замах. На другата година изплати и ипотеката на „Съмърсет“, плантацията беше нейна завинаги.

Само че не ставаше въпрос за пари. И двамата бяха наясно.

Това бе просто удобно прикритие и всички вярваха, че се е омъжила за Оли, за да спаси „Съмърсет“. Хората от града очакваха тя да го превърне в своя кукла, но той ги изненада. Оли не се остави просто така, въпреки че се държеше приятелски и бе готов да угоди на всички. Бракът им беше щастлив, градеше се на уважение, хумор, изключително разбиране и взаимна подкрепа. Тя му остана вярна, дори след като той почина и двамата с Пърси можеха да се съберат, но тогава беше твърде късно.

Мери тъжно поклати глава. Колко много „ако“, а последствията бяха застигнали всички. Пърси и Луси. Матю и сина на Пърси, Уайът. Майлс и мама. Уилям и Алис. И Мери Толивър Дюмонт. Всички загубиха заради „Съмърсет“.

Поне един живот можеше да спаси от проклятието на семейство Толивър — този живот, щеше да спести съжаленията, които щеше да отнесе в гроба. Отне й прекалено дълго време, за да разбере какво трябва да направи, но накрая беше сторила нужното, преди да се окаже прекалено късно. Утре щеше да се качи на самолета до Лъбок и да разкаже истинската история на семейство Толивър на Рейчъл, да й разкаже онези истории, които Еймос не беше чел, да разкрие истините, останали скрити толкова години. Щеше да накара Рейчъл да разбере. Щеше да я убеди, че допуска същите грешки, че завива накъдето не трябва, че дава същата жертва пред олтара на семейство Толивър, каквато беше поднесла старата й леля, и то защо? Веднъж беше

прочела: „Не земята е важна, а уроците, научени от тази земя.“ Намръщи се при тази мисъл, но сега вече вярваше, че казаното е истина. „Съмърсет“ беше добър учител, но тя не научи добре уроците си. Беше накарала Рейчъл да внимава и може би тя щеше да научи нужното.

Първо трябваше да свърши още една задача, след това можеше да напусне спокойна този свят. Трябваше да се качи на тавана, където беше армейският сандък на Оли. След като слезеше, щеше да похапне от хубавата гозба на Саси. Не че беше гладна. Напротив, дори й се гадеше. Болката в гърдите не си отиваше и пълзеше към брадичката й. Добре, че Саси идваше.

Тя се изправи неуверено на крака.

— Госпожице Мери! Госпожице Мери! — чу тя гласа да долита отдалече тъкмо когато нова болка, този път злобна, силна, я проряза чак до челюстта. Тя стисна парапета на верандата.

— Не! — промълви тя, когато разбра какво става. — Трябва да се кача на тавана, Саси. Трябва…

Краката й подадоха и в продължение на няколко секунди, докато се напрягаше да не изпусне светлината, тя видя очертанието на познато лице, което прие формата на сива мъгла и се спусна към нея. Оли, помисли си тя, но се появиха чертите на Рейчъл — красива, гневна, непрощаваща.

— Рейчъл! — извика тя, но образът изчезна в сгъстяващата се мъгла и тя усети болката от стрелите, които бе изстреляла.

ВТОРА ЧАСТ

31.

Стиснал куфарче в ръка, Еймос се зае да нагласи термостата в офиса си, преди да си тръгне, когато телефонът звънна. Зачака да се включи телефонният секретар. В момента не беше в настроение да говори по телефона, освен това беше леко пиян.

— Еймос, ако си там, обади се — чу той гласа на Пърси.

Веднага посегна към слушалката.

— Пърси? Тук съм. Какво да направя за теб? — Последва мълчание и той усети как сърцето му се свива. — Какво има? Какво е станало?

— Мери… тя е… получила е сърдечен удар.

Той заобиколи бюрото и се стовари на стола си.

— Много ли е зле?

— Починала е, Еймос. Паднала е на верандата преди малко. Саси е изпратила Хенри да ни повика. Мат е тук, но прецених, че трябва аз да ти кажа… — Прекъсна го приглушен вопъл.

Еймос притисна длан към пулсиращото си чело. Мили боже! Мери мъртва? Невъзможно! Господи, какво щеше да стане с Рейчъл? Сега тя никога нямаше да чуе причините, поради които Мери беше изготвила кодицила.

— Еймос?

— Тръгвам, Пърси. Ти в „Уоруик Хол“ ли си?

— Да. Линейката току-що отнесе тялото на патолога. Няма да има аутопсия. Причината за смъртта е очевидна. Трябва да съобщиш на Рейчъл.

Еймос се почувства още по-нещастен и отчаян.

— Ще й позвъня от вас.

Рейчъл даде на заден и вкара тъмнозеленото си беемве на запазеното за нея място на паркинга на „Толивър фармс уест“. Изненада се, когато завари управителя си, нейната незаменима дясна ръка вече цели осем години, на сянка под навеса. Очевидно я чакаше.

Трябваше да приеме доставката на нов компресор от южния сектор, докато тя беше на обедна среща. Завладя я странно чувство. Нюйоркският представител на текстилните фабрики, с които „Толивър фармс“ работеше от години, беше пристигнал на срещата без подготвен договор. От уважение към дългото им сътрудничество той беше дошъл колкото да й се извини, но не даде никакво обяснение.

— Какво става, Рон? — провикна се тя, когато слезе от автомобила, и веднага разбра, че нещо не е наред от начина, по който той се надигна от стола и побутна назад сламената шапка, а после пъхна ръце в джобовете на дънките.

— Може и да е нищо — провлече той, както говореха всички в Западен Тексас, — но когато дойдох за фактурата, звънна Еймос Хайнс. Стори ми се развълнуван. Каза да му се обадиш при първа възможност. Реших да поостана… да не би да е нещо лошо. Свързах се с Бъстър той да поеме доставката.

Тя стисна ръката му и профуча покрай него.

— Еймос в офиса си ли е?

— Не, в къщата на някой си Пърси Уоруик. Номерът е на бюрото ти.

Рейчъл остави ръчната си чанта и грабна слушалката. Стегна се, очаквайки да чуе, че нещо се е случило с Пърси. Ако беше така, щеше да се качи незабавно на самолета, за да бъде до пралеля си. На леля Мери щеше да й бъде много трудно да се приспособи към живота без Пърси.

Еймос вдигна още при първото позвъняване.

— Рейчъл?

— Аз съм, Еймос. Какво се е случило? — Тя погледна Рон в очите и притаи дъх в очакване на отговора на Еймос.

— Рейчъл, за съжаление… новините са лоши. Става въпрос за Мери. Почина неочаквано преди два часа от сърдечен удар.

Сякаш някой я простреля в гърдите. Шокът я вцепени, след това плисна болката, също като кръв от рана. Рон стисна ръката й и й помогна да седне на стола.

— О, Еймос…

— Мило момиче, нямам думи, с които да изразя съболезнованията си.

Чу как гласът му потрепери и се опита да се пребори със собствената си болка и да се стегне.

— Къде е била? Къде се е случило?

— На верандата, около един. Върнала се е от града и седяла на един от шезлонгите. Саси я открила, когато… когато издъхвала. Живяла е още около минута.

Рейчъл затвори очи и си представи сцената. Тъкмо се е върнала от града, вероятно безупречно облечена, седнала е на верандата и е видяла за последно улицата, на която беше живяла цял живот. Не би предпочела друго място, където да поеме последната си глътка въздух.

— Казала ли е… нещо?

— Според Саси… казала е, че трябвало да се качи на тавана. Порано накарала Хенри да отиде, за да отключи един сандък. Сигурно вътре е имало нещо, което й е трябвало. Тя… е извикала твоето име, Рейчъл… точно преди края.

Изпод стиснатите й клепки потекоха сълзи. Рон се пресегна към кутия кърпички на масичката за кафе и я остави край нея.

— Мило дете — продължи Еймос, — има ли кой да остане с теб?

Тя притисна кърпичката към очите си и разбра, че той питаше заради обтегнатите отношения между нея и семейството й. Те нямаше да я утешат.

— Да, управителят ми е тук, също и секретарката ми Даниел. Ще се оправя. Радвам се, че двамата с Мат сте при Пърси. Той как е?

— Приема го много тежко. Мат го изпрати горе да си почине. Праща ти много поздрави, а Мат ме помоли да ти предам, че е на твое разположение, като дойдеш в Хаубъткър.

Мат… когато чу името му, я обзе спокойствие. Не го беше виждала от тийнейджър, когато плака на рамото му.

— Предай му, че ще се възползвам — отвърна тя. — Ами ти, Еймос? Ти как си?

Последва кратко мълчание, докато той търсеше подходящата дума.

— Разсипан съм… дете, най-вече… заради теб.

„Милият обичлив Еймос“, помисли си тя и преглътна новите сълзи.

— Аз ще се оправя — повтори тя. — Просто ще ми бъде нужно време. Леля Мери казваше, че единственото хубаво на времето е, че ти

помага да преодолееш лошите моменти.

— Да се надяваме, че и този път ще бъде така — отвърна той и прочисти шумно гърлото си, сякаш там имаше огромна преграда. — Имаш ли представа в колко ще пристигнеш? Питам, за да уредя всичко — да уговоря среща с погребалния агент и цветарите, нали знаеш. Самолетът е зареден и готов да излети. Мери смяташе утре да дойде при теб.

Изненадата пресуши сълзите й.

— Не знаех.

— Значи е починала, преди да ти съобщи, но знам, че щеше да дойде да се срещнете. Лично ми каза в кантората днес, когато дойде за… на среща.

— Днес сте се виждали? Колко хубаво, че сте имали възможност да се видите, Еймос. Как само ми се иска да беше успяла да дойде. Каза ли защо ще идва? Просто… тя не беше от хората, които обичаха изненадите.

— Трябваше да направи… промени, струва ми се. Единственото, което ми каза и знам със сигурност е, че те обичаше.

Рейчъл отново затвори очи. Това също не бе характерно за пралеля й. Знаела ли е, че е тежко болна?

— Да ти е споменавала, че има болно сърце?

— Никога не ми е споменавала за проблеми със сърцето. Това беше удар за всички ни. Пак се връщам на идването ти…

— Ще се постарая да пристигна до десет сутринта — отвърна тя — и няма нужда да уреждаш всички тези срещи. Не знам дали ще успея да убедя мама и брат си да дойдат с нас с татко, но би ли казал на Саси, че може да се наложи да оправи допълнителна стая?

Последва ново мълчание, сякаш Еймос внимателно обмисляше следващите си думи.

— Най-добре да убедиш поне Джими да дойде с баща ти. Мери би искала да присъстват при отварянето на завещанието… за да чуят последната й воля.

— Ще се постарая — отвърна тя с надеждата думите на Еймос да убедят и майка й да дойде. Завещанието на леля Мери бе източникът на всичките им разправии. Рейчъл и в момента чуваше гласа на майка си: „Никога няма да ти простя, Рейчъл Толивър, ако пралеля ти остави цялата каца мед на теб и нищо на баща ти и брат ти!“

— Добре, Рейчъл, ще се видим утре — рече Еймос. — Съобщи ми часа, в който ще пристигнеш, и ще дойда на летището да те взема.

Рейчъл бавно остави слушалката с усещането, че Еймос беше притеснен от още нещо, не само от смъртта на леля Мери… Сякаш зад тихото тананикане се чуваше далечен тътен. За втори път днес й се стори, че нещо не е наред, не само онова, за което Еймос й съобщи.

— Разбирам, че пралеля ти вече не е сред нас — обади се тихо Рон. Беше свалил шапката си и беше седнал в другия край на стаята.

— Да, Рон, няма я вече. Получила е сърдечен удар. Ще трябва ти да поемеш кормилото тук.

— С удоволствие, въпреки че е много жалко, че стана така. Ще ни липсва, ти също много ще ни липсваш.

Очите й отново се напълниха със сълзи.

— Ще кажеш ли на Даниел, моля те? Ще дойда след малко. Трябва да съобщя на родителите си.

Когато вратата се затвори, Рейчъл остана седнала в продължение на няколко минути, заслушана във възцарилата се тишина. Тишината бръмчи, когато умре човек, когото обичаш, помисли си тя, също като муха в празна стая. Стана и пристъпи към прозореца, обзета от желание да види слънцето, преди да посегне към телефона. Имаше време, когато номерът, който щеше да набере беше най-истинското място на света, пъпна връв, която я свързваше с одобрението, разбирането и обичта. Само че това беше преди леля Мери. Преди „Съмърсет“.

32.

— Дядо? — Мат почука леко на вратата на дядо си и заговори тихо, да не би да го стресне, ако е заспал на стола.

— Влез, синко, буден съм.

Мат влезе и откри дядо си приведен напред в креслото, сякаш току-що беше поспал. Изглеждаше спокоен, но зачервените му очи и подпухналите кръгове под очите издаваха, че загубата му е огромна, че не става въпрос за най-обикновена дългогодишна съседка и приятелка. Сърцето на Мат трепна както винаги, когато осъзнаваше, че дядо му наближава края на дните си. Привлече един стол.

— Рейчъл току-що се обади на Еймос. Казах на Савана да му сложи вечеря. Не е хапвал нищо.

— Затова пък е пийнал „Джони Уокър“, съдейки по миризмата — отвърна Пърси. — Не е в стила на Еймос.

— Може да е обърнал някоя и друга чашка, след като си се обадил. И той като мен се е виждал с Мери няколко часа, преди тя да почине. Личи му, че скърби.

— За него загубата ще бъде огромна. Бяха страхотни приятели. Еймос се влюби в нея, когато пристигна в Хаубъткър. По онова време беше млад мъж. Дори Мери да е забелязала, тя не каза и дума. Господи, имаше ли мъж, който да не е влюбен в Мери?

Мат не се сдържа и попита:

— Включително и ти ли?

Пърси изви вежди, тъмни изразителни дъги над сиви очи, които в добрите дни бяха забележително ясни и будни.

— Това пък откъде дойде?

Мат подръпна ухото си и дядо му веднага разбра, че младият мъж съжалява, че е попитал, но ако това щеше да му донесе облекчение, какво значение имаше, че Мери се е изпуснала и е издала тайна от миналото.

— Вече ти казах, че се натъкнах на Мери. Беше застанала край стария бряст до статуята на свети Франсис. Не ти казах, че ми се стори объркана и си говореше сама.

— Наистина ли? — В кървясалите очи проблесна светлина. — Какво казваше?

— Ами… — Той се смути под строгия поглед на дядо си. — Помисли, че съм ти. Изглежда, се беше върнала назад във времето и преживяваше някакъв спомен. Когато я повиках, тя се обърна и възкликна…

Мат усети напрежението, обхванало дядо му.

— Говори, синко. Какво?

— Каза: „Пърси, любов моя, трябваше ли да изпиеш всичкия шейк? Онзи ден така ми се пиеше, исках го също както исках и теб.“ Цитирам дума по дума, дядо. Дано не събуждам стари спомени, които е най-добре да си останат погребани.

— Не е това. Нещо друго?

— Има, да. — Мат отново се притесни. — Каза: „Ако не бях такава глупачка…“ Тогава я разтърсих лекичко и й казах кой съм. — Замълча, за да прецени реакцията на Пърси. — Затова те попитах дали и ти навремето не си бил влюбен в нея.

Пърси се разсмя с дрезгав глас.

— Влюбен в нея навремето ли? — Той плъзна поглед към полицата над камината, където бяха подредени семейни снимки. На повечето се виждаше Мат в спортен екип и една като дете, в ръцете на майка си, но в средата беше поставена официалната снимка на баща му в униформа на американските пехотинци, лявата страна на сакото му беше обсипана с медали и отличия. Мат не можеше да прецени дали Пърси оглежда снимките, или размазания акварел — подарък от баща му, — който изпълваше стената над тях. С глас, предразгавял от времето, той се върна към спомените. — Беше юли 1914, на церемонията по откриването на съда, там се е била върнала, когато си я видял. Тя беше на четиринайсет, а аз на деветнайсет. Беше облечена в бяла рокля със зелен колан. Вече бях влюбен в нея и бях решил да се оженим, само че тя още не знаеше.

— Не може да бъде — ахна в почуда Мат. — Тя разбра ли за тази работа?

— Да, знаеше — потвърди Пърси.

— Тогава, какво се случи? Защо не сте се оженили? — Намекът беше ясен. Дядо му щеше да е много по-щастлив, ако се беше оженил за Мери Толивър, отколкото за Луси Джентри.

— „Съмърсет“ се случи — отвърна Пърси и разтри кокалчетата на дясната си ръка. Мат беше забелязал, че това е навик, към който прибягваше винаги, когато беше погълнат от мисли.

— Искаш ли да поговорим? — попита той. — Тази бутилка „Джони Уокър“ ще ни дойде добре.

Пърси поклати глава.

— Няма да помогне, за съжаление. А и не искам да говоря за това. Всичко вече приключи, свърши се… това е.

— Дядо… — Прониза го съчувствие към дядо му, обвързан толкова години с жена, която не обичаше. — Късаш ми сърцето. Баба знаеше ли за вас с Мери?

— О, да, знаеше, но връзката ми с Мери беше, преди да се оженя за баба ти, а след това нямаше никакво „вас с Мери“.

— Продължаваше ли да я обичаш… след като се ожени за баба?

Пърси продължи да потрива ръце.

— Обичал съм я цял живот, от мига, в който се роди.

Мили боже, помисли си Мат. Осемдесет и пет години… Настана мъчително мълчание, а Пърси продължаваше да разтрива ръцете си.

— Оли знаеше ли? — поинтересува се той.

— Винаги е знаел.

Удивеният Мат изпусна дълго сдържания си дъх, натъжен до мозъка на костите си.

— Мери ли е била причината баба да те напусне?

— Тя беше фактор, но баба ти имаше други причини. — Пърси се намести, сякаш не му беше удобно. — И оттогава изтече много вода — поклати глава той.

Ала очевидно дядо му нямаше никакво желание да лови риба в тази вода, каза си Мат, но все още не искаше да го остави на мира, след като беше захапал стръвта.

— Иска ми се един ден да ми разкажеш, дядо. Искам да запълниш празнините в семейната история… докато все още има време.

Пърси го погледна с изненада.

— Така ли мислиш за определени периоди от семейната история — празнини? Разбирам, че проявяваш любопитство към тях, но те са част от миналото и нямат никаква връзка с теб.

— Вие с баба защо не се разведохте?

— И това е част от миналото, което няма никаква връзка с теб. — Той му отправи прословутата си усмивка, с която умело обезоръжаваше врага. — Защо не идеш да видиш как е Еймос. Сигурно е още по-разстроен, след като е трябвало да съобщи на Рейчъл за смъртта на Мери. Най-голямата му утеха е, че тя ще дойде да живее в Хаубъткър. Обожава това момиче.

Мат прие поставената му задача неохотно. Сигурно никога нямаше да научи защо дядо му не е разтрогнал нещастния си брак, след като открай време е знаел, че е роден за дом и семейство, да се отдаде на предаността на съпругата си. Независимо от всичко го обзе странна завист. Какво ли бе да обичаш жена, както той бе обичал… толкова дълго… и никога да не иска друга. В това отношение беше истински щастливец.

— И аз нямам търпение Рейчъл да дойде да живее тук — призна той и се изправи. — Крайно време е да се опознаем по-добре.

Пърси го погледна изпитателно.

— На твое място, Мат, не бих си въобразявал нищо по отношение на нея. Тя е като младата Мери не само на външен вид, а това означава, че няма да се отнесе благосклонно към човек от семейство Уоруик.

Мат погледна дядо си.

— Това май е поредната празнина и ако Рейчъл е все така прелестна, колкото помня, едва ли има мъж, който не би си въобразил разни неща.

Пърси стана сериозен.

— Нека просто кажем, а за Рейчъл наистина можем да го кажем с чиста съвест, че ябълката не е паднала близо до дървото, а под самото дърво, така че никак не искам да повтаряш онова, което съм преживял аз.

Мат го погали по рамото.

— Ако не ми кажеш от какво да се пазя, ще трябва да рискувам, нали така?

Пърси остана заслушан как стъпките на Мат се отдалечават по коридора. Самоуверено пале. Нямаше никаква представа в какво щеше да се оплете, ако историята се окажеше толкова жестока и поискаше

бис. Пърси нямаше да се притеснява, ако момчето не приличаше толкова много на него — не устояваше на предизвикателствата, на гонитбата, а когато капанът щракнеше…

Надигна се бавно и излезе на сенчестата тераса на стаята. Следобедът бе горещ както през 1914 година и той помнеше шоколадовия шейк и високомерния отказ на Мери. Помнеше всичко за Мери — вкуса й, всеки допир, мириса… дори сега.

Придърпа шезлонга под сянката на покрива и се изтегна. Единственият начин да подготви Мат за Рейчъл беше да запълни въпросните празноти, а той никога не би го направил. Ако обаче решеше да разкаже историята си, как бе загърбил щастието, откъде можеше да започне? Сигурно трябваше да се върне към деня, в който изпита най-силната болка в живота си, сутринта, когато се върна от Канада и научи, че Мери се е омъжила за Оли…

33.

Историята на Пърси
Хаубъткър, октомври 1920

Влакът изтрополи на гарата със закъснение. Пърси спа неспокойно през седмицата, откакто се качи в Онтарио: ставаше преди зазоряване, за да пуши на платформата отзад, застояваше се след полунощ в бара, изпи литри кафе и се проклинаше, че се е проявил като истински глупак. Трябваше да каже на родителите си, че се прибира, но майка му щеше да съобщи на Мери, а той не беше сигурен как ще реагира тя, след като много добре помнеше раздялата им. Щеше да я изненада, да я притисне до себе си, да я целува до безсъзнание, да й повтаря, че я обича, че не дава пет пари за манията й по „Съмърсет“, достатъчно беше тя да се съгласи да се омъжи за него и да живеят завинаги заедно.

През последната нощ обаче спа дълбоко и не чу последното повикване за закуска и за малко да пропусне момента, в който Пайни Удс се показва от познатата му страна на Тексаркана. Събуди се стреснато, нахлузи панталоните и ризата си, мина бързо през вагоните, за да излезе на задната платформа. Стисна перилата, вятърът изду наполовина закопчаната му риза и той пое дълбоко тръпчивия въздух на Източен Тексас в началото на есента. И сега стоеше там, спомняше си времето, когато с момчетата се връщаха от Франция. Никога през живота си нямаше да забрави образа на Мери, застанала на перона с демодираните си дрехи, напрегната, но господи, беше толкова красива… неговата Мери. „Почти стигнахме… почти стигнахме… почти стигнахме…“, пееха колелата и той вярваше на обещанието им.

Точно така, почти беше стигнал вкъщи, почти усещаше прегръдката на Мери, която никога повече нямаше да напусне. Беше заминал наранен, гневен и решен да я изтръгне от мислите и сърцето си. Никога досега не си беше позволявал да свири втора цигулка в ничий живот, нямаше да допусне да заеме второто място и в обичта на съпругата си. Или щеше да е пръв, или всичко това трябваше да прекъсне.

Студът в канадските планини беше смразил самомнението му. Изолацията беше заличила гордостта му. Нощем в лагера слушаше как мъжете си разказват истории за жени, вникваше под хвалбите и долавяше тъгата им, горчивината, самотата и усещаше леденият вятър да го пронизва до онази негова част, която единствено Мери можеше да стопли. Един ден, докато сечеше и товареше дървета, извисили се чак до небесата, у него се разгоря желание по нея, по-разяждащо от глад, по-силно отколкото жаждата за глътка въздух или вода, или хапка храна.

В края на втория месец не издържаше повече. Беше почти на двайсет и шест. Копнееше за съпруга, дом и деца… за Мери. Искаше да е до сърцето му, в леглото му, да може да протегне ръка през масата и да я докосне, вечер да се отпуска на съседния стол. Можеше да се научи да свири и тази музика. Важното беше да попадне в оркестъра.

Отново застана в коридора. Влакът щеше да влезе в Хаубъткър след петнайсетина минути. Добре, че не съобщи на родителите си, че се връща. Така щеше да види Мери пръв. Днес майка му играеше бридж в кънтри клуба, а баща му щеше да е в кантората. Можеше да се качи в колата, без да се налага да дава обяснения. Ако не откриеше Мери вкъщи, щеше да поеме право към плантацията, а по-късно, след като се видеше с родителите си, щеше да им съобщи, че й е предложил брак.

В коридора се натъкна на младия прислужник негър, родом от Хаубъткър, който знаеше името му.

— Ама, господин Пърси, днес пропуснахте закуската. Искате ли да ви донеса нещичко дребно.

— Не, Тайтъс, благодаря. Пристигаме след няколко минути, а аз знам къде мога да си осигуря най-хубавата закуска от тази страна на Сабин.

— И къде е това, господине?

— На масата на Саси в Хаубъткър.

Тайтъс кимна.

— Тя работи в дома на госпожица Мери Толивър, доколкото си спомням. Май трябва да кажа „госпожа Оли Дюмонт“. — Той се усмихна доволно, че е запознат с клюките, и лампата в коридора хвърли ослепителен блясък по едрите му зъби.

Пърси усети как кръвното му пада рязко и се подпря на перилата отзад.

— Извинявай, Тайтъс. Какво каза?

— А, нищо. Вие тъкмо се прибирате, а те вече заминаха, но си мислех, че знаете за сватбата. Не че беше голяма. Госпожица Мери и господин Оли се ожениха бързо и неочаквано, щот той заминаваше за Париж за известно време. Пътуването имало нещо общо с магазина на баща му. Щели да съчетаят бизнеса с удоволствията.

Пърси усети пълната тишина, която познаваше от окопите, когато заряд на минохвъргачка беше паднал наблизо. В продължение на няколко парализиращи мига, докато всичко около него притъмня, той виждаше как устните на Тайтъс се движат, но до ушите му не достигаше и звук.

— Господин Пърси, добре ли сте? — попита Тайтъс и помаха с ръка пред втренчения му поглед.

Пърси едва намери сили да раздвижи устни.

— Ти откъде знаеш?

— Ами че всичко беше във вестника. Дори имаше снимка на младоженците. Госпожица Мери се беше нагласила в бяла рокля, а пък господин Оли се беше спретнал в един от елегантните си костюми. Господин Пърси, простете, ама не изглеждате много добре. Да ви донеса ли нещо за хапване?

— Не, Тайтъс, недей. Как изглеждаха? На снимката.

— Ами, той, господин Оли, беше наперен като младоженец. Има само един крак, знаете, но това не му пречеше да гледа госпожица Мери по единствения начин, по който един мъж… — Замълча засрамено и цветът му сякаш стана един нюанс по-светъл. — Искам да кажа… тоест… то…

— Знам какво искаш да кажеш. Разправяй за госпожица Мери.

— Тя, госпожица Мери, не беше толкова наперена. Повечето жени не са, когат се омъжват… — Прислужникът отново се притесни. — Искам да кажа, че госпожица Мери е трябвало да се занимава и със сватбата, и да се подготви за дългото пътуване до Европа. То туй е достатъчно да те изтощи… — Тайтъс замълча. — Господин Пърси, май чаша кафе ще ви дойде добре. Връщам се веднага.

Пърси се облегна тежко на ламперията в коридора. Невъзможно. Сънуваше. Мери не можеше… не би се омъжила за друг, освен за него.

Двамата си принадлежаха. Те бяха едно. Това беше грешка. Последва опипом перилата, докато стигна до своя вагон. Отпусна се тежко, неспособен да повярва, докато най-сетне чу прислужника на вратата. Облегна се на мивката и закопча ризата си.

— Влез! — провикна се той със спокоен глас. Не можа да познае себе си. Устата му беше изтъняла, безкръвна. За пет минути беше остарял с десет години. — Остави го там, Тайтъс. Бакшишът е на нощното шкафче.

— Ще си взема само петаче, господин Пърси. Добре дошъл у дома.

Вероятно беше станала грешка, повтаряше си той. Само че умът му потвърждаваше онова, което сърцето отхвърляше. Нямаше никаква грешка. Мери се беше омъжила за Оли, за да спаси „Съмърсет“, след като той я беше отхвърлил и като кръгъл глупак беше избягал, без да каже и дума. Как бе възможно да му причини подобно нещо, как можа да се омъжи за най-добрия му приятел, за мъж, когото не обичаше и никога нямаше да обикне като него… нямаше да го обича така, както Оли заслужаваше да бъде обичан.

Заби юмрук в стената до огледалото и се отпусна на леглото, докато болката утихне. Яростта му, насочена колкото към него самия, толкова и към Мери, заплашваше да го задуши. Пристигна в Хаубъткър подпрян на рамката на леглото в купето, стиснал глава между ръцете си, а недокоснатото кафе беше изстинало на нощното шкафче.

Още преди влакът да спре, той скочи и се провикна към Айзък, един от двамата собственици на таксита в Хаубъткър.

— Къщата на семейство Толивър на „Хюстън Авеню“ — нареди той, хвърли багажа си във файтона и се качи до кочияша, защото искаше да почувства освежаващия октомврийски вятър по лицето си. Щом Айзък спря конете пред верандата на семейство Толивър, той скочи. — Чакай ме тук — заповяда той и хукна към входната врата.

Саси отвори, когато чу нетърпеливото звънене на камбаната.

— Я най-добре влезте — рече тя, прочела изражението му, а отпуснатата й долна устна потвърди казаното от Тайтъс.

— Истина е, нали? — изстреля Пърси.

— Ожениха се вчера и заминаха с влака в пет. Всичко стана толкова неочаквано, ама заради господин Оли, щот трябвало да замине за Париж за някакви дрехи, поне така каза госпожица Мери.

— Какво означава това „поне така каза госпожица Мери“?

Саси сви рамене и отпусна ръце на пъстрата си престилка.

— Така каза, това е. Господин Оли я обича, ако т’ва ще ви утеши, господин Пърси.

Гласът му трепереше от мъка, когато попита:

— Защо го направи, Саси? — изплака той.

Саси го прегърна, привлече главата му до рамото си и го погали по косата.

— Тя тъгува много за вас, господин Пърси. Разболя се от толкова болка. Мислеше, че сте заминали завинаги. Господин Оли й помогна да се измъкне от кашата със „Съмърсет“, а тя сигурно е решила, че му е длъжница. След като нямаше да се омъжи за вас, за кого друг?

Пърси се разрида на рамото й.

— Какво направих, Саси?

— Млади бяхте, това ви е грешката и на двамата с госпожица Мери. Любовта не трябва да ходи при младите. Само старите имат достатъчно акъл, та да се отнесат както трябва с нея. Бих ви предложила нещичко, но в таз къща няма и капка.

Пърси се изправи, извади си кърпичката и избърса лице.

— Няма нищо — отвърна той. — Няма проблем да си намеря бутилка.

Когато се върна при таксито, попита:

— Колко искаш за бутилката джин, дето я криеш под седалката, Айзък?

— Два кинта. Наполовина пълна е.

— Ще ти дам петарка, ако ми вземеш още една на път към мястото, на което отиваме.

Айзък изплющя с юздите по задницата на сивата кобила.

— Ще го уредим, господин Пърси.

Половин час по-късно Пърси слезе пред хижата в гората. Извади десетачка и я подаде на кочияша.

— Айзък, дай ми двайсет и четири часа, без да казваш на никого, че съм се прибрал и къде съм. След това се обади на родителите ми и им кажи да ме приберат от тук.

— Както кажете, господин Пърси.

Биатрис дойде да го вземе сама. Баща му бил в кантората, когато Айзък телефонирал. Пърси научи по-късно как майка му наредила в

конюшнята да подготвят двуместната карета, след което избрала някои неща от килера. После се качила в стаята му, за да събере дрехи в един куфар. Пъхнала вътре шапка и ръкавици и без да каже на икономката къде отива, подкарала двойката дорести коне към хижата в гората.

Завари сина си да лежи буден на канапето, прежълтял, със стъклен поглед, вперен в тавана. Слънцето от отворената врата падаше по наболата руса брада и двете празни бутилки джин на пода. Хижата вонеше на евтин алкохол и повръщано, полепнало по предницата на ризата.

Биатрис остави вратата отворена, вдигна прозорците и запали огън в печката. Свали мръсните дрехи на Пърси, след това го отведе гол под душа край езерото и изпомпваше вода, докато той се насапунисваше разтреперан под студените струи. Той се избърса с кърпа и се уви в одеялото, което тя му подаде, след това се върна в хижата и седна пред чиния гореща, домашно приготвена супа и чаша прясно сварено кафе. След това заговориха.

— Обичам я, мамо, и тя ме обича.

— Очевидно не толкова, колкото обича „Съмърсет“, а ти колкото гордостта си.

— По дяволите да върви гордостта ми. Не си струва цената, която платих, за да я запазя.

— На един мъж ще му бъде безкрайно трудно да живее със съпруга, която поставя името на семейството и интересите си над неговите. Отначало може и да се получи, но с течение на времето… след като страстта отшуми…

— Можех да живея с манията й, а страстта ни никога нямаше да си отиде.

Биатрис въздъхна, без да спори. Щом погледна изражението на сина си, веднага прие думите му.

— Сигурно целият град знае защо Мери се омъжи за Оли? — Зададе въпроса тихо, с надеждата да чуе, че греши.

Тя вдигна чинията от масата.

— Така е, сине, за хората от града няма съмнение, че Мери се омъжи за Оли, за да спаси „Съмърсет“.

— Ами ти какво мислиш?

— Ти постъпи неразумно, като я остави, сине. Тя имаше нужда от теб. Към кого друг, освен към Оли можеше да се обърне, когато

мислеше, че си я изоставил завинаги? Беше сама. Оли беше до нея…

Пърси стисна глава с ръце.

— Господи, мамо. Как ще се справя?

Биатрис отпусна ръка върху русата коса, също като свещеник, който дава благословия.

— Трябва да ги обичаш колкото досега, Пърси, но не поотделно. Това ще бъде твоят дар за тях. Когато се върнат, ще търсят прошка и ти трябва да им я дадеш искрено, без уговорки, като бяла роза. Трябва да простиш и на себе си.

— Как да го направя? — простена Пърси и вдигна насълзени очи към лицето на майка си.

Биатрис се приведе и нежно избърса сълзите на сина си.

— Като си напомняш, че трябва да приемеш онова, което не можеш да промениш. Като го приемеш — особено ако двамата са щастливи заедно, — ще откриеш силата да си простиш.

Успокоен от думите на майка си, Пърси изпи още една чаша кафе, разтреби хижата, облече чистите дрехи, които тя беше донесла, и се прибра вкъщи с нея. Същия следобед безупречно облечен и избръснат, той изненада баща си в кантората на фирма „Уоруик“.

Джереми не скри радостта си, че го вижда. Гордостта му личеше в ръкостискането и блесналите очи. Синът му беше преминал достойно през кръщението на огъня, беше вдигнал гордо глава, докато обикаляха фирмата и персоналът го приветства с добре дошъл. Закален от войната, преминал изпитанията на бойното поле, закоравял след преживяната загуба, той се бе превърнал в сериозен мъж и баща му беше сигурен в това, когато остави купчина доклади на бюрото.

— Когато ги прочетеш — започна той като човек, който мислеше единствено и само за бизнес, — ще се съгласиш, че е време да разширим дейността си в Канада.

34.

През ноември научи, че Мери е бременна. Ейбъл Дюмонт, обикновено горд и спокоен човек, се беше втурнал по стълбите на „Уоруик Хол“, като вечеряха, и не спря да натиска звънеца, докато стреснатата прислужница, която отвори вратата, не изкрещя новината, че скоро щял да става дядо. Представяте ли си! Дядо!

На следващата вечер Ейбъл организира импровизирано празненство в дома си, раздаде пури и чаши шампанско. Пърси отиде на тържеството, благодарен, че майка му измисли извинение, за да си тръгне от него по-рано.

След няколко дни навършваше двайсет и шест. Отказа да му организират парти и прекара рождения си ден в огледи на нови обекти за дървен материал. Великолепната есен, зарадвала жителите на Тексас, отстъпи на дъждове, които не спряха през целия декември и усилиха болката от непоправимата загуба.

— Трябва да излизаш повече, да водиш социален живот — посъветва го Биатрис. — Прекалено много време посвещаваш на работата.

— И с кого да водя социален живот, мамо? В Хаубъткър няма достатъчно млади жени.

По този начин затвърди убеждението ѝ, че няма желание да се вижда с други, освен с Мери и че тя беше унищожила завинаги вярата му в нежния пол. Тя не беше права. Още от пубертета, когато младата и красива вдовица на диригента на хора го запозна с плътските наслади, сексът беше приятно преживяване. Чак с Мери разбра каква е същността на любовния акт, върховното отдаване и завладяване на две тела, разпалени от любов едно към друго. Как да погледне друга след Мери?

А тя наистина беше разклатила вярата му в жените. Беше готов да поеме своята част от вината, но като се връщаше назад, разбираше, че тя също има вина. Как бе могла да се омъжи за друг, ако наистина го обичаше, колкото му се струваше? Значи „Съмърсет“ се беше оказал

по-важен. Ако не можеше да се довери на любовта на Мери, как тогава да повярва на обещанията на друга представителка от нейния пол?

През коледните празници, за да поуспокои майка си, той прие покани за партита в Хюстън, Далас и Форт Уърт от дъщерите дебютантки на крупни петролни магнати и животновъди, но се върна в Хаубъткър обзет от нова неприязън към женската компания, по-силна, отколкото преди. У дома беше единственият от познатите си, останал неженен, и когато приемаше покани за пикници и тържества, организирани от вече женените му приятели, той си тръгваше сам, потиснат, изпълнен с чувство на завист. Копнееше да преживее катарзис, някакъв пречистващ дух да го отърве от съжалението и горчивината, от самоненавистта, за да може слънцето отново да стопли душата му.

И тогава, през април, след като Мери и Оли отсъстваха вече седми месец и нямаше да се върнат до септември, Луси Джентри пристигна за Великден.

— Нямах друг избор, освен да я поканя — обясни Биатрис, след като съобщи на закуска, че младата жена ще дойде. Нервното потропване на пръстите и по колосаната ленена покривка бе ехо на болката й. — Как да откажа? Момичето почти ни молеше в писмото си да я поканим, защото в „Мери Хардин-Бейлър“ нямало да остане никой през великденската ваканция. Твърди, че баща й не можел да си позволи да й плати билета до Атланта и щяла да бъде единствената от целия персонал, останала в училището.

Съпругът й и синът й вдигнаха погледи от вестниците си, докато тя сумтеше.

— Тъжна работа — отвърна Пърси.

— Ужасно — съгласи се Джереми.

— Това е клопка — сопна се Биатрис. — Вижда се ясно като ябълка в устата на прасе.

— Какво? — попита Джереми.

Съпругата му го прониза с поглед от своя край на масата.

— Много добре знаеш какво, Джереми Уоруик. Това момиче с противния си натрапчив баща все още не се е отказала от Пърси и пак ще му прави мили очи.

— Ами да прави, като иска. — Без да се притесни, той погледна Пърси. — Нали така, сине?

Пърси се усмихна.

— Луси Джентри не представлява никаква опасност. Не се тревожи, мамо. Ще се справя.

Стиснатите устни на Биатрис издаваха съмнението й, докато мажеше масло на препечената си филия.

— Господ да ни е на помощ, ако грешиш — отвърна тя.

В деня на пристигането на Луси Пърси се успа и едва смогна да посрещне влака й. Предишния ден беше ходил в Хюстън, за да подпише договор с изпълнителните директори на южната железопътна линия, и се върна в Хаубъткър късно след полунощ. Майка му беше в кухнята, когато той слезе запъхтян по стълбите. Беше застанала с гръб към него и обсъждаше нещо с готвачката за празничния обяд за Великден. Той остана за момент на прага, наблюдаваше я, без да извести присъствието си. „Кога се бяха появили сивите коси, запита се изненадано той, ами малката гърбица в основата на врата?“ Обзет от ужас, той осъзна, че родителите му остаряват, че слънцата им вървят към залез. Безмълвно, неспособен да заговори, той пристъпи към нея и прегърна отзад закръгленото й тяло.

— А, сине! — Стресната, Биатрис отвърна на прегръдката, докато не забеляза нещо в изражението му, което я накара да го погали нежно. — Луси ще пристигне всеки момент — предупреди го тя с поглед, изпълнен с разбиране.

Той я целуна по челото.

— Тръгвам. Татко звънял ли е?

— Само за да каже да не те будим. Ще компенсираш днешния ден в петък. Трябва да огледаш нова пратка дървен материал, защото баща ти иска да даде на управителя почивен ден, за да се види със семейството си. Тъкмо ще имаш извинение да излезеш от къщи. Двамата с баща ти ще забавляваме Луси. Ще я заведем на градинското парти на семейство Кендрик, а в неделя, след като обядваме, тя си тръгва.

Пътниците бяха слезли от влака, когато той паркира. Луси чакаше на перона до багажа си и го забеляза в мига, в който той зави зад сградата на гарата. Цялата грейна от радост, толкова неподправена, че Пърси избухна в смях.

— Ето те и теб, Пърси Уоруик — изгука тя. — Вече си мислех, че съм забравена.

— Невъзможно — отвърна той и се усмихна на откритите сини очи. — Косата ти е различна.

— И роклята ми е по-къса. — Тя се завъртя пред него, повдигнала палтото, за да може той да види полата до коляното. — Какво ще кажеш?

— Харесва ми.

— Това е новата мода.

— Поне така твърди Ейбъл Дюмонт.

Сега вече си я спомни ясно. Ниска, закръглена, с кръгло като на кукла лице, луда от любов по него. Не бе изминала и година, откакто се видяха за последен път, но тя беше заличена от спомените му, сякаш мъгла бе закрила слънцето. Посегна към двата й куфара, но тя грабна единия и пъхна свободната си ръка в неговата, фамилиарно, като стара приятелка. Стигаше едва до рамото му и на Пърси му се стори забавно да свежда очи към светлокестенявата й коса и лилипутските крака, които ситнеха бързо-бързо, за да догонват дългите му крачки, докато вървяха към автомобила.

Същата вечер смехът промени обичайното настроение в дома на семейство Уоруик. Луси ги развличаше с весели случки за учениците си и преживяванията си като преподавателка, въртеше очи, размахваше късите си, обсипани с трапчинки ръце толкова ентусиазирано, че дори Биатрис изглеждаше запленена. По покана на Пърси в петък тя го придружи до склада за дървен материал и като отбелязваше номерата на фактурата, спести половината време, необходимо при проверката на нова пратка дървен материал. В събота той я придружи на партито у семейство Кендрик и двамата си тръгнаха преди родителите му, за да я заведе на вечеря у свои приятели.

— Мислех, че вече ще си женен — призна тя вечерта. — Какво стана с момичето, в което беше влюбен цял живот?

— Омъжи се за друг.

— Предпочела е друг пред теб?

— Той й предложи повече от мен.

— Не мога да повярвам!

— А трябва.

— Къде е сега?

— Младоженецът я отведе далече.

— Много ли тъгува, задето се е омъжила за друг?

— Разбира се, но това вече е минало.

Докато я качваше на влака в неделя следобед, разбра, че никак не му се иска тя да заминава. През дните, които прекараха заедно, бе открил, че всичко онова, което Мери не понасяше у Луси, му допада и го развлича. Тя наричаше нещата с истинските им имена, без да се съобразява с добрите маниери, отнасяше се с открито презрение към всичко превзето, надуто и педантично, което Мери никога не би си позволила. Тъй като той предпочиташе да слуша другите, му допадна, че Луси е бърборана, с мнение по всеки въпрос, основната причина съквартирантката й в „Белингтън Хол“ да покрива глава с възглавницата.

И макар лицето й да не беше от онези, които биха „накарали индиански воини да тръгнат на бой“, както отбеляза нетактично Биатрис, тъкмо обратното на казаното от баща й след първото им посещение в дома на семейство Уоруик, Пърси беше във възторг от нетипичното съчетание на чертите й, начина, по който заблестяваха очите й, от дяволитото сбърчване на малкото носле и закръглените устни, когато ахкаше и охкаше от изненада или удоволствие.

Беше очарован от дребната й фигура и изящните извивки на талията, от прекалено закръглените й крайници, от осеяните с трапчинки ръце. Ушите и привличаха погледа му. Розови и нежни, те стърчаха настрани като дръжки на гърне, а меката им част не бе по-голяма от пръста на някой елф. Тя никога нямаше да изглежда елегантно, но пък талията й беше толкова тънка, че на него му доставяше удоволствие да я обгръща с ръце, за да я повдигне и да й помогне, когато височината й се оказваше недостатъчна.

Следобеда, когато се сбогува с нея, я целуна за пръв път. Намерението му беше да лепне братска целувка на малката й пухкава буза, да докосне брадичката й и да й пожелае всичко най-хубаво, но когато тя вдигна кристалносините си очи към него и той забеляза неподправеното й обожание, я прегърна през кръста и я привлече към себе си. Устните й бяха топли, меки, завладяващи и той се отдръпна от нея с истинско неудоволствие.

Сам се изненада, когато се чу да казва:

— Какво ще кажеш следващия уикенд да ти дойда на гости в Белтън?

Тя се ококори.

— Пърси! Наистина ли?

— Наистина — отвърна през смях той.

Така започна всичко.

Майка му се разтревожи.

— Няма страшно, мамо — увери я той. — Само ще се поразсея.

— Луси няма да приеме посещението ти по този начин.

— Нищо не съм й обещал.

— Няма значение. Това момиче е в състояние да чуе простичка мелодия и да я приеме като симфония.

Луси не запълваше мислите му, не копнееше за нея още от мига, в който се събудеше, както беше с Мери. Минаваха дни, без да се сети за нея, но тя го разсмиваше, повдигаше самочувствието му и го обичаше безрезервно, без да се надява, че той ще отвърне на чувствата й.

Беше жена, която непрекъснато му поднасяше изненади. Пърси очакваше тя да се впечатли от богатството му, но откри, че освен, за да си осигури необходимото, Луси не се интересува от парите, особено от неговите. Нещата, които й доставяха удоволствие, бяха простички и съвсем не скъпи. Предпочиташе да отидат на разходка в гората с карета, за да се насладят на пролетното великолепие, вместо на някое парти в Хюстън с новия му кадилак, да излязат да берат къпини, вместо да танцуват цяла вечер в кънтри клуба, да си направят пикник край брега на Кадо, вместо да вечерят в ресторанта на скъп хотел.

На един от тези излети животът му пое в напълно неочаквана посока.

Бяха отишли на пикник на малък хълм с изглед към едно от многобройните езера в района на Белтън. Той беше дошъл за уикенда и както обикновено беше отседнал в пансиона, където собственикът го посрещна като редовен гост. Беше юни и горещините в Източен Тексас бяха започнали. Пърси беше разхлабил вратовръзката си и си мислеше колко много мрази да се храни на открито, когато е горещо и влажно. Добре, че беше облачно, но щом Луси започна да вади лакомствата от кошницата, облаците се разкъсаха и огря слънце.

— По дяволите — изруга той, — слънцето пак се показа.

— Нищо — отвърна рязко, както обикновено Луси. — Просто наднича, за да провери дали обядваме. След минутка ще се скрие отново.

И наистина, след като направи кратък оглед, слънцето отново потъна зад облаците и остана там през целия ден. Развеселеният Пърси се отпусна назад, докато наблюдаваше как Луси подрежда храната, впечатлен за пореден път от оригиналния начин, по който приемаше нещата. Учебната година беше почти приключила и тя обмисляше дали през следващата година да не приеме пост в „Белингтън Хол“ в Атланта.

Той я наблюдаваше как отрупва чинията му със сандвичи, как му отрязва дебело парче шоколадова торта, приготвена специално за него, как сипва захар в студения му чай, точно както го обичаше.

— Луси? — повика я той. — Ще се омъжиш ли за мен?

35.

Ожениха се на първи юли и заминаха на меден месец на Карибите за две седмици. Меденият месец беше кратък, защото Пърси трябваше да поеме ръководството на фирмата по време на ежегодното пътуване на Джереми и Биатрис до Мейн. Когато родителите му се върнаха в Хаубъткър от двумесечната почивка, бракът на Пърси беше започнал да затъва в неочакваната тиня на сексуалната му апатия.

— Просто не мога да повярвам! — разкрещя се Луси. — Великият Пърси Уоруик няма искра в жезъла! Кой да предположи? Оли с единия крак има повече муниции в цевта, отколкото ти някога можеш да се надяваш.

— Моля те, Луси, по-тихо. Нашите ще те чуят — молеше я Пърси, удивен, че тя реди без свян подобни думи. За кой ли път съжаляваше, че е приел предложението на родителите си да се настанят в едно от крилата на „Уоруик Хол“, докато вдигнат собствен дом.

За пореден път не можеше да си обясни как бе станало така, че се ожени за Луси.

— Беше уязвим — обясни майка му, а по лицето й се беше изписало същото отчаяние както по лицето на сина й. — Аз видях какво става, но нямаше как да те защитя. Вероятно нещо е причинило този рязък обрат в чувствата на Луси към теб, Пърси. От самото начало те обожаваше. Да не би да е разбрала за вас с Мери?

Това беше разумно обяснение. Пърси извърна поглед, за да не разбере майка му, че лъже.

— Да — потвърди той.

Истината бе, че не изпитваше никакво желание към Луси. Никога не правеше секс с жена, която не харесваше или не уважаваше, а вече не изпитваше нито едното, нито другото към Луси както в леглото, така и извън него.

Промяната в чувствата му не остана без последствия. Когато излязоха от църквата, за да се качат на кораба за Карибите, нямаше съмнение, че бъдещето им ще бъде бляскаво, особено във физическо

отношение, тъй като и двамата очакваха с нетърпение момента. В онзи ден изпълненият с обожание поглед на Луси можеше да разтопи съмненията на всеки мъж, питащ се дали не е допуснал грешка, като се женеше за онази, на която все още не намираше сили да каже: „Обичам те.“

Само че желанието му започна да се охлажда още от мига, когато отплаваха. Луси, пийнала повечко шампанско, вкусила секса за пръв път в каютата им, нетактично пресече разговора на капитанската маса и се обърна към накичената с перли, достолепна матрона, омъжена за рицар на английската корона: „Хич не я боцкайте тази скарида, лейди Кар. Направо им разказват играта, докато ги ловят.“

През последната вечер от круиза тя имаше основание да попита, когато той рязко се отдръпна от стегнатата хватка на краката й:

— Какво става? Какво не е наред?

Какво да отговори? Че само за две седмици беше започнал да изпитва пълно отвращение към жената, за която се беше оженил ли? Нежеланието й да се преоблича, безчувственото й отношение към онова, което го вълнуваше, липсата й на интерес към всичко, свързано с културни или интелектуални занимания, го дразнеше. Сега вече се срамуваше от онова, което го беше привлякло към нея — пиперливата й реч, невъздържаното отрицание към общоприетото и безгрижните мнения, изстрелващи се от устата й като заблудени куршуми, които поразяваха безцелно. Той се познаваше добре. Макар да имаше забележителен апетит като мъж, той бе човек на приличието и не успяваше да скрие неприязънта си в леглото.

В отговор измърмори:

— Нищо, Луси. Причината е в мен. Уморен съм.

— От какво си уморен, за бога? От играта на пинг-понг ли? — Жалният й глас за пореден път потвърди, че е очаквала шоколадова торта, а вместо това са й поднесли млечнояйчен крем.

Майка му се бе опитала да го предупреди.

— Този добре узрял пъпеш има твърде много семки, Пърси.

— Самата истина, мамо — беше й отвърнал той, — но колкото повече е семето, толкова по-сладък е плодът.

Как бе възможно да е бил толкова сляп… да се подведе, че ще бъде щастлив с Луси? Можеше само да се утешава, че отчаянието, че в

живота му никога няма да има друга Мери, го бе тласнало да се ожени за жена, която бе нейна пълна противоположност.

Не можеше да си позволи да й натяква, че вината е у нея. Истината щеше да е по-съкрушителна от лъжа, а той й дължеше лъжата. Беше се омъжила за него преизпълнена с вяра и добри намерения, убедена, че той я приема каквато е, докато той се беше оженил за нея единствено защото не желаеше да е сам, когато Мери и Оли се върнеха.

— Вината не е в теб, Луси, а в мен — обясни той.

През първия месец признанието му беше последвано от сълзи. След това се възцари ледено мълчание, докато една нощ той чу шепота й.

— Защо не ме желаеш, Пърси? Не харесваш ли секса?

Не и с теб, помисли си той. Знаеше, че е достатъчно да й даде удоволствието, за което тя копнееше, за да бъде животът им сносен, но съпружески дълг или не, той нямаше намерение да бъде използван като добиче за разплод, да задоволява жаждата си с нея, след като всички останали удоволствия от брака липсваха. С удивителното си умение да чете мислите му, тя изсъска:

— Ти… ти, евнух такъв! Предполагаше се, че си най-добрият жребец, качвал се някога върху кобила. Достатъчно е да я погледнеш и тя вирва опашка…

— За бога, Луси, какъв език…

— Моят език ли? — Тя ритна с крак седналия на крайчеца на леглото Пърси и той се озова на пода, като главата му едва не се удари в острия ъгъл на скрина. — Това ли е най-важното в това жалко положение? Езикът ми ли? — Гласът й се беше превърнал в писък. Тя отметна завивките и заобиколи леглото до мястото, където Пърси беше паднал гол, с разкрачени крака и изложена на показ мъжественост. — Ами гордостта ми, чувствата ми, нуждите ми, това, което ми се полага? Какво ще кажеш за тях, Пърси? — Стисна го злобно, а късите й пръстчета се превърнаха в клещи.

Пърси бързо се отдръпна и перна ръката й далече от целта, докато се изправяше на крака. Едва се удържа да не я удари, като си напомни, че не са в това положение по нейна вина. Беше се оженил за Луси с пълното съзнание, че тя обичаше един идол, не мъжа. Тя не знаеше почти нищо за въпросния мъж и през няколкото месеца от

началото на брака им не беше положила почти никакви усилия да го опознае. В момента замахваше към идола, защото той я беше измамил и сега се сриваше на пепел в краката й.

Беше обмислял дълго всичко това и беше решил, че трябва да насочи вниманието й към мъжа. Само че след такива сцени се питаше дали има сили и желание за подобно нещо.

Беше се оженил за нея убеден, че ще я обикне, но вече почти не помнеше нито момичето, по което беше увлечен, нито пък причината, поради която беше увлечен. Звънкият й смях беше пресекнал, дяволитите искрици в очите й се бяха стопили, малките й устни, прилични на розова пъпка, бяха непрекъснато разкривени от горчивина. Винеше изцяло себе си, докато наблюдаваше как момичето, което можеше да обикне, изчезва, преди още да е вдигнал поглед.

Уверението, че вината не е нейна, не й донесе нито утеха, нито я направи по-състрадателна.

— Боже, какъв праведник — изсумтя подигравателно тя. — Прав си, дяволите да те вземат, че вината не е моя. Твоя е, Пърси Уоруик. Славата, която ти се носеше през всички тези години, е била лъжа. Обзалагам се, че Мери е усетила, че има нещо гнило. Затова никога не ти е пуснала.

Той запазваше мълчание винаги, когато тя споменаваше Мери. Пърси се питаше как е възможно да се е лъгал, че Луси я харесва, след като много добре знаеше историята им в „Белингтън Хол“. Съпругата му никога не беше харесвала Мери. Луси я беше използвала по същия начин, по който беше манипулирала родителите му, за да бъде близо до него. За негова изненада Луси така и не попита за името на момичето, което беше обичал и което се беше омъжило за друг, може би, защото нямаше да успее да потисне ревността си, но той забеляза, че пронизителният й поглед стрелкаше жените от социалния им кръг и се питаше коя е успяла да плени сърцето му. Господ да му е на помощ, ако тя разбереше, че това е Мери. „Адът не познава по-страшна фурия от презряната жена“ не бе достатъчно точно описание за Луси.

Към средата на октомври, примирил се с ежедневното й цупене и физически и емоционален тормоз вечер, той реши да предложи разтрогване на брака. Бяха му омръзнали манията й по секса, начините й на изразяване, скандалите й, презрението, с което се отнасяше към майка му, тъй като я обвиняваше за „състоянието“ му, както тя го

наричаше. Щеше да я освободи от себе си, да плаща разноските й до края на живота й, стига само тя да се махнеше от неговия.

Преди да успее да отвори уста, за да направи предложението си, съпругата му му съобщи с неприкрита подигравка:

— Готов ли си да се посмееш. Бременна съм.

36.

Биатрис остави телеграмата на Оли в скута си и свали очилата. Погледна към другия край на хола, където синът й наливаше аперитив, преди да седнат да вечерят. Луси рядко присъстваше на този ритуал. Понякога дори не идваше на вечеря.

— Колко е мил Оли, че ни съобщава кога се връщат. Ще станеш ли кръстник на детето?

— Разбира се — отвърна Пърси. — За мен е чест.

— Знам, че се прибират с радост — обади се Джереми. — Ейбъл няма търпение да прегърне внука си. Трябва да организираме нещо в тяхна чест. Биатрис, какво ще кажеш за малко тържество?

Всички разбираха какъв е проблемът. Ставаше въпрос за Луси. Каквато бе капризна и непредсказуема, как можеха да разчитат, че ще се държи прилично на партито за добре дошли в чест на семейство Дюмонт.

— Оставете Луси на мен — предложи Биатрис, когато долови тревогата в гласа на съпруга си. — Ще се държи прилично.

Пърси отпи глътка скоч. Ако имаше човек, който да успее да се справи с Луси, то това беше майка му, но напоследък се опъваше дори на нея. Неразположението в началото на бременността в съчетание с отвращението й към него я подтикваха да се държи по начини, които дори тя не бе мислила, че са възможни. Беше наругала неколцина търговци, беше ударила шамар на момчето, което доставяше мляко, нарече доктор Танър шарлатанин в лицето. Няколко от прислужниците, работили за семейството дълги години, напуснаха, почти спряха да канят гости, понеже не бяха сигурни дали Луси ще изтърпи глупците, които семейство Уоруик търпели години наред. Пърси вярваше, че единствено задръжките, резултат от обучението в „Белингтън Хол“, страхопочитанието към свекърва й и слабата надежда, която таеше, че бракът й може да бъде спасен, я възпираха да се държи още по-зле. Когато Мери и Оли се върнеха, адът можеше да се отвори.

Само че живееха в дома на семейство Уоруик, където Биатрис оставаше пълновластна господарка. Все едно дали Луси щеше да се

държи прилично, те щяха да организират парти по случай завръщането на семейство Дюмонт.

Привечер в деня на събитието повикаха Пърси в склада, защото изникнало нещо спешно, и той пропусна пристигането на почетните гости. Бяха поканени рано и вече седяха с останалите поканени на празненството в хола; Мери се беше настанила до плетената детска люлка, когато той се появи на вратата. Луси не беше слязла, забеляза той с облекчение. Насочи поглед първо към Оли, вместо към гъвкавата фигура в дреха с цвят на слонова кост, която се изправи до съпруга си, щом Пърси влезе.

— Пърси, стари негоднико! — възкликна Оли, ухили се от ухо до ухо и запристъпва към него с помощта на патериците. Прегърнаха се сърдечно, а Пърси се просълзи от радост, че приятелят му отново си е у дома.

— Добре дошъл, стари приятелю — отвърна той. — Да знаеш само колко ни липсваше. — Обърна се към Мери. — И ти, агънце.

Тя излъчваше зрялост, която се долавяше най-вече в очите. Никога не бе предполагал, че някоя жена може да е толкова красива. Мекият цвят на роклята придаваше на кожата й меден оттенък и още по-тъмен нюанс на косата, сега подстригана късо, прихваната с обсипана с пайети лента за коса.

Не се прегърнаха. Пърси се беше питал дали тя ще избягва погледа му, но тя го погледна право в очите, без да трепне. Подаде му ръка и заговори тихо:

— И ти ни липсваше, Пърси. Много се радваме, че се върнахме. — Той се наведе и я целуна по бузата, която не беше обърната към присъстващите, затвори очи и си позволи да се отдаде на миг тъга. Пръстите й го стиснаха по-силно. Той също ги стисна, след това ги пусна. Обърна се с усмивка. — Я сега да видим малкото човече.

Надникна в люлката и останалите се надвесиха заедно с него.

— Нали е красавец? — обади се Ейбъл. — Може и да съм предубеден, но никога досега не съм виждал толкова съвършено бебе.

— Бъди колкото искаш предубеден — засмя се Биатрис. — И аз ще съм същата, когато се роди нашето.

— Невероятен е — прошепна Пърси, докато наблюдаваше заспалото бебе. По личицето му нямаше и следа от Оли. Беше истински представител на рода Толивър от тесните изящни стъпала до

калпачето гъста черна коса на съвършено оформената главица. Разчувстван от нежност, която едва не го задуши, Пърси погали мъничката длан. Детето се събуди в същия миг, стисна пръста на Пърси и впери в него любопитен поглед. Пърси се отдръпна и се разсмя, очарован от допира на малките пръсти. — Колко е голямо малкото тигърче?

— На три месеца — произнесоха в един глас родителите му и Оли добави, докато си наместваше патериците, че ще разчита кръстникът му да го научи да рита топка.

— С най-голямо удоволствие — усмихна се Пърси, а малката ръчичка все още не пускаше пръста му. — Как се казва моят кръщелник?

— Матю — отвърна Мери, застанала от другата страна на люлката. — Матю Толивър Дюмонт.

Той вдигна поглед към нея.

— Точно така — кимна и побърза отново да сведе очи към детето, неспособен да понесе удара и спомена за красотата й. Наблюдаваше запленен как малката розова устичка се отваря за прозявка, как поема глътка въздух, след това се затваря, за да заспи отново. С огромно нежелание измъкна пръста си от нежната хватка и се отдръпна от люлката, за да посрещне другите гости и съпругата си, която слизаше по стълбите.

Облечена в широка рокля, подхождаща на цвета на очите й, тя се държеше неустоимо чаровно, докато обикаляше сред гостите от елита на Хаубъткър. Обръщаше се към Пърси с „любими“, преплиташе пръсти с неговите, усмихваше се на всички в стаята. Той не се подведе. Разбираше отлично какъв е мотивът на съпругата му, за да се представя като съвършената домакиня. Това беше първото й голямо парти като съпруга на Пърси Уоруик и тя нямаше да позволи никой да се пита защо се е оженил за нея, вместо за поразително красивата Мери Толивър. Може и да не беше красавица, но беше топъл човек, с когото бе приятно да се посмееш и да поговориш. Никой не се чувстваше застрашен от нея. Може и да се носеха слухове, че била избухлива и използвала грубичък език, но нали това бе нормално при бременните жени?

След като надникна в люлката на Матю, Луси не погледна повече бебето.

— Е — обърна се тя към Мери, — няма как да сгрешиш, като гледаш тази черна коса и лизнатата коса над челото. Ами я погледни трапчинката на брадичката? Оли, има ли изобщо нещо от теб?

Мери отговори вместо него.

— Сърцето му, надявам се.

— Да се надяваме — повтори Луси.

Погледите на двете жени се срещнаха. Бившите съквартирантки се бяха поздравили хладно. Нямаше прегръдки и целувки, които да отбележат срещата им. Маската на приятелството беше паднала завинаги. Безмълвните им погледи обявиха началото на война.

— Мери, мила, дали да не отнесем люлката в библиотеката и да оставим мъника на спокойствие — предложи спокойно Оли.

— Чудесна идея — съгласи се Луси.

Същата вечер, когато Пърси влезе в стаята на съпругата си, за да й пожелае лека нощ, тя се обади от стола пред тоалетката.

— Оли добре се е уредил, въпреки че тя е толкова висока и върлинеста, че сигурно има чувството, че се катери по дърво всеки път, когато се опитва да я изчука.

Пърси стисна зъби.

— Мери е метър и седемдесет и ти сигурно се чувстваш като джудже до нея — отговори той с глас, който издаваше желанието му да я удари.

Луси го погледна накриво, тъй като не бе сигурна дали забележката му имаше за цел да я обиди.

— Веднага пролича, че лапна по детето й — продължи тя.

— Казва се Матю, Луси. Да, красиво дете. Ако имаме син, надявам се да се радват на приятелство като нашето с Оли.

— Ще видим тази работа. Иска ми се да проявяваш към нероденото ни дете поне половината от интереса, който тази вечер показа към сина на Оли и Мери.

— Атмосферата тук не предразполага към подобно нещо — отбеляза сухо Пърси.

— Да не би да си мислиш, че ще бъде по-добре, когато бебето се роди? Отсега да ти кажа, че няма да имаш думата при възпитанието на детето. Бебето е мое. Дължиш го на мен.

— Бебето е наше, Луси. Не можеш да го използваш като чук, с който да ме налагаш по главата. — Пърси никак не се трогна от

заплахата й. Съпругата му разбираше, че съществува граница, която не биваше да пресича. Чувството му за вина щеше да й помогне единствено да го обижда. Той обаче не я винеше, задето мислеше, че не се вълнува от предстоящото раждане. Независимо от проблемите в съвместния им живот той намираше апатията си за странна и се питаше как ли се е чувствал Оли преди раждането на Матю. Трябваше да го попита.

Семейството на Пърси Уоруик заемаше две спални, а прислугата предполагаше, че Луси спи отделно заради бременността си. Пърси нямаше представа какво извинение ще измислят след това. Беше на вратата, когато Луси подхвърли:

— Само гледай, Пърси. Защо ми е да се занимаваш с възпитанието на детето?

— Защо не? — погледна я с любопитство той и се върна в стаята. — Аз съм му баща. — Също като Луси той мислеше, че бебето ще бъде момче.

— Защото… — Забеляза как в сините й очи проблесна паника при спокойния му въпрос и тя бързо се изправи на крака.

— Кажи защо, Луси?

— Защото си… ти си…

— Какво съм? — настоя Пърси.

— Ти си… хомосексуалист!

В продължение на няколко секунди Пърси гледаше съпругата си застинал от изумление, след това избухна в смях.

— О, Луси, това ли измисли?

Тя подпря ръце на ханша си.

— А не си ли?

— Не.

— Изобщо правил ли си го преди?

— Да — отвърна той, все още развеселен.

— Колко пъти?

Нямаше желание да й причинява болка, но в никакъв случай нямаше да й позволи да използва тази случайна бременност като оръжие, с което да изправи детето му срещу него.

— Достатъчно често, за да те уверя, че няма защо да се притесняваш, че мога да окажа неблагоприятно влияние върху сина ни.

— Не ти вярвам. Само това обяснение има смисъл. — Тя бавно изви гръб и го погледна изпод вежди, разтвори халата и разкри голото си тяло. Заобленият й корем издаваше, че носи дете. Тя обхвана налетите си гърди с ръце. — Как можеш да откажеш това? Всеки мъж, който ме погледне, ще иска да ги вземе. — Пристъпи към него, вирнала едрите гърди. — Не са ли прекрасни, Пърси? Не са ли най-прекрасното нещо? Защо не ме искаш?

— Престани, Луси — нареди тихо Пърси и я загърна в халата. Не я желаеше. Бременното й тяло го привличаше сексуално и той изпитваше желание да я поеме на ръце да я отнесе в леглото си, да навлезе в нея и да дари и двамата с облекчението, за което жадуваха. Само че нищо не се беше променило и едва ли актът щеше да е задоволителен, само щеше да усложни нещата.

Тя усети как той се отдръпна и дребното й кръгло лице се разкриви от ярост и безсилие. Загърна се стегнато в халата.

— Копеле! Изобщо няма да те допусна до сина ни. Ще бъде единствено и само мой, Пърси. Ще се погрижа за това. Няма да позволя един педал да ми казва как да възпитавам момчето си! Педал, педал, педал — пискливо повтаряше тя, докато той излизаше. Затвори тихо вратата след себе си, за да заглуши болезнения звук.

37.

Старата година приключи, а новата 1922 донесе подобрения и придобивки за фирмите на триумвирата на Хаубъткър. В отсъствието на Мери Хоуги Картър беше управлявал „Съмърсет“ изненадващо успешно и беше прибрал реколта, която й позволи не само да изплати дълга си щатска банка „Хаубъткър“, но и макар че не й останаха средства, да подобри напоителната система в плантацията. Семейство Уоруик откриха няколко клона за добив и обработка на дървен материал, затова смениха името на фирмата на „Уоруик индъстрис“, а Оли Дюмонт отвори втори магазин в Хюстън.

С наближаването на пролетта фигурата на Луси се разшири до неузнаваемост. Клатушкаше се на всяка крачка и бебешки меката й кожа непрекъснато блестеше от пот заради нечуваната жега. Тъй като не можеше да излиза заради огромното си туловище, тя се сближи с Биатрис през последните седмици на бременността. Пърси на няколко пъти се натъкна на двете жени, седнали заедно, докато шият бебешки дрешки и си говорят тихо като стари приятелки.

— Тъжно ми е да я гледам, когато ти влезеш в стаята — сподели Биатрис със сина си. — Прилича на ръмжащо кутре, размахало опашка.

— Знам, мамо.

След празненството по случай завръщането на семейство Дюмонт Пърси свикна да се отбива в дома им след работа, поне два пъти в седмицата. Въпросът никога не бе повдиган, но Мери и Оли се настаниха в къщата на семейство Толивър и оставиха Ейбъл да скучае сам в приличния на замък семеен дом в края на улицата. Пърси очакваше да има неловко мълчание, когато се отбие у тях в понеделника след партито, но той жадуваше за компанията им и беше привлечен от бебето, чийто образ почти не напускаше мислите му. Трябваше да се сети, че Оли няма да му позволи да се чувства неудобно.

— Пърси, приятелю! — бе извикал старият му другар, когато му се обади по телефона в магазина. — Тъкмо посягах към слушалката, за

да ти звънна. Исках да те поканя у нас след работа, да обърнем заедно една бутилка. Мери може и да не остане с нас. Нали знаеш как е, когато се засажда памукът.

— Знам — отвърна тихо Пърси.

Само че Мери се оказа у дома, отпиваше лимонада и полюшваше бебето, слушаше двамата мъже, които минути след като се събраха, заговориха както едно време. Пърси предположи, че Мери си мълчи, защото не е сигурна за отношението му към тях двамата. Той си каза, че ще отнеме време, докато разбере, че идва само като приятел. Не биваше да позволява бракът й да го лиши от единствените двама, които го даряваха с щастие. А сега вече и Матю.

Луси никога не присъстваше на тези сбирки. Не беше поканена, а доколкото Пърси можеше да прецени, тя нямаше представа, че им ходи на гости. Двете жени не направиха опит да се видят отново след партито и той реши да не се намесва. Отсъствието на съпругата му му даваше възможност да се забавлява, да се отпусне, да се порадва на детето; то вече го познаваше, махаше с ръчички и крачета и започваше да гука, щом го видеше.

Скоро Мери се поотпусна и стана почти каквато беше едно време, така че се смееха заедно и се преструваха заради всички, на които държаха, че любовта им не е съществувала. По взаимно, негласно споразумение избягваха физически контакт, не се поглеждаха в очите, а Оли и Матю бяха параваните, през които двамата успяваха да се зърнат.

Понякога, когато Пърси пристигнеше, Мери беше все още в плантацията, отсъствието й беше очаквано, но също така обидно. Не трябваше ли в този късен час да е у дома, при съпруга и сина си, питаше се той, но в тези часове двамата с Оли можеха да останат сами с кръщелника му. Оли изнасяше малкия на заградената с мрежа против комари веранда, за да усети вечерния полъх, и двамата с Пърси си говореха, пийвайки се редуваха кой да люлее люлката.

— Пак си ходил у семейство Дюмонт, нали? — попита Луси една вечер. Беше в салона и подгъваше последната синя дрешка за бебето.

Той направи кисела физиономия, сякаш се изненадваше, че тя знае за посещенията му, макар вече да бе наясно, че почти нищо не убягва на съпругата му.

— Можеше и ти да дойдеш.

Луси захапа ожесточено конеца с малките си остри зъби. Пърси я съжали и й подаде ножиците, които тя сама не можеше да достигне. Тя ги взе, без да му благодари, клъцна конеца и продължи:

— За да те гледам как се лигавиш с Матю ли?

Пърси въздъхна.

— Не ти ли стига, че ревнуваш от Мери? И от сина й ли трябва да ревнуваш?

Луси отпусна ръце върху огромния си корем. Погледна го по-мило. По време на разговора им той беше останал прав. Никога не оставаше достатъчно дълго при съпругата си, за да седне.

— Добре, ревнувам. Ревнувам от всичко, което тя има, а би трябвало да е мое.

Той усети хладна тръпка по гърба си. Сви вежди.

— Това пък какво трябва да означава? — попита той по-остро, отколкото възнамеряваше.

— Много добре знаеш какво означава. Тя… ти си й приятел, а сега стана приятел и на сина й.

Пърси изпусна сдържания дъх и посегна към ръката й.

— Искам да сме приятели, Луси, но ти не ми позволяваш.

Тя го погледна, сякаш бе хипнотизирана от неочаквания допир на ръката му.

— Ами, ще… ще се опитам да бъдем приятели заради бебето, така или иначе няма да получа нищо друго от теб. — Вдигна сините си очи, без да крие желанието си. — Не говорех сериозно, когато ти казах, че няма да те допускам до бебето. Искам… искам да опознае баща си.

— Знам, че не говореше сериозно — успокои я той и пусна ръката й. — Знам, че не си казала сериозно много неща.

Няколко седмици преди да се роди бебето Оли помоли Пърси да го откара до Далас, за да му вземат мерки за изкуствен крак, първия, който изявяваше желание да пробва.

— Бих отишъл и с влак — обясни той, — но проклетиите са толкова неудобни, да не говорим, че на тях не може да се разчита. Не ми се иска да моля Мери, защото е насред чистенето на памука. Тя, разбира се, ще зареже всичко на секундата, но просто не е нужно, освен това… — Оли посочи подгънатия си крачол, — при дадените обстоятелства, предпочитам ти да ми правиш компания.

У Пърси се надигна възмущение към Мери и остави в устата му кисел вкус като от пресечено мляко. Съгласи се, че в този случай помощта му е по-подходяща, отколкото тази на Мери, но остана с впечатление, че Оли не смее да иска от съпругата си да изпълнява задълженията си, докато има работа в плантацията. Мери и проклетият й памук.

— Ами Матю? — попита той. — Къде ще го оставим, докато ни няма?

— Няма проблем. Саси обича момчето като свое дете.

Пърси сподели за молбата на Оли с Луси. От вечерта на последното примирие двамата успяваха някак да се спогодят. Той знаеше, че тя се страхува от раждането и също се страхуваше за нея. Тя не обичаше да чете, затова той беше извадил книгите за раждане от библиотеката и вечер й ги четеше на глас. Луси слушаше внимателно и след това обсъждаше чутото с него, без следа от враждебност.

Примирието им едва се крепеше и Пърси я попита с чувство на вина дали има нещо против да замине в такъв момент. Както обикновено, тя го изненада.

— Трябва да го заведеш, Пърси. Знаеш защо Оли не иска да замине с влак, нали?

Той призна, че няма представа.

— Ами, защото… Вие колко дълго пътувахте с влака от Ню Джърси?

— Около шест дни.

— Представяш ли си как се е чувствал Оли, какво му е било през тези дни и нощи, докато се е връщал към Хаубъткър без крак? Нищо чудно, че не обича влаковете. Трябва да го закараш. Аз съм добре. Майка ти и баща ти ще се грижат за мен, но за всеки случай ще те изчакаме да се върнеш. — Тя му се усмихна и му върна спомена за старата Луси. Държанието й напоследък му напомняше за момичето, което беше, преди да се оженят. Промяната не беше — както би казала майка му — „престорена“, ами се дължеше на истинско желание да станат приятели.

— Благодаря ти, Луси — отвърна той на усмивката й. — Ще се върна веднага щом мога.

Пърси тръгна с просторния шестцилиндров седан пакард, но пътуването до болницата за ветерани в Далас се оказа дълго и горещо.

Когато пристигнаха, Оли беше зачервен от жега и изтощение. Челото му беше мокро от пот, яката на ризата му бе подгизнала, а Пърси го заболя, като наблюдаваше колко трудно приятелят му излиза от автомобила. Дотича санитар с инвалидна количка, но Оли отказа да седне в нея и нагласи патериците под заякналите си мишници.

— Да вървим да ги сразим, Пърси, приятелю — рече той и пое след санитаря, който тласкаше напред празната инвалидна количка.

Забавиха се безкрайно дълго, докато попълнят бланките за постъпване в болницата, но най-сетне пристигна служител, стиснал под ръка медицинския картон на Оли, за да го отведе до кабинета за преглед. Намираше се в края на дълъг коридор и Оли погледна ужасен разстоянието.

— Спокойно, мой човек — успокои го Пърси и го последва. — Още няколко метра.

Бяха почти на края, когато Оли изпъшка.

— Пърси, отново не си чувствам крака, а и болката. Май ще седна в инвалидната количка.

Беше твърде късно. Единственият му крак се подгъна и той падна напред с разкривено от болка лице. Патериците и картонът на метална подложка издрънчаха на пода, докато служителят и Пърси се опитваха да го прихванат. Служителят хукна да повика санитари с носилка, а Пърси разхлаби вратовръзката на Оли и разкопча най-горните копчета на ризата му с разтреперани ръце. Видя отново тялото на приятеля си напълно безпомощно, потънало в кръв край пътя, под артилерийски обстрел.

— Да не виждам това изражение — нареди Оли с решителна усмивка. — Понякога се случва и се превръщам в парче разтреперана плът с изопнати докрай нерви, но преминава. Просто приготви по чаша скоч, когато се измъкнем оттук.

— Ще трябва лично да го сваря — отвърна Пърси.

Донесоха носилка и двама санитари прехвърлиха Оли на нея.

— Господине, ако вземете картона и го донесете, ще ви бъдем много благодарни — помоли единият. Пърси взе и патериците, и картона. Ръцете му продължаваха да треперят. Трябваше му минута, за да се овладее и да успокои собствените си нерви, преди да последва мъжете в бели престилки по коридора, но когато стигна кабинета за

прегледи, те бяха вкарали носилката в стая, на която беше сложен надпис „Влизането забранено“.

Реши, докато изчаква някой да поиска картона, да разбере какво е състоянието на Оли. До днес не бе имал представа, че той продължава да изпитва болка в липсващия крайник. Никога не му се беше оплаквал, но Пърси добре разбираше каква е причината. Макар и умен човек и невероятен приятел, Оли знаеше, че нищо не се вклинява по-силно в приятелството от чувството за вина.

Първо бе приложен армейски доклад, написан бързо и нечетливо от полевия лекар, каквито бе чел десетки пъти на картоните, закачени на рамките на леглата на ранени, които бе посещавал в палатковите болници. В него на медицински жаргон беше описано нараняването на Оли, ампутацията, а след това в заключение към доклада имаше допълнително написан ред, който смрази кръвта му. Прочете го веднъж, разтри очи, за да се увери, че не му се привижда, след това го прочете отново. „В резултат на нараняванията на капитан Дюмонт, уретерът е податлив на инфекции поради задържане на отпадъчни секрети, които обикновено се изхвърлят с урината, а непоправимите наранявания на пениса не позволяват органът да бъде използван за полов акт и създаване на потомство.“

Металната подложка отново издрънча на пода. Пърси не чу звука. Скочи от стола и се заклатушка към отворения прозорец, за да си поеме дъх. Притисна чело към хладната рамка, за да накара стаята да спре да се върти. „Боже господи… Боже господи…“

— Добре ли сте, господине?

Беше санитарят, дошъл, за да вземе картона. От мястото си до прозореца Пърси прошепна:

— Добре съм. Погрижете се за капитан Дюмонт.

Срути се на стол до отворения прозорец и притисна длани към главата си. „Матю… е негов син…!“ Очевидният начин, по който се бяха развили събитията, се разгърна в мислите му като лента от нямото кино. Мери е разбрала, че е бременна, след като той беше избягал в Канада. Чакала е, но той така и не се беше върнал. Най-сетне се обърнала към единствения мъж, който можел да спаси нея и детето. „Оли беше тук“, нали така каза майка му. И така, Оли се оженил за нея и се съгласил да отгледа сина й като свое дете… Оли, който не би могъл да й даде други деца… който не би могъл…

Отпусна глава в ръцете си и простена, заливаха го дълбоки, неовладени приливи на мъка и го потапяха в бездната на отчаянието. Санитарят се върна трийсет минути по-късно и го откри отпуснат на стола под отворения прозорец, втренчил напред празен поглед като мъртвец, с посивяло, набраздено от сълзи лице.

— Моля да ме извините, господине, — каза той с неприкрито неудобство, — но идвам да ви съобщя, че капитан Дюмонт ще бъде хоспитализиран, докато не му сложат протезата. Това ще отнеме около седмица. Дадоха му успокоително и сега спи дълбоко. Можете да го видите в отделение Б, в часовете за свиждане от шест до осем довечера.

Неловката среща така и не се състоя: когато се обади у дома от болницата, Биатрис го накара да се върне незабавно. Беше станал баща.

38.

Хаубъткър, 1933

— Моля да ме извините, господин Уоруик, но някоя си госпожица Томпсън е дошла за среща.

Пърси не вдигна поглед от доклада, който четеше. Беше краят на октомври, четири години след финансовия крах на „Уолстрийт“, вкарал страната в Голямата депресия. При секретарката му идваха хора всеки ден, за да търсят работа в „Уоруик индъстрис“, един от малкото стабилни кораби в страна, която все още плаваше сред вълните на влошаващото се икономическо положение.

— Предупреди ли я, че си губи времето, Сали? И без това се пукаме по шевовете.

— Тя не търси работа, господин Уоруик. Госпожица Томпсън е учителка. Дошла е заради сина ви.

Пърси я погледна недоумяващо, замислен над думите „сина ви“.

— Уайът, господине.

— Да, разбира се. Покани я да влезе, Сали.

Той се изправи, за да поздрави жената както обикновено, когато въвеждаха посетител в кабинета му. Нямаше значение кой влиза, нито каква е целта на посещението. На Пърси Уоруик му се носеше славата, че се отнася с уважение към всички, дори към онези, които, както често се случваше напоследък, идваха да го молят смирено за работа, заем или още време, за да изплатят дълговете си.

Госпожица Томпсън не беше дошла да го моли за нещо, това бе очевидно, но въпреки че се опитваше да се държи спокойно, той забеляза, че е притеснена и се чувства неловко, докато се настаняваше на стола. Какво, по дяволите, беше направил Уайът?

— Проблем с Уайът ли има, госпожице Томпсън? Не знаех, че сте негова учителка. — Постара се да не създава у жената впечатлението, че е от онези, незаинтересовани от синовете си бащи, а да й покаже, че е изненадан, че не се познават. През последните няколко години беше председател на училищното настоятелство. Едно от задълженията му беше да поздравява новопостъпилите учители в

независимото областно училище „Хаубъткър“ на ежегодния прием за добре дошли.

— Назначиха ме да довърша срока вместо госпожица Уолас, която се омъжи в началото на годината — обясни госпожица Томпсън. — Със съпруга си се премести в Оклахома Сити. Както си спомняте, тя беше титулярката.

Пърси се облегна назад на стола, докосна върховете на пръстите си и се наслади на ясния й, приятен глас.

— Промяната, надявам се, е била благоприятна — отвърна той и леко наклони глава.

— Дано мислите така и след като ви кажа онова, заради което съм тук.

— Слушам ви.

Тя си пое дълбоко дъх и сведе поглед за момент, очевидно, за да събере достатъчно кураж. Мили боже, помисли си Пърси. Какви ли неприятности й създава Уайът? Щеше да се погрижи горчиво да съжалява, ако положението се окажеше толкова зле, колкото намекна госпожица Томпсън. От друга страна, не беше трудно да приеме, че едно момче на единайсет, на прага на пубертета, лесно би привлякло вниманието й с лошото си поведение. Тя беше красива млада жена, с ясни лешникови очи и гъста, късо подстригана коса, която й придаваше невинността на новопокълнала пшеница.

— Синът ви — започна тя — умишлено и непрекъснато наранява Матю Дюмонт. Ако някой не накара Уайът да спре, ще нарани сериозно момчето.

Столът на Пърси изстърга по пода, когато се приведе напред, удоволствието от красотата й беше забравено напълно.

— Бихте ли ми обяснили по-подробно, госпожице Томпсън?

— Всеки ден, господин Уоруик, след часовете Уайът намира начин да нарани Матю Дюмонт по някакъв начин. Ако не го препъва в коридора, нарочно хвърля топка в лицето му. Няма да ви казвам колко пъти Уайът му е разкървавявал носа с юмруци. Виждала съм го… Виждала съм го… — Тя поруменя колкото от гняв, помисли си Пърси, толкова и от смущение.

— Продължавайте — настоя напрегнато той.

— Виждала съм го как рита Матю в слабините неведнъж.

Пърси усети, че лицето му пламва.

— Защо, за бога, не ми казахте досега? Защо не се обърнахте към директора?

— Направих го, господин Уоруик. Ходих при директора, но той отказа да ме изслуша. Опитах се да привлека на помощ други учители, но те също отказаха да ми помогнат. Всички се страхуват от вас… от властта ви. Страхуват се за постовете си. И с децата е така. Бащите им работят за вас.

— Мили боже — изпъшка Пърси.

— Днес беше последната капка — продължи Сара Томпсън по-уверено, след като забеляза, че постига някакъв напредък.

— Какво се е случило днес?

— Уайът наряза любимата бейзболна ръкавица на Матю, след това я хвърли в помийната яма зад училището. Когато Матю тръгна да си я вземе, Уайът хвърли камък и го уцели в слепоочието. Детето падна почти в безсъзнание и от раната изтече много кръв. Подхлъзна се…

Сара прехапа устни, сякаш описанието на падналия в мръсотията дребничък Матю, докато от раната на слепоочието му шурти кръв, бе прекалено болезнено, но Пърси ясно си представи картината. Скочи рязко и започна бързо да закопчава сакото си. Знаеше за коя ръкавица става въпрос. Той му я беше подарил за миналата Коледа.

— Матю предизвикал ли го е по някакъв начин?

— В никакъв случай! — отвърна бързо Сара. — Познавам Матю Дюмонт само от часовете по разговор и докато съм била дежурна на детската площадка, но според мен той е най-възпитаният ученик сред децата. Опитва се да се защити, но макар да е в по-горен клас, не е едър като сина ви. Другите момчета искат да му помогнат, но се страхуват от Уайът… и от вас.

— Ясно… Как дойдохте тук, госпожице Томпсън?

— Ами аз… — Сара не разбра защо й задава този въпрос. — Дойдох пеша от училище.

— Та това са повече от три километра.

— Беше важно, така че разстоянието нямаше значение.

— Така излиза. — Пърси отвори вратата на кабинета си. — Сали, накарай Букър да докара автомобила. Да закара госпожица Томпсън до тях.

Сара се изправи, несигурна и малко притеснена.

— Много сте любезен, господин Уоруик. Благодаря ви, че ме изслушахте.

— Защо не казахте на семейство Дюмонт какво става? — попита Пърси.

— Заради Матю. Доколкото го познавам, той по-скоро би умрял, отколкото да наклевети Уайът пред родителите си или да ги помоли да се намесят да му помогнат. Не можех да се обърна към тях… преди да разговарям с вас. Щеше да бъде нещо като предателство. Но в случай че не успеех, щях да отида при господин и госпожа Дюмонт.

— Възхищавате се на Матю, нали?

— Той е изключителен.

— Ами Уайът?

Сара се поколеба, след това срещна погледа му.

— У него има злоба и лошотия, господин Уоруик, но съм забелязала, че ги проявява единствено към Матю. Ако не беше очевидната ревност, която синът ви проявява към момчето, щяха да са приятели. Синът ви е самотен, господин Уоруик. Приятелите му не са много.

— За съжаление, вината е негова.

Шофьорът му застана на вратата. Днес беше във фирмата, вместо в дома на семейство Уоруик. Бяха пристигнали гости от Калифорния, за да обиколят фабриката.

— Закарай госпожица Томпсън до жилището й, Букър. След това се върни и вземи гостите. Моят автомобил е тук. Сам ще се прибера у дома. — Той подаде ръка на Сара. — Благодаря ви, че се обърнахте към мен. Букър ще ви закара.

Сара стисна ръката му, малко уплашена от настроението, в което беше изпаднал. Изглежда, секретарката и шофьорът го усетиха също.

— Господин Уоруик — започна колебливо тя, — извинете ме, че питам, но какво смятате да правите?

— Ако онова, което казвате, е истина, смятам да се погрижа Уайът никога повече да не докосне Матю Дюмонт. А вие не бива да ми се извинявате за нищо. Аз съм този, който трябва да моли за извинение.

Пърси излезе през вратата, отвеждаща към частния му гараж. Сърцето му преливаше от гняв, но разумът надделяваше. Наложи си да запази спокойствие, докато пътуваше към „Хюстън Авеню“. Не знаеше

нищо за госпожица Томпсън. Възможно беше тя да преувеличава в разказа си за училищните лудории с намерение да привлече вниманието му. И преди бяха пробвали подобни номера. В тези времена хората прибягваха до отчаяни мерки, както мъжете, така и жените се опитваха всячески да си подсигурят място и да разчитат на услуги.

Само че той не можеше да повярва, че госпожица Томпсън би въртяла номера. Ако обаче се окажеше, че е измамница, значи той беше изгубил способността си да забелязва гнилите ябълки. Беше преценил, че госпожица Томпсън е от онази рядка порода хора, които не са продажни. Била й е необходима много смелост, за да дойде в кабинета му и да му разкаже. Беше заложила работата си. Като не се беше обърнала първо към Оли и Мери, бе показала чувствителност, разкриваше, че познава Матю, който щеше да се почувства унизен, ако родителите му се намесеха, за да спечелят неговата битка. Госпожица Томпсън нямаше откъде да знае другата причина, поради която Матю никога не би издал Уайът. Уайът беше син на кръстника му, когото той боготвореше. Никога не би казал и една лоша дума против Уайът, защото по този начин щеше да нарани чичо Пърси. Тъкмо заради тази почтеност сърцето на Пърси преливаше от обич и гордост, чувства, които никога не бе изпитвал към Уайът.

Предполагаше — като знаеше как се бяха стекли събитията в живота му, — че се е надявал прекалено много момчетата да се сприятелят. Матю нямаше нищо против, но Уайът го мразеше още от самото начало. Разликата им беше девет месеца. Отначало Уайът се заяждаше с него в детската кошарка, правеше си с Матю груби шеги, докато играеха в пясъка, а по-късно, когато двете семейства ходеха на пикник с надеждата да разсеят напрежението между Луси и Мери, се отнасяше към него с ледено безразличие.

Както госпожица Томпсън бе изтъкнала, причината за враждебното отношение на Уайът беше очевидна и лесно обяснима. Той ревнуваше от Матю. Матю беше по-умен, по-красив и по-обичан. Пърси се стараеше да не показва предпочитания, когато момчетата бяха заедно, но отношението му личеше. Луси често се оплакваше, че й се иска да се отнася към Уайът със същата топлота, с която се отнасяше към „момчето на семейство Дюмонт“.

Дори Луси харесваше Матю и забелязваше у него всички положителни качества на Оли и не се колебаеше да перне Уайът, когато по време на игра се отнасяше грубо с по-дребното момче. Независимо от първоначалните си заплахи тя искаше Пърси и Уайът да се сближат и ги окуражаваше да прекарват повече време заедно. Измъчваше се, че още от самото начало между баща и син нямаше привързаност.

Макар да се стараеше, сърцето му така и не се затопли от неумелите опити на Уайът да спечели обичта му. Момчето не притежаваше нито една черта на семейство Уоруик. Беше същински Трентън Джентри, покойния баща на Луси, и в маниерите, и на външен вид, и като държание… нацупен, с къс, як врат, мощни гърди, побойник и грубиян, който погрешно приемаше добротата у мъжете за слабост. Не притежаваше нито капчица от хумора на Луси, нито пък веселието и жизнеността й.

Докато стискаше кормилото, Пърси почувства как го обзема сковаващата ярост, на която малцина бяха ставали свидетели. Господ да е на помощ на Уайът, ако беше наранил Матю. Господ да му е на помощ, ако госпожица Томпсън казваше истината. Паркира зад къщата на семейство Толивър и влезе през портата от ковано желязо. Саси я чу да проскърцва и излезе да го посрещне на задната врата на кухнята.

— Я, господин Пърси, какво правите тук по това време? Господин Оли е още в магазина, а госпожица Мери е в „Съмърсет“.

„Тя винаги е там“, помисли си Пърси и потисна раздразнението си.

— Не идвам при тях. Вкъщи ли е кръщелникът ми?

— Тук е. Горе, в стаята си е. Нещо се е посбил в училище, все в неприятности се забърква. Някой хвърлил камък днес и му разбил главата. А пък дрехите му да видите!

— И преди ли е имал такива неприятности, Саси? Някога прибирал ли се е с насинено око или кървящ нос?

Саси се намръщи още повече.

— Случва се, господин Пърси, случва се, ама този път ще кажа за таз работа на господин Оли. Просто не вярвам, че това дете е толкоз непохватно. Все разправя, че пада, ама тук не съм го виждала да пада.

— Тежка ли е раната?

— Малко по-дълбока да беше, щях да се обадя на доктор Танър.

— Обади му се, Саси, и му кажи да дойде веднага. Ще се кача при него.

— Ще се зарадва да се видите, господин Пърси. Що не му занесете подноса с горещ шоколад, дет съм му направила, тъкмо ще налея още една чаша за вас. Това момче обича шоколад повече от баща си.

Когато Пърси почука, Матю се провикна „Влез“ с момчешки тенор, който винаги разнежваше Пърси. Отвори вратата и го завари изкъпан, седнал на леглото да маже бейзболната си ръкавица с някаква воняща мас. Очевидно очакваше Саси. Ококори се, като видя Пърси да влиза с подноса шоколад.

— Чичо Пърси — извика той и бързо скри ръкавицата зад себе си. — Какво правиш тук?

— Разбрах какво се е случило днес в училище — започна направо той и направи място за подноса на масичката. Седна до него на леглото и нежно обърна брадичката на момчето, за да огледа превръзката. — Уайът ли го направи?

— Стана случайно.

— Ами това? — Пърси измъкна нарязаната ръкавица иззад него и я вдигна.

Матю нито отговори, нито го погледна.

— Един приятел ми каза какво се е случило. Каза, че Уайът е хвърлил ръкавицата в помийната яма, след това е метнал камъка, от който е раната. Така ли е?

— Да, господине, но сега вече всичко е наред — отвърна Матю.

Пърси огледа ръкавицата. Беше съсипана. Миналата Коледа беше подарил и на двете момчета еднакви бейзболни ръкавици и беше положил много усилия, за да осигури автографи от Бейб Рут. Тогава Пърси видя една от редките усмивки на Уайът да се разлива по лицето му, след като отвори кутията с подаръка на сутринта.

— Благодаря, татко. Страхотна е — беше възкликнал той, изчервен от радост при тази неочаквана изненада. Пърси не бе предполагал, че гордостта и удоволствието на Уайът от ръкавицата ще се стопи, когато научи, че Матю е получил същия подарък. Трябваше да се досети, че малкият му син ще ревнува, но не бе очаквал такава неовладяна злоба.

— Знам откъде можеш да получиш съвсем същата — започна Пърси. — Малко по-голяма е, но ръката ти ще порасне.

— О, не — отказа Матю, — не мога да взема ръкавицата на Уайът. Не искам неговата. Ти си му я дал. — Той замълча, а между веждите му се врязаха две вертикални бръчки.

— Какво има, синко? — попита Пърси, докато попиваше с поглед изваяните черти, същите като на майка му. Рядко имаше възможност да се вглежда в по-големия си син толкова отблизо, без никой да го наблюдава, и никога не го наричаше „сине“ в присъствието на Оли. Беше забелязал, че и Оли не използва това обръщение в негово присъствие. Винаги казваше „моето момче“ или „хлапето ми“.

— Не знам… не знам защо Уайът ме мрази — въздъхна той. — Опитах се да се сприятеля с него, но ми се струва… той изглежда мисли, че ме харесваш повече от него и това го наранява, чичо Пърси.

Безмерна обич към детето го накара да се изправи. Каква игра на гени беше създала дете, способно да прояви такова разбиране, толерантност и готовност да прощава? Не беше от него, със сигурност не беше и от Мери. Той наля шоколад и подаде чашата на Матю.

— Затова ли никога не каза и дума за синините, с които се прибираше, за раните, нанесени от Уайът? Значи знаеш как се чувства?

— Да, господине — отвърна Матю, свел очи към чашата, обгърната със слабичките му, развиващи се ръце.

— Е — рече той и разроши черната коса на момчето, изпълнен с копнеж да го целуне по главата, — може пък двамата с Уайът да се разберем по този въпрос. Доктор Танър идва да прегледа раната, а аз се извинявам от името на твоя… за жестокостта проявена от сина ми. Няма да се случи повече. — Той взе ръкавицата. — Ще поръчам да я оправят.

От коридора позвъни на Оли в магазина и му разказа какво се е случило и че се е заел да оправи положението.

— Според мен е най-добре да се приберeш — предложи той. — Матю има нужда от компания. И Мери трябва да си е вкъщи.

— Тръгвам веднага. Не знам дали ще успея да се свържа с Мери.

Пърси не успя да овладее лумналия гняв.

— Защо, по дяволите, не си е вкъщи по това време на деня? Пуснали са децата от училище преди часове.

Последва мълчание. Макар Пърси никога да не споделяше мнението си, то не беше тайна. Оли проявяваше такт и разбиране към болката му и знаеше, че го казва само от загриженост към Матю.

— Защото тя си е Мери — промълви тихо той.

Пърси излезе през кухнята и каза на Саси да не се тревожи. Матю повече нямаше да се прибира с необясними рани и синини. След това тръгна към „Уоруик Хол“, а гневът се разгаряше бавно в него.

39.

Луси беше в трапезарията заедно с икономката и оглеждаше великолепно подредената маса, когато Пърси влетя през входната врата и профуча през огромното антре към стълбището. Никога не използваше главния вход и тя забеляза, че автомобилът му е паркиран под колонадата отвън. Отдръпна се от масата и забърза към вратата на трапезарията.

— Къде отиваш? Защо се прибираш толкова рано?

Пърси се провикна през рамо, без да забави крачка:

— Искам да видя Уайът. В стаята си ли е?

— Пише си домашното. Защо?

Пърси не отговори, а започна да се изкачва по просторното стълбище толкова решително, че Луси заситни бързо след него.

— Гостите ще пристигнат след малко повече от час, Пърси. Ще се преоблечеш ли?

През двете години след смъртта на майка му — тя си отиде само три години след баща му — Луси се бе превърнала в образцова домакиня и се наслаждаваше на живота на съпруга на един от най-влиятелните мъже в Тексас. Тъй като винаги досега се беше свивала пред свекърва си, тя пое ролята на господарка на „Уоруик Хол“ с истинско настървение, поръча нови мебели и килими, смени тапетите и монтира нова кухня с най-модерните уреди. Прислужниците й и икономката обличаха колосани сиви униформи с бели престилки с къдрички, вместо черните рокли и престилки, останали от владичеството на Биатрис. Обществените й задължения като съпруга на Пърси и частният й живот като майка на Уайът я удовлетворяваха напълно. Имаше моменти, когато Пърси подозираше, че независимо от всичко Луси е доволна от живота, който той й беше осигурил. Поне нямаше тревоги откъде и кога ще дойде следващия петак, защото той навреме предвиди краха на борсата и взе мерки, за да се предпази. Двамата не споделяха една спалня още от забременяването й, не споделяха и за нейно огромно съжаление и сина си.

Тъкмо затова Луси последва високия си, силен съпруг по стълбите към вратата на момчето.

— Пърси, какво, за бога се е случило?

— Нищо, което да те тревожи, мила. Това е между двама мъже.

— Откога поставяш сина си в същата категория като теб? — попита тя и сините й очи заблестяха тревожно.

Пърси отвори със замах вратата на сина си, влезе и заключи след себе си. Точно както каза майка му, Уайът се беше проснал на леглото и учеше. Училището беше истинско мъчение за него, но очевидно момчето упорстваше. Вдигна поглед към внезапно нахлулия си баща и се ококори.

— Ставай — разпореди се той. — Излизаме.

— Добре — съгласи се Уайът и скочи от леглото. За дете с телосложение като бик, той беше грациозен като котка. Пърси наблюдаваше как Уайът сбута книгите от леглото в ученическа чанта и приглади кувертюрата. На всичкото отгоре беше и прибран хлапакът. — Хайде, готов съм — обяви той.

Луси думкаше по вратата.

— Пърси, какво ще правиш с Уайът? Отвори веднага вратата!

— Млъквай, мамо — провикна се Уайът. — Добре съм. Двамата с татко отиваме да се повозим.

Когато Пърси отвори вратата и Луси забеляза изражението му, тя разбра защо е дошъл и какво възнамерява да прави.

— Пърси, за бога — започна да го умолява тя, — той е само на единайсет.

Пърси се промуши покрай нея.

— Значи би трябвало да знае какво прави.

— Пърси!… Пърси!… — викаше след него Луси и макар да бе очевидно, че е напълно безсмислено, го теглеше за ръката, докато той слизаше по стълбите, а Уайът, изпънал гръб, вървеше пред него. — Никога няма да ти простя, ако го нараниш. Никога! Пърси, чуваш ли ме — каквото и да направиш, никога няма да ти простя!

— И без това никога не си харесвала белите рози — отвърна той и последва Уайът навън.

Отидоха в хижата в гората, без да разменят и дума през целия път. Слънцето залязваше, когато пристигнаха, лъчите му сякаш бяха подпалили кипарисите на брега на езерото. Пърси тръгна напред и

отвори вратата с ключа, който ръждясваше в пръстта на една саксия, където навремето Мери беше засадила мушкато.

Свали сакото и заговори за пръв път.

— Днес при мен дойде госпожица Томпсън. Каза, че си нарязал ръкавицата на Матю и си я хвърлил в помийната яма. Когато е тръгнал да си я вземе, си го замерил с камък и си го наранил в главата. Той е изгубил равновесие и е паднал в мръсотията. Защо го направи, Уайът?

Уайът бе застанал, без да трепва в средата на хижата, която дори не подозираше, че съществува, набитото му тяло излъчваше напрегнато очакване. Беше напълно невъзмутим и безчувствен. Когато не понечи да отговори, баща му изрева:

— Отговори!

— Защото го мразя.

— Защо го мразиш?

— Това си е моя работа.

Пърси изви вежди при този дързък отговор. Беше на единайсет, а вече се държеше като уличен бандит в Париж. Имаше очите на Трентън Джентри. Бяха сини като на майка му, но по-малки, по-близо разположени, също като на мъжа, когото Пърси ненавиждаше. Не трепнаха, когато започна да навива ръкави. Не можеше да отрече, че синът му не е страхливец. Може и да беше грубиян и побойник, но не беше страхливец.

— Аз ще ти кажа защо го мразиш — впи очи в него Пърси. — Мразиш го, защото е мил, възпитан и не се интересува единствено от себе си. Мислиш, че не би трябвало да е такъв, но аз държа да ти кажа нещо, Уайът. Той е точно толкова корав мъж, колкото си и ти.

— Известно ми е.

Пърси не бе очаквал подобен отговор.

— Защо тогава го мразиш?

Момчето сви рамене. Дръзките очи примигнаха.

— Доколкото разбрах, тази работа продължава отдавна — Пърси се зае да навие и другия си ръкав. — Той се е прибирал насинен, с рани, нанесени му от теб. Така ли е?

— Да, господине.

— И нито веднъж ли не се замисли, че си по-едър от него?

— Не, господине.

Пърси наблюдаваше сина си, неспособен да приеме необяснимото съчетание от безпристрастие и откровеност. Беше на единайсет, а вече бе метър и седемдесет, раменете му бяха широки почти колкото на баща му.

— Ревнуваш от Матю, нали?

— И какво от това? Теб какво те засяга?

— Внимавай какво приказваш, господинчо, и да не си посмял да говориш на майка си както днес. Да не съм те чул да й казваш да млъкне, разбра ли?

— Защо? Ти се отнасяш по-зле към нея.

В главата му избухна ярост и го заслепи. Пред очите му беше нарязаната бейзболна ръкавица и превръзката на слепоочието на Матю. Забеляза обич в зелените очи и омраза в сините. Сви пръстите на дясната си ръка в юмрук, а с лявата стисна предницата на якето на малкия си син, този, когото не познаваше, не обичаше и не искаше да е негов.

— Сега ще ти покажа какво е да бъдеш бит от по-силен от теб — заяви той през стиснати зъби и замахна.

При удара Уайът се строполи на пода пред канапето, от носа му потече тънка струйка кръв и покапа по сцепената устна. Пърси излезе навън, извади вода, внесе ведрото вътре и натопи кърпа в него.

— Дръж — пъхна той мократа кърпа в ръката на сина си, без следа от съжаление или разкаяние. — Избърши си лицето. И още нещо, Уайът… — Той посегна и изтегли момчето да седне на канапето. — Ако само посмееш да погледнеш накриво бра… — Сините очи се впиха в неговите. За втори път този ден Пърси щеше да каже „брат си“. — Своя съсед и съученик — поправи се той, — ще се погрижа да не посегнеш на никого повече. Разбра ли ме? — Погледна гневно окървавеното лице на сина си. — Разбра ли?

Той кимна, след това отговори и разкри окървавените си зъби.

— Да, господине.

Като се върнаха вкъщи, гостите от Калифорния се наливаха щастливо в хола. Вечерята чакаше от час.

— Къде беше — засъска Луси, отишла да посрещне съпруга си в задното антре. Пърси вече беше изпратил Уайът да се качи в стаята си.

— Накарах сина си да ме опознае — отвърна Пърси.

Това бе последното официално събитие, организирано от семейство Уоруик. Луси, уплашена, че се е случило най-лошото, понечи да хукне нагоре по стълбите, ала Пърси стисна ръката й и я поведе към салона. Хватката му беше толкова стегната, че дори без думи издаваше, че ако посмее да остави гостите им, я чака болка, развод или дори нещо по-лошо. По време на безкрайно дългата вечеря и портото след това, тя седеше мълчалива, докато съпругът й, преоблечен в чисти дрехи, водеше оживен разговор и наливаше вино. Когато най-сетне гостите си тръгнаха, тя изтича при Уайът.

Той я чу да прописква от ужас и зачака яростта й да се разрази в стаята му. Започна спокойно да сваля копчетата за ръкавели, когато тя нахлу.

— Как си могъл да го направиш? — пищеше тя. — Пребил си сина ни до смърт.

— Преувеличаваш, Луси. Онова, което направих, е нищо в сравнение с тормоза, на който е подлагал Матю Дюмонт от години. Аз просто му дадох доза от собственото му лекарство. — Той й разказа какво се беше случило същия ден в училище, но не пропусна да спомене как Уайът систематично е измъчвал Матю.

— Пърси, знам, че онова, което е направил, не е правилно — извика Луси, — но стореното от теб е дори по-лошо. Той ще те намрази.

— Той и без това вече ме мрази.

— Единствено заради вниманието, което обръщаш на Матю. Затова се отнася към него по този начин. Ревнува заради обичта ти към него.

— Матю заслужава обичта ми, докато Уайът не.

— Матю! Матю! Матю! — Луси удряше длан с другата си ръка всеки път, когато произнасяше името на момчето. — Само това чувам от теб! Света майко Божия, човек би казал, че Матю ти е син!

Думите увиснаха в стаята също като дим, последвал експлозия. Луси застина неподвижно, сякаш беше простреляна, дори сатенените гънки на роклята й не трепваха. Беше зяпнала Пърси и истината озари лицето й подобно на първите лъчи утринна светлина по морските вълни. Пърси не успя да извърне лице достатъчно бързо, преди изражението му да потвърди очевидното.

— Не… — ахна тя и по лицето й се изписа ужас. — Матю ти е син! Истина е, нали? Той е твой и… и на Мери… — Тя зашепна: — Майко Божия…

Той се извърна с гръб; знаеше, че няма начин да скрие онова, което изражението му беше издало.

Луси застана пред него, погледът й беше толкова зорък, че сякаш прогаряше кожата му. Той не я погледна. Насочи очи над главата й към безупречните поля, огрени от луната, и мислено се пренесе далече от стаята. Беше научил този трик в окопите, когато не можеше да си позволи да наблюдава смъртта и пораженията около себе си, ако не искаше да полудее.

Плесница го върна от убежището му.

— Каква наглост! — изкрещя Луси. — Как смееш да ми обръщаш гръб в такъв момент? Кажи ми истината, нещастнико!

Бузата му пареше. Пърси заговори уморено, доволен, че вече не му се налага да крие.

— Да, истина е. Матю е наш.

За момент Луси остана безмълвна и той забеляза как се надигат огромните й гърди.

— Трябваше да се досетя от начина, по който следиш Матю и никога Уайът, въпреки че е твой син, но аз повярвах на Мери, когато ми каза, че двамата не се интересувате един от друг и че теренът е чист и мога да действам. Повярвах й, защото знаех, че никога не би отворила крака за мъж, който не дава пет пари за „Съмърсет“… — Тя отвори широко уста, когато осъзна още нещо. Отдръпна се от него, сякаш за да си остави място да го удари. — Значи си можел да го правиш с нея! Достатъчно дълго, за да забременее.

— Луси, няма смисъл да обсъждаме този въпрос.

— Нямало смисъл да го обсъждаме ли? — Луси обиколи бавно Пърси, разперила дебелите си пръсти с наострени като на животно нокти, готово да се хвърли към очите му. — Казвай, мръснико. Казвай! Успя ли да го вдигнеш, успя ли да го задържиш, докато беше с нея?

Пърси погледна разкривеното лице на съпругата си и реши, че повече не може да живее с лъжата между тях, нито пък с нея. Тази лъжа не беше постигнала нищо, освен да събуди вродената й злоба, също както синът й беше събудил негодуванието му.

— Казвай, копеле проклето — пищеше Луси, — или не смееш да признаеш, че дори красивата Мери Толивър не е успяла да събуди спящата ти мъжественост? Какъв ли шок е преживяла, лъжливата курветина. — Тя избухна в смях, преви се и подпря длани на обвитите в сатен колене, а краят на вечерната й рокля се провлече по пода. От очите й рукнаха истерични сълзи. — Представяш ли си как се е почувствала, когато е открила, че е бременна, след като почти нищо не се е било случило? Надула е корема, без дори да полежи достатъчно по гръб. Каква подигравка за Мери.

Пърси не издържаше повече. Малкото чувства, които изпитваше към Луси, бяха заличени в миг, сякаш някой направи дупка в сърцето му. Протегна ръка и така я стресна, че смехът й пресекна, сграбчи бюстието на сатенената рокля и я привлече на сантиметри от изпепеляващия си поглед. Нямаше да позволи на дребната вещица да съжалява Мери — не и неговата Мери, която бе загубила колкото и той.

Взря се в сините очи и заговори:

— Дай ми възможност да отговоря на въпроса ти, скъпа. Не само че го вдигах, ами вдигах и нея с него. Понякога дори я отнасях до леглото, както я бях нанизал, където довършвахме онова, което бяхме започнали другаде.

Луси се опита да се освободи, замахна, за да го удари, но Пърси стисна китката й толкова силно, че тя извика от болка.

— Толкова си отвратителна, Луси, че ми е противно да се любя с теб. Ти си като разгонена котка. Затова не мога да го правя с теб. При теб няма никаква тайнственост, никаква нежност, никаква чувствителност. Потта ти е като гной, а телесната ти миризма лъха като топлина от камъни. Предпочитам да си завра оная работа в зурлата на прасе, вместо в твоята путка. Сега вече ясно ли ти е защо не припарвам до леглото ти?

Пърси грубо я отблъсна от себе си. Луси едва не падна, но успя да се задържи, вперила невярващ поглед в Пърси.

— Лъжеш! Лъжеш!

— Единствената лъжа, за която съм виновен, е, че ти позволих да повярваш, че вината е моя.

— Не ти вярвам.

— На какво не вярваш, Луси? Че с Мери го вдигам или че с теб е противно да легне човек?

Тя се завъртя с гръб към него и скри лицето си в ръце. Пърси зачака. Сега беше моментът да извади всичко наяве, и сълзите, и болката, и промените. Най-сетне каза:

— Луси, искам развод. Двамата с Уайът можете да вървите където пожелаете. Ще се погрижа да не ви липсва нищо. Така не можем да продължаваме. Не съм добър съпруг, а като баща хич ме няма. Все някак ще се съвземем и ще продължим живота си.

Луси отпусна ръце и се обърна рязко към него. Роклята й беше скъсана, а по китката й се бяха отпечатали пръстите на Пърси. По лицето й беше потекъл аркансил.

— Просто така? Ще се отървеш от Уайът просто така ли?

— За него е най-добре да бъде далече оттук. За всички ни е по-добре.

— Какво си намислил да правиш, след като се отървеш от нас? Да се опиташ да си върнеш Мери и сина си?

— Познаваш ме достатъчно добре и знаеш, че няма да го сторя.

— След като видях какво си направил на Уайът, мога да кажа, че изобщо не те познавам.

— Какво ще правя, след като си заминеш, си е моя работа, която не те касае.

Луси трепереше, а лицето й беше силно пребледняло. Тя стисна ръце и попита с глас, който издаваше, че едва се владее:

— Защо ме остави през всички тези години да вярвам, че вината е у теб? Защо не ми каза, че аз съм причината, ако наистина съм аз.

— Защото ти бях задължен, Луси. Ти се омъжи за мен, защото ме обичаше, а пък аз се оженех за теб по погрешни причини.

— Погрешни причини — повтори тихо Луси. Брадичката й трепереше. — Знаех, че не ме обичаш. Защо тогава се ожени за мен?

— Бях самотен, с теб не се чувствах толкова сам… поне тогава.

Луси се опита да се изсмее, за да прикрие тъгата, набраздила меките й закръглени черти.

— Ние сме двойка тъжни нещастници! Приемете истината, хора — великият Пърси Уоруик, с цялата си красота, известност и пари бил самотен! Направо невъзможно. Защо не се ожени за Мери? Не ми

казвай, че тя е била толкова глупава, че е предпочела „Съмърсет“ пред теб.

Пърси отвърна замислено.

— „Съмърсет“ винаги е бил на първо място в сърцето на Мери.

Едното ъгълче от устата на Луси затрепка.

— А ти не можеш да си позволиш да си на второ място, разбира се. Все още ли я… желаеш?

— Все още я обичам.

Луси го погледна предизвикателно.

— Вие, двамата, още ли го правите?

— Не, разбира се! — отговори остро той. — Не съм бил с Мери, откакто заминах за Канада.

Той притаи дъх и съжали за думите в мига, в който ги каза. Когато забеляза искрата в очите на Луси, леденостудена ръка стисна сърцето му.

— Канада — промълви тя. — Значи там си бил, когато Оли и Мери са се оженили, затова не си бил на сватбата… Оли знае ли, че Матю не е негов син?

Тонът й го накара да си представи как змията се плъзга тихо към плячката си.

— Знае.

Луси пристъпи към един от прозорците и попита с гръб към него:

— Матю не знае, че ти си му баща, нали?

Пърси усети как по гърба му пропълзява леден страх. Как можа да спомене Канада? Истината в ръцете на Луси можеше да съсипе всички, които обичаше.

— Не, не знае.

Тя се обърна бавно. Вече беше спокойна, пръстите й докосваха набраната висока яка на роклята.

— Разбира се, че няма да знае. Спомням си, че попитах майка ти защо не си бил на сватбата на Оли и Мери и Биатрис обясни, че си се върнал в деня след церемонията. Както разбирам, Мери е научила, че е бременна, докато си бил в Канада. Обърнала се е към Оли, неин покорен слуга, и той е бил готов да я приеме. Развалената стока е по-добра от никаква, особено за мъж с един крак. Оли, разбира се, е знаел чии ръце са я опипвали…

— Млъквай, Луси.

— Не и преди да изясним някои неща, Пърси, любов моя. — Тя направи няколко крачки и завря лице до неговото. Пърси се отдръпна, ноздрите му се разшириха и Луси се отдалечи с пламнало лице.

— Господи, колко само те мразя, претенциозен нещастнико. Слушай сега внимателно, Пърси Уоруик. Никога няма да ти дам развод. И не се опитвай да го получиш, защото ще отида при Матю и ще му кажа истината за баща му. Ще разкажа на цял Хаубъткър. Ще разкажа на целия свят. Хората ще съберат две и две. Ще си спомнят, че Мери е била в Европа с Оли, когато Матю е роден. Ще си спомнят сватбата, организирана набързо, и колко нетипично е било за Мери да изостави плантацията за толкова време. Ще си спомнят, че си бил в Канада и ще се досетят, че е нямало как да я направиш честна жена. Хората ще повярват на истината.

Тя бавно свали чифт обеци с диаманти и рубини, сякаш нямаше никакви грижи на света.

— Казал ли си на Мери и Оли, че знаеш, че си баща на Матю?

Той мълчеше.

— И аз така си мислех. По държанието им личи, че са го пазили в тайна от теб. Нямам представа как си разбрал, но мога да си представя какво би им причинил един скандал, ако истината за това кой е бащата на Матю излезе наяве.

Пърси се смрази. Беше убеден, че тя е готова да осъществи всяка своя заплаха. Нямаше какво да губи, а той можеше да изгуби всичко.

— Защо искаш да останем женени, Луси? Тук си нещастна.

— Не, не съм. Приятно ми е да съм съпруга на богат и влиятелен мъж. Ще започне да ми харесва дори още повече. Освен това, след като съм… противна в леглото, едва ли ще успея да се омъжа за друга добра партия, нали? Има и още една причина, поради която възнамерявам да остана омъжена за теб. Никога няма да си свободен, за да се ожениш за Мери Толивър Дюмонт.

— Така или иначе, нямаше да мога да се оженя за нея, дори да се разведа с теб още утре.

— Е, аз обаче лично ще се погрижа да не можеш. Не, Пърси, ти оставаш женен за мен завинаги… или докато смъртта на Мери Дюмонт ни раздели.

Самодоволното й изражение угасна в мига, в който Пърси приближи към нея, очите му бяха придобили оттенъка на арктически води. Тя отстъпи крачка към камината и усети топлината на огъня.

— Значи ще разбереш и следното, Луси. Ако Матю някога научи, че съм му баща, изхвърчаш от тази къща без един цент. Ще ти се иска да си се насладила на този живот, докато го е имало. Одеве каза, че изобщо не ме познаваш. На твое място бих го запомнил.

Луси пристъпи към него.

— Мога да ти простя, че не ме обичаш, Пърси — процеди тя и се отдръпна към вратата, готова за бягство, — но никога няма да ти простя, задето не обичаш Уайът. Той също ти е син.

— Много добре ми е известно и сигурно ще се почувстваш по-добре, когато разбереш, че аз също няма да си простя, че не го обичам.

40.

Хаубъткър, юли 1935

— Има писмо за вас, господин Уоруик. Донесе го момчето на семейство Уинстън. — Още докато протягаше ръка към писмото, Пърси позна подателя по името върху плика. Прокашля се, за да възвърне способността си да диша.

— Той каза ли кой го е изпратил?

— Не, господине. Попитах го, но не ми каза.

— Благодаря, Сали.

Пърси изчака вратата да се затвори и едва тогава разряза запечатания плик. Извади лист с послание:

„Чакай ме в хижата в три часа. АМ.“

АМ. Агънцето Мери.

Той се отпусна назад и се замисли. Каква беше тази работа? Сигурно беше нещо важно и тайно, за да го моли Мери да се видят в хижата, място, което бе останало свещено в спомените им. Не бяха ходили заедно там от следобеда на последната им съдбовна кавга преди петнайсет години.

Снощи на малкото парти, което двамата с Оли бяха организирали за Уилям, сина на Майлс, дошъл да живее при тях след смъртта на баща си в Париж, тя не показа, че нещо не е наред. Двамата с Оли наистина изглеждаха напрегнати, но Пърси беше убеден, че е заради трудностите, които преживяват, както и всички останали в страната. Не знаеше със сигурност доколко са затруднени. Семействата никога не обсъждаха финансовите си проблеми, но падналите цени на памука и слабите продажби в магазина сигурно ги бяха притиснали. Той се притесняваше за бъдещето на семейство Дюмонт, но се притесняваше повече за Матю. Онова, което се отразяваше зле на тях, се отразяваше зле и на сина му.

Да не би бележката да е заради нещо, което Уайът бе направил?

Човек никога не знаеше какви карти ще раздаде капризният живот, какви неочаквани събития ще поднесе. След случката с Уайът в гората, той се страхуваше, че синът му ще намрази Матю още повече. Случи се точно обратното. За негово изумление, както и на Луси и госпожица Томпсън, след няколко дни момчетата се сприятелиха и към края на учебната година двамата станаха неразделни — близки като братя, би казал някой.

Отначало Пърси мислеше, че тази дружба бе начинът, по който Уайът се опитваше да го спечели, но скоро стана ясно, че Уайът няма никакво намерение да спечелва баща си. Синът му не търсеше вниманието на баща си, а мнението на Пърси за него очевидно никак не го интересуваше. Момчето просто не забелязваше съществуването му.

— Видя ли какво направи? — възмущаваше се Луси. — Имаш ли някаква представа? Отблъсна единствения син, когото можеш да наречеш свой. Може и да не го обичаш, но имаше шанс той да те обикне. А всеки от нас има нужда от обич, независимо кой му я дава. Огледай се по-внимателно. Може и да не си забелязал, но кладенците, от които навремето си пил свободно, сега са пресъхнали или изчезнали.

Тя, разбира се, беше права, както много пъти досега. След като майка му и баща му починаха, след като с Мери се бяха отчуждили, както и със съпругата и сина си, му оставаха единствено Оли и Матю, чиято обич, макар топла и искрена, беше просто обичта на племенник към любимия му чичо. Това бе много по-малко, отколкото се бе надявал да има, когато стане на четирийсет, при това след четиринайсет години брак.

Да не би Мери да беше разбрала за връзката му със Сара Томпсън?

След като беше изпратил Уайът на училище със сцепена устна и подут нос, той се отбиваше в нейната класна стая по веднъж в седмицата, за да обсъждат поведението на сина му. С течение на времето отношенията им се промениха и сега се срещаха редовно на отдалечени, усамотени места. Много се стараеше да опази връзката им в тайна, най-вече заради Сара. Вече всички бяха наясно, че бракът на семейство Уоруик не върви, и едва ли някой щеше да го сочи обвинително с пръст, задето си беше намерил любовница, стига да

беше жена извън Хаубъткър, далече от очите на съпругата и сина му. Той обаче живееше в страх, че нещо може да ги издаде и връзката им да бъде разкрита. Едва не научиха тайната им на няколко пъти, а сега със свито сърце Пърси се питаше дали тази среща няма да го предупреди за скандала, който всеки момент може да се разрази.

Пристигна в хижата рано, но тя вече го чакаше. Под дървото, където навремето спираха Шоний и каретата, сега бе паркиран лъскав открит спортен автомобил. Пърси остана седнал в кадилака си в продължение на няколко минути, за да овладее познатата болка в сърцето. Тя го съпътстваше неизменно, но беше скрита толкова дълбоко, че почти не я забелязваше, приличаше на хронична болка, която се появяваше единствено когато времето се разваляше.

Тя беше застанала в средата на стаята, а красивата й глава беше приведена на една страна и той се запита дали не чува ехото на миналото. Обърна се, щом той влезе, истинско видение в червена рокля на цветя, която подчертаваше синьо-черната й коса. Беше на трийсет и пет, в разцвета на женствеността си.

— Има промени — отбеляза тя. — Не познавам канапето.

— Беше в кабинета ми — обясни Пърси. — Матю го поиска по предложение на Уайът.

Тя се разсмя.

— Още едно поколение момчета ще се наслади на тайната хижа. Трябва да напомня на Матю да поддържат чисто.

— И как точно ще стане, без да издадеш, че си идвала тук?

Тя замахна с грижливо поддържаната си ръка. Всеки сантиметър от нея отразяваше първокласния вкус на съпруг, на когото му доставяше удоволствие тя да е най-елегантната.

— Правилно — съгласи се тя. — Знам, че и двамата се чувстваме неловко, Пърси, но хижата е единственото място, където можехме да останем наистина насаме. Ако ни видят да шушукаме допрели глави, Оли сигурно ще се досети защо сме се срещнали… и какво съм искала да обсъдим.

Значи разговорът нямаше да бъде нито за Уайът, нито за Сара. Пърси въздъхна поуспокоен, но сърцето му си остана свито.

— Да не би нещо да не е наред с Оли?

— Може ли да седнем? Знам, че е рано, но донесох нещо за пиене. Скоч за теб. Чай за мен. — Тя му отправи обичайната си

усмивка, с леко разтворени устни. Вече рядко се усмихваше широко.

— Ще почакам — заяви той.

— Добре. — Мери потупа възглавницата на един от столовете. Вдигна се прах, но тя се отпусна и кръстоса крака. — Седни, Пърси. Не мога да говоря с теб, докато стърчиш над мен.

На челюстта му затрепка мускулче, когато спомените се върнаха. Седна на канапето в поза, която издаваше, че няма да търпи никакви глупости, както казваше Луси, преплел пръсти, подпрял лакти на коленете, с леденостуден поглед. Двамата с Мери не бяха оставали сами от последния път в хижата.

— Какво му е на Оли?

Клепките й трепнаха, но тя запази спокойствие.

— Затънал е финансово. Има опасност да загуби магазините. Някой си Ливай Холстийн държи ипотеките и отказва да му даде отсрочка. Иска да ги включи към своята верига магазини за платове. Сигурно разбираш как ще се отрази това на Оли и баща му, ако водещият им магазин попадне в ръцете на човек като него. Това направо ще убие Ейбъл.

Пърси познаваше Ливай Холстийн по име. Откупуваше ипотеките на магазини и имоти пред фалит от банки, които нямаха търпение да си получат заемите и да приключат със съответния случай, а после, ако клиентът не успееше да плати, той разрешаваше проблема бързо и безпощадно. Сега целта му беше да пипне универсален магазин „Дюмонт“ на безценица, да запази името, но да замени търговската марка.

— И двата магазина ли? — възкликна слисаният Пърси. — Включително и този в Хаубъткър ли? Не знаех, че е ипотекиран.

— Оли не беше… прозорлив като теб, Пърси, и не повярва, че пазарът се е разширил прекалено. Той… вложи пари в акции и взе заеми, за да построи втория магазин и да купи инвентар, като използва този в Хаубъткър като гаранция. Дори да успее да продаде магазина в Хюстън, парите, които му предлагат, не са достатъчни, за да държи над водата магазина в Хаубъткър.

Мислите на Пърси препускаха. Положението беше по-зле, отколкото си беше представял. Нима Оли, неговият приятел и брат, вече нямаше да бъде собственик на изключителния универсален магазин „Дюмонт“ в Хаубъткър? Нима почти сто години съвършенство

щяха да отидат по дяволите? Беше наистина немислимо. А пък Мери беше права, като се страхуваше, че Ейбъл няма да го понесе. И без това здравето му беше разклатено и макар да обожаваше внука си, той се чувстваше самотен и изгубен след смъртта на родителите на Пърси. Ами Матю, за когото тайно се надяваше да поеме работата на Оли, вместо на Мери.

— Кога е срокът? — попита той.

— В края на месеца — уточни Мери. Мрачна светлина заблестя в очите й. — Кълна се, че бих продала „Съмърсет“ до последния акър, ако Оли позволи, дори да получа минимална част от стойността на плантацията, стига да се намери купувач. Никой не иска памукова плантация, след като могат да купят по-евтина земя и да я използват за култура с по-висока производителност. — Тя се изправи неочаквано и потри гърлото си. — Извинявай — каза тя и отиде до мивката. — Устата ми пресъхна. Преди да продължа, трябва да пийна глътка.

Пърси едва не скочи след нея, но си наложи да остане на място. Когато забеляза напрежението в раменете й, сърцето му се сви, но не можеше да си позволи да прегърне красивата жена, която продължаваше да обича и да желае, съпругата на най-добрия му приятел, на мъжа, жертвал живота си за него. Той заговори над подрънкването на кубчетата лед.

— Повика ме тук, защото мислиш, че мога да помогна. Сега ми кажи какво искаш да направя.

— Да извършиш измама — изстреля в отговор тя.

— Какво?

След като отпи дълга глътка студен чай, Мери посегна към чантата си, оставена на плота. Извади плик и един сгънат документ и му го подаде.

— От Майлс са — обясни тя. — Едното е писмо до мен, а другото е нотариален акт. Получих ги малко преди той да почине.

Пърси огледа първо нотариалния акт. Забеляза името на Мери.

— Това е нотариалният акт за парцела покрай Сабин, който баща ти остави на Майлс — смръщи вежди той.

Мери кимна.

— Майлс е прехвърлил имота на мое име, за да го съхранявам, докато Уилям навърши двайсет и една. Както знаеш, непълнолетните в

Тексас нямат право да притежават земя. Желанията му са написани в писмото.

Пърси прочете писмото и най-сетне разбра защо го беше повикала тук и отново чу думата „измама“. Вдигна ужасено поглед, след като прочете всичко.

— Мери, Майлс изрично посочва, че трябва да си попечител на земята на Уилям. Да не би да ми предлагаш да я купя?

— Каза, че се интересуваш да купиш земя край воден път, за да можеш да се отърваваш от отпадъците в новия завод, който се надяваш да построиш…

— Господи, Мери! — Беше готов да кипне. — Ще ти дам колкото искаш пари, не е нужно да купувам онова, което Майлс е завещал на Уилям.

— Нужно е и ти сам ще го разбереш, след като ме изслушаш — отвърна тя. — Моля те само да ме изслушаш.

Пърси си пое дълбоко дъх. Как да й откаже? Веднъж вече го бе направил и не бе спрял да съжалява.

— Добре — съгласи се той и потисна гнева си. Настани се по-удобно и протегна ръка върху облегалката на канапето, както преди много години. — Слушам те внимателно.

Забеляза, че тя е прекалено развълнувана, за да седне. Ефирната рокля се стелеше около краката й, докато тя крачеше напред-назад и му представяше аргументите си, както бе репетирала поне сто пъти досега. Той имал нужда от терен близо до вода, започна тя. Без терена на Майлс, щяло да му се наложи да излезе от областта, за да намери подходящо място, да лиши хората от Хаубъткър от потенциалните работни места, което тя била сигурна, че той не иска да прави. Парите от покупката щели да изплатят заемите на Оли и да спасят поне магазина в Хаубъткър. Пърси не бивало да се притеснява, че лишава Уилям от рожденото му право. При смъртта й той щял да наследи половината „Съмърсет“, чиято стойност надвишавала многократно парцела край Сабин. Той щял да наследи и част от магазина под някаква форма, собственост, която нямало да съществува, ако сега не направеха нещо по въпроса.

— Само че когато стане на двайсет и една Уилям няма да получи нищо и няма дори да знае, че баща му му е оставил парцел край Сабин — изтъкна Пърси.

— Точно така — съгласи се Мери, спря да крачи и го погледна със съжаление. — Кажи, ще бъде ли наранен, след като няма представа, че съществува? След като порасне достатъчно, с най-голямо удоволствие ще му предам управлението на „Съмърсет“ и той ще дели доходите с Матю. Вместо наследник на Майлс, ще бъде мой наследник. Как би могъл брат ми да иска нещо повече за сина си и ще бъда ли аз по-доволна от това представител на семейство Толивър да поеме плантацията?

Пърси мълчеше, но усети как по горната му устна избива пот, когато тя сподели, че има същите мечти за Матю, каквито и за Уилям.

— Пърси, знаеш, че Оли няма да приеме пари от теб — въздъхна тя и най-сетне седна на крайчеца на стола и го погледна жално. — Дори да изпразниш банковия си сейф в скута му, той пак няма да приеме. Но, ако успееш да го убедиш, че имаш нужда от тази земя, че заводът ще осигури работни места на мнозина от общността, тогава Оли може и да приеме пари за продажбата. Всъщност — тя заговори по-ведро, — двамата с него се бяхме разбрали много отдавна, когато подписа и ми стана гарант, след като градушката съсипа реколтата на „Съмърсет“… — Очите й молеха за прошка, че споменава болезненото минало. — Накарах го да ми обещае, че ще ми позволи да му помогна, ако някога изпадне в моето положение. Сега ще го накарам да си изпълни обещанието, стига ти да ми помогнеш.

Пърси свали ръка от облегалката на канапето и се приведе напред. Доводите й бяха разумни и макар и несъобразени със закона, в тях имаше много смисъл. Той щеше да има полза, ако купеше парцела край Сабин. Дори Мери да не успееше да опази „Съмърсет“ — а това беше реална възможност, — магазинът щеше да им осигури прехраната и да остане като наследство за Матю. Никой нямаше да загуби, освен Уилям.

— Забрави едно, Мери — отбеляза той. — Оли никога няма да ти позволи да продадеш земята на Уилям. Ще настоява да се съобразиш с условията на Майлс.

Последва кратко мълчание, запълнено от хора на скакалците край брега на езерото. Пърси усети как настръхва. Познаваше значението на това мълчание.

— Какво не ми казваш?

— Оли не е виждал писмото — отвърна тя. — Не му го показах, когато пристигна. Казах му само, че съм получила писмо, в което брат ми ме моли да приемем Уилям, после се престорих, че съм го изгубила. Показах му единствено нотариалния акт, на който беше моето име, и му казах, че Майлс е прехвърлил парцела на мен, когато е разбрал, че умира.

Пърси потисна отвращението си. Представи си как Майлс умира в мъки от рак на белите дробове, пише писмо, изпълнен с доверие, че сестра му ще постъпи честно към сина му.

— Тогава защо, по дяволите, ми показа писмото, Мери? Щях да купя земята, без дори да разбера, че Майлс те е помолил да я пазиш за Уилям.

Тя го погледна безпомощно и засрамено.

— Изглежда, не ми стигнаха сили да те излъжа, Пърси. Не исках да се съгласиш с предложението ми, без да научиш истината. — Съвършените й скули се покриха с руменина. — Искам да знаеш всичко, за да… за да можеш да откажеш… без чувство на вина.

— О, за бога! Да не би да мислиш, че ще откажа? — скочи той. — Къде сложи скоча? — Отправи се към кухненския бокс и хартиеният плик прошумоля. Мери го наблюдаваше обзета от страх, докато той вадеше бутилката и си наливаше. Остави си минутка, за да подейства алкохолът и предложи: — Може пък да има друг начин.

— Какъв?

— Мога да се обърна към Холстийн и да му предложа да откупя ипотеките. Не е нужно Оли да разбира, че аз съм купувачът. Ще му дам колкото време му е необходимо, за да погаси заема.

Надежда озари лицето й.

— Не се бях досетила за този вариант. Мислиш ли, че е възможен?

— Да пробваме. Ако Холстийн откаже, ще се съглася с предложението ти, но искам да ми се закълнеш за нещо, Мери. — Тонът му я предупреждаваше дори да не помисля да мами.

— Каквото поискаш — кимна тя.

— Закълни се, че искаш да го направя заради Оли, не заради „Съмърсет“.

— Кълна се… в душата на сина си.

— Тогава гледай да не я застрашиш. — Той остави чашата. — Трябват ми няколко дни, за да се срещна с Холстийн, след това ще ти пиша. Ще изпратя едно от моите момчета. Не можем да рискуваме с разговор по телефона.

Седмица по-късно Пърси седеше на бюрото в кабинета си и пишеше писмо на Мери. Преговорите с Ливай Холстийн не бяха довели до желания резултат. Не само че се беше изсмял на щедрото предложение, ами беше заявил, че бил чакал половината си живот, за да се добере до универсални магазини с качествата на „Дюмонт“, и се беше подиграл, че Оли сам си бил виновен за финансовите трудности, в които се бил накиснал.

— Няма грам финансов усет — беше заявил той в противния си сбутан офис в Хюстън и беше почукал по челото си с жълтия си нокът. — Кой нормален собственик на магазин раздава стоки на вересия в тези времена? Кой наемодател отказва да изхвърли наемателите, които не си плащат наема, след като Източен Тексас е буквално залят с работници по петролните поля, готови да плащат двойно за квартири?

— Може би някой добър човек — беше отговорил Пърси.

— Не, господин Уоруик, само един глупак. Добре, че ние с вас не сме такива.

— Сигурен ли сте, господин Холстийн? — беше попитал Пърси и бе забелязал как лицето на събеседника му пребледня при намека.

Запечати плика и повика един от разносвачите от приземния етаж.

— Занеси това писмо на госпожа Дюмонт и й го предай лично. На никой друг не го давай. Разбра ли ме?

— Разбрах ви, господин Уоруик.

От прозореца на последния етаж Пърси с горчив вкус в устата наблюдаваше как момчето натиска педалите на велосипеда си. Пътят към ада бе застлан с добри намерения, но какво можеше да се каже за лошите дела, извършени, за да се постигне нещо добро. Отнасяше ли се същото и за тях? Животът го бе научил, че всичко, което започва зле, свършва зле. В този случай само времето и капризната съдба щяха да докажат дали е прав.

41.

Хаубъткър, септември 1937

Пърси седеше на реда, запазен за семейство Уоруик, и чакаше началото на службата, унесен от жуженето на разговорите наоколо и монотонното бръмчене на вентилаторите на тавана. Единствен той от цялото семейство присъстваше. След като двамата с Луси се ожениха, тя се опита да изостави католицизма, но така и не направи нещо повече, а Уайът щеше да прекара вечерта — както всяка събота — у семейство Дюмонт. Освен ако Оли не беше размахал камшик на сутринта, бе много малко вероятно момчетата да дойдат на църква. По-вероятно беше да седнат да се наядат с палачинките на Саси, залети с масло и захарен сироп. От двете семейства само те двамата с Оли ходеха редовно на църква. Мери рядко се вясваше, обикновено прекарваше неделното утро приведена над счетоводните книги в къщата на Ледбетър, а Луси, която не беше ревностна католичка, оставаше да се наспи.

Изглежда, Оли беше размахал камшика, забеляза развеселен Пърси. Една от страничните врати на църквата се отвори и старият му приятел влезе, последван от Матю, Уайът и сина на Майлс, Уилям. Пърси се усмихна вътрешно. Представяше си какво е станало днес сутринта, как Оли и Саси са накарали тримата да се изкъпят и нагласят в костюми и вратовръзки. Несъмнено Мери беше отишла в къщата на Ледбетър още в тъмни зори, тъй като бе време за прибиране на реколтата.

И четиримата го видяха. Оли както винаги се усмихна широко и изви многострадално очи към тавана, за да покаже какви мъки е изтърпял тази сутрин, а Матю и Уилям се ухилиха и помахаха. Единствено Уайът остана безучастен и извърна очи от баща си, без да го поздрави.

Пърси наблюдаваше как момчетата следват Оли към реда на семейство Дюмонт, а Уайът се промъква, за да седне до Матю. Бодна го чувство на завист, докато наблюдаваше как приятелят му сяда, а синовете му се настаняват до него. Ето че и синът на Майлс вече беше

част от семейството му. На Оли не му се налагаше да се пита, обзет от самота, какво ще прави през остатъка от деня, както правеше в момента Пърси. Оли щеше да се прибере след края на службата, последван от момчетата, а Мери щеше да чака у тях, от нея да се разнася аромат на печена шунка, пържено пиле или говеждо на фурна. Двамата с Мери щяха да седнат на покритата с мрежа против комари веранда, тя щеше да пие студен чай както обикновено, а Оли чаша френско вино. Момчетата щяха да се стараят да не си лекьосат дрехите, докато обядват, и ще чакат да им разрешат да отидат да се преоблекат. По-късно той щеше да си полегне, а Мери ще се занимава със счетоводните книги; момчетата ще се втурнат към ливадата отпред, за да играят същите игри, които Пърси, Оли и Майлс играеха всяка неделя, когато бяха на тяхната възраст. Късно следобед щеше да има ентусиазирана игра на карти, последвана от лека вечеря, може би дори незначителни клюки, а за Оли денят щеше да приключи с цялото семейство, скупчено около радиото. За него неделята щеше да е чудесна. За по-приятна не би могъл да мечтае. Пърси помнеше тези недели в собствения си дом, когато родителите му бяха живи, преди да се появи Луси. Едва ли щеше да преживее отново нещо подобно.

Службата започна. Пърси следваше всяко задължително движение, макар вниманието му да бе привлечено от синовете му, седнали един до друг от другата страна на централната пътека. Колко различни бяха. Колко странно, че и двамата приличаха на майките си. От него бяха взели само височината. Шестнайсетгодишният Матю и девет месеца по-малкият Уайът вече бяха с по една глава по-високи от връстниците си.

Уайът бе мъжкият вариант на набитото, яко тяло на Луси, докато Матю беше наследил високата, стройна фигура на Мери. Стойката винаги щеше да бъде проблем за Уайът, но не и за Матю. На Пърси му се искаше да има начин да удължи късия врат на Уайът и да изправи раменете му, отпуснати като на селяк. В сравнение с него, по-големият му брат седеше с високо вдигната глава, с изпънат гръб и рамене, горд и изтънчен като Мери.

„Това е любимият ми син, синът, с когото се гордея…“

Изправи се, за да пее с останалите от паството, и се възмути пред себе си от несправедливостта да обича само единия си син. Трябваше да обича и Уайът. Момчето полагаше много повече усилия, за да

постигне онова, което Матю постигаше с лекота. При Уайът единствено агресията му идваше отвътре, приличаше на контролирана враждебност, която му служеше добре при игра на футбол, спорта, в който и двете момчета бяха много добри. Пърси се изненада, че Уайът толкова лесно се подчиняваше на правилата и дисциплината и се съобразяваше с груповата игра. Наистина се справяше отлично и Пърси му се възхищаваше.

Момчетата играеха на футбол още от седемгодишни и сега и двамата носеха капитанската лента на училищния отбор. Хората предричаха, че отборът им ще изведе Хаубъткър до първия щатски шампионат, а мисълта за това очароваше и Пърси, и Оли, които очакваха момента с нетърпение.

Двамата мъже често ходеха заедно на тренировките, но гледаха играта със съпругите си, заели места на петдесетина метра едни от други. Матю беше куотърбек, а Уайът — мощният нападател, който водеше отбора в защита на лидера, на когото проправяха път, за да се промуши напред. Луси не изпускаше от поглед подобната на бик фигура на Уайът. Пърси пък рядко откъсваше очи от аристократичната стойка на Матю. Не можеше да повярва, че момчето толкова сръчно преодолява противниците си, колко интелигентно играе, каква магия влага всеки път, когато запрати топката към края на зоната. Беше великолепно, беше прекрасно. Докато зрителите от родния му град крещяха въодушевено, вътрешно той се провикваше: „Това е синът ми! Това е синът ми!“

Имаше защо да се гордее и с Уайът. Макар да запомняше и заучаваше бавно, той помнеше всичко научено. Беше изключително съвестен в ученето, вече свикнал да стои до късно през нощта, за да се пребори с драконите в домашните. Пърси наблюдаваше внимателно как се развива с помощта на Сара и от нея научи как синът му едва не е вкусил провала, с какви трудности си завоюва победите, макар оценките му да не отразяваха вложените усилия и проявено упорство.

Когато се прибираше късно от делова среща или от посещение при Сара и видеше светлината в стаята на сина си, той не влизаше, за да го попита как върви, както едно време. Очевидно това натрапничество не беше приятно на Уайът и той изръмжаваше нещо, без дори да вдигне глава от учебника.

Работеше усърдно и когато трябваше да отиде в завода. Управителите превъзнасяха усилията му, удивени не по-малко от Пърси, че не се възползва от факта, че е син на шефа, за да избегне досадните задължения, както не се възползваше от положението на баща си като председател на училищното настоятелство, за да изкопчва специално отношение от учителите. Уайът приемаше хвалбите на Пърси също толкова дистанцирано, колкото и критиките. Безразличието му облекчаваше срама на Пърси, че победите на Уайът, постигнати с много упорство и забележителни усилия, никога не стопляха сърцето му като онова, което Матю постигаше с лекота и един замах.

Кашлица разкъса тишината на паството, докато се четеше Светото писание. Неколцина, включително Пърси, се обърнаха към реда на Дюмонт. Нарушителят се оказа Матю. Пърси забеляза, че Оли дискретно му подава кърпичката си. Матю продължи да кашля в нея с дълбока, раздираща кашлица, която привлече разтревожения поглед на Уайът.

Пърси усети безпокойство. Изглежда, момчето беше настинало, но беше доволен, че Оли е до него. Нямаше да се притеснява, че Оли ще хукне в магазина и ще остави болния Матю сам.

— „Давайте и ще ви се дава; добра мярка, натъпкана, стърсена, препълнена ще ви се дава в пазухата[1] — четеше свещеникът, — защото с каквато мярка мерите, с такава ще ви се отмерва.“[2]

Пърси слушаше думите и отново се обърна към Оли. Седналите до приятеля му момчета и жената, която го очакваше у дома, бяха доказателство за казаното в Библията. Оли винаги се раздаваше, без да очаква нищо. От всички мъже, които познаваше и щеше да познава, Оли беше най-щедрият. Макар да бе изгубил любимата си жена заради друг мъж, той се радваше, че това е Оли. Макар да се беше наложило да се откаже от сина си, макар да го отглеждаше и възпитаваше друг мъж, той се радваше, че това е Оли. Ако другият му син се бе отвърнал от него и предпочетеше да почита и обича друг баща, той се радваше, че това е Оли. Чашата на Оли не преливаше, а той напълно го заслужаваше. Питаше се единствено защо Оли е получил толкова малко.

Службата беше към края си. Паството се изправи за благословия, а Матю му се ухили през рамо и размърда вежди. Пърси се засмя, но

тревогата му се засили. Момчето му се стори бледо и отслабнало от последния път, когато го видя. Щом молитвата приключи, той изчака край реда Оли и поверениците му да излязат на пътеката.

— Защо не дойдеш да обядваме, Пърси — покани го Оли. — Саси е направила пиле и кнедли. Матю — той перна шеговито момчето по рамото — напоследък е охлабил яденето и Саси реши, че тъкмо това ще му върне апетита. Затова пък аз нямам нужда от извинение, за да похапвам пилето на Саси и кнедли. Дано никой не е чул как къркореше стомахът ми.

— Ние чухме, татко — обади се Матю и изви очи, същите като на майка му, — но решихме, че над полята ехти гръм.

— Май си просиш шамарче — обади се добродушно Оли. — Какво ще кажеш, Пърси, приятелю? И без това ще ти откраднем Уайът.

На Пърси много му се искаше да приеме. Луси щеше да играе бридж с недодяланите си приятелки, с които се събираше всяка неделя, защото знаеше, че Уайът ще го нахранят в дома на семейство Дюмонт. Само че Уайът сведе поглед и затъпка на място и Пърси прие това като знак, че синът му предпочита да откаже.

— Много благодаря, но смятах да поработя. — Истината беше, че по-късно щеше да отиде у Сара и да яде печен сандвич със сирене, вероятно прегорял. Готварството не беше сред талантите й. Матю определено изглеждаше изтощен, каза си той и се притесни, че в дома на семейство Дюмонт не приемат достатъчно сериозно състоянието на момчето. — Уайът, да не досаждаш на хората — разпореди се той. — Остави Матю да си почине днес следобед. Оли, изритай го вкъщи, когато прецениш.

Оли погледна Уайът с обич и го шляпна по рамото.

— Добре, но Уайът никога не досажда.

— Добре, тогава да се държиш прилично — настоя Пърси и добави: — Напротив, досажда. Защо ми се струва, че трябва да го кажа?

— Защото си му баща — отвърна Оли и в очите му затрепкаха искрици.

И така, Пърси не се изненада особено, когато откри Уайът да го чака, като следобеда се върна от дома на Сара, по-рано, отколкото възнамеряваше.

[1] Пазуха — (остар.) пазва — Б.р. ↑
[2] Библия, Лука 6:38. — Б.пр. ↑

42.

Подкара към дома с натежало сърце. Сара го напускаше. Беше приела пост някъде в Западен Тексас, където училище в богатите на петрол земи й предлагаше двойно по-голяма заплата, отколкото в Хаубъткър. Тук за нея нямаше бъдеще, беше му казала тя, а намекът бе съвсем ясен. Пърси се беше примирил.

Зави по алеята към къщата. Искаше му се да има къде да отиде. Предпочиташе да е където и да било другаде, но не и тук. Можеше да отиде в кабинета си, но днес нямаше повече сили, за да се занимава с документи. Беше гладен за храна, утеха, а у дома му нямаше да има нито едното, нито другото. Къщата му и градината изглеждаха като запуснат мавзолей. Прислужниците бяха напуснали, чистачките идваха от време на време, когато Луси организираше партита за игра на карти. Вече не канеха гости; откакто готвачката им се пенсионира, Луси прецени, че не е необходимо да й търси заместница. Не обичаше да наглежда работата в кухнята, нито да планира менюта, още по-малко да проверява сметки, затова предпочиташе да сготви нещо простичко за тях двамата с Уайът и да седнат на масата в кухнята часове, преди Пърси да се прибере. Понякога му оставяше по нещичко в чиния, друг път не.

Докато минаваше покрай къщите и гаражите отзад, Пърси забеляза обраслите с бурени лехи, окапалите листа, които трябваше да бъдат събрани. Сякаш никой не живее вече тук, помисли си мрачно той, когато забеляза, че един от прозорците между вертикалните колони на зимната градина е пукнат. Влезе в къщата и когато коленичи, за да огледа пукнатината, чу някой да прочиства гърлото си зад него.

— Татко?

Погледна стреснато през рамо.

— Уайът? Какво правиш тук? Мислех, че си у семейство Дюмонт.

Уайът избърса една паяжина от вратата и провлече крака в стаята. „Той никога ли не повдига краката си“, запита се Пърси, обзет от раздразнение, след това се упрекна, че не е прав. Разбира се, че го

беше виждал как вдига стъпала номер четирийсет и седми — добре поне, че не бяха широки, — докато е на футболното игрище. Единствено когато беше около него, се влачеше като мърда.

— Да не би нещо да не е наред с прозорците?

— Един се е пукнал. Или птица се е блъснала, или е ударен с топка. Трябва да го сменя. — Той изтупа прахта от ръцете си и се изправи. Черчеветата бяха мръсни, както и по-голямата част от къщата. — Всичко тук се разпада — той се усмихна тъжно. — Какво те измъчва? Кажи?

Пърси предполагаше какво ще попита. Беше време да се прибира реколтата и сигурно беше дошъл да попита дали в съботите може да работи заедно с Матю в плантацията. Всяко момче беше наясно, че през учебната година трябва да посвещава съботите си на работа за семейния бизнес, както и всеки ден, освен уикендите през лятото. Пърси често се питаше дали на Матю му е предоставен избор между плантацията и магазините. Още откакто проходи, Мери го водеше със себе си в „Съмърсет“. Не вярваше, че момчето ще се справя добре зад някой щанд в универсален магазин „Дюмонт“. Матю не беше във възторг от бъдещето си на фермер, но и не отказваше да работи, поемаше задълженията ведро, както се отнасяше към всичко останало.

Пърси нямаше представа какво изпитва Уайът към работата, за която го подготвяха. Момчето работеше с готовност, без да се оплаква. Не беше казал нито дума за бизнеса, който някой ден щеше да ръководи заедно с баща си, а по-нататък щеше да наследи.

— Казвай — подкани го отново той.

Уайът както обикновено зарея поглед настрани, за да не срещне очите на Пърси.

— Става въпрос за Матю — заяви с присъщата си апатичност той.

— Какво за него?

— Според мен е тежко болен, татко, но не ми позволява да кажа нито на господин Оли, нито на госпожица Мери, нито на треньора. Само че не му обещах да не казвам на теб.

На Пърси му се стори, че времето е спряло.

— Защо реши, че е болен, синко? — Обръщението се изплъзна съвсем естествено. Нито един от двамата не му обърна внимание. —

Хайде, кажи ми. Чух го да кашля в църквата и помислих, че е настинал. Защо си решил, че е нещо друго?

— Има температура. Накарах го да ми позволи да му я премеря. Беше четирийсет градуса. Да не говорим, че хич не изглежда добре. Много съм се скапал заради него.

Пърси за пръв път не обърна внимание на простоватия говор, който обикновено го изнервяше. Беше доловил тревогата в гласа на Уайът, беше я забелязал и в сините му очи, които най-сетне срещнаха неговите.

— Матю къде е сега?

— Горе, в моята стая. Техните мислят, че тренираме на игрището. Матю едвам издържа обяда.

Пърси беше ужасен.

— Искаш да кажеш, че са го пуснали да излезе? Не забелязаха ли, че е зле?

— Нали го знаеш какъв е Матю, татко. Така се държи, че никой не разбира какво става. Страх го е да не би треньорът или техните да разберат, защото няма да му позволят да играе в петък вечер.

— Което означава, че не е трябвало да се обръщаш към мен, Уайът. Ако е болен, ще съобщя на родителите му, независимо че имате мач в петък.

Уайът кимна.

— Тъкмо затова ти казвам на теб. Знаех, че точно това ще направиш. Матю е по-важен от тъпата футболна игра.

Пърси вече прескачаше през стъпало по стълбите към стаята на Уайът.

— Уайът, плямпало такова! — обвини го Матю, когато Пърси влетя в стаята и забеляза изражението по лицето на кръстника си.

— Не съм обещавал да мълча пред татко — отвърна Уайът. — Болен си, човече. Трябва да идеш на лекар.

Пърси притисна длан към челото на момчето. Гореше. Зъбите му тракаха, въпреки че Уайът го беше увил като пашкул в одеяла.

— Прав е, Матю — отвърна Пърси. Усети металическия вкус на страх в устата си. Момчето беше прежълтяло. В очите му се виждаха синкави нишки, също и под ноктите. Пърси беше виждал нещо подобно през 1918 година сред приятелите си от армията, пренасящи у дома смъртоносния вирус, който щеше да убие четиристотин хиляди

души по време на грипната епидемия. „Господи, моля те, Господи, нека не е това, което си мисля“, молеше се той и усети как краката му омекват.

Оказа се дори по-зле. Стафилококова бронхопневмония бе диагнозата на заместника на доктор Танър. Наскоро откритите антибиотици не можеха да я победят. Как, къде и кога беше успял Матю да прихване заразната болест, наречена още огнищна пневмония, никой не можеше да каже. Онези, които бяха застанали смазани от мъка край леглото му, знаеха само, че го е поразила необяснимо бързо и беше устойчива на всяко лечение. Здравият, енергичен тийнейджър, решен да поведе отбора си към победа в петък вечерта, сега лежеше и едва си поемаше дъх, щом се закашляше, на устата му излизаше пяна, а смъртта вече надничаше от хлътналите зелени очи, впили се в лицата около него със същото отчаяние, което беше изписано и по тях.

— Докторе, направете нещо! — простена Мери и стисна ръкава на новия лекар, лицето й беше побеляло като маска.

Само че и той, и специалистите, извикани за консултация, бяха единодушни, че не може да се направи абсолютно нищо, освен да се молят Матю да оцелее. Беше млад, здрав и силен, а имаше сведения за поразени от същата болест на неговата възраст, които бяха преживели болестта.

В дома на семейство Толивър приготвиха стая за Пърси и Уайът, за да бдят край леглото на Матю.

— За всички ни ще означава много, ако двамата с Уайът останете тук, докато момчето се оправи, Пърси — заяви Оли, когато стана ясно, че е много малко вероятно Матю да оздравее. — Ти му беше като втори баща. Друг мъж не би бил по-грижовен, а пък Уайът нямаше да го обича повече дори да бяха братя.

Пърси погледна приятеля си, мъжа, който знаеше, че неговият син, братът на Уайът умира, и не можеше да промълви и дума, тъй като обичта и мъката го задушаваха. Беше благодарен, че Уайът е до него в стаята на болния и в стаята за гости, където спяха на съседни легла, взираха се в тавана, свързани от общата си мъка, докато най-сетне, рано сутринта, Пърси с облекчение чу тихото прохъркване на по-малкия си син.

В последния час от живота си Матю поиска да види Уайът. Пърси го откри да се лута в коридора като сляп бик, с едри рамене, прегърбен, навел рошавата си глава, натъпкал ръце в джобовете, смазан от мъка.

— Матю иска да те види, синко — рече той тихо и без да каже и дума, без да вдигне очи към него, Уайът последва баща си към стаята на болния и се вмъкна срамежливо.

— Здрасти, Уайът — поздрави Матю.

— Здрасти.

— Как вървят тренировките?

— Не много добре без теб.

— Ако мога, ще се върна.

Сякаш събудил се неочаквано, след като през него бе минал електрически ток, Уайът се втурна през стаята и дръпна стол близо до леглото.

— Никакво „ако“ — изрече настоятелно той към изпитото от пневмонията лице. — Трябва да се върнеш, Матю. Имаме нужда от теб, човече. Аз имам нужда от теб.

Матю мълчеше. След това зашепна и в гърдите му просвири останалият дъх.

— Ще се върна, човече. Ти може и да не ме видиш, но ще съм там. Продължавай да вкарваш голове.

— Не… — простена Уайът. Посегна към ръката на приятеля си и я притисна с всички сили към гърдите си, сякаш за да попречи на смъртта да го отведе. — Недей, Матю… не можеш да ме оставиш, братле.

Мери се извърна, с разширени очи от ужас, а Пърси и Оли наведоха глави. За пръв път си дадоха сметка, че Матю знае, че ще умре.

Накрая онези, които го обичаха най-много, бяха до него. Саси и Тоби стояха с насълзени очи на вратата. Ейбъл наблюдаваше съкрушен от стол в ъгъла, Уайът, Мери и Оли бяха край леглото му. Единствено Пърси стоеше настрани и гледаше през прозореца към слънчевите лъчи, промушващи се през обраслите с мъх кипариси, които Сайлъс Уилям Толивър беше пренесъл от езерото Кадо преди един век. Според историята на семейство Толивър никой не очаквал дърветата да се хванат, но всичко, което семейство Толивър засаждали на тяхна земя,

оцелявало, година след година, независимо какви нещастия ги поразявали. Умирали единствено децата им.

— Татко…

Пърси се напрегна, но не се обърна. Отговори Оли.

— Тук съм, моето момче — каза той и Пърси чу как столът му изскърца, когато се наведе близо до сина си. Септемврийският ден навън беше като истинско море от синьо и златно. Кипарисите плачеха.

— Всичко е наред, татко — произнесе Матю ясно. Вече не се задъхваше. — Не се страхувам да умра. Предполагам, че раят прилича на дома ни, а Господ е като теб.

Пърси се обърна от прозореца навреме, за да види как угасва последната искрица в зелените очи, впити в Оли, преди клепките му да се спуснат и светлината да изчезне.

43.

През следващите дни на Пърси му се струваше, че Мери не се отделя от прозореца на хола с изглед към розовата градина. Стоеше там сутрин, обед и вечер, с гръб към стаята, стиснала лакти, изправена, вглъбена в себе си. Не можеше да направи нищо, за да я утеши. Нямаше сили да се вгледа в скръбните очи на майката на сина си, без да издаде мъката си на баща.

Той, заедно с Оли и Саси приемаха посетители и донесените цветя, отваряха съболезнователни телеграми, докато Мери бдеше край прозореца и често поздравяваше гостите, дошли да изкажат съболезнования само с кимване, без да обърне нетрепващото си лице към тях.

— Cherie… — утешаваше я Оли и я прегръщаше през напрегнатите рамене, приглаждаше стегнато прибраната коса, докосваше с устни изваяната скула. — Ma cherie…

Най-сетне Пърси откри, че повече не може да стои настрани от нея. Тя се топеше, превръщаше се в камък пред прозореца.

— Мери? — повика я тихо той и отпусна ръка на рамото й. За негова изненада, сякаш го беше чакала, тя вдигна пръсти и притисна дланите му към ключицата си. Бяха сами в къщата. Оли беше в магазина, а Саси на пазар. Беше дошъл по настояване на Сара, за да остави в антрето кошница със съболезнователни писма, написани от съученици на Матю.

— Мислех, че се е претоварил, Пърси. Знаеш колко усилено тренираха и колко изтощени се чувстваха през първите седмици от тренировките, докато играеха в онези екипи на влагата и жегата. Молех го да си почива повече, да яде повече, да пие много вода…

Ушите му пулсираха. Какво се опитваше да му каже?

— Независимо от онова, което съм сигурна, че си мислиш, не съм го влачила в „Съмърсет“, за да му тикам в ръцете наследството му. Правех го, защото това бе единственият начин да прекарва известно време само с мен. Живеех за летата и съботните утра. Знаех, че

наближава моментът, когато ще се наложи да го оставя сам да избере… и последва мечтите си. Говореше, че иска да стане треньор.

Защо му разказваше всичко това? Май се сещаше. Да, беше преценила правилно, че през първите дни на мъка, когато всички бяха обезумели, той се беше питал дали Матю е щял да оцелее, ако тя си е била вкъщи, за да забележи първите симптоми на болестта. Не биваше да е несправедлив. Дори да беше около него двайсет и четири часа в денонощието, нямаше да промени нищо. Матю щеше да намери начин да скрие състоянието си от нея. Беше му отнело години да го разбере и да го признае пред себе си — Матю принадлежеше на Оли. Беше обичал Мери, но беше предпочитал човека, когото мислеше за свой баща. На Оли доверяваше всичко, той бе неговият приятел, неговата опора. Мери бе почти като натрапница, колкото и старания да полагаше, за да създаде връзка между тях. Матю я беше изолирал и както винаги, когато останеше сама, тя беше насочила вниманието си към земята. Едва сега осъзнаваше колко наранена е била, колко самотна.

— Погледни ме, Мери. — Преди я беше преценил погрешно, когато беше решил, че се е омъжила за Оли, за да спаси „Съмърсет“. Нямаше да си позволи да направи същата грешка втори път.

Тя пусна ръката му и се обърна. Сърцето му се сви. Мъката бе изострила чертите й, угасила блясъка в очите й, оцветила първите сиви нишки в косата й, опъната на слепоочията. Стисна нежно раменете й.

— Матю не почина заради нещо, което си сторила или не си. Престани с тези глупости. Никой от нас не е очаквал подобно нещо да се случи.

— Не ме ли виниш? — Очите й приличаха на кладенци на отчаяние. — Мислех, че си решил, че е проклятието на семейство Толивър.

Отначало и той се беше замислил над същото. Нима беше съвпадение, че Мери се омъжи за човек, който не можеше да й даде други деца, изгуби единствения си син на шестнайсет и само Уилям остана наследник на рода Толивър? Спомни си, че и баща й, и брат й вярваха в проклятието, а Майлс дори пророкуваше, че Мери ще бъде сполетяна от зла беда. Но Пърси беше отхвърлил тези приказки като пълни безсмислици. Проклятието не бе виновно за трагедията, която преобърна живота им. Те сами бяха своите проклятия.

— Глупости — заяви той. — Матю почина от вирусна пневмония, не от някакво идиотско проклятие.

— Дори мислех… — тя започна да кърши ръце, — че ние… че аз… че това е наказание, задето продадох земята на Майлс… че Господ си взема онова, което е предназначено за Уилям, като ни отнема Матю.

Ние. Нас. Тя, разбира се, говореше за двамата с Оли.

— Това са пълни глупости — сряза я той, вече подразнен, уплашен от вината, бликаща от очите й. Ако тези въпроси бяха демоните, с които тя се опитваше да се пребори, докато стоеше край прозореца, значи бе изгубена. Никога нямаше да се възстанови. — Направихме онова, което трябваше за доброто на всички.

— Нима? — попита тя.

Пърси беше обзет от желание да я разтърси. За какво намекваше? Как бе възможно да поставя под въпрос мотивите им точно сега?

— Стига, Мери, престани! Направихме го заради Оли. В противен случай той щеше да изгуби магазина си, а ти трябваше да продадеш плантацията, за да има какво да ядете.

— Значи не си мислил за Матю?

— Разбира се, че съм! Трябваше да съм сигурен, че ще му остане нещо, спасено от изключителната тъпота на родителите му.

След няколко минути на мълчание, в очите й нахлу нова светлина. Той пусна раменете й и отстъпи назад, а гневните му думи „нещо спасено от изключителната тъпота на родителите му“ ехтеше в ушите му. Господи, усети как тайната, която пазеше от толкова отдавна, се разпада в него също като бавно разбиващо се стъкло.

Тя заговори тихо. Погледът й беше станал по-бистър.

— Знаеш, нали? Сигурна бях.

Той не можеше да отрече. Нямаше как да отрече Матю.

— Да — промълви той и усети как признанието се изтръгва от сърцето му.

— Откога знаеш?

— Откакто закарах Оли в Далас за проба на протезата. Когато прочетох картона му и научих какви са били нараняванията му, разбрах, че Матю е мой син.

Тя стисна устни.

— Значи знаеш… всичко.

— Да, Мери, знам всичко.

Тя затвори очи и леко се олюля.

— О, Пърси, каква каша забърках.

Той отново стисна раменете й.

— Каква каша забъркахме.

— Беше заминал за Канада, когато разбрах — отрони тя. — Чаках те, молех Господ да те върне у дома. Не знаех колко напреднала е бременността ми и никой не знаеше как да се свърже с теб, бях принудена да се обърна към Оли…

— Докато бях в Далас, разбрах как е било — отвърна той и я притисна до себе си. — Искам да знаеш, Мери, че се прибирах към къщи, за да ти кажа, че не мога да живея без теб. Пет пари не давах дали „Съмърсет“ ще бъде на първо място, стига да се съгласиш да се омъжиш за мен.

Тя въздъхна до гърдите му.

— И аз искам да ти призная, че открих, че мога да живея и без „Съмърсет“, но не и без теб. Обещах да се откажа от плантацията, ако се върнеш и се ожениш за мен и бъдеш баща на детето ни. Това щеше да ми бъде предостатъчно, Пърси. Честна дума.

— Вярвам ти — отвърна той и усети топлината на сълзите й през ризата си. — Сега вече знам, че е било така.

Двамата останаха притиснати още малко, ударите на сърцата им се сляха, след това мигът приключи. Не биваше да се случва никога повече. Мери извади кърпичка от ръкава си и Пърси попита:

— Кога се сети, че знам?

— Постепенно — отвърна тя и даде знак да седнат. — Когато забелязах как наблюдаваш Матю… по начин, по който никога не поглеждаше Уайът. Предполагам, това е била обичта ти към първородния син.

— Оли знае ли? — Той я последва и двамата изтеглиха столовете си пред камината, от двете страни на масата.

— Сигурна съм, че не знае. Открай време е убеден, че обичаш Матю, защото много прилича на мен.

— Отчасти беше така.

— Ами Луси?

Той въздъхна.

— Луси знае. Откри истината преди около четири години.

Тя избърса насълзените си очи.

— Господи, Пърси, как стана?

— Няма значение. Просто знае и това е. Затова се държеше толкова отвратително с теб през последните години… затова не дойде да изкаже съболезнования. — Всъщност, Луси бе сломена, когато разбра, че Матю умира, но се страхуваше, че ако изрази по някакъв начин скръбта си пред Мери, ще издаде тайната, която на всяка цена трябваше да опази. — Всяка сутрин ходеше на служба заради Матю и палеше по един господ знае колко свещи — обясни Пърси. — Не мога да отрека, че през всичкото време проявяваше изключително разбиране към нас с Уайът, поне доколкото Луси е в състояние да го направи.

— Защо не се разведохте?

Пърси се изсмя.

— Предложих й, повярвай ми, но Луси няма намерение да се развежда с мен. Толкова много ме мрази. Заплаши, че ако се опитам да се разведа с нея, ще разгласи пред целия свят за нас с теб и за Матю. Смъртта му не променя нищо в това отношение. Налага се да мисля за вас с Оли, за да ви предпазя от скандал, както и паметта на Матю.

— И Уайът — отвърна тя, пребледняла от страх, след онова, което научи.

— Да, разбира се… Уайът.

— Защо се ожени за нея Пърси? Можеше да имаш всяко момиче.

Той се усмихна с крива усмивка.

— Дотогава рибата беше изловена. Чувствах се самотен. Тя беше до мен.

— Какво, за бога, се случи? Та тя те обожаваше.

— Откри, че идолът й е с глинени крака — отвърна той, решен да приключи с този въпрос. — Да кажем ли на Оли?

— Не — сряза го тя. — Заслужава да му спестим поне тази болка. Вече страда твърде много, че Матю така и не е разбрал, че си му баща. Ще му дойде прекалено, ако научи, че си знаел истината през всичкото време. — Тя отново избърса очи. — Глупостта ни нарани твърде много хора. Спестихме им лъжите, може би дори любовта, която щяха да изпитат, ако се бяхме оженили. Матю така и не опозна истинския си баща, а родителите ти внука си. Уайът порасна с родители, които не трябваше да се женят. Може би щеше да е коренно различно момче, ако беше рожба на двама влюбени. Ами Луси… горката Луси. — По погледа й личеше, че се страхува, че пристъпва в

непозната територия. — Искам да ти кажа нещо, Пърси. Омразата й е просто за прикритие. Това е единственият начин, по който може да понесе любовта, която все още изпитва към теб.

Той се изправи рязко, за да сложи край на разговора, и наля чаша вода от масата, все още отрупана с напитки за гостите, които идваха да изкажат съболезнования.

— Независимо от всичко, на Луси щеше да й бъде по-добре, ако се беше омъжила за всеки друг, освен за мен — заяви той. — Сега можем само да се примирим с картите, които са ни раздадени.

— И как предлагаш да стане?

Той отпи дълга глътка вода. Как само му се искаше да знае отговора. Сега всичките му дни бяха белязани, също като изгорели крайчета на писма, спасени от огъня. Никога повече нямаше да се зарадва на недокоснати от мъката двайсет и четири часа. Ако обаче успееха да се възползват от онова, което им оставаше, може би щяха да се насладят на малко щастие. Обърна се към нея с предпазлива усмивка.

— Дали да не започнем като си простим за болката, която си причинихме? — погледна я настойчиво той.

Тя сви очи и заопипва ръката с годежния пръстен, сякаш обмисляше предложението, а извивката на миглите й му напомни за Матю. След малко тя вдигна очи.

— Може би трябва да започнем, като си простим един на друг.

На следващия ден Пърси отиде в цветарския магазин и помоли да изпратят една-единствена бяла роза на Мери Толивър Дюмонт, придружена от бележка:

„За оздравяването. Сърцето ми е винаги твое, Пърси.“

Когато пристигна в кабинета си, завари на бюрото си кутия от цветарския магазин. Отвори я и извади самотна бяла роза с бележка, която го накара да се усмихне. Беше я написала Мери, кратка, както винаги.

„От моето сърце за твоето. Завинаги, Мери.“

44.

Пърси преживя следващите две години като робот, който действа, без да има своя воля и съзнание. Управляваше фирмата, вземаше решения, строеше завода на брега на река Сабин, купуваше нови терени и фирми, без дори да се замисля защо го прави. Депресията приключи. Икономиката се задвижи благодарение на новообявената война в Европа. Америка беше във възход, строеше, разрастваше се и се разпростираше, а бизнесът на „Уоруик индъстрис“ процъфтяваше. Фирмата едва смогваше да изпълнява поръчките, които валяха.

Отчуждаваше се все повече от семейството си. За кратко, след смъртта на Матю, Луси поомекна, но когато забеляза, че дори не се опитва да успокои Уайът, който също тъгуваше, тя отново се обърна против него.

— Изгуби го, Пърси — заяви тъжно тя. — Изгуби го напълно и никога повече няма да си го върнеш. Момчето се лута изгубено, самотно и дори да го повикаш, няма да ти отговори. Никога няма да откликне на гласа на непознат.

Истината бе, че Пърси го повика. Имаше нужда от Уайът, колкото и Уайът имаше нужда от него, но как да се сближиш с мъжа, след като вече си отблъснал момчето. А седемнайсетгодишният му син вече беше мъж, едър, силен като баща си, отговорен, тих, но компетентен на събранията на фирмата, на които Пърси го канеше да присъства. Незнайно как, след като загърби детството, раменете му вече не бяха небрежно увиснали, а походката му стана стегната и енергична. Пристъпваше изправен, спокоен, дори горд, сякаш решен да достигне целта, известна единствено нему.

Пърси положи огромни усилия, за да оправи отношенията със сина си. Ходеха на лов и риболов, макар да не обичаше подобни занимания. След войната нямаше никакво желание да убива, дори прясно уловена пъстърва, която да опекат на лагерния огън вечерта. Целта беше баща и син да останат сами и макар че се връщаха в

„Уоруик Хол“ точно толкова отчуждени, колкото и преди да тръгнат, Пърси поне откриваше определени факти за второто си дете.

Научи, че Уайът притежава вроден инстинкт на ловец и риболовец. Макар да беше едър и тромав, умееше да се промъква безшумно и незабелязано през високата трева, докато напредваше към плячката. Пърси наблюдаваше с истинска възхита търпението, с което синът му чакаше часове наред в лодката или на брега на реката, докато рибата не захапеше стръвта. Убиваше бързо и ефикасно, приемаше без да се замисля момента на смъртта, докато за Пърси той беше смущаващ.

Започна да проверява домашните на Уайът, задължение, което до много скоро Луси с удоволствие делеше с по-умния му полубрат Матю. Сега с огромно облекчение отстъпи стола до кухненската маса, който заемаше вечер на Пърси. Така и не успя по този начин да се сближи с вече отчуждения си син, но поне започна да разбира интелекта му. Оказа се, че Уайът съвсем не е толкова глупав, колкото предполагаше отначало — истина, която Сара често се беше опитвала да му набие в главата. Той учеше упорито и съвестно и толкова внимателно оглеждаше всяко късче информация, че Пърси разбра защо досега се беше заблуждавал, че е бавен. След като разбереше нещо, той го запомняше завинаги, способност, която, както Пърси обясни на сина си, притежаваха малцина. Луси грейваше, когато го чуваше да хвали Уайът, докато той, както обикновено, просто свиваше рамене с изражение на пълна апатия.

Уайът продължаваше да играе футбол и остана капитан на отбора през последните две години в гимназията. Номерът на Матю беше оттеглен завинаги. Никой от гимназия „Хаубъткър“ нямаше да носи отново същия номер. Предадоха тениската му на Уайът по молба на семейство Дюмонт и Пърси знаеше, че я е прибрал при бейзболната ръкавица, която не сложи никога повече, след като съсипа ръкавицата на Матю и при „Приключенията на Хъкълбери Фин“, подарък от Матю за тринайсетия му рожден ден. Посвещението на корицата бе накарало Уайът да се разсмее, но така и не сподели с родителите си какво го беше развеселило. Имаше моменти след смъртта на Матю, когато Пърси едва се удържаше да не нахълта в стаята на Уайът, за да потърси спомени за първородния си син, за да подържи в ръце спортната му

тениска, за да прочете редовете, които момчето бе написало собственоръчно.

Никога не го направи. Примиряваше се, като ходеше на футболните мачове и гледаше как „Бика“ Уоруик пробива защитата и се питаше дали Уайът усещаше присъствието на брат си край себе си, дали вдигаше поглед от земята, за да си представи как Матю тича към голлинията, за да може отборът на гимназия „Хаубъткър“ да спечели щатския шампионат.

Градът полудя. Цял Хаубъткър празнуваше, а „Уоруик индъстрис“ организира огромно празненство в заседателната зала на фирмата. Дойдоха всички, които мечтаеха за победа — всички, с изключение на Уайът. Майка му вече бе свикнала с необяснимите му отсъствия. Той беше известен като самотник, предпочитащ собствената си компания пред тази на съотборниците си и момичетата с влажни погледи, които прегръщаха яките му рамене. Харесваха го, но никой не се опита да се сприятели с него, а след смъртта на Матю, той така и не си намери друг приятел.

— Върви да го намериш, Пърси — настоя Луси вечерта на партито. — Искам да дойде. Трябва да е тук, да се забавлява. Нали спечелиха благодарение на него!

— Дръж всички тук, докато се върна. Мисля, че знам къде е — отвърна Пърси.

Това бе поредната гатанка, свързана с Уайът, която Пърси не можеше да разбере. Мислеше, че след като го удари и заплаши със смърт в хижата, момчето щеше да избягва мястото като гнездо на усойници. Вместо това Уайът заведе там и Матю и то се превърна в убежището на момчетата през годините на приятелството им, а сега за Уилям Толивър и приятелите му.

Уайът се затвори в хижата за два дни след погребението на Матю. И тогава Луси бе изпратила Пърси да търси сина им и той го откри на мястото, където предполагаше, че ще го намери — в езерото, прегърбен над въдица в едно кану, също както сега. Като миналия път той застана на лунната светлина, подпрял ръце на кръста, и зачака Уайът да го забележи. Както и тогава той усети двете изгубени години, които нямаше начин да компенсират, както и нямаше начин да стигне до Уайът по лунната пътека.

Най-сетне силуетът помръдна и якият гръб се поизправи и се обърна към него.

— Извади ли късмет? — провикна се Пърси.

— Не, прекалено студено е — провикна се в отговор Уайът и нави кордата. Пърси чу тихото цопване на стръвта във водата. Забеляза с какво внимание Уайът прибира въдицата и макарата, посяга към греблото и се отправя към брега.

Докато го наблюдаваше, Пърси бе връхлетян от спомен.

„Пърси?“

„Тук съм, Луси.“

Отново чу гласа на съпругата си, вечерта, когато го намери в библиотеката и го накара да открие Уайът, след като той изчезна. Жена му пристъпи към ъгъла, където той седеше на лунната светлина, коленичи безмълвно пред него и отпусна ръце върху коленете му. „Седиш тук вече два дни, Пърси. Отново е нощ.“

Отново ли? Беше се замислил над неточните думи. Нощта не си беше отивала, откакто Матю издъхна преди пет дни. Момчето му бе положено в студената тъмна земя вече от два дни и две нощи.

„Наистина много съжалявам, Пърси. Моля те, повярвай ми.“

„Вярвам ти, Луси.“

„Не мога да си представя какво е да изгубиш син. Моля се на Господ да не узнавам никога.“

Господ или един от ангелите му сигурно бе притиснал пръст до устните на Пърси, като по този начин запази остатъка от брака си. Канеше се да каже: „И аз се надявам да не узнаеш, Луси“, с което тя щеше да реши, че приема втория си син единствено като неин.

Тази вечер, докато се вслушваше в тихото, спокойно цопване на греблото в езерото, сърцето му бе пронизано от болка. Колко пъти го беше изпращала Луси да търси сина им, а той никога не го беше направил. Беше отблъснал Уайът от себе си точно на това място и той така и не се върна през следващите години. Скоро щеше да стане на осемнайсет. През септември нацистите нахлуха в Полша, след това и във Франция и принудиха Великобритания да обяви война на Германия. Старият му приятел Жак Мартин, с когото се беше сражавал рамо до рамо във Франция, споделяше в писмо, изпратено от Париж, предвижданото си, че Америка ще влезе във войната до две години. Разполагаше с две години… за да открие сина си.

И какво можеше да предложи на Уайът, ако го откриеше? Обич? Обичаше ли Уайът? Не, не обичаше Уайът, не и по начина, по който беше обичал Матю, обзет от чувства, които го заслепяваха и задушаваха, нашепвайки, че момчето е плът от плътта му, кръв от кръвта му. Не разбираше защо е така. Уайът притежаваше дързост и последователност, държеше на качества като преданост и упорство. Нито се хвалеше, нито се държеше като сноб, макар да имаше основание и за двете. Беше едър, снажен и красив, завиждаха му, търсеха го, но той не забелязваше това внимание, както и не обръщаше внимание на факта, че е син на един от най-богатите хора в Тексас.

„Но защо да обръща внимание, обясни Сара в писмо, когато той й писа за наблюденията си. За него това внимание е резултат от онова, което си ти, не той. Ти си богат, значи можеш да се гордееш, но не и той. Не мога да повярвам, че е същото момче, което се отнасяше с такава жестокост към Матю.“

Тази мисъл често бе хрумвала на Пърси.

— Да ти помогна ли? — предложи той, когато Уайът наближи мястото, на което беше застанал. Уайът му хвърли въжето, баща му изтегли лодката на малкия пристан и я задържа, докато момчето скочи на брега.

— Да не би партито да е станало скучно? — попита Уайът, взе въжето и го нави умело на колчето.

— Не, тъкмо затова дойдох да те намеря. С майка ти мислим, че може да ти е приятно. Заслужил си го.

— Не обичам партита — отвърна провлачено Уайът. — Предпочитам да ловя шарани. Не трябваше да се разкарваш дотук. Сигурно изпускаш веселбата.

Пърси се опита да потисне пулсиращата болка у себе си, тъгата, която не бе изпитвал с такава сила от смъртта на Матю. Импулсивно отпусна ръка на рамото на момчето.

— Синко, какво ще кажеш тази вечер да се напием заедно? Отдавна не съм си го позволявал, по-точно от години. — Спомените надигаха глави, отказваха да кротуват. Усещаше, че всеки момент ще се разплаче.

— Откога, татко?

— Беше много отдавна, още преди двамата с майка ти да се оженим.

— Какво те накара да го направиш?

Пърси се поколеба. Не му се искаше да отговори на въпроса, но се страхуваше да не унищожи момента. Двамата с Уайът никога не бяха разговаряли за миналото му. Не помнеше синът му да го е питал за младостта му, за войната, за живота му, преди той да се роди. Единствено Матю се интересуваше от спомените му. Реши да отговори честно. Уайът вече беше мъж.

— Заради една жена — отвърна той.

— Какво стана с нея?

— Предпочете друг мъж.

— Сигурно си я обичал.

Синът му беше по-висок и набит от Матю. Присъствието му се натрапваше на лунната светлина.

— Да, много. Защо иначе ще се напия? — Насили се да се усмихне.

Уайът се намръщи.

— А ние защо ще се напиваме тази вечер?

Пърси не знаеше какво да отговори. Болката в него се усили, лиши го от дъх.

— Не знам… — успя да изломоти той. — Глупава идея. Майка ти ще ни убие и двамата. Между другото, ще тръгне да ни търси.

Уайът кимна и се загърна в якето си.

— Тогава да вървим — предложи той.

45.

Когато Уайът завърши гимназия и категорично отказа да учи в колеж, Пърси го заведе при управителя на производството, чийто кабинет се намираше в централната сграда и го назначи за негов асистент. Уайът прие повишението мълчаливо, както обикновено, на събрания слушаше внимателно и си водеше бележки, въпреки че не владееше стенография. В продължение на две години търпеше кротко опитите на Пърси да го държи във фирмата като единствен наследник и непрестанното настояване на Луси да се съгласява с всичко.

Беше спасен през декември 1941 година, когато Съединените щати обявиха война на Япония заради бомбардировката над Пърл Харбър. Няколко седмици по-късно, без да съобщи на родителите си, Уайът се записа в американската морска пехота.

— Трябва да го спреш! — молеше Пърси ужасената Луси.

— И как според теб да го сторя? — изохка съпругът й, не по-малко разстроен от нея. В съня си отново чуваше тътена на оръдията, виковете от болка, предсмъртните вопли, усещаше миризмата на потта, избила от страх, вонята на ужас и паника, будеше се с вкус на пепел в устата. В кошмарите, сред виещия се дим, виждаше не изтощените от боевете лица на падналите си другари, а сините нетрепващи очи на Уайът, вгледани право в смъртта с мъчителния въпрос „Защо?“, стаен в тях.

— Той е почти на двайсет, Луси. Вече е мъж. Не мога да го спра.

— Ако можеше, щеше ли да го направиш? — попита тя с болка, без следа от обвинение. Между тях вече нямаше обвинения. Тя знаеше, че той беше положил усилия с Уайът и от дълго време косите й погледи, когато разговаряше с Уайът, му подсказваха, че тя е забелязала промененото му отношение към сина им.

— Да, за бога. Предпочитам лично да го застрелям, вместо да го пусна там, закъдето се е отправил — промълви той, задушен от чувства.

— Трябваше ли да се записваш толкова рано? — попита той Уайът две седмици по-късно, докато синът му си събираше багажа във

войнишката торба. Беше началото на януари 1942. Уайът беше получил заповед да се яви в срок от три дни в частта на американските морски пехотинци в Кемп Пендълтън, близо до Сан Диего, Калифорния, където щеше да започне първият етап на обучението му в лагера за новобранци. Влакът му потегляше от Хаубъткър след час.

— Защо не — отвърна Уайът. — Всеки здрав и прав мъж ще бъде необходим, за да се сложи край на това безумие.

— Може и да си прав — отвърна Пърси, припомнил си собствените аргументи, когато се записа в армията. Гледаше мълчаливо как Уайът натъпква чорапи в платнената торба, всяка вещ, сложена вътре, го доближаваше до момента, когато щеше да затегне вървите и да метне торбата на рамо.

Адът не съществува, мислеше си Пърси. Адът е тук, на земята. Нима съществува по-изгарящ адски огън от този, в който се печеш, докато наблюдаваш как синът ти се подготвя да отиде на война и не знаеш дали ще се върне? Мястото в сърцето му, което трябваше да заема Уайът, беше празно открай време — нямаше спомени за споделен смях, нито разговори, още по-малко доверени мъжки тайни. Никога не бяха разговаряли за него, за мечтите му, за амбициите му, за идеите и принципите му. Пърси осъзна шокиран, че има само обща представа за сина си, че никога досега не беше обръщал много внимание на детайлите. Все още помнеше Матю, начина, по който очите му отразяваха светлината, разположението на лизнатия кичур над челото, малкия кръгъл белег над окото, спомен от шарката. Чертите на Уайът обаче си оставаха смътни, замъглени, сякаш лицето му се намираше под вода и щеше да му е трудно да си го представи, след като заминеше.

— Синко… — Пърси пристъпи напред, изпълнен с отчаяната решителност да не позволи на момчето да замине, преди да си осигури поне нещо, което да запълни празнотата, нещо, с което да го запомни.

— Да, господине — отвърна Уайът, без да спира с багажа.

— Кажи ми нещо, преди да заминеш.

— Разбира се. Кажи какво.

— Защо престана да мразиш Матю Дюмонт така изведнъж? Защо станахте толкова близки приятели, почти… като братя.

Секундите отлитаха. Уайът дори не трепна, едрият му профил остана безизразен, докато прибираше от леглото нещата, които щеше

да отнесе на бойното поле. Натъпка и последното в торбата, преди да отговори.

— Защото ми беше брат, нали?

Оглушителна тишина нахлу в ушите на Пърси, сякаш отново беше застанал прекалено близо до минохвъргачката. Сви юмруци в джобовете.

— Откога… знаеш?

Уайът сви рамене, без да го поглежда.

— Досетих се онзи следобед в хижата, когато ме удари. Не помниш ли, че ти се издаде сам? — Усмихна се тъжно на Пърси.

— Каза: „Ако само посмееш да погледнеш накриво бра…“, но се усети навреме. Тогава се досетих. Беше инстинкт, но бях убеден, че искаше да кажеш „брат си“. Реших, че може и да ми избиеш зъбите, задето съм пребил чуждо дете, но ще ме заплашиш да ме убиеш само ако пребия сина, когото обичаш.

Пърси направи крачка към него.

— Уайът… — започна той, но залялата го вълна от мъка не му позволи да продължи.

— Няма нищо татко. Не те виня, че обичаше Матю. По дяволите — изсмя се дрезгаво той, — всички го обичаха, дори мамчето. — Той спря да се занимава с багажа и вдигна открит поглед към баща си. — Само че никой не го обичаше повече от мен. Искам да го знаеш. Никога не съм мразил Матю. Просто му завиждах. За това беше прав. Само че не му завиждах, задето беше какъвто аз никога нямаше да бъда, завиждах му, защото имаше онова, което аз исках… което мислех, че трябва да е мое по право. Наказвах го, че беше спечелил уважението и одобрението ти, докато аз не можех — момче, което дори не ти е син, поне така си мислех. Когато разбрах каква е истината… — Той подпря торбата на леглото. — Е, тогава нещата си дойдоха на мястото.

На Пърси му се искаше да стисне ръцете на Уайът, да не му позволи да затегне вървите на торбата.

— И след онзи ден не се усъмни нито веднъж, така ли?

— Не, господине — отвърна Уайът и стегна торбата. — Не и откакто чух да признаваш пред мамчето по-късно същата вечер, че Матю ти е син. Бях излязъл в коридора, идвах да ти се извиня и да ти обещая, че никога повече няма да го нараня, когато чух скандала ви.

Пърси се подпря на таблата на леглото.

— Всичко… ли чу?

— Аха. Всичко. Обясних си много неща.

Пърси преглътна, сякаш правеше безсмислен опит да освободи слуха си от оглушителната липса на звуци.

— Значи затова… затова двамата с теб… затова не се получи между нас.

— Напротив, татко, получи се — по единствения възможен начин. Не ми се иска да замина и да те оставя да мислиш, че Матю е причината отношенията ни да са такива. Дори да не беше роден, онова, което изпитваше или не изпитваше към мен, нямаше да бъде по-различно. Просто нещата изглеждаха по-зле, защото можех да сравнявам с отношението ти към Матю. Като научих истината онзи ден, аз открих брат си.

„И изгуби баща си“, изстена безмълвно Пърси, парализиран от копнеж да протегне ръка и да го притисне до себе си в минутата, преди да замине, да го прегърне, както никога не бе правил, докато беше момче. „Обичам те… обичам те“, искаше да извика. Чувството се беше събудило като по чудо, освободено като птица от дълъг плен, ала Уайът никога нямаше да повярва, че думите бликат от сърцето му, че не са породени от емоционалния момент. „Прости ми…“, искаше да го помоли той, но се страхуваше от отговора на Уайът. Не можеше да позволи този спомен да запълни празнината.

— Още нещо — промълви Пърси. Трябваше да разбере. — Ти… ти каза ли на Матю?

— Не, а и той никога не се досети. Матю не го биваше много да разнищва нещата. Той ги приемаше такива, каквито са. — Уайът посочи бюрото. — В най-долното чекмедже е тениската от футболния екип на Матю, която ми подари за рождения ми ден. Мислех да я взема, за да ми носи късмет, но не искам нещо да й се случи. Ако не се върна, твоя е.

Неспособен да промълви и дума, Пърси кимна и остана да наблюдава как Уайът с едно движение метна торбата на рамо. Знаеше, че всеки опит за сдобряване ще бъде напразен, защото синът му ще го отблъсне, затова остана безпомощен, отчаян, докато синът му оглеждаше за последно стаята. Уайът винаги го беше уважавал. Можеше да запази поне уважението му.

— Е, това е — рече младежът и погледна Пърси — нещо, което рядко се случваше. Очите му, бистри като пролетен поток, не го обвиняваха, в тях нямаше нито злоба, нито укор. — Най-добре да не идваш на гарата с нас, татко. Двамата с мама само ще се скарате, а не искам да ви запомня по този начин. След това тя ще отиде да играе на карти. Приятелките й ще й помогнат по-лесно да преживее раздялата. — Той протегна ръка, Пърси я пое бавно и я стисна здраво. С ужас усети, че очите му се пълнят със сълзи.

— Много ми се иска… Иска ми се отношенията ни да бяха различни.

Уайът стисна ръката му.

— Мъжът не избира синовете си. Нещата са такива, каквито са. Матю беше добро момче. Радвам се, че не е замесен в тази работа. — Отпуснаха ръце. — Грижи се за мамчето, доколкото можеш, стига тя да ти позволи — поръча той и изви устни в усмивка, която превърна грубоватите му черти в миловидни.

Само че Пърси не можеше да се откаже.

— Когато се върнеш, може ли да започнем отначало.

Момчето поклати глава.

— Нещата няма да се променят. Аз съм си аз, а ти си ти. Довиждане, татко. Ще пиша.

Наистина пишеше. Пърси изчиташе с настървение писмата му, следваше всяка стъпка на взвода му в Южния Пасифик от Корегидор, през Гуам, чак до Иво Джима. Уайът се отличи, точно както предполагаше Пърси, и печелеше медал след медал за храброст на бойното поле. Пърси четеше писмата и статиите във вестниците за войната в джунглата, за ужасните капани и японските жестокости, за дъждовете, калта и разнасящите малария комари и се питаше дали Матю не се грижи за брат си на бреговите плацдарми, в стрелковите гнезда и не го пази.

Накрая, най-сетне, всичко свърши и Уайът щеше да се прибере. Нямало да се върне за постоянно, пишеше той. Бил открил своята ниша. Щял да остане в морската пехота. Бил произведен в офицерски чин на бойното поле и имал намерение да запази званието лейтенант първи ранг. Пърси и Луси го посрещнаха на гарата. Едва го познаха, когато слезе от влака, лявата страна на униформата му беше впечатляващо свидетелство за битките, в които беше оцелял. Бяха

изминали четири години, откакто се видяха за последен път. Пърси беше отпразнувал петдесетия си рожден ден, а Луси, на четирийсет и пет вече бе побеляла.

— Здравейте — поздрави простичко той, отсреща си сякаш виждаха лицето на непознат, очите му бяха чужди и на двамата. Луси не бързаше да прегърне мъжа, когото беше отгледала. Той беше едър, по-висок дори от Пърси и будеше страхопочитание. Закален в битките, заякнал, той приличаше на войн, открил своето племе, съдбата си, своя мир.

— Значи нямаш намерение да се връщаш в бизнеса? — попита по-късно Пърси.

— Не, татко.

Той кимна. Значи нямаше да има ново начало. Протегна ръка и стисна здраво десницата на Уайът.

— Тогава ти пожелавам безопасни десанти, синко — рече той.

Луси го обвини за решението на Уайът. Вече бе разбрала, че той е знаел, че с Матю са били братя.

— Защо му е да се върне вкъщи и да работи за баща, който е предпочитал първородния си син?

— Според мен, Луси, Уайът отдавна е приел фактите — отбеляза Пърси.

В очите й заблестя старата болка. Пърси разбираше, че тя е дълбоко наранена, задето е лишена от сина си. Беше очаквала с нетърпение той отново да се върне вкъщи, да се ожени, да я дари с внуци.

— Може и така да е, но не ти е простил, Пърси — въздъхна тя. — И никога няма да ти прости. Доказателството е, че остава в морската пехота.

Една сутрин на закуска, пет месеца след като Уайът се върна при частта си, Пърси вдигна поглед от вестника и откри, че Луси е застанала до него. Беше облечена в костюм и шапка, наметната с дълъг визонов шал.

— Къде си тръгнала толкова рано сутринта? — попита изненадано той. Съпругата му рядко се будеше преди десет.

— В Атланта — отвърна Луси, докато си слагаше ръкавиците. — Ще живея там, Пърси. Тук вече не ме задържа абсолютно нищо, след като Уайът няма да се прибере. Вече съм наела къща на „Пийч Трий“ и

се разбрах с Хана Баруайз да ми събере нещата и да ми ги изпрати. — Извади лист от чантата и го подаде на слисания Пърси. — Ето адреса и списък с разходите ми. Освен това искам ежемесечна издръжка за лични нужди. Общата сума е написана най-отдолу. Може и да ти се стори безобразно висока, но ти можеш да си я позволиш, освен това си струва, за да се разкарам от пътя ти.

— Не искам да се разкарваш, Луси. Никога не съм го искал.

— Не, разбира се. Ти си съвършеният джентълмен, но така е най-добре и за двамата. Сега, заради едно време, би ли ме закарал до гарата?

Той не се опита да я разубеди, но когато стигнаха на гарата, Пърси погледна кръглото лице, вече на жена на средна възраст и си спомни момичето, което беше дошъл да посрещне на същото това място преди двайсет и шест години.

— Много вода изтече, Луси — рече той, притиснат от тъга.

— Да — съгласи се тя. — Бедата е, че я наблюдавахме как изтича застанали на двата бряга.

Шапката й се беше изкривила на една страна. Той я оправи и попита замислено:

— Искаш ли развод, докато все още има време да наблюдаваме как водата изтича, застанали на един бряг с някой друг?

— В никакъв случай! — изсмя се остро тя. — Няма да стане. Заплахата ми все още важи. Никакъв развод, освен ако не го поискам аз, а това няма да стане, докато Мери Толивър Дюмонт е жива.

Не се прегърнаха, когато дойде време тя да се качи. Луси нямаше желание да се притисне в прегръдката на Пърси и му подаде бузата си. Позволи му да я прихване за лакътя, за да й помогне да се качи, и се обърна.

— Сбогом, Пърси — прошепна тя.

— За кратко — отвърна той, когато прозвуча свирката на влака и я прегърна през кръста, както едно време. Жестът му я свари неподготвена и той чу как дъхът й изсъска, преди да се отдръпне, сякаш се беше опарила. Задържа погледа му секунда по-дълго, отколкото искаше, после му обърна гръб и хлътна във вагона.

46.

След заминаването на Луси, Пърси се зае с онова, с което винаги се заемаше, когато в живота му се появеше празнина — добави допълнителни часове към работния си ден и разшири дейността. Добави нови производства в дървопреработвателния завод и постави началото на друг за обработка на хартия на терена, който беше купил от Мери. Разчисти прилежащите земи и поръча архитектурен проект за жилищен комплекс, който да използват работниците и семействата им, стига да нямаха нищо против да живеят в близост до вонливите емисии от завода. Жилищата бяха разграбени веднага. Серният мирис съвсем не се стори неприятен на бъдещите собственици на домове. Натрапчивата миризма означаваше, че всеки петък могат да разчитат да получат надницата си, здравни осигуровки, пенсии, повишения и платен отпуск.

Разчиташе на компанията на Оли и Мери и прие в тричленния кръг новопристигналия млад адвокат Еймос Хайнс. Еймос беше дошъл в Хаубъткър в края на 1945, непосредствено след заминаването на Уилям Толивър, и го поканиха веднага да се присъедини към правната фирма на стария им приятел и семеен адвокат Чарлс Уейт. Също като баща си, Уилям беше открил, че не го бива за фермер и една сутрин беше отпрашил нанякъде, а през следващите няколко години никой нямаше представа къде се намира. Мери отново остана без наследник на „Съмърсет“.

С крива полуусмивка тя обобщи провалите им пред Пърси с едно-единствено заключение.

— Ама и ние сме една двойка, а?

— Така си е — съгласи се той.

— Липсва ли ти Луси?

Той стисна замислено устни.

— Чувствам липсата ѝ, но не я приемам като загуба.

Той инвестира в петролна компания и се налагаше да присъства на събрания и срещи в Хюстън с останалите партньори, чиито усилия и страст, а също и приходи, бяха насочени към петролната индустрия.

На една от тези конференции се запозна с Амилия Бенет, настанила се в Атланта година след Луси. Наскоро беше останала вдовица, но за разлика от Пърси, тя бе наследила партньорството и познаваше индустрията. Двамата се сблъскаха веднага в спор доколко е разумно от финансова гледна точка да се копае петролен кладенец в Западен Тексас, известен като Пермски басейн. Той беше съгласен, докато тя беше против.

— Вижте, господин Уоруик — започна тя и го стрелна с презрителен поглед от другия край на конферентната маса. — Не мога да си представя, че един дървосекач има дори бегла идея къде да копае за нефт, камо ли да изразява мнение по този въпрос. Защо просто не млъкнете и не оставите компетентните люде да решат къде да правят кладенци.

Пърси изви вежди. Я, предизвикателство. След Мери не се беше сблъсквал с предизвикателство.

— Ще се посъветвам относно добронамерената ви забележка, госпожо Бенет, но междувременно гласувам за кладенец в Долархайд Фийлд в Западен Тексас.

По-късно, когато се озоваха сами в асансьора, тя огледа високия метър и деветдесет мъж и заяви:

— Вие сте най-невъзможният и арогантен мъж, когото съм срещала.

— Така изглежда — съгласи се мило Пърси.

Тя харесваше семпли обувки и черни, прави поли, които комбинираше с копринени блузи в пастелни цветове. Единствените й накити бяха златна брачна халка и перлени обеци, които отиваха на седефените копчета на блузата й. След още няколко срещи Пърси изпита огромното удоволствие да разкопчае същите тези копчета и да разтвори копринената блуза.

— Не си въобразявай, че съм си променила мнението. За мен си оставаш най-арогантния мъж, когото съм срещала — заяви Амилия и очите й заблестяха като кехлибар.

— Нямам никакво намерение да споря — засмя се Пърси.

Връзката им беше чудесна и за двамата. Нито един от тях не се интересуваше от брак. Взаимната им нужда от интимност с човек, когото харесват, на когото се доверяват и уважават, бе всичко, което търсеха. Не се криеха и позволиха на клюкарите да разправят каквото

пожелаят. Никой обаче не каза и дума. Беше следвоенната ера и строгостта в обществения морал не беше както преди. Пърси и Амилия бяха зрели хора на средна възраст. Бяха богати, влиятелни, свикнали да вършат каквото им е приятно. Че кой би се осмелил да критикува открито здрава и права вдовица, задето споделя леглото на жизнен магнат, чиято съпруга го беше зарязала?

Уайът беше разпределен в Кемп Пендълтън. Рядко пишеше, обаждаше се единствено по Коледа и на рождения ден на Пърси. Нито веднъж не се върна вкъщи. Затова пък Пърси му пишеше редовно, съобщаваше му всички новини за завода край Сабин, за Мери и Оли и новия им приятел Еймос Хайнс, местните събития, така че Уайът да не изгуби връзка с Хаубъткър, макар нишката, която го държеше, да бе съвсем тънка. Веднъж, след като прочете последното писмо на Сара, той му написа, че госпожица Томпсън се е омъжила за директора на „Андрюс“, Тексас. След като мисли дълго, най-сетне реши да рискува и довери на сина си, че двамата с госпожица Томпсън са били доста близки и че бракът й е оставил у него чувство колкото на горчивина, толкова и на сладост. За негова изненада Уайът отговори веднага, като спомена Сара в едно-единствено изречение: „Тя беше любимата ми учителка.“

Шест месеца преди края на десетилетието пристигна писмо от Уайът, в което съобщаваше, че се е оженил за Клодия Хау, учителка, прехвърлена от Вирджиния. Живеели в помещенията, определени за семейни офицери в базата. Беше се издигнал до капитан и командир на рота. Луси ги изненадала наскоро, като се качила на самолет от Атланта, за да се запознае със снаха си. Уайът не покани Пърси на гости.

Пърси веднага грабна телефона и позвъни в Кемп Пендълтън. Жена с приятен глас, който издаваше, че е добре възпитана и образована, отговори още на първото позвъняване.

— Добро утро — започна тя, — домът на капитан Уоруик.

— Клодия? Обажда се Пърси Уоруик, бащата на Уайът.

Стори му се, че кратката пауза е предизвикана от приятна изненада и това бе потвърдено, когато тя продължи с напевен глас.

— Много ми е приятно да се чуем. Уайът ще съжалява, че не е бил тук. На маневри е.

Пърси остана силно разочарован.

— И аз съжалявам. Май не съм уцелил момента.

— Надявам се да позвъните отново друг път.

— Ще звънна. — Той се запита какво да каже, за да не се проточва мълчанието. — Много се зарадвах, когато научих, че се е оженил, и се надявам скоро да се запознаем. Трябва да накараш Уайът да те доведе в Хаубъткър.

— На всяка цена ще го спомена пред Уайът.

Пърси забеляза, че макар и деликатно, тя не прие поканата и зададе още няколко любезни въпроса, на които Клодия отговори все така възпитано, но кратко, тъй като очевидно нямаше желание да води дълъг разговор. След като затвори, той се почувства излъган и потиснат.

Изпрати огромен чек като сватбен подарък и скоро получи благодарствено писмо от Клодия, към което Уайът беше добавил един ред. Пърси предположи, че го е направил по настояване на съпругата си. Година по-късно пристигна писмо от снаха му. Пишеше с четлив, решителен почерк, че вече е станал дядо и беше приложила снимка, за да го запознае с внука му, Матю Джереми Уоруик. Наричали го Мат.

На другия ден остана шокиран от огромните черни заглавия на първа страница на неделния „Газет“: „Севернокорейски войски пресичат трийсет и осмия паралел в неочаквана атака срещу Южна Корея.“

През следващите няколко дни, обзет от все по-силна тревога, Пърси следеше репортажите за отказа на Северна Корея да се съобрази с исканията на Съвета за сигурност към ООН правителството незабавно да прекъсне враждебните действия и да оттегли войските си зад трийсет и осмия паралел. Севернокорейските войски вече бяха на път да завладеят Сеул, столицата на Южна Корея, с откритото намерение да свалят признатото демократично правителство и насилствено да обединят страната под комунистическо управление. В отговор, Съветът за сигурност на ООН изпрати войски в помощ на Южна Корея, водени от американски части под командването на генерал Дъглас Макартър. Една от първите заповеди на генерала беше: „Изпратете ми морската пехота.“

Това е, мислеше Пърси, впил поглед в снимката на внука си, докато закусваше. Качвам се на първия полет за Сан Диего. Пет пари не давам дали Уайът иска, или не иска да ме вижда. Първа морска

пехотна дивизия винаги е първа и аз имам намерение да видя момчето си, преди да замине.

Пое си въздух толкова рязко, обзет от толкова силен страх, че отмаля. Южна Корея. Че кой беше чувал за Южна Корея и защо, по дяволите, трябваше Съединените щати да изпращат хора, които да умират за тази страна? Хвърли салфетката на масата и оттласна стола назад. Уайът сигурно щеше да си помисли, че отива, за да търси прошка от сина си за всичко сторено. Щеше да реши, че това е подъл замисъл, за да се присламчи до внука си, да си осигури поредния Уоруик. В най-добрия случай щеше да си помисли, че го прави, защото синът му заминава на втора война, след като е извадил късмет да оцелее в първата. Щеше да е прав за всичко. Нямаше откъде да знае, че отиваше, защото го обичаше, а обичта му беше ставала по-силна въпреки разстоянието между тях.

Плановете, които направи на масата, рухнаха, когато секретарката му подаде телеграма секунди след като той влезе в офиса.

— От Уайът е — рече тя. — Подписах се за нея преди няколко минути.

Пърси отвори жълтия плик.

„ТАТКО СТОП ПРИСТИГАМ С ВЛАК В 6:00 ДОВЕЧЕРА СТОП ВОДЯ КЛОДИЯ И МАТ ВКЪЩИ СТОП УАЙЪТ“

Пърси вдигна удивения си поглед към секретарката.

— Сали, синът ми се връща със семейството си. Събери всички чистачки в града, обещай им двойна надница и ги изпрати в „Уоруик Хол“. Ще им платя двойно. Най-добре върви и ти в къщата, за да следиш да почистят всяка стая от първата до последната. Става ли?

— Знаете, че няма проблем, господин Уоруик.

— Обади се на Хърман Столц…

— Месаря ли, господине?

— Месаря, да. Накарай го да отреже три парчета от най-хубавото си филе, всяко по пет сантиметра дебело. Докато се занимаваш с това, поръчай в цветарския магазин цветя за първия етаж и най-хубавата

стая за гости. Искам букет от… червени и бели рози. Той да бъде поставен във входното антре.

— Добре, господин Уоруик.

Пърси се свърза с Гейбриъл, икономa, когото Луси бе уволнила, а той нае отново след заминаването ѝ, като го отне от семейство Дюмонт, след като тя замина. Гейбриъл беше на шейсет и пет и рядко се мяркаше по-далече от „Хюстън Авеню“ още от деня, в който беше роден в апартамента, определен за прислугата над гаража на семейство Уоруик.

— Гейбриъл, изпращам автомобила. Отиди до магазина за месо на Столц и вземи пържолите, които съм поръчал. Докато си там, избери онова, което господин Уайът обича най-много. Разбра ли? Господин Уайът се връща у дома довечера и води съпругата си и внука ми.

Пърси го остави да възкликне няколко пъти „Слава на Бога!“, преди да продължи с инструкциите.

— Струва ми се — предположи той, — че съпругата му ще се зарадва, ако има сос беарнез към пържолата. Ще се справиш ли, как мислиш?

— Ще накарам внука си Грейди да ми прочете рецептата. Тук някъде имах молив. Как се пише?

Пърси въздъхна, продиктува думата по букви и му се прииска Амилия да беше тук.

След като даде нареждания, позвъни на Мери. Тя го изслуша и обеща да изпрати Саси, за да помогне на Гейбриъл.

— Той води бебето и майка му у дома, за да ги остави у вас, докато е в Корея, Пърси.

— Мислиш ли?

— Разбира се. Получаваш втори шанс.

— Дано си права.

— Можеш да бъдеш сигурен. Завиждам ти, Пърси.

— Може някой ден и ти да имаш втори шанс, Мери.

Смехът ѝ му заприлича на счупен кристал.

— И откъде мислиш, че ще дойде?

Стана точно както беше предположила Мери, нещо, за което Пърси не смееше да се надява. Не попита Уайът какво мисли майка му за решението му. Сигурно я беше изненадало и наранило, но той не се

задълбочи над съчувствието си към Луси; вместо това не скри радостта и благодарността си. Бебето беше красиво. Пърси гледаше снимката на Мат, обзет от страхопочитание, и не можеше да повярва на чудото, че челото, носът и брадичката са на истински Уоруик.

Сали тъкмо изпровождаше чистачките през задната врата, когато те пристигнаха в „Уоруик Хол“. Пърси наблюдаваше как Клодия влиза бавно в къщата, оглежда поизхабеното и занемарено величие и впечатляващия простор. Прегърнала бебето, тя спря пред великолепния букет от червени и бели рози, които се отразяваха във високото огледало на масичката в антрето. Уайът, изглежда, не ги забеляза.

— Колко е красиво — отбеляза тя.

Пристигнаха точно в шест и поостарелият кондуктор Тайтъс, подаде ръка на гордата съпруга на капитана от морската пехота, за да й помогне да слезе. Посочи Пърси.

— Това там е господин Пърси Уоруик — чу думите му Пърси. — Изключителен човек, няма втори като него.

Клодия пристъпи към него с бебето на ръце, а съпругът й, висок и внушителен, я последва.

— Здравей, татко — поздрави тя.

В първия момент му се стори безлична, без нито една черта, която да привлече вниманието му. Косата й не беше нито руса, нито кестенява, лицето нито красиво, нито грозно, на ръст нито висока, нито ниска. Първото, което привлече вниманието му, беше мелодичният глас, а след това и очите, но не цветът, който бе най-обикновен лешников, а интелигентността и спокойствието, бликащи от тях, увереността и чувството за хумор. Пърси я хареса на мига, изпълнен с гордост, че синът му си е намерил толкова подходяща съпруга.

— Дъще — отвърна той и я прегърна.

— Какво мислиш за къщата? — попита я той по-късно.

— Какво ли? Всеки ще каже, че е великолепна. Уайът никога не ми е говорил за дома си.

— Но сигурно ти е казвал… други неща.

— Да — кимна тя с разбиране.

Той не продължи да задава въпроси, доволен, че тя е харесала къщата, построена от прадедите му. Щяха да разполагат с

предостатъчно време, за да обсъдят „другите неща“, след като Уайът заминеше, стига тя да нямаше нищо против.

Остана поразен, когато научи, че Уайът ще тръгне за Корея след седмица и се налага да се върне в Кемп Пендълтън следващия следобед.

— Толкова скоро? — попита разочаровано Пърси.

— За съжаление.

Късно същата вечер, твърде развълнуван, за да заспи, Пърси излезе от стаята си и слезе в кабинета, за да си налее чаша бренди преди лягане. Вече бе монтирал взетата назаем от Мери детска люлка в стаята за гости и предположи, че всички са заспали, но забеляза, че в старата стая на сина му свети. Влезе и завари Уайът, застанал в средата на стаята, с гръб към него, а издяланите му от гранит рамене опъваха военната униформа. Пърси го наблюдаваше мълчаливо и се питаше къде са го отвели мислите, чии гласове довява миналото. Спомените от миналото все още бяха закачени на стената. Флагче от спортен шампионат с надпис „Гимназия «Хаубъткър» щатски шампион по футбол 1939“ беше закачено над горната част на леглото му.

Пърси се прокашля леко.

— Не би трябвало един мъж да се бие в две войни.

Уайът се обърна, изражението му беше безизразно както винаги.

— Тази може и да я приключим бързо. — Прокара пръст по корицата на книгата, която държеше. Беше любимата му „Приключенията на Хъкълбери Фин“. — Реших този път да взема подаръка на Матю. Може да ми донесе късмет.

— Добра идея — отвърна Пърси. — Късметът никога не е излишен на един войник.

Искаше да каже още много, но не успяваше да изрече думите, толкова силно чувствата бяха стегнали гърлото му. Уайът пръв наруши неловкото мълчание.

— Татко, искам да те помоля за нещо, преди да замина. Става въпрос за услуга.

— Каквото поискаш, сине. Каквото поискаш.

— Ако не се върна, искам синът ми да порасне тук, при теб. Клодия е на същото мнение. Тя вече е луда по теб. Съпругата ми умее да преценява хората много точно, повярвай ми. — По лицето му затрепка усмивка, гордостта озари очите му и смекчи грубите контури

на лицето. — Няма да те притесняват, а на мен ще ми бъде по-леко, като знам, че каквото и да се случи с мен, при теб ще имат дом.

Пърси едва намери сили да отговори.

— Искаш… искаш да помогна при отглеждането на Мат, ако… ако…

— Точно така.

Пърси се вгледа в ясните сини очи. Думите останаха неизречени, но очите му казваха всичко.

— Добре дошли са, докогато пожелаят — отвърна той. — Не бих искал да живеят другаде и за мен наистина е чест, че ти искаш да се грижа за тях. — Преглътна с усилие. Не биваше да плаче. Трябваше да си остане мъжът, когото Уайът открай време уважаваше. Не се сдържа обаче да каже: — Трябва да се върнеш, Уайът. Трябва.

— Ще се постарая. Лека нощ, татко, и благодаря. — Заобиколи Пърси, стиснал книгата под ръка, кимна отривисто и излезе от стаята.

47.

Часовете отлетяха. Сякаш се върнаха на гарата преди още да са тръгнали, Клодия увила двумесечния Мат в синьо одеяло, Уайът облечен в безупречна униформа, накичена с отличия от лявата страна.

— Взе ли всичко — попита Пърси, преди да излязат от „Уоруик Хол“. — Всичкия багаж ли събра?

— Всичкия — бе отвърнал Уайът. — Много ме бива да не оставям нищо.

Не е така, помисли си тъжно Пърси. След като целуна съпругата и сина си и стисна ръката на Пърси, преди да се качи на влака, последните му думи бяха към баща му.

— На всяка цена да кажеш на сина ми, че го обичам, татко.

— Ти ще се върнеш, за да му го кажеш сам, синко.

Върнаха се тъжни у дома, Пърси остави Клодия и Мат в градината да се порадват на есенното слънце, а той се качи в стаята за гости. Потърси „Приключенията на Хъкълбери Фин“, но така и не я откри. Не бе останала никаква следа от сина, дошъл, за да си тръгне след по-малко от двайсет и четири часа. Обзет от облекчение, той реши, че Уайът е взел книгата със себе си. Не му каза, че беше извадил червена роза от букета в антрето и я бе пъхнал между страниците на книгата. Поколеба се дали да не напише кратка бележка и да я залепи към стеблото, както правеха с маковете всяка година в Деня на ветераните[1], но се отказа. Написаните думи бяха безполезни, ако този, за когото бяха предназначени, също както и изречените, мислеше, че са продиктувани от чувство на вина. Беше сигурен, че Уайът няма да има никаква представа как розата се е озовала там, какво означава или какво да прави с нея. Не се съмняваше, че Луси никога не му бе разказала легендата за розите, а Пърси така и не бе успял. Но поне можеше да се успокоява, че е направил този жест тъкмо преди синът му да замине на война, че е оставил доказателство за разкаянието си между страниците на любимата вещ на Уайът.

Пърси отново започна да следва стъпките на войната от вестниците и радиото. Появиха се нови термини със странно звучене,

непознатите имена на бойни полета в далечни части на света: Инчхън, язовир Чангджин, Фокс Хил, Олд Болди, Кунури, Миг Али, демилитаризирана зона. Уайът пишеше:

> „Хората плачат, ругаят и се молят по същия начин, както през Втората световна война и през твоята война, татко. Всичко си е същото — и страхът, и изтощението, и самотата, и адреналинът, и другарството, и дългите нощи далече от дома и семейството. Сред голите, кафяви като мечи задник хълмове, в черните като катран нощи тревожното очакване в окопа на нападение, мисълта за плъпналите орди китайски комуняги, надули тръбите си — казваме им пръдливи пушкала, — карат всички косми по тялото ти да настръхнат. В моменти на затишие мисля за Клодия и Мат и съм спокоен, че са при теб.“

Скоро след като той замина, Пърси разопакова онова, което беше прибрал, когато Уайът се върна от Втората световна война. Разтвори обточения с червено квадрат бяла коприна пред малкия Мат, гукащ в люлката си.

— Питаш ме какво е това? — започна Пърси. — Това, момчето ми, се нарича семейно знаме[2]. Ще го закача на предния прозорец. Синята звезда е за член от семейството, който служи в армията на страната, когато има война. Нашата звезда е за баща ти.

В края на септември 1951 година, приблизително осемнайсет месеца след заминаването на Уайът, Клодия позвъни на Пърси в кафенето в сградата на съда, където той пиеше кафе с други членове на Клуба на старите приятели, и го помоли да се прибере. Той не попита защо. Безмълвно остави пари на щанда и излезе в окъпаното в синьо и златно утро от последния ден в живота на по-големия си син. Когато се прибра, видя служебен автомобил на американската морска пехота, паркиран под колонадата. Бяха изпратили екип от Хюстън — армейски свещеник и двама офицери, — за да съобщят на семейството, че Уайът Трентън Уоруик е бил убит в битката при Пънч Боул[3]. Няколко дни по-късно тялото му беше изпратено вкъщи в ковчег, покрит с

американското знаме, което по-късно бе сгънато и предадено от името на благодарната нация на застаналата край гроба вдовица. Без да се съобразява с неодобрението на погребалния агент, който искаше да положат Уайът в парцела на семейство Уоруик, Пърси избра място за гроб, точно под краката на Матю Дюмонт.

— Нека да е в краката му — отсече Пърси.

— Щом настоявате — примири се погребалният агент. — Все пак те бяха първи приятели.

— Не бяха просто приятели — бе отвърнал Пърси и гласът му бе потрепнал от избликналите емоции. — Бяха братя.

— Така ги помнят всички — рече погребалният агент, за да успокои клиента. — Бяха близки като братя.

Работниците от завода, с които той се беше трудил рамо до рамо, бившите му съученици и гаджета, съотборниците му футболисти, треньори, всички дойдоха на погребението, независимо къде ги беше заварила новината за смъртта му. Дойде и Луси, цялата в черно, пребледняла, с измъчено лице, скрито зад воалетка. Тя остана при семейството в „Уоруик Хол“. На Пърси му се искаше да се разплаче заедно с нея, да докосне по някакъв начин майката на сина си, ала студените й очи го принудиха да се държи на разстояние. Когато избираха цветя от името на семейството за гроба, тя му каза:

— Никакви рози, Пърси, много те моля.

Затова върху последната обител на Уайът трепкаха червени макове, когато момчетата от почетната стража вдигнаха пушки за прощален салют. Тътенът от изстрелите изпълни ушите на Пърси и разплака малкия Матю, гушнал се до дядо си.

— И така — започна Луси по-късно същата вечер. — Клодия и Мат ще останат при теб в Хаубъткър. Поне така ми каза тя.

— Точно така, Луси.

— Тя ми каза, че Уайът е пожелал така.

— Да, Луси.

— Да знаеш, Пърси Уоруик, че на този свят няма никаква справедливост.

— Няма, Луси.

Личните вещи на Уайът най-сетне бяха върнати. Пърси отиде на гарата, за да приеме неголямата кутия, която пое сам и сложи в

багажника на фирмения пикал. Клодия, очевидно усетила болката му, настоя да прегледат вещите заедно.

— Какво е това? — попита тя, когато посегна към „Приключенията на Хъкълбери Фин“.

Пърси се надяваше да я намери.

— Матю подари книгата на Уайът за рождения му ден, когато бяха още момчета — обясни той. — Уайът я взе с надеждата… да му донесе късмет.

Взе книгата от ръцете й и разлисти страниците с надеждата да намери червената роза, но така и не я откри. Беше ли я намерил Уайът? Дали не я беше изхвърлил, без да разбере значението й? Да не би да е изпаднала, когато другарите му са прибирали вещите? Нямаше да узнае. Налагаше се да живее с мисълта, че момчето му беше загинало, без да научи, че баща му го е обичал и го е помолил за прошка.

Въпреки непрестанната болка, прибавила се към другата мъка, животът му навлезе в период на домашно спокойствие, което не бе познавал от времето, когато майка му беше господарка на „Уоруик Хол“. Мат и Клодия се превърнаха в центъра на вселената му. Къщата му придоби нов блясък и ред благодарение на снаха му. На масата се сервираха вкусни ястия, които те изяждаха в трапезарията като семейство, а понякога споделяха с Дюмонтови и Еймос Хайнс и Чарлс Уейт и те нямаха нищо против, че един прощъпалник лази в краката им.

Той започна да кани гости отново, чувстваше се свободен да доведе вкъщи без предварително предупреждение хора от друг град, дошли да разгледат образцовия му завод за преработка на дървен материал край Сабин. Амилия разбра, че вече не е единствената, в състояние да разведри самотните му часове. Тя си даваше ясна сметка, че е безнадеждно влюбена в мъж, който никога нямаше да бъде свободен, и незабелязано изчезна от живота му. От време на време на Пърси му се искаше Луси да сподели с него радостта от внука им. Клодия й изпращаше снимки, чуваха се по телефона и тогава Мат, по настояване на майка си, изпращаше поздрави на баба си в Атланта и я наричаше „бабка“. Пърси се питаше как ли прекарва дните си, дали си е намерила любовници, които да запълват празнотите в живота й.

Корейската война приключи и Пърси прочете със свито сърце, че нацията, заради която синът му и още над петдесет хиляди американски военнослужещи, мъже и жени, бяха загинали, нито един политически въпрос не е разрешен, а подобрение по отношение на човешките права не беше постигнато. Нареди да закачат в приемната пред кабинета му популярен постер с надпис: „Някой ден, някой ще започне война и никой няма да участва.“ Прегръщаше внука си и се молеше този ден да настъпи, преди Мат да порасне.

Две години след смъртта на Уайът Сали влезе в кабинета му и съобщи, без да крие любопитството си:

— Господин Уоруик, в приемната чака офицер от морската пехота, който настоява да се видите. Да го поканя ли?

— Разбира се — отвърна Пърси, изправи се и си закопча сакото. Усети как пулсът му се ускорява.

Майорът от морската пехота влезе, в едната си ръка държеше фуражката си, а в другата носеше тежък правоъгълен пакет.

— Господин Уоруик, казвам се Даниъл Пауъл — представи се той и подпря пакета на бюрото на Пърси, за да му подаде ръка. — Със сина ви бяхме заедно в Корея. И двамата бяхме командири в Първа дивизия на морската пехота.

— Наистина ли? — отвърна Пърси, сърцето му препусна, а въпросите в ума му се рояха като в калейдоскоп. Защо беше дошъл този човек толкова време след смъртта на Уайът? Нима беше дошъл, за да му разкаже как и къде бе загинал синът му? Уайът не би го накарал. Да не би да беше напуснал пехотата и да търсеше работа? Посочи стола за посетители. — Седнете, майоре, и ми кажете какво мога да направя за вас?

— Не вие за мен, господине, а аз за вас. Уайът ме помоли да ви намеря, ако нещо се случи с него. Извинете ме, че ми отне толкова време, докато дойда тук. След войната ме изпратиха в Япония и току-що се върнах.

— Откога сте у дома?

Офицерът погледна часовника си.

— По-малко от четирийсет и осем часа. Дойдох направо тук, след като акостирахме в Сан Диего.

Пърси примигна.

— Да не би да казвате, че след завръщането си идвате първо при мен?

— Да, господине. Обещах на Уайът да ви донеса това при първа възможност. — Той стана и вдигна тежкия пакет. — Пазя го, откакто Уайът го убиха. Бяхме заедно, когато го купи в Сеул. Каза на всяка цена да ви го донеса, ако той не се завърне. В никакъв случай не трябваше да ви го изпращам по пощата. Настоя да ви го донеса лично, независимо колко време ще ми отнеме да стигна дотук.

Пърси огледа правоъгълния пакет.

— За съпругата му ли е?

— Не, господине. За вас. Каза, че ще разберете значението.

Бавно, с вкус на глина в устата, Пърси отнесе пакета на масата под оберлихта. Беше опакован стегнато, вървите бяха мръсни, хартията омазана, явно през последните две години майорът го беше поставял къде ли не. Сряза лепенката и разкъса кафявата хартия и после видя какво е скрито вътре. Беше картина, на която художникът неумело бе нарисувал усмихнато момче в панталонки до коленете, хукнало към дървена ограда. Отначало Пърси не разбра какво държи в ръце или с какво е заобиколено момчето. След това, когато образите се избистриха, той вдигна глава и нададе рев към синьото небе. Момчето тичаше през градината, гушнало букет от бели рози.

Тъпата болка в гърдите накара Пърси да отвори очи. Избърса сълзите и погледна мокрите си пръсти. Знаеше, че не е от жегата. Кое време беше станало? Терасата беше потънала в сенки, подухваше лек ветрец. Той отпусна крака на пода и тръсна глава, за да проясни мислите си. Колко време беше стоял тук и бе призовавал призраците? Мили боже, минаваше пет, видя той на часовника си. Мери си беше отишла преди часове… неговата Мери. Той стана, за да се поразтъпче. Краката му трепереха леко и отзад на бедрата, където се беше потил, бяха овлажнели. Усети как призраците се скупчват зад него, затова влезе в стаята си и отново обърна очи към картината над камината. Болката в гърдите му веднага се стопи. Спомените могат да са нещо ужасно, помисли си той, инструмент за мъчения, който не спираше работата си дори след като човек изстрадаше онова, което му се

полагаше. Наля си чаша вода, за да утоли силната жажда, и вдигна чашата към картината.

— Накрая, циганче, най-доброто, на което можем да се надяваме, е букет бели рози.

---

[1] Официален празник на САЩ, в който се оказва почит на загиналите и ветераните от войните и се празнува на 11 ноември, деня на завършването на Първата световна война. — Б.пр. ↑

[2] Знаме, на което на бял фон има синя звезда за всеки член от семейството на служба в армията и златна за загиналите. — Б.пр. ↑

[3] Плитка падина с кръгла форма в централната част от източния бряг на Корея, където са водени някои от най-ожесточените битки по време на Корейската война. — Б.пр. ↑

48.

В Атланта Луси Джентри Уоруик, подпряла се на бастуна, внимателно пристъпваше по каменната пътека в градината си. През деня не изглеждаше нищо особено, но в меките летни нощи беше наистина впечатляваща. Малкият заден двор, обграден със стена, беше засаден с многогодишни цветя — маргаритки, лантана, анемонии, зеленика, церастиум — и на лунната светлина снежнобелите им главици искряха с неземна, вълшебна красота. Луси приседна на една от каменните пейки, сляпа за красотата на градината. Мислите й бяха насочени към Мери Толивър Дюмонт.

Обаждането от някогашната й съседка Хана Баруайз, която продължаваше да шпионира какво става и да й докладва, прекъсна следобедния й сън. Хана все още живееше до къщата на семейство Толивър и звънна, за да й съобщи, че по обед пристигнала линейка и по обърканото суетене на Саси и Хенри предположила, че нещо се е случило с Мери. След това забелязала как Пърси и Мат изскочили от фирмения джип и час по-късно целият квартал жужал, след като научил новината, че Мери е починала. Преди да зададе въпрос на Хана, Луси първо бе попитала:

— Той как изглеждаше?

— Кой?

— Пърси.

— Ами… горе-долу същият, Луси. Остарял, не толкова пъргав, но… Пърси Уоруик си е Пърси Уоруик, знаеш какво се опитвам да кажа.

Тя усети, че не й достига въздух.

— Да, знам. Разказвай. Каква е причината за смъртта?

Хана разказа подробностите, които беше научила, а когато Луси затвори, усети, че цялото й тяло трепери. Денят, който беше чакала цели четирийсет години, най-сетне бе настъпил. Мери Толивър Дюмонт беше мъртва, Пърси оставаше сам и щеше да скърби за нея. Как само бе искала да го види как страда и да живее с болката до края на дните си, също като нея.

Защо тогава не изпитваше възторга, който очакваше? Защо й прилошаваше при мисълта, че Мери лежи мъртва, че зелените очи няма да се отворят никога повече, че лицето й ще бъде като мрамора на саркофаг? Ето че дори от гроба Мери беше успяла да я лиши от удоволствието, което заслужаваше. Господ й беше свидетел, че не беше получила достатъчно през живота си.

Пропъди тези чувства. Смущението й беше предизвикано от факта, че тя, вече на осемдесет и пет, също виждаше сянката, погълнала Мери… Мери Толивър Дюмонт, старият боен кон, откъсната неочаквано от живота в летен ден, докато седяла на слънце на верандата. Преди да настъпи моментът обаче, Луси щеше да се наслади на дългоочаквания триумф, а след това… след това щеше да се остави на сянката.

— Госпожице Луси, какво правиш тук по туй време?

Това беше гласът на Бети, дългогодишната й прислужница. Тя отвори вратата към вътрешния двор и се намръщи, когато усети палещото слънце. Луси я погледна с раздразнение. Майко Божия! Мислеше, че е успяла да се измъкне, докато гледаше новините в пет. Бети беше добро момиче, но обичаше да клюкарства. Не й се искаше да е наблизо, когато настъпеше мечтаната победа.

— Мисля — отвърна Луси. — Върви да си гледаш новините.

— Мислела била. В тази жега! За какво? Да не би да е за жената, дет е умряла?

— Не е твоя работа. Върви да гледаш някое предаване.

— Как да ида, кат знам, че си навън и ще земеш да слънчасаш?

— Прекалено стара съм, за да слънчасам. Ей сега идвам. Сега ме остави да се порадвам на градината си. Нали затова я засадих.

Бети въздъхна.

— Как кайш, госпожице Луси, но от мен да знаеш, че понякога си много тежък случай. Имаш ли нужда от нещо?

Луси се поколеба дали да не поиска чаша бренди, за да събере кураж, но Бети щеше да дебне край вратата, докато я допиеше, а след това да се ослушва, за да се увери, че не е пияна и може сама да влезе вътре.

— Само тишина и спокойствие, Бети, ако не възразяваш.

Бети поклати глава, затвори вратата и Луси й даде време да се върне пред телевизора, преди да се задейства. По-рано, за да обясни

защо Хана я беше събудила по никое време, тя каза на Бети, че нейна стара съученичка и съседка от Хаубъткър е починала. Ако прислужницата решеше да подслушва, щеше много бързо да събере две и две и да се усети защо двамата с Пърси са останали женени толкова години.

Когато дойде в Атланта, в началото всички мислеха, че е жертва на влиятелен, деспотичен съпруг, който отказва да я освободи от оковите на брака, романтично недоразумение, което тя не си направи труд да разсее. Новите й познати останаха впечатлени, че макар и разделена със съпруга си, той продължаваше да плаща за къщата и дрехите й и да я издържа, без да се скъпи, да задоволява всичките й нужди и прищевки, без да задава въпроси и да налага забрани. Това й придаваше тайнственост и будеше любопитството на обществото и тя бързо попадна сред елита на Атланта. В противен случай, като прогонената съпруга на богат и известен мъж, на когото отказваше да даде развод, тя можеше да се среща единствено с простолюдието.

Доволна, че Бети отново е приковала вниманието си в екрана, тя отвори вратичката на малка каменна ниша до пейката и извади телефон. Номерът, който смяташе да набере, не беше променян от включването му и тя го знаеше наизуст. Беше частната линия в „Уоруик Хол“. Ако се обадеше друг, не Пърси, тя щеше да затвори и да позвъни отново, но беше готова да се обзаложи, че той седи до телефона, зашеметен от мъка. Надяваше се Мат да не е с него. Момчето я обичаше, но на първо място беше предан на Пърси, точно както синът им Уайът беше искал, и нямаше да му стане никак приятно, че тя усилва болката му.

Отново я обзе старото негодувание. Беше простила на Уайът, че остави Мат и съпругата си на грижите на Пърси, когато го изпратиха в Корея, тъй като очевидно предпочиташе да са под неговото крило. Това, че беше поверил сина и съпругата си на баща си, не означаваше, че тя ще прости на Пърси, задето беше отблъснал момчето й като малък. Това я дари с известна утеха. Пърси не биваше да си въобразява, че Мат е бялата роза на Уайът.

Мъдростта, натрупана с годините, я бе накарала да се откаже от обвиненията срещу Пърси, че бракът им се разпадна толкова рано. Беше се омъжила за него убедена в онова, което бе казала на Мери, докато учеха в „Белингтън Хол“: „Само че никога досега не се е

сблъсквал с любов като моята. Така ще го изпепели, че когато погледът му се избистри, аз ще бъда единствената жена, която заслужава.“ Оказа се, че греши, любовта й не постигна нищо. Дори напротив, тласна нещата в обратната посока, а тя, обзета от ужас, неспособна да повярва, не можа да предотврати нещастието, както не би могла да спре и препускащ влак, и се превръщаше с всеки изминал ден все повече в жената, която Мери я беше предупредила, че е неподходяща за Пърси. Казвала си бе много пъти досега, че е трябвало да се прояви като по-умна, да потисне непристойното и вулгарното у себе си, но истината бе, че нямаше начин бракът им да бъде спасен, не и след като научи за чувствата му към Мери. Никога не му прости, че я отблъсна, че отблъсна дори сина им, макар по-късно Пърси да съжаляваше и така и не се отказа от любовта си към мраморната статуя, готова да се омъжи за него единствено за да спаси святото име Толивър от скандал. Никога.

Старата болка се възроди с пълна сила и тя си спомни редовете от стихотворението на Една Сейнт Винсънт Милей, което помнеше още от „Белингтън Хол“ и бе рецитирала много пъти досега.

„Любовта върху отворената ти длан е точно такава,
не носи скъпоценности, тя е неприкрита, никого не ще нарани,
сякаш някой е набрал за теб иглики в шапката си
или ябълки в полата.
Аз ти нося нещо и се провиквам също като децата:
Погледни! За теб са!“

Тези строфи описваха съвършено любовта й към Пърси, но той бе хвърлил ябълките, които тя носеше в полата, и бе дарил сърцето си на жена, способна да обича единствено една памукова плантация. Затова мразеше Мери. Нека и Пърси, и онези, които още помнеха, да си мислят, че я е ненавиждала заради красотата и изискаността и. Ненавиждаше Мери по простата причина, че без да заслужава, беше спечелила завинаги сърцето на мъжа, когото Луси обичаше.

Притисна слушалката към ухото си и наум отигра преповтаряния хиляди пъти сценарий, докато очакваше настъпването на този ден. „Пърси — щеше да каже тя с кристалноясен глас, след като му оставеше няколко кратки секунди да се опомни от изненадата, преди да го зашемети с думите, които бе чакала да изрече цели пет десетилетия, — сега вече можеш да получиш развод.“

Преди да изтече още минута и нервите да я предадат, тя изпъчи едрите си гърди, пое си дълбоко въздух и набра номера. Надяваше се той да не се обади веднага, за да й остане време да овладее гласа си, който той не беше чувал от деня, когато погребаха сина си.

Пърси вдигна след първото позвъняване.

— Ало.

Старостта и мъката се бяха отразили на гласа му, ала въпреки това щеше да го познае навсякъде, по всяко време. Годините се изличиха и тя отново застана на верандата на „Уоруик Хол“, зяпнала младежа зад волана на чисто новия автомобил „Пиърс-Ароу“, който спря пред стълбите. Слънчевите лъчи си играеха по русата му коса, по загорялата кожа и белите зъби.

— Здрасти — поздрави той с дълбок и ласкав като слънцето глас и в този миг тя му отдаде сърцето си.

— Ало? — повтори Пърси.

Луси изпусна сдържания дъх, след това, само за миг, притисна слушалката със звука на любимия глас до ухото си и безмълвно я върна на мястото й.

ТРЕТА ЧАСТ

49.

В Кърмит, Тексас, Алис Толивър вдигна телефона при позвъняването на Рейчъл.

— Мамо, Рейчъл се обажда.

— Дотам ли стигнахме, че единствената ми дъщеря се чувства длъжна да ми се представя, след като вече ме е нарекла „мамо“? Кажи, Рейчъл!

Рейчъл усети как сърцето й трепна, когато майка й пусна в действие сарказма си.

— Извинявай, мамо. Представям се по навик.

— Доскоро не бях навик за теб, Рейчъл. Какво има?

Рейчъл въздъхна тихо.

— Обаждам се да ти кажа, че леля Мери е починала преди няколко часа от сърдечен удар. Еймос ми съобщи току-що.

В последвалото мълчание Рейчъл ясно долавяше мислите на майка си: „И така, Рейчъл, сега вече си там, където искаше да бъдеш, където ще бъдат децата ти, след като ти си отидеш, докато Джими също като баща си и неговия баща ще лапат мухите.“ Спести на дъщеря си тези думи и попита:

— Кога е погребението? Баща ти сигурно ще иска да отиде.

— Не мога да ти кажа, преди да се срещна с директора на погребалния дом. Самолетът на фирмата ще ме вземе сутринта. Надявах се да летим заедно.

— Престани, Рейчъл, много добре знаеш какво беше отношението ми към пралеля ти Мери, знаеше го и тя. Би било проява на отявлено лицемерие да се появя на погребението й.

„Не те карам да дойдеш заради леля Мери, мамо, а заради мен“, искаше да извика Рейчъл, потръпваща от желание да усети как майка й я прегръща и я утешава също както едно време, когато бяха близки.

— Еймос ме помоли да убедя поне Джими да дойде с татко. Според него леля Мери би желала да присъстват на отварянето на завещанието.

Последва дълго мълчание.

— Да не би да искаш да кажеш, че пралеля ти им е оставила нещо? Цените на памука не бяха никак добри тази година.

— Предполагам, затова настоя да са там. Еймос каза, че тя би искала да чуят последната й воля.

— Волята й няма да компенсира онова, което обеща на баща ти, въпреки това ще вземем каквото успеем. Ако това означава да се ходи до Хаубъткър, значи отиваме.

— И ти ли, мамо?

— Не мога да ги пусна двамата да отидат сами. Като нищо ще стоят с едно бельо през всичкото време.

— Много се радвам, че ще дойдеш. Отдавна не сме се събирали заедно.

— Чия е вината за тази работа?

Рейчъл посегна към нова кърпичка. Постара се да потисне мъката, но, изглежда, Алис я долови. Когато заговори, тонът й беше станал доста по-топъл.

— Рейчъл, разбирам, че ти е мъчно и се чувствам ужасно, че не мога да ти съчувствам за загубата. Но ти много добре знаеш защо…

— Да, мамо, знам.

— Ще отида да събудя баща ти. Нали знаеш, че днес е четвъртък.

Рейчъл се сети. Всеки четвъртък магазинът на Зак Мичъл, където баща й работеше като месар от трийсет и шест години, беше отворен до девет вечерта и той даваше на хората по-дълга обедна почивка. Баща й често подремваше през допълнителните трийсет минути.

— Зайо подскокливи, много съжалявам — рече той, когато се обади, и щом чу гласа му, тя рухна напълно. Нежността и съпричастността оказваха същия ефект както и след поредната кавга с майка й заради все по-силните й връзки с „Хюстън Авеню“.

Той никога не взе страна, а Рейчъл, за да не нарани майка си, не настрои баща си против нея. Започна да я нарича „зайо подскокливи“, докато тя прохождаше.

— По-добре ли си, миличка? — попита той, след като изчака малко.

— Да, татко, просто ми липсваш. И мама, и Джими много ми липсвате, особено сега. Мама може и да ти е казала, че Еймос помоли вие двамата с Джими да присъствате на отварянето на завещанието.

Много ми се иска утре сутринта да пътуваме заедно със самолета. Можем да ви вземем на летището в Кърмит.

Уилям Толливър прочисти гърло.

— Рейчъл, мила, има няколко проблема, свързани с предложението ти. Първо, не мислиш ли, че ще ни бъде тесничко в самолета, като знаеш как се чувства майка ти? Второ… — Изглежда чу тежката й въздишка и продължи бързо, без да й даде възможност да протестира: — До утре следобед няма как да мръдна оттук. Не мога да оставя Зак да се оправя сам.

— Защо да не можеш? Не мислиш ли, че обстоятелствата са такива, че можеш да поискаш проява на уважение за всичко, което си направил за Зак през годините?

— Просяците не могат да са придирчиви, Рейчъл, а в момента тече проверка на инвентара.

Рейчъл изпухтя нетърпеливо. Баща й никога не би поискал нещо, дори да му се полагаше.

— Обещай ми, че няма да позволиш на Джими да се запъне и да откаже да дойде. Искам да го видя, татко. Ще ни развесели всички. — Тази година най-много й липсваше луничавият й по-малък брат с криви зъби. Джими си мислеше, че ако Господ бе жена, щеше да прилича на леля Мери; за него тя беше всемогъщо божество, което присъстваше в живота на семейството, откакто се помнеше.

— Ще опитам, миличка, но брат ти е на двайсет и една. Ще му кажа, че искаш да отиде.

Нямаше какво друго да си кажат и Рейчъл затвори. Думите на баща й „Просяците не могат да са придирчиви“ продължаваха да ехтят в ушите й. Може би това щеше скоро да се промени, ако леля Мери му беше оставила достатъчно, за да каже на Зак Мичъл какво да направи с инвентара си. Тази година разполагаха със съвсем малко средства. Всички мислеха, че леля Мери плува в пари и някои години наистина беше така. Печалбата обаче зависеше от времето и пазарите, от цената на работната ръка, от разходите и често пъти богатството на фермерите се определяше от стойността на земята, а не от сумата, която бяха натрупали в банката — истини, с които майка й беше много добре запозната.

Рейчъл отново чу гласа й, както във всяка една от безбройните разправии между родителите й. „Само чакай да видиш, Уилям. Когато

леля Мери ритне камбаната, ще бъде след най-тежката суша в историята или пък три месеца ще са се изливали порои. Ако пък не е това, сигурно ще има свръхпроизводство на памук или някакъв гаф в цените на електричеството — все има по нещо, което й изяжда печалбата, така че за теб няма да е останало нищичко и наследство няма да има — нищо, освен цъфнали земи и къщата на семейство Толивър, които тя ще остави на Рейчъл. Много съжалявам, че трябва да ти го кажа, но проклинам деня, в който си нави на пръста да я заведеш за втори път да види пралеля си.“

Рейчъл не беше съгласна, че пътуването до Хаубъткър през 1966 година е събудило нестихващия й интерес към всичко, свързано със семейство Толивър. Беше сигурна, че семенцето е било засято много преди това, преди още да е родена. Тя просто не бе забелязвала съществуването му до деня, в който откри тънко стебълце, поникнало до кофата за боклук в алеята зад къщата…

50.

Историята на Рейчъл
Кърмит, Тексас, 1965

Тя откри стръкчето през март, когато вятърът в Западен Тексас все още разнасяше пясък и повечето дни приличаха на жълтата сърцевина на патладжан. Клекна, за да го огледа. Стори й се различно от грубите бодливи бурени, копривата и репея, които незнайно как успяваха да избуят сред троскота в задния двор. Светлозелено, нежно, то събуди страхопочитанието й и тя не спря да мисли за него, докато вечеряха и миеха чиниите, а след като си написа домашните, преди да си легне, излезе навън, за да го покрие и спаси от студа. На следващия ден се прибра бързо от училище и направи ограда от камъни около стръкчето, за да го опази от немарливите боклукчии и от смъртоносната косачка за трева на баща си.

— Какво криеш там, зайо подскокливи?

— Не знам, татко, но ще се грижа за него, докато порасне.

— Не предпочиташ ли кученце или коте? — попита той и тя долови непозната нотка в гласа му.

— Не, татко. Харесвам домашни любимци, които никнат от земята.

Оказа се ластун, който пропълзя по камъните и роди тъмнокафява тиква. Баща й й обясни, че е поникнал от семка, изпаднала от чувала с боклука. Още преди да роди тиквата, Рейчъл го чу да обяснява на майка й:

— Да не се изненадаш, ако се сдобием с дете фермерче.

— Стига да не е от онези, които отглеждат памук — отвърна остро майка й.

Едно неделно утро, скоро след като се роди брат й, майка й я заведе в „Улуърт“, за да й купи „нещо специално, но разумно“, както се изрази тя. Рейчъл не се колеба. Знаеше за какво мечтае и веднага се втурна към отдела за железария. Когато майка й отиде при нея, тя вече бе избрала пет пакетчета семена за зеленчуци, чиито лъскави опаковки обещаваха съвършен добив.

Мислеше, че майка й ще се зарадва. Покупката възлизаше на петдесет цента. Само че тя стисна устни и се намръщи.

— И какво ще правиш с тях?

— Ще насадя градина, мамо.

— Но ти нямаш никаква представа как се сади градина.

— Ще се науча.

Щом се прибраха и баща й погледна покупката, майка й се разпореди:

— Уилям, остави Рейчъл сама да засади градината си. Няма да й помагаш. Ако се получи, тя сама ще обере лаврите. И сама ще страда, ако се провали. — Рейчъл мярна многозначителния поглед, който тя отправи на баща й. Не разбираше каква е причината за неудоволствието на майка й. За пръв път, откакто поотрасна, тя нямаше желание да я подкрепи и окуражи.

Само че тя не се провали. Прочете много внимателно инструкциите на пакетчетата и най-важното от книгите по градинарство, които взе от библиотеката, и спази всички съвети. Работеше в градината всеки ден след училище, изкорени троскота от малък парцел отстрани на къщата и го поля с вряла вода, за да убие личинките и червеите. За да натори почвата, взе прегоряла тор от кокошарника на съседите, донесе кофа пясък от задната улица и оформи лехите. Вече беше проверила в гаража и на бунището за ненужни кутии, в които да направи разсад.

— Какво, за бога… — ахна майка й, когато видя какофонията от метални кутии, поставени на перваза на стаята й.

— Правя разсад за градината — обясни ведро Рейчъл, с надеждата по този начин да заличи неодобрението на майка си. — Слънцето нагрява през прозореца, стопля почвата, семенцата покълват и се развиват.

Тя продължаваше да се мръщи.

— Гледай да не оплескаш всичко, докато ги поливаш, Рейчъл, в противен случай това ще бъде краят на начинанието ти.

Тя не оплеска нищо и включи градината си в проекта по биология.

— Направо не е за вярване — призна впечатлен от видяното учителят й по биология, когато дойде време за оценка. — Наистина ли кракът на баща ти не е стъпвал на този парцел? Нали той не е скубал

троскота, не е прекопал и не е вдигал оградата, за да не влизат пилетата?

— Не, господине. Направих всичко сама.

— В такъв случай, млада госпожице, заслужаваш пълна шестица. Родителите ти ще се гордеят с теб. Вече си имат млад фермер вкъщи. — Тя беше на девет.

Следващата пролет разширената й градина постигна още по-голям успех и произведе продукти, които по вкус и качество бяха много по-добри от стоката в магазина на Зак Мичъл. Този успех накара баща й да я заведе за втори път в Хаубъткър в повратното лято на 1966. Рейчъл никога не забрави разговора по повод решението му — по-скоро скандала, нещо, напълно необичайно за родителите й, който подслуша. Беше средата на юни и след вечеря тя излезе, за да полее растенията с маркуча, вързан към чешмата в кухнята. Климатикът не работеше както трябва и през отворения прозорец на кухнята долетя гласът на майка й.

— И какво се опитваш да докажеш с решението си да заведеш Рейчъл в Хаубъткър, Уилям? Че тя е от онези Толивър, които обичат да се занимават с отглеждането на памук ли? Че интересът й към доматите и бамята е наследен? — попита гневно майка й.

— Защо да не е? — избухна Уилям. — Предположи, просто предположи, че Рейчъл е следващата Мери Толивър. Че може би притежава качествата, за да управлява „Съмърсет“, след като леля Мери я няма. Това означава, че плантацията ще остане в семейството. Няма да се налага да се продава.

Рейчъл чу трясъка на някакъв съд в мивката.

— Уилям Толивър, ти да не би да си полудял? С парите от нея ще си купим по-хубава къща. Те ще ни осигурят старините. Ще можем да попътуваме, а ти да си купиш карабаната, за която мечтаеш открай време. Вече няма да се налага да висиш зад щанда с месото и да работиш, докато те държат краката.

— Алис… — въздъхна Уилям. — Във вените на Рейчъл тече кръвта на семейство Толивър, не бих могъл да продам рожденото й право — не и онова, което е било собственост на семейство Толивър от поколения.

— Ами Джереми? — потрепери от ярост гласът на Алис. — Нищо ли няма да кажеш за неговото рождено право?

— Това зависи от леля Мери — заяви Уилям, сякаш въпросът не подлежеше на обсъждане. — За бога, Алис, просто отиваме на гости. Интересът на Рейчъл може да се окаже нещо съвсем преходно. Тя е едва на десет. Следващата година ще започне да се интересува от момчета, музика или бог знае от какво друго, когато осъзнае, че е красавица.

— Рейчъл никога не се е интересувала от момичешки неща и се съмнявам, че някога ще осъзнае, че е красавица.

Рейчъл чу подигравателното стържене на стол по пода.

— Ще я заведа, Алис. Така е правилно. Ако момичето има призвание, не искам да я спирам. Заслужава шанса да го открие сама. Просто й давам шанс.

— Намерил си начин да си облекчиш съвестта, ако ме питаш мен. Предаваш Рейчъл в ръцете на леля си за компенсация, че ти си се махнал оттам преди години.

— Леля Мери отдавна ми е простила — отвърна обидено Уилям, поне така се стори на момичето, наострило уши под прозореца.

— Ако заведеш Рейчъл в Хаубъткър, ще допуснеш грешка, за която ще съжаляваме всички до един, Уилям Толивър. Помни ми думите.

Същия юни, облечена досущ като пралеля си, в панталони в цвят каки, зеленикаво яке и сламена шапка от универсален магазин „Дюмонт“, Рейчъл не пропусна нито един ден от обиколките на Мери в плантацията. Никога досега не беше виждала нещо толкова впечатляващо като редовете зелени растения, ширнали се чак до края на света. В гърдите й нещо трепна.

— Всичко това твое ли е, лельо Мери?

— Мое и на всички преди мен, които са отнели земята от дърветата.

— Те кои са били?

— Нашите предшественици от рода Толивър, твои и мои прадеди.

— И мои ли?

— Да, детето ми. Ти си от рода Толивър.

— Затова ли обичам да садя и отглеждам растения?

— Така излиза.

Краткият отговор на леля Мери хвърли светлина върху причината, която беше изтъкнал преди това баща й.

— Ти си рожба на рода Толливър, миличка, истинска и неповторима. Не си като Джими, мен или баща ми. Всички ние носим името, но единствено вие, с леля Мери сте наследили кръвта.

— Какво означава това?

— Означава, че вие двете, сте наследили силите, които семейство Толливър са притежавали, откакто са създали Хаубъткър и „Съмърсет“.

— „Съмърсет“ ли?

— Памукова плантация. Последната от този вид в Източен Тексас… доста по-голяма от градината ти у дома. — Баща й се усмихна. — Пралеля ти я управлява още от момиче.

Трите седмици, през които й гостуваха, съвпаднаха с цъфтежа на памука и Рейчъл остана като омагьосана от заобикалящата я красота, докато двете с Мери яздеха сред цветовете на две кротки кобили. Мери обясни, че цветовете живеят само три дни, ще се превърнат от кремави в розови, сетне ще се обагрят в кървавочервено и ще паднат. Дори научи Рейчъл на кратко стихче, което помнела още от дете за краткия живот на памуковия цвят.

„Първият ден съм бял, следващия съм червен,
на третия ден след раждането съм мъртъв.“

Мери й обясни как работи фабриката за преработка на памук… как се получава магията. Първите пъпки се появяваха пет или шест седмици след поникването, а после пъпките се превръщаха в цветове. Цветовете окапваха и оставяха малки шушулки, известни като семенници. Всеки семенник съдържаше около трийсет семенца и до половин милион нишки памук. Важни бяха нишките, белите топчета, които изскачаха от семенника, когато той узрееше и се пръснеше. Цената на памука зависеше от дължината на нишките, от цвета, от усещането на пипане и боклуците, задържали се в белите топчета. Колкото по-дълги бяха нишките, толкова по-ценен беше памукът.

Рейчъл попиваше жадно знанията от пралеля си. Мери остана силно впечатлена, че интересът на праплеменницата й не намаля, и в края на втората седмица кожата на Рейчъл, и без това мургава като на

дете от семейство Толивър, бе живо доказателство, че е придружавала по-възрастната жена из памуковите поля под жаркото слънце.

— Баща ти ми разказа, че си решила да станеш фермер, когато пораснеш — подхвърли леля Мери, докато пиеха лимонада на верандата на къщата, която наричаха „дома на Ледбетър“. Тук беше кабинетът на пралеля й, но беше хубава и ставаше за живеене. — Защо? — попита тя. — Фермерството е най-трудната работа на света, често пъти не дава никаква отплата за положените усилия. Какво му е хубавото да си цапаш ръцете в калта?

Рейчъл си помисли за Били Ситън, който живееше на тяхната улица и още откакто беше проходил — поне така разправяха хората — не свалял бейзболната ръкавица от ръката си. Нищо чудно, че отиде да играе за нюйоркските „Янки“ и се превърна в гордостта на цял Кърмит. „Роден е за тази игра“, повтаряха хората. Тя изпитваше съвсем същото за фермерството. Не можеше да си представи, че няма да има градина. Никъде другаде не се чувстваше по-щастлива. Нямаше нищо против да си поизцапа ръцете и дрехите. Обичаше да докосва богатата, влажна пръст, да вдига очи към небето над нея, да усеща вятъра в косите си, но най-голямо удоволствие й доставяше първата зелена главица, пробила пръстта. Нямаше по-прекрасно чувство. Беше по-хубаво дори от утрото на Коледа.

— Виж, лельо Мери — отвърна тя наперено като мъж, пъхнал палци в тирантите, когато е доволен от себе си, — изглежда съм родена за фермер.

По изваяните устни на леля Мери затрепка усмивка.

— Наистина ли?

Когато баща й дойде да я вземе, тя се похвали:

— Беше страхотно, татко — и погледна пралеля си с изпълнени с надежда очи. — До следващото лято, лельо Мери, нали? През август — за реколтата.

Мери се разсмя и двамата с Уилям се спогледаха.

— До следващото лято през август — съгласи се тя.

51.

През следващите няколко години тя изслуша много скандали заради ежегодните й двуседмични посещения в Хаубъткър.

— Уилям, направо да не повярваш на писмото на Мери! Как смее тази жена да иска да изпратим Рейчъл през лятото! Каква егоистка! Аз и без това не виждам достатъчно дъщеря си, а тя иска да е при нея през цялата ваканция!

— Не през цялата ваканция, Алис. Само през август. Леля Мери е почти на седемдесет. Защо да не доставим удоволствие на една стара жена? Тя няма да живее вечно.

— Ще живее предостатъчно, за да открадне момиченцето ми от мен. Тя ни разделя, Уилям. Омръзна ми да чувам леля Мери това, леля Мери онова. За мен никога не говори с такова обожание.

Рейчъл слушаше, скрита под прозореца, изпълнена с разкаяние. Майка й казваше истината. Тя долови болката в гласа й и се зарече отсега нататък да й показва по-убедително обичта си. „Но, татенце, много те моля, нека отида при леля Мери и чичо Оли през август.“

Скандалът приключи с компромис, въпреки това майка й беше стиснала устни, когато колата пое към Хаубъткър, където Мери щеше да прекара месеца. Тогава Рейчъл беше на четиринайсет. Споразумението беше, че ако това лято отиде при „родните“ на баща си“, догодина цялото семейство ще отиде някъде заедно и „никакъв Хаубъткър, никакъв «Съмърсет», никаква леля Мери“.

През това лято Рейчъл видя за пръв път Мат Уоруик. Често беше чувала за внука на господин Пърси, но той винаги беше при баба си в Атланта през двете седмици, когато тя ходеше на гости.

Майката на Мат беше починала от рак, когато той бил на четиринайсет, а баща му бил убит в някаква война. Помнеше, че й беше мъчно за момчето, останало сирак, но все си казваше, че има късмет, след като живее в Хаубъткър и за него се грижи прекрасен човек като господин Пърси.

Баща й й каза, че господин Пърси бил неприлично богат — магнат, притежател на огромни дърводобивни холдинги в цялата

страна и Канада. Мат учеше семейния бизнес и се справяше блестящо — също като нея, мислеше си тя. Разправяха, че бил красавец, приятен, не бил надменен и тя нямаше търпение да провери защо го хвалят чак толкова.

Запознаха се на партито по случай деветнайсетия му рожден ден. Рейчъл имаше нова рокля за тържеството, избрана от безпогрешното око на чичо Оли. Беше от снежнобяло пике с бродерия на деколтето и подгъва и плътен зелен колан. Рейчъл никога не бе имала подобна рокля. Чувстваше се като истинска дама, за пръв път обуваше чорапи и обувки с малки токчета, а пък косата й, направена специално за партито, беше обсипана с бели маргарити и зелени панделки.

Леля Мери и чичо Оли чакаха пред стълбите, когато тя слезе, и двамата я наблюдаваха с гордост и обич. Рейчъл също им се усмихна и прогони натрапчивия спомен за един разговор с майка си:

— Въобразяваш си, че си станала нещо повече от нас, Рейчъл.

— Не, мамо не е вярно.

— Не ми казвай, че не предпочиташ да си при богатите си леля и чичо в огромния им палат, вместо да живееш с майка си и баща си в нашата малка къщичка или че не предпочиташ противния малък Хаубъткър пред Кърмит.

— Мамо, ти не разбираш! Обичам и двете места!

Така и не успя да убеди майка си, че чувствата й към чичо Оли и леля Мери съвсем не намаляват обичта й към тях. Чичо Оли беше най-милият човек на света и я караше да се чувства специална, докато леля Мери разбираше и ценеше любовта й към земята по начин, който майка й не би могла. Що се отнася до къщата на „Хюстън Авеню“, от мига, в който я видя, остана с чувството, че се е върнала на познато място, което сякаш я очакваше. И розите, и орловите нокти, и езерцето с рибките, и беседката, къщата с елегантното стълбище и луксозно обзаведените й стаи… всичко й се струваше познато, а също и нейно както домът й в Кърмит и стаята до тази на шестгодишния й брат. Имаше чувството, че е била свързана с Хаубъткър цял живот, макар да не можеше да обясни защо. Павираните в червено улици на Хаубъткър, вдъхновената от юга архитектура и смесицата от бели и чернокожи жители бяха толкова различни от родния й град Кърмит, колкото водата от пясъка. Когато спомена този необикновен феномен пред баща си, той обясни:

— Прибрала си се вкъщи, Рейчъл. Къщата и градът са мястото, в което е създадено наследството ти.

Просто не успявам да се сдържа, помисли си тя, докато слизаше по стълбите. Това е и моят дом, а леля Мери и чичо Оли са бабата и дядото, които никога не съм имала. Мястото ми е тук.

Чичо Оли й протегна ръка.

— Все едно виждам теб, агънце, когато беше на четиринайсет.

— Никога не съм била толкова прелестна — отвърна тихо Мери.

— Защото никога не си забелязала — усмихна се чичо Оли.

Партито беше организирано в огромната наследствена къща на господин Пърси, „Уоруик Хол“. На пищното тържество бяха поканени всички, които познаваха и харесваха Мат — стари и млади, богати и бедни, бели и черни. Когато пристигнаха, ги поведоха през осеяната с тенти ливада, охлаждана от гигантски вентилатори, към Пърси Уоруик и Еймос Хайнс, застанали до млад мъж в бял фрак. Значи това бил Мат Уоруик, гледаше го Рейчъл, обзета от любопитство и готова да остане разочарована. Преди тя да се появи, внукът на господин Пърси беше единственото дете в живота на леля Мери и чичо Оли и щеше да е напълно разбираемо, ако гледаха на него през розови очила.

Те обаче не бяха преувеличили. Мат беше висок като дядо си, със същото атлетично телосложение, макар красивото му лице да изглеждаше малко по-грубо. Притежаваше ненатрапчивото самочувствие и приятна усмивка на господин Пърси, но съществуваха и разлики, които събудиха любопитството й и тя се запита откъде ли е взел бистрите сини очи и гъстата светлокестенява коса. Със сигурност не беше от русия си, вече посребрял дядо. Не знаеше абсолютно нищо за родителите му и не познаваше баба му, която живееше чак в Атланта. Разбра единствено, че когато той пое ръката й, сякаш я разтърси ток и нещо у нея се пръсна, също както семенникът на стрък памук под утринното слънце.

Първо прегърна Еймос, когото възприемаше като Ейбрахам Линкълн, любимия й президент, а после и господин Пърси, който я наблюдаваше странно. Чичо Оли прочисти гърлото си и я обърна към Мат, с явното желание да я откъсне от втренчения поглед на дядо му.

— Мат, момчето ми, това е праплеменницата на Мери Рейчъл Толивър — обяви той, макар да нямаше нужда. — Винаги ни идваше на гости през двете седмици, когато ти беше при баба си в Атланта,

така че вие двамата все се качвахте на влакове, поели в противоположни посоки, ако мога така да се изразя.

Кой знае защо, забележката се оказа неудачна. Чичо Оли поруменя и макар да се беше заплеснала по Мат, тя не пропусна погледите, които си размениха леля Мери и чичо Пърси и как пребледняха. В този момент Мат се усмихна и стисна ръката й.

— След няколко години трябва да внимавам, за да взема влака в правилната посока.

Той беше твърде опитен и обигран за нея, а тя твърде неопитна и непохватна, за да се справи със завладяващата усмивка и искриците одобрение в сините му очи. Отдръпна ръка и сведе поглед, скри се в черупката си на четиринайсетгодишна, твърде срамежлива, за да се притеснява, че той я намира за недодялана и недорасла, за момиче, което не е готово за рокли, подчертаващи фигурата, и високи токчета.

— Дядо не е преувеличил, когато каза, че си копие на пралеля си — продължи Мат, сякаш не беше забелязал смущението й. — Според мен успешно ще се справиш с подобна красота.

— Както и ти, след като си красив като дядо си — изстреля тя, изненадана от себе си. Думите прозвучаха като на досадна всезнайка, а тя просто искаше да му направи комплимент. За нейно облекчение групата се разсмя, а Мат й се стори впечатлен. Докосна с пръст трапчинката на брадичката й и тя се почувства като миропомазана, като че някой принц я бе докоснал със сабята си по рамото, за да я направи истински рицар.

— Сразi ме — отвърна той, — но държа да те предупредя, че имаш по-тежка работа от моята. Радвам се, че най-сетне се запознахме, Рейчъл Толивър. Всичко хубаво. — Той се усмихна и ги остави, за да се върне при групата колеги от Тексаския университет, сред които имаше изискани момичета, а Рейчъл се почувства така, сякаш слънцето се скри.

Поговориха отново за кратко край масата с пунша.

— Кога се прибираш вкъщи? — попита той.

Тя примигна. „Вкъщи ли? Та нали си беше вкъщи!“

— За съжаление, утре.

— За съжаление? — вдигна той вежди.

— За съжаление, защото… не ми се тръгва.

— Не ти ли е мъчно за дома?

— Да, мъчно ми е. Семейството ми липсва, но когато не съм тук, леля Мери и чичо Оли също ми липсват.

Той й отправи приятната си усмивка и й подаде чаша пунш.

— Не го приемай като проблем. Просто си казвай, че имаш две места, които можеш да наречеш свой дом.

„Трябваше да запомни думите му, за да ги каже на майка си“, рече си тя, впечатлена от мъдростта му.

На път към „Хюстън Авеню“, леля Мери подхвърли небрежно:

— Какво мислиш за Мат Уоруик?

Тя отговори дори без да се замисля.

— Страхотен — призна тя. — Направо страхотен.

Леля Мери стисна устни и не каза нищо.

52.

На другата година, както се бяха разбрали, Рейчъл, родителите й и Джими заминаха през август за Колорадо, където летуваха във ферма високо в Скалистите планини. Температурата беше приятна в сравнение с обичайните за този месец четирийсет и три градуса в Кърмит, а пък и беше толкова зашеметяващо красиво, че опитите да опише пейзажа на картичка се оказаха безсмислени. Затова пък Рейчъл вдигаше поглед към снежните планини, усещаше хладният ветрец откъм езерото как гали лицето й и си мислеше, че памукът в „Съмърсет“ е готов за прибиране и по кожата й избиваше пот. Беше на петнайсет.

— Липсва ти, нали? — попита тихо баща й.

— Да, много — въздъхна тя.

Върна се в училище завладяна от непозната празнота, сякаш й липсваше нещо жизненоважно, което да й помогне да издържи учебната година.

— Не можем да й го причиняваме повече, Алис — чу тя баща си, когато пускаше чешмата под прозореца на кухнята. — Все едно… сякаш светлината у нея е угаснала.

— Ще поговоря с Рейчъл — обеща майка й.

Алис избра следващата четвъртък вечер, когато Уилям работеше до късно в магазина, а Джими беше у свой приятел малко по-надолу по улицата. Тя дръпна влажната кърпа от ръцете на дъщеря си и я побутна към един стол.

— Седни, Рейчъл. Искам да поговоря с теб.

Рейчъл се напрегна, когато чу сериозния глас на майка си и се подчини.

— Добре.

Майка й стисна ръцете й, все още топли от миенето на чиниите. Вгледа се дълбоко в очите й.

— Рейчъл, ще те помоля за нещо, което ще разбие и твоето, както и моето сърце.

Тя инстинктивно се опита да отдръпне ръце, но майка й не ги пусна.

— Нали ни обичаш? — попита Алис. — Особено баща си.

— Особено всички ви — поправи я Рейчъл.

— Каквото и да решиш, искам да ми обещаеш разговорът ни да остане в тайна. Не искам баща ти да разбира за какво сме говорили тази вечер. Обещаваш ли?

За момент й се стори, че пред очите й се завихриха безброй звездици, като онези, когато си удареше главата.

— Да, мамо — отвърна тя с изтъняло гласче.

Майка й се поколеба и Рейчъл забеляза изражението, което винаги издаваше борба със съвестта й.

— Миличка — започна тя и потри ръката на Рейчъл, — сигурна съм, знаеш, че заради сегашните ти отношения с леля Мери, тя е решила да те направи наследница след смъртта на сина си.

— Наследница ли?

— Човек, който да поеме всичко, което тя има, да продължи традицията на семейство Толивър. — Алис присви едното си око, сякаш не беше сигурна дали Рейчъл наистина не разбира значението на думата, или се прави на глупава.

Рейчъл примигна бързо. Тя да стане наследница на леля Мери? Вече беше решила да запише агрономство в Тексаския селскостопански технически университет, с надеждата леля Мери да й даде работа, след като завърши, но чак да заеме мястото й, след като умре? Да наследи „Съмърсет“?

Алис се приведе по-близо.

— Очевидно е като кравешко лайно насред поляната точно преди градинско парти, че тя иска ти да поемеш щафетата, Рейчъл. Защо мислиш, че продължава да купува земя?

Рейчъл отговори бързо:

— Защото земята в „Съмърсет“ е изтощена. След като прибере тази реколта, тя ще остави земята да си почине за една година, а след това ще засее царевица и соя.

Говореше с гордост. За пръв път, откакто плантацията съществуваше, там щеше да расте друга култура, различна от все по-нерентабилния памук. Леля Мери разширяваше дейността и можеше да благодари на Рейчъл. По време на летните й посещения пралеля й

слушаше с огромен интерес, когато тя описваше нуждите на зеленчуковата си градина, и миналата година леля Мери се обърна към управителя си:

— Праплеменницата ми ме вдъхнови да променя същността на „Съмърсет“, геройство, което никой досега не е успявал да извърши. Земята е изтощена от памука. Крайно време е да приема този факт.

Само че леля Мери си оставаше памуков плантатор и купи няколко хиляди акра земя близо до Лъбок и Финикс, Аризона, където да насади памук, и нарече холдинга си „Толивър фармс“. Покупката разстрои Алис, която заяви, че лелята „опразва касичката и няма да остане пусната пара“.

Алис погледна Рейчъл и заговори строго:

— Това не е причината. Ако не се беше появила, тя щеше да използва колкото може от така наречената си плантация, независимо дали е скапана, или не. Но не, сега вече има причина да купува още земя и машини и пилее онова, което се полага на баща ти след смъртта й. Ще стане същата като фермерите наоколо — богата на земя, но безпарична. Разбираш ли какво се опитвам да ти кажа?

Рейчъл кимна. Сега вече разбираше причината за скандалите между родителите си през годините. Майка й е очаквала леля й Мери да остави плантацията на баща й, който да я продаде. Започна да й се повдига. Уплашена да не би гневът на майка й да се разрази, тя произнесе срамежливо:

— И какво, ако остави всичко на мен? Толкова ли зле ще бъде? Ще споделя онова, което земята произведе с теб, татко и Джими…

— Баща ти никога не би позволил дъщеря му да издържа семейството — прекъсна я остро Алис.

— Защо не? Други деца помагат на родителите си.

— Защото баща ти не желае нещо, което произвежда земята на семейство Толивър, затова. Няма да приеме и цент.

Рейчъл остана поразена.

— Но защо?

Алис пусна ръцете й и се облегна назад. Забарабани с пръсти по масата в опит да реши дали може да й се довери. Най-сетне проговори.

— Когато баща ти е бил на седемнайсет, избягал от леля Мери и чичо Оли, затова.

Рейчъл не можеше да повярва. Че защо му е на баща й да избяга от най-прекрасните хора на света?

— Не ми вярваш, нали? — Алис забеляза недоумението й. — Точно така е станало, миличка, и ще ти разкажа защо. Пралеля ти се опитала да го направи плантатор — Толивър като нея, — но баща ти нямал подобно призвание. Мразел фермерската работа. Мразел и „Съмърсет“. Мразел всичко, което се очаквало от него, затова избягал към петролните платформи в Западен Тексас. Така се озовал в Кърмит.

Рейчъл я слушаше със зяпнала уста. Все си мислеше, че след като се е оженил за майка й, той е останал в Кърмит, защото това бил нейният роден град.

— Баща ти може и да е беден, но е горд човек — втренчи се в дъщеря си Алис. — Затова не позволи на леля си да ни помогне. Не мога да отрека, че тя предложи. Ще се отнесе по същия начин и към твоите подаяния. Сега ще ти разкажа още семейни тайни, леля ти Мери със сигурност ги е пропуснала от историята на семейство Толивър, с която ти тъпче главата.

Рязко, сякаш имаше нужда да се подкрепи, Алис стана да си долее чай от каната на плота. Посегна към кубчетата лед от подноса и ги пусна шумно в чашата, сложи си захар и я разбърка с ожесточение. Рейчъл я гледаше, тръпнеща от очакване. Леле боже, какво ли щеше да й каже?

Майка й седна, без дори да опита чая, и продължи:

— Много отдавна, когато те заведохме в Хаубъткър за пръв път, за да се запознаеш с пралеля си, тя обеща на баща ти, че когато умре, имотите й ще бъдат продадени и парите от продажбата ще бъдат оставени на него. Завещанието й било изготвено, така каза. Ти беше съвсем малка. Нареди му да те отведе вкъщи и да забрави за „Съмърсет“, че земята била прокълната…

— Прокълната ли? — Рейчъл усети, че изстива като кубчетата лед в чашата на майка си.

— Проклятие, Рейчъл. Така и не обясни на баща ти думите си, но му каза, че се радвала, дето и ти, и бъдещите ти деца щели да сте свободни от проклятието. Кълна се в гроба на татко, че точно така се изрази.

На Рейчъл й се прииска да запуши ушите си с ръце. Не можеше да слуша как майка й говори за смъртта на леля Мери или за

проклятие, което тегне над „Съмърсет“.

— Казвам ти — продължи Алис, — защото оттогава разчитам да спази даденото от нея обещание. То беше като дъга в небето.

Рейчъл се почувства объркана.

— Но аз не разбирам. Каква е разликата между това да наследиш сумата от продажбата и… и да живееш от плодовете на същата тази земя?

Алис се стресна, очевидно не бе очаквала подобен въпрос. Посегна към чашата си и отпи шумно няколко глътки.

— За да ти обясня разликата, ще трябва да извадя наяве още семейни тайни — започна тя. — Когато бащата на леля ти Мери починал, той завещал всичко на дъщеря си, за сина му Майлс, твоя дядо, останала една плюнка. Затова той заминал да живее във Франция. В резултат от несправедливото отношение на прадядо ти, той и съответно потомството му били обезнаследени и никога нямало да притежават половината от имота, който за леля ти Мери е като зеницата на окото й. Може би баща ти никога нямало да избяга, ако баща му беше получил в наследство някаква част от „Съмърсет“. Щял е да има причина да остане, защото е щял да има права над земята. Сега вече разбираш ли защо не дължим нищичко на „Съмърсет“ и на безценното наследство на семейство Толивър?

Рейчъл слушаше потресена. Друга история, много подобна на тази, която току-що чу, изникна от семейната история. Беше свързана с обидата, която майка й така и не превъзмогна никога. Баща й, собственик на автосервиз, завещал бизнеса си на брата на Алис. За нея не бе останало нищо. Алис си въобразяваше, че брат й ще продаде автосервиза и ще раздели сумата с нея. С неговия дял той можеше да си отвори друг сервиз. Беше отказал. Рейчъл се питаше доколко чувството на майка й, че е ощетена, се отразяваше на онова, което бе преживял баща й.

— Да — отвърна кротко тя.

— И така, Рейчъл, разликата е, че баща ти ще приеме парите от продажбата на имотите на леля Мери като компенсация. За него би било подаяние да приема печалбата от плантацията, от която е избягал. Сега разбираш ли?

Рейчъл кимна и й се стори, че кръвта й ще шурне през слепоочията. Сега вече разбираше накъде бие майка й. Горещи сълзи

опариха очите й.

— Какво искаш от мен, мамо?

Алис отново се приведе напред и погледна дъщеря си в очите.

— Искам да се махнеш от пътя на баща си и да го оставиш да наследи имотите на леля Мери. Искам да се откажеш от това… противно намерение да станеш фермер. И без това то е нещо временно, миличка. Ще ти се прииска да се занимаваш с поне десет други неща, докато завършиш гимназия, а междувременно ще спреш да захранваш фантазиите на леля Мери, че си следващата Мери Толивър.

— Аз съм следващата Мери Толивър…

Удар по масата я стресна и тя замълча.

— Ти не си тя! Избий си го от главата, чу ли? Може и да приличаш на нея, да се държиш като нея, да искаш да си като нея, но ти си ти, моя дъщеря и на баща си, но и на всемогъщото семейство Толивър. Ти имаш ли представа какво изпитвам, когато забелязвам, че двамата с баща ти сте убедени, дори горди, че в теб няма и капка от моята кръв.

— О, мамо, не сме искали да се почувстваш по този начин.

— Да, но се чувствам точно така, Рейчъл. Как иначе? А след това, сякаш за да посипеш раната със сол, протягаш ръка към онова, което се полага на баща ти, човек, който се скъсва от работа години наред, без да щади здравата си ръка, чийто единствен шанс да избяга от Зак Мичъл и да преживее достойно старините си са парите от продажбата на имотите на леля му.

Това бе начинът да събуди съчувствието й — като споменеше, че не щади здравата си ръка. Другата бе осакатена при нещастен случай, преди тя да се роди.

— Мога да продам някой парцел — прошепна тя — и да дам парите на татко.

— Той няма да ги приеме. Вече не ти ли стана ясно? „Съмърсет“ трябва да премине в негово владение, както обеща леля ти Мери.

Рейчъл притисна с ръце пулсиращите си слепоочия.

— Кога и как искаш… да се махна от пътя?

Алис се приближи.

— Отдръпни се още сега, преди тя да напише ново завещание. Като го направиш, ще пресечеш надеждите на леля Мери. Кажи й, че вече не се интересуваш от фермерство и няма да учиш агрономство.

— Искаш да… — Казаното от майка й беше повече от ясно. — Ще прекъснеш летните ми гостувания в Хаубъткър ли? Ще ме откъснеш от леля Мери и чичо Оли? Никога повече няма да видя Саси, господин Пърси, Еймос… и Мат, така ли? Но те са част от семейството ми!

Последва нов удар по масата.

— Ние сме семейството ти, Рейчъл — баща ти, Джими и аз. Това е домът ти, не Хаубъткър. Ние сме хората, за които би трябвало да мислиш преди леля си Мери.

Рейчъл сведе глава. Не й достигаше въздух. Заби нокти в дланите си.

— Знам, че това е жертва — рече майка й и приглади косата около лицето й, както винаги, след като й се беше карала, — но никога няма да съжаляваш; че си я направила, не и след като видиш как баща ти поне веднъж се наслаждава на нещо в живота си. Няма да съжаляваш, че си постъпила правилно.

Тя вдигна глава.

— Това означава ли, че трябва да се откажа и от градината си?

Алис я погледна жално.

— Налага се, миличка. Само така ще убедиш баща си, че си се отказала от намерението да станеш фермер. В противен случай той няма да повярва. Ще настоява да те заведе в Хаубъткър.

Сърцето й се качи в гърлото. Да се откаже от градината? Да махне телената мрежа и да остави зайците и останалите пустинни твари да я съсипят? Да остави буренаците и троскота да поникнат отново на земята, която тя беше подхранвала, изравнявала, а след това беше оформяла в спретнати лехи. Нима трябваше да съсипе мястото, което се превръщаше в нейно убежище след края на учебните часове? Но най-лошото беше, че трябваше да излъже леля Мери, за да я накара да повярва, че вече не дава пет пари нито за нея, нито за чичо Оли… че не се интересува от „Съмърсет“, от Хаубъткър, нито от корените си като потомка на семейство Толивър.

Майка й стисна ръката й и започна да я гали със съчувствие. Рейчъл наблюдаваше безжизнено ритмичното движение и забеляза колко изхабени от работа са ръцете й. За пръв път осъзна, че същите тези ръце хранят семейството и се грижат за здравето на всички вкъщи, следят дрехите им да са изпрани и изгладени, а малката им

къщичка безупречно чиста; правеха необходимото бедността им да не се забелязва чак толкова, при това го постигаше, без да разчита на модерните уреди, които улесняваха работата. Рядко й се случваше да държи в ръце нещо ново за себе си. Всичко, което се купуваше извън силно ограничения им бюджет, отиваше за съпруга и децата й.

— Не те моля заради себе си, миличка — продължи Алис. — Моля те заради баща ти.

— Знам, мамо. — Рейчъл притисна грубата ръка на майка си до бузата. Беше едва началото на септември… предстоеше й да издържи цяла една учебна година, а след нея още една и после още една, докато дойдеше дипломирането и нямаше да има причина да брои дните до лятото… нито пък причина да се чувства жива.

Стана, докато все още имаше дъх в дробовете, и се насили да се усмихне на обнадежденото лице на майка си.

— Довечера ще напиша писмо на леля Мери и чичо Оли и ще им кажа, че съм си променила намерението да ставам фермер и повече няма да ходя в Хаубъткър.

53.

— Татко, какво правиш тук? — Рейчъл вдигна изненадано поглед към баща си. Беше се появил край масата в градската библиотека, където попълваше бланките за прием в Тексаския технически университет на електрическа пишеща машина седмица, след като завърши гимназия. Под „Желана научна степен“ беше напечатила „Все още не е решено“. Беше четвъртък и по това време той си подремваше вкъщи.

— Майка ти каза, че си тук — отвърна Уилям. Беше със сандали и чорапи, вместо с обувките със стелки, които носеше, когато по цял ден стоеше прав зад месарския щанд. — Тя прецени, че не било особено важно, но аз не можех да тръгна, без да ти кажа.

— Какво? Къде отиваш?

— Миличка… — Уилям придърпа стол близо до нея и стисна ръката й. — Чичо ти Оли е починал тази сутрин от сърдечен удар. Тръгвам към Хаубъткър. Зак ми даде двудневен отпуск, за да отида на погребението, после ще ми ги вземе от ваканцията.

Рейчъл остана с отворена уста, а очите й се наляха със сълзи. Чичо Оли беше мъртъв — милият добър човек — мъртъв! Не го беше виждала от три години — три години, през които можеше да съхрани спомени за него.

— А как е леля Мери?

— Не знам. Позвъни Еймос. Каза, че леля Мери изглеждала… объркана.

Тя изтръгна бланката от машината и я пъхна в папката за колежа.

— Идвам с теб — заяви тя. — Няма да ми отнеме повече от минутка, за да си събера багажа. Ще вземем моята кола. По-сигурна е.

По лицето на Уилям премина паника.

— Не е много разумно, зайо подскокливи. Майка ти има нужда от теб.

— За какво?

Уилям ахна. Очевидно нямаше представа какво да отговори. Сви рамене.

— Защо не? Сигурен съм, че леля Мери ще се зарадва, че си до нея в такъв момент, и… — той вдигна увредената си ръка — ще се радвам някой да ме смени зад волана. Просто на майка ти й е неприятно да те дели с леля Мери.

— Този път ще направи изключение. — Майка й й дължеше поне това. През трите години, откакто се отдели от хората и мястото, които й бяха скъпи, тя изтърпя само заради нея безсмислените дейности в гимназията, които майка й прецени, че са подходящи за тийнейджърка. Загърби интереса си към селското стопанство, включително и членството си в БФА (Бъдещи фермери на Америка) и намерението си да запише агрономство в Тексаския университет.

Освен това удържа на обещанието си да не разкрива пред баща си причината за неочакваната промяна. Отначало той остана слисан, но по-късно прие обяснението на Алис, че дъщеря му най-сетне е открила, че е момиче, при това изключително красиво. Той така и не заподозря, че съпругата му е виновна за сълзите, които момичето понякога проливаше, и повярва на Алис, когато тя намери обяснение и за това.

— А, хормони.

— Допускаш огромна грешка, Рейчъл — заяви майка й, докато тя си събираше багажа.

— Няма да се бавя, мамо.

— Ами споразумението ни?

— За бога. Отивам на погребението на чичо Оли. Това по какъв начин нарушава споразумението ни?

— Мога да изтъкна хиляди причини.

Докато пътуваха, баща й дремеше на седалката до нея, а Рейчъл се питаше какво ли ще завари след дългото отсъствие от „Хюстън Авеню“, за което не беше дала основателна причина. Леля Мери и чичо Оли поддържаха връзка с телефонни обаждания и писма — първоначално на всяко свое получаваше по две от тях. Пишеха за града, плантацията и квартала, за Саси и господин Пърси, за Еймос. Понякога споменаваха Мат и тя поглъщаше всяка дума. Бил завършил университета и сега изучавал разностранната дейност на дядо си. Предполагаше, че е станал още по-красив, изискан и самоуверен, коренно различен от недодяланите момчета в гимназията, които се опитваха да я опипват и я бяха кръстили „Ледената кралица“, понеже

не им пускаше. Пращаха колети с дрехи за нея и Джими от лъскавия магазин на чичо Оли. Времето минаваше, телефонните разговори бяха все по-нарядко, кореспонденцията между тях съвсем намаля, защото за нея бе напълно невъзможно да обсъжда или описва новите си интереси достатъчно убедително и отговорите й звучаха отегчени и хладни. Беше сигурна, че ще успее да ги убеди, че е надраснала нуждата от сурогатна баба и дядо, че ентусиазмът й към фермерската работа, фамилното име и „Съмърсет“ са били най-обикновен ученически интерес.

Очите й блестяха, докато шофираше. Всичко това нямаше нищо общо с истината. През изминалите три години бе усещала болезнено липсата им, тъй като така и не им намери заместител в гимназията. Сега вече никога нямаше да има възможност да признае пред чичо Оли какво е означавал за нея, нито пък благодарността си, че не я беше забравил. Той беше избрал автомобила, който шофираше в момента — това бе подаръкът й по случай дипломирането, доставен пред вратата — лъскав червен форд „Мустанг“ от 1973, купен направо от шоурума.

Въпреки щедрия подарък тя нямаше да се изненада, ако я посрещнеха хладно. Леля Мери може би щеше да й прости, че не се бе отнесла с достатъчно уважение към чувствата й, но не и за отношението към чичо Оли.

Когато пристигнаха пред познатата веранда, стомахът й се сви, сякаш бе преглътнала рояк нощни пеперуди. Саси отвори вратата и ахна.

— Я, госпожица Рейчъл! Не знаех, че ще дойдеш! — извика тя и я притисна до гърдите си с такава сила, че дъхът й секна. — Божке, ама колко само си пораснала!

При това шумно посрещане откъм библиотеката се чуха познати стъпки.

— Кой е, Саси?

— Някой, на когото много ще се зарадваш, госпожице Мери.

Тя отстъпи настрани и фигурата на пралеля й се очерта във фоайето. Тя беше на седемдесет и три. Косата й беше станала сребърна и времето не бе пощадило лицето й, но се бе съхранила стройна и красива, каквато я помнеше Рейчъл. Зад нея се показа Пърси, все още впечатляващ мъж за своите седемдесет и осем години, Мат, на двайсет и две, и Еймос, както винаги с тъжното излъчване на Линкълн.

Скупчиха се около нея, нейното семейство, след като чичо Оли вече го нямаше, а Мери протегна ръце към Рейчъл.

— Милото ми детенце, ти дойде — рече тя и зачервените й очи се наляха със сълзи. — Много се радвам… много, много.

Рейчъл се поколеба, колкото да осъзнае, че връщането бе грешка. Никога повече нямаше да нарече Кърмит свой дом. Това бе нейният дом — тази къща, тази улица, този град, тези хора. Обичаше семейството си, но мястото й беше до тази жена, чиято кръв течеше във вените й, чиято най-голяма страст в живота споделяше.

— И аз се радвам, че дойдох — отвърна тя, устреми се напред и се хвърли в прегръдката на пралеля си.

Звънът на телефона във външния офис изтръгна Рейчъл от спомена за срещата. След погребението баща й се прибра в Кърмит сам със служебния самолет. Същата есен, след като леля Мери задейства връзките си, тя беше приета в Тексаския селскостопански и технически университет, в „Колидж Стейшън“, на два часа от Хаубъткър, където се връщаше през уикендите и летата, за да помага на леля Мери да разработи зеленчукопроизводството в „Съмърсет“ и да приложи новите технологии, които беше усвоила. Четири години по-късно завърши с най-висок успех от випуска и диплома по агрономия. Надяваше се да живее в Хаубъткър и да поеме… „Съмърсет“, докато пралеля й се занимаваше с непрекъснато разширяващите си интереси в производството и обработката на памука. Само че леля Мери имаше други планове за нея. Дните на „Съмърсет“ за отглеждане на памук може и да бяха отминали, но не и на семейство Толивър. Тя изпрати Рейчъл да изучи бизнеса при един от най-старите работници в плантацията, който управляваше западния клон на компанията в Лъбок, Тексас, за да е готова след време — макар Рейчъл да беше отдала сърцето си на „Съмърсет“ — да поеме управлението, след като той се пенсионираше.

Майка й не й прости, задето не изпълни обещанието си, но Рейчъл опази тайните на семейството, които майка й беше разкрила, и баща й никога не научи истинската причина за отчуждението им. Прие без злоба, че дъщеря му, „единствената истинска представителка на рода Толивър“, ще наследи семейните имоти.

Стана от бюрото и върна кутията с кърпички на масичката за кафе, а сетне отвори вратата на офиса. Даниел, нейна секретарка от много години, скочи, за да й изкаже съболезнования, а верният Рон я прегърна през раменете. Щеше да остави „Толивър фармс уест“ в сигурни ръце.

— Известно време няма да се виждаме — рече тя. — Ще управлявам бизнеса от Хаубъткър, но вие знаете къде да ме намерите, ако имате някакви въпроси.

— Няма ли повече да се връщаш? — попита Даниел.

— Не, Даниел, освен ако нещо непредвидено не ме принуди.

54.

Уилям Толивър изнесе чаша студен чай в малкия вътрешен двор, за да си почине поне за няколко минути от каменното мълчание на съпругата си, преди да се върне на работа. Пластмасовата седалка на стола го изпоти, но поне разсея студените тръпки. Денят, от който се беше страхувал години наред, най-сетне настъпи и разби надеждите му, че съпругата и дъщеря му ще се сдобрят преди смъртта на леля Мери. От една страна, се радваше, че Рейчъл ще поеме ролята, за която беше родена. Като представител на семейство Толивър това означаваше много за него — наистина много, въпреки че то докарваше Алис до лудост. Предпочиташе да не пътува с тях двамата за Хаубъткър. Каква ли сцена щеше да направи, когато Еймос прочетеше завещанието и потвърдеше убеждението й, че Рейчъл е „откраднала“ единствения шанс на баща си за по-добър живот.

Въздъхна. Част от него съжаляваше, че през лятото на 1966 година заведе Рейчъл в Хаубъткър, както Алис бе предсказала, че ще стане. Сега вече имаше пълното право да му натяква: „Нали ти казах“, защото от онова лято насетне семейството му вече не беше същото. Често се беше питал дали ако през онази година не беше запознал дъщеря си с корените на рода Толивър, първата й градина нямаше в даден момент да я отведе до „Хюстън Авеню“ и „Съмърсет“.

Може би не. Господ бе свидетел, че първото пътуване до Хаубъткър, десет години по-рано, когато искаше да представи съпругата и новороденатa си дъщеричка на леля си и чичо си, не бе никак успешно. Малкото му семейство беше прието с радост, но към тях се отнесоха като към непознати. За Уилям това бе напълно обяснимо. Не се беше прибирал вкъщи, откакто седемнайсетгодишен избяга. Тогава беше на двайсет и осем и междувременно не беше поддържал почти никакъв контакт с „Хюстън Авеню“. Беше живял в Кърмит единайсет години. На двайсет и една се беше оженил за продавачка в дрогерия, с която се запозна, когато отиде да си вземе лекарството за нараненатa на петролния кладенец ръка и съобщи на роднините си в Хаубъткър за щастливото събитие с телеграма!

Уилям разбираше, че ги е пренебрегвал от чувство за вина и срам, че като представител на рода Толивър се беше задоволил с толкова малко, след като можеше да се прицели много по-нависоко.

— Избягах от всичко, което се очакваше от мен — обясни той на Алис. — Знам, че много нараних леля. Синът на леля Мери и чичо Оли — той беше единственото им дете — почина няколко години, след като отидох да живея при тях, а пък аз я оставих, без да се замисля кой ще продължи традицията на семейство Толивър.

Алис беше на друго мнение. В грижовността си — качество, което Уилям обожаваше у нея, — отблъсната от надменната резервираност на лелята, тя заяви, че леля Мери сама си била виновна, задето той бе избягал. Тя трябвало да го моли за прошка.

— Опитала се е да те превърне в нещо, което не си, за да задоволи собствените си амбиции. Ти не си фермер. Дори не си истински Толивър — ако това означава, че трябва да бъдеш като нея.

Уилям махна с ръка на последната забележка. Дори на петдесет и шест, леля Мери бе забележително красива, елегантността и царствената й осанка лесно можеха да притеснят жена, която все още носеше косата си като актрисата Бети Грейбъл на бухнала лимба над челото, навита на масури и оформяше веждите си като тънки дъги. Освен всичко друго Алис обичаше да командва и да се разпорежда. Уилям разбра, че съпругата му се страхува да не би леля Мери да го привлече отново в Хаубъткър, като му напомни за задълженията му. Почувства се силно притеснена, когато забеляза колко много започва Рейчъл да прилича на лелята.

— Истинска Толивър — беше заявил Оли и грейна от радост, когато я вдигна от кошчето.

Алис бе побързала да грабне детето от ръцете му, а Уилям бе разбрал, че ако съпругата му останеше да живее на „Хюстън Авеню“, конфликтите щяха да се превърнат в ежедневие, защото тя щеше да се опитва със зъби и нокти да опази своето. Никой нямаше да я облекчи, въпреки че за всички щеше да е очевидно, че изобщо не й е тук мястото, дори за милия и добродушен чичо, когото тя хареса веднага. Тъй като беше „спасил“ съпруга й, тя си налагаше да проявява търпимост към Еймос Хайнс, който вече бе затънал до шия в живота на хората, сред които беше попаднал. Пърси Уоруик, загорял, с посребряла руса коса, все още здрав и прав мъж на шейсет и една,

буквално спря дъха й. Тя заяви, че бил дори по-красив от филмовите звезди и повтаряше, че съпругата му трябва да е била напълно луда, след като е зарязала мъж като него.

Независимо че към нея се отнасяха с неизменна любезност, Алис не се чувстваше на място в елегантната компания на „Хюстън Авеню“, сякаш бе чувал за брашно, хвърлен сред коприна и сатен.

Вечерта, преди да се върнат в Кърмит, леля му го помоли да поседи с нея в беседката.

— Съпругата ти не ме харесва — заяви направо тя, когато се отпуснаха на люлката. — Чувства се неловко сред нас и боровете.

Уилям я обичаше твърде много, затова не оспори твърдението й.

— Никога не е напускала Западен Тексас.

— Важното е, че те обича, Уилям, че с нея си щастлив.

— Сериозно ли говориш, лельо? — Той я погледна изненадано. Бе очаквал тя да запее съвсем различна песен. Ако не друго, то поне разликата с онова, което беше свикнал да чува като момче, беше огромна. Преданост към името, към наследството, към жертвите, които са правили всички дотук — това бе свикнал да чува от леля си Мери.

— Напълно — потвърди тя. — Ако съм научила нещо досега, то е, че някои неща са твърде ценни, за да ги жертваш заради едно име. Върни се в Кърмит и не се притеснявай за онова, което остави.

Говореше искрено, усети веднага той, но стоицизмът, с който му каза да забрави онова, на което бе посветила живота си, го бодна право в сърцето. Заговори тихо в сгъстяващия се мрак:

— Ами плантацията, лельо Мери? Какво ще стане с нея, когато… ако ти…

— Когато умра или остарея и не мога повече да се грижа за нея ли? Ще я продам. Ти ще получиш парите като мой наследник, дори Оли да ме надживее. Вече съм изготвила завещанието си. Къщата може и да я оставя на Дружеството за опазване на исторически забележителности.

— Жалко… — Уилям се приведе над сакатата си ръка с насълзени очи. — Много съжалявам, лельо Мери.

— Няма защо. — Тя покри ръката му със своята. — „Съмърсет“ винаги е струвал твърде много. Плантацията докара проклятие на рода Толивър. Няма смисъл да ти разказвам за това. Радвай се, че децата ти ще пораснат свободни от „Съмърсет“. Отведи Алис и красивото си

малко момиченце у дома и се радвай на живота, макар да не ми е ясно как е възможно да се живее в онази прашна дупка. — Уилям забеляза кривата й усмивка в сумрака.

— Намери ли червената роза, която остави на възглавницата ти сутринта, преди да избягам?

— Да, Уилям, намерих розата ти.

Същата вечер, когато си легна, той откри бяла роза на възглавницата си.

Когато си припомни онова време, се почувства гузен. Нямаше значение, че леля Мери му е простила, той знаеше, че й е длъжник, задето избяга. Може би Алис беше права в това отношение. Знаеше дълбоко в сърцето си, че основната причина през 1966 година да заведе Рейчъл в Хаубъткър бе да компенсира стореното — или по-точно онова, което не беше сторил. Наясно бе, че независимо от онова, което леля Мери му беше казала в беседката, тя нямаше да устои, ако имаше възможност да предаде земята в ръцете на поредния човек от семейство Толивър. Това нямаше да се превърне в проблем, ако не беше споделил с Алис разговора им от онази вечер. Ако не й беше казал и ако не беше фактът, че прадядо му беше оставил на сина си само един мизерен акър земя, майка и дъщеря щяха да си останат близки.

Чу звънът на телефона и след малко Алис застана на вратата.

— Твоят бог и господар е на телефона и пита къде, по дяволите, си се дянал — троснато каза тя.

Уилям изви уста на една страна.

— Интересно как е разбрал къде ще бъда?

55.

Еймос беше на общинско летище „Хаубъткър“, когато малката „Чесна“ с името „Толивър фармс“ се приземи в десет. Знаеше, че изглежда ужасно, сякаш бе прекарал времето си в затвора в Тихуана. Лицето му, което не изразяваше радост дори в най-хубавите моменти, му нанесе истински шок, когато днес сутринта започна да се бръсне. Как иначе? Стомахът му беше свит на топка, не можа да спи, събуди се в три и прекара останалата част от нощта на терасата, заслушан в мяукането на разгонените улични котки.

Господи, помогни на всички ни, молеше се той, когато вратата на източения малък самолет се отвори и отвътре спуснаха стълбата. Рейчъл се показа минута по-късно, видя го и му помаха. Еймос имаше чувството, че това е дежа вю. Колко много приличаше на Мери, когато я видя за пръв път на най-горното стъпало в универсалния магазин на Оли. Рейчъл беше много по-млада, разбира се, но прелестна като нея и също като Мери едно време изглеждаше разстроена. Той помаха в отговор и се насили да се усмихне.

Рейчъл забърза към него, загорелите й крака пролъскваха в белите къси панталонки. Прегърна го през врата.

— Скъпи Еймос — рече тя нежно, с много топлота. — Как си?

— Сигурно като теб — отвърна той и я притисна до себе си.

— Значи няма да ни е никак весело заедно. — Тя преплете пръсти с неговите и даде знак на пилота да я последва с багажа до автомобила, тъмносин кадилак, огромен, но ненатрапчив, също като Еймос. — Както виждаш, не успях да убедя нашите да дойдат с мен, но до утре по обед би трябвало да пристигнат. И мама ще дойде. Кажи ми какви планове си направил?

Почувства се лека като елф край него — жертвена девица, която не знаеше каква съдба й е отредена.

— Траурната церемония ще бъде в единайсет в понеделник, а погребението в три. Часовете за посещение ще бъдат от десет до дванайсет в събота сутринта и от пет до седем, стига да нямаш нищо против.

— Идеално — отвърна Рейчъл. — Така ще имаме време да си поемем дъх. Нещо друго?

Той изброи всички подробности, за да е сигурен, че тя ги одобрява. Мери не желаеше да бъде кремирана и гробът й щеше да бъде точно до Оли. За да спести допълнителната мъка на Саси и Хенри, тъй като и те бяха силно разстроени, той бе нает църковната зала за приема след погребението. Нямаше смисъл стотици хора да влизат и излизат от къщата и навсякъде да се ронят трохи. Нека доброволците от Първа методистка църква да се оправят както знаят. Щеше да има предостатъчно хора, които ще се отбият на „Хюстън Авеню“, за да изкажат съболезнования.

— Помислил си за всичко — похвали го Рейчъл. — А за мен какво остава да свърша?

— Трябва да избереш подходяща рокля за Мери за поклонението, след това ковчег и цветя за венеца от семейството. Приготвих списък с телефонните номера и имената на хора от персонала, с които да се свържеш. Те чакат да им съобщиш подробностите. Освен това днес ще трябва да видиш некролога, ако искаш да добавиш нещо. Мери го беше написала сама и го беше приложила към останалите документи. В погребалната зала настояват да им го занесем до четири часа.

Рейчъл се закова на място.

— Леля Мери си написала некролога сама, така ли? Знаела ли е, че здравето й се влошава?

— Ами… както казах, пред мен не е споменавала, че има проблеми със сърцето. Що се отнася до некролога… — той се насили да се усмихне, — от професионален опит знам, че жените от Юга, когато достигнат определена възраст, предпочитат сами да напишат онова, което желаят, вместо да оставят задачата на роднините. Мери сигурно е искала нейният да е съвсем кратък, без цветисти излияния.

— Кога го е написала?

— За съжаление, не знам.

— Тогава нищо няма да променяме, но съм изненадана, че леля Мери е направила подобно нещо.

Бяха стигнали до колата. Пилотът ги настигна и сложи саковете в багажника.

— Госпожице Толивър — протегна той ръка, след като приключи, — работата и познанството с вас бяха удоволствие за мен.

Рейчъл пое ръката му така, сякаш нямаше представа какво да прави с нея.

— Какво значи това, Бен? Къде отиваш?

— Не знаете ли? Това беше последният ми полет. Договорът ми е прекратен. Днес трябваше да откарам госпожа Дюмонт до Лъбок, но… вместо това докарах вас. Това беше последният ми полет за „Толивър фармс“.

— Кой ви каза това?

— Госпожа Дюмонт.

— Да не би двамата да сте имали някакви проблеми?

— Не, госпожице. Тя ми съобщи, че повече не се нуждае от услугите ми. Носи се клюката, че самолетът е бил продаден.

— Продаден ли? — Рейчъл се обърна към Еймос. — Това известно ли ти е?

Той сви невинно рамене, но пребледня издайнически.

— Пред мен не е споменавала, че се е отървала от самолета.

Рейчъл отново се завъртя към пилота.

— Бен, не знам какво да кажа, но ще стигна до дъното на тази работа. Трябва да има някаква грешка.

— Ако се окаже грешка, имате визитката ми и знаете къде да ме намерите — отвърна Бен.

Рейчъл остана да гледа недоумяващо след отдалечаващия се пилот.

— Знаеш ли — започна тя, — че това е вторият случай, който ме кара да мисля, че става нещо, с което не съм запозната. Вчера представители на една текстилна фирма, наш клиент от години, ме информираха, че договорът няма да бъде подновен. — Обърна се и погледна Еймос въпросително. — Мислиш ли, че леля Мери е знаела, че й остава още малко живот и е направила известни промени преди смъртта си? Да не би затова да е искала да ме види?

Еймос зарови разсеяно джобовете си, сякаш не можеше да намери ключовете, и се престори на облекчен, когато ги откри.

— Знаеш, че пралеля ти не се доверяваше никому — отвърна уклончиво той. — Сигурен съм, че много скоро всичко ще се изясни. Това ме подсеща за нещо, Рейчъл. След погребението може ли заедно с вашите да дойдеш в кабинета ми в пет, за да отворим завещанието?

— Сигурна съм, че няма да имат нищо против. Ще искат да приключат с всичко възможно най-бързо, за да се приберат в Кърмит на следващата сутрин. Аз, разбира се, ще остана. Оставила съм управителя в Лъбок сам и известно време ще движа нещата от офиса на леля Мери. Жалко, че Ади Камерън се пенсионира. Малко помощ нямаше да ми бъде излишна.

— Така е… — прошепна той, вперил очи напред. Това бе поредният издайнически сигнал, който трябваше да забележи — скорошното и неочаквано ранно пенсиониране на вярната асистентка на Мери, дясната й ръка в продължение на двайсет години. Сега вече живееше — със сигурност беше получила щедра пенсия — близо до семейството на сина си в Спрингфийлд, Колорадо. Щеше да е истинско чудо, ако Рейчъл не научеше за продажбата на фермите преди погребението и един господ знае каква щеше да бъде реакцията й. Тази сутрин той разговаря по телефона с адвокатите на Мери в Далас, за да попита колко дълго могат да задържат новината за продажбата. Не много дълго, предупредиха те, особено след като медиите научеха за смъртта на Мери.

Когато спря пред дома на семейство Толивър, Хенри с черна жалейна лента на ръкава излезе, за да ги посрещне и да внесе багажа на Рейчъл.

— Аз ще поема оттук, Еймос — заяви тя и стисна папката под ръка. — Върви да си починеш. Извини ме, че го казвам, но имаш нужда от почивка.

— Да… добре. Само да те предупредя, преди да те оставя, Рейчъл. Не разговаряй с репортери, докато не мине погребението… заради приличието. Сигурен съм, че Мери би искала така.

— Добър съвет. — Тя се наведе и го целуна по бузата. — Върви да поспиш, след това се върни да вечеряме заедно. Ще поканим Пърси и Мат. Сигурна съм, че ще им бъде приятно да са с нас.

Докато даваше на заден, Еймос я видя в огледалото за обратно виждане как се качва по стълбите на верандата, изпънала гръб, вдигнала високо глава, сякаш вече усещаше тежестта на короната. Той въздъхна дълбоко и мъката се заби като нож в сърцето му, а той започна да се моли отново. „Мили боже, помогни ни.“

Както винаги след дълга раздяла Саси отвори входната врата със замах, когато младата жена стъпи на верандата и я прегърна мечешки,

а гладкото й черно лице в контраст с шапката от сиви къдрици се сгърчи, готово да заплаче.

— Ох, госпожице Рейчъл, благодаря на бога, че си тук — извика тя, а наситената чиста миризма, част от „Хюстън Авеню“ също като орловите нокти, които растяха по оградата отзад, обгърна Рейчъл.

— Случи се точно тук — завайка се Саси, когато се отдръпнаха, и посочи мястото, където два стола с широки подлакътници бяха дръпнати от една маса. — Точно тук падна. Не трябваше да я оставям, хем я видях, че се държи странно. Знаех аз, че не е на себе си.

Рейчъл пристъпи към мястото.

— Колко странно се е държала, Саси?

— Ами че пиеше, госпожице Рейчъл, а ти знаеш, че леля ти не близваше капка, по-силна от лимонада, дори по Коледа отказваше егног[1], дето на никого не е навредил. Само че по обед се върна от града и седна, където си ти, и ме накара да й донеса бутилка шампанско.

Рейчъл се намръщи. Това наистина беше странно. Леля Мери да пие алкохол, при това по обед, в най-горещия летен месец.

— Да не би да е празнувала нещо?

— И да е празнувала, аз не знам. А и госпожица Мери не празнуваше така. Ама това не е единственото. Преди таз работа накара Хенри да се качи на тавана и да намери стария армейски сандък на господин Оли и да отключи капака. За туй приказваше, като я намерих. „Трябва да се кача на тавана… Трябва да се кача на тавана.“ Реших, че е от алкохола, макар да ми се стори трезва, когато те извика по име, госпожице Рейчъл.

— Еймос ми каза — отвърна младата жена и усети, че очите й парят. — Леля Мери каза ли защо й е трябвал сандъкът?

Саси си повя с престилката.

— Нали я знаеш госпожица Мери, че се фащаше като кърлеж за куче, когато някой се опитваше да се вре в работата й. Нищо не ми каза. Попитах я не иска ли Хенри да свали каквото трябва, а тя само дет удар не получи. Рече, че само тя знаела какво търси.

Рейчъл се замисли за момент.

— Според мен, Саси, леля Мери е била много болна и е знаела, че умира. Затова изчезна в Далас, без да каже на никого. Сигурно е ходила на лекар. Накарала е Хенри да отвори сандъка, за да извади

нещо — нещо лично, предполагам, — което не е искала никой да открие след смъртта й.

Саси я погледна с облекчение.

— Кат знам какво стана, така нещата се връзват.

Рейчъл стисна ръката й.

— Да влезем вътре, за да ми разкажеш и останалото, докато пием студен чай.

Когато седнаха на масата в кухнята, Саси заговори:

— Трябваше да се сетя, че нещо не е наред, когато госпожица Мери замина, без да каже дори на господин Пърси. А пък колко се обиди господин Еймос.

— Колко време я нямаше?

— Почти четири седмици.

Рейчъл отпи глътка чай.

— Случило ли се е нещо друго, което да потвърди подозренията ми?

Саси изсумтя.

— Позволи на госпожица Ади да си замине след толкова кратко предизвестие. Трябваше да се сетя, че става нещо, а после и перлите й, онез, дето винаги слагаше, като се нагласеше.

— Какво за тях?

— Излезе оттук с тях, но Хенри разправя, че не били на нея, когато излязла от кантората на господин Еймос.

— Значи ги е оставила при него — предположи Рейчъл. — А ти знаеше ли, че днес е щяла да лети, за да се види с мен?

— А, това го знаех, не че тя беше много словоохотлива. Каза ми тъкмо преди да тръгне за кантората на господин Еймос. Намерих й багажа прибран, когато качих чантата й в стаята, след като линейката пристигна. Преди т’ва не знаех.

— И аз не знаех.

На вратата се звънна.

— Божке, носят първата храна. Ще имаме нужда, кат знам колко гърла ще довтасат.

Готвачката излезе и Рейчъл се замисли над всичко онова, което издаваше, че леля Мери е знаела, че смъртта й наближава. Шампанското бе най-неопровержимото доказателство. Веднъж леля Мери беше споделила:

— За мен алкохолът е паспорт за места, които искам да посетя отново. Някой ден, когато остарея и побелея… когато не ми остава време… може да се върна назад във времето.

Липсващите перли бяха другото доказателство. Перлите бяха за нея. Типично в стила на леля Мери да ги повери на Еймос, вместо да ги остави в сейф; може би, за да й ги даде, след като прочете завещанието, като последно сбогуване. Ако беше така, той не се ли беше сетил, че нещо не е наред?

Тя стана с усилие от масата, прекалено изморена, за да разсъждава над загадъчните постъпки на Мери. „Сигурна съм, че всичко ще се изясни в най-скоро време“, беше казал Еймос. Саси се върна и тя сподели с нея какво е уредил адвокатът, каза й, че семейството й възнамерява да пристигне на следващия ден.

— Ще се кача да избера рокля за поклонението, преди да си разопаковам багажа. След това ще позвъня на всички от списъка на Еймос. Даде ми номера на хора, които да ви помогнат с Хенри. Ще се обадя първо на тях, Саси.

— Хич не се тревожи за мен, детенце. Предпочитам да върша нещо, вместо да си почивам и да мисля.

Когато Рейчъл се качи, завари стаята на пралеля си тъмна, кепенците бяха затворени, а завесите пуснати. Неспокойният й дух не се докосна до нея, когато отвори вратата и й напомни за тайните, които пралеля й беше отнесла в гроба. Стаята й се стори студена, въпреки многото вещи, напомнящи й за топлотата на леля Мери. Розов сатенен халат, който често обличаше, за да подремне, след като се наобядваха, беше метнат на облегалката на стол, а пантофки в същия цвят надничаха изпод леглото като очички на дребно кученце. Множество семейни снимки, доста от тях на Рейчъл, бяха подредени върху полицата над камината, а богато украсено старо сребърно огледало — сватбен подарък от Оли Дюмонт — блестеше от тоалетката. До него бе поставен сакът с дрехи, който леля Мери е щяла да вземе при последното си пътуване до Лъбок.

Рейчъл бе влизала в тази стая много рядко и никога не беше пристъпвала повече от две-три крачки. Двете с леля Мери прекарваха времето си заедно в библиотеката или в кабинета, или на верандата. Веднъж, много отдавна, вратата беше оставена отворена и една снимка на камината привлече погледа й. Тя я откраднa и я разгледа. На нея

видя тъмнокос тийнейджър — тогава помисли, че е баща й. Когато го разгледа внимателно, разбра, че не е той. Чертите на семейство Толивър бяха твърде ясно изразени, челюстта издаваше сила, която баща й не притежаваше. Обърна да разгледа гърба. „Матю на шестнайсет, беше написала леля Мери с характерния си почерк. Юли 1937. Най-голямата любов в живота на баща му и в моя живот.“ Няколко месеца по-късно момчето беше починало. Тя инстинктивно разбра, че след това леля й Мери вече не е била същата. Какво друго би могло да обясни тъгата, която лъхаше от нея.

Вдигна поглед към портрета, но се оказа, че липсва. Поредната тайна. „Зелено, помисли си тя и пристъпи към вратите на гардероба, облечени в огледала. Чичо Оли би се спрял на зелено.“ Избра рокля със семпла кройка от фина материя, точно каквато би предпочела леля Мери. Преди да излезе, спря, за да скрие любопитните пантофки под леглото.

---

[1] Питие от горещо мляко, шери, бренди, поднасяно традиционно в дървени чаши, от които произлиза и името на прочутия коктейл. — Б.пр. ↑

56.

След като си оправи багажа, Рейчъл седна зад бюрото на пралеля си в кабинета и мрачно се зае да се обади на хората от личния й телефон. Вън, зад затворената врата, домашният телефон не спираше да звъни. Саси и Хенри се редуваха кой да отговори. Беше ги помолила да не я безпокоят, ако са хора от пресата и искат интервюта.

Беше отхвърлила по-голямата част от списъка, когато Хенри надникна от коридора.

— Госпожице Рейчъл, май ще искате да се обадите. На втора линия.

— Кой е, Хенри?

— Мат Уоруик.

Ръката на Рейчъл се стрелна към слушалката.

— Мат Уоруик! — възкликна тя, усетила прилив на радост. — Колко време мина само.

— Твърде дълго — отвърна Мат. — Никак не ми се иска да се срещаме по такива поводи. Кърпичката ми все още ли е в теб?

Рейчъл се усмихна. Значи той помнеше последния път, когато двамата се видяха. Погледна кърпичката, беше я донесла, за да му я върне.

— В момента е пред мен — отвърна тя. — Надявах се да ти я дам лично много отдавна.

— Невероятно е, че така и не се отвори възможност. Сякаш небесата бяха измислили план да ни държат разделени. Защо не се погрижим за тази работа още сега? Дядо най-сетне заспа, след като почти цяла нощ беше буден, така че съм на твое разположение. Искаш ли да отидем някъде с колата? Или да похапнем, за да си починеш?

Сякаш някой я прегърна през раменете със силна ръка, която я дари със спокойствие, същата ръка, която я беше приласкала, когато почина чичо Оли. Никога не го забрави. Погледна бележките, които беше нахвърляла по време на разговора с директора на погребалното бюро.

— А какво ще кажеш да ме закараш до моргата, за да… видя леля Мери? Патологът е освободил тялото и чакат роклята.

— Разбира се — отвърна той и гласът му омекна. — Искаш ли преди това да обядваме?

— С удоволствие. Дай ми трийсет минути.

Натисна копчето на интеркома, за да предупреди Саси, че ще излезе за малко и да не се притеснява да приготвя обед за нея. След това извади пудриерата, за да скрие пораженията, които й бяха нанесли безсънната нощ и плачът, и усети познатите тръпки, предизвикани от нетърпение и очакване. Цели дванайсет години не беше изпитвала подобно нещо. По време на мрачното пътуване с баща си през юни 1973 година за погребението на чичо Оли имаше една-единствена обнадеждаваща искрица — щеше да види отново Мат Уоруик. Тогава обектът на увлечението й напълно оправда очакванията. Беше поразително красив, зрял, самоуверен, точно какъвто го помнеше, но я разочарова с хладното си държание. Разбра причината едва на приема, когато я завари да плаче сърцераздирателно в беседката, докато останалите ядяха и пиеха вътре в къщата.

— Вземи — рече остро той и й подаде кърпичка. — Май имаш нужда.

— Благодаря — отвърна тя искрено благодарна и скри лице, притеснена, че той я е заварил в такова състояние.

— Май не е само скръбта по чичо ти Оли — отбеляза той.

Тя вдигна рязко лице от кърпичката и го загледа през мокри, зачервени очи. Откъде знаеше? В този момент откри, че голяма част от мъката й е предизвикана от чувство за вина, а същия ден, докато беше в беседката, вината буквално я разкъсваше — задето бе предала чичо Оли, задето нямаше да изпълни обещанието, което бе дала на майка си. Същата сутрин й беше съобщила, че възнамерява да остане в Хаубъткър.

— Не знам дали ще мога да ти простя за това, Рейчъл.

— Мамо, моля те, разбери ме. Сега леля Мери е сама. Има нужда от мен.

— И двете знаем защо, нали?

— Всичко ще бъде наред, мамо.

— Не, няма. Никога няма да бъде наред.

Мат се бе отпуснал до нея на люлката напълно безчувствен.

— Да не би цялото това тръшкане да има нещо общо с факта, че не изпрати на семейство Дюмонт покана за дипломирането? Да знаеш, че най-голямата им радост беше гостуването ти през лятото, а ти просто ги заряза. Разби сърцата им, най-вече на господин Оли. Той те обожаваше.

Тя простена и сълзите й рукнаха отново.

— О, Мат, нямах избор! — И за нейна огромна изненада, хлипайки, му разказа всичко. Разкри семейните тайни, обещанието, което беше дала на майка си, описа болката от раздялата с леля Мери и чичо Оли, мъката, че се наложи да изостави зеленчуковата си градина и мечтата да стане фермер. А сега, сякаш за да стане още по-зле, чичо Оли бе починал, без дори да знае колко много го е обичала.

Неусетно, докато ридаеше и разказваше, главата й се беше отпуснала на рамото му, той я беше прегърнал и не само кърпичката беше мокра, ами и реверът на тъмносиньото му сако.

Когато сълзите най-сетне преминаха в хлипане той заговори:

— Чичо ти Оли беше много мъдър човек, изпълнен с разбиране. Обзалагам се, че сега седи някъде в рая и си казва: „Mon Dieu! Знаех си аз, че има такова нещо, след като нашата Рейчъл изчезна така.“

Тя го погледна с измъчени очи.

— Мислиш ли?

— Обзалагам се.

— Винаги ли печелиш облозите?

— Почти винаги — лека усмивка се появи на устните му.

— Как става?

— Обзалагам се единствено за неща, в които съм сигурен.

Рейчъл се усмихна на спомена и затвори пудриерата. На следващия ден той се върна в Орегон, където фирмата имаше офис, но я остави с по-леко сърце и кърпичката, която сега беше прибрана в чантата й. Оттогава, както чичо Оли бе подхвърлил навремето, влаковете им се разминаваха, всеки потеглил в обратната посока. Сега, след като той го спомена, на нея й се стори сякаш някой нарочно се е опитвал да ги раздели през последните дванайсет години.

Беше се питала дали ще й се стори толкова привлекателен, колкото го помнеше, дали беше пуснал шкембе, или беше започнал да оплешивява. Увлечението й беше избледняло с времето, беше се

появил друг мъж и той я накара да забрави напълно Мат Уоруик. А пък Мат си имаше една калифорнийска красавица, с която се сгодиха.

— Дебютантка от Сан Франциско — разказваше леля Мери. — Прелестна, макар да не ми се стори подходяща за Мат. Поне според мен.

До брак така и не се стигна, мъжът в нейния живот буквално отлетя, така че и двамата бяха необвързани и можеха да се върнат в беседката, за да продължат разговора.

На вратата се звънна и сърцето й трепна. Тя грабна чантата и роклята, завита в найлонов калъф от химическо чистене, и забърза да отвори, преди Саси да изскочи от кухнята и да убеди Мат да остане да обядва. В антрето се погледна в огледалото и се намръщи. Така и не беше успяла да прикрие сенките под очите си, нито пък да направи нещо с косата си. Въздъхна. Е, каквото е, това е. Отвори вратата.

Широките им усмивки заблестяха едновременно.

— Я да те видя — започна той.

— Моля те, не казвай нищо. Знам, че изглеждам ужасно…

— Не и за мен — прекъсна я той. — Не прави нищо, защото може и да не го понеса.

Усмивката й стана още по-широка.

— Същият си какъвто те помня, Мат Уоруик.

— Ще го приема за комплимент.

— Дори повече — рече тя.

Той се разсмя и протегна ръка, за да я изведе на верандата.

— Току-що забелязах цяла бригада, понесла покрити блюда насам. Какво ще кажеш да се изнесем, преди да ни спипат на местопрестъплението?

— При това веднага — съгласи се тя, хванаха се за ръце и затичаха като съзаклятници надолу по стълбите и после към рейнджроувъра с надписи „Уоруик индъстрис“ на вратите. Щом автомобилът потегли, тя се отпусна на седалката, въздъхна шумно и усети как напрежението се оттича.

— Дълга нощ, нали? — отбеляза Мат.

— Една от най-дългите в живота ми. Как е дядо ти?

— Трудно ми е да преценя. Той е най-жилавият човек, когото познавам, въпреки че е на деветдесет, но смъртта на Мери може да го съсипе.

— И аз се страхувам от това. Бяха изключително близки приятели.

— А, били са много повече — поправи я Мат.

— Какво искаш да кажеш?

— Ще ти разкажа, докато обядваме. Между другото, държа да ти кажа, че си ме зяпнала. Не е честно. Аз трябва да внимавам къде карам.

Тя се изчерви. Беше много повече от онова, което помнеше — изискан, изтънчен, приличаше на масивно старо дърво, а преждевременно посивелите слепоочия й се струваха невероятно привлекателни.

— Любопитна съм, Мат, всъщност по-скоро удивена, как си успял през всичките тези години да избегнеш клопките, които хитрите жени залагат на всяка крачка.

Той се разсмя.

— Първо ти. Чух за един пилот от военновъздушните сили.

— Точно така. Беше разпределен във военновъздушна база „Рийс“, близо до Лъбок. Запознахме се край пътя, когато ми свърши горивото.

Мат изви едната си вежда.

— Свършило ти е горивото? На разумно и предвидливо момиче като теб?

— Някой го беше източил до последната капка, беше оставил само изпаренията. Нямаш представа колко привлекателен изглежда офицер от военновъздушните сили на Щатите за момиче, което е съвсем само на дълъг, пуст път в десет вечерта.

— И какво точно си правила на въпросния дълъг, пуст път? А пък той какво е правил там?

— Аз се връщах от полето. Прибирахме реколтата и денят беше безкраен. Дори не обърнах внимание какво показва датчикът на бензина. Той излязъл да се поразходи. Един от приятелите му в ескадрилата загинал същия следобед по време на тренировъчен полет. Откара ме до бензиностанцията. Аз си купих туба от пет галона[1] и той ме откара обратно до колата.

— А след това те последва до вас.

Рейчъл кимна.

— Да, последва ме до нас. — Тя мачкаше кърпичката. — Само че не се получи. Работата ни теглеше в различни посоки. Аз съм земна жена, а той въздушен мъж. Ами ти? Помня една красавица от Сан Франциско, която за малко да те отведе пред олтара.

— Поредният случай на непреодолими различия.

— Виж ти. — Отговорът му прозвуча троснато и тя се запита дали все още има чувства към момичето, за което така и не се беше оженил. Сигурно са имали доста сериозни различия, след като въпросната хубавица бе изпуснала Мат. — Между другото, да ти върна кърпичката — обади се тя.

— Задръж я. Може да ти потрябва.

Стигнаха пред кафенето до „Холидей Ин“ на междущатската магистрала и Мат обясни, че е избрал това място, защото само тук можели да похапнат и поговорят, без да ги прекъсват.

— Иначе — продължи той — и първи, и втори братовчеди щяха да спират до масата ни, за да изказват съболезнованията си.

— Така е, когато живееш в малка общност — сви рамене Рейчъл, — но трябва да призная, че тъкмо това харесвам на малките градове… усещането, че всички споделят едно гнездо. Ти радваш ли се, че се върна? — Бяха й казали, че дядо му се е оттеглил и той е поел президентския пост.

Мат разглеждаше менюто.

— С чиста съвест мога да кажа, че сега се радвам повече от когато и да било.

Рейчъл усети как бузите й пламват, нещо, което не й се беше случвало от много отдавна.

— Може ли да си поговорим и след това да поръчаме? — предложи тя.

Мат веднага остави менюто.

— Засега само кафе — обърна се той към сервитьорката.

Когато тя се отдалечи, Рейчъл го погледна настойчиво.

— Хайде, казвай. Защо твърдиш, че леля Мери и дядо ти са били повече от приятели?

— Може и да останеш шокирана — рече той и започна да описва объркването на Мери пред сградата на съда, когато го беше помислила за дядо му. — Гласът й звучеше толкова жално, а как само протегна ръце към мен — той замълча за миг. — Сърцето ми се късаше.

— Наистина ли каза „Пърси, любов моя“.

— Абсолютно точно. Когато разказах на дядо за случката, той призна, че я обичал от деня на раждането й.

Рейчъл не можеше да повярва. Никога досега не бе предполагала, че е възможно да съществува романтична връзка между леля Мери и Пърси.

— Защо тогава не са се оженили?

Мат вдигна чашата кафе. „Иска да си даде време да формулира отговора си“, помисли си тя. След като отпи и остави чашата, той продължи:

— *„Съмърсет“ се случи*, поне така заяви дядо ми.

В спомените й се върна позабравена сцена. Седеше с леля Мери в къщата на Ледбетър, след като беше изляла новината за съкрушителната си раздяла със Стив Скарбъро. Беше на двайсет и пет, леля Мери я изслуша с неподозирано спокойствие, само зелените й очи изглеждаха някак забулени. Най-сетне тя заговори:

— Струва ми се, че допускаш грешка, за която някой ден ще съжаляваш, Рейчъл. Нищо не си струва чак толкова, че да се откажеш от мъжа, когото обичаш.

Рейчъл я слушаше и не можеше да повярва. Беше очаквала леля Мери да я поздрави за решението. Стив не искаше да има нищо общо с фермерството. Беше син на производител на жито от Канзас и много добре знаеше колко неблагодарна може да е земята. Какво ли знаеше леля Мери? Чичо Оли винаги беше подкрепял обичта й към земята и дълга към фамилното име. Никога не й се беше налагало да избира между призванието си и мъжа, когото обичаше. Тя изпъна гръб.

— Има и други риби в морето, лельо Мери, все ще открия човек, който да разбира страстта ми, защото аз съм онова, което върша. — Беше се усмихнала. — Може да ми излезе късметът и да срещна моя Оли Дюмонт.

— Само че никога няма да откриеш втори Стив Скарбъро.

— Рейчъл — повика я Мат.

Рейчъл примигна и се върна в настоящето.

— Дядо ти обясни ли ти какво е имал предвид.

— Само това успях да измъкна от него, но предполагам, че става въпрос за някое от нетърпимите различия. По някое време баба ми е

разбрала за връзката им. Предполагам, затова живеят отделно от толкова години и защо тя мрази Мери.

Сервитьорката се върна да им вземе поръчката, стиснала в ръка химикалка, и изви очаквателно вежди към Рейчъл, която все още седеше, без да промълви и дума, с празен поглед.

— Специалитета — поръча Мат и за двамата и след като тя се отдалечи, покри ръката на Рейчъл със своята. — Знам, че си изненадана, Рейчъл, но Мери се е омъжила за добър човек. Никой нямаше да я обича повече, дори и дядо.

— Винаги ми се е струвала толкова щастлива с Оли — отвърна бавно тя.

— Беше доволна. Има разлика. С майка ти оправихте ли си отношенията?

Въпросът я стресна.

— Не, никога няма да ги оправим. — След това я обзе приятно чувство. — Значи още помниш какво ти доверих в беседката?

— Почти всяка дума, гарнирана със сълзи, а сега мога само да кажа, че много съжалявам, че нищо не се е променило. Да видим, дали помня правилно. Обръщаш гръб на желанията на майка си и на надеждите й, баща ти да наследи леля Мери, и се записваш в университета, откъдето излизаш с диплома по… агрономство, нали беше агрономство? След това научаваш всичко за памуковия бизнес от леля Мери.

— Точно така — потвърди тя, поласкана, че се е интересувал какво е правила през годините. — Когато ножът опря до кокала, не можах да се откажа от онова, което ми е било писано.

— Съжаляваш ли за нещо?

— Да, разбира се, но щях да съжалявам много повече, ако не бях следвала този път.

— Сигурна ли си?

— Напълно.

Той поклати глава, изпълнен с възхищение.

— Имаш късмет, че си толкова сигурна в решенията си.

— Само за това. Защо се усмихваш?

Той посегна към чашата с кафе.

— Сетих се за един лаф в семейството. Наскоро някой каза нещо за ябълките.

Докато беше в погребалния дом, усещаше присъствието на Мат като попътен вятър в гърба. Дойде трудният момент, когато за пръв път щеше да види пралеля си в смъртта. Тя лежеше завита с чаршаф, лицето й приличаше на студена маска, но старата красота беше съхранена, а трапчинката на семейство Толивър изпъкваше на безкръвната плът.

— Все още не сте… не сте й правили нищо, нали? — обърна се Мат към погребалния агент, прегърнал Рейчъл през кръста.

— Чакахме роклята — отвърна служителят.

По-късно, докато траеха срещите с уредника на погребението, цветарите и свещеника, спокойното държане на Мат и тихият му глас й помогнаха да премине по-лесно сътресенията около избирането на ковчег, цветя и реда, по който да протече службата. Когато приключиха, той попита:

— Сега накъде? — Бяха седнали в джипа му на паркинга пред Първа методистка църква. Той беше прехвърлил ръка на облегалката на седалката й и тя усети почти непреодолимо желание да докосне косата му. — Сигурно си ужасно уморена. Да те върна ли у вас?

Тя долови нежеланието му да се разделят, скрито зад загрижеността.

— Колко стана часът?

Той погледна ръчния си часовник.

— Четири.

— Още е рано — отвърна тя.

— Къде другаде да те закарам?

— Би ли ме закарал до „Съмърсет“?

---

[1] Галон = 3.785 литра. — Б.пр. ↑

57.

Мат изпита облекчение, когато се върна в „Уоруик Хол“ и завари дядо си в библиотеката, отпочинал и безупречно облечен в кремава копринена спортна риза и панталони с остри ръбове. Смесваше скоч и вода на бара.

— Ти искаш ли? — попита той внука си.

— Вече съм достатъчно на градус.

Пърси го погледна строго като директор.

— Боже мой — въздъхна той и извади още една чаша. — Страхувах се, че ще се случи. Увлечен си по Рейчъл Толивър. Саси каза, че сте излезли заедно, когато се обади, за да ни покани на вечеря.

— Много повече от увлечен съм, дядо. Не съм се чувствал така, откакто… всъщност, никога. — Дори със Сесил, помисли си той. С Рейчъл се разделиха преди пет минути, а тя вече му липсваше. Остави я пред къщата на семейство Толивър и в мига, в който тя отвори вратата на джипа, той усети как го връхлита тъга. Остана да гледа след нея, докато тя се качваше по стълбите, а сърцето му се сви, сякаш щеше да изчезне пред очите му. На верандата тя се обърна и му се усмихна.

— До скоро — изрече тя с устни и той си помисли: „До края на живота ми“, без да знае защо и откъде се появи тази мисъл.

— Не мога да го обясня — Мат се отпусна тежко на фотьойла пред огромната камина. — Самият аз не го разбирам, но не се и налага. Достатъчно е да знам, че съществува. Имам чувството, че сме се познавали цял живот, че сме изчаквали подходящия момент, за да се съберем.

Пърси му подаде напитката.

— Сигурен ли си, че това не е най-обикновено увлечение? Тя наистина е красива и донякъде е истина, че се познавате цял живот.

— Не омаловажавай опита ми, дядо. Достатъчно съм живял и знам каква е разликата между увлечение и истинското чувство.

— А имаш ли чувството, че тя изпитва същото?

— Да, освен ако уменията ми да разчитам женските сигнали не са ръждясали.

Замисли се за преди час, когато застанаха на верандата на къщата на Ледбетър и зареяха погледи към напъпилите поля на „Съмърсет“. По растенията се бяха показали цветовете на жълъдова тиква, така каза тя, растението, което бе разпалило интереса й и положило началото. Той забеляза как умората и тъгата по лицето й отстъпват на тихата радост, сякаш тя беше излязла от сенките, за да пристъпи на светлината… Ева оглежда райската градина. Застана зад нея, за да види онова, което виждаха нейните очи, и за кратко се почувства като Адам и двамата бяха единствените хора на света.

— Красиво е — рече той. — Разбирам защо обичаш плантацията.

— Наистина ли? — Беше се обърнала към него с блеснали от радостна изненада очи. Бяха красиви очи, отразяваха зеленото на земята, която тя толкова обичаше. — Много ми е приятно да го чуя — засия тя.

Сега, пред скептичния поглед на дядо си, той попита:

— Защо ми се струва, че изпитваш някакви опасения, дядо? Да не би, защото при вас с Мери не се е получило?

Пърси се отпусна на съседното кресло и каза тихо:

— Защото Рейчъл е от рода Толивър, синко.

— Това пък какво ще рече?

— Ще рече, че по всяка вероятност ще постави земята на първо място, преди съпруг, дом и семейство.

— Това ли раздели вас, двамата с Мери. Какво означаваше онова „Съмърсет“ се случи? Да не би „Съмърсет“ да е бил по-важен от теб?

— Накратко казано, да. Когато осъзнахме какви глупаци сме, беше твърде късно. Не ме разбирай погрешно. Обичам и уважавам момичето. Най-много бих искал вие с Рейчъл да завършите онова, което ние с Мери започнахме, но ми се струва, че тя е поела по същия път, който беше избрала Мери.

— И защо си решил, че това е лошо?

— Защото изборът й ще зависи от онова, което й диктува съвестта на рожба на семейство Толивър.

— Да не би да мислиш за пилота, с когото се е разделила, защото не е искала да се откаже от всичко, което е обичала и да го последва?

— Мат долови, че гласът му става по-остър, тъй като беше готов да защити Рейчъл. — Взела е правилното решение, независимо колко е държала на него. Рейчъл знае, че няма да бъде щастлива никъде другаде, освен в Хаубъткър, където са корените й, където може да върши онова, в което е най-добра, както беше и при нас със Сесил.

Пърси все още не бе убеден.

— И си научил всичко това за Рейчъл в рамките на един следобед ли?

— Винаги съм го знаел за Рейчъл.

Пърси изви вежди над чашата, но прецени, че няма смисъл да спори повече.

— Сигурен съм, че Мери ще почива в мир, като знае, че е оставила „Съмърсет“ и фермите на грижите на Рейчъл. Тя ще ги управлява вещо вместо Уилям и ще наследи семейния бизнес от него, след като той си отиде. Мери не можеше да иска по-добър и задоволителен край на нещата.

— Няма да се получи така, дядо.

Пърси остави чашата.

— Какво?

— Рейчъл ще наследи семейния бизнес, не Уилям.

Пърси изпъна гръб.

— Ти откъде знаеш?

Мат се изненада, когато чу остротата в гласа му.

— Нали затова я подготвяше Мери — да поеме юздите, след като тя почине. Ако Уилям я наследи, той ще продаде всичко, без изключение. Жена му ще се погрижи за тази работа. Тежък случай е тази жена. — Беше му разказал всичко, което Рейчъл му беше доверила в беседката, и започваше да се дразни от свъсените вежди на дядо си. — Не разбираш ли, дядо? Как е възможно Рейчъл да направи друг избор, независимо какво е обещала на майка си, когато е била на петнайсет. Как е възможно да избере да бъде друга, да предаде самата себе си?

— Така си е — измърмори Пърси.

Вече едва успяваше да овладее разочарованието си.

— А след като Рейчъл се появява и се оказва, че двете са си лика-прилика, как би могла Мери да остави семейното наследство на Уилям, като знае, че съпругата му веднага ще хукне да продава?

— Защото такава беше уговорката! — сопна се Пърси и веднага съжали. Мат забеляза как мислите, потискани години наред, се опитват да излязат от дупката, в която ги беше натикал. Мили боже! Какво не му казваше?

— Каква е тази уговорка?

— Точно тази. Когато хората от моето поколение обещаеха нещо, то се смяташе за уговорка, която трябва да се спазва безотказно. Мери обеща земята на Уилям. Очаквах да устои на думата си.

Мат беше убеден, че не това е истинската причина, поради която дядо му се вълнуваше толкова много.

— Откъдето и да погледнеш, е наистина жалко, че Рейчъл изгуби майка си заради тази работа. Донякъде съчувствам на Алис. Баща й е предпочел брат й пред нея и не й е оставил нищо, когато е починал, също както бащата на Мери остави всичко, което притежаваше на Мери и едно нищо на бащата на Уилям. Рейчъл си мисли, че ако не е станало така, Алис едва ли е щяла да негодува чак толкова срещу това, че тя ще наследи леля си. Тя е убедена, че семейство Толивър от Кърмит не дължи нищичко на онези от семейството, които живеят в Хаубъткър. Това е причината за конфликта… — Той млъкна, обзет от паника. Дядо му сякаш се беше превърнал в призрак. — Дядо, добре ли си? Пребледнял си като платно.

Пърси бързо отпи глътка скоч.

— Добре съм — отвърна той и погледна часовника. — С това облекло ли ще седнеш на масата на Саси? Имаме двайсет минути.

Мат се надигна от креслото. Имаше нещо, което дядо му не му казваше. Тайните отново бяха сбутани на скришно място.

— Отивам да се преоблека — рече той, — но ще ти кажа следното, дядо. Каквото и да криеш в опитите си да ме предупредиш да се пазя от Рейчъл, или казвай направо, докато все още имаме време, или просто престани да пускаш стрелички, защото се надявам да се оженя за това момиче.

Пърси вдигна пребледнялото си лице към него.

— Като виждам какво изпитваш, май е напълно безполезно да те предупреждавам, но приеми поне един съвет от мен. Не бързай. Може и да си познавал Рейчъл цял живот, но не знаеш какво се крие в душата й.

Мат остави чашата на бара.

— И двамата сме тук, така че разполагаме с предостатъчно време, за да докажа, че момичето е само за мен. А чувствата ми не са нещо ново. Бях на пет, когато видях Рейчъл в люлката, нали не си забравил? Освен това имам ясен спомен за едно четиринайсетгодишно момиче с бяла рокля и зелен колан.

След като Мат хукна нагоре по стълбите, Пърси се отпусна отмалял след разкритията на внука си. На това му се вика танто за танто, помисли си той. Значи старата история не беше мъртва и забравена през всички тези години. Знаела ли е Мери, че призракът й се беше върнал, за да тормози дома на Уилям Толивър? Досещала ли се е за истинската причина за разрива между Алис и Рейчъл? Ако е така, как е могла да поправи нещата, без да признае за извършеното престъпление… и неговото участие? През всичкото това време той беше сигурен, че проблемът се корени в ревността на Алис, че Мери й е „откраднала“ дъщерята. Не му беше хрумвало, че на Алис може да й мине през ума, че Рейчъл узурпира наследството на Уилям. Да не би Мери да се беше отрекла от уговорката им? Когато ножът беше опрял до кокала, тя бе предпочела да развее знамето на рода Толивър. Уилям отново ли щеше да остане излъган и ощетен?

Той вдъхна дълбоко, за да успокои полудялото си сърце. Е, оставаше му поне едно успокоение. След като си отидеше от този свят, нямаше да останат никакви доказателства за онова, което бяха сторили двамата с Мери, само нежелан резултат. Прокълнатата плантация продължаваше да хвърля сянка.

58.

Рейчъл помаха от верандата на Пърси и Еймос, докато се качваха в тъмносиния кадилак след вечеря. Мат беше до нея. Тя се тревожеше за Еймос. Нещо извън смъртта на леля Мери го измъчваше. Усети го още в Лъбок, после и на летището, а тази вечер се убеди, когато забеляза колко беше отнесен, сякаш бе на много километри оттук.

— Какво има, Еймос? — попита тя, когато двамата останаха насаме. — Нали ще ми кажеш, ако не се чувстваш добре?

Той се стресна.

— Разбира се. Престани да се притесняваш, мила. Напълно здрав съм. Просто все още съм в шок.

Тя не му повярва.

Мат се обърна към нея. Беше отказал на Еймос да го откара, каза му, че предпочитал да повърви пеша.

— И аз трябва да тръгвам — рече той. — Просто исках да се уверя, че си добре, преди да те оставя.

— Да, но аз… — започна да протестира тя и без да се замисля, положи длан на гърдите му, за да го спре.

Той стисна ръката й.

— Но какво?

— Мислех, че ще останеш още малко. Нали Еймос закара дядо ти.

— Не сме спали почти цяла нощ, денят беше дълъг, а утрешният ще бъде безкраен. Ще се проявя като пълен егоист, ако остана.

— Нека аз да преценя.

— Заради теб самата, не съм съгласен — настоя той, но така и не пусна ръката й.

Цяла вечер се бяха опитвали да пренебрегнат онова, което се случваше между тях. Всеки път, когато погледите им се срещнеха или случайно се докоснеха, напрежението помежду им се усилваше. Усещаха го и двамата, но то бе нещо повече от сексуално привличане и те го знаеха. Сякаш бяха две половинки на едно цяло, открили липсващата част. По-късно щяха да разполагат с време, за да съберат

половинките. Дотогава обаче сърцето й имаше нужда от отговор. Тя се изчерви и попита тихо:

— Момичето, за което за малко не си се оженил, още ли… още ли държиш на него?

Той се отдръпна изненадан, след това се разсмя, сякаш мисълта все още да изпитва чувства към красавицата от Сан Франциско бе нелепа.

— Пазя най-добри спомени за нея, но, ей богу, не — отвърна той.

Заля я облекчение.

— Струваш ми се напълно убеден — погледна го изпитателно тя.

— Така е, честна дума. Ами твоят летец? Останали ли са чувства към него?

Тя се поколеба и остави ръката си в неговата.

— Имаше… тъга, но никакво съжаление.

— Имаше ли каза?

Тя отвърна бързо:

— Досега.

Мат я целуна нежно по челото.

— Не казвай нищо повече, защото ще ме накараш да остана.

Младата жена въздъхна. Наистина беше уморена, а тялото й копнееше да се отпусне в леглото.

— Добре, но нали ще се видим утре сутринта? — Той се беше съгласил да остане с нея, докато посреща гостите.

— Ще се видим утре сутринта — увери я той и държа ръката й, докато пръстите й не се изплъзнаха, когато заслиза по стълбите. Тя остана на верандата, загледана как високата му фигура потъва в сенките на дърветата, надвесили се над булеварда. Обзе я чувство на спокойствие. Беше девет. Ако прибавеше десетте минути разговор на рождения му ден към още един час в беседката и днешния ден, двамата бяха прекарали заедно приблизително… дванайсет часа, пресметна тя. Как бе възможно да изпитва желание да прекара остатъка от живота си с мъж, в чиято компания беше прекарала само половин ден?

Мат вървеше бавно и се наслаждаваше на новооткритите чувства. Ако това не беше началото на любовта, то тя щеше да дойде съвсем скоро. Един приятел веднъж му беше казал: „Когато жената, не говоря за майка ти, остане на верандата, за да те гледа как си тръгваш,

можеш да си сигурен, че изпитва нещо повече от най-обикновена симпатия към теб.“ Той се разсмя. Беше усетил погледа й, докато се отдалечаваше, чак до завоя на тротоара. Щеше да му бъде приятно да остане, да обясни за Сесил, защо стана така, че не се ожениха. Господ му беше свидетел, че двамата бяха убедени, че са родени един за друг във всяко отношение, освен в единственото, необходимо за дълъг и щастлив брак. Липсващото звено се появи едва след като се сгодиха и за малко да стане твърде късно да предотвратят най-голямата грешка в живота си. Когато се запознаха, той беше на трийсет и работеше в Сан Франциско, водеше живот на безгрижен ерген, занимаваше се с битките с профсъюзите, опитваше се да търпи натоварения трафик и соления морски въздух, докато дойдеше време да се прибере у дома. Тя беше заклета жителка на Сан Франциско, с връзки с най-видните семейства, създали града на залива. Слънцето и вълните, плажът и океанът бяха в кръвта й. Знаеше колко силно привързана е към големия град, когато й предложи да се оженят, както и тя знаеше, че ще дойде ден, когато той трябва да се върне в Хаубъткър, за да ръководи „Уоруик индъстрис“. Щяха да съумеят да се справят с географските различия, поне така си мислеха. Той се запозна със семейството й. Заведе я в Атланта, където волният дух и изтънчеността се срещнаха с енергичността и напористото отношение към света, а след това и в Хаубъткър, за да я запознае с дядо си, Мери и Еймос, „Уоруик Хол“ и сънливото градче в Източен Тексас, което след време щеше да нарича свой дом. Хората и градът бяха точно каквото очакваше, но той не забеляза, че тя не приема близките му.

Когато наближи времето да изпратят покани за сватбата, Мат усети, че тя започва да се отдръпва.

— Какво става, Сесил? Да не би да размисли? — попита той полушеговито една вечер, когато луната галеше изсветлелите от слънцето кичури в косата й.

— Не, Мат — отвърна тя, а гласът й беше изтънял от сдържаните сълзи. — Не и по отношение на теб. Нямам колебания за теб и що за човек си.

Сърцето му се сви.

— Въпреки това нещо не е наред. Кажи ми какво става.

— Ние с теб… заедно в Хаубъткър. — Лицето й се изкриви жално. — Мат, моля те да ме разбереш. Не искам да проявя

неуважение към това, което е важно за теб. Просто… като наближава времето да се откъсна от нашите, от приятелите си, от дома си, от мястото, което обичам повече от всяко друго на света, за да живея в Хаубъткър… О, Мат, там е толкова различно от тук, дълбока провинция! „Уоруик Хол“ е като дом на някой барон! Децата ни ще имат толкова ограничен кръгозор. Мислех си… Има ли начин да преместиш централата на „Уоруик Индъстрис“ в Сан Франциско?

Това предложение му подейства като удар в корема.

— Не, Сесил — отвърна той и разбра, че от известно време се е надявала на подобен вариант. — Дори не бих го обмислял.

Поне не се наложи да разиграват картата с „обичам те“, докато се опитват да измислят как да продължат връзката си, след като един от тях се чувстваше като риба на сухо. И двамата бяха наясно, че любовта не е проблем. Тя го обичаше достатъчно, за да го остави да си тръгне — „Тук ще бъдеш нещастен, Мат. Може и да се приспособиш за известно време, но никога няма да се чувстваш добре“, — а той я обичаше твърде много, за да я отведе от безкрайно привързаните й родители, братята и сестрите и ордата братовчеди и братовчедки, които тя обожаваше, от слънчевия семеен дом с изглед към Тихия океан, където бризът издуваше воалените пердета също като платна.

Двамата се разделиха и нито една друга жена не успя да задържи интереса му достатъчно дълго, докато не видя отново Рейчъл. В мига, в който тя отвори вратата и той погледна познатото лице, усети завладяваща връзка, сякаш позна половинката си, сякаш се беше натъкнал на безценно съкровище, прибрано и забравено досега. Чувството беше невероятно, дълбоко, по-силно дори от онова, което изпитваше към Сесил, и през деня то се задълбочи. Усети как общите им корени се преплитат. Двамата имаха еднакви интереси, обичаха и града, и хората в него. Нямаше да има конфликт на начините им на живот, на минало и настояще. Тя беше жената, която душата му бе жадувала и очаквала.

Дядо му можеше да си отдъхне. Живееха в осемдесетте. Мъжете не държаха на гордостта си както онези от неговото поколение. Те подкрепяха кариерите, които жените им избираха, деляха отговорността за дома и децата. Не бе нужно единият да е над другия. Важното беше да са заедно. Рейчъл може и да бе от рода Толивър, отдадена на наследството си също като пралеля си, но какво от това?

Що се отнася до него, ако чувствата между тях се разпалеха, а той не се съмняваше, че ще стане точно така, Рейчъл можеше да отглежда памук и тикви, а той да сече дървета — съвършено съчетание.

59.

Следващите три дни бяха облачни и потискащи. Яркото петъчно слънце, огряло над „Съмърсет“, се промъкваше сред белите колони на верандата, но скоро се скри зад надвиснали сиви облаци, тях Рейчъл щеше да запомни завинаги като вестители на онова, което предстоеше. На двете поклонения дойдоха тълпи от хора и не бяха малко онези, които, типично в стила на Източен Тексас, докосваха влажните си бузи до нейната, стискаха ръката й до премаляване или я притискаха в мечешки прегръдки. Помнеше ясно единствено застаналия до нея Мат, от когото се излъчваше сила, докато представяше хората и следеше множеството да се изтегля по-бързо. Образите на останалите потънаха в обща мъгла. В края на първите два часа тя се почувства изцедена като някой от чаршафите на майка си.

— За съжаление, довечера ще бъде още по-зле — предупреди я Мат, докато пътуваха към „Хюстън Авеню“. — Групата тази сутрин е от околността. Довечера ще пристигнат от целия щат и ще се настанят в мотели около Далас. Нищо. До понеделник тази работа ще приключи и ще можеш да се заемеш с каквото трябва… а ние ще обърнем внимание на себе си. — Той я прегърна. — Нали става? — попита той.

— Звучи божествено — промълви тя.

Старият додж на баща й, поддържан в отлично състояние благодарение на автомонтьорските умения на сина му, беше паркиран пред верандата, когато пристигнаха. Влязоха в антрето и чуха, че от кухнята долита западнотексаският му провлачен говор с лек френски акцент, който така и не се изгуби. Забърза натам, но пред вратата спря, за да събере сили за предстоящата неловка среща.

— Луси Уоруик ще дойде ли на погребението? — питаше баща й. — Ще ми бъде приятно да я видя отново. Когато бях момче, много я харесвах.

— Божке, не! — възкликна Саси. — Четирийсет години двете с госпожица Мери не можеха да се понасят. Сигурно госпожица Луси е много горда от себе си, след кат надживя госпожица Мери. С нищо друго не може да се похвали.

— Е, Саси, човек трябва да се наслаждава на малките си победи, когато може — отбеляза баща й.

Рейчъл се засмя и отвори вратата.

— Здравейте — поздрави тя.

Всички от семейството й вдигнаха погледи от масата, където се бяха нахвърлили върху храната, с която бяха отрупани плотовете. За частица от секундата Рейчъл забеляза, че родителите й са остарели през месеците, откакто се видяха на Коледа. Белезите на възрастта личаха в по-сивата коса на баща й и отпуснатите му рамене, в закръглената талия на майка й и новопоявилите се бръчки около очите.

— Виж кой е тук — извика Уилям и се оттласна от масата. — Как е моето зайче?

— По-добре, след като вече сте тук — отвърна просълзена Рейчъл и се поотпусна след топлото посрещане, щастлива, че цялото й семейство е тук.

— И така ли го показваш — като плачеш? — попита майка й, но се усмихна едва-едва, докато ставаше, за да я прегърне след Уилям.

— Направете място и за мен — изфъфли Джими, защото устата му беше пълна със сандвич с шунка, и се присъедини към семейната прегръдка. Целуваха се и се прегръщаха в продължение на няколко минути с насълзени очи, след това седнаха отново на масата. През следващия половин час се държаха така, сякаш бяха в кухнята на Кърмит в онези отдавнашни дни, когато „Хюстън Авеню“ беше просто улицата, на която баща й изпращаше ежегодната си коледна картичка. Всички дъвчеха и говореха едновременно, разказваха си клюки и новини от окръг Уинклър, подаваха си чинии с шунка и сирене, горчица и майонеза. Алис съсипа семейното щастие неочаквано и сякаш бомба падна в стаята и се взриви.

— Е, Рейчъл — вметна тя, — как се чувстваш, като знаеш, че ще получиш наследството, което измъкна изпод носа на баща си?

Застаналата край плота Саси я погледна смаяно през рамо, а пък Хенри, който току-що беше влязъл, за да си почине и изпие чаша кафе, се дръпна от вратата на килера. Джими изпъшка, а Уилям се сопна:

— За бога, Алис!

Рейчъл усети как радостта от срещата се изплъзва като въздух от спукан балон.

— Как можеш да кажеш подобно нещо в този момент, мамо? — попита тя обидено.

— Просто питам от любопитство.

— Алис… — обади се предупредително Уилям.

— Хич не ми пробутвай това „Алис“, Уилям Толивър. Не съм крила чувствата си и тя го знае.

Рейчъл се изправи.

— Хенри, показа ли стаите на семейството ми?

— Да, госпожице Рейчъл, багажът им вече е качен. — Звънецът отекна в къщата, пронизителен като сирена в нажежената атмосфера. Хенри бързо остави чашата кафе. — Пак се звъни — рече той, нетърпелив да се измъкне от къщата. — Отново идват гости. Да ги поканя, нали, госпожице Рейчъл?

— Благодаря, Хенри. Покани ги в хола и им кажи, че идвам. — Тя се обърна към семейството си, все още на масата. Брат й и баща й изглеждаха нещастни, а майка й не трепваше. — Идват гости, за да ни изкажат съболезнования. Ще се качите ли горе, докато още не са влезли?

— Защо? Срамуваш ли се от нас? — изстреля Алис.

Джими изпъшка отново, а Уилям въздъхна отчаяно. Рейчъл заговори спокойно, доколкото беше възможно.

— Не мислех, че искаш непознати да ти поднасят съболезнования за смъртта на жена, която не харесваше.

— Рейчъл е права, Алис — намеси се Уилям и дръпна салфетката от яката на ризата си. — Няма защо да стоим тук. Никой от нас не е облечен подходящо, за да посреща гости, а аз трябва да поспя, преди да отидем в погребалната агенция.

Джими се надигна притеснено от стола. Двайсет и една годишният младеж беше висок и слаб. Червеникавокафявата му коса беше наследство от майка му, а откъде се бяха взели розовите бузи и чип нос си оставаше тайна.

— Моите съболезнования за смъртта на леля Мери, сестричке — рече той. — Знам колко много я обичаше и че тя ще ти липсва. Беше мила старица. Съжалявам, че си отиде.

Милият Джими. Той никога не искаше нищо, което не е заслужил, и така и не разбра причината за разногласията в семейството. Тя разроши косата му с обич.

— Благодаря, Джими, много ти благодаря. Искаш ли нещо, докато другите си почиват?

— Ако нямаш нищо против, искам да погледна лимузината. Тя още я има, нали?

Рейчъл отвори едно чекмедже и му подхвърли ключовете.

— Заповядай. Ако искаш направи едно кръгче.

Звънна се отново.

— Изчезвам! — заяви Джими и ключовете издрънчаха, когато се отправи към вратата.

Алис се изправи пред дъщеря си.

— Кои стълби да използваме — за прислугата или главното стълбище?

Рейчъл се обърна към нея. Дрехите и прическата й все още бяха по модата отпреди Втората световна война, когато е била най-красива, но сега вече не бяха останали много следи, напомнящи за щастливата жена, която водеше Рейчъл на детската площадка и я люлееше, подреждаше дивите цветя, набрани от дъщеря й, макар и повехнали, докато се приберат вкъщи, четеше й вечер и я учеше да плува. Годините на негодувание, за което Рейчъл пое цялата вина, я бяха лишили от старата жизненост. Ако Уилям се съгласеше да приеме приходите от наследството, можеше още утре да напусне работа и да живее спокойно като пенсионер. Майка й не искаше друго. Само че гордостта на баща й, единственото наследено по линия на рода Толивър качество, не му позволяваше, както и кръвта на Толивърови не беше позволила на Рейчъл да направи нужната жертва, за да опази майчината си обич.

— Настани се, където се чувстваш по-удобно мамо — отвърна тя, докато излизаше от кухнята, за да посрещне гостите в антрето.

През следващите, наситени със събития, изтощителни дни напрежението между тях беше осезаемо и единствено постоянната помощ и подкрепа на Мат успяваха да го поразсеят. Вечерта преди погребението той й каза:

— Има едно място, където искам да те заведа, за да пийнем по чаша на спокойствие. Искаш ли да отидем?

Макар уморена, тръпнеща от очакване заради онова, което щеше да й донесе следващия ден, тя се съгласи.

— Тръгваме.

Отидоха в хижата в гората. Зад опасаната с мрежа против комари веранда, се виждаше езеро. Просторната стая миришеше на чисто, беше прохладна, благодарение на климатика, монтиран над прозореца, и вентилаторите на тавана.

— Бил си сигурен, че ще дойда — досети се тя.

— Надявах се. Какво ще пиеш? Искаш ли бяло вино?

— Добре — отвърна тя, привлечена от стара индианска корона от пера, закачена на стената. — Имаш еклектичен вкус.

— Не аз. Хижата е била построена и обзаведена от дядовците ни и прачичо ти по времето, когато са били момчета. Аз съм третото поколение, което използва това място за убежище. Почти нищо не съм променил. Ако не греша, короната от пера е била на Майлс Толивър.

— Наистина ли? — Рейчъл я докосна със страхопочитание. — Досега не бях виждала нещо на дядо. Сигурно, защото не е имал нищо. — Тя го погледна през рамо. — Семействата ни са… между тях съществува неразривна връзка. Сигурен ли си, че не сме роднини?

Мат извади тапата от бутилката шенен блан.

— Много се надявам да не сме. Доколкото знам, двамата с теб сме сред малкото хубави неща, които са произлезли от караниците между дядо и пралеля ти.

— Слава богу — отвърна тя и пое чашата.

— И „Съмърсет“ — добави той с тъжна усмивка и чукна своята чаша, пълна със скоч и вода, в нейната. — Не знам дали да ми е тъжно заради тях, или да се радвам за нас.

— Не можем да променим миналото — единствено бъдещето — напомни тя. Двамата седнаха на канапето и раменете им се докоснаха. Тя погледна към оградената със завеса спалня. — Колко неща само може да разкаже това място. Възможно ли е в тази хижа да е започнала връзката между леля Мери и дядо ти?

— Нищо чудно.

— Затова ли ме доведе тук тази вечер?

— Не — отвърна той и я прегърна през раменете, — но нямам нищо против да продължим традицията.

Тя се изкиска и се сгуши до него.

— Голяма почитателка съм на традициите, когато му дойде времето — отвърна тя и продължи по-сериозно: — Как само ми се иска да накарам мама да го разбере.

— Не се притеснявай заради майка си — прошепна той до косата й. — Ако искаш разбиране, просто трябва да й направиш неустоимо предложение.

— Какво по-точно?

— Внуци.

Тя се разсмя и се сгуши още по-близо до него.

— Добър план.

Погребението в понеделник й се стори безкрайно заради многобройните хвалебствени слова, които никак нямаше да са приятни на леля Мери, но според Рейчъл бяха заслужен поклон към жената, означавала толкова много за града, областта и щата. Добре, че ритуалът край гроба беше кратък и хората се отправиха бързо към ритуалната зала, за да се скрият от лепкавата жега. Тъй като Еймос се беше разпоредил да не се доливат чашите на гостите, хората се разотидоха бързо и семейство Толивър тръгнаха към кабинета му за уговорената среща.

Той беше дошъл преди тях и ги чакаше на прозореца. Рейчъл го мярна през щорите, облечен в черен костюм, а болезнено слабото му тяло й заприлича на зловеща птица, която носи лоша поличба. Отново я завладя странното чувство, появило се за пръв път, когато купувачът на платове дойде без договор. Скоро след това пристигна и мерцедесът на Пърси, а Мат стисна ръката й за кураж, докато вървяха към адвокатската кантора.

— Дядо се пита защо е тук и дали Мери не му е завещала местата на Оли в ложата на стадион „Тексас“. Кой знае? Може да останат в семейството.

— Кой знае? — повтори тя и го сръчка игриво в ребрата.

Климатикът беше включен скоро и не бе успял да охлади личния кабинет на Еймос.

— Леле, че е горещо тук — оплака се Алис и започна да си вее нервно с програмата от погребението. За пръв път нарушаваше мълчанието от панихидата досега.

— След малко ще се охлади — отвърна с неудобство Еймос и попи лице с кърпичка. Покани ги да седнат на столовете, подредени пред бюрото му, и включи вентилатора на тавана на пълна мощност, след което се изправи пред тях.

— Нали няма да се бавим, Еймос — попита Пърси. Очевидно знаеше нещо за климатика, с което останалите не бяха запознати.

— Ами, не… няма да отнеме много време. — Рейчъл забеляза, че той упорито избягва погледите им, сякаш бе съдебен заседател, на когото предстоеше да произнесе присъда „виновен“. — Първо искам да кажа — започна той и отпусна ръце върху папката на бюрото, — че Мери Толивър Дюмонт е била напълно с разума си, когато е подписала пред свидетели кодицила, който ще ви прочета. Малко вероятно е някоя част от него да подлежи на обжалване.

— Кодицил ли? — повтори Рейчъл и усети как настръхва. — Искаш да кажеш, че е добавила нещо към първоначалното завещание?

— Кодицилът прави невалидни всички предишни завещания — уточни Еймос.

В стаята настъпи мъртвешко мълчание.

Уилям се прокашля сухо в шепата си.

— Никой от нас няма намерение да оспорва волята на леля Мери, Еймос. Можеш да бъдеш сигурен.

Погледът на Пърси бе станал по-остър.

— Хайде да чуем какво пише — предложи той. — Време е за чашата ми скоч.

Еймос въздъхна и отвори папката.

— Добре, но преди да продължа, има още нещо, което държа да ви съобщя. Мери ми донесе въпросния кодицил няколко часа преди смъртта си. Инфарктът й отне живота, но трябва да знаете, че тя умираше от рак и й оставаха няколко седмици живот.

Последва ново мълчание. Пърси заговори пръв и гласът му прозвуча като шумолене на царевичак, подет от вятъра.

— Защо не ни е казала? Защо не ми е казала поне на мен?

— Възнамеряваше да ти съобщи, след като се върне от Лъбок, Пърси… Сигурно е искала да ти даде още няколко дни спокойствие.

Рейчъл преглътна, а устата й неочаквано пресъхна.

— Затова ли е идвала да ме види, Еймос, за да ми каже, че е болна от рак?

— Да, и за да ти обясни причините, поради които е изготвила кодицила.

Алис бе престанала да си вее.

— И какъв е въпросният кодицил, Еймос?

Той извади документа от папката.

— Ще бъда кратък и ще обобщя написаното. Подготвил съм копие от кодицила за всеки от вас, за да можете по-късно да го прочетете в подробности. Помислила е за Саси и Хенри, както и за някои по-незначителни получатели. Що се отнася до вас, основното е следното: миналия месец Мери е продала тайно „Толивър фармс“. Подробности около сделката можете да научите, като се свържете с „Уилсън и Кларк“, фирма в Далас, която се е занимавала с покупко-продажбите й на недвижими имоти. Плантация „Съмърсет“ не е била включена в продажбата. Сумата, получена от продажбата… — той погледна друг лист и спомена цифра, която накара Алис да ахне, а останалите да замълчат, напълно слисани, — ще бъде разпределена поравно между тримата живи представители на семейство Толивър — Уилям, Рейчъл и Джими.

Всички мълчаха. Никой не помръдваше. Пърси пръв успя да се отърси от шока. Намръщи се към адвоката.

— Това някаква шега ли е, Еймос?

— Не — отвърна той и въздъхна тежко, сякаш сърцето му се късаше. — За съжаление, не е никаква шега. — Погледна с тъга Рейчъл, която го наблюдаваше невярващо с разширени очи. — Рейчъл, нямаш представа колко много съжалявам. Знам, че за теб това е изключително тежък удар.

Сякаш експлозия отекваше в главата й. Нито виждаше, нито чуваше, нито чувстваше нещо. Със сигурност не беше чула правилно казаното от Еймос. Стори й се, че той каза, че леля Мери била продала фермите, но това бе абсолютно невъзможно.

— Правилно ли те чухме, Еймос? — попита Алис, гласът й беше изпълнен със страхопочитанието на човек, спечелил от лотарията. — Леля Мери е продала имотите си и е разпределила парите между нас?

— Ами… разделила ги е между кръвните си роднини, Алис. За съжаление, ти не си включена.

— Слава на бога! — Тя удари с длан по бюрото и се обърна към слисания си съпруг. — Чу ли, Уилям? Леля ти все пак е постъпила, както е редно. Продала е земята.

— С изключение на „Съмърсет“ — уточни Уилям и стрелна дъщеря си с поглед. — Предполагам, Еймос, че леля Мери е оставила плантацията на Рейчъл.

Адвокатът поклати глава със съжаление.

— Не. Завещала е „Съмърсет“ на Пърси.

— Не… не… не е възможно! — извика Рейчъл, изтръгната от унеса. Ужасът нахлу в притъпените й сетива. — Има някаква грешка.

— За бога, Еймос! — Побеснелият Уилям прегърна дъщеря си през раменете, готов да я защитава. — Защо, по дяволите, е оставила семейната плантация на Пърси? Трябва да е била луда! Как си могъл да й позволиш да причини подобно нещо на Рейчъл?

— Не беше луда, Уилям, повярвай ми, приложено е експертно лекарско мнение, че е била с ума си. Много добре е знаела какво върши, а аз не можах да направя нищо, за да я разубедя.

Джими скочи от стола, сякаш в крачолите му бяха плъпнали мравки.

— Изобщо не е честно! Рейчъл трябваше да получи „Съмърсет“. Леля Мери обеща плантацията на нея. Е, сега просто ще се наложи да я откупи. — Обърна се към Пърси. — Вие какво ще кажете, господин Уоруик? Ще я продадете на сестра ми, нали?

Пърси беше зареял поглед пред себе си, неподвижен като статуя и, изглежда, не беше чул вика на Джими, сякаш бе оглушал. Намеси се Уилям.

— Синко, седни и мълчи. Не му е нито времето, нито мястото да обсъждаме подобни въпроси. — Обърна се към Еймос. — Ами къщата? Кой ще получи къщата, Еймос?

Последва нова въздишка. Хлътналите бузи на Еймос поруменяха.

— Дружеството за опазване на исторически забележителности в Хаубъткър — обяви той, без да крие неудобството си. — Мери е посочила, че Рейчъл може да вземе от къщата всичко, което пожелае — бижута, картини, мебели. Останалото, което няма историческа стойност, ще бъде продадено на търг и приходите ще бъдат прибавени към сумата от продажбата.

Уилям притисна Рейчъл до себе си.

— Невероятно.

— Защо? — попита Алис и извърна поглед към него, а между веждите й се бяха събрали бръчки, които издаваха раздразнението й. — Да не би да мислиш, че леля ти е била неспособна да се опомни?

— Пет пари не давам какво казвате, господин Хайнс — извика все още правият Джими. — Била е луда. Как иначе, след като е

причинила подобно нещо на Рейчъл? Не е имала причина да завещава „Съмърсет“ на друг и да остави къщата на разни престарели досадници.

— Млъквай, Джими. — Майка му се опита да го накара да седне на стола. — Не се дръж така. Стореното сторено. Нищо не може да се направи.

Джими се дръпна от нея и я погледна гневно.

— А ти си най-доволна от цялата тази работа.

— Еймос, просто не разбирам… — Хорът бе прекъснат от разтреперания глас на Рейчъл. — Защо го е направила?

— Поне веднъж се е вслушала в съвестта си — натърти Алис. — Знам, че си наранена, Рейчъл, но тя е постъпила правилно. Осъзнала е в единайсетия час, че е длъжна да изпълни обещанието, което е дала на баща ти. Не е като да те е забравила, сладкишче. С твоя дял от парите ще си купиш колкото ферми пожелаеш. — Тя протегна ръка, за да приглади косата на Рейчъл, но дъщеря й рязко се отдръпна.

— Млъквай, Алис — нареди Уилям. — Не разбираш ли, че тя пита за друго?

— Тя обясни ли ти нещо? — обърна се настоятелно Рейчъл към адвоката, очите й бяха пълни със сълзи. — Не може да не е казала нещо…

— Молих я да ми каже, мила, но тя отвърна… че нямало време. Затова имаше намерение да се качи на самолета, за да се види с теб… да ти обясни причините. Увери ме, че го е направила от обич към теб. Трябва да повярваш, че е било така. Думите, които каза, бяха: „Сигурно мислиш, че я предавам. Съвсем не е така, Еймос. Аз я спасявам.“

— Да ме спасява ли? — Тя се опитваше да проумее, да намери причина, която да обясни тази лудост. — О, ясно — отвърна тя по-ведро. — Сигурно е искала да ме спаси от грешките, които самата тя е направила в името на семейство Толивър, това ли е? Колко благородно от нейна страна, но моите грешки са си моя работа, не нейна.

— Има и още нещо… — продължи Еймос с тих глас. — Спомена, че земята била прокълната и искала да те предпази от проклятието.

— Проклятие ли? — Набъбващият гняв бе разкъсан от недоверие, което заблестя през пресъхващите сълзи. — Пред мен не е

споменавала и дума за проклятие.

— Веднъж спомена пред мен — намеси се Уилям, — но не обясни за какво точно става въпрос.

— И аз ти го споменах веднъж, Рейчъл, не помниш ли? — обади се Алис.

— Нали ви казах, че е била луда? — заяви Джими. — Само лудите говорят за проклятия.

— Рейчъл, моля те… — заговори Пърси, сякаш се беше изтръгнал от дълбок сън. — Знам за какво става въпрос. Знам какви са причините, подтикнали Мери да действа по този начин. Не е каквото си мислиш. Трябва да ти разкажа всичко, но те уверявам, че ще разбереш, след като чуеш историята.

— Вече я знам, Пърси. Мама е права. Леля Мери е искала да успокои съвестта си, преди да умре. Кодицилът е просто за изкупление на стари грехове. Продала е земята, за да изпълни обещанието си към татко…

Алис стрелна дъщеря си с възмущение.

— Така и трябваше!

— Алис… — изсъска Уилям. — Млъквай веднага!

— Оставила ти е „Съмърсет“, за да изпълни старо задължение, защото е чувствала, че ти е длъжница, Пърси — продължи Рейчъл. — Вече знам, че двамата сте били влюбени и сте щели да се ожените, само че плантацията е застанала между вас. По този начин, като е завещала „Съмърсет“ на теб, леля Мери се е опитала да ти се извини, да те помоли за прошка, без значение какво причинява на мен. Предполагам, че това е нейната представа за червена роза. — Усмивката й беше ледено студена.

Пърси поклати глава, готов да отрече категорично.

— Не, Рейчъл. Може и да ти се струва, че е така, но не е. Мери го е направила заради теб, не заради мен. Тя се отказва от онова, което обича най-много на този свят, от обич към теб.

— Не се съмнявам, колкото и криворазбрана да е жертвата й. Преди малко Джими ти зададе въпрос. Ще ми продадеш ли „Съмърсет“?

По красивото лице на стареца се изписа отчаяние.

— Не мога да го сторя, Рейчъл. Мери не би искала подобно нещо. Затова е оставила „Съмърсет“ на мен.

— Тогава няма за какво друго да говорим. — Тя се изправи бързо и пъхна копието от кодицила под ръка. Алис и Уилям побързаха да я последват. Рейчъл подаде ръка на адвоката.

— Сбогом, Еймос, знаех си, че нещо те тревожи. Радвам се, че не е свързано със здравето ти.

Еймос стисна ръката й между дланите си, а очите му бяха тъжни и изпълнени с разкаяние.

— Следвах желанията на Мери, мила. Не знам как да изразя с думи колко много съжалявам за загубата ти… за загубата на всички нас.

— Знам, че съжаляваш. — Тя отдръпна ръка и понечи да тръгне.

— Рейчъл, чакай… — Пърси се изправи пред нея, все още внушителна фигура, въпреки възрастта. — Не можеш да си тръгнеш просто така. Трябва да ми дадеш възможност да обясня.

— Няма нищо за обяснение. Собствеността беше на леля Мери и тя имаше пълното право да прави с нея каквото пожелае. Аз не мога да предявявам права. Бях просто наемна работна ръка и ми се плащаше добре за услугите. Няма за какво друго да говорим.

— Има, и то много. Ела с мен в „Уоруик Хол“ и ми дай възможност да ти разкажа историята й. Уверявам те, че щом я научиш, ще разбереш причината за тази лудост.

— Честно да ти кажа, вече пет пари не давам за причините й. Каквото е сторено, е сторено.

— Ами Мат?

— В момента не съм сигурна. Трябва ми време, за да приема факта, че дядо му е наследил нещо, което имах пълно основание да вярвам, че ще бъде за мен. След това ще видим. — Тя отстъпи настрани, за да го заобиколи, но Пърси отново застана на пътя й.

— Не виждаш ли какво правиш? — извика той и стисна лактите й. — Поставяш любовта си към „Съмърсет“ над собственото си щастие. Мери се опитваше да те спаси, да ти попречи да поемеш по този път.

— Тогава не е трябвало да ме поощрява да поемам по него. — Тя се дръпна от ръцете му. — Хайде, тръгваме си.

Тя излезе навън, последвана от семейството си, мина покрай Мат, който чакаше със скръстени крака, погълнат от някакво списание, без да има представа какво се беше разиграло в съседната стая. Тя не

отговори, когато той я повика — нямаше сили, — а докато той се съвземе от обърквaнето и хукне след нея, Джими бе подкарал лимузината с мръсна газ и вече излизаше от паркинга.

60.

На връщане към „Хюстън Авеню“ мълчанието в автомобила беше надвиснало гъсто като мъгла. Джими стискаше волана с всички сили, Уилям се беше отпуснал на седалката до него, а по лицето му личеше, че му е мъчно за дъщеря му, седнала на задната седалка до майка си. Усещаше, че от време на време Алис я поглежда с тревога, но поне мълчеше. Макар майка й да се стараеше да не казва и дума, лекото потрепване на устата й издаваше колко е доволна от развитието на събитията.

След като Джими паркира колата в гаража, четиримата останаха на алеята пред къщата и никой не понечи да влезе вътре. Седяха потънали в неловко мълчание и всеки можеше да се досети какви са мислите на другите. Уилям прочисти гърлото си.

— Трябва да решим какво ще правим — обърна се той към Рейчъл. — Оставаме или си тръгваме?

— Искам да се прибирам — заяви Джими. — Да си заминаваме още сега. Тук е гадно. Не мога да дишам. Да живееш в Хаубъткър е все едно да плуваш под вода с отворена уста.

— И аз искам да си тръгвам — обади се Алис. — Ако останем, ще се чувствам като натрапница.

Лишена от всякакви чувства, Рейчъл отвърна:

— Щом искате да се връщате в Кърмит, тръгвайте, но аз оставам.

— Няма да си тръгнем без теб, миличка — заяви баща й.

— Ще си тръгнете без мен, татко. Има нещо, което искам да свърша.

— Вземи всичко, което можеш, Рейчъл — нареди Алис. — Всички кожени палта и яки, всичките бижута, всяка дреболия, която успееш да натъпчеш в колата. Заслужаваш ги.

— Вещица! Тя беше истинска вещица, Рейчъл!

— Тихо, Джими. — Алис перна сина си по ръката, макар да бе на същото мнение. — Не се говори лошо за мъртвите.

— Друга песен щеше да пееш, ако Рейчъл беше получила всичко.

— Синко! — Уилям сграбчи Джими за ризата точно под ключицата. — Прекаляваш.

Рейчъл затвори очи и притисна пръсти към слепоочията си. Разправията пресекна. Когато отвори очи отново, всички я наблюдаваха в гузно мълчание.

— Да си изясним едно — започна тя. — Не съм недоволна, че наследството е разпределено по този начин. Няма съмнение, че леля Мери е вярвала, че завещанието й е справедливо.

Когато Алис понечи да заговори, Уилям стисна ръката й и тя премълча.

— Надявам се разбирате защо не подскачам от радост в момента — продължи Рейчъл. — Вие си тръгвайте, когато пожелаете. Сега е вече късно за път, така че най-добре изчакайте до утре сутринта. Но както решите. Тази вечер ще остана и утре ще тръгна за Лъбок, за да… освободя офиса си. — Слушателите й сведоха очи и запристъпваха от крак на крак, докато я изслушваха как изрежда онова, което възнамерява да направи. — Какво решавате? — попита Рейчъл.

— Тръгваме си — отвърнаха едновременно Джими и Алис.

Измъченият поглед на Уилям я молеше за прошка.

— Май ще тръгваме, миличка.

Половин час по-късно си бяха събрали багажа и бяха готови за тръгване.

— Ще спрем в някой мотел по пътя и ще ти позвъним оттам — обеща баща й. — Няма да пътуваме цяла нощ.

Облекчена от това решение, Рейчъл се стегна, за да изтърпи обичайното сбогуване с майка си, но Алис продължи да стиска дръжката на ръчната чанта, метната през рамо.

— Мислиш си, че съм доволна единствено заради парите, нали? Признавам, че съм във възторг, че ще водим по-приличен живот — не, направо съм на седмото небе, — но също така се радвам, че имам шанс да си върна дъщерята.

— Винаги си имала дъщеря, мамо.

Алис посочи с глава настрани, за да се дръпнат, така че Уилям и Джими да не чуват разговора им. Заговори тихо:

— Да, но ти невинаги имаше майка — в това ли ме обвиняват онези Толивър? Може би сега вече си добила представа как се чувствах, когато бях убедена, че леля Мери е погазила обещанието,

дадено на баща ти, обещание, което ти й повлия да потъпче, Рейчъл. Когато разбереш колко е трудно да простиш на леля Мери за предателството, което извърши, може би чак тогава ще разбереш колко ми е било трудно да простя твоето.

Погледът на майка и я предизвикваше да оспори твърдението й. След малко Рейчъл попита.

— А ти… прости ли ми?

В очите й заблестя жестоко пламъче. Не. Мечтата, която беше таила години наред, най-сетне се бе осъществила, издаваше пламъчето, но не благодарение на Рейчъл.

— Сега вече няма значение — отвърна Алис. — Това е минало. Искам от теб единствено да се отърсиш завинаги от прахта на това място и да се приберeш у дома, за да станем отново задружно семейство.

— Няма да е същото, мамо, и ти го знаеш.

— Можем поне да опитаме, Рейчъл. Можем да се постараем.

— Добре — съгласи се тя, но погледите им издаваха, че не вярват да се получи.

Тримата се качиха в колата. Баща й запали, докато Джими си слагаше слушалките на уокмена на задната седалка, а Алис поставяше хавлиена кърпа на прозореца, за да се скрие от силните лъчи на залязващото слънце. Баща й отправи молбата си за последен път, преди да затвори вратата.

— Тръгни с нас, миличка, ела си поне за малко. Колкото по-скоро се откъснеш от това място, толкова по-добре. Кое е толкова важно, та искаш да останеш?

— Тъкмо това възнамерявам да открия, татко.

Остана да гледа след доджа, докато не зави, след това намери Саси в една от стаите за гости да прибира чаршафите от леглата.

— Остави, Саси — ласкаво й каза тя. — Изтощена си. Не искаш ли да си починеш тази вечер и Хенри да те закара на гости у сестра ти? Нямаш неотложна работа тук.

— Сигурна ли си, госпожице Рейчъл? На мен ми се струва, че малко внимание добре ще ти дойде. — Саси очевидно разбра от нежеланието й да приема обажданията на Мат и бързото заминаване на семейството й почти веднага след като се върнаха на „Хюстън Авеню“, че в кантората на господин Еймос е имало проблем. Двамата с Хенри

имаха среща с него утре, за да разберат каква годишна доживотна рента ще получават. Те също щяха да бъдат принудени да напуснат дома, в който бяха живели цял живот.

Рейчъл погали закръгленото й рамо и се насили да се усмихне.

— Добре съм, просто напрежението от последните няколко дни си казва думата. Сега имам нужда да поостана сама.

Саси развърза престилката.

— Тогава, нямам нищо против да изляза малко от къщата. На Хенри също ще му бъде приятно. Ще ни се отрази добре и на двамата да се видим с майка му.

— Тогава тръгвайте. Кажи на Хенри да вземе лимузината и останете колкото ви се иска.

Рейчъл изчака автомобилът да потегли и заключи вратите, за да е сигурна, че Мат няма да нахлуе, разтревожен, че тя не вдига телефона. Нямаше никакво намерение, нито пък желание да го вижда точно сега, освен това имаше мисия, с която трябваше да приключи, преди Саси и Хенри да се върнат. Саси беше стоварила вината върху шампанското за несвързаните приказки в последните мигове от живота на леля Мери, че трябвало да се качи на тавана. Рейчъл вече бе убедена, че тя е била с ума си и знаейки, че умира, е искала да изпълни последната си жизненоважна задача. Имала е основателна причина да накара Хенри да отключи сандъка на чичо Оли. Може да е пожелала да извади за последен път дневник или стари любовни писма — вероятно от Пърси — или пък доказателство за стара любов, което не е искала да попадне в ръцете на Дружеството за опазване на историческите забележителности, но Рейчъл се съмняваше, че е това. Каквото и да е искала да вземе, то е било толкова важно, че е било последното, за което е мислела, преди да издъхне. Била е и притисната от чувство на вина, затова е извикала името на Рейчъл.

Имаше намерение да открие истината.

Телефонът издрънча пронизително за пореден път и тя се отправи по коридора на втория етаж към тясна врата, водеща към стълбите за тавана. Настойчивото звънене прекъсна неочаквано, дори гневно, докато тя се качваше по стръмните стъпала. Не обърна внимание на зрънцето съжаление към загрижеността на Мат и натисна вратата, която се отвори със скърцане, и влезе предпазливо.

Таванът приличаше на пещера — горещ, задушен, пълен с какви ли не ненужни вещи, събирани повече от сто години, през които семейство Толивър беше обитавало къщата. Дружеството за опазване на исторически забележителности имаше дълго да рови тук, помисли си тя, задъхана от изкачването. Стълбите и липсата на въздух сигурно са щели да се отразят зле на болната осемдесет и пет годишна жена. За да диша по-лесно, тя отвори вратата на тавана и подпъхна ръждясал лост под единия прозорец, след това се огледа, за да прецени откъде да започне. Погледът й попадна на спретнато подредени домакински вещи, стари книги, винтидж дрехи, музикални инструменти, спортни уреди, множество сандъци, куфари, кутии за шапки. Щеше да започне да търси оттам.

Почти веднага беше възнаградена. Откри армейски сандък зад висок гардероб, сложен върху други два, метални. Капакът му зееше отворен, а от ключалката висеше връзка с два ключа. Тя притаи дъх. „Ето го!“

Надникна вътре и я лъхна мирис на застояло от мухлясали писма, повечето завързани с избелели панделки. Да рови в сандъка щеше да е все едно да прерови чуждо чекмедже за бельо, но инстинктът й нашепваше, че тук има нещо и е особено важно да го открие. Интуицията я накара да потисне неприятното чувство и тя отново се надвеси над сандъка. Пакет писма с познат почерк привлече вниманието й. Пликовете бяха от най-евтините и адресът на изпращача беше в Кърмит, Тексас. В гърлото й се надигна буца. Леля Мери беше запазила всичките й писма — и от гимназията, и от колежа. Очевидно ги беше чела много пъти. Върна ги обратно, учудена от сантименталността на пралеля си. Дали пък не беше дело на чичо Оли. Може той да ги беше запазил и стегнал с панделка в кафяво и бяло — цветовете на нейната алма-матер? Взе друго снопче, много по-малко, надписани с детски почерк. Тънките пликове издаваха, че писмото вътре се състои само от един лист. Обратният адрес беше от лагер за момчета във Форт Уърт, а над него бе написано името на изпращача — Матю Дюмонт. Тя задържа нежно пликовете. Да не би леля Мери да бе търсила писмата от сина си? Възможно. Остави ги внимателно и извади ново връзопче — всъщност, връзопчетата се оказаха две, всяка група стегната поотделно, после прибрани заедно. Инициалите ПУ бяха написани над дълъг армейски адрес. Бяха от Пърси Уоруик, общо

десет с клеймо от 1918 и 1919, вързани със зелена панделка. Може пък тях да е искала да извади.

Втората група, двойно по-дебели с клеймо от същите години, бяха стегнати с избеляла синя панделка. Рейчъл позна изискания почерк на чичо Оли и се запита дали фактът, че писмата на Пърси са отгоре не издават първенството му в чувствата на леля Мери. Не че вече имаше някакво значение. Какво се надяваше да открие тук, което да обясни стореното от леля й? Чии писма бяха важните? Дали на Матю Дюмонт? Може би на чичо Оли или пък на Пърси? Дали не бяха на дядо й?

Рейчъл застина. На дядо й…

Почти нищо не знаеше за него. Баща й го помнеше смътно, а леля Мери го беше споменала един-единствен път, когато тя се поинтересува защо дядо й е избрал да живее във Франция.

— Да не би, защото баща ти не го е споменал в завещанието си? — беше попитала тя.

Леля Мери беше млъкнала.

— Защо реши, че не е бил споменат?

— Така ми каза татко.

— Затова ли майка ти ненавижда интереса, който проявяваш към наследството на семейство Толивър? Защото той е оставил „Съмърсет“ и къщата на мен ли?

Тя се почувства неловко, че леля Мери е усетила истината.

— Да, госпожо — призна тя.

Леля Мери очевидно се замисли над нещо, което й се искаше да сподели, но после прецени, че е най-добре да премълчи.

— Дядо ти не се интересуваше особено от корените си и земята — рече най-сетне тя. — Той се увличаше по различни идеологии и хора, повечето в неравностойно положение, и ги откри във Франция.

Рейчъл оглеждаше замислено купчинките писма. Дали Майлс си е писал със сестра си, докато е бил във Франция… писал ли й е за раждането на сина си… за смъртта на съпругата си? Изпращал ли е свои снимки и снимки на семейството и на съпругата си, нейната баба. Тя не знаеше почти нищо за Мариета Толивър. Щеше ли в писмата му да се прокрадне обидата, че е бил изключен от завещанието на баща си? Възможно ли беше гласът му да достигне до нея дори сега, години

след смъртта му, и да й помогне да преглътне същата болка, която той е изпитвал навремето?

Тя внимателно се зарови сред крехките спомени. След като пралеля й беше запазила тези писма, значи трябваше да е запазила и писмата на брат си. „Това пък какво е?“ Тя извади огромен обемист пакет, увит в дебела хартия. Когато го разопакова, откри стегната топка плетени кремави ленти, съединени с розови сатенени панделки. Приличаше на кувертюра или наметка, но едва ли беше на леля й Мери. Леля Мери ненавиждаше игли и прежди.

Отново опакова кремавото плетиво и го завърза — любопитството й беше силно разпалено, — а после отвори капака на дълга, тясна кутия. Леле! Вътре, увити в тънка хартия бяха прибрани чифт прекрасни светлобежови кожени ръкавици, с великолепна изработка, очевидно никога неносени. От единия маншет надничаше бележка. Тя я извади и я прочете. „За ръцете, които искам да държа до края на живота си. С любов, Пърси.“ Трогната, тя върна бележката на мястото й и затвори кутията. Извади друга кутия, от цветарски магазин, и откри вътре изсъхнала дългостеблена роза; листенцата бяха покафенели като петна от тютюн, но със сигурност навремето е била бяла. Към нея беше прикачена още една бележка. „За оздравяването. Сърцето ми е винаги твое, Пърси.“

Сега вече имаше отговорите, които търсеше. Сигурно леля Мери е искала да скрие тези стари писма и безценни спомени за неосъществена любов. Утре щеше да изпълни последното си задължение към нея, като вземеше писмата, за да ги унищожи при завръщането си в Лъбок. Светлината угасваше. Беше й горещо, чувстваше се уморена и на края на емоционалните си сили. Искаше да се махне от тавана. Бързо върна всичко в сандъка и направи място за купчинката на дъното. Ръката й попадна на нещо метално… Панти на кутия, реши тя. Замръзна. Наистина беше кутия…

Сърцето й заблъска бързо, тя опипа дъното и извади тъмнозелена кутия. Беше заключена. Остави я върху кутиите за шапки, дръпна ключовете от капака на сандъка и пъхна по-малкия в ключалката. Може и да беше стара, но се отвори веднага. Тя я вдигна и надникна вътре. Макар да се свечеряваше, едрите букви изпъкваха ясно: „Последна воля и завещание на Върнън Томас Толивър.“

61.

Летният сумрак бе най-яркият спомен на Уилям за Пайни Удс в Източен Тексас. При всеки залез му се струваше, че над пейзажа се спуска необятно було с цвета и блясъка на сиви перли. Едва ли имаше друго място, мислеше си той, на което светлината да се задържа толкова дълго, преди да угасне.

Като момче беше благодарен за тази тукашна особеност, защото след смъртта на майка си той започна да се страхува от тъмнината. Баща му проявяваше разбиране и оставяше лампата запалена нощем, но той ясно помнеше, по онова време беше на около пет, че се срамуваше от страха си. Когато дойде в Хаубъткър от Франция, веднага усети, че не трябва да споменава нищо по този въпрос пред високата властна жена, при която го беше изпратил баща му. Дебеличкият мил човечец, когото наричаше чичо Оли, щеше да прояви разбиране, но не и леля му. Инстинктивно разбра, че тя е от хората, които не търпят слабости.

Поне така мислеше.

Първата вечер заспа много преди да се стъмни и го пренесоха в стаята. След това, през цялото лято, преди да си легне, чичо му вдигаше щорите, които леля му беше спуснала, и заспиваше, докато още цареше сумрак. Щом дойде есента и дните станаха по-къси, той се притесни, че леля му ще започне да гаси нощната лампа, когато идваше да му пожелае лека нощ. Вместо това тя го изненада, като попита с едва загатната усмивка:

— Да оставим ли лампата да посвети още малко?

— Oui, tante, s’il vous plait.[1]

— Добре. Лека нощ тогава. До утре.

След това тези думи се превърнаха в традиция и когато се събуждаше сутрин, нощната лампа все още светеше. Мислеше, че я е мързяло да се върне, за да я загаси, но грешеше. Една зимна нощ, няколко години по-късно, се събуди и я видя край леглото си. Беше загърната в халат и приличаше на богиня от книгите по митология. Ръката й беше на ключа и тя предложи мило:

— Какво ще кажеш вече да я угасим?

Той едва тогава разбра, че тя през всичкото време е знаела за страха му от тъмното.

— Добре, лельо — бе отвърнал той, когато усети, че страхът му си бе отишъл много отдавна. Просто беше изчезнал, отлетял заедно с другите дракони от детството.

Уилям погледна съпругата си, която прохъркваше с отворена уста. Беше задрямала почти веднага, след като разбра, че той няма никакво желание да разговаря за новопридобитото им богатство.

— Рейчъл ще се съвземе, Уилям, повярвай ми — заговори тя, прочела тревожните му мисли със същата лекота, с която четеше любимите си любовни романи. — Освен това не е прогонена напълно от Хаубъткър. Може да се омъжи за Мат Уоруик и да си върне „Съмърсет“, когато Пърси умре. Какво толкова?

— Работата е там, Алис, че „Съмърсет“ няма да бъде оставен на Мат Уоруик. Пърси ще го заличи от имотите си. Леля Мери затова му го е завещала. Знаела е, че той ще се погрижи Рейчъл да не се докосне до плантацията.

— Защо, за бога?

— Сигурен съм, че Пърси знае много добре. Имам чувството, че леля Мери се е опитвала да спаси Рейчъл от проклятието, за което говореше през 1956.

— Ти не знаеш ли какво е?

— Не, но Пърси знае.

Беше благодарен, че щом Алис заспеше и Армагедон да настъпеше, тя нямаше да се събуди. Нямаше да одобри отклонението по селския път през боровата гора, която помнеше още от дете, а пък Джими слушаше уокмена си със затворени очи, потънал в шантавата си музика и дори не забеляза, че са слезли от междущатската магистрала. Това незначително отклонение удължаваше пътя, но той едва ли щеше да мине отново оттук, а му се искаше да се потопи в сумрака на Пайни Удс, да си припомни спомени, които след днешния ден нямаше повече да се множат. Тук, наблизо, имаше поток, където заедно с един приятел ловяха сомове. Господи, какви мокасини[2] и други отровни змии изкарваха заедно с улова!

Недалече минаваше железопътната линия, същата, която го отведе от Хаубъткър, когато преди четирийсет години избяга. Имаше

намерение да се скрие в храстите, докато влакът потегли, след това да скочи на него и да си купи билет от кондуктора. Само че кондукторът каза, че влакът бил пълен и трябвало да изчака следващия. Еймос, по онова време наскоро уволнен парашутист, отправил се към Хюстън, беше слязъл, за да се поразтъпче, преди влакът да потегли отново. Уилям все още помнеше колко изненадан остана, когато той тикна билета си в ръката му и му каза да замине. След като се озова сред петролните поля на Тексас, от време на време си спомняше слабия висок войник и се питаше какво ли е прихванало един напълно непознат да се раздели с билета си, за да го даде на него. По-късно научи от леля Мери, че когато е бил на петнайсет, Еймос се опитал да избяга от дома, но бил върнат на баща му от полицаи и старият го наказал, като го вързал за един стълб и го нашибал с камшик пред хората. Еймос нямал представа какво може да се стовари върху момчето, ако го заловят, затова взел решение да му помогне. Това се оказала благоприятна крачка за Еймос. Попаднал в град, където го приели като един от тях — в Хаубъткър никой не гледал отвисоко. Странно, какви изненади поднася животът.

Пътят с боров покров беше тих и приятен — нито се виждаше, нито чуваше друг автомобил — и на него му се стори, че шофира през притихнал зелен тунел, където може спокойно да се отдаде на мислите си. Непрекъснато си припомняше казаното от леля Мери в беседката през онова далечно лято на 1956: „Радвай се, че децата ти ще пораснат свободни от «Съмърсет».“ Какво беше искала да му каже с тези думи? Беше убеден, че това е в основата на решението й да откъсне дъщеря му от корените на семейство Толивър. По дяволите да върви теорията на Алис, че го била направила, за да спази обещанието, което му беше дала. Леля Мери имаше право да промени намеренията си, когато пожелаеше, освен това и двамата знаеха, че тя не му дължеше нищо. А и той не можеше да повярва, че тя беше завещала „Съмърсет“ на Пърси, за да получи прошка. Тази част бе истински шокираща — двамата са били любовници, но не и по времето, което помнеше. Те изглеждаха създадени един за друг и по едно време се беше питал защо леля Мери, същинска богиня, беше избрала херувим пред гръцки бог. Не че на този свят съществуваше по-добър човек от чичо Оли.

Защо тогава, след като беше подготвила Рейчъл да поеме по нейния път, накрая я беше тласнала в нова, неизвестна посока.

„Съмърсет“ винаги е вземал прекалено много жертви, беше казала тя.

Сега вече се досещаше какво точно е искала да каже. „Съмърсет“ й беше отнел Пърси и един господ знае какво още от нещата, за които бе намеквала. В известен смисъл и той се беше лишил от много. Щеше да остане, ако не беше принуден да работи на плантацията. Боже, колко само мразеше онова поле — бълхи и комари, горещина и пот, жвакаща кал през дъждовния сезон, задушлива прах по време на сушата, разранени ръце и непрекъснат страх от змии, навили се под памуковите храсти, неспирния цикъл на работа, работа и отново работа. А един ден, поне така му беше казано, тъй като беше от рода Толивър, всичко това щеше да бъде негово.

Той тръсна глава, сякаш муха му беше влязла в ухото. Не можеше да търпи повече. Дотук с подчинението. Ето че сега „Съмърсет“ застана между съпругата му и дъщеря му, а Рейчъл щеше да изгуби симпатичния Мат Уоруик. Поредните двама, които си подхождаха като грах и моркови, но тя никога не би се омъжила за човек, чийто дядо притежаваше земята, която тя до края на живота си щеше да е убедена, че е била нейна. Леля му имаше добри намерения, въпреки това се беше провалила. Рейчъл никога нямаше да й прости, както и Алис никога нямаше да прости на дъщеря си, задето е заложила на съдба, свързана с леля Мери.

Той въздъхна тежко. Разбираше каква цена трябва да плати, но какво щеше да стане с проклятието? А и какво беше това тъпо проклятие, надвиснало над семейство Толивър? Как се проявяваше? Беше ли успяла леля Мери да спаси Рейчъл от него? Как щеше да разбере?

Тесният виещ се път под зеления покров плуваше пред погледа му. Сетивата му бяха завладени от тъга заради трагичния избор… хората, които умееха да обичат, бяха отдали най-скъпото си и никога повече нямаше да си го върнат. Унесен в мислите си, той не чу свирката на влака в далечината. Прозорците на автомобила бяха спуснати, видимостта от дясната му страна беше препречена от хавлиената кърпа и закачена отзад чанта. Климатикът жужеше. От уокмена на Джими долиташе тиха рок музика. Когато най-сетне чу писъка на влака, той му прозвуча като напълно естествен звук,

носталгичен повик от детството. Много късно осъзна, че товарният влак летеше право към него.

Алис и Джими така и не отвориха очи. За частица от секундата, преди влакът да ги помете, умът на Уилям беше нащрек и той осъзна с кристална яснота как точно поразява проклятието на семейство Толивър.

---

[1] Oui, tante, s’il vous plaît (фр.) — Да, лельо, ако обичате. — Б.пр. ↑

[2] Вид отровна змия — Б.ред. ↑

62.

Когато се върна в стаята си, Рейчъл едва успяваше да си поеме дъх. Настани се върху леглото, отвори зелената кожена кутия и внимателно извади последното завещание на прадядо си. Беше написано на 17 май 1916. Знаеше, че е починал през юни същата година, което означаваше, че документът е бил изготвен малко преди това. Между страниците беше пъхнато писмо. Тя разтвори листа и погледна подписа отдолу. „Ваш любящ съпруг и баща, Върнън Толивър.“ Усети как по гърба й пропълзява студена тръпка. Имаше чувството, че е открила ключа за забранена стая.

„Скъпа съпруго, деца,

Никога не съм се приемал за страхливец, но така и не намерих сили да ви запозная със съдържанието на завещанието си, докато съм все още жив. Държа да ви уверя, преди да го прочетете, че ви обичам всички с цялото си сърце и ми се иска обстоятелствата да ми бяха позволили да разпределя по-справедливо собствеността си. Дарла, любима съпруго, моля те да проявиш разбиране защо съм постъпил по начина, по който постъпих. Майлс, сине, не очаквам да ме разбереш, но някой ден може би наследникът ти ще бъде благодарен за онова, което ти оставям, и разчитам, че ще се погрижиш за поколението.

Мери, познавам те, но се питам дали не продължавам проклятието, което поразява семейство Толивър, откакто бе отсечено първото дърво в «Съмърсет». Натоварвам те с огромна отговорност, която се надявам да не те отдалечи от щастието.

Ваш любящ съпруг и баща Върнън Толивър“

Рейчъл забеляза стреснатия си поглед в огледалото на тоалетката. Тук за пръв път се споменаваше проклятието на семейство Толивър.

Какво ли означаваше? Как се проявяваше? Какво беше наследството, което Върнън Толивър беше оставил на сина си? Замислена над немислимото, тя заобръща крехките страници, докато най-сетне не попадна на името Майлс Толивър, споменат като единствен наследник на парцел от 640 акра и подробно описание на земята край река Сабин.

„Не може да бъде! Не е възможно! Не мога да повярвам, че леля Мери… тя не би…“ Впи очи в параграфа и препрочете правните термини, а мислите й препускаха, разкъсвани от съмнения. Противно на онова, което семейството й знаеше — на онова, което леля Мери ги беше подвела да вярват — Върнън Толивър беше оставил част от „Съмърсет“ на сина си.

Рейчъл вдигна пребледнялото си лице към огледалото. Значи леля Мери беше излъгала, като беше пропуснала да спомене истината за наследството на брат си. Но защо? Какъв беше смисълът да пази тази тайна? Човек би казал, че леля Мери иска баща й да знае за земята, която Майлс е наследил, да поощрява интереса и предаността му. Какво се беше случило със земята край Сабин? Да не би Майлс Толивър да я беше продал? Да не би леля Мери да се срамуваше от продажбата и затова не е искала да се знае какво е направил той.

В кутията имаше още два плика, закачени с кламер. Избелялото име на подателя в горния край я накара да притаи дъх. Майлс Толивър. Писмото е било изпратено от Париж, но датата беше твърде бледа и трудно се разчиташе. Тя махна кламера и остави настрани втория плик, без да го поглежда, след това извади писмото с дата 13 май 1935.

„Скъпа Мери,

В болница съм и ми поставиха диагноза рак на белите дробове, който се е развил заради обгазяването с фосген[1] през войната. Лекарите казаха, че не ми остава много. Не се страхувам за себе си, единствено за Уилям, моя син. На седем е и е най-сладкото малко човече на света. Майка му почина преди две години и оттогава двамата сме сами. Пиша, за да ти съобщя, че ви го изпращам на вас с Оли, за да го отгледате като ваш син, може би като по-малък брат на Матю. На външен вид е истински Толивър, Мери.

Кой знае, може някой ден да се научи да цени и уважава семейното име с желанието, което липсваше на баща му. Много ми се иска да му дадете шанс да опита. Уредих да пътува до Ню Йорк с «Куин Мери» на петнайсети юни. Прилагам информация за пристигането.

Прилагам също и нотариалния акт за парцела до Сабин, който татко ми остави в завещанието си. Както виждаш, прехвърлил съм го на твое име, за да го пазиш за Уилям, докато навърши двайсет и една, когато да прехвърлиш собствеността отново на негово име и да разполага с нея, както намери за добре. Надявам се дотогава, както заради теб, така и заради него, да е толкова у влечен по традицията на рода Толивър, че изобщо да не му минава през ума да се раздели с това късче самородно злато.

Спокоен съм, защото отива в добър дом. Кажи на Оли, че за мен те двамата с Пърси са все още най-добрите ми приятели. Дано си спомняш единствено хубавите ни моменти заедно.

Твой любящ брат Майлс“

Рейчъл гледаше писмото онемяла, неспособна да приеме онова, което беше разкрила. Представи си как седемгодишният й баща пристига на пристанището в Ню Йорк, сам, уплашен, личи му, че е чужденец, говори единствено френски. Беше чувала историята много пъти; чичо Оли му се усмихнал с херувимското си лице, махал му от тълпата посрещачи на дока и веднага го предразположил, купил му сладолед и безалкохолно и му разказал спомени от детството на Майлс, докато траело дългото пътуване с влак до Хаубъткър. Чичо Оли бил изпратен да го вземе, защото било време да се засее „Съмърсет“.

Рейчъл имаше чувството, че всеки атом в тялото й вибрира. Посегна към другия плик, адресиран до Мери Дюмонт, инстинктивно обзета от ужас, може би защото се сети, че едрият почерк принадлежи на Пърси Уоруик и държи в ръце неоспоримо доказателство за неговото предателство и за измамата, извършена от жената, която обичаше. Нямаше обратен адрес, нито пък марка или печат, което

означаваше, че писмото е било доставено на ръка. Погледна най-отдолу към датата 7 юли 1935.

„Мери,

Макар да имам колебания, ще се съглася с предложението ти. Разговарях с кредитора на Оли, но той не желае да отстъпи. Следователно, ще купя парцела, за който говорихме. Да се срещнем в понеделник в съда, точно в три, за да оформим всичко. Донеси нотариалния акт, аз ще нося чек.

Както винаги:

Твой Пърси“

Рейчъл изпъна рамене и си представи комините на огромния завод за преработка на дървен материал на „Уоруик индъстрис“, бълващ дим точно на източната граница на „Съмърсет“. От другата страна на комплекса се намираше река Сабин. Винаги си беше мислила, че разположението до плантацията на семейство Толивър е най-обикновена случайност, но…

Мили боже, нима беше възможно? Да не би бележката на Пърси да се отнасяше за парцела на дядо й край реката, да не би леля Мери да му го беше продала, като по този начин бе пренебрегнала желанието на Майлс? Да не би да се е колебаел, тъй като е знаел, че земята не е била на Мери и тя не е имала право да я продаде? Рейчъл погледна датата. 7 юли 1935… два месеца след като баща й беше пристигнал на пристанището в Ню Йорк.

Хрумна й друга възможност, логична и съвсем не толкова шокираща, но също толкова срамна. Когато Уилям Толивър е станал на двайсет и една, леля Мери е знаела много добре, че племенникът й няма никакъв усет към работата в плантацията и отношение към наследството. Да не би да е прибавила и неговите акри към „Съмърсет“ и да не ги е споменала пред него, тъй като се е страхувала, че той ще продаде наследството си? Ако парцелът не е граничел със „Съмърсет“ и тя не го е продала на Пърси, къде другаде покрай Сабин можеше да се намира? Къде беше нотариалният акт? И каква част беше продала на Пърси, ако му беше продала нещо?

Рейчъл притисна ледените си ръце към пламналите си бузи. Какво беше открила? Свидетелство за измама ли? Или най-обикновено мошеничество и кражба? Баща й ли беше виновникът? Да не би леля Мери да беше прехвърлила нотариалния акт, както й е било казано, а той да го е продал и да е крил от тях години наред?

Не, никога не би го направил.

Не би оставил майка й да вярва в една лъжа, която бе коренът на омразата й към семейство Толивър. Но пък — поне до днес — тя не би повярвала, че леля Мери е виновна за нещо, а що се отнася до Пърси Уоруик… та той беше най-честният и почтен човек, когото познаваше. Погледна бележката и й се догади. „Донеси нотариалния акт…“ Възможно ли беше той да се е съгласил с предложение, което би лишило седемгодишно момче от наследството му?

Поне на един въпрос щеше да получи отговор, когато баща й звънне. Щеше да му каже какво е открила и да го попита къде е нотариалният акт, но беше сигурна, че той няма представа. Никога не бе знаел, че е трябвало да наследи терен, който е бил собственост на баща му. Още утре щеше да отиде до съда, за да провери регистъра с нотариалните актове, за да разбере къде е бил парцелът.

Блясък на фарове нахлу през прозорците на стаята й и се измести към затворената врата на гаража. Саси и Хенри се прибираха. Тя се надигна от леглото, за да им отвори, преди да звъннат и да се наложи да обяснява защо е заключила вратата. Беше по средата на стълбището, когато калейдоскоп от сини и червени полицейски светлини се промъкна през прозореца над входната врата. Тя спря, когато чу гумите на друг автомобил да изскърцват пред верандата, а сетне се хлопнаха врати, разнесоха се нетърпеливи мъжки гласове, сред тях долови гласовете на Мат и Еймос. „Какво, за бога…“

На задната врата се звънна. Тя чу отдалече бесните удари на сърцето си, когато хукна да отвори на нетърпеливото звънене. В мига, в който някой отново натисна звънеца, тя успя да се пребори с поразкривеното резе и да отвори вратата. Пред нея се бяха изправили група мъже, най-отпред стояха Еймос и Мат, шерифът на областта с двама патрулиращи полицаи надничаха над раменете им. Щом мярна сериозните им лица, сърцето й се сви.

— Какво е станало? — прошепна тя.

— Родителите ти… и Джими — изграчи Еймос и адамовата му ябълка подскочи като топка за пинг-понг.

— Какво те?

Мат пристъпи напред и стисна ръката й.

— Автомобилът им е бил блъснат от влак, Рейчъл. Загинали са на място.

---

[1] Безцветен отровен газ, който мирише на прясно окосено сено. — Б.пр. ↑

ЧЕТВЪРТА ЧАСТ

63.

Кърмит, Тексас, два месеца по-късно

Рейчъл беше застанала пред вратата на дома, в който прекара детството си, и се огледа за последен път. Видимите следи от живота на хората в този дом бяха заличени. Белезите, следите и петната оставени от членовете на семейството й, бяха скрити под няколко пласта боя в цвят „яйчена черупка“, която тя положи сама, тъй като нямаше никакво желание да се довери на непознати, които да заличат спомените. Отне й шест седмици, за да изнесе и почисти къщата за новите й обитатели. Беше се споразумяла с брокера да не показва къщата и да не слага табела „Продава се“, докато тя не се приготвеше да си тръгне.

Съседката, от години най-добрата приятелка на майка й, я беше попитала:

— Защо продаваш къщата толкова скоро, Рейчъл? Остани си вкъщи известно време.

Тя бе поклатила мълчаливо глава, гласът й все още бе изгубен в кладенеца на мъката. Не заслужаваше да живее в дома, който обичаше и беше предала. Щеше да е светотатство.

— Рейчъл, ще останеш ли в Лъбок? — тъжно я бе погледнала Даниел, когато отиде да си събере вещите от кабинета. Някой вече се беше настанил на бюрото й, млад японец, прибрал прилежно личните й вещи в кашон, оставен в ъгъл. Рон Кимбъл, чийто баща беше един от оцелелите след похода на смъртта до Батаан[1], вече бе напуснал и имаше нова работа в друга памукова плантация в съседна област. Нямало начин да работи за някакъв жълтурко, казал на Даниел. Тя също беше дала предизвестие за напускане.

— И какво да правя? — беше промълвила Рейчъл с горчива усмивка. — Да наблюдавам как памукът на рода Толивър расте, докато някой друг ръководи нещата ли?

Беше обявила къщата си в града за продажба и си беше събрала багажа. Докато уреждаше да остави всичко на склад, тя разбра, че след като вече няма да може да разчита на къщата на „Хюстън Авеню“, а

домът й в Кърмит в най-скоро време щеше да бъде продаден, тя нямаше къде да си пренесе нещата. Буквално беше останала без дом… поне за известно време.

Рейчъл огледа за последно хола, взе си чантата и излезе. Вече бе посетила старата си градинка, сега вече част от двора с ниско окосен троскот. Почти не бе останало доказателство, че навремето тук е расла истинска джунгла.

— Доколкото знам, тук е започнало всичко — бе отбелязал Еймос след погребението, когато тя го завари да оглежда почти заличените лехи отстрани на къщата, беше се скрил в градината от хората, дошли да поднесат съболезнования.

— Да, тук започна всичко — беше потвърдила тя и си припомни късните следобеди, когато се грижеше за градината или стоеше под прозореца на кухнята и подслушваше разговорите на родителите си.

— Той искаше да дойде.

Тя не отговори.

— Двамата с Пърси убедихме Мат, че сега моментът не е подходящ. Той много се притеснява за теб, Рейчъл. Не разбира защо отказваш да се виждаш с него, защо поне не говориш с него по телефона. Честно казано, мила… и аз не те разбирам — погледна я той, а лицето му се намръщи от тревога. — Тази работа изобщо не е по вина на Мат. Знаеш го. Пърси казва, че ако се върнеш в Хаубъткър, за да ти разкаже историята на Мери, ще разбереш защо е постъпила по този начин, че всичко е било от обич към теб.

— Нима? — изви устни Рейчъл. — Преди може би щях да повярвам, но не и сега.

— Сега ли? Какво се е случило сега?

— Много скоро ще разбереш. Извинявай. Трябва да се върна при другите.

„Горкият Еймос, поставен между чука и наковалнята, въздъхна тя, когато запали беемвето. Ами Мат, и той…“

През изминалите два месеца се опита да не мисли за него и начина, по който се разделиха. Всичко й беше в мъгла от мига, когато отвори вратата и отстъпи пред групата мъже, застанали отпред. Мат се беше опитал да я прегърне, но тя се обърна за подкрепа към Еймос. Незнайно как намери сили да позвъни на Кари Съдърланд, най-добрата си приятелка и съквартирантка от Тексаския университет, която

сигурно бе летяла по магистралата от Далас, за да пристигне два часа по-късно. Спомни си болката в очите на Мат, докато той наблюдаваше как двамата с Еймос се качиха в стаята й до пристигането на Кари и го оставиха сам на долния етаж. Ами по-късно… Със замъглено от болка съзнание тя изтича долу, щом чу гласа на Кари в антрето, и прегърна нея, вместо копнеещия да я утеши Мат.

— Най-добре да си тръгваш — рече му най-сетне тя.

Мат я стисна за раменете и наведе глава, за да се вгледа в празните й очи.

— Рейчъл, дядо ми каза за завещанието… че „Съмърсет“ е негов. Дори не мога да си представя колко те боли… колко си шокирана. Мен също ме боли и съм не по-малко шокиран от теб и не съм твой враг. Имаш нужда от мен. Можем да се справим заедно.

Гласът й прозвуча глух като на сомнамбул.

— Има неща, които не знаеш. Ще станеш враг. Просто нямаш избор.

Той я погледна така, сякаш му беше ударила шамар.

— Какво?

— Сбогом, Мат.

През следващите седмици останалата част от това ужасно време се проясняваше на части. Разговорът, който проведе с Кари на връщане, след като идентифицираха телата на другия ден, бе един от тези моменти на яснота. Кари разчупи мълчанието с въпрос.

— Да не би да се опитваш да ми обясниш защо снощи хлопна вратата в лицето на този великолепен мъжки екземпляр?

— Не съм я хлопвала. И не се интересувам от него. Ако си падаш по него, действай.

Тя извика възторжено.

— Голяма си сладурана, зайче, но той не ми прилича на човек, който ще се остави да бъде прехвърлян от жена на жена. Луд е по теб, Рейчъл. Защо го отблъскваш?

— Налага се. Ако не го направя, по-късно ще стане по-зле.

— По-късно ли?

— Като си взема онова, което ми се полага.

Сълзи опариха очите й, когато погледна къщата, в която беше отраснала. Щеше да остави ключовете в агенцията за недвижими имоти на тръгване от града. Заминаваше за Далас. Щеше да остане при

Кари известно време, но основната причина бе, че искаше да се срещне с бащата на Кари. Тейлър Съдърланд беше известен адвокат по търговско право, специалист по имотни измами. Имаше среща с него, за да прецени съдържанието на зелената кожена кутия.

Мат спря на алеята пред дома на Рейчъл. Лесно откри адреса, след като Еймос му обясни как да стигне. Паркира взетия под наем джип и още със слизането го обгърнаха сухата жега и парещият вятър, който не утихваше никога в Западен Тексас. Сърцето му биеше като полудял барабан. Най-сетне щеше да види Рейчъл отново. Ако не го поканеше, той щеше да влезе насила. Налагаше се да поговорят. Тя трябваше да му каже в очите, че не иска да има нищо общо с него. Трябваше да има нещо повече от това, че дядо му наследи „Съмърсет“. Не спираше да си повтаря последните й думи след катастрофата; „Има неща, които не знаеш. Ще станеш враг. Просто нямаш избор.“

— Какво е искала да каже с това, дядо? — беше попитал той, когато му предаде думите й. — Какво не си ми казал?

— Нямам представа.

Най-притеснителна беше кратката забележка към Еймос, когато отишъл на погребението. По едно време му казала, че преди можело и да повярва, че Мери е направила всичко от обич към нея, но вече нямало да се подлъже, а когато Еймос я попитал какво се е случило, че да говори така, тя отвърнала: „Много скоро ще разбереш.“

— Защо сега, дядо? Това означава, че тя е открила още една причина, за да заклейми Мери… може би дори и нас.

Старецът сви рамене.

— Не знам, синко.

Не бе убеден, че дядо му няма представа. През последните два месеца разбра, че са скрити не една и две семейни тайни, за които дядо му отказваше да говори.

Дворът бе наскоро окосен. Усети мирис на прах и си спомни казаното от Еймос: „Какво забравено от бога място! Как е възможно друга твар освен гърмяща змия да оцелее тук?“ Мат бе напълно съгласен с него. По пътя от летището, заобиколен от пустинни храсталаци, които придаваха на мястото красота като на лунен кратер, той се запита как бе възможно тази пустош да е подпалила искрицата у

Рейчъл да се занимава с фермерство. Това бе повикът на кръвта, причината не беше в мястото.

Пристъпи неуверено към предната веранда, разтревожен, че къщата изглежда необитаема и пуста. Зелените кепенци му се сториха прясно боядисани, както и затворената врата на гаража. На прозорците нямаше завеси, а стъклата блестяха, почистени съвсем наскоро. „Не, просто не е възможно…“, изпъшка той и сви длани от двете страни на очите си, за да надникне през малките квадратни прозорчета на вратата. Холът беше празен, изоставен като птиче гнездо през зимата, всички мебели бяха изнесени. Отчаян, той заобиколи отстрани, надзърна през прозорците и откри, че всичките стаи са празни, бяха останали само голите стени.

— Търсите ли някого?

Той се врътна от прозореца към дебела жена в широка рокля на тропически цветя. Зяпаше го, подпряла ръце на ханша.

— Да, всъщност, търся — заекна Мат. — Търся жената, която живееше тук. Рейчъл Толивър. Изглежда, се е преместила. Бихте ли ми казали къде е отишла.

— Кой пита?

— Аз съм Мат Уоруик. — Мат изтупа прахта, полепнала по дланите му, и протегна ръка. — Приятел съм на семейството от Хаубъткър, Тексас. — Реши, че жената е съседка и вероятно имената са й познати.

Жената бавно отпусна ръце и се здрависа.

— Чувала съм за семейство Уоруик от Хаубъткър. Казвам се Бърти Уолтън, приятелка и съседка. Живея в онази къща. — Кимна към дома си. — Какво искате от Рейчъл.

Мат се поколеба, след това изстреля първия хрумнал му отговор:

— Дойдох да видя как е и ако иска да я отведа вкъщи. Трябва да бъде с хора, които я обичат.

Жената явно си отдъхна.

— Напълно съгласна съм. — Огледа го и изглежда реши нещо. — Със съжаление трябва да ви кажа, че я изпуснахте с малко повече от час. Май си замина завинаги. Сигурно си е тръгнала, докато съм била в магазина, и така и не успяхме да се сбогуваме. — По гласа й пролича, че е обидена.

— Каза ли къде отива?

— За жалост не. Вчера каза, че ще се обажда, но… като знам в какво състояние беше, няма да се учудя, ако повече не се сети за мен.

Надеждите на Мат да се видят отново рухнаха.

— Познавате ли някого, на когото е казала къде отива?

— Абсолютно никого. Рейчъл не беше близка с хората от Кърмит, освен с мен. Аз бях най-добрата приятелка на майка й. Къщата ще бъде обявена за продажба. На ваше място бих поразпитала брокерите по недвижими имоти в града. Само двама са. Трябва да е оставила телефон за връзка, ако не на единия, то поне на другия.

Мат опипа джоба на сакото си за химикалка и бележник.

— Ще ми кажете ли имената им и как да ги намеря?

— Ще ви улесня. Елате, ще ви нарисувам карта. Иначе няма да ги откриете.

Тя се заклатушка към къщата си и Мат я последва. Няколко минути по-късно се беше настанил на масата в кухнята й и я наблюдаваше как налива киснал на слънце чай в чаши, които извади от специален шкаф.

— Госпожо Уолтън, защо се мести Рейчъл? Мислех, че… че при тези обстоятелства би предпочела да остане тук, където хората я познават.

— Казвай ми Бърти — рече жената, остави чашите с чая и взе с месестата си ръка химикалка и жълт бележник от онези, които използваха адвокатите. Отпусна се на дървено кресло и шляпна бележника на масата. — Хич не се изненадах, че си тръгна. Рейчъл отдавна вече не живееше в Кърмит. Тук нямаше нищо за нея и никога не е имало. Мислех, че ще остане, защото няма къде другаде да отиде, но тя се измъкна при първа възможност.

— Каза, че не била в най-добро състояние, когато си е тръгвала. Как изглеждаше?

Бърти започна да рисува улиците и забележителностите на жълтия лист.

— Кога я видя за последен път?

— Преди два месеца, когато дойде за погребението на пралеля си.

— Махаш десет кила от хубавото й телце, прибавяш изпито, измъчено лице и покафеняла като на препечена боровинка кожа и си готов. Не прилича на момичето, което беше тук по Коледа.

— Тя не е същото момиче — отвърна тихо Мат. — Откъде се е сдобила със загорялата кожа?

— Докато оправяше къщата отвън — покрива, кепенците, двора. Не позволи на никого да ги докосне. Ама не беше на себе си. Имаше обаче нещо, което не й позволяваше да рухне. Личеше от начина, по който забиваше пироните.

Мат се намръщи.

— А спомена ли какво става? Всичко, което ми кажеш, може да е от помощ.

Бърти се замисли за момент.

— Изглеждаше така, сякаш някаква вътрешна сила я тласка напред, но не точно… упорство, ако разбираш какво се опитвам да ти кажа. Не беше амбицията, която те кара да вървиш напред, независимо дали искаш, или не. Не беше това. По-скоро изглеждаше така, сякаш имаше цел, сякаш си беше поставила задача, с която да се заеме, след като приключи тук. — Тя щракна химикалката и скъса листа от бележника. — Друго не мога да ти кажа.

— Напротив, Бърти, беше много точна. Благодаря ти за помощта. — Той допи чая си и се изправи. — Би ли ми написала телефонния си номер, а аз, ако открия нещо, ще ти се обадя.

Бърти присви очи към него, сякаш се канеше да каже още нещо, преди да го изпрати.

— Ти си момчето, за което Рейчъл ми разказа преди години, когато се върна от Хаубъткър, нали? Тогава беше десетинагодишна, и божке, не помня да си е падала по някого, ама по теб беше лапнала. Преди малко спомена, че си дошъл, за да я заведеш при хората, които я обичат. Ти от тях ли си?

— Аз съм пръв в списъка.

— Личи си. Е, върви да я намериш, млади човече, и я накарай да разбере, че независимо от онова, което е изгубила… все още има всичко.

— Точно така ще направя, Бърти — заяви Мат и усети как гласът му потрепва. Сгъна листа и го пъхна в джоба си, а след това отпусна ръка на рамото й. — Не ставай. Сам ще изляза. Обещавам ти, че ще намеря начин да ти позвъня.

— Дано да е с покана за сватба — погледна го хитро тя.

Той й се усмихна.

— Само да стане.

Попадна на когото трябва във втората агенция за недвижими имоти, но се беше разминал с брокерката. Когато влезе в офиса, се оказа, че тя е тръгнала да сложи табела „Продава се“ пред къщата на семейство Толивър. Мат предположи, че ще бъде против политиката на фирмата да му дадат телефонния номер и адреса на продавача, но бе решил да използва невероятния си чар, за да получи информация от някого. Усмихна се на жената и обясни, че бил приятел на Бърти Уолтън и тя му казала кои къщи се продават. Имало ли начин да се свърже със собственика на въпросната веднага? Интересувал се да направи предложение, преди да замине.

По лицето на брокерката премина сянка на съжаление. Направо не било за вярване, забъбри тя. Само преди два часа можел да разговаря със собственичката, но заминала и не казала къде отива. Много странно. Не оставила нито телефон, нито адрес, на който да я открият, и казала, че ще се свърже с тях, когато се установи. Ако обаче господинът искал да направи предложение, тя можела да подготви договор и да й съобщи в мига, в който се обадела.

Мат попита кога щяла да позвъни.

Лицето на брокерката се смръщи. За съжаление, не се знаело.

Той се усмихна тъжно и заяви, че така не го уреждало, но щял да вземе визитката й.

Щом излезе от офиса, той пое дълбоко сухия въздух, разочарован от неуспеха. Беше почти сигурен, че Рейчъл е заминала при приятелката си в Далас, смахнатата блондинка в пола панталон и ботуши, която беше дошла в нощта след катастрофата. Карла или Каси, или нещо подобно. Тогава беше толкова развълнуван, че така и не запомни името й. Сигурно Еймос го помнеше. Щом научеше името на приятелката, останалото щеше да е лесно. Щеше да попита телефонистката за адреса, да получи разрешение за кацане в Далас и щеше да е там още тази вечер.

Качи се в джипа и набра домашния телефон от мобилния, който беше взел. Беше сигурен, че Еймос по това време ще бъде в „Уоруик Хол“ и когато дядо му отговори, го помоли да го свърже с него. Без да се колебае, Пърси подаде слушалката на адвоката.

— Какво има, Мат? — чу разтревожения му глас той.

— Рейчъл е обявила къщата за продажба и е напуснала града, без да каже на никого къде отива, но ти можеш да ми помогнеш да я открия, Еймос. Помниш ли името на съквартирантката й от Тексаския — фурията, с която се запознахме във вечерта на катастрофата? Според мен Рейчъл е отишла при нея в Далас.

Мат долови отчаянието в гласа му.

— Съжалявам, Мат, така и не чух името й.

Мат удари волана с длан, изсъска тиха ругатня, но каза успокоително:

— Нищо, Еймос. Може Саси или Хенри да ни кажат.

Хенри също не помнеше името.

— Знам само, че се казва госпожица Кари — отвърна Хенри. — Не запомням фамилиите на непознати. Може леля Саси да помни. Тя е у мама. Да й позвъня ли?

— Дай ми номера, Хенри.

Само че и този път не постигна нищо. Саси била така потисната от събитията през онези ужасни дни, та нямала представа нощ ли е, или ден, обясни тя на Мат.

Значи ми трябва детектив, реши той и включи джипа на задна. Щяха да се свържат с детективска агенция, за да я проследят. Набра номера на офиса си в Хаубъткър и си представи Рейчъл на покрива на къщата й как забива пироните с озлобление. Това ли беше целта й, това ли беше силата, която я тласкаше напред — озлобление и желание за мъст? Срещу кого? И защо? Дълбоко в сърцето си знаеше. Имаше неприятното чувство, че целта е дядо му.

— Нанси — започна той, когато секретарката му отговори, — остави всичко и ми намери името и номера на свястна детективска агенция в Далас, след това ми позвъни, за да ми ги кажеш. Аз се прибирам.

---

[1] След сраженията на полуостров Батаан през 1941 японците превземат Филипините и пленяват 10 000 американски и 60 хиляди филипински войници; военнопленниците са подложени на стокилометров поход на смъртта, завършил с изгарянето им в бункери; оцеляват 511 американски военнопленници, спасени след мисия през 1945. — Б.пр. ↑

64.

Далас, Тексас, събота

На следващата сутрин, когато Рейчъл се събуди, откри с огромна изненада, че емайлираният часовник на нощното шкафче показва девет. Подпря се на лакът в хладната бяла стая и се заоглежда объркано, докато най-сетне не се сети, че се намира в стаята за гости в ултрамодерната къща на Кари Съдърланд. Замисли се дали да не стане, подтикната от вроденото чувство за вина у фермера, че не може да се излежава, докато денят минава. От съботите в началното училище не беше спала до толкова късно. След малко се отпусна отново. Вече нямаше поля, които да наглежда.

Както обикновено напоследък, след като се събуди, усети как я притиска прилив на депресия. Беше се научила, че ако остане да лежи неподвижно и изпразни съзнанието си, най-сетне разумните мисли ще си проправят път през мрака. Тази сутрин се запита защо реши да дойде в Далас един ден по-рано, след като знаеше, че няма да завари Кари вкъщи; Рейчъл й беше съобщила, че ще дойде в неделя следобед. Само че както и с всичко останало, тя се беше предала на обхваналото я през последните два месеца ожесточение — беше подготвила къщата на родителите си за продажба по-рано от предвидения срок и тръгна, тъй като нямаше къде другаде да остане. Зачуди се какво да прави, за да запълни времето и да изтърпи самотата в подобната на иглу къща, без да изгуби остатъка от разума си.

Телефонът в коридора звънна и Рейчъл го остави да иззвъни още веднъж, преди нуждата да чуе човешки глас да я накара да отметне завивките и да отговори. Прочисти гърлото си.

— Ало. Домът на Кари Съдърланд.

Последва изненадано мълчание, след това познат мъжки глас, който винаги й напомняше за тиранти и бархетни ризи, изрече името й с огромно удоволствие.

— Рейчъл? Ти ли си?

Тя се намръщи и съжали, че се е обадила. Тейлър Съдърланд, бащата на Кари, очевидно не знаеше, че дъщеря му не е в града и се

беше отдала на хедонистичните наслади на грандхотел „Ем Джи Ем“ в Лас Вегас с последното си гадже. Баща й, убеден баптист от Юга, нямаше да одобри поведението й.

— Добро утро, Тейлър — поздрави тя. — Пристигнах по-рано, но за съжаление Кари я няма в момента. Сигурно има… ранна среща.

— Аха. Отлетяла е нанякъде за уикенда и те е оставила сама да се оправяш, нали?

— Вината е изцяло моя. Трябваше да дойда чак утре следобед.

— Добре, няма да те поставям в неудобно положение, като те разпитвам къде е и с кого. Ще се оправиш ли сама в онзи хладилник? Нагласи термостата, както ти е приятно. Не обръщай внимание на надписите „Не пипай“, дето ги е наслагала навсякъде. Направо невероятно какъв студ поддържа, и то само за да съхрани модерните платна.

Рейчъл се усмихна. Не можеше да заблуди Тейлър Съдърланд, когато ставаше въпрос за дъщеря му. Той говореше за бележките „Моля не пипайте“ до хромираните ключове на термостата. Кари беше сериозен колекционер на маслени картини и температурата в къщата й се поддържаше постоянна, без никакви изменения. След това заговори по бащински загрижено:

— И какво ще правиш цял ден?

— Да ти кажа честно, не знам.

— Тя не държи нищо, което да става за четене, а съм сигурен, че в хладилника няма нищо за ядене. Защо не наминеш към офиса ми? Дошъл съм да посвърша малко работа, тъкмо ще поговорим по въпроса, който бяхме оставили за понеделник. Ще пийнем по чаша-две джин с тоник, след това ще нападнем някоя количка за хотдог. Какво ще кажеш?

Рейчъл въздъхна от облекчение.

— Страхотно.

— Ще те чакам към единайсет. — Той й каза адреса и най-лесния път до офиса му и я посъветва, преди да затвори: — Облечи се леко. През уикенда тук спират климатиците.

Рейчъл много уважаваше Тейлър Съдърланд. Държеше се като провинциалист, наскоро попаднал в града, но зад тази маска се криеше изключителен ум, който бе докарал неприятности на мнозина лековерни опоненти. Беше вдовец, а Кари бе единственото му дете.

Тъй като знаеше, че той държи на точността, тя имаше пет минути, преди той да изскочи в притихналата, луксозна и доста топла приемна точно в единайсет.

— Рейчъл, момичето ми! Не те питам как си, защото знам, но пък изглеждаш твърде добре за момиче, понесло такива удари.

— Много си мил — отвърна тя и също го прегърна мечешки. — Де да можеше и огледалото ми да е като теб.

— Прекалено критично се отнасяш към себе си. Влез да ти направя един двоен джин с тоник, за да се поохладим.

Тейлър говореше снизходително за „дивотиите“ на Кари, докато забъркваше коктейлите, и Рейчъл предположи, че просто отлага момента, в който щяха да стигнат до причината за срещата. Кари беше разказала на баща си подробности около завещанието на леля Мери и беше обяснила, че Рейчъл е открила уличаващи документи, които можели да дадат основание за дело срещу Пърси Уоруик. Стори й се, че той се познава с Пърси.

Най-сетне, след като поднесе напитките, той се облегна назад на стола и преплете пръсти върху стегнатия си корем, скрит от карирана риза с къс ръкав.

— Кари ми каза, че без твое знание пралеля ти е продала „Толивър фармс“ под носа ти и е завещала семейната плантация на Пърси Уоруик.

Оптимизмът й рухна, когато усети фамилиарността, с която изричаше името.

— Значи познаваш Пърси Уоруик.

— Познаваме се.

— Това означава ли, че има конфликт на интереси, в случай че бъде възбудено дело, ако решиш да го поемеш, естествено?

— Твърде рано е да се каже. Нека за момента не мислим по този въпрос, а ти ми разкажи защо си тук.

— Преди да стигнем дотам, Тейлър, искам да знам дали конфиденциалността между клиент и адвокат ще се отнася за онова, което ти кажа, независимо дали има дело и дали ще ти стана клиентка?

Той се усмихна благосклонно.

— Разбира се, защото ще те таксувам за консултацията, което автоматично те прави моя клиентка — дължиш ми един обяд в „Бъргър Дей“.

— Съгласна съм — изкиска се тя, след това добави сериозно: — Защото всичко е свързано с Пърси Уоруик. Добре ли го познаваш? Приятели ли сте?

— Не точно. Просто познати, на които пътищата са се пресичали. — Той стана сериозен. — Аз лично му се възхищавам. Той е направил повече за съхранението на горите и разумното почистване на производствените отпадъци в сравнение с всеки друг в тази индустрия. Какво общо има цялата тази работа с Пърси?

Рейчъл отпи глътка джин с тоник за кураж.

— Струва ми се, че е купил от пралеля ми земя, която не е била нейна, и е знаел какво прави. Земята е принадлежала на баща ми Уилям Толивър. Имам основание да вярвам, че до смъртта си той така и не разбра, че е бил изигран.

Тейлър мълча в продължение на няколко секунди, също като човек, който не разбира на какъв език му говорят.

— Какво доказателство имаш, за да подкрепиш подозренията си, и как си се сдобила с него?

Рейчъл разказа накратко за събитията, довели до откриването на зелената кожена кутия, и описа какво бе открила вътре.

— Носиш ли материалите?

Рейчъл отвори чантата си и извади копия от завещанието на Върнън Толивър и двете писма. Тейлър си сложи очила за четене и тя отпи мълчаливо, докато той се запознаваше с документите.

— Казвай — настоя тя, когато той остави писмата настрани.

Столът проскърца, когато се изправи и отиде отново до бара, а после посочи чашата й, за да попита дали иска още. Тя поклати глава и отбеляза колко време отдели той, за да си долее джин и тоник. Рейчъл заподозря, че нарочно се бави.

— Стига вече, Тейлър — наруши мълчанието тя. — Има ли смисъл да се надявам на дело, или губя и твоето, и моето време?

— За твоето не знам, но моето със сигурност не го губиш — отвърна той и се усмихна бащински, при което бръчиците около очите станаха по-изразени. — Най-напред обаче искам да ти задам няколко въпроса. Първо, откри ли нотариалния акт?

— Не, нямаше го в кутията.

— А в зелената кутия намери ли смъртния акт на дядо си?

Рейчъл поклати глава.

— Ами документ, с който пралеля ти поема попечителството над баща ти?

Изненадана, че не се беше сетила за това, тя поклати глава.

— Не, не съм.

— Баща ти й е бил повереник, нали?

Рейчъл смръщи вежди.

— Така предполагаше.

— Питам, защото като настойник на баща ти пралеля ти може да е продала земята, понеже е било в негов интерес. За целта, разбира се, е трябвало да получи одобрение по съдебен път. Проблемът в този случай са датите. — Рейчъл се наведе над бюрото, за да види онова, което той сочеше с върха на химикалката. — Писмото на дядо ти е от 13 май 1935, на Пърси от 7 юли. Можем да предположим, че нотариалният акт е бил прехвърлен скоро след това. Дори Майлс да е починал дни, след като е изпратил писмото до сестра си, тя няма как да е била официално известена за смъртта му толкова скоро. Колелата на бюрокрацията през 1935 година са били дори по-бавни, отколкото сега, още повече, че той е починал в чужбина, във Франция.

Рейчъл усети погледа му по лицето си.

— Да не би да искаш да кажеш, че дори леля Мери да е била настойник на татко в даден момент, по времето, когато нотариалният акт е бил прехвърлен на името на Пърси Уоруик, не е била?

— Точно така.

— Ако леля е станала настойник след продажбата на земята, в този случай сделката законна ли е?

— Не. Съдебното решение не се отнася за задна дата, така че покупко-продажбата на земята си остава измама.

Рейчъл протегна ръка към разредения с тоник джин и отпи глътка, за да навлажни пресъхналото си гърло. Остави чашата на бюрото и попита:

— Това означава ли, че имаме основание за дело за измама?

Тейлър протегна ръка към писмото на дядо й.

— Първо, имаш ли друг подпис на Майлс Толивър, с който да докажем, че той е написал писмото?

Рейчъл се замисли за счетоводните книги, подписвани от дядо й, които откри в кабинета на „Хюстън Авеню“.

— Знам откъде да взема образци от почерка му — кимна тя. — Това решава проблема. Какво друго?

Тейлър се поколеба и Рейчъл се запита дали той не се бореше с нежеланието си да предприеме съдебни действия срещу Пърси Уоруик.

— Трябва да си сигурна, че нотариалният акт е бил прехвърлен и че въпросният парцел е купен от Пърси. Това можеш да разбереш, като отидеш до съда в Хаубъткър и провериш в архива дали съществува нотариален акт, прехвърлен от пралеля ти на Пърси Уоруик приблизително около датата на бележката му. След като провериш, ще поговорим отново.

— Ако обаче открия, че е имало подобна покупко-продажба, това достатъчно ли е, за да докажа, че е извършена измама?

И този път Тейлър не й отговори веднага.

— Въпреки че името на Мери Дюмонт е на нотариалния акт, брат й изрично е написал тя да съхранява земята, докато синът му не навърши двайсет и една. Ако Мери Дюмонт е продала земята по свое решение, без съдебно одобрение, значи става въпрос за измама.

— А има ли срок на давност за извършена измама? — попита тя и притаи дъх.

— Да, но срокът започва от момента, когато измамата е разкрита. Къде точно се намира парцелът до Сабин? Има ли нещо на него?

Тя въздъхна бавно.

— Предполагам, че там „Уоруик индъстрис“ са построили огромен дървопреработвателен завод и административни сгради. Наблизо има и жилищен комплекс. — Очакваше Тейлър да остане изненадан, но единствената му реакция беше да завърти чашата върху мократа салфетка. — И на какво ще имам право, ако бъде доказано, че е извършена измама? — попита тя.

С леко присвити очи Тейлър обясни:

— Ако нотариалният акт е неправилно издаден, като наследница на баща си имаш право да получиш не само земята, но и всички съществуващи подобрения и постройки. Изключение може да се направи единствено за жилищния комплекс.

Рейчъл затвори очи и стисна палци. Супер! Беше дори повече, отколкото се бе надявала. За пръв път от много време почувства, че има причина да живее. Вдигна очи право към адвоката.

— А ти как ще се почувстваш, ако съдя Пърси Уоруик за онова, което си е мое?

Тейлър се намръщи.

— Ти… сериозно ли искаш земята?

— Разбира се. Не се интересувам от парична компенсация.

Адвокатът я наблюдава дълго, след това се отпусна назад на стола и преплете пръсти върху корема си.

— Не забравяй, че сама ме попита — предупреди я той, — така че слушай. Въпреки че имаш право, ще бъда силно разочарован от теб, Рейчъл. Действията ти могат сериозно да навредят на най-ефикасно управляваната и успешна фирма в тази част на щата, да не говорим, че ще очерниш един от най-забележителните хора в Тексас. — Той замълча, за да й даде време да оспори думите му, но тъй като тя мълчеше, адвокатът продължи: — Знам, че си наследила пари, Рейчъл, първо благодарение на щедростта на леля ти, а след това — той поклати тъжно глава, — след ужасната, ненавременна смърт на родителите ти и по-малкия ти брат. Аз, разбира се, не знам защо Пърси Уоруик е сключил подобен договор с Мери Дюмонт през 1935 — ако наистина го е сключил, — но предполагам, че е имал основание. Времената тогава са били трудни и е възможно въпросната покупко-продажба да е предотвратила финансовия крах на пралеля ти, следователно и на наследниците им, а ти си една от тях. — Той взе чашата. Очите му вече не я гледаха с бащинска топлота. — Това е отговорът на въпроса ти. — Между другото, не се чувствай длъжна да обядваш с мен.

Рейчъл отвърна на нетрепващия му поглед.

— Ще видим — отвърна тя. — Благодаря ти за откровеността. Радвам се, че се обърнах към подходящия човек, който да води делото, ако стигнем до дело.

Тейлър остави чашата.

— Какво?

— Нямам желание да наранявам Пърси Уоруик, нито да отнема на внука му наследството. Не ми трябва дървопреработвателен завод. Затова пък се интересувам от замяна — семейната ми плантация „Съмърсет“ за индустриалния комплекс на Пърси край Сабин.

Тейлър я наблюдаваше мълчаливо, след това по лицето му се разля усмивка.

— Така — отвърна той, — това вече ще го преглътна.

Тя погледна часовника си.

— Та като спомена преглъщане, часът е дванайсет. Готов ли си за хамбургера? Аз черпя.

Той се изправи бързо.

— Да не би да си въобразяваш, че ще минеш само с един хамбургер? Искам и пържени картофки, и лучени кръгчета, а за десерт двоен шоколадов кекс с шоколадова заливка.

Рейчъл метна чантата си на рамо.

— А се притесняваш за вредните навици на Кари.

65.

Рейчъл последва стрелките към архива в съда на Хаубъткър. Беше понеделник следобед след срещата с Тейлър Съдърланд. Избра времето като най-подходящо, за да влезе и излезе незабелязана от Хаубъткър. Беше октомври, но жегата притискаше града и по улиците не се мяркаха много хора. Повечето бяха полегнали за следобедна дрямка след обилния обед или се криеха на хладно зад щандовете в магазините си. Резервира стая в мотел в съседната област, в случай че се почувстваше твърде уморена да измине тричасовия път до Далас след изпълнението на мисията.

Рейчъл не беше виждала никога служителката в архива, но бе сигурна, че чиновничката ще я познае. Дори жената да не беше минала, за да изкаже съболезнованията си на погребението, беше достатъчно да погледне закачения зад нея портрет на пралеля й, рисуван през 1914 година, след откриването на сградата на съда, за да се сети коя е. Прииска й се да остане анонимна. Мат щеше да хукне да я търси в мига, в който научеше, че се намира в града, и тъкмо затова тя смени зеленото си беемве, което Еймос познаваше, с черния „Събърбън“ на Кари и си запази стая в мотел в друга област. Не можеше да рискува да го види, защото не знаеше как ще се отрази срещата на решителността й. Ако подозренията й се окажеха основателни, за тях така или иначе нямаше да има никаква надежда. Никога вече нямаше да изпитва същото към Пърси, а Мат никога нямаше да й прости, ако принудеше дядо му да се яви в съда и разкриеше, че е извършил измама. Беше напълно сигурна, че няма да се стигне дотам, но самата заплаха щеше да съсипе онова, което съществуваше между тях. Трябваше да си свърши работата, преди той или дядо му, или Еймос да влязат случайно.

Жена на средна възраст с лятна рокля я оглеждаше любопитно, докато приближаваше, и се опитваше да си припомни откъде познава кльощавото момиче с изпито лице.

— Заповядайте — започна тя и зяпна лявата й ръка, когато Рейчъл я отпусна върху изтъркания чамов плот.

— Имам нужда от малко помощ — отвърна Рейчъл. — Искам да видя копие на нотариалния акт, прехвърлен през 1935 на Пърси Уоруик от Мери Толивър Дюмонт. Датата трябва да е около осми юли.

Очите на чиновничката заблестяха, когато я позна. Погали ръката на Рейчъл.

— Госпожице Толивър, от името на цял Хаубъткър приемете най-искрените ни съболезнования за сполетелите ви загуби — заговори тя и подчерта „загуби“, като по този начин очевидно включваше и загубата на „Съмърсет“.

— Благодаря. Много сте мила — отвърна равнодушно Рейчъл. Винаги говореше така, когато искаше да откаже някой непознат от други въпроси.

— Един момент, ако обичате, ще проверя индекса за този период. — Докато правеше справката, Рейчъл не откъсваше поглед от входа. Служителката се върна с дебела книга. — Страница триста и шест — уточни тя. — Ако ви трябва някаква помощ…

— Благодаря, ще се справя и сама. Страница триста и шест.

Тя отнесе тома до една маса, настрани от любопитния поглед на чиновничката, и откри веднага отговора, който търсеше. На страница триста и шест беше записано, че на 14 юли 1935 година Мери Толивър Дюмонт е прехвърлила нотариален акт за земя на Пърси Матю Уоруик. Описанието на парцела съответстваше с описанието в завещанието на Върнън Толивър. Приложеният план показваше, че парцелът граничи с река Сабин. Имаше и обща граница с имот, който тя позна, че е „Съмърсет“.

Вдигна поглед от книгата и усети кисел вкус в устата си. Завладя я толкова силна ярост, че се разтрепери. Пърси… и леля Мери, крадци и мошеници… да мълчат през всичкото време, докато лъжата е изяждала майка й отвътре, съсипвала е отношенията в семейството й, така че тя вече не можеше да се прибере у дома. Колко различно щеше да бъде, ако баща й знаеше истината. И родителите й, и по-малкият й брат щяха да са все още живи…

Тя пренесе отворената книга при служителката и посочи картата.

— Има ли някакво сведение, което да покаже какво, ако изобщо има нещо, е построено на този парцел?

Жената повдигна леко очила, за да огледа по-добре скицата.

— Данъчният регистър ще покаже, но няма нужда да проверявам. Там се намира дървопреработвателният завод и заводът за хартия на „Уоруик индъстрис“.

— Сигурна ли сте?

— Напълно. Къщата ни е съвсем наблизо. — Тя посочи място на скицата. — Живеем в квартала, който „Уоруик индъстрис“ построи за работниците. Съпругът ми е техник в завода.

— Наистина ли?

Тонът на Рейчъл накара жената да я погледне остро. Служителката отдръпна пръста си, очевидно изненадана защо младата госпожица се интересува от местоработата на съпруга й, където имаше и осигуровки, и премии, и пенсионен план. Да не би да беше решила да съсипе всичко това, след като вече не притежаваше нищо?

— Бихте ли ми казали защо се интересувате?

— Възможно е да имам законно право над парцела — отвърна Рейчъл и гласът й прозвуча като пропукване на лед. — Бихте ли извадили данъчните регистри на тази собственост, а също и датата, на която Мери Толивър Дюмонт е станала настойник на Уилям Толивър. Сигурно е подала документи през 1935.

— Този архив е долу в мазето и ще ми отнеме известно време.

— Ще почакам.

Чиновничката се оттласна от плота с учудено изражение, без да крие колко неловко се чувства, и се скри зад някаква врата. Рейчъл усети как я обхваща страх. Какъв късмет извади само, съпругът й работеше при Мат. Ами ако жената — и без това вече проявяваше любопитство — му разкажеше какво е търсила, а той на свой ред хукнеше да съобщи на Мат? Ако беше в завода, щеше да му трябва поне половин час, за да се върне до града. Щеше да даде двайсет минути на жената, преди да се качи в „Събърбън“-а.

Канеше се да тръгва, когато жената се показа.

— Ето копие от данъчните декларации от 1984 — шляпна тя листа на плота, — а това е съдебното решение, с което на пралеля ви се дава настойничество. Друго? — Тя погледна многозначително часовника над фонтана. — Времето ми за почивка отдавна мина.

Рейчъл погледна бързо датата, на която баща й официално беше станал повереник на леля Мери — 7 август 1935 година.

— Моля да ме извините, но имам още една молба — продължи тя. — Искам фотокопие на страница триста и шест, както и на скицата от нотариалния акт.

Служителката стисна устни.

— За това се плаща — заяви тя.

Рейчъл отвори портфейла си.

— Колко?

След десет минути, изпълнени с напрежение, фотокопията бяха в чантата й и тя излезе, но на входа се обърна и погледна назад. Точно както предполагаше, чиновничката беше притиснала телефонната слушалка до ухото си и четеше на слушателя в другия край на линията нещо от регистъра с нотариалните актове.

— Мат, обажда се Къртис. Не знам дали е важно, но жена ми току-що звънна от съда. Каза, че Рейчъл Толивър е била при нея допреди няколко минути.

Притиснал слушалката до ухото си, Мат извъртя стола от прозореца, през който се взираше нещастно през последния час.

— Какво? Рейчъл Толивър е в града?

— Именно. Мари каза, че е питала за някакво решение за попечителство.

— Още ли е там?

— Жена ми обясни, че току-що била тръгнала.

— Споменала ли е къде отива?

— Не, шефе. — От въздишката на Кърт стана ясно, че се пита защо изобщо му трябваше да звъни, след като Мат очевидно се интересуваше само от Рейчъл Толивър. — Мари каза, че не се държала много любезно. Мислех, че ще се поинтересуваш какво е ровила.

Мат натисна копчето на микрофона, върна слушалката на място и стана.

— Интересувам се, Кърт. Какво е търсила? — Отвори вратата на гардероба и дръпна спортното си сако от закачалката.

— Била е в архива, за да разпитва за нотариален акт, който Мери Толивър е прехвърлила на дядо ти през юли 1935 година — уточни Кърт. — Изглежда, по това време госпожица Мери е продала на господин Пърси някаква земя.

Мат застина на място, както бе понечил да мушне ръка в ръкава. Дядо му никога не беше споменавал, че е купувал земя от Мери. А Рейчъл защо ли се интересуваше?

— Сигурен ли си, че Мари е разбрала правилно?

— Колкото и че довечера ще похапвам кюфтета. Нали днес е понеделник? Жена ми разправяше, че не изглеждала много добре. Била адски отслабнала. Видяла я била на погребението на госпожица Мери. Тогава била поразително красива. Мари рече, че вече не прилича на същото момиче.

— И аз така чух — отвърна Мат и си дооблече сакото. — Мари каза ли от кой парцел се е интересувала?

— Каза, каза. Става въпрос за земята, на която стоя в момента.

Мат впери невиждащ поглед през прозореца.

— На завода ли?

— Именно. Мари се притеснила от интереса, който проявявала. Каза, че момичето изглеждало… ядосано.

— Сигурно — отвърна Мат. Добре, помисли си той. Гневът те държи на повърхността. Тъгата може единствено да те потопи. Въпросът бе срещу кого е насочен гневът й.

— И още нещо, шефе. Когато Мари я попитала защо се интересува от земята, на която е вдигнат завода, тя отвърнала, че може да има законно право над тази земя. Това пък какво трябва да означава, по дяволите?

Мат си припомни думите на Бърти Уолтън „вътрешна сила… цел“. Спомни си и думите, които Рейчъл бе казала на Еймос: „Много скоро ще разбереш.“

— Нямам представа, Кърт, но тръгвам, за да разбера.

— Още нещо трябва да ти кажа, Мат — продължи Кърт. — Момичето на Толивър накарало Мери да провери датата, на която съдът е дал попечителството на баща й Уилям Толивър на госпожица Мери. Кажи сега, цялото това ровене и душене не ти ли се струва зловещо?

Мат беше отворил вратата на офиса си, стиснал ключовете от автомобила в ръка.

— Благодаря ти, Кърт и… колкото по-малко говориш по този въпрос, толкова по-добре, разбра ли ме?

— Разбрах, шефе. Научил съм се никога да не казвам нищо на жена, ако не искам въпросът да го нищят по всички веранди в цялата област.

— Браво на теб — побърза да добави Мат.

Изтича от офиса към колата и набра номера на Еймос, докато излизаше от паркинга.

— Сюзан? Обажда се Мат Уоруик. Би ли ме свързала с Еймос?

Наложи се да го прекъснат, защото даваше показания под клетва.

— Какво има, Мат? — попита той разтревожено. — Да не би да е нещо с Пърси?

— Не, Еймос. Извинявай, че те изплаших. Става въпрос за Рейчъл. Казаха ми, че е в града. Каква кола кара?

— Последния път, когато я видях, беше със зелено беемве. Тъмнозелено. Да не би да искаш да кажеш, че е в града и не ни е казала? Пролича му, че е обиден. — Ти как разбра, че е в Хаубъткър?

— После ще ти разкажа. Сега отивам да я намеря.

— Мат…

— По-късно, Еймос — отсече той и го прекъсна, за да се обади другаде. Ако се беше установила в Далас, може би вече бе поела обратно. Набра нов номер.

— Искам да говоря с Дан — каза той на диспечера и след няколко секунди чу гласа на шерифа на област Хаубъткър. Мат му каза молбата си.

— Тъмнозелено беемве — повтори шерифът. — Ще изпратя момчета на магистралата и ако я видят, веднага ще ти звънна.

— Ако я засекат, кажи им да не прекаляват, когато я спрат — нареди Мат.

— В какво да я обвиним?

— Все ще измислят нещо, но нека да са любезни.

Мат се замисли над следващия си ход. Беше станало почти четири. Надяваше се Рейчъл да осъзнае, че не е в състояние да пътува към Далас толкова късно. Ако тръгнеше, щеше да попадне в трафика на пиков час — истински ад в Тексас. Набра офиса си.

— Нанси, позвъни в хотел „Феърфакс“, в „Холидей Ни“ и „Бест Уестърн“ и попитай дали при тях се е регистрирала Рейчъл Толивър. Ако не я откриеш, остави им моя номер и ги помоли да ме уведомят в мига, в който се появи. След това ми кажи какво си открила.

След като трийсет минути обикаля из града, така и не видя тъмнозелено беемве, а секретарката му звънна, за да му съобщи, че госпожица Толивър не била регистрирана в нито един от трите хотела, на които е звъняла. Тъй като не знаеше какво да прави, Мат обърна рейнджроувъра към „Хюстън Авеню“, за да разпита дядо си от къде на къде ще си мисли Рейчъл, че има законно право над завода.

66.

Мат затича по стълбите към кабинета на втория етаж, където дядо му прекарваше все повече време напоследък. От смъртта на Мери и последвалите трагични събития беше изгубил енергията си. Нямаше апетит и се отказа от обичайните си упражнения в кънтри клуба. Посещенията му в офиса се брояха на пръсти, от два месеца не беше обикалял обектите на дървосекачите и пропускаше сбирките на Клуба на старите приятели в кафенето на съда всеки вторник.

Мат и Еймос все повече се притесняваха за ума и здравето му и всеки ден обсъждаха настроението и държанието му.

Изненадан, че внукът му се прибира няколко часа по-рано от обикновено, Пърси изви иронично вежди, когато Мат отправи към дядо си познатия му поглед „хич не се бъзикай с мен“.

— На какво дължа това удоволствие? — провлече той и протегна на фотьойла пред камината обутите си в чехли крака. Мат забеляза, че са му донесли поднос с обяд — купа от любимата му пилешка супа с фиде, напълно изстинала до недояден сандвич с шунка.

Той посегна към сандвича и чак сега се сети, че е пропуснал обяда.

— Рейчъл Толивър е била в града.

Пърси вдигна глава.

— Ти как разбра?

— Съпругата на Кърт му е звъннала от съда и той ми каза. Опитвам се да открия колата й, но така и не успявам. — Сандвичът беше изяден на две хапки и Мат го преглътна с вече стоплилия се студен чай на Пърси, избърса уста и придърпа стол, за да седне срещу него. — Мари казала, че Рейчъл проверявала нотариалния акт за парцел, който Мери Дюмонт ти е продала през 1935. Според Мари била като обсебена.

Дори да се беше питал дали има нещо в цялата тази работа, сега имаше доказателство. Мат видя как дядо му пребледнява.

— Досега не съм знаел, че заводът край Сабин е построен на земя, купена от Мери — продължи той. — Питам се откъде е разбрала

Рейчъл и какво й влиза в работата.

Пърси въздъхна и отпусна глава назад.

— О, Мат…

— Какво става, дядо? Кажи ми.

— Загазихме. Според мен Рейчъл е открила документите, които Мери смяташе да унищожи в деня, когато почина.

Мат усети как стомахът му се свива.

— Какви документи?

— Документите в сандъка, който Мери е изпратила Хенри да отвори. Не помниш ли, че Саси ни разправяше, че последните й думи били, че трябвало да отиде на тавана? Саси, изглежда, е казала и на Рейчъл и тя се е досетила, че горе има нещо важно и се е качила, за да го открие. Еймос каза, че след като завел Рейчъл в стаята й, вечерта, когато стана катастрофата, видял документите, пръснати по леглото й… били в зелена кожена кутия, която помня, че беше на Мери…

— Какво толкова е имало в тях, че е накарало Рейчъл да отиде в архива на съда?

Пърси вдигна ръка, за да го накара да не бърза толкова.

— Еймос забелязал, че единият бил завещанието на Върнън Толивър. В същото завещание Върнън посочвал, че оставя парцел край река Сабин на сина си Майлс…

Мат се намръщи объркан.

— Чакай малко. Нали каза, че не бил оставил нищо на Майлс, че Мери била наследила всичко?

— Никога не съм твърдял подобно нещо. Двамата с Мери оставихме хората да мислят, че е така. Не че между двете има кой знае каква разлика.

Мат приближи стола си по-близо до него.

— Чакай малко. Значи Уилям така и не е разбрал, че баща му е наследил някаква част от имотите на баща си.

— Именно.

— И тази информация е била скрита от него нарочно.

— Точно така.

— Мери ли я е скрила?

— Да.

Мат усети как сандвичът с шунка заплашва да се върне.

— И сега Рейчъл знае истината и че една лъжа е разбила семейството ѝ.

— Така излиза.

— А нашият завод е построен върху земята, която е наследил Майлс.

— Да.

— Как я е получила Мери, за да ти я продаде?

Пърси прокара обсипаната си със старчески петна ръка по лицето и деветдесетте години му проличаха.

— Страхувам се, че останалите документи в кутията обясняват точно това. Еймос каза, че е видял две писма… едното с моя почерк, а другото така и не успял да огледа, защото Рейчъл пъхнала всичко обратно в кутията, но предполагам от кого е било…

Мат усети как стомахът му се надига, когато дядо му посегна към чашата с вода. След като отпи две глътки, той продължи:

— Другото писмо е било от Майлс и в него инструктира Мери да пази земята, докато Уилям стане на двайсет и една.

— Мили боже… — възкликна слисаният Мат, — да не би да ми казваш, че Мери не е изпълнила желанието на брат си и независимо от всичко е продала земята?

Пърси кимна.

— Точно така — потвърди тихо той.

— Сигурно не ти е показала писмото.

— Разбира се, че ми го показа. Така разбрах какво пише в него.

Мат го наблюдаваше онемял. Усети, че го заливат горещи вълни.

— Дядо, значи вие двамата с госпожица Мери сте били наясно, че извършвате измама.

— На пръв поглед изглежда точно така — въздъхна Пърси, — но го направихме от загриженост към Оли, Уилям, към мен и… Матю. Семейство Дюмонт имаха финансови затруднения и Оли щеше да изгуби магазините си. Този добър човек никога нямаше да вземе пари от мен, а Мери беше разорена. Аз търсех да купя земя край реката, за да мога да построя завод за преработка на дървен материал, затова тя ми предложи парцела на Майлс. Покупко-продажбата беше напълно законна. Името на Мери беше на нотариалния акт като новата собственичка. Що се отнася до писмото на Майлс, тя имаше право да

прави с него каквото пожелае. Лошото беше, че момчето така и не разбра, че е наследил нещо от баща си.

Мат, скочи, беше толкова ужасен, че не можеше да остане седнал. Сега вече знаеше какво е измъчвало дядо му през последните месеци. Беше се сетил, че Рейчъл е разкрила стореното и е чакала подходящ момент, за да нанесе удара си.

— Ти имаш ли представа как се е отразила тази измама на отношенията между Рейчъл и майка й? Знаеш ли какво е причинила на семейството им?

— Докато не спомена преди няколко месеца, нямах никаква представа, сега искрено съжалявам. Сигурен съм, че и Мери е съжалявала, но тя беше безсилна, нямаше как да промени нещата, след като проблемът вече се появи. По това време Алис беше решила, че Рейчъл представлява заплаха за наследството на Уилям, а пък аз бях построил ядрото на „Уоруик индъстрис“ на този парцел. Мери трябваше да мисли за други неща, не само за истината пред племенника й, особено като имаше предвид що за жена си е взел.

— А Мери не е ли могла да продаде безценния си „Съмърсет“, за да спаси магазина на Оли? — попита ужасеният Мат.

— В онези дни Мери нямаше как да се откаже от „Съмърсет“. Земята тогава не струваше нищо, а аз бях готов на всичко, за да помогна на Оли. Освен че той беше най-добрият човек, когото някога съм познавал, той спаси живота ми във Франция. Изблъска ме настрани и пое взрива на гранатата. Тогава изгуби крака си.

Мат прекара ръка през косата си и отново се тръшна на стола. Господи, колко много не знаеше за семейството си.

— А какво е пишело в твоето писмо?

— Че съм съгласен с продажбата, но сам можеш да се сетиш, че след петдесет години не помня какво точно съм написал. Единственият начин Рейчъл да научи приблизителната дата на покупко-продажбата и че аз съм купувачът е било от бележката ми. Когато си отишъл у тях вечерта на катастрофата, тя вече е била прочела документите и е навързала нещата. Това е единственото обяснение за отношението й към теб и намеците, че двамата с Мери сме измамници.

Мат се приведе напред.

— Искаш да кажеш, че сега Рейчъл има писмо, което излага на риск завода край Сабин? Дядо, как е възможно да създадеш фирма за

стотици милиони долари на земя, за която нямаш стопроцентово сигурен нотариален акт?

Пърси замахна немощно с ръка.

— О, Мат, откъдето и да го погледнеш, земята беше на Мери, тя имаше пълното право да продава, а пък аз пълното право да я купя. Нямаше нищо нередно, нямаше скрито-покрито. Откъде да знаем, че продажбата ще бъде поставена под въпрос? Ако Мери не беше запазила писмата…

— А защо ги е запазила? — попита Мат.

— Сигурно, защото сърце не й е давало да се раздели с последното писмо на брат си и сигурно е запазила и моето, за да… за да се успокоява, че не е действала сама, когато е погазила доверието му.

Мат имаше чувството, че кръвта му се е оттекла в краката.

— Или може би, за да те изнудва по-късно.

Пърси го погледна ужасен.

— Не, разбира се! Как е възможно да си помислиш, че Мери е способна на подобна постъпка.

— Защо Мери ти е показала писмото от брат си? — продължи да разпитва Мат. — Защо не го е запазила за себе си, вместо да те въвлича в тази измама?

— Защото не беше такъв човек! — сопна се Пърси и скулите му поаленяха от възмущение. — Не искаше да ме въвлече в нещо, без да знам в какво се забърквам.

— Боже, каква почтеност! — подхвърли саркастично Мат, без да крие яда си. — Така не й се е налагало да носи сама товара на лъжата.

Пърси стовари длан върху подлакътника.

— Мери си приказките, момче! Не бързай да отсъдиш, преди да си наясно за какво говориш. Мери ми показа писмото, за да ми даде шанс да й откажа. Съгласих се, защото нямах друг избор. Уилям щеше да стане на двайсет и една и щеше да наследи единствено парче подгизнала земя. По онова време беше на седем. Магазинът оцеля, „Съмърсет“ процъфтяваше, областта се радваше, че съм осигурил работни места, които, ако не беше парчето земя, трябваше да създам някъде другаде, а както Мери обеща, Уилям я наследи. — Той замълча, за да преглътне бързо вода. — Не казвам, че онова, което сторихме,

беше редно, но ако бяхме постъпили правилно по онова време, нямаше да стигнем доникъде.

Мат осмисляше казаното от дядо му шокиран. Най-сетне заговори.

— Значи вие с Мери сте сключили сделка и затова тя е обещала на Уилям да стане неин наследник. Защо тогава, дяволите да го вземат, подведе Рейчъл?

Пърси въздъхна тежко.

— Защото по времето, когато даде обещание на Уилям, не предполагаше, че Рейчъл ще се окаже толкова способна.

Мат поклати глава. Не можеше да повярва.

— По дяволите, дядо — рече тихо той. — Оли знаел ли е за писмото на Майлс?

Пърси го погледна вбесено.

— Не, разбира се. Той никога не би одобрил подобна сделка.

— Типично за човека, когото познавах. Добре, дай да се успокоим и да обсъдим намеренията на Рейчъл. Ако писмата докажат измамата, мислиш ли, че ще ни съди, за да си върне земята на баща си?

— А, не — побърза да отговори Пърси. — Тук не става въпрос за алчност. Тя иска да си върне онова, което мисли, че й принадлежи, и е решена да го получи, също както би постъпила пралеля й. Рейчъл ще иска размяна. Парцела край Сабин за „Съмърсет“. Мери би постъпила по този начин.

— В такъв случай — отвърна Мат и си пое облекчено дъх, — проблемът е решен. Просто й върни плантацията.

В очите му проблесна нещо и Мат, веднага разпознал изражението, се отдръпна, сякаш го беше лъхнала лоша миризма. Приведе се напред.

— При тези обстоятелства ще й го върнеш, нали?

Пърси изгъргори нещо.

— Дори няма да се стигне до този въпрос, когато Рейчъл чуе онова, което имам да й казвам. Убеден съм, Матю. Затова е изключително важно да я откриеш. Тя трябва да чуе цялата история.

„Матю“. Никога не го наричаше като съименника му. Усети странна болка под слънчевия сплит.

— Само за сведение, ако все пак се стигне дотам и откажеш да направиш онова, което иска Рейчъл, как ще постъпиш, ако тя реши да

вземе завода?

— Зависи доколко е изпипан казусът й.

— Ами ако е наистина изпипан?

Пърси се намести на креслото.

— Не ме притискай, Мат. Ще постъпя както преценя, че е редно, друго не мога да ти кажа.

— Сигурно. — Почувства се обиден. — На твое място не бих разчитал, че Рейчъл ще прояви разбиране и ще прости, след като чуе разказа ти, дядо. Не вярвам, че аз бих простил, ако някой даде просто така онова, което ми се полага по право на друг. Освен това никога не бих простил, ако някой е преметнал баща ми, без значение каква е причината.

Заплахата увисна между тях.

— Ясно — отвърна Пърси и облиза пресъхналите си устни.

Мат почувства, че има нужда да проясни главата си и да даде малко простор на чувствата си. Тръгна към вратата, но си спомни нещо и се върна обратно.

— Видях, че Еймос е предал къщата на Мери на Дружеството за опазване на исторически забележителности.

— Не знаех.

— Сигурно. Одеве видях един черен „Събърбън“, паркиран пред гаража, шибидахът беше отворен, а Хенри изнасяше разни неща.

— Синко, била е Рейчъл! — извика Пърси. — Еймос не би предал къщата, преди тя да е взела каквото иска.

Последните му думи бяха отправени към зейналата врата, тъй като Мат вече летеше надолу по стълбите.

67.

— Тя кога тръгна, Хенри? — попита Мат.

— Преди трийсетина минути, господин Мат — отвърна Хенри. — Не ни беше предупредила, че ще идва. Щеше да си е тръгнала отдавна, ако леля Саси не се беше отбила. Сега живее у мама.

Мат кимна.

— И не ти ли каза къде отива?

— Не, господине. Нито думичка. Изглежда, искаше да се махне от Хаубъткър час по-скоро. Не я виня.

Мат въздъхна отчаяно и набра номера на шерифската служба. Сега вече разполагаше с описание на колата й, а Хенри дори беше забелязал личния регистрационен номер „Лекокрила пчела“. Умно момиче беше Рейчъл. Беше го отклонила от следата, като беше разменила беемвето с автомобила на приятелката си. Регистрационният номер щеше да даде на детектива следа. След като съобщи на шерифа новата информация, той затвори.

— Казваш, че единственото, което е взела, са вещите от стария армейски сандък на Оли, така ли? — попита той.

— Да, господине. Взе тях и стари счетоводни книги, които се търкалят тук един господ знае откога. Бяха на брата на госпожица Мери. Не пожела нищо друго.

„Необходими са й, за да ги представи в съда, ако започне дело срещу нас“, предположи Мат.

— Казала ли е нещо на Саси?

Хенри поклати глава.

— Нищо не й е казала, което да не съм чул, освен… госпожица Рейчъл рекла само, че тази вечер нямало да се връща, не че знам къде ще се връща. Леля Саси се притесняваше, защото госпожицата изглеждаше уморена, ставаше късно, а знаем какво се случи с техните, когато бяха уморени. Тя обаче каза на леля Саси да не се притеснява. Имала си резервация в някакъв мотел и щяла там да отседне.

Мат се замисли.

— Къде е телефонният указател, Хенри?

Беше готов да се обзаложи, че ще отседне в Маршъл, град на около час път. Щом взе указателя, той отвори жълтите страници на списъка с мотелите и започна да набира. Успехът дойде с втория опит. Служителят в „Гуднайт Ин“ в Маршъл потвърди, че имат гостенка на име Рейчъл Толивър, която се била регистрирала за една нощ. Мат благодари на Хенри и се втурна към автомобила.

Рецепционистът от вечерната смяна в „Гуднайт Ин“ беше пенсиониран човечец, който работеше, за да си докара нещо допълнително към пенсията. Той изслуша молбата на Мат, без да крие колко е притеснен. Мат очаквал Рейчъл вече да е тук, тъй като била тръгнала половин час преди него, но когато почукал на вратата, нямало отговор, не я били виждали и заместниците на шерифа. Беше наясно, че онова, за което молеше човека, беше против политиката на мотелите. Някой можеше да ги даде под съд, него лично също, но той дължеше много на семейство Уоруик и Мат го знаеше. Преди години Пърси Уоруик беше спасил сина му, тийнейджър бунтар, като му беше предложил работа, докато траеше условната му присъда. Момчето постъпи в колеж, взе диплома по бизнес администрация, ожени се и сега водеше живот мечта в Атланта, Джорджия. Мат разбра по очите на човека, че помни колко много дължи на Пърси Уоруик.

Независимо от всичко правилата си бяха правила и той усети, че рецепционистът трябва да погази принципите си, за да изпълни молбата му. Всъщност, не познаваше чак толкова добре внука на Пърси Уоруик, а и мотелът имал задължения към гостите си. Мат бе готов да прояви разбиране към дилемата му, но беше напълно отчаян.

— Господин Колтър — рече той, — не бих и помислил да ви поставя в подобно неловко положение, ако не беше жизненоважно да изненадам Рейчъл Толивър.

— Не можете ли да я изненадате във фоайето?

— Така ще разваля изненадата. Веднага ще разбере какво съм намислил.

— А какво сте намислили?

Мат се ухили.

— Не е каквото предполагате, уверявам ви. Имате думата ми. Просто искам да поговоря с нея насаме.

Господин Колтър се почувства още по-неловко.

— И не можете ли да поговорите… във фоайето?

— Не — отсече кратко Мат.

— Ами… след като ми давате думата на Уоруик — той наблегна на името и погледна многозначително Мат през бифокалните си очила, — тогава ще пренебрегна правилото, но само този път. — Подаде му ключа. — Стая сто и шест. На партера, от дясната страна.

— Много съм ви задължен — отвърна Мат.

Когато Рейчъл пристигна половин час по-късно, й се стори, че рецепционистът я очаква. Поздрави я предпазливо и тя забеляза, че я оглежда тайно с крайчеца на окото си, докато попълваше бланката за регистрация.

— Ако имате нужда от нещо… каквото и да е — започна той, когато й подаваше ключа, — просто изтичайте навън и се провикнете с пълно гърло. Да знаете, че ще дотичам веднага.

Рейчъл го слушаше удивена. Какво очакваше да открие? Да не би във ваната й да имаше скорпион?

Качи се в джипа, за да отиде до стаята си, и едва сега усети колко е уморена. Пътуването до „Съмърсет“ беше изцедило силите й, но беше и постигнало онова, което тя очакваше. Щом видя плантацията и нагло щръкналите над кипарисите комини на дървопреработвателния завод отново я завладя решителността да си върне „Съмърсет“. Одеве се беше запитала има ли смисъл да се бори. Защо да се връща да живее в Хаубъткър? Въпреки че хората се гордееха с града и историята му, със спокойствието и реда, с нахлуването на нови пари и нова кръв Хаубъткър си оставаше консервативен град с класово разделение. Белите продължаваха да властват. Тя вече беше богата, млада, модерна, с прогресивни възгледи и разбирания. Защо да не вземе парите и да не се махне, да сложи началото на нова традиция в семейство Толивър, също както са направили прадедите й, дошли от Южна Каролина.

Защото мястото й беше тук, отговори си тя сама. Защото равните лехи есенни насаждения, ширнали се чак до хоризонта, я убедиха никога да не изоставя земята, напоена с кръвта, потта и труда и… саможертвата на семейството й. Никога нямаше да се откаже от наследството на децата си. Това би било най-голямото й предателство, което щеше да обезсмисли всичко досега. Изглежда, за полята се

грижеха добре. Хенри беше казал, че управителят на леля Мери все още бил на работа.

— Само че след година… кой знае какво я очаква плантацията?

Докато наблюдаваше полята, облени от лъчите на слънцето в късния следобед, тя се усмихна безмилостно. Вече знаеше.

Превъртя ключа и отвори вратата към сумрачната стая. Вътре жужеше климатик. Още преди да напипа ключа за лампата, от ъгъла долетя глас:

— Здравей, Рейчъл.

68.

Пърси седеше до телефона в кабинета си дълбоко замислен. Все още усещаше болката, която долови в гласа на Мат, когато той се обади, за да каже, че се намира в мотелска стая в Маршъл и чака Рейчъл да се регистрира. Не трябваше да оставя момчето да се колебае кой ще бъде на първо място, ако бъде притиснат до стената. Предпочиташе да не му се налага да вземе подобно решение. Той беше убеден, че щом Рейчъл го изслуша, щеше да успее да оправдае доверието, което Мери имаше в него, и щеше да задържи онова, което се полагаше на Рейчъл, за да я опази, но без да му се налага да рискува наследството на Мат.

Сега обаче имаше причина да се пита какво ли ще му струва разкритието. Заплахата на Мат — „Никога не бих простил, ако някой е преметнал баща ми, без значение каква е причината“ — рикошира като изстрел в главата му. Струваше ли си да рискува обичта и уважението на Мат, за да спаси чувствата на Рейчъл към Мери? Не можеше да разкаже историята на Мери, без да разкрие всичко за себе си, а и какво щеше да постигне, ако дори след новите разкрития Рейчъл решеше, че не може да прости на Мери? Ами ако за нея и внука на мъжа, измамил баща й, нямаше надежда? Нима като разголеше последствията от всичко, което бяха сторили двамата с Мери, хората, които бяха наранили, животите, които бяха прекъснали, и то заради „Съмърсет“, щеше да постигне нещо добро, нямаше ли само да се принизи още повече в очите на внука си? А имаше ли кураж, за да предприеме подобен риск? Погледна картината над камината. „Би ли искал да си отида от този свят, когато синът ти ме смята за нищожество?“

Потри ръце по наболата брада. „О, господи, Мери, в каква каша само ни накисна.“ Ако Мат успееше да доведе Рейчъл тази вечер, какво щеше да й каже?

Мат стана бавно от стола и изражението му издаде шока от променения й външен вид. Рейчъл подръпна смутено единия крачол на

зелените си къси панталонки надолу.

— Как влезе тук? — попита тя.

Мат вдигна виновника в ръка.

— С ключ.

Тя разкриви възмутено устни.

— А, ясно. Рецепционистът.

— Имаше да връща услуга на семейство Уоруик. Не се гордея с постъпката си, но бях в безизходица.

Тя остави чантата и отвори широко вратата, докато избутваше тежък предмет, с който да я застопори. Имаше чувството, че сърцето й се е качило в гърлото. Той изглеждаше великолепно, прекрасен, колкото го помнеше. Трябваше да си остави път за бягство от този мъж, който можеше да я извади от релсите.

— Как разбра, че съм тук?

— Звънях тук и там. Хенри пък ми каза, че имаш резервация за една вечер и няма да пътуваш днес. Реших, че ще се връщаш в Далас и логичното място, на което да спреш, беше мотел в Маршъл.

— Браво, какъв умник.

— Ти си по-умна — отвърна Мат. — Резервирала си стая извън областта и си сменила автомобила. Хитро. Успя да ме заблудиш.

— Моля те да си тръгнеш.

— С удоволствие, стига да тръгнеш с мен. Дядо умира — буквално — да говори с теб.

Страхуваше се, че ще стане така. Макар да бе обзета от горчивина, тя усети как я прободе загриженост.

— Извинявай, Мат, наистина много съжалявам, но никъде няма да ходя с теб.

— Нека поне поговорим, Рейчъл… както преди. — Той посочи стола и я помоли да седне.

— Говориш така, сякаш сме имали дълга връзка.

— Дълга е и ти го знаеш. Твърде дълга и специална, за да я захвърлим просто така. Не си ли съгласна, че онова между нас заслужава поне един разговор?

Рейчъл се поколеба, преглътна, за да навлажни пресъхналото си гърло и почувства как главата й олеква от бързото пулсиране на кръвта. Остави чантата си на масата между тях и с неудоволствие изтегли стол. Май срещата не беше чак толкова лоша идея. Щеше да покаже на Мат

коза си, за да може той да предаде на дядо си какви карти държи. Може би дори щяха да стигнат до споразумение още тази вечер.

— Разговорите няма да ни спасят, Мат — рече тя. — Предполагам, че служителката в архива е позвънила на техника ти и вече си разбрал къде съм била и за документите, които съм открила. — Мат отново седна на стола, разкопча сакото и кръстоса крака по начин, който издаваше, че е спечелил малка победа.

— Поне така ми казаха. Няма ли да затвориш вратата? Така от климатика няма смисъл.

Рейчъл погледна широко отворената врата и си спомни предложението на дребния сивокос човек на рецепцията. Какъв майтап, ако наистина си мислеше, че може да сразi Мат Уоруик. Май скорпионите във ваната бяха за предпочитане. Не обърна никакво внимание на молбата му, отвори чантата и извади фотокопията на писмата, които беше открила в зелената кутия.

— Намерих ги сред личните вещи на леля Мери, бяха прибрани при завещанието на баща й — уточни тя и ги плъзна по масата. — Както изглежда, той е завещал част от „Съмърсет“ на сина си Майлс. Тъй като вече знаеш какво съм открила в съда, значи разбираш добре какво означава тази работа. Първо прочети по-дългото писмо.

Следеше да забележи някакви знаци, че е шокиран, че не може да повярва, но лицето му си остана безизразно, трик, който беше усвоил през годините, докато е подписвал договори за „Уоруик индъстрис“. Само че нея не успя да заблуди. Забеляза как потръпнаха мускулите на челюстта.

— Предполагам, знаеш, че парцелът, за който дядо ти пише, е същият, на който е построен дървопреработвателният завод, парцелът, който двамата с леля Мери са откраднали от баща ми.

Мат сгъна замислено писмата.

— Така изглежда. Затова е важно да дойдеш и да чуеш онова, което дядо иска да ти каже. Той може да обясни защо навремето са мислели, че постъпват правилно…

— Правилно ли? — Рейчъл притисна гърлото си с длан, сякаш думата я задави. — Много добре знаеш какво причини тази измама на семейството ми, Мат, годините, които изгубих…

— Да, но дядо не знаеше, докато не му казах преди два месеца. Това, което научи, и опасенията, че сигурно си зле настроена към него

и Мери, не му дава мира.

— Това е положението — отвърна тя, без да се трогне. — Чакай малко… — Хрумна й невероятна мисъл. — Говориш така, сякаш дядо ти знае за това доказателство.

По лицето на Мат се изписа първият издайнически знак на отчаяние.

— Когато дядо научи от Еймос, че е видял завещанието на Върнън Толивър на леглото ти и две писма, едното с неговия почерк, той разбрал, че в деня, когато почина, Мери е искала да се качи на тавана заради тях. Спомни си, че е написал бележка и предположи, че писмото е било от Майлс.

— Значи е знаел какво пише в писмото на Майлс.

Мат проследи ръбчетата на листа. Очевидно не желаеше да отговори, тъй като се страхуваше да не уличи дядо си още повече.

— Ще го приема за „да“ — заяви тя. Отпусна се назад на стола. — Значи няма никакво съмнение. Той много добре е знаел, че извършва измама, като е купил земята.

Мат отпусна лакти на коленете и се приведе напред.

— Рейчъл през 1935 година е бил разгарът на Депресията. Дядо казва, че ако не е купил въпросния парцел, семейство Дюмонт са щели да изгубят всичко, включително и „Съмърсет“. Условието на продажбата било Мери да остави баща ти за неин наследник…

— Като компенсация за извършеното мошеничество — прекъсна го Рейчъл.

Мат се почувства неловко.

— Може би… но ме увери, че щом чуеш цялата история от него, ще разбереш всичко.

— За да стана жертва на очарователното му сладкодумие, също като теб ли? — сопна се тя. — Причините дядо ти да купи земята може и да са били благородни, но той също се е облагодетелствал. Имал е нужда от терен, на който да построи завода за преработка на дървен материал. Земята е била на удобно място и евтина. Ако знаеше нещо за историята на създателите на Хаубъткър, щеше да се сетиш, че семействата никога не са искали заеми едни от други. Ако чичо Оли е бил закъсал, той в никакъв случай нямало да позволи на дядо ти да го измъкне от кашата.

— Той не е знаел, че земята не е на леля Мери и тя няма право да я продава.

— Но със сигурност е знаел, че парите са дошли отнякъде. Кой друг да ги даде, ако не богатият му приятел?

Тя долови готовността на Мат да защитава дядо си, разочарованието в очите му.

— Добре — примири се той. — Какво искаш?

— Равностойна размяна. Той задържа завода, а аз получавам „Съмърсет“ и унищожавам оригиналите на писмата. Ако не приеме условията ми, тогава ще поискам земята, която принадлежи на татко. Вече съм наела адвокат, който се занимава със случаи на измама. Казва се Тейлър Съдърланд. Може и да си чувал за него.

Калейдоскоп от чувства — гняв, отчаяние, нежелание да повярва — преминаха по лицето на Мат.

— Значи ще закараш дядо ми в съдебната зала на тази възраст, ще рискуваш да съсипеш здравето му и ще унищожиш доброто му име?

— Това зависи изцяло от него. Надявам се да не се стига дотам.

— И ще потъпчеш шанса за нас ли?

— Пралеля ми и дядо ти отдавна са го потъпкали, Мат. — Тя побутна писмата към него и се изправи, за да му даде знак, че срещата им е приключила. — Сигурна съм, че когато прочете това, ще постъпи правилно заради всички, които ще бъдат засегнати.

— Защо? — попита тихо Мат, без да помръдне от мястото си, свъсил вежди.

— Защо какво?

— Защо „Съмърсет“ е по-важен и защо си готова да унищожиш всичко между нас? Може никога повече да не открием истинската си половинка… Поне аз съм сигурен, че няма да я открия.

Тя долови болката в гласа му, която отекваше също като нейната, но се насили да я приеме.

— Защото е мой дълг да опазя имота за рода Толивър. Няма да допусна да го загубя само защото една мъртва е решила да се разкае.

— Земята беше нейна, Рейчъл, и тя е имала пълното право да я завещае, на когото прецени.

— Трябвало е да се грижи за нея и да я пази за следващото поколение. Дядо ти не губи абсолютно нищо: запазва онова, което си е

негово, и причината, поради която нарича Хаубъткър свой дом. И аз искам същото, защото… — Гласът й пресекна и брадичката й потрепери. — Нямам къде другаде да отида, нямам дом.

— Рейчъл, мила…

Той скочи от стола си и я прегърна, притисна я до гърдите си, развълнуван, разтреперан.

— Аз мога да ти дам дом — рече той дрезгаво. — Мога да се превърна в причината да наричаш Хаубъткър свой дом.

Тя стисна зъби, за да не се разплаче, и си позволи миг, преди да отдръпне глава изпод брадичката му.

— Знаеш, че е невъзможно, Мат. Не и сега. Ти представяш ли си как ще се чувствам, докато гледам как заводът дими на земята, която дядо ти е откраднал от баща ми? Иронията е… — тя се вгледа в очите му, сякаш се взираше след последния кораб, който бързо се отдалечаваше, — че ако леля Мери беше оставила нещата такива, каквито бяха, ако не се беше намесила, двамата с теб можеше да сме заедно.

— Рейчъл… любов моя. — Прегръдката му стана по-силна. — Не ни го причинявай. „Съмърсет“ е просто парче земя.

— Това е семейната плантация, Мат, наследството на няколко поколения от рода Толивър. Това е земята на нашата история. Ако я изгубя… ако я видя в ръцете на човек, който не е с моята кръв… просто няма да го понеса. Как е възможно да ме молиш да не се боря за единствената връзка, която ми остана със семейството ми?

Той отпусна ръце.

— Така ли ще бъде?

Тя се обърна към масата и написа номер върху лист с логото на мотела.

— Това е телефонният ми номер в Далас. Дядо ти може да се свърже с мен там, ако днес не се разберем. Кажи му, че разполага с време до края на седмицата, за да се съгласи с условията ми. В противен случай, в понеделник сутринта давам на Тейлър Съдърланд картбланш да заведе дело.

— Ти разбираш ли, че по този начин ще принудиш дядо да предаде доверието на Мери? Как ще живее с тази мисъл?

— По същия начин, по който е живял, след като е предал баща ми.

— Искам да те попитам нещо, Рейчъл — Мат впи настойчиво очи в нейните. — Ако Мери ти беше завещала каквото очакваше, щеше ли да съжаляваш, че не си изпълнила обещанието, което си дала на майка си, и си жертвала всички онези години, които си могла да прекараш със семейството си.

Въпросът я потресе. Дори не се беше сещала да си го зададе и едва ли някога щеше да се запита подобно нещо. Той заслужаваше истината. Така щеше да му бъде по-лесно да я забрави.

— Не — отвърна тя.

Той пъхна листа с телефонния номер и копията от писмата в горния джоб на сакото.

— Значи си достойна представителка на рода Толивър. Ще се чуем — подхвърли той и излезе през отворената врата, без да поглежда назад.

69.

В кухнята на ергенското си жилище — елегантен апартамент с шест стаи над магазини с изглед към площада — Еймос оглеждаше какво има в килера, за да си приготви нещо бързо за вечеря. Беше гладен, но твърде нещастен, за да си готви нещо специално, а пък ако излезеше, можеше да пропусне обаждане от Мат или Пърси или дори — смееше ли да се надява? — от Рейчъл. Цял следобед чакаше някой от тях да му позвъни с надеждата да научи защо тя е дошла в Хаубъткър. Тук нямаше нищо за нея, освен, разбира се, хората, които я обичаха, но по всичко личеше, че тя не желае да има нищо общо с тях.

Пълнозърнест корнфлейкс, реши той и извади купичка. Господи, беше депресиран! Откакто почина Клодия, майката на Мат, не се беше чувствал толкова нещастен. Знаеше какво ще си помисли тя за тази каша. Както бе предположил, последствията от проклетия кодицил се оказваха пагубни за всички — най-много за Рейчъл, разбира се, но основната му грижа беше Пърси. Никога досега не беше виждал друг да се срива толкова бързо. Винаги безупречно облечен, самоуверен, енергичен, сега приличаше на прикован към леглото болен, който имаше нужда от пилешка супа. Очакваше да се състари, но не и да се отпусне чак толкова — не и Пърси Уоруик, магнатът, принцът, героят му.

Интеркомът на апартамента рязко прекъсна нерадостните му мисли. Сърцето му трепна. Рейчъл! Остави млякото и забърза обнадеждено.

— Да?

— Еймос, аз съм, Мат.

— Мат! — Добре, че някой се беше сетил да се отбие. Натисна копчето, за да отключи вратата към улицата. — Качвай се.

Излезе на площадката. Надяваше се да види Рейчъл зад широките рамене на Мат, но надеждата полетя надолу като взето под наем хвърчило, когато Мат пристъпи сам през вратата, а изражението му не вещаеше нищо добро.

— Не я ли намери? — попита той, когато Мат тръгна към него.

— Напротив, намерих я.

— И тя те заплю в лицето?

— Може и така да се каже. Имаш ли бира?

— Неограничен запас. Влизай.

Еймос поведе госта си в малък хол с френски врати, които се отваряха към тераса над великолепно поддържания градски парк. Това беше любимото му място.

— Ако не ти е твърде топло на терасата, ще ги изнеса навън — предложи той.

Чу как френските врати се отварят, когато влезе в кухнята, върна млякото в хладилника и извади две кутии бира. Зловещ хлад плъзна по кожата му. Умееше да надушва лошите новини също като заплаха от буря.

— Къде я откри? — попита той, когато се върна при Мат и му подаде кутийката с бира. Мат така и не беше седнал. Еймос имаше чувството, че усеща как топлината от потиснатите чувства го държи на крака, но също така долавяше леденостудения контрол, който донякъде му напомняше за грубия му баща пехотинец, когото беше опознал благодарение на разказите на Клодия.

— В един мотел в Маршъл. Сетила се е, че ще я открия, ако наеме стая в Хаубъткър. По една щастлива случайност научих от Хенри къде се намира. Заминава за Далас утре сутринта. Не го приемай лично, че не ти се е обадила, Еймос. Не ни е дошла на гости.

— Тогава защо е била в града? — учуди се той и реши да седне.

Мат отпи дълга глътка бира, остави кутийката и свали сакото си. Метна го на облегалката на шезлонга и извади две писма от джоба.

— Ти чувал ли си името Майлс Толивър?

Еймос кимна.

— Братът на Мери. Бащата на Уилям. Починал е във Франция, когато Уилям е бил на около шест и момчето е останало сирак. Затова Мери му е станала настойник.

— Добре познаваш историята на семейство Толивър. Ще ми се и аз да бях понаучил нещичко досега, но ще ти разкажа нещо, което съм готов да се обзаложа, че не знаеш.

Еймос го изслуша мълчаливо, с отворена уста, а бирата в устата му започна да киселее. Когато Мат приключи и той прочете копията от писмата на Майлс и Пърси, единственото, което успя да каже, беше:

— Колко наивен съм бил да си въобразявам и вярвам, че съм знаел нещо за семейства Толивър, Уоруик и Дюмонт от Хаубъткър, Тексас. Рейчъл какво възнамерява да прави с информацията?

— Ще съди дядо за измама, ако той не изпълни условията й.

Еймос смъкна очилата от носа си.

— Ти сериозно ли говориш? А какви са условията й?

— Иска дядо да размени „Съмърсет“ за земята, която е откраднал от нея.

— Мили боже. — Еймос затвори очи и разтри носа, където го бяха стягали очилата. След тези ужасни разкрития как бе възможно Рейчъл да иска подобно нещо?

— А Пърси дали ще се съгласи? — замисли се той.

— Ами… не знам. Каза, че ще постъпи както е редно, каквото и да означава това. Дойдох, за да те попитам дали сме загазили, ако лодката на Рейчъл все пак бъде пусната на вода.

Еймос му подаде писмата.

— Дядо ти може и да няма друг избор, освен връщането на „Съмърсет“, Тези писма са истинска заплаха. Така че отговорът е да, аз лично бих казал, че сте загазили, а нейното не е никаква лодка, ами фрегата с опънати от вятъра платна.

Мат бръкна в джоба на сакото.

— Да идем да се видим с дядо, Еймос. Трябва да го чуе от теб, защото ти си единственият човек, който може да го убеди.

Пърси беше в библиотеката, когато Мат му се обади да ги чака с Еймос. Той върна бавно слушалката на място. Беше съкрушен.

— Рейчъл няма да дойде, дядо — съобщи Мат по телефона. — Тя е интерпретирала фактите по свой си начин и колкото и да я убеждаваме, няма да постигнем нищо. Решила е да си върне „Съмърсет“ и, изглежда, е открила начина да го направи. Двамата с Еймос идваме, за да обсъдим възможностите.

— Тя… как е тя? — попита той.

— Чувства се предадена и измамена и е много зле разположена към семейство Уоруик и към паметта на пралеля си.

— Колко несправедливо към Мери — бе прошепнал Пърси.

— Ще трябва да ме убедиш, че е така, дядо.

— На всяка цена.

Пърси въздъхна и се надигна от стола с разтреперани крака. Досегашните му надежди се бяха стопили. Не се чувстваше добре. Челото му беше обсипано със ситни капчици пот, а пантофите му тежаха като олово — това не беше никак добър знак. Затътри се до интеркома и натисна копче.

— Савана, променяме плановете — изграчи той на микрофона. — Специалната ни гостенка няма да дойде тази вечер, но вкусното ти ястие няма да остане. Мат и Еймос са тръгнали насам и те ще се възползват от усилията ти. Остави всичко топло, ние сами ще си сервираме.

— И ордьоврите ли?

— Тях ги прати горе. Момчетата ще имат нужда да се подкрепят. Прати и купа лед и бутилка от най-хубавия ми скоч — додаде той.

— Господин Пърси, не звучите много добре.

— Защото не съм добре. Искам да говоря с Грейди. Имам още една молба.

Когато излезе в коридора, който в момента му се струваше като Еверест, той се качи в асансьора; използваше го много рядко, но тази вечер трябваше да се пази за онова, което му предстоеше да стори. На неговата възраст, а и както се чувстваше, утре можеше да се окаже късно. След като Рейчъл отказваше да чуе разказа му лично, той имаше намерение да оправи нещата по друг начин в присъствието на Еймос и внука си, независимо какво щеше да му струва, имаха право да научат истината.

Мат пристигна десет минути по-късно, последван от Еймос с неговия автомобил. От кухнята се разнасяше мирис на нещо вкусно и той забеляза цветята и красиво аранжираната маса и му домъчня. Гощавката беше готова, но Рейчъл нямаше да присъства. Каква трагична и ненужна загуба. Той вярваше, че ако разполага с достатъчно време, ще успее да потисне чувствата, да я забрави, но сега, след като вече знаеше на какво е отдала сърцето си, си даваше сметка, че няма да успее. Тя беше просто частица от момичето, което той помнеше, покафеняла като речна скала с остри ъгли, ала въпреки това го бе накарала да притаи дъх, когато влезе в мотелската стая, и

той бе готов да й даде всичко, което притежава на този свят, за да я поеме на ръце и да я отведе някъде… за да я люби, докато заличи болката и нещастието. Дядо му го беше предупредил и на него му се прииска да го беше послушал. Тя не беше жената, с която искаше да прекара живота си. След нея нямаше да има друга. Може би щеше да си намери съпруга, но друга жена нямаше да има.

Влезе в хола и откри дядо си, безупречен както винаги, но болезнената му бледност разтърси Мат.

— Как си, дядо?

— Готов за всичко, което съм планирал за тази вечер. Сядайте, момчета. Еймос, би ли налял? — Той посочи бутилката скоч, оставена до сребърната кофичка с лед на бара.

— С удоволствие — отвърна Еймос и двамата с Мат се спогледаха разтревожено.

Мат се настани в обичайния фотьойл с висока облегалка. Изглежда, призраците от миналото витаеха в къщата тази вечер. Неочаквано усети копнеж за майка си, за бащата, когото не познаваше. Никога досега не се беше чувствал толкова самотен. Забеляза, че възглавницата на стола беше измачкана, и това му напомни още по-осезаемо за нежната му, деликатна майка. Тя беше обзавела стаята. Тя беше избрала тапетите в синьо, кремаво и зелено, възглавниците в наситено бургундско, вече поизбелели. Помнеше разговорите, докато закусваха и обсъждаха тапетите, а дядо му казваше:

— Ще харесам всичко, което ти одобриш, Клодия. Ти не би могла да ме разочароваш.

Очевидно не го беше разочаровала. През последните двайсет и пет години тук не беше променена дори една лампа. Единствено картината над камината не беше избрана от нея. Беше от баща му, донесена от негов приятел, също пехотинец, от чужбина след смъртта му.

— Не е ли време да преобзаведем, дядо? — попита той. — Започва да личи, че всичко е много старо.

— Не ми остава още много време — отвърна Пърси и отказа да му налеят питие. — Ще те оставя ти да се занимаваш с тази работа някой ден.

— Започни с това — заяви сухо Еймос и кимна към картината.

Пърси го погледна с крива усмивка.

— Ти май не разбираш, Еймос.

— Наистина не разбирам. Извинявай, че ще го кажа, но качеството на картината е под всякаква критика.

— Тогава огледай я отблизо и ми кажи какво виждаш.

Еймос се надигна от фотьойла и пристъпи, за да огледа неуспешния опит на художника да пресъздаде импресионистичен пейзаж. Мат също изви глава. Какво намекваше дядо му? Картината беше висяла тук толкова години, че вече дори не я забелязваше. Дядо му я държеше от сантименталност, иначе тя не притежаваше никакви художествени качества.

— Някакво момченце тича към градинска порта… — започна Еймос.

— Какво държи в ръце?

— Май са… цветя.

— Какви цветя?

Еймос се обърна към Пърси, лицето му беше грейнало от изненада.

— Я… че това са бели рози.

— Синът ми Уайът беше поръчал да ми я донесат и я получих след смъртта му. Картината не е кой знае какво, но посланието означава безкрайно много за мен.

Мат знаеше какво ще последва. Долови вълнението в гласа на дядо си, забеляза сълзите в очите му. Усети как сърцето му се свива.

— Какво послание, дядо?

— Прошка. Ти знаеш ли легендата за розите, синко?

— Може да съм я знаел, но вече съм забравил.

— Разкажи му, Еймос.

Еймос със задавен глас припомни легендата, адамовата му ябълка подскачаше, както често се случваше, когато бе завладян от силни чувства. След като урокът по история приключи, той попита:

— Значи татко казва, че ти прощава. За какво?

— Задето не го обичах.

Мат бавно изпъна гръб.

— Какви ги говориш? Та ти обожаваше баща ми.

— Да, така беше — потвърди Пърси, — но го обикнах много години, след като се появи на света, когато важните години вече бяха

минали. Имах още един син. Него обикнах от самото начало. Другия — баща ти — не го обичах.

Двамата мъже го бяха зяпнали, стиснали чашите, без да помръдват.

— Двама ли? — изграчи Еймос. — Какво е станало с първия?

— Почина на шестнайсет от инфлуенца. Уайът е положен до него. Има негова снимка на нощното ми шкафче. Мери ми я е изпратила в деня, когато почина.

— Но… но… това не е ли Матю Дюмонт? — заекна Мат.

— Да, синко. Съименникът ти. Матю беше наш син с Мери.

Мат и Еймос посрещнаха в пълно мълчание спокойното признание, нарушено от тихото почукване на Грейди и отговора на Пърси.

— Влез.

Грейди влезе на пръсти, сякаш при болен човек, и остави поднос, от който се носеше апетитен аромат. На него имаше чиния с ордьоври и касетофон. След като излезе, Пърси се обърна към изпадналите в шок слушатели. Мат изглеждаше така, сякаш адът беше зейнал пред нозете му, а Еймос сякаш небесата се бяха разтворили.

— Яжте, момчета, преди суфлетата на Савана да спаднат — нареди той. — Очаква ни дълга нощ.

— Дядо — рече най-сетне Мат, — май е време да ни разкажеш историята си.

— И аз мисля, че е крайно време — съгласи се Пърси и включи касетофона.

70.

Малко по-нагоре от „Уоруик Хол“, близо до дома на семейство Толивър, Хана Баруайз се полюшваше на верандата; чувстваше се объркана. Пърси Уоруик губеше сили и сега важният въпрос беше дали да съобщи на Луси да бъде готова за най-лошото. Приятелката й никога не бе признала, но беше очевидно, също като луничките по лицето на актрисата Дорис Дей, че тя продължава да е влюбена в съпруга си.

Дали да съобщи на Луси за последното развитие на събитията, което сигурно беше тласнало Пърси през ръба? Започна се по обед, когато мярна малката Толивър да влиза в дома на Мери. Остана доста време, после Хенри пренесе някакви кашони в колата й, накрая тя си замина. Малко след като си тръгна, Мат изфуча като умопобъркан и наби спирачки на алеята пред къщата на Мери. След няколко минути се изстреля навън, сякаш трябваше да гони самолет.

Като бивш президент на Дружеството за опазване на историческите забележителности тя считаше, че е неин дълг да разпита Хенри за посещението на Рейчъл Толивър. Дружеството все още не беше получило инструкции от нея какво да правят с вещите на Мери. Тъй като Саси я нямаше, за да му затъкне устата, той й разказа доста работи. Първо, Рейчъл била взела само няколко престарели счетоводни книги от сандък на тавана. Не искала нищо друго от вещите на Мери. Това ясно подсказа на Хана какво е мнението на момичето за пралеля й. Нямаше кой да я вини, след като старата пусна такава бомба.

После измъкна от него, че Мат хукнал да гони малката, защото имал предчувствие, че щяла да се настани в някой мотел извън Хаубъткър. Как само й се искаше да е мишчица под леглото във въпросната мотелска стая, когато двамата се срещнеха. Не беше тайна, че преди надеждите на Рейчъл да гръмнат, двамата с Мат бяха много увлечени един по друг. Предполагаше, че той я е открил и тя е специалната гостенка, която очакват за вечеря, след като одеве

подслуша разговора между готвачката си и Савана, готвачката на Уорикови.

Савана се беше обадила, за да се жалва колко й била трудна работата, че момичето не идвало, а Пърси бил страшно разочарован. Хана беше готова да заложи две към едно, че той се надява да изкупи греховете си пред Рейчъл и да спаси шанса тя и внукът му да се съберат. Мат и Еймос също бяха дошли, а адвокатът й се стори дори по-сериозен от обикновено, не че Мат изглеждаше много ведър. Савана беше казала, че тримата се затворили в кабинета на Пърси, за да се наливат със скоч, докато пилето по флорентински съхнело във фурната.

Според Савана Пърси не издържал повече и било въпрос на време да се предаде на неизбежното. Това щеше да разбие сърцето на Луси, но пък Хана й беше обещала да я информира за всичко, което се случваше в семейството й. Ако станеше най-лошото, тя искаше да бъде до Мат. След тази мисъл Хана се надигна от люлеещия се стол и влезе в къщата, за да й се обади.

Луси затвори телефона и повика Бети.

— Да, госпожо.

— Никакъв десерт и кафе тази вечер, Бети. Донеси бренди.

— Да не би нещо да не е наред?

— Определено. Съпругът ми умира.

— О, госпожице Луси!

— Как може да го направи! — затропа Луси по пода с бастуна. — Как смее? — Беше бясна.

— Ама, госпожице Луси! — Бети наблюдаваше господарката си, обзета от недоумение. — Може пък да няма избор.

— Напротив, има! Няма защо да се отказва от волята си за живот единствено заради онази жена!

— Коя жена?

Луси се опомни. Изпъна рамене и стисна бастуна.

— Брендито, Бети. Веднага.

— Добре.

Луси си пое дълбоко дъх. Сърцето й блъскаше като подивяла птица, но господ й беше свидетел, че всеки път ставаше така, когато споменеше Пърси. Започваше да се страхува от обажданията на Хана, но същевременно й беше благодарна за информацията. Хана, слава

богу, нямаше представа как да подреди парченцата, затова пък Луси много добре знаеше. Хана й разказваше, Луси подреждаше. От откъслечните клюки, които й казваше през годините, с помощта на нищо неподозиращата Савана и информацията, която беше изкопчила от Мат, Луси имаше ясна представа какво става в „Уоруик Хол“.

А ето че сега Пърси позволяваше на Мери дори от гроба да му отнеме живота, който му беше останал. Проклетата плантация продължаваше да съсипва рода Уоруик! Как смееше тази жена да остави „Съмърсет“ на Пърси и да му предаде проклятието. Това беше истината, над нея беше надвиснало зло, което съсипваше всеки, който я притежаваше. Къде й е бил умът на Мери, та да насади Пърси по този начин? Не е ли разбрала какъв разрив ще предизвика? Тази мъка разкъсваше Пърси. Надявал се е Мат и Рейчъл да се оженят, да продължат оттам, откъдето Мери го беше зарязала, да успеят в онова, което те навремето бяха позволили да им се изплъзне през пръстите. Единственият начин, по който можеха да се справят сега, беше той да върне „Съмърсет“ на Рейчъл, което беше точно толкова вероятно да се случи, колкото и червеите да разтворят крака.

Мери, разбира се, е разчитала той да оправдае доверието й. Дано господ прати душата й в ада.

Луси обаче остана удивена. Мери може и да беше инат, но в никакъв случай не беше неразумна. Защо не е продала плантацията с другите ферми? Защо е предпочела да натовари Пърси с нея? Защо изобщо е тръгнала да продава холдингите си и е оставила къщата на Дружеството за опазване на историческите забележителности? Защо е лишила от наследство момичето, което обучаваше да поеме всичко, за което тя жертва толкова много през годините?

Бети остави чашата бренди до нея.

— Госпожице Луси, тъй гледате, кат че второто пришествие ще дойде — изсумтя тя.

— Почти, Бети… почти — прошепна Луси, обзета от страхопочитание. Невероятна мисъл се беше стрелнала в главата й, сякаш изречена от устата на Господ, при това преди още да е отпила и глътка бренди. „Ах ти, Мери Толливър, хитра стара лисицо. Сега вече знам защо си го направила. Спасила си Рейчъл да не се превърне в теб самата. Разбрала си накъде е тръгнала и си я лишила от единственото средство, благодарение на което ще стигне дотам. Поне веднъж в

живота се оказва, че обичаш някого повече от тази плантация кръвопиец. Мамка му, така е!“

Типично в неин стил Мери беше излязла на сцената твърде късно, да действа в единайсетия час както винаги досега. Мат беше казал, че е починала часове, след като е отнесла кодицила в кантората на Еймос, очевидно, преди да има възможност да се оправи с Рейчъл. Сега добрите й намерения бяха гръмнали като пусната по грешка бомба. Рейчъл я ненавиждаше, двамата с Мат се бяха разделили, а Пърси бавно се изплъзваше от скалата, на която тя го беше оставила. Отново му го беше набутала и сега нейният клонинг — освен ако някой не й набиеше разум в главата — го набутваше на Мат.

Луси посегна към чашата и усети как гневът й тлее. Дявол да го вземе, беше предвидила тази работа, сети се още когато Хана й съобщи през онова първо лято, че праплеменницата на Мери била на гости в Хаубъткър. Хана беше познавала Мери цял живот и разказваше, че детето имало същата „черна като на вещица коса, странни очи, тен като на циганче и дупчица в средата на брадичката“ и един ден щяло да бъде нейното наказание.

— С други думи е красавица, нали? — беше попитала Луси.

— За съжаление — беше признала Хана, — а пък колко само прилича на Мери на същата възраст. Трябваше да се ощипя, за да съм сигурна, че не сме се върнали отново в началното училище.

Тогава Луси се замисли над иронията, че един ден Мат и Рейчъл могат да възродят сагата Мери Толивър — Пърси Уоруик. Следеше събитията притаила дъх, стиснала палци. Как да се зарадва, че Мат е влюбен в наследницата на трона, която страдаше от същото изкривено чувство на преданост и мания като настоящата собственичка? Как да прегърне съпругата на внука си, излята в същия калъп като жената, която ненавиждаше?

Беше си поела спокойно дъх, когато й докладваха, че първата им среща на погребението на Оли не преминала добре, но тъй като годините минаваха и нито един от двамата не сключваше брак, я обзе ужасното чувство, че е въпрос на време да се стигне до неизбежното. И наистина стана така. Дни след като Рейчъл се върна за погребението на Мери, Мат й звънна, за да се похвали, че бил срещнал момичето, за което се надявал да се ожени.

— Ти сигурен ли си?

— Абсолютно, бабо. През целия си живот не съм бил по-сигурен. Да не говорим, че никога досега не съм бил по-щастлив. Май изобщо не съм бил щастлив, ако това е щастието. Знам, че двете с Мери сте имали различия, но тази представителка на рода Толивър ще ти хареса.

Тя си беше поела дълбоко дъх.

— Тогава сложи й годежния пръстен, Мат, преди двамата с дядо ти да остареем прекалено много и да не можем да тичаме след децата ви.

Седмица по-късно всичко приключи. Както пралелята беше изоставила Пърси, така и Рейчъл изостави Мат заради проклетата плантация. Не се опита да го утешава, както правят обикновено бабите, когато внуците им станат жертви на любовта. Не му каза, че ще преживее раздялата с Рейчъл, че времето ще го излекува, че има и други момичета. Също като дядо си той беше открил, а сетне изгубил единствената си любов.

Добре поне, че Господ спаси момчето от грешката, която Пърси беше допуснал с брака си.

Брендито стопли кръвта й, смекчи яростта й и я превърна в тъга. Никога досега не се беше чувствала така откъсната от някогашния си дом и от хората, които обичаше. Да можеше само да се види с момичето, щеше да й даде да се разбере, да й разкаже истината за пралеля й и противната плантация… истината, която щеше да я освободи, за да обикне Мат и да се омъжи за него. Само че какво можеше да направи тя от златната си клетка и самоналоженото изгнаничество?

71.

„Ти стана част от живота ни, след като историята беше написана… и се бяхме научили да живеем с последствията.“ Така беше казала Мери и сега вече Еймос разбираше значението на думите ѝ. Пърси беше приключил с разказа си. Надвисна тежко мълчание, нарушавано единствено от тихия глас на часовника на полицата над камината, който извести, че е станало девет. Бяха минали два часа. Ледът почти се беше разтопил, бутилката малцов скоч стоеше недокосната на бара след първите две питиета, ордьоврите в подноса отдавна бяха изстинали почти недокоснати.

Пърси разказа своето минало и миналото на Мери спокойно, с безстрастния глас на затворник, решен да не пропусне нито едно събитие, нито пък последствие, още от деня, когато бе започнало всичко — деня, в който шестнайсетгодишната Мери бе наследила „Съмърсет“. Еймос забеляза, че Мат изпитва същите чувства като него по време на разказа, а най-трогателната част за него бе моментът, когато разбра причината за травмата на Оли през войната, докато за Мат бе боят в гората. Дори нищо да не излезеше от разказа на Пърси, сега вече Матю не бе просто име върху избледнял надгробен камък, Луси не бе просто злобарка, изоставила съпруга си, когато е навлязла в менопаузата, а Уайът не бе синът бунтар, обърнал гръб на бащините надежди и очаквания. Сега вече знаеха защо Мери е завещала „Съмърсет“ на Пърси.

Пърси изключи касетофона, рязкото щракване сякаш отбеляза края на дълъг роман. Еймос протегна крака.

— Значи това е искала Мери да разкаже на Рейчъл?

— Това е историята. — Пърси погледна внука си, който седеше със затворени очи, притиснал върховете на пръстите към устните. — Какво става в главата или по-скоро в сърцето ти, Мат? — попита той с дрезгав глас.

— Твърде много, за да успея да го изразя — прошепна той.

— Ще се оправиш ли?

— Ще се оправя, дядо. Просто… тъжно ми е. Татко е бил изключителен човек, нали?

— Да. Невероятен.

— Ще се разведеш ли с баба?

— Не, разбира се.

— Нали знаеш, че тя продължава да те обича?

— Знам.

Мат прочисти гърлото си, избърса очи и вдигна ръка за поздрав към дядо си — май това бе единственото, за което му стигнаха силите в момента, реши Еймос, а Пърси отвърна по същия начин.

— Ами ти, стари приятелю, какво мислиш?

Еймос се надигна. Свали очилата си, извади кърпичка от джоба на сакото и започна да лъска стъклата.

— Боже, откъде да започна? — Мислеше за Мери. Чувствената, красива Мери и за живота й след Пърси. Как бе издържала този живот на безбрачие? Как бе успяла да остане вярна на Оли, на този изключителен човек? Как бе живяла с мисълта, че Матю е починал, без дори да разбере, че Пърси му е баща? — Струва ми се — рече той, след като си сложи очилата, — че най-много мисля за проклятието, което Мери спомена в кантората в последния ден от живота си. Тогава си помислих, че се е побъркала, защото — усмивката му бе пълна със самоирония, — като изключителен авторитет по всички въпроси, свързани със семействата, създали града, не бях чувал нито веднъж да се споменава за проклятие. Отговорът на мистерията през всичкото време е бил в „Рози“, скрит в родословното дърво. Не съм и помислял, че наследниците на семействата са толкова малко, защото семейство Толивър не са можели да създават деца.

Пърси стана от стола и взе чашите им. Каквато и да бе бъдещата му съдба, той, изглежда, се почувства по-силен, докато слушаше Еймос, сякаш беше стара пожарна кола, чиито маркучи са продухани.

— Не само да създават, ами да опазват децата живи — отвърна Пърси. — Мери се отнасяше презрително към легендата за проклятието, докато не й дойде до главата и тогава тя повярва.

Еймос потри лицето си, обзет от почуда.

— Значи Мери е била убедена, че единственият начин да спаси Рейчъл от прокобата е като продаде и раздаде всичко, което по някакъв начин е свързано с наследството на семейство Толивър ли?

— Аз поне съм убеден, че е така.

Мат бръкна в джоба на сакото.

— За съжаление, планът на Мери се оказва неуспешен. Предполагам, дядо, знаеш какво е това. — Той подаде копията на Рейчъл на Пърси. — Както сам се досети, Рейчъл не се лакоми да си върне собствеността на баща си. Иска да я размени за „Съмърсет“. Имаш една седмица, за да й съобщиш решението си, след това възнамерява да заведе срещу теб дело за измама.

— Сигурен съм, че Мери не е и предполагала, че писмото ти ще се обърне срещу теб, Пърси — опита се да обясни Еймос глупавата постъпка на Мери.

Пърси отнесе писмата до стола и ги прегледа набързо.

— Напротив. Нали затова е искала да ги унищожи с другите. Много ли са уличаващи, Еймос?

Еймос го погледна жално.

— Трябва да проуча въпроса по-внимателно, но поне за момента са уличаващи.

Пърси се обърна към Мат.

— И ти вярваш, че няма вероятност двамата с Рейчъл да седнем, за да й разкажа същото, което разказах и на вас?

— За съжаление, дядо, няма. Тя е убедена, че нейният вариант на историята е единственият правилен, и толкова много иска „Съмърсет“, че няма никакво желание да чуе какво ще й разкажеш.

— Независимо от това, че държи на теб ли?

— Държи повече на „Съмърсет“.

Във въздишката на Пърси имаше много разбиране. Отново насочи вниманието си към Еймос.

— Не може ли истината да ни измъкне от тази работа? — Той посочи с пръст писмата. — Отчетите ще покажат, че продажбата на земята е спасила финансовото бъдеще на Уилям. — Еймос тъкмо се канеше да отговори, когато Пърси вдигна пръст, в знак, че иска да каже още нещо: — Да не забравяме, че Уилям сам избра да избяга от задълженията си, когато беше съвсем млад, загърби отговорността си към семейния бизнес и така и не се върна. В резултат от покупката ми, той наследява огромно богатство, както и Рейчъл. Така че въпросът ми е: къде е неправдата? Според мен на съда ще му бъде трудно да осъди Мери, задето не е изпълнила желанието на брат си.

Еймос се размърда на стола и се запита защо Пърси забравя нещастията, застигнали семейство Толивър от Кърмит, причинени от убеждението, че бащата на Уилям е бил изключен от завещанието на Върнън Толивър. Ако адвокатът на Рейчъл повдигнеше този въпрос, а той със сигурност щеше да го направи, аргументите му щяха да потънат. Пърси повдигна някои съществени въпроси, но всеки един от тях можеше да бъде поставен под съмнение.

— Това, което каза, Пърси, е добра основа за защита — обясни той с надеждата слушателите му да са забелязали в тона му задължителното „обаче“. — Хубавото е, че съдът ще приеме Рейчъл за алчна, след като вече е получила в наследство от леля си…

— Но? — прекъсна го любопитно Мат.

— Но адвокатите й ще твърдят, че по времето, когато е била извършена продажбата, Мери е действала изцяло в интерес на съпруга си, не на Уилям. Тя е осигурявала настоящето му, не бъдещето. Уилям по-късно може и да е наследил огромно богатство, благодарение на щедрия ти жест, но това твърдение ще бъде отхвърлено като въпрос, който няма връзка с делото. Няма да има отношение към начина, по който те ще представят продажбата. Мери съзнателно е продала имот, който не е бил неин, а ти съзнателно си го купил… което е най-обикновен случай на измама. Фактът, че Мери е оставила Уилям за наследник, ще бъде изтъкнат като компенсация, задето е откраднала земята му. А пък фактът, че той получава някакви облаги толкова късно в живота при положение, че семейството му е живяло изключително скромно и дори не са имали възможност да се порадват на новопридобитото богатство, няма да е никак от полза за делото. Адвокатите ще изцедят всяка емоционална капка, за да постигнат максимално въздействие.

Мат се закашля и не скри болката си.

— Ще забия още един пирон в защитата ти, дядо. Ти каза, че Уилям е избягал от задълженията си. Това може да бъде оборено, като се изтъкне, че дъщеря му се е върнала и поела на по-късен етап същите тези задължения и отговорности на наследник на Мери.

Еймос кимна в знак на съгласие и балонът на Пърси продължи да издиша.

— Остава и въпросът защо не си дал пари на Мери и Оли, вместо да се замесваш в незаконна сделка.

— Отговорът е лесен — отвърна Пърси и замахна самоуверено с ръка. — Ще обясня правилото на трите семейства. Ти го знаеш, Еймос. Оли би предпочел кредиторът да му измъкне магазина изпод носа, вместо да вземе и един цент от мен.

— Което съдът ще приеме като също толкова нечестно, колкото и приемането на пари от незаконната продажба на имота на едно седемгодишно дете.

— Оли не знаеше, че покупко-продажбата е незаконна.

— Само че вие с Мери сте знаели.

Пърси отпусна рамене.

— Да не би да се опитваш да ми кажеш, че сме затънали Еймос?

— За съжаление, аргументите ти нямат почти никаква тежест. — Еймос прокара ръка по плешивия си скалп. — На какво се надяваш, Пърси? Какво искаш?

Пърси се отпусна назад, изваяните му старчески черти омекнаха, стоплени от дълбочината на чувствата.

— Искам да задържа „Съмърсет“, без да застраша парцела край Сабин. Искам Рейчъл да се откаже от тази битка, да се върне у дома и да се омъжи за Мат. Искам да я гледам как отглежда дървета, вместо памук и да бъде щастлива, докато ги отглежда. Искам да разбере какви са били намеренията на Мери и да й прости. Това искам и вярвам, че има шанс тези неща да се изпълнят.

— Ти май сънуваш, дядо.

— Може би — прошепна Пърси и отпи от напитката си.

Еймос погледна към Пърси над очилата.

— Рейчъл е наела Тейлър Съдърланд. Познаваш ли го?

— Чувал съм за него. Първокласен адвокат.

— Рейчъл се е подсигурила с най-добрия.

— А пък аз ще разчитам на истината и теб, Еймос. — Когато Пърси забеляза ужаса му при мисълта, че трябва да защитава сам дългогодишния си приятел, добави: — И на когото решиш да вземеш да ти помага. Това е в случай, че стигнем до дело.

— Дори не го помисляй, Пърси — обади се Еймос. — Защитата ни ще бъде безупречна, но едва ли ще повлияе на изхода и тогава публичността ще ни съсипе. Медиите ще стъпчат честното ти име, ще те разкъсат на парчета, да не говорим как ще се отнесат към паметта на Мери. Мислиш ли, че битката си струва? Мери не би искала да

приключиш дните си въвлечен в битка в съда срещу Рейчъл и да понесеш последствията от нещо, което е определено грешка, допусната от нея. Тя би те помолила да върнеш „Съмърсет“, да оставиш Рейчъл сама да определя бъдещето си. Помисли и за Мат, под какъв облак ще трябва да живее.

Пърси погледна внука си.

— Така ли се чувстваш, Мат?

— Не искам да те нараня, дядо. Грижа ме е само за теб. Недей да мислиш какво ще ми бъде на мен. Винаги казваш, че най-точният съдник на човек е самият той. Ако е убеден, че не е направил нищо нередно, няма значение какво мислят останалите. Само че за мен има значение какво мислят хората за теб, как ще те запомнят, освен това се страхувам как ще ти се отрази едно съдебно дело.

— Ако се наложи да върна „Съмърсет“, ще ми се отрази изключително зле, синко.

— Как е възможно? — Гласът му трепереше от ужас. — Рейчъл ще спечели завода, а ние ще се чудим какво да правим с плантацията. Нито една от страните няма да спечели. Съгласен съм с Еймос. Нека да й върнем тъпата плантация и да върви по дяволите. Нека вкуси същото, което е вгорчавало живота на семейство Толивър досега.

Пърси изви вежди.

— Да не би любовта към нея да си е отишла?

— Не, отиде си надеждата, която имах.

— Това вече е трагедия. — Той смъкна стойката за крака. — Чувам как ти къркорят червата, Еймос. Сигурно умираш от глад, Мат. И аз съм много гладен, а това е добър знак. Късно е, но и без това тази нощ ще будуваме. Да слезем долу и да стоплим пилето по флорентински на Савана и да го преглътнем с две бутилки пино гриджо. Разполагам с време до понеделник, за да реша, нали така, Мат?

— Точно така — кимна Мат и двамата с Еймос се спогледаха, сякаш питаха: „Защо седмица?“. Мат се изправи, но остана до стола, докато другите излизаха.

— Хайде, Мат — настоя Пърси.

— След минутка.

Мат вдигна поглед към картината, след като вратата се затвори. Сега вече му се изясниха много неща. Беше получил отговорите на

въпроси, които си беше задавал цял живот. Защо баба му живееше в Атланта, след като беше очевидно, че предпочита да живее с него и дядо му? Защо нито един от двамата не успя да превъзмогне тъгата от смъртта на баща му и не си припомняха за него с обич, не разказваха мили спомени, както съседите, чийто син също беше загинал във войната? Вместо това баба му и дядо му, та дори майка му, все заобикаляха това или онова, сякаш се страхуваха да не обезпокоят мъртвия. Онова, което знаеше за баща си, морския пехотинец, беше научил от изрезките от вестници, в които се описваха бойните му подвизи, и от кутията с медали и панделки в библиотеката. Един-единствен път почувства близост с него. Дядо му му подари кожен албум, в който имаше негова снимка като бебе и снимка на младата му усмихната майка.

— Бил е у баща ти, когато е загинал — беше обяснил той. — Би искал да ти го дам. И още нещо. Последните му думи, последния път, когато двамата с майка ти го видяхме, бяха: „Кажи на сина ми, че го обичам.“ Никога не забравяй тези думи и ги пази тук. — След това беше докоснал сърцето му.

Буцата в гърлото му набъбна, спря притока на въздух и опари очите му. Господи! Пропилени животи, пропилени години, трагедии, съжаления, неописуема мъка и чувство за вина… и всички водят до земята на семейство Толивър. А ето че сега Рейчъл продължава наследството на разрушението.

Взе касетофона. Идеята беше добра… дядо му да запише разказа си. Каквото и да му се случеше, да не дава господ да му се случи нещо лошо, щеше да има запис за истината. Беше допуснал грешки — че кой не допуска, — но човек можеше да прости, а бог беше свидетел, че е платил и надплатил за тях. Мат реши да изпрати презапис на Рейчъл, но може пък тя да откажеше да го прослуша, а дори да го чуеше, той се съмняваше, че ще промени решението си… Щеше обаче да я накара да се замисли, ала едва ли щеше да я разколебае. Дори можеше да използва записа срещу дядо му, като го представи в съда като потвърждение на вината му.

Той извади касетата и я прибра в джоба си. Имаше и друг човек, който трябваше да я чуе — човек, за когото щеше да е изключително важна.

72.

На следващата сутрин отегчена, разочарована и гладна, Рейчъл се мота в мотелската стая до към девет и чак тогава разбра, че Пърси няма да позвъни. За всеки случай закуси бавно в кафенето и на връщане към стаята си спря на рецепцията, за да попита дали някой бе оставил съобщение за нея. Отпочиналият рецепционист от дневната смяна я уведоми, че няма. Върна се натъжена в стаята, нахвърля нещата си в колата и пое към Далас.

Мълчанието от „Уоруик Хол“ не вещаеше нищо добро. То гласеше, че след като снощи е разгледал доказателствата срещу себе си, Пърси е решил, че не му пука. Ще започне да му пука обаче, каза си тя. Беше глупаво от нейна страна да очаква отговор толкова бързо. Пърси Уоруик не беше от хората, които се поддават лесно, дори когато всичко е срещу тях. Сигурно имаше нужда от време, за да може Еймос да събере екип от най-добрите адвокати и заедно да го убедят, че би било лудост да отхвърли искането й.

Щом излезе от Маршъл, тя набра офиса на Тейлър от телефона в автомобила.

— На пръв поглед, Рейчъл, имаш многообещаващ казус — заяви той, когато тя докладва за онова, което беше открила в архива на съда. — Говори ли с Пърси?

— Говорих с внука му. Казах му предложението си и му дадох копия от писмата. Когато дядо му ги прочете, няма да иска да ходи на съд.

— Убедена ли си?

— Напълно. — Рейчъл реши да не споменава, че е очаквала капитулацията на Пърси, преди да напусне Маршъл. — Казах на Мат, че дядо му има седмица, за да вземе решение. Ако до понеделник не ми се обади, ще заведа дело.

— Внукът какво смята? Дядо му ще бъде ли склонен на размяна?

Тя се замисли.

— „Склонен“ едва ли е най-подходящата дума. Мат се страхува как ще му се отрази, ако трябва да върне „Съмърсет“.

— А ти какво мислиш по въпроса?

Тейлър отлично знаеше как да я подхване. Тя отговори по-рязко, отколкото възнамеряваше.

— Мисля, че другата възможност е значително по-лоша. Сигурна съм, че той не би избрал подобен вариант.

Мълчанието на Тейлър й подсказа, че той не споделяше увереността й.

— Това означава ли, че двамата с внука му не сте се разделили в добри отношения.

Тя се постара да подбере внимателно думите.

— Той е… много е наранен. Преди бяхме приятели.

— Приятелите могат да се превърнат в ожесточени врагове, Рейчъл.

Тя прехапа устни.

— Виж, Тейлър, този път имам чувството, че участвам в Инди 500[1]. Трябва да затварям.

— Просто помисли от какво се отказваш заради онова, което ще получиш — предложи той, без да обърне внимание на думите й. — Кари твърди, че сте повече от приятели.

— Този разговор задължителен ли е за моето дело, Тейлър?

— Помисли и в какво ще се забъркаш, ако се заемеш с тази работа — продължи Тейлър, сякаш не беше чул въпроса й. — Семейство Уоруик могат да превърнат живота ти в Хаубъткър в истински кошмар.

Рейчъл се засмя насила.

— Нищо ново, след като знам историята на семейства Толивър и Уоруик. Идваме от воюващи фамилии.

— Моля?

— Някой път ще ти разкажа. Между другото, около обед ще съм в Далас.

— Тогава да започваме. Не идвай в офиса. Аз ще дойда у Кари.

Той натисна звънеца минути, след като тя беше пристигнала. Беше облечен в смачкан костюм, разхлабена вратовръзка, понесъл два плика от кулинарния магазин. Още с влизането се насочи към термостата.

— Дъщеря ми се мисли за полярна мечка — изръмжа той и го нагласи на по-висока температура. Вдигна пликовете. — Нося нещо за

похапване. Ще направя горещ чай, за да не треперим от студ. Какво има в кашоните, които видях в джипа?

Тя го последва в кухнята.

— Счетоводни книги, написани с почерка на дядо. Има и лични писма и спомени, останали от пралеля. Мислех, че може да са от помощ… не исках непознати да се ровят в тях. — Когато Тейлър изви вежди, тя настръхна. — Това е последното и най-малкото, което мога да направя в нейна памет.

— Щом казваш. Хубаво, че си ги донесла. Може да открием нещо полезно. — Той си свали палтото, нави ръкави и пъхна чайника под чешмата. — Гладна ли си?

— Не, но ще похапна. Трябва да си върна формата. — Тя потри ръце. — Не само за да се изправя срещу семейство Уоруик, ами за да не ми е непрекъснато студено.

Тейлър огледа безупречно чистата кухня, бяла, както и останалите стаи в къщата.

— Това иглу едва ли е много уютно за едно фермерско момиче.

— Компанията ми дава онова, което липсва на интериора, но няма да оставам дълго — само до понеделник.

— Така ли? — Той запали котлона. — Ами после?

— Отивам в Хаубъткър и се настанявам в къщата на Ледбетър в плантацията. Сигурна съм, че Пърси няма да има нищо против. В момента управителят използва къщата за офис, но аз имам намерение да я превърна в свой дом. Винаги съм искала да живея в „Съмърсет“.

Тейлър отвори един шкаф, за да извади чаши и чинии.

— Значи си сигурна, че Пърси ще се съгласи с размяната.

— А ти не си ли? Че как могат да се защитят от мен?

Тейлър, изглежда, не я чу. Извади пластмасовите кутии от пликовете.

— За теб има салата от варени скариди, сандвич с пържени скариди за мен.

— Защо не отговаряш на въпросите ми? — попита тя, докато той наливаше врялата вода в чайника.

— Защото не искаш да чуеш, че се хвърляш в дълбоки води — заяви той, — а и не искам да ти развалям апетита. Да поговорим на пълен стомах.

След като вдигна масата, Тейлър предложи:

— Да се хващаме на работа. — Поиска да види фотокопията от съдебния архив. — Мат Уоруик каза ли защо Пърси, след като е бил наясно, че върши измама, е купил земята на баща ти?

— Да, каза точно каквото и ти предположи. Времената били трудни. — Тя предаде накратко обяснението на Мат и добави, че Оли Дюмонт не е знаел, че продажбата е измама.

— Защо просто не е приел заем от Пърси, след като е бил чак в такава безизходица? — учуди се Тейлър.

Рейчъл обясни, че семействата били решили нито да дават, нито да искат заеми едни на други.

— Пърси казал на Мат, че Оли предпочитал да изгуби магазина, вместо да приеме и един цент от него.

Тейлър я погледна с огромно любопитство.

— А ти защо не му вярваш?

Тя се намръщи. Беше ядосана.

— Какво значение има дали вярвам, или не? Не се съмнявам, че Пърси е искал да помогне на чичо Оли, но преди всичко се е водил от интересите на дърводобивна фирма „Уоруик“. Парцелът е бил съвършеното място, на което да построи дървопреработвателен завод, и е разбрал, че затрудненията на чичо Оли са идеална предпоставка, за да получи каквото иска.

— Със сигурност мога да ти кажа, че това изобщо не е в стила на Пърси Уоруик.

Рейчъл гневно оттласна стола си назад.

— Ти на чия страна си, Тейлър? — Тя грабна чайника и го пъхна под чучура на чешмата. — Имам чувството, че участваш в лова с хрътките, но сърцето те тегли към лисицата.

— На твоя страна съм, Рейчъл — заяви Тейлър, без да трепне, — но е моя работа да вляза в ролята на адвокат на дявола. Налага се да подчертая всички слабости в казуса, за да сме подготвени за тях, защото мога да те уверя, че защитата няма да пропусне нищо. Ще изтъкнат всички смекчаващи вината обстоятелства, които са в полза на Пърси, и също така ще изтъкнат, че за мъж с неговото положение не е изненада…

Тя остави чайника върху котлона и се обърна към него, подпряла ръка на кръста.

— А пък ти ще убедиш всички, че смекчаващите вината обстоятелства нямат отношение към извършеното престъпление, нали?

Пламъци близнаха страните на чайника.

— Точно така — отвърна той и стана, за да намали газта. Погали я по рамото. — Отивам да донеса кутиите. Не изгаряй къщата, преди да се върна.

Прегледаха заедно съдържанието на кашоните и пиха чаша след чаша горещ чай. Тейлър заяви, че счетоводните книги били достатъчно потвърждение за подписа на Майлс и разрови внимателно и останалите кашони, за да открие нещо, което би принудило Пърси да върне „Съмърсет“. Писмата и бележките му до Мери бяха подходящ материал. Те доказваха, че двамата са имали връзка, че са се обичали през всичкото време и това е повлияло на Мери да завещае плантацията на него, вместо на Рейчъл, очаквания наследник.

— Съчувствието ще бъде насочено към нас — прецени той. — Съдията ще нареди на съдебните заседатели да не се влияят от чувствата, но те все пак са хора. Фактът, че си прескочена заради Пърси, няма да има отношение към делото, но поне ще обясни защо искаш нещо, което навремето е било собственост на семейството. — Той отвори пакета с плетени ленти и розови сатенени панделки. — Какво е това?

— Не съм сигурна — вдигна рамене Рейчъл. — Като че ли някой е искал да изплете кувертюра, но така и не я е довършил. Знам, че не е била леля Мери. В училище са я накарали насила да се научи да плете и оттогава избягваше игли, прежди и плетива като огън.

Тейлър прокара пръсти по кремавите ленти.

— Сигурно са били изработени от човек, на когото е държала, след като ги е запазила. Да не е била майка й?

— Не знам. Леля Мери никога не е споменавала майка си, но тя едва ли би избрала розови панделки за покривка на дъщеря си.

— Защо не?

Тя се зачуди как най-точно да обясни.

— Защото в семействата ни — Толивър, Уоруик и Дюмонт — розовото означава, че не желаеш да простиш. Няма да намериш подобно определение в речника, но означава точно това. С червеното искаш прошка, с бялото прощаваш, а розовото означава, че не си

простил. Затова ми се струва, че става въпрос за човек, който не е от семейството.

Тейлър я погледна, очевидно омагьосан, макар да не разбираше.

— И как го правите, бе хора? Да не би да развявате знаме в съответния цвят от прозореца, за да покажете чувствата си?

Рейчъл се разсмя.

— Не. Подаряваме рози. — Тя бръкна в кутията и извади книга. — Можеш да прочетеш тук. Написаното ще обясни за какво говоря по-добре, отколкото аз мога и ще разбереш защо имената Толивър и „Съмърсет“ означават толкова много за мен.

Тейлър прочете на глас заглавието.

— „Рози“. Заинтригува ме, Рейчъл. Започвам да я чета довечера. — Той притегли един стол. — Сега сядай. Ще ми напишеш две колони, А и Б — разпореди се той и извади бележник и химикалка от куфарчето. — „А“ е за подсъдимия, „Б“ е за ищеца. Ако стигнем до съд, съдебните заседатели ще чуят, установят и интерпретират фактите от случая. Трябва да сме сигурни, че те са в наша полза. Затова трябва да очакваме и да сме готови за всеки факт, който защитата възнамерява да използва. Казваш, че Пърси искал да се срещнете, за да ти обясни защо пралеля ти му е завещала плантацията. Трябваше да се срещнеш с него, Рейчъл…

— Не! Не искам да го слушам.

— Дори това да ни даде муниции за делото ли?

— Как ще стане? Ако изходът на делото ни зависи от това дали продажбата е била законна, искам да го видя как ще го спечели.

Тейлър плъзна към нея бележника и химикалката.

— Тъкмо това ще бъде ползата от двете колони. Напиши името на Пърси в колона „А“ и твоето в колона „Б“.

Рейчъл го стори.

— Май се сещам накъде отива тази работа — рече тя. — Какво да напиша под „Пърси“?

— След като питаш, значи затова го правим. Пърси Уоруик е уважаван и обичан магнат, мъж, който цял живот е играл по правилата. Репутацията му е безупречна.

— Досега — натърти Рейчъл и записа: „Безупречна репутация“. — Ами „Б“?

— Ти ми кажи.

Тя го погледна обидено.

— Аз може и да не съм чак толкова обичана и известна, но пък съм честна.

— Няма съмнение — отвърна Тейлър, — но защитата ще те представи като жена от бедно семейство от Западен Тексас, приета от богатата си пралеля, когато е била още дете, взела те е на работа, обградила те е с обич и ти е оставила наследство, което възлиза на брутния продукт на малка страна. Какво друго е можела да направи за теб? Като капак на щедростта й, ти искаш земя, която е продала на Пърси Уоруик по време на депресията, а въпросната продажба е осигурила работа на стотици жители на област Хаубъткър и е спасила живота на двамата, на които са били поверени грижите за баща ти.

— Добре, разбрах накъде биеш — спря го тя. — Съчувствието на хората няма да е на моя страна — единствено необоримите студени факти. Само че аз не искам собствеността му. Искам „Съмърсет“. Затова съм те наела, Тайлър — да убедиш Пърси и адвокатите му, че фактите не му дават шанс да спечели в съда.

Адвокатът бавно остави чашката в чинийката.

— Когато приключим със списъка, сама ще разбереш, че може и да не успея да ги убедя. Те ще имат основание да рискуват. Най-убедителното, което мога да направя, е да ги накарам да разберат, че ти си решена да съдиш Пърси, ако той не се съгласи на размяната. Не забравяй, Рейчъл, че независимо дали спечелиш, или изгубиш делото, губиш „Съмърсет“ завинаги. Съдът не може да накара Пърси да ти го върне.

— Това няма ли да е в наша полза? — попита тя. — Аз нямам какво да губя. Тъкмо това му е хубавото.

— Говориш така, сякаш наистина нямаш какво да губиш.

Рейчъл го погледна напълно отчаяно. Ако не беше в състояние да убеди собствения си адвокат, че говори сериозно, как щеше да успее той да убеди Пърси?

— Единственото, което искам да знам, Тейлър, със или без списък, е дали имаме шанс да спечелим, ако отидем на съд?

Тейлър посрещна ядния й поглед с благосклонна усмивка.

— Не бих искал да ме мислиш за нескромен, но при положение, че ще те представям аз, бих казал, че да, имаш голям шанс да спечелиш — ако държиш да го наричаш така. Може накрая да се

окажеш с огромна присъда за нанесени щети или пък да си върнеш земята на баща си и почти всичко на нея.

Рейчъл въздъхна облекчено.

— Тогава това ще убеди Пърси Уоруик. Знам, че на хартия той изглежда страхотно, Тейлър, но си остава фактът, че двамата с пралеля ми са ощетили баща ми.

— И какво от това? — попита небрежно той, готов да се наведе, ако Рейчъл го замери с чайника.

— Какво от това ли? — Тя беше готова да стисне дръжката. — Измамата, извършена от леля Мери и Пърси, ме лиши от майка, това!

— Аха — отвърна Тейлър, — сега вече стигаме до някъде. — Той дръпна бележника към себе си и стисна химикалката. — Разкажи ми за тази работа, Рейчъл. Разкажи ми всичко, което съдът ще чуе от теб.

---

[1] „500-те мили на Индианаполис“ — най-популярното и най-посещаваното автомобилно състезание в света, което се провежда в последния понеделник на месец май в Индиана, САЩ. — Б.пр. ↑

73.

Седмицата течеше бавно. От Пърси нямаше ни вест, ни кост. Рейчъл започна да намразва студената къща и прекарваше по-голямата част от времето си в затопления от слънцето вътрешен двор, докато чакаше телефонът да звънне. Денят, в който се върна от Маршъл, Тейлър беше телефонирал на Еймос, за да се представи и да остави личния си номер. Еймос беше пъхнал прът в колелата, като заяви, че Пърси щял лично да съобщи решението си на Рейчъл — ход, заради който тя се превърна в затворничка в къщата, тъй като се чувстваше длъжна да чака край телефона. Тя гневно съобщи на Тейлър, че това била добре премислена маневра, която да даде на Пърси шанс да си измисли оправдание, но дори да опиташе, тя щеше да го насочи към офиса на Тейлър и да затвори телефона.

Само че досега Пърси не й беше дал такава възможност.

Нетърпението и самотата й се задълбочаваха с всеки ден. Отначало й се струваше добра идея, че живее при приятелка, която я подкрепя емоционално и й осигурява спокойствие през несигурните дни, които я очакваха. Сега, след по-малко от седмица, Рейчъл вече съжаляваше, че е приела поканата на Кари да се премести в свободната й спалня. Заобикалящата я белота й напомняше на медицинска лаборатория, а Кари рядко се мяркаше, затова не можеше да разчита на компанията й, както бе очаквала. Тя по цял ден тичаше нанякъде — работеше в една пиар агенция, където отговаряше за новите клиенти, а вечерите оставаше до късно на работа или излизаше на вечеря с клиенти.

— Зайче, много се извинявам! — викна Кари в четвъртък вечерта, когато се прибра късно и завари Рейчъл да мие тигана, в който си беше направила омлет. — Когато те накарах да дойдеш, нямах представа, че ще бъда толкова заета. Виж какво. Утре вечер отиваме на купон, в събота на пазар и ще се видим с едни мои приятели за вечеря. Пърси да остави съобщение на телефонния секретар. Никакви извинения. Настоявам. От висене тук мухъл ще поникне по теб.

Същата вечер или по-точно казано в ранните часове на петък сутринта, Рейчъл си каза, че ако преживее следващите три дни и дочака понеделник, ще се махне от живота на Кари и ще остави на мира баща й. Пърси трябваше да е позвънил досега, да се е съгласил с условията й, тя трябваше да е освободила Тейлър от поетия ангажимент и да се е преместила в къщата на Ледбетър.

Сама не можеше да си обясни как издържа партито в нечий луксозен апартамент на последен етаж, пазаруването с Кари в събота и вечерята в „Олд Уорсо“ с нейни приятели. И през двете вечери бяха оставени единствено съобщения за Кари.

Днес беше неделя. Събуди се с усещането, че са я полазили мравки. Отиде разтреперана в кухнята, за да си направи кафе, и откри бележка от Кари. Късната закуска в „Меншън“ на Търтъл Крийк отпадаше. Бяха я повикали в офиса, за да свърши нещо неотложно за понеделник. Чудесно, помисли си Рейчъл. И без това, както се чувстваше, нямаше да е добра компания, докато пият шампанско и похапват яйца по бенедиктински.

Денят се точеше бавно и досадно. Тя не можеше да си намери място. На равни интервали, също като метроном, тя влизаше и излизаше през плъзгащите се врати към вътрешния двор. Изпи безброй чаши горещ чай, за да се успокои и да затопли измръзналото си тяло. Чисто белият телефон на чисто бялата кухненска стена се беше превърнал в най-омразния й враг от най-любимия й приятел. Защо се бавеше Пърси? Какво толкова мислеше? За него изборът беше само един и той го знаеше. Тя категорично отказваше да мисли за недопустимото — че той ще отхвърли предложението й.

Върна се във вътрешния двор за енти път и чу звъна на камбаната на близката църква. Камбаната удари единайсет пъти и тя усети зловеща тръпка. Сега вече бе убедена, че Пърси щеше да чака да удари единайсетият час, за да я уведоми за решението си. Правеше го, за да я държи на нокти и до утре сутринта нямаше да посегне към слушалката, щеше да изчака малко преди адвокатът й да отиде на работа. Тогава телефонът щеше да звънне.

Изнервена, за да минава по-бързо времето, тя посегна към непубликуваното томче с историята на семейство Толивър, която беше извадила. Странно, че леля Мери никога не беше споменавала тази история, нито пък й я беше показвала… може би защото в нея нямаше

нищо, което тя да не знаеше за семейство Толивър. Звънът на камбаните утихна, утихна и жуженето на пчелите в този ден от късното лято, когато тя отвори книгата и зачете.

Пърси слушаше биенето на камбаните над него, които призоваваха паството към Първа методистка църква на Хаубъткър, където той ходеше като убеден вярващ всяка неделя, освен в годините, докато беше на война или се налагаше да замине в командировка. Вече не помнеше имената и лицата на свещениците, заставали на амвона. Повечето оставаха, колкото позволеше епископът, тъй като църковната хазна беше пълна, нуждите на паството малки, животът в Хаубъткър простичък и непретенциозен. Нито един от тях не бе казал нещо, което да го вдъхнови или насочи в правия път през многото изминали години. Идваше тук заради спокойствието, музиката и утехата, която не получаваше никъде другаде.

Тази сутрин обаче имаше специална нужда от утеха. Цяла седмица се беше наслушал на спорове. Седя обгърнат в цигарен дим цели пет дни, слушаше приказките на Еймос и на екипа първокласни адвокати, който беше събран, и след като обмислиха всичко, даже и немалката вероятност Рейчъл да не спечели нищо, да си изгуби времето и да се наложи да плати хонорарите на адвокатите, стигнаха до консенсус да върне „Съмърсет“. Всъщност, новопристигналите с изумление се почесваха по главите и се питаха защо някой се е сетил за тази работа чак сега. Защо му е на Пърси дори да се замисля над друга възможност, вместо да върне плантацията и да спести на фирмата си разходите, неприятностите около едно съдебно дело и риска да подмятат името му в скандал?

А пък той не можеше да им каже онова, което те искаха да чуят, включително и Мат. В момента Мат беше в Атланта, решил да изненада Луси с неочаквано посещение. В петък уведоми дядо си, след като конклавът бе разтурен за уикенда, че ще вземе самолета, за да се види с баба си и ще се върне чак в неделя вечерта. Пърси кимна с разбиране. Сега вече Мат възприемаше Луси в нова светлина и искаше да я компенсира за отминалите години. На Пърси никак не му се щеше той да заминава в този момент, но се радваше за Луси. Бяха станали

по-близки, а това беше добре. След като той си отидеше, Мат щеше да бъде единственият, който оставаше на Луси.

Затвори очи. Струваше му се, че моментът ще настъпи скоро. Сутрин се будеше обзет от учудване. Чувстваше се уморен, изтощен от живота. Мъж, който нямаше надежда, нямаше и живот. Нито една от мечтите му не се сбъдна, не и от важните — щастлив брак, любящо семейство, къща, пълна с деца и внуци. Каква ирония, дори в смъртта неговата Мери го беше лишила от последната му мечта, за която дори не си беше дал сметка — Мат и Рейчъл да се влюбят и оженят, да обединят империите си, да живеят щастливо до края на дните си под един покрив, за да може най-сетне войната на розите да приключи. Само че Мери беше унищожила и тази мечта, когато му остави „Съмърсет“.

Започна прелюдията на органа и шепотът на паството утихна. Нямаше неделно утро, в което да не погледне от другата страна на пътеката и да не си припомни Оли, Матю и Уайът. Някои недели ги виждаше как седят нагласени, темето на Оли пролъскваше, а косата на момчетата беше все още влажна, покорена от зъбците на гребен или четка. Задната част на главите им, профилите им се бяха запечатили в паметта му. Понякога той затваряше очи, сякаш се молеше, също както сега, и ги виждаше седнали на реда, безупречната кройка на костюма скриваше закръглените рамене на Оли, Уайът, както винаги, приведен напред, Матю изпънал гръб на седалката. Как само му липсваха.

Службата започна. Той се изправи с останалите от паството, за да изпее първия химн и веднага усети тревогата и разочарованието на Еймос, шест реда назад. Пърси му съчувстваше. Нямаше нищо по-дразнещо от дърт мърморко, който не може да реши накъде да поеме, макар пътят му да беше ясно определен, също като магистрала в Западен Тексас. Знаеше какво трябва да направи, независимо от това днес се намираше в своята Гетсиманска градина, молеше се да го отмине тази чаша[1]… да му бъде спестена болката, която го очакваше утре. Може би по време на проповедта щеше да открие зрънце божествена мъдрост, която да го насочи по различен път.

Четенето на Светото писание започна. Мислите на Пърси се залутаха, зачакаха послание. Замисли се за Мери. Не помнеше кога молитвите му най-сетне са се сбъднали и сексуалното желание към нея бе угаснало — огънят бе потушен, но не и пламъците. Бе истинска

благословия, когато и последните въглени почерняха. Какво облекчение да изпитва единствено любов и нищо повече. В момента имаше чувството, че тя е в главата му и се разхожда напред-назад… с характерните си широки крачки, кърши слабите си ръце. „Пърси, Пърси, кажи какво ще правим?“

„Да не би да знам, по дяволите!“ Той се огледа от страх да не го е изговорил на глас. Никой не му обръщаше внимание, но свещеникът беше приковал поглед в очите му. Беше вдигнал пръст, не че го укоряваше за нещо, по-скоро искаше да подчертае думи, предназначени единствено за Пърси. Той наостри уши. „Ето, това е“, помисли си той.

— „Слушайте Мене, вие, които търсите избавление, които търсите Господа… — Свещеникът цитираше Стария завет, но Пърси така и не успя да чуе за коя глава става въпрос. — Погледнете на канарата, от която сте отсечени, и в дупката на ямата, из която сте изкопани.“[2]

Очите на свещеника се изместиха настрани и Пърси се опита да разбере значението на думите. „И какво, по дяволите, да правя с това?“ По този въпрос отговор нямаше. Никога досега не беше поглеждал канарата, от която беше изкопан. Това беше специалитетът на Мери, причината за всички беди, които я сполетяха.

Службата завърши с химна „Хилядолетната скала“. Пърси се надигна бавно, стиснал замислено книгата с химните в ръка. Проповедта беше за скала. „Слушайте Мене, вие, които търсите избавление, които търсите Господа, погледнете на канарата, от която сте отсечени…“

Пърси стисна облегалката на седалката и книжката едва не падна от ръката му. Радост озари лицето му, сякаш слънцето се беше показало иззад облаците. Разбира се! Погледнете канарата! Това е, ликуваше той. За бога, вече имаше отговор.

Луси седеше в салона си късно сутринта, а в стаята отекваше звънът на камбаните в църквата на ъгъла. Благозвучният ритъм предизвика ужас в сърцето й. Звукът беше безжалостен, напомняше й, че времето на Пърси и Мат изтича — дори за малката круша, дето не беше паднала далече от дървото, която в момента чакаше край

телефона в Далас, макар самата тя да не го знаеше. По това време утре Пърси щеше да е дал отговор на ултиматума й и поредното поколение щеше да бъде прецакано заради манията на поредната издънка от рода Толивър по „Съмърсет“.

Станало бе точно както предполагаше. Мери беше откъснала праплеменницата си от проклетата земя, за да я защити от последствията, които щяха да я сполетят. Майко Божия, какви последствия я чакаха само!

Все още изтръпваше, докато прослушваше отново касетата с разказа на Пърси, която Мат й пусна в петък вечерта. Пристигна, без да я предупреди, и отначало, когато Бети й каза, че той бил в хола, тя си помисли, че е дошъл, за да й съобщи, че дядо му е починал. Скочи от стола толкова уплашено, че кръвта се оттече от главата й и тя трябваше да се хване за тоалетката, за да не падне на пода. Мат я откри горе да се олюлява и се втурна да я хване, преди да е паднала.

— Бабо! Не е каквото си мислиш. Дядо е добре! — извика той и я притисна до себе си, сякаш беше дете, което е спасил от сигурна смърт. Тя се разплака — от облекчение, от съжаление, от изненада или от силата на чувствата, обзели Мат, един господ само знаеше.

— Какво те води насам? — бе попитала тя и беше вдигнала пълните си със сълзи очи от широките му гърди.

— Нося ти нещо, което трябва да чуеш. Имаш ли касетофон?

Излязоха в сгъстяващия се мрак и пуснаха касетката. Луната изгря и започна да хвърля отблясъци по лунната й градина, но нито един от двамата не заговори, докато слушаха. Тя остана неподвижна като камъка, на който седеше, след това посегна за кърпичка от кутията, предвидливо донесена от Бети. Когато касетката свърши и касетофонът се изключи, тя дръпна нова кърпичка и я притисна към зачервения си нос.

— Сега вече знаем — въздъхна тя.

Той кимна.

— Сега вече знаем.

— Колко много вина.

— И колко много за прощаване, бабо.

— И за прощаване. — Гласът на Пърси звучеше в нея, докосваше все още кървящите места, караше я да се чувства зле заради лошотията и злобата си, задето той беше поел цялата вина, задето никога не

обвини нея, нито веднъж през целия разказ. Избърса подпухналите си очи и пусна кърпичката в купчинката при краката си. — Нали знаеш, че никога не бих издала, че Матю беше син на Пърси и Мери? Тогава го заплаших просто така, беше долно от моя страна, но никога нямаше да кажа и дума, дори дядо ти да беше подал молба за развод. Дано ми вярваш.

— Разбира се, че ти вярвам. И дядо ти вярва. Не заплахата ти го е спряла да се разведе с теб.

— Защо тогава не го е направил?

— Защото знае, че продължаваш да го обичаш. — Гласът му прозвуча дрезгаво на лунната светлина и й напомни за Уайът.

Надяваше се внукът й да не забележи как се беше изчервила.

— Въпреки това… през целия ден, когато Мери почина, бях готова да повторя заплахата. Какъв срам! Просто не можех да му позволя да си отиде. Сега… ако искаш му кажи, че може да подаде молба за развод. Няма да му преча.

Той посегна към ръката й.

— Дядо няма да се разведе с теб, бабо.

— Ти откъде знаеш?

— Той ми каза.

Тя се разплака отново, а когато най-сетне успя да се овладее, подсмръкна и заговори:

— Баща ти е постъпил чудесно, като му е изпратил картината. Радвам се, че му е простил. Аз, разбира се, не знаех за червената роза, която Пърси е пъхнал в книгата, като Уайът е заминавал за Корея. Дори не предполагах, че той е знаел легендата за розите… Сега какво? Как според теб ще постъпи Рейчъл?

Сърцето й се сви, когато забеляза мъката в очите му.

— Ще повтори грешката на пралеля си.

„Дяволите да я вземат тази малка вещица“ ядно изруга наум Луси.

След като Мат си тръгна, тя седеше, напълно безпомощна да спаси мъжете, които обичаше. Преди двайсет минути на тръгване я беше попитал:

— Ще се справиш ли, бабо?

Достатъчно бе сините очи, които той беше наследил от нея, да изрекат една дума и той нямаше да замине. И това щеше да е за пръв

път.

— Разбира се, Мат. Върви да видиш дядо си.

Той й беше оставил касетата, един от няколкото презаписа, поне така й каза. Сега я беше сложила на масата за кафе, малка кутийка, която съдържаше лутането и пътя на два живота. Каква трагедия, че Рейчъл никога нямаше да я чуе. Този запис можеше да спаси и утрешния ден, и бъдещето на всички.

— Подсмърчането няма да помогне — рече Бети от вратата. — Не трябваше да отлагаш утрешното парти за бридж.

— Нямаше да мога да се съсредоточа. Какво е това?

Бети й подаде листче.

— Не знам дали господин Мат е искал да го изхвърли. Намерих го на пода до кошчето за боклук в неговата стая.

Луси го прегледа. Беше лист, на който беше записано името на мотел в Маршъл, Тексас. Отгоре пък беше надраскан телефонен номер с кода на Далас. На Луси й просветна. Мат каза, че открил Рейчъл в мотел в Маршъл, където се видели и разговаряли за последно. Тя била у приятелка в Далас, дъщерята на адвоката й. Сигурно това беше номерът, на който Мат можеше да й позвъни.

В главата й започна да се оформя идея.

— Донеси ми телефона, Бети — нареди тя.

— Опа… Знам го аз този поглед. Сега пък какво си намислила?

— После ще ти кажа.

Набра телефонни услуги и телефонистката й даде името и адреса на притежателя. Кари Съдърланд. След това Луси набра номера на богат приятел, с когото бяха близки отдавна.

— Разбира се — отвърна той, след като чу молбата й. — Самолетът ми и пилотът ще те чакат, аз ще уредя автомобил и шофьор докъдето трябва. Приятен полет.

Луси позвъни на Бети.

— Заминавам на мисия извън града — заяви тя. — Много важна мисия. Трябва ми такси, за да ме закара до летището.

— Колко време ще отсъстваш?

— Колкото се налага. Би трябвало да се върна довечера, въпреки това приготви ми нещичко за една нощувка. Хайде, бързо, момичето ми. Времето е много важно.

Луси взе касетата на излизане от стаята. Късметът беше отворил вратата на клетката й и тя беше готова да полети.

---

[1] Библия, Матей 26:39. — Б.пр. ↑
[2] Библия, Исая 51:1. — Б.пр. ↑

74.

Рейчъл вдигна поглед от последната страница на семейната история и премести невярващия си поглед към розовия облак от цветовете на златен корен, които тъкмо се опрашваха, захванали се на оградата от ковано желязо. Опложданe в действие, помисли си тя нещастно, постижение, на което семейство Толивър, владетелите на „Съмърсет“, се оказваха неспособни. Жуженето звучеше като подигравка на фактите, за които тя нямаше представа, нито пък бе подозирала. Нито един от собствениците на плантацията не бе отгледал достатъчно деца и само по едно дете от всяко поколение беше оцелявало, за да наследи земята. Томас и Върнън бяха единствени наследници, едничкото дете на леля Мери беше починало, а сега, след смъртта на баща й и брат й, единствено Рейчъл оставаше да продължи рода Толивър. Тя не откъсваше очи от стария том. Това ли беше проклятието на рода Толивър?

Не бе възможно. Глупости като проклятия не съществуваха. Само че прадядо й беше вярвал, също и леля й Мери. Казала е на Еймос, че я е спасила от проклятието. Мили боже… да не би леля Мери да се е страхувала, че като й остави „Съмърсет“, ще я обрече на бездетие? Спомни си снимката на Матю Дюмонт на нощното шкафче на леля Мери и болезнените думи, написани на гърба. Баща й го беше описал като страхотен човек — мил, търпелив, учел го на английски, позволявал му да играе с големите момчета, да се включва в игрите, които двамата с Уайът организирали на поляните пред домовете им. Леля Мери и чичо Оли били съкрушени, когато той починал. Двамата продължили живота си, но искрицата била угаснала. Нямали други деца…

Да не би леля Мери да е искала да й спести трагедията, която тя самата бе преживяла?

Телефонът в кухнята иззвъня нетърпеливо и пчелите забръмчаха по-силно. Тя скочи. Интуицията й подсказа кой се обажда. Остави книгата на масата във вътрешния двор и стана сковано като робот, за

да плъзне вратата и да влезе в бялата кухня. Протегна ръка към слушалката на стената.

— Ало?

— Здравей, Рейчъл. Обажда се Пърси Уоруик.

Тя го изслуша с безизразно лице, докато той я уведомяваше за решението си, след което й пожела всичко хубаво и затвори. Тя се върна бавно в двора и остана под лъчите на слънцето цял час, замислена над жуженето на пчелите около цветовете на златния корен. След това взе решение и набра номера на Тейлър Съдърланд.

Половин час по-късно на входната врата се звънна. Рейчъл реши, че Кари отново си е забравила ключовете или че Тейлър е решил да намине, за да й подържи ръката. Надникна през шпионката и разбра, че греши. Видя облак снежнобяла коса, пухкава като захарен памук. Спусна поглед надолу и срещна необикновено познати сини очи, впити в стъкленото око на вратата. Обзета от любопитство, тя отвори. Жената беше пристигнала в черна лимузина, шофьорът в ливрея се беше подпрял отпред и щракаше със запалка, за да запали цигара. Гостенката, ниска и закръглена жена в средата на осемдесетте, облечена в костюм в същия цвят като очите, напомни на Рейчъл за кексче с глазура.

— Да? — попита тя.

Жената примигна.

— Хана беше права — рече тя. — Ти си копие на Мери, само не чак толкова… — тя се вгледа по-внимателно в Рейчъл, — натрапчиво красива.

— Моля?

— Аз съм бабата на Мат — представи се жената. — Луси Уоруик. Може ли да вляза?

Беше шест. Термостатът беше нагласен на по-висок градус и температурата в къщата беше приятна. Майната им на бележките, които Кари беше закачила. Телефонът звънна веднъж или два пъти, но тя не се обади. Рейчъл не стана от стола нито веднъж, след като бабата на Мат включи касетофона. През прозореца на хола тя забеляза как шофьорът крачи край лимузината, а пушекът от цигарата му излиза от ноздрите като на дракон. Сигурно му беше горещо, сигурно беше жаден и имаше нужда да отиде до тоалетната, но нямаше земна сила,

която да я накара да стане от стола и да му предложи вода или да ползва тоалетната.

Двете жени не размениха любезности, нямаше предложение за кафе или чай. Подпряна на бастуна си, Луси Уоруик беше влязла в хола, а след като се настани, отвори чантата си.

— Сега, момиче, ще изслушаш тази касета, независимо дали искаш, или не — беше заявила тя, след което извади и касетофон и го остави на масичката. — Има неща, които не знаеш за рода Толивър и за човека, когото си твърдо решила да вкараш без време в гроба. Така че сядай и слушай, след това ще си тръгна, а ти ще постъпиш както е редно.

И така, тя седна да слуша и жалостта й към Пърси и леля Мери потече като капка, която се превърна в поток, докато касетата разгръщаше скритите години на трагичния им живот. Докато слушаше, позна и собствената си история, нещо като отражение от лика на младата Мери Толивър на стъклото на старата снимка в библиотеката. Често си беше мислила, докато стоеше пред нея, че чертите им са еднакви, а сега осъзна, че и животът й досега беше същият като на леля й Мери.

— Това е — обяви Луси и пъхна касетката в чантата си. Затвори я и се подпря на бастуна, за да стане. — Надявам се утре да вземеш под внимание онова, което научи днес.

— Дойдохте твърде късно, госпожо Уоруик — отвърна Рейчъл. — Пърси ми позвъни по-рано днес, за да ме уведоми за решението си, а аз свързах адвоката му с моя. Той вече е уведомил Еймос Хайнс…

Бузестото лице на Луси пребледня.

— Ясно…

— Не, нищо не ви е ясно. Моля ви, не си тръгвайте, ще ви обясня.

— Не съм в настроение да ми замазваш очите, млада госпожице.

— Какво ще кажете тогава да научите голата истина?

75.

Атланта, Джорджия, седмица по-късно

Бети пресече антрето към хола, където около две маси за бридж се бяха настанили гостенките, които беше поканила господарката й. Прислужницата надникна през мрежестата врата на входа и видя един черен линкълн да спира пред къщата. Шофьорът изскочи веднага и Бети едва не изпусна платото със сандвичи, които се канеше да поднесе, когато той отвори вратата на пътника на задната седалка.

— Мили боже! — възкликна тя, остави платото на масичката в антрето и приглади престилката си. — Мили боже!

Никога не го беше виждала на живо, само на снимки във вестниците, когато беше по-млад, но веднага разбра кой е. Наблюдаваше го как слиза, остарял, разбира се, но отговаряше на образа, който си беше създала за него през изминалите години. Беше си го представяла висок, облечен в изискани дрехи да пристъпва изпънал гръб и на всички им става ясно, че е човек с власт, но без да се натрапва… истински massa[1]. Страхопочитанието й се превърна в ужас, когато шофьорът му подаде ваза с една-единствена червена роза. Госпожица Луси ненавиждаше розите.

Бети бързо затвори плъзгащите се врати към хола, за да заглуши глъчката след някое раздаване, и застана край вратата. Шофьорът се върна зад волана на лимузината, отпусна глава назад, смъкна шапката над очите си, сякаш знаеше, че има достатъчно време, за да подремне.

— Добър ден — поздрави тя през мрежестата врата, когато Пърси се качи на верандата. — Май вий сте господин Пърси Уоруик, а?

Той кимна, за да потвърди думите й.

— Бети — заговори той фамилиарно, сякаш я беше познавал години наред, — жена ми вкъщи ли е?

— Да, господине тук е, в хола. — Бети отключи вратата и му отвори. — Играе бридж с приятелките си.

— Обичайното неделно събиране на бридж.

— Да, господине. Може ли да почакате в антрето, докат й кажа? Тя… май не ви очаква.

— Не, не ме очаква — кимна Пърси, — но съм сигурен, че няма да има нищо против, че я прекъсвам. — Той й подаде вазата. — Би ли й я занесла?

— Ама, господине… — сгърчи лице Бети. — Тя хич не обича рози.

Той се усмихна.

— Тази ще я хареса.

Бети забрави за платото със сандвичи, плъзна вратата, затвори я след себе си и протегна вазата напред, сякаш беше протекъл памперс.

— Госпожице Луси, имаш гост.

Луси я погледна злобно.

— Защо шушукаш? И какво, за бога, е това?

— Роза, Луси — реши да й подскаже една от дамите.

Луси я стрелна с отровен поглед.

— Много добре виждам, Сара-Джо. Откъде се взе?

— От съпруга ти — отвърна Бети. — Във фоайето е.

Всички глави с коси в различни нюанси, които не можеха да скрият, че са минали седемдесетте, се обърнаха едновременно към Луси, която скочи от масата за бридж и преобърна чашки кафе и чинийки.

— Какво? Пърси е тук?

— Да, госпожо. Чака в антрето.

— Не е възможно…

Вратата на хола се отвори.

— Възможно е — отвърна Пърси и пристъпи вътре. — Здравей, Луси.

Всички зяпнали усти и насълзени от възрастта очи се обърнаха към фигурата в тъмен костюм, за когото се носеха какви ли не слухове. Той кимна и се усмихна.

— Дами, бихте ли ни извинили? Трябва да обсъдя със съпругата си неотложен въпрос.

Дамите станаха и бързо посегнаха към чантите и бастуните си. По-дръзките си позволиха да подадат ръка на Пърси, докато се изнизваха, и зашепнаха, че им било много приятно най-сетне да се запознаят със съпруга на Луси. Луси не помръдваше, като поразена от

светкавица, а Бети не знаеше дали да излезе с групата, или да остане с розата.

— Ами, госпожице Луси, аз какво да правя с туй?

— Занеси я в кухнята и я натопи във вода — сопна се Луси. — Ще те повикам, ако имаме нужда от нещо. — Когато остана сама със съпруга си, тя се обърна към него. — Какво правиш тук, Пърси?

— Защо питаш, след онова, което направи за нас?

— Рейчъл вече беше говорила с адвоката си, когато се видях с нея. Можех да си спестя разкарването. Не съм направила нищо. — Омекналите й крака се опряха в стола и тя успя да седне с някакво подобие на елегантност.

— Просто си я убедила, че е взела правилното решение. Благодарение на теб двамата с Мат вече имат шанс.

— Не знам дали съм му направила услуга.

Пърси се разсмя, дръпна друг стол и се настани със самоувереността на господар на къщата.

— Времето ще покаже, но се обзалагам, че те ще са от онези, за които с чиста съвест може да се каже, че са живели щастливо до края на дните си. Тя замина за Сан Анджело, за да помогне на болен приятел от университета. Ще управлява памуковата му плантация, докато той се вдигне на крака.

Усети, че не й достига дъх и започна да си вее.

— Кажи ми, кое те накара да решиш, че Рейчъл блъфира? Не рискуваше ли прекалено много наследството на внука ни?

— Може би, но се вгледах в канарата и дупката на ямата.

— Канарата и дупката на ямата ли?

— От Светото писание. Исая 51:1.

Луси го погледна недоумяващо.

— Няма ли да ми обясниш по-точно?

— Бях готов да се обзаложа, че ще постъпи правилно — също като пралеля си.

Луси сведе поглед, за да попие нещо разлято върху масата за бридж, да не би да забележи той как изпива всяка негова черта с поглед. Възрастта беше взела своята дан, но той остаряваше красиво. Все още бе мъжът, който можеше да разбие сърцето й.

— Защо си донесъл розата?

— А, просто обща молба за прошка за начина, по който се стече всичко, за да се извиня, че не бях по-добър към теб.

Болката набъбна в гърлото й и тя стисна здраво зъби, за да не заплаче. Трябваха й няколко секунди, преди да се осмели да заговори:

— За мен ти беше най-добрият, Пърси. Освен това аз се държах ужасно с Мери. Ако знаех от началото какво сте изпитвали един към друг, щях… очакванията ми щяха да бъдат съвсем различни. Щях да се примиря и с приятелството ти. То щеше да ми бъде достатъчно.

— Заслужаваш повече, Луси.

Тя изсумтя и продължи:

— Всички заслужаваме повече. Мат ми каза, че няма да се разведеш с мен. Наистина ли?

— Наистина.

— Много… много си мил. — Тя се опита да прочисти гърлото си. — Какво ще правиш със „Съмърсет“?

— Дарих го на Тексаския университет за експериментален център. Къщата на Ледбетър ще бъде превърната в музей в памет на приноса на поколенията от семейство Толивър за памукопроизводството в Тексас.

Тя усети как лицето й пламва от възхищение.

— Истински цар Соломон. Сигурно Рейчъл много ще се зарадва. — Присъствието му, както винаги, затопли стаята… като слънце в зимен ден. — Мислиш ли, че тя ще ви прости с Мери, задето не сте казали на баща й за наследството му?

— Времето ще покаже — отвърна той с тънка усмивка, която издаваше онова, което знаеха и двамата: че не им остава много време! — Като стана въпрос за това, една от причините да дойда, е, за да те помоля да се върнеш у дома, ако между Мат и Рейчъл се получи. Сигурно си спомняш, че има предостатъчно стаи, ти си имаш свои, а на децата ще им бъде приятно прабаба им да е около тях.

Очите й пареха, вече не можеше и да преглъща. Беше казал на момичетата, че трябва да обсъдят неотложен въпрос. Отмахна няколко трошици, полепнали по деколтето й.

— Ще помисля, разбира се. Нещо друго?

— Май… няма — отвърна той и за неин ужас се изправи, малко неуверено, но все още по познатия й бавен начин, по който се изправяше в цял ръст и изпъваше рамене — в такива моменти не

можеше да откъсне очи от него. — Просто исках да ти донеса розата и да ти благодаря, че ни се притече на помощ.

Тя се насили да стане и да спре долната си устна да трепери. Сякаш беше вчера, когато за последен път стояха един срещу друг.

— Довиждане, Пърси — рече тя, както при сбогуването им на гарата преди четирийсет години.

Забеляза, че той си припомни същото, но за разлика от тогава, този път той я прегърна през раменете и се усмихна.

— Поне за малко, Луси — настоя той и тя затвори очи, за да си спомни по-добре краткото докосване на устните му по бузата й.

Бети, както винаги уцели момента и се показа, за да го изпрати. Луси не помръдна от мястото си, докато не чу хлопването на входната врата и завръщането на Бети.

— Виж ти, виж ти! — рече Бети.

Луси се усмихна унесено.

— Нали — отвърна тя.

Мат остана за момент край роувъра и се огледа. Беше паркирал пред просторна къща, облицована с дъски, обградена от двете страни и отзад от избуял памук. Две автоматични берачки на памук бяха спрени отстрани на черен път, а самотна фигура в далечината — мъж, не беше Рейчъл — се беше привела над напоителна тръба. Освен него не се виждаше или чуваше друг човек сред задрямалата тишина на неделния следобед. Нямаше и берачки, и други автомобили. Очакваше да открие беемвето на Рейчъл паркирано в двора, за да се увери, че е попаднал на правилното място. Спокойствието наоколо подсили нетърпението му. Щеше ли да понесе новината, че Рейчъл не желае да има нищо общо с него сред тази тишина и спокойствие?

Беше готов да презареди самолета и да отлети при нея в мига, в който се върна в Хаубъткър и чу страхотната новина, но дядо му го посъветва да изчака.

— Дай й малко време, синко, за да размисли над всичко.

Той се съгласи, макар да се опасяваше, че всеки изминал ден даваше на Рейчъл — жената, която обичаше повече от когато и да било — причина да го прати по дяволите. Хрумна му, че може да има нещо между нея и колегата, на когото се беше притекла на помощ. Кари го

описа като стар приятел от университета — памуков плантатор като нея, когато се обади, за да попита за адреса.

— Женен ли е? — не се стърпя той, а тя го отряза.

— Ще те оставя сам да разбереш, мой човек.

Сърцето му запрепуска, като натисна звънеца, и се сви, когато красив мъж с момчешко излъчване отвори вратата. Беше висок колкото него, едър, макар и с патерици заради гипса на крака, така че нямаше смисъл дори да обмисля как да го изблъска от пътя си.

— Добър ден. Кажете? — поздрави той.

— Моля да ме извините за безпокойството. Търся стара приятелка — Рейчъл Толивър.

— Така ли? — отвърна той. — А вие кой сте?

— Мат Уоруик.

— Така ли? — Огледа го преценяващо в продължение на няколко секунди, след това се развика: — Скъпа!

Сърцето на Мат се сви още повече, докато не се показа красива блондинка, стиснала за ръцете две малки деца, третото на път, ако можеше да съди по коремчето, скрито под престилката.

— Питат за Рейчъл.

Младата жена се усмихна.

— Тогава се дръпни, Люк, за да го поканя. Деца, вървете да си измиете ръцете и сядайте на масата.

— Здрасти — обърна се тя към Мат, — аз съм Лесли, а тази канара е съпругът ми, Люк Райли. Ти сигурно си Мат Уоруик. Влез. Рейчъл те очаква.

— Наистина ли? — попита изуменият Мат.

Съпругът й очевидно бе сдържал усмивката си. Тя се разля по лицето му, широка и щастлива, когато му подаде ръка.

— Мила, не трябваше да му казваш — намигна той на Мат. — Здрасти, Мат.

— Като я знам каква е Рейчъл, може да не разбере намека. Идваш тъкмо навреме за обяда, Мат. Нали обичаш пържено пиле?

Напълно замаян, с преливащо от щастие сърце, Мат отвърна, че обожава пържено пиле и последва Лесли, а Люк изтрополи с патериците зад тях. Влязоха в огромна кухня, обляна от слънцето, в която се разнасяше ароматът на пържено пиле. Рейчъл подреждаше

масата, но вдигна поглед — най-красивата гледка, която някога бе виждал.

— Здравей, Рейчъл — каза той.

Тя кимна и страните й се обагриха в руменина.

— Здрасти, Мат.

В настъпилото мълчание Лесли погледна първо единия, после другия.

— Вие двамата, защо не се поразходите, преди да седнем да обядваме? На пилето му трябва още малко време.

— Става — съгласи се Рейчъл. Свали престилката, отдолу се показа елегантна рокля без ръкави и без да каже и дума, тя поведе Мат навън, а Люк вдигна окуражително палци зад гърба й.

Тръгнаха мълчаливо по пътеката към ливадата пред конюшнята. Мат забелязваше с периферното си зрение загорялата й ръка и няколко кичура коса, навили се примамливо край врата. Сети се, че по-рано двамата с Лесли са ходили на църква и се запита как ли е могъл човекът, седнал зад нея, да слуша внимателно службата. Когато стигнаха до оградата, той вдигна крак на най-долната летва, подпря ръце на най-горната и насочи вниманието си към великолепен дорест жребец, който пасеше трева.

— Разбрах, че си ме очаквала — започна той.

— Знаех си, че Кари не умее да пази тайна.

— А искаше ли да я опази?

— Разчитах, че не знае да си затваря устата.

Той въздъхна от облекчение.

— Дядо каза, че адвокатът ти е позвънил на Еймос с решението ти още преди да чуеш касетата. Изобщо не си имала намерение да завеждаш дело, нали?

Жребецът ги забелязан изцвили, поздравът очевидно беше насочен към Рейчъл. Тя се наведе над оградата, размаха пръсти и той дотича.

— Исках да убедя дядо ти и Еймос, че ще ги съдя.

— А защо не го направи? Беше ни спипала, Рейчъл.

— И без това „Съмърсет“ беше причинил твърде много болка. А и защо ми е завод за преработка на дървен материал?

— За да си отмъстиш може би.

Тя поклати глава.

— Не ми е в стила.

Очите му се напълниха със сълзи. Нима съществуваха такива жени?

— Много съм ти благодарен.

— Затова ли дойде, за да ми благодариш?

— Не само. — Разговаряха един до друг, като мъже, когато обсъждат времето или някой друг незначителен въпрос.

— А за какво друго? — Тя погали бялото петно на челото на жребеца.

— Първо, Еймос ти изпраща нещо от Мери, което в деня на смъртта си го е помолила да ти предаде.

— Какво?

— Перлите й.

Тя престана да гали коня.

— Аха — кимна тя и с крайчеца на окото си той забеляза усилието, с което тя преглътна, и как бързо затрепкаха клепките й.

— Според мен моментът е съвършен. Какво друго?

— Мислех, че искаш да научиш какво възнамерява да прави дядо със „Съмърсет“.

Забеляза как тя притаи дъх.

— Казвай — погледна го тя и стисна оградата с две ръце. Когато той приключи с обясненията, едната й ръка беше притисната към гърлото. — Колко… разумно решение. Постъпил е като изключително чувствителен човек — призна тя с неприкрито възхищение.

— Много се радвам. Леля Мери също би се зарадвала.

— Освен това съм тук, за да разбера какви са плановете ти — продължи той, свали ръце от оградата, а гласът му стана по-приглушен. — Сигурно ще… ще създадеш друг „Съмърсет“ някъде, за да отглеждаш памук и тикви.

Отново разговаряха застанали един до друг.

— Може да се каже, че ще остана в агрономството — отвърна тя, — но памукът и тиквите изгубиха притегателната си сила.

— Значи ще отглеждаш други култури.

— Не. Вече нямам желание да отглеждам нищо — не и на чужда земя.

— Купи си собствена.

— Няма да е същото.

Той пое ръцете й и я обърна към себе си.

— Не разбирам, Рейчъл. Мислех, че фермерството е твоята страст, призванието ти, че искаш да се занимаваш единствено с това. Да не би да си решила да се откажеш?

Конят изцвили, подразнен, че не му обръщат внимание, и тя му подаде ръката си.

— Ти чувал ли си за бейзболиста Били Ситън? — попита неочаквано тя.

Мат кимна недоумяващо.

— Играеше първа база за нюйоркските „Янки“ в началото на седемдесетте.

Тя погали за последен път жребеца и тръгна към помпата, за да си измие ръцете.

— Беше от родния ми град. Когато го прехвърлиха в друг отбор, той престана да играе. Сега е треньор. Откри, че страстта му към бейзбола и мечтата да играе за нюйоркските „Янки“ са били едно и също — неразривно свързани — и когато едната част липсвала, другата не работела. Щом го пуснаха да си отиде, той изгуби желанието си да играе за друг отбор. Сега разбираш ли?

Разбираше напълно. Кръвта туптеше в ушите му. Извади кърпичката си и й я подаде.

— С други думи, за теб няма смисъл да обработваш земя, която не е на семейство Толивър.

— Дори аз нямаше да го кажа по-точно.

Той гледаше как си бърше ръцете и едва устоя на желанието да поеме лицето й между ръцете си, да я целуне по очите, по устата, по косата, да я привлече до себе си и да не я пусне никога повече. Конят ги беше последвал и тръсна глава над оградата. „Какво чакаш, момче?“

— В такъв случай — започна той, като се стараеше гласът му да звучи спокойно и самоуверено, — предложението ми може да те заинтригува.

Тя му върна кърпичката.

— Казвай.

— Търся си партньор, който да ми помогне да се справя с един парцел край Сабин. Може да се каже, че земята е на семейство Толивър. Веднъж каза, че имаш законен интерес, помниш ли?

— Не разбирам нищо от отглеждане на дървета.

— Не е много по-различно от отглеждането на тиква и памук. Пъхваш семенце в земята и го наблюдаваш как расте.

Очите й овлажняха. Посегна отново към кърпичката.

— Май не е чак толкова различно от онова, с което съм свикнала. Ще ми дадеш ли време да размисля?

Той погледна часовника си.

— Разбира се. Пилето би трябвало да е готово.

Тя се усмихна.

— Не рискуваш ли прекалено много, като ме каниш за партньор?

— Ни най-малко — поклати глава той и я привлече до себе си, където й беше мястото.

— Защо? — попита тя и вдигна поглед.

— Не помниш ли? Винаги залагам на сигурни неща.

---

[1] Местен афроамерикански диалект за господар. — Б.пр. ↑

Издание:
Лийла Мийчам. Пепел от рози
Английска. Първо издание
ИК „Бард“, София, 2011
Редактор: Мариела Янакиева

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

http://chitanka.info

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.